

ÉLET ÉS IRODALOM

1967 DEC 27

1021

KIÁLLÍTÁSOKRÓL

KÉPZŐMŰVÉSZET

Ikeda Masuo

Ikeda a vezetékneve, Masuo a keresztnéve. Az 1966-os velencei biennálé nagydíjasa végre egy olyan országba került, ahol a nevét olyan sorrendben írják a plakátra, mint otthon Japánban.

Ha valaki egzotikumot várna ettől a kiállítástól, csalódnék, mert első ránézésre Ikeda lapjaiban semmi japánost nem találha. De nem is *par excellence* nyugat-európai ez a művészet. A poén kedvéért szívesen rámondanám, hogy magyaros művész ő, és nem is tévednék nagyot. Sok a rokonság közte és számos ugyancsak fiatal magyar művész között. Ikeda is asszociációs sorokat rögzít, szabadon és nagyon játékosan, és ennek a japán művészeknek a technikája a nálunk is annyira kedvelt litográfia és rézkarc.

Amiben elüt, amiben különbözik Ikeda a magyar (és külföldi) művészek zömétől, az a *humora*. Ez az elem szinte dominál a grafikájában anélkül, hogy karikatúrába tévedne. Kevés képzőművész engedi meg magának, hogy komoly dolgokról is — persze stílustörés nélkül — könnyedén beszéljen. Ikeda témái, társadalomkritikája igazán komoly, csak nem csinál belőle „nagy ügyet”. Elüt ez a grafika a magyar grafikától a színességével is; itt a művész indulatán kívül az elsőrendű festékanyag is hozzájárul a hatáshoz.

Azt mondtam, nem japános. Valóban, kifejezési formája inkább — korszerűen — szecessziós parafrázis. (Ezt is könnyed kézzel csinálja, átértékelve.) De hiszen a szecesszió is részben a japán művészetből merített, Ikedánál ez a stílus hatalmas földrajzi és ismételt időbeli körútja után voltaképpen hazatalált.

A mértéktartásban nagy ez a művész. Elmegy a végső határig, de előtte megáll. Dekoratívak, színpompásak a képei, de sohasem lesz öncélú dísz belőlük. Öröklött tulajdonsága a rajzkultúra, de munkáin éppen csak érezni ezt. Újra meg újra felbukkan az erotika a műveiben, lehet hogy ez frivol, de soha-

sem fülledt. Ön-előszavában írja, hogy „...engem leginkább az ember érzelmi viszonyai foglalkoztatnak. Nem a sivárság és szomorúság, hanem a remény és öröm kifejezésére törekszem. Egyszerű formában próbálom megjeleníteni az emberi agy számára bonyolult dolgokat. Szeretem, ha mosolyognak képeim előtt.” (*Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállítóterme.*)

Áron Nagy Lajos

Lírikus festő volt mindig, a táj, a vizek, a fény érdeklik őt. Az atmoszféra már elmaradt a képeiről, a táj ma nála több, mint látvány, a kifejezése keményebb lett, általánosabb tartalmú. Nem azért változott meg, hogy modernebb legyen. Belülről jött az új, nála, akit annyira szál fűzött a két háború közti atmoszferikus posztimpressionizmushoz. Mert Áron Nagy „pálfordulása” egybevág az önmagához való hűséggel. A vizek, folyók, tavak festése változatlanul érdekli, sőt utazásai tágitották témakörét: nemcsak a Balatont, a tengereket is festi. A fény ma is fontos neki, megnőtt a konstrukció szerepe. De ez mind csak eszköz — nagyon fontos kifejezési eszköz — akárcsak az átlagon felüli anyagtanú tudása. Élesebben, analizálva figyeli meg a világot, mint eddig, hogy többet, teljesebbet mondjon. (A székesfehérvári festő kiállítását a budapesti Csók Galéria mutatta be.)

Zala Tibor

Meglepetés volt Zala Tibor remek grafikai lapjainak a kiállítása a *Dürer-teremben*. Kvalitásait eddig is ismertük, de a plakát-grafikus Zalaét. Ebben a műfajban újone csak ő, mint a nyelvész-tanár, ha új nyelvet tanul. Néhány éve kezdett el ilyen intenzíven a *grand art*-tal foglalkozni, de eredményei máris érettek, kiforrottak. A miniatúra reneszánszának a hangján szólal meg többnyire. Kiemelkedő a *Nap és hold*, a pompás arany-vörös-kék *Carmina profana*,

s a számos direkt politikai tartalmú mű közül a *Memento Hiroshima*. A képanyag még sokféle, a művész még keresi a stílusát, de biztos van benne, hogy megtalálja. Manuális ügyessége, fegyelmezettsége már a plakátjairól is leolvasható volt, de ezeket az új műveket, *ilyen* műveket pusztá ügyesség sohasem hozhatott volna létre.

Bolmányi Ferenc

Már a kis hétszínnyomású plakát is kedvet csinál a kiállításához. Az *Iparművészeti Múzeum* mutatta be Bolmányi üvegfestményeit. Ezek az üvegek a szekszárdi *Garay-szálló* borospincéjébe kerülnek, ott is fénycsövek világítják majd meg őket, mint a tárlaton. Az egyes üveglapok mellett kiállították az eredeti olajfestményeket is. Ezek azonban nem az üvegfestmények modelljei, hanem előképei. Az üveglapok ugyanúgy színtkompozíciók, mint Bolmányi többi festménye, de az absztrahálás mellett ugyanúgy ragaszkodnak a világhoz, a látott világ egyes elemeihez (madár, bárány, emberi alakok). Bolmányi a festő szuverenitásával foglalja össze és vetíti ki ezeket a képelemeket.

Az üvegfestménynek mások a műfaj-törvényei, mint a festménynek. Bolmányi itt a hagyományos olompántos keretezésű, tradicionális színű üveglapocskák formájában beszél. Csökkent a Bolmányi-festmények kohéziója, amikor az ólomszegélyek fekete kontúrjával választja el egymástól az egyes uniszóno színes lapocskákat a művész. Az eljárás már önmagában biztos hatású: katedrális hangulatot kelt, akár borozóban is. De itt nem a majdnem évezredes technika ragad magával, hanem az, hogy a műveket Bolmányi tervezte, az, *ahogyan* tervezte, *ahogyan* játszott az üvegcserepekkel, *ahogyan* komponálta azokat.

F. J.

... Vasdinnyei hasra esett, már
t, hogy most őt találta el az eltévedt golyó, de fel-
amarosan összeszedte magát és befogta a mezőnyt.
kilométernél felzárkózott az élbolyba, Pusztaszakál-
pedig átvette az egyedüli vezetést.

eréssel figyeltem lendületes, magabiztos mozgását,
elszántan szorította halszájkás millepoint díszítésű
et, arcán látszott, ha kell, ezer kilométert is le-
ben a tempóban. Milyen csodákra képes az igazi
iség és a zöld-fehér színek szeretete!

győzelme már biztosnak látszott, új amerikai
mon a hevesvezekényi célba hajtottam. A Sparta-
s Kefe vezetői a vándordíjra már felvették a Fe-
i Torna Club nevét, mikor távolról feltűnt a me-
legnagyobb megdöbbenésemre Vasdinnyeit nem
ztük.

gondoltam, talán valamilyen hirtelen görcs vagy
tette vissza, de a futó sem a középmezőnyvel, sem
jtókkal nem érkezett be és nem tudtak róla a ki-
n sem, mely a versenyt feladó atlétákat szedte ősz-
ait is hiába faggattam, ők Bazsó majornál látták
akkor Vasdinnyei egy lendületes részhajrával vég-
kította magáról üldözőit.

ó másnap és harmadnap sem jelentkezett, a dolog
oghatatlanabbnak tűnt, mivel semmiféle iratot vagy

szakmai tudni!

Az öregember töpren-

— Nem tudom, körülbe

Vasdinnyei udvariasar
aki korához képest meglepő

— Szintén részinterva

— Nem, én úgy tapas
ha kergetnek.

Néhány megjegyzésből

a környéket, ezért Vasdinnyei érdeklődni próbait:

— Nem tetszik tudni, mikor érünk Hevesvezekénybe?

— Legkésőbb négy hónap múlva. Mi dolga van ott Ön-
nek?

— Ott van felállítva a cél, ahová nekem be kell futnom.

Vasdinnyei felsóhajtott:

— De őszintén szólva már elég régen nem találok ezt
a célt. Lehet, hogy kishitűség, de néha arra gondolok, nincs
is cél.

Az öregember szemében rokonszenv villant meg:

— Ugy látom, hasonló ügyben futunk.

Rendkívül kellemesen telt az idő. Vasdinnyei megcso-
dálta utitársa sokoldalú műveltségét, Jézusról, Napóleonnól,
Hitlerről, Einsteinról, Sztálinról úgy beszélt, mint személyes
ismerőseiről és földrajzban is rendkívül tájékozottnak tűnt.

AZ ANYANYELVRŐL

Kodály Zoltán szerint (ebben a hó-
napban töltené be 85. életévét) minden-
kibe bele kell nevelni, amit a rejtvény
vissz. 1., függ. 1. és vissz. 46. sz. sorai-
ban olvashatunk.

VIZSZINTES: 14. Füzetébe jegyzett.
15. Októberben sok van. 16. Betű. fon. 17.
Megersert. 19. Tízest számoltak rá. 20.
Germánium vegyjele. 21. LPH. 23. Déi-
afrikai folyó, az Oranje-be ömlik. 25.
Hegyvidéki építőanyag. 26. LAL. 27. Pi-
perocikk márka. 29. Lovacska. 31. El-
gondolás. 32. A Jeges-tengerbe ömlő fo-
lyó. 33. Bodorításra használják. 35. Zúdítt.
37. A fizikának az egyensúly feltételei-
vel foglalkozó ága. 38. Sportszerv. 39. Né-
met haladó politikus (Lothar). 41. Idő,
angolul. 42. Kripton vegyjele. 43. Csi-
petnyi étel. 45. Hím állat. 48. Egyenletes.
49. Kis kecske. 50. A Rákóczi-szabad-
ságharc egyik kezdeményezője volt. 51.
Napjaink hősi városa. 52. S. E. — fon.
53. Stroncium. 54. Peru egykori uralko-
dóinak címe. 56. „Tanár” páratlan betűi.
57. Megszólitás. 58. Névelő. 60. Hanyat-
lott. 62. Kettőzve babafenyítés. 63. Le-
véltár. 67. Francia nyelvjárást beszélő
nép Belgiumban.

FÜGGŐLEGES: 2. E hegység másik
neve Eperjes-Tokaji hegység. 3. Köszö-
rülni kell. 4. Képes, de ford. 5. Maribor
folyója. 6. Tűzhányó Szicília szige-
tén. 7. L. S. 8. Ismert színészünk (La-
jos). 9. Azonban. 10. Nemesfémbe fog-
lalják. 11. Golyócsapágy-márka. 12. Be-
tű. fon. 13. Irkutszk folyója. 18. Fal be-
vonása agyagból készített híg anyaggal.
22. Szór. 24. Vízszállító hordó. 25. Ökol-
vívásban legyőzi. 26. Bolgár pénzevség.
28. Igen oroszul. 30. Harcra felfeloldó
csapatok rendje. 31. Névelővel Marx

nagy művének címe. 34. Lásd vízsz. 41.
sz. 36. A tolni ige egyik idejtműlt alak-
ja. 39. A „Bakaruhában” női főszerepét
játsszotta. 40. Nagyhatású és nagyjövőjű
sugár. 42. A legnagyobb fajta magyar
pásztorcutya. 43. A Nemzetközi Sakk-
szövetség névbetűi. 44. Szerszám jelzője
lehet. 45. Pl. az utcán. 47. Az ilyen had
gyülevesz, garázdálkodó, lármás. 48.
Svéd és osztrák autók betűjele. 51.
Megy. 53. Elaszt. 55. ... dermed; moz-
dulatlanná válik. 58. Hidrogén vegyjele,
névelővel, fon. 59. Utca, idegen nyelven.
61. Fordítva létezett! 64. C. J. 65. Ta-
nács szerve. 66. M. S. 68. Gyümölcs-
ből is préselik.

Bajai Ernő

A megfejtéseket 12 napon belül kérjük
beküldeni, levelezőlapon. A borítékban
küldött megfejtéseket nem vesszük fi-
gyelembe. A lapra ráírandó: REJT-
VENY. A helyes megfejtést beküldők
között tíz példányt sorsolunk ki Tamás
Aladár: Szétszórt paraszak című köny-
véből.

Megfejtés a 46. számból:

„Itt van már a november didergő hó-
napja / Hideg szele a fák ágait meg-
csapja.” (Csokonai: Az ősz).

Jutalmazottak:

Cziczovszky Antal, Márkus János,
Szendrei Julianna, Szökrényes Janka,
Visnyovszki László — budapestiek; Csuh-
hay István — Tiszaszentimre; Dobó Ist-
ván — Szigetszentmiklós; Hanti Antal —
Bagola; Hertelendy Ödön — Csákyndo-
roszló; Sirkó Valéria — Salgótarján.

SAMMY DAVIS Jr.
LOUIS ARMSTRONG
A dzsessz óriásai játsszák
a főszerepeket az

című amerikai filmben
BEMUTATÓ: DECEMBER 7.

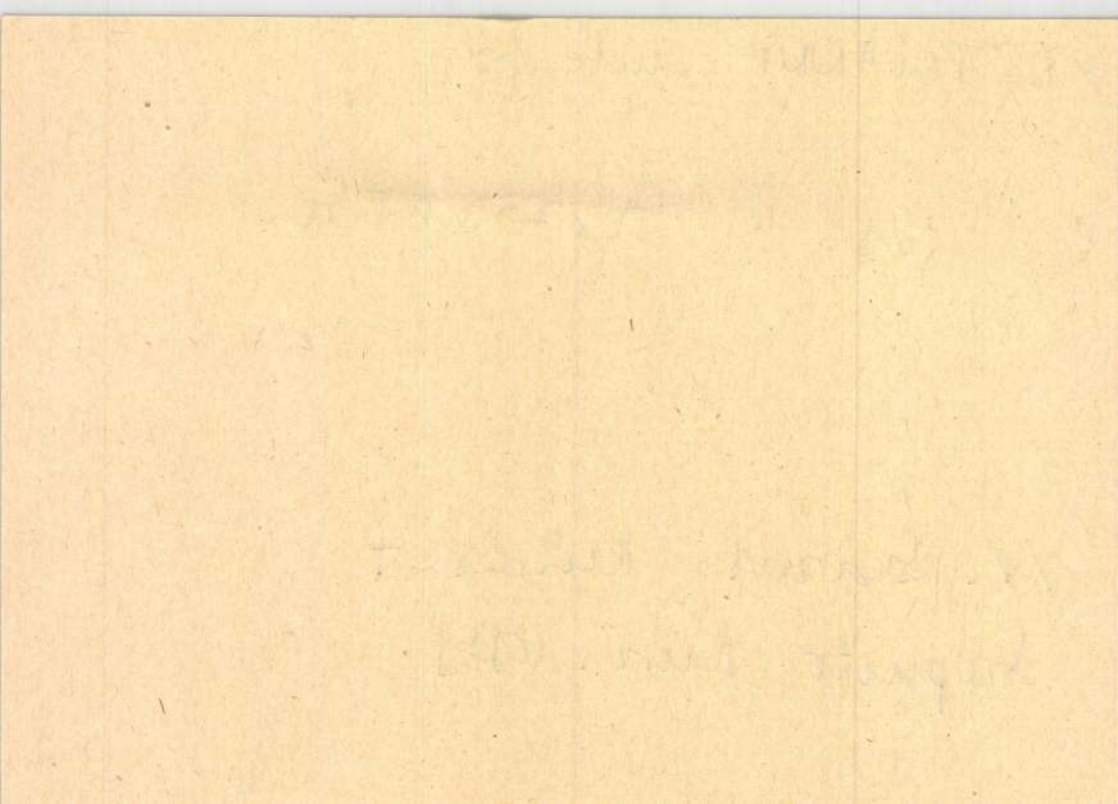
Gyártó:
Trace Mark Production
Forgalmazó: Embassy Pictures

MASTROIANNI Umberto

Urbajós

50x70x65 cm

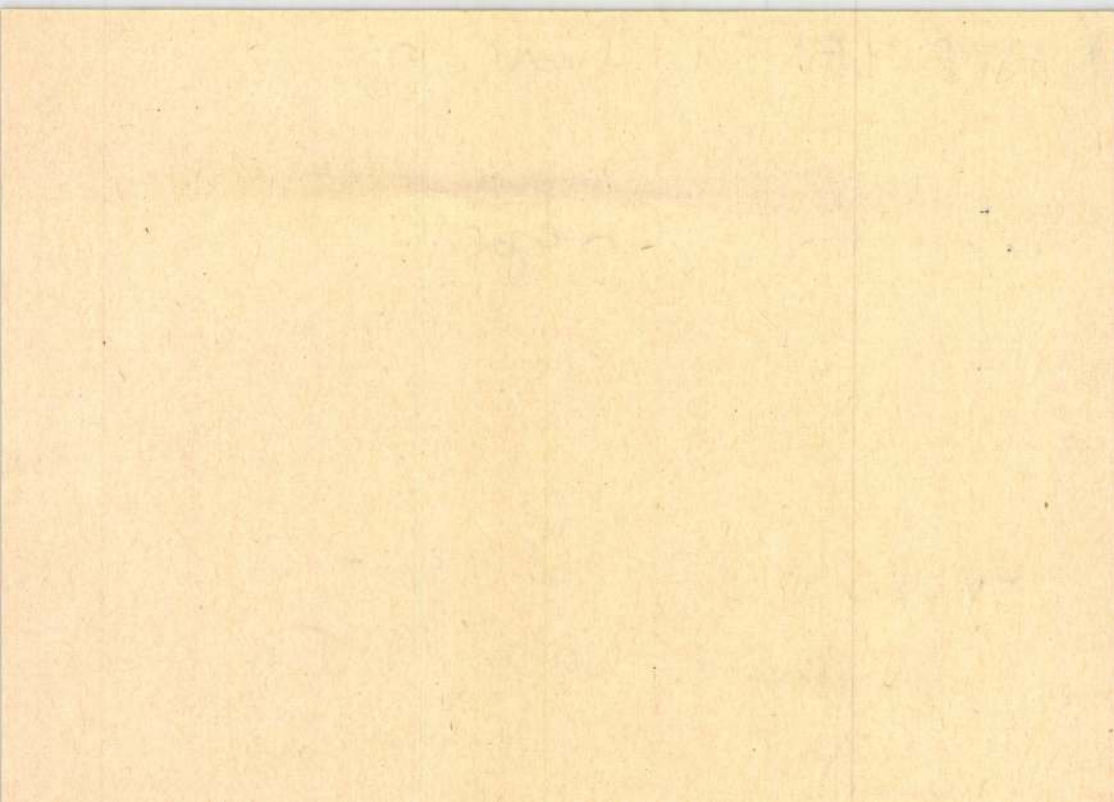
XX. Századi művészet
Szépműv. Múzeum - 1975.

MASTROIANNI Umberto

Lidkajōs sept.

XV. Siaradi kuivēsēt
Se'pui'v. kuiv. 1975.

MDK

Masuo Ikeda

Kiállítási hir

Szocialista művészetért 1968 jan.

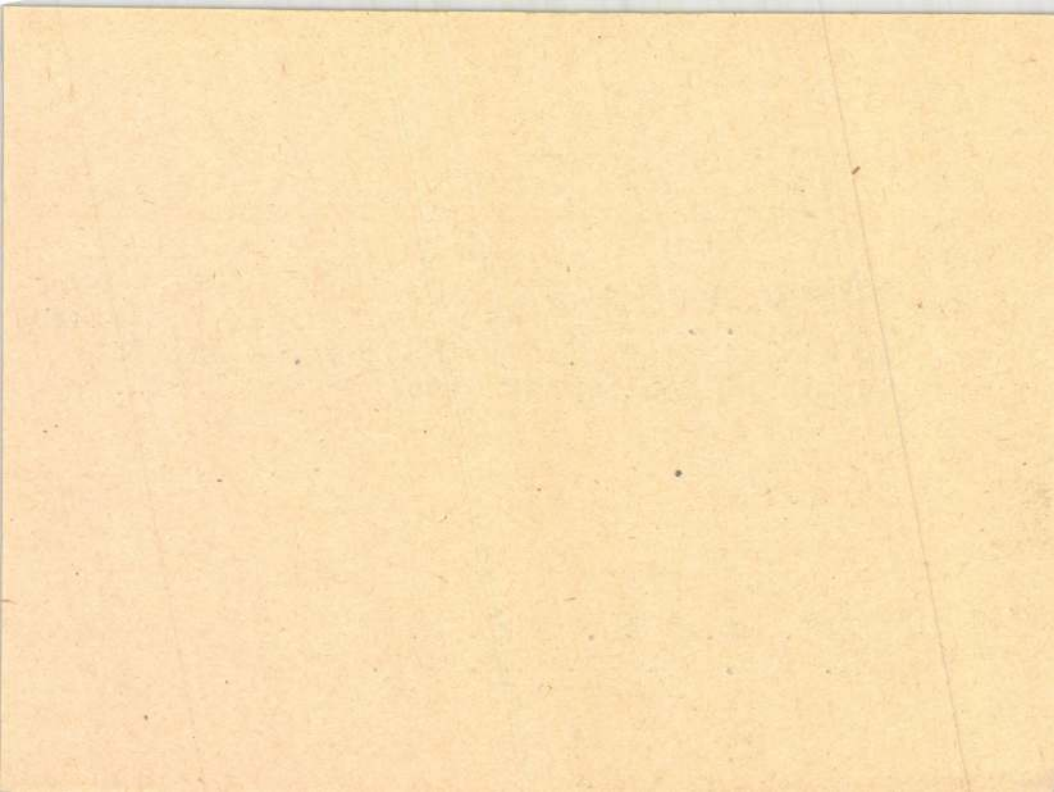

Masurkovics Sándor

Hollósy tanítványai közül ő a legérdekesebb, -
mondja G.Ö. /Gerő Ödön/ "Hollósyék és Feiks-
ék kiállítása" c. kritikájában, s szerinte
"a minapi Hollósyhoz ő van legközelebb".

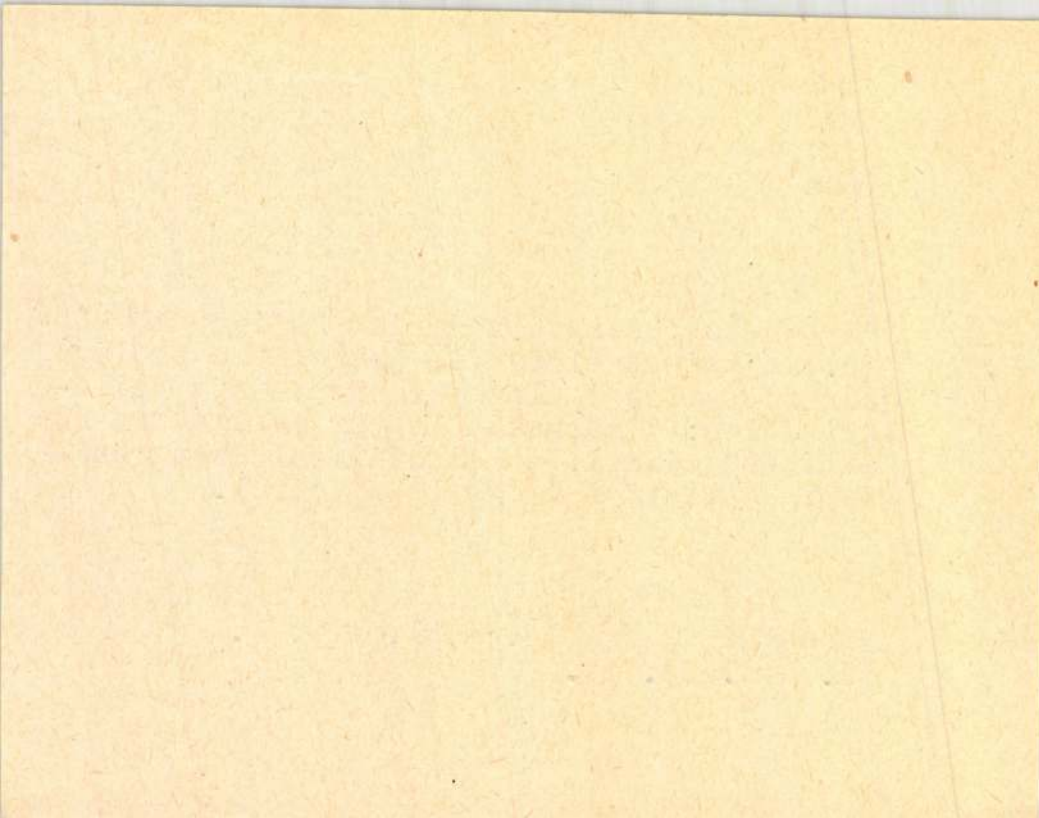
A HÉT, Bp. 1910. nov. 6.
XXI. évf. 45. sz. 726. lap.

Mász

"A tehetséges művész Borisz Jefimov követője. Rajzainak elbeszélő jellegét a reális ábrázolás teszi élményszerűvé"-írja Szilágyi Jolán: "Harmadik Magyar Karikatura Kiállítás" címmel, a Nemzeti Szalonban rendezett tárlat~~on~~ szereplő műveiről.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. nov. 6.
II. évf. 23. sz.

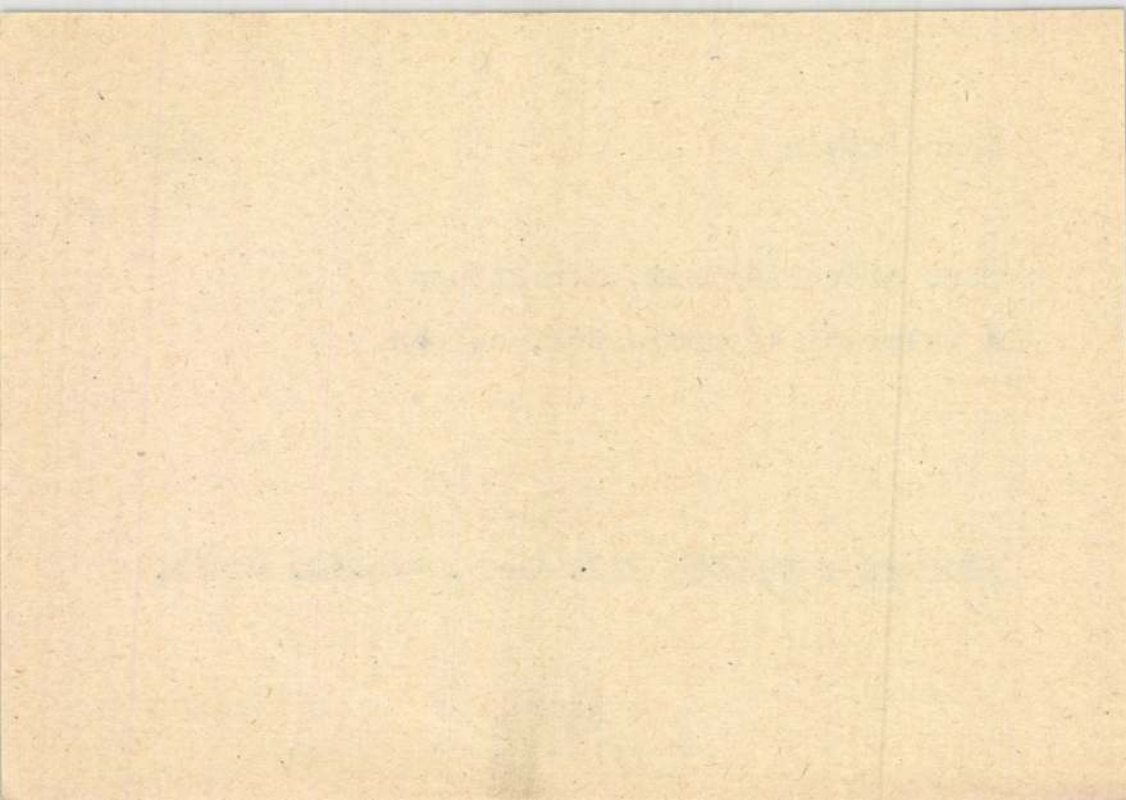
Mász István

MDK

Samu szövetségesei, karikatura

A belgrádi képhamisítók, ceruza

Műcsarnok 1952/53 III. Magyar Képsém. Kiáll.

Másr Iskván

⇒ Szabad Művészeti ⇒

1957. 12. 7. 549. l.

551. l.

172

St. John's John 1191

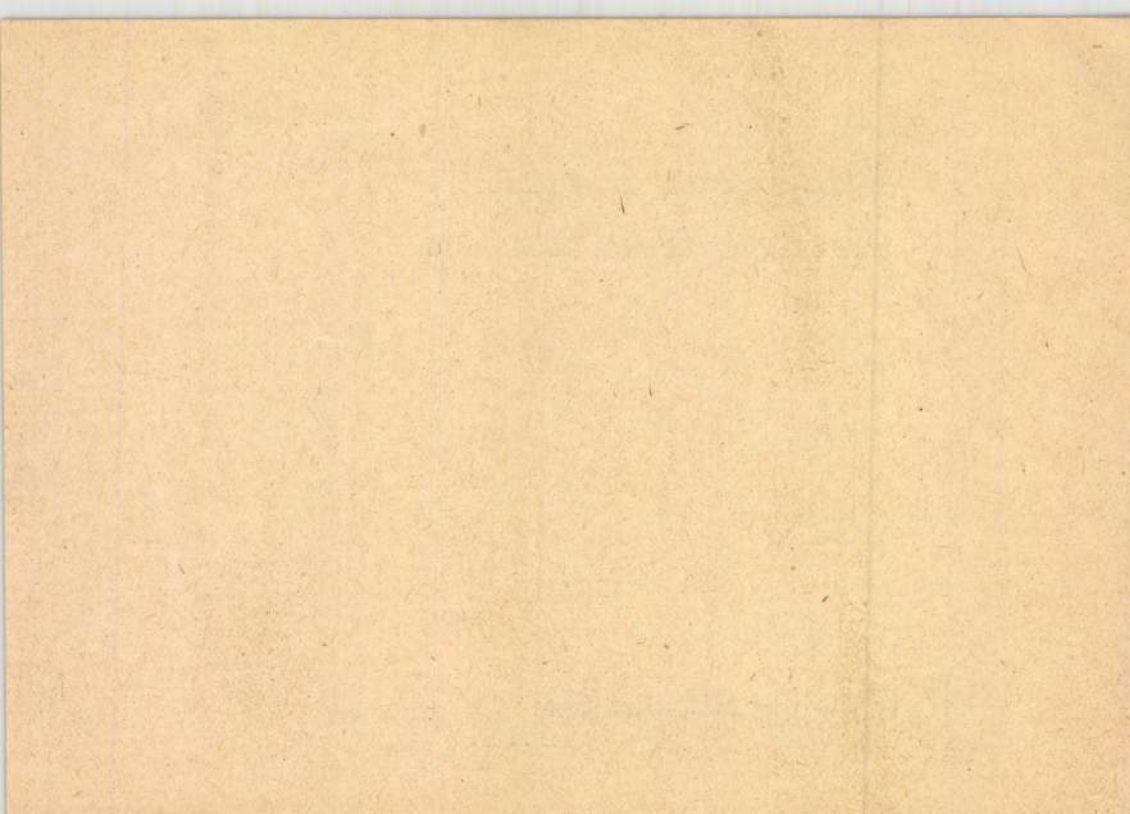

MDK.

Mász István grafikus

"A belgrádi képhamisítók"

III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
1952. dec. - 1953. marc. 14.1.

MÁSZ ISTVÁN

Samu szövetségesei. Karikatura 70x50.
A belgrádi képhamásítók. 70x50.

III. Magyar Képzőművészeti kiáll. kat. Műcsarnok 1952. dec-
1953. márc.

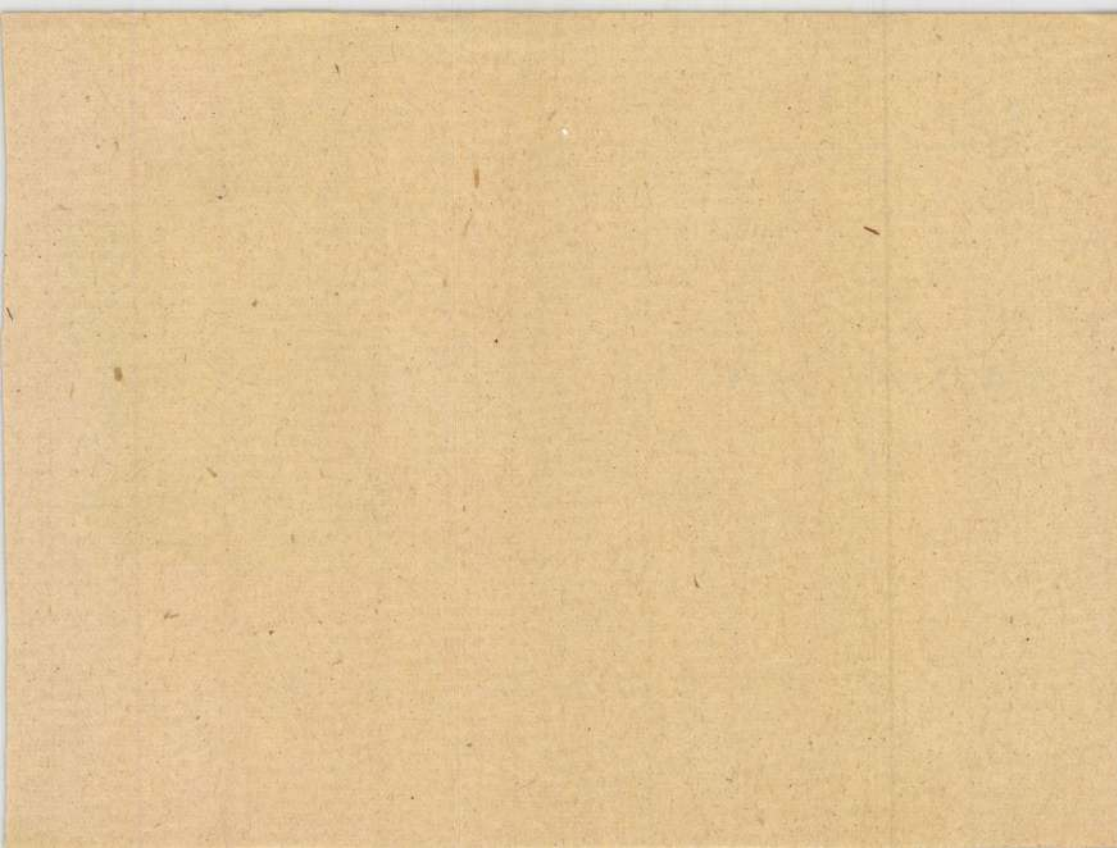
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
CHICAGO, ILL. U.S.A.

Mász István

Karikatúrák

A III. karikatúra kiállítás (Antal Gábor)

Csillag 1952. jan.

Máiz

Karikaturista

⇒ Szabad Művészet ⇒

1951. 11. 514. p.

78. Domenico Beccafumi : Madonna a gyermekkel.

Mász István

Kovíkaturoista,

Mora 25 éis Évűil.

1941-42-ben a Nép
című nyilas hetilap-
ban jelentet meg több-
nyire külföldi ková-
katuroist nyoman sajtó
szólalásai.

Jelenleg repülőgé-
gyári munkás.

Tenevany László
névelő közlő
1949. jún-5.

vvv

AZ ORSZÁG KIR
KÉPZŐMŰVÉSZETI

† TÖISKOLA †

EVŐNYE

Mász Tiván

Magyarország

1943. márc. 21.

GIBRALTÁRI „SZEMLE”

CHURCHILL: ...vajjon ez nem másod-
dik front?!?

ber 20-1 le
lel... dás
im budai 1
ztek — a
maga a ve
A Kámar
enlétben
közögeket
»under de
nőge« 30)
Itak a Vá
sint zámmi
sem. Ez
szep tember
r folvanki
znapi ber

másik ágyú egy török 30 fontos volt, mely talp nélkül hevert a Beck várparancsnok, mielőtt november 6-án kiszolgáltatta volna enburgiaknak,³³) mindkét ágyúról, illetőleg ágyúcsőről rajzot tett és felküldte a Haditanácsnak.³⁴)

A foglyok száma Budán aránylag nem volt nagy. Egy híradás szerint Gézyény hadak 1680 törököt (férfit, nőt, gyermeket vegyesen) találtak úrban. Cornaro szeptember 8-i jelentése 2000 fogolyról tud. E két gészítve azzal, hogy a Budán rekedt keresztények és zsidók is ék — legalább egyelőre — szabadságukat, könnyen össze- tető és erősíti egymást. Károlyi tudósítása szerint Buda bevétele örök foglyokat Pesten három körbástyába el lehetett zární. A vár- ok szeptember 15-éről keltezte utasítást kapott a Haditanácstól, még Budán őrzött törökök közül csak azokat adja ki, akik a nnokság tulajdonát képezik, vagy akiket a szövetséges csapatok tettek foglyul. A többinek, így azoknak is, akikhez a szövetséges

276
Mátya István
1951 NOV 31

A harmadik magyar karikatúrakiállítás

A szocializmus építésének mindennapi munkájában felelősségteljes feladat hárul a karikatúra művészeire is: a harcos, művészi karikatúra segít elakartítani a régi világ maradványait, segíti a szocializmus külső és belső ellenségei ellen vívott harcunkat. A nevetés is fegyver az osztályharcban — mondotta Gorkij. A karikatúra valóban kitűnő eszköz az ellenséget nevetéssé és gyűlöletessé tevő politikai felvilágosító munkának. Ez magyarázza meg azt a nagy érdeklődést, amellyel dolgozóink a harmadik magyar karikatúrakiállítást kísérik, ez az oka annak, hogy pártunk és kormányunk komoly eszmei és anyagi támogatásban részesíti karikatúraművészetünket, hogy az minél magasabb fokot tölthesse be fontos feladatát.

A Nemzeti Szalon termeiben megnyitott harmadik magyar karikatúrakiállítás azt bizonyítja, hogy karikatúra-rajzolónk komoly sikereket értek el; politikai látásukban, művészi kifejezőeszközeikben sokat haladtak előre. Ebben segítségükre volt a nagy multra visszatekintő harcos, szovjet karikatúra és a népi demokráciák (elsősorban a Román Népköztársaság) karikatúristáinak művészeite is. A kiállítás zömét a külpolitikai vonatkozású, a nemzetközi békeharcot ábrázoló rajzok alkotják. A kiállított anyag legsikerültebb munkái azok, amelyek egyszerű formai eszközökkel, valóságos típusok ábrázolásával, könnyen áttekinthetően, csattanósan fejtik ki mondanivalóikat.

Ebből a szempontból igen sikerültek Mész István karikatúrái. Így például „Támaszpontok” című munkája szemléletes képet ad arról, hogyan nyögnek és rogyadoznak az amerikai imperializmus nyomaszó súlya alatt saját szövetségesei. A jellegzetes mozdulatok kifejező megrajzolásával éri el *Samu bácsi spórol* című rajza nevetető és meggyőző hatását: az „ifjabb” rabló (az amerikai imperializmus), úgy takarékoskodik, hogy John Bull hasán huzza össze a nadrágszíjat. Érdekes összehasonlító formában ad számot *Kalász Tibor* (Kaján) az Atlanti Szerződésben való részvétel „varázslatos” hatásáról, aminek eredményeképpen például Törökországban háromszorannyi a kolpus, mint annakelőtte volt.

Mások a különböző összefüggések megmutatásával szellemesen bagozzák ki az amerikai nagytőke „rejtett” szálait és kapcsolatait. Ilyen például *Egr László* „Amerika Hangja” című rajza, amely megmutatja az amerikai rádió hazug híreinek, kacsáinak dolláreredetét. Egr karikatúrája jó példája az egyszerű, magvas ábrázolásnak. (Előzetben ugyancsak Egr egy forma lista építéssel ábrázoló, túlbonyolult rajzával, amelynél ki kell „nyomozni” a mondanivalót.) *Vasvári Anna* „Fülről jön az áldás” című karikatúrája megrajzolja az „áldást” osztó kezeknek azt a lépcsőjét, amely az amerikai nagytőkétől a Vatikánon és Gröszön keresztül a gyilkos páloszerzetesig, Vezér-Vizer Ferencig vezet. A béketábor erejéről ad meggyőző képet *Szilágyi Jolán* „A béke erői győznek”, s *Ruszkai György* „A béke erősebb” című rajzaikkal.

Előrehaladásunknak azonban nem csak olyan külső ellenségei vannak, mint Trumanék, Churchillék, Titóé stb., hanem olyan belső ellenségei is, mint a kulákok, a klerikális reakciók sok. Akadályozzák munkánkat a bürokraták, a törtető, a naplopók is. A kiállítás azt mutatja, hogy karikatúra művészeink még nem fordítanak kellő figyelmet a belső ellenség leleplezésére, bár jónéhány kezdeményezés ezen a területen is művészeink fejlődéséről tanuskodik. A simamodorú és „kellemes” külső mögött rejtőző ellenség típusát jól fogalmazta meg *Swift Lajos* „Mayer Kázmér nyája köszöntése” című rajz sorozatában Rendkívül mulattató, de egyben kíméletlenül maró erejű is *Zórád Ernő* „jampi-tánc” című rajza. Vasvári Annó úton halad a realista karikatúra felé, amikor megkísérli, hogy meghatározását adja a kispolgári maradványokat megszemélyesítő egy-egy típusnak. Különösen találó az „Entellektüel” című rajzban az öntelt tudálcóságot ábrázoló arékifejezés és kézmozdulat. Az utóbb felsorolt három művész munkáit azért is ki kell emelni mert mindennapi életünkben megfigyelhetők és valóságos típusokat igyekeznek ábrázolni. Az ilyen rajz azonban kevés. Különösen kevés a klerikális reakció ellen harcoló karikatúra. Ezen téren is bátrabb, kezdeményezőbb alkotómunkára van szükség.

Alig foglalkozik a kiállítás a teremtéssel, az üzemek életével, annak humorával, pedig az ilyen tárgyi karikatúrákat a dolgozók nagyot várják, hiszen mindennapi életükhez ez van legközelebb. A karikatúra nevelő hatását e területen nagyon jól lehet felhasználni. Ezt mutatja *Szegő Gizzi* (Gis) „Hét kérdés Lógós Lalihoz” című rajz sorozata is, amely tükröt tart azok elé, akik nem a munkában járnak elől, hanem a munkakerü-

lésben. Szegő Gizinek típusalkotó ábrázolását azonban még gazdagítani kell.

Helyes, hogy karikatúrarajzolónk nagy gondot fordítanak az antiimperialista agitációra, de szegényebbé teszik művészetüket és a nézőket is, ha nem foglalkoznak eleget mindennapi életünk humorával, vidámságával és örömeivel. Hosszan sorolhatnánk azokat az új területeket, amelyekkel felszabadult életünk gazdagabb és örömeivel. Hosszabb lett s amelyeknek népszerűsítése is a karikatúra egyik fontos feladata lenne. Ezen a téren ritka még az olyan kezdeményezés, mint például *Hegedűs István* a „Jampec és az MHK” című ötletes rajza.

A kiállításnak egyik fontos eredménye, hogy karikatúraművészeink eszmei-politikai megerősödéséről ad számot. Mégis fel kell hívniunk a figyelmet egy-két ilyen vonatkozású fogvatékosságra. *Toncz Tibor* a „Szovjet film” című rajzán az imperializmust és a kapitalizmust két alak (egy katona és egy tőkés) személyesíti meg, akik egymással beszélgetnek. Ez a beállítás azt az eszmei tévedést terjeszti, mintha a mai kapitalizmus és az imperializmus egymás mellett, egymástól külön létező két dolog lenne.

A formai kifejezés terén is tapasztalhatók még komoly fogyatékosok. Kialakultak bizonyos egyezményes típusok, sémák, például a kulák a reakciós, a bürokrata stb. ábrázolására. A jelenlegi kulákábrázolások azt a hitet terjesztetik: a kulák lényege és egyetlen ismertetőjele az hogy kővér, nagybajuszú, sörtehajjú, visszataszító arcú stb. (Az ilyen fel fogás szélső esete *Kallus László* kulákábrázolása). Egy másik veszély a témától független, öncélú játék a

bábuszerű alakoskakkal, vagy a túlszép színekkel; a karikatúra azonban olyanná lesz, mint az életlen diszkard: nem lehet vele harcolni. Ez az eléggé általános jelenség élesen mutatkozik meg *Kassovics Félix* (Kassó) és *Sándor Károlynál*. Amíg Sándor „Az istennek se megy” című rajzában a mesészerű színesség támogatja a mondanivalót, Truman-ábrázolásaiban tompítja a kifejezés életét. Kassó rajzaiban egyöntetűen a bábuszerű emberalakokat használja. Ez kivételesen indokolt volt a „Nyugat-európai térkép” című szellemes rajzában, ha arra gondolunk, hogy ebben az esetben az emberi alakok mint „térképjelek” szerepelnek, tehát csak „jelez” velük. De mi indokolja például a Francót ábrázoló harcias feliratú és című karikatúráján, hogy finom színekkel kifestett játékházak között „kedves kis figuraként” rajzoljon meg egy fasiszta hőnér?

Azoknál a karikatúráknál vagy újságrajzoknál, amelyek meghatározott, élő személyeket; sztáhanovistákat, művészeket, békeharcosokat ábrázolnak, gyakori a jellegtelen, sematikus, formaszegény rajz. Az elevenen ábrázolt ellenséges figurákkal szemben nincs erejük az ilyen élettelen alakoknak.

A felsorolt hiányosságok egy eredőre mutatnak: karikatúraművészeink még mindig nem járnak eléggé nyitott szemmel az életben. Ahhoz, hogy eddig elért komoly eredményeiket továbbfejlessék és művészetüket a békeharc szolgálatában még élesebb fegyverré tehessék, szükséges, hogy szakmai, rajzoló tudásuk fejlesztése mellett elmélyültebben tanulmányozzák mindennapi életünket, hogy minél kifejezőbb, minél hitelesebb típusokat alkossanak.

Vincze Gergely

SENYSZERVEZŐ RÓL

A csoportjukhoz tartozó dolgozók munkájával, fejlődésével. Ez a hiányosság most, a november 7-i verseny során is megmutatkozik, amikor a szak-szervezeti bizalmiak nem végzik el versenyszervező, ellenőrző feladataikat.

Az I. blokk IV. partijában Földvári Sándorné 12 gépes szövő a szak-szervezeti bizalmi. Amikor a felajánlások szervezése folyt, Földváriné és a blokkmester közösen, minden egyes dolgozóval beszéltek. Ez a beszélgetés azonban csupán abból állt, hogy megmondták a dolgozóknak: „november 7-re mindig szoktak felajánlást tenni, tegyenek most is.” Nem beszélt a bizalmi arról, hogy mit jelent november 7 a Kispeszi Textilgyár dolgozóinak számára. Földváriné ma azt sem tudja, hogy saját csoportjának tagjai mit ajánlottak fel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előfordulójára.

Még kevésbé tudja azt, hogyan teljesítik a felajánlásokat. Karlovicsné például — aki magas teljesítményével a jó munkások közé tartozik — a felajánlás óta visszaesett a termelésben. Földváriné nem figyel fel erre, nem érdeklődött Karlovicsnéval a visszaesés oka felől, nem nyújtott segítséget ahhoz, hogy felajánlását teljesíthesse. Nem segítette a csoportjába tartozó Kotterba Károlynét sem, aki sokat küszködött a szálszakadásokkal és szüksége lett volna a tapasztalt munkásnő tanácsaira.

Földvári elvtársnő természetesen felelős azért, hogy nem végzi jól szak-szervezeti bizalmi tennivalóit. De nagymértékben felelős ezért az üzemi bizalmiak is, amely nem tanítja a hi-

Nyílt levél a Fémáru- forgácsoló üzemé technikusaihoz,

NAGYON KOMOLY OKOM VAN arra, hogy kezembe vegyem a tollat és üzemünk dolgozóinak nevében megírom: mennyire szégyeljük, hogy nem tartottuk be ígéretünket: nem fejeztük be október 30-ig a forgácsolóüzem évi tervét. Ennek egyik oka az, hogy üzemünkben nem magyarázták meg a dolgozóknak, mit jelent számunkra november 7-e, ezért sokan nem tettek felajánlást, nem segítik előbbre közös vállalatunk teljesítését. A Szabad Nép az elmúlt héten meg is bírálta ezért pártszervezetünk vezetőit. Emellett elmaradásunk másik fő oka az, hogy a műszaki vezetők jórésze nem értette meg igazán, mit jelent november 7-e, mit jelent ígéretet tenni Rákosi elvtársnak. Műszaki téren szervezetlenség, kaphodás, nem egyszer fejtelenség uralkodik nálunk.

Mintha ma történt volna, úgy emlékszem arra a napra, amikor másfél hónappal ezelőtt nagy lelkesedéssel beszéltek meg egymás között, a műszaki vezetőkkel és a pártbizottsággal, hogy mi, akik kétszer egymásután élüzem-címet nyertünk, díszes levélben, a legelső gyárak között küldjük el fogadalmunkat Rákosi elvtársnak. Elhatároztuk akkor, hogy a Fémáru- és Szerszámgépgyár november 30-ra teljesíti ezévi tervét, december 31-ig pedig még további hárommillió forint értékű szerszámgépet gyártunk. Tőlünk, forgácsolóktól ez a fogadalm az követele, hogy már október 30-ra befejezzük tervünket s ezzel biztosítsuk az időt a szerelőknek arra, hogy határidő előtt összeszerel-hessék az évi tervben előirányzott gépeket. Jól emlékszem arra is, hogy Kovács Károly elvtárs, üzemünk vezetője, nem egyszer hangoztatta: „Ha tőzön-nízen beresztül is, de október

nem volt tovább munkája. Amikor magához ment, Kovács elvtárs, megnyugtatta, hogy félóra mulva lesz munkája. Később pedig azt tanácsolta neki, hogy menjen haza és jöjjön be majd éjszakára. Végül is egyszerű, alacsonykategóriájú munkák kerültek üzemünk egyik legértékesebb, nagyteljesítményű gépére. Így is négy órát állt munka nélkül. Rajnai gépen most sem megfelelő munka megy, az RH 100-as meghúzókar megmunkálása a marosok feladata lenne. De mivel most már minden munka a „legsürgösebb”, nincs idő megszerkezni, hogy melyik gépre tegyék.

HATRALTAT BENNÖNKET A FELAJÁNLAS TELJESÍTÉSÉBEN az is, hogy esztergákészletünk és szerszámaink hiányosak. A szerszámkiaadóban többnyire a fejüket rázzák, ha késeket kérünk. Félóra sok idő, mégis sokszor ennyi ideig tart, míg a megfelelő kést megszerzem a munkához, többnyire nem a szerszámkiaadóból, hanem valamelyik munkatársamtól kölcsön. Ilyenkor mindig rettegek, mi lenne, ha a kemény RH 100-as anyagban eltörne a kés. Mindig csak azt hallja az ember, hogy sokat törnek az átképzettek, „de műszáj szemet hunyni felette, mert hát a munka nem állhat meg”. Nekem az a véleményem, hogy nem szabad szemethunyni előlőt. Aki hanyagságból tör, azt meg kell szűgyeníteni, meg kell büntetni, akik viszont még nem tudnak a késsel bánni, azokat meg kell rá tanítani. — A készülékekkel sem jobb a helyzet. Különösen most érezzük a rossz ellátást, amikor az RH 100-as sorozat végén járunk s már főleg selejtessé vált darabok pótlásán dolgozunk. Mivel ezek darabos, egyenkénti munkák, gyakran szükségünk lenne bejogó készülékre — de nincs. Sok értékes időt rabol el az is, míg ilyenkor kiokoskodunk valamit.

Még hosszan sorolhatnám a hiányosságokat, de már csak egyetlen, a verseny kibontakozását fékező dolgot említek meg. Az RP 47-es esztergátípusokra — amelyből az évi terv teljesítéséhez még hét darabot kell előkészítenünk — nem kapjuk meg előre az időt, nem látjuk, hogy az alkatrészeket mennyi idő alatt kell megcsinálnunk, nem tudjuk, mennyi lesz érte a keresetünk. Eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy azoknál a munkáknál, ahol előre nem kapunk normát, egységesen 120 százalékkal számolnak el bennünket. Ezt az elszámolást nem értjük. Nem más ez, mint az egészséges versenyszellem fékezője, a magasabb teljesítményekért folyó harc gálya. Kovács elvtárs! Azt várjuk, hogy itt is rendet teremisen.

KEZDJÉ MEG, MÁR MÁ A MUNKA JOBB MEGSZERVEZÉSÉT! Nem könnyű feladat. De biztosak vagyunk benne, hogy megoldják, hiszen önöket, a mi műszaki vezetőinket is lelkesíti a közelgő nagy innep és Rákosi elvtársnak adott szavunk. A felajánlás végrehajtása — valamennyiünk becsületbeli ügye. Tudjuk, a mi munkánkban sok még a hiába. Előfordulnak nem egyszer hanyagságok, fegyelmezellenségek a műhelyben. Mi mindent megteszünk, hogy kijavítsuk ezeket a hibákat; ké-szek vagyunk a legnagyobb erőfeszítésekre is, hogy a gyár egésze — fogadalmunkhoz híven — november 30-ra befejezhesse a tervét. Biztosítsák számunkra ehhez a műszaki feltételeket!

Patkova Sándor,

Népköztársasági Erdeméremmel kitüntetett esztergályos, Fémáru- és Szerszámgépgyár forgácsolóüzeme

csics válasza r dolgozóinak levelére

hon átadjuk brigádunk többi tagjának is.

Vállaljuk, hogy a gyapot-brigád tagjai elérik a napi 37 kilós, a családtagok pedig 32 kilós szedési állagteljesítményt, hogy jó minőségű nyersanyag kerüljön hozzátok feldolgozásra a mi termelőszövetkezetünkben is.

Tóth I. János,
a karcagi Tánacles termelőszövetkezet elnöke
Nádházi Mátvás,
a gyapot-brigád vezetője

Leningrádba érkezett a magyar építészküldöttség

Leningrád, november 1. (TASZSZ)
Október 31-én Trautmann Rezső építésügyi miniszterhelyettes vezetésével Leningrádba érkezett a magyar építészküldöttség. A vendégek tanulmányozzák a város lakás- és ipari építkezéseinek szervezését és tervezését, valamint a Leningrádban alkalmazott új építészeti módszereket.

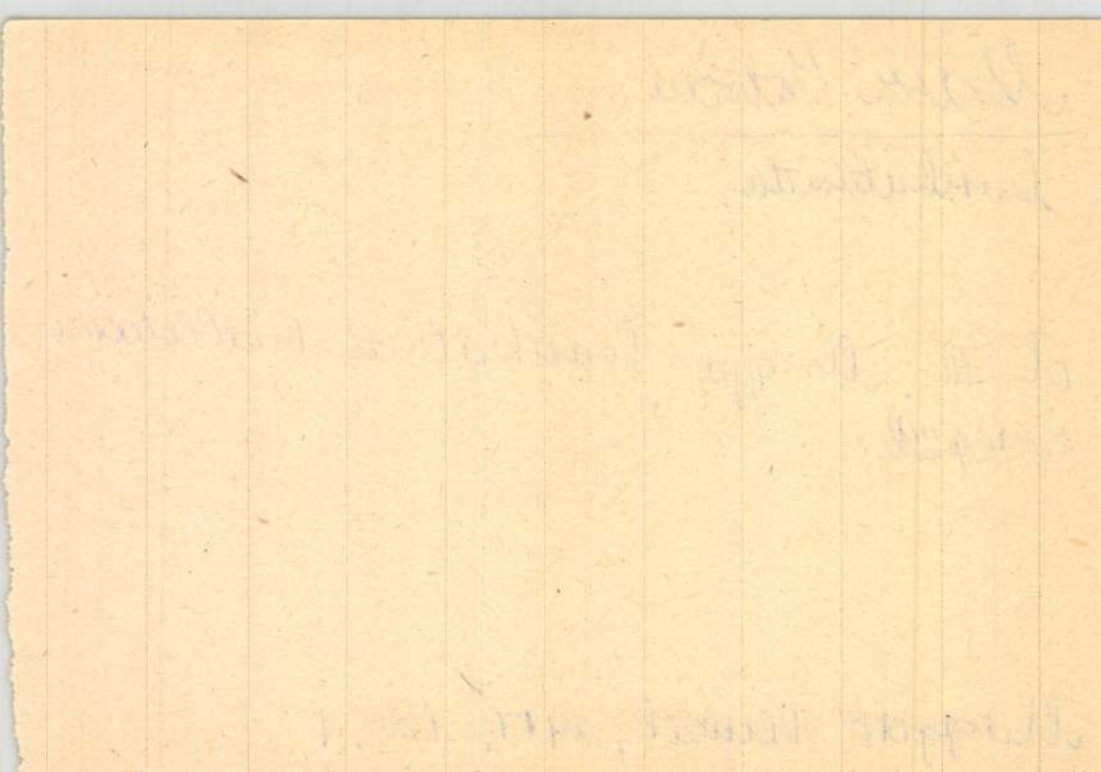
Mász György.

Karikaturista.

A III. Magyar Karikatúra-Viáallatású
Társaság.

Magyar Nemzet, 1911. Nov. 5.

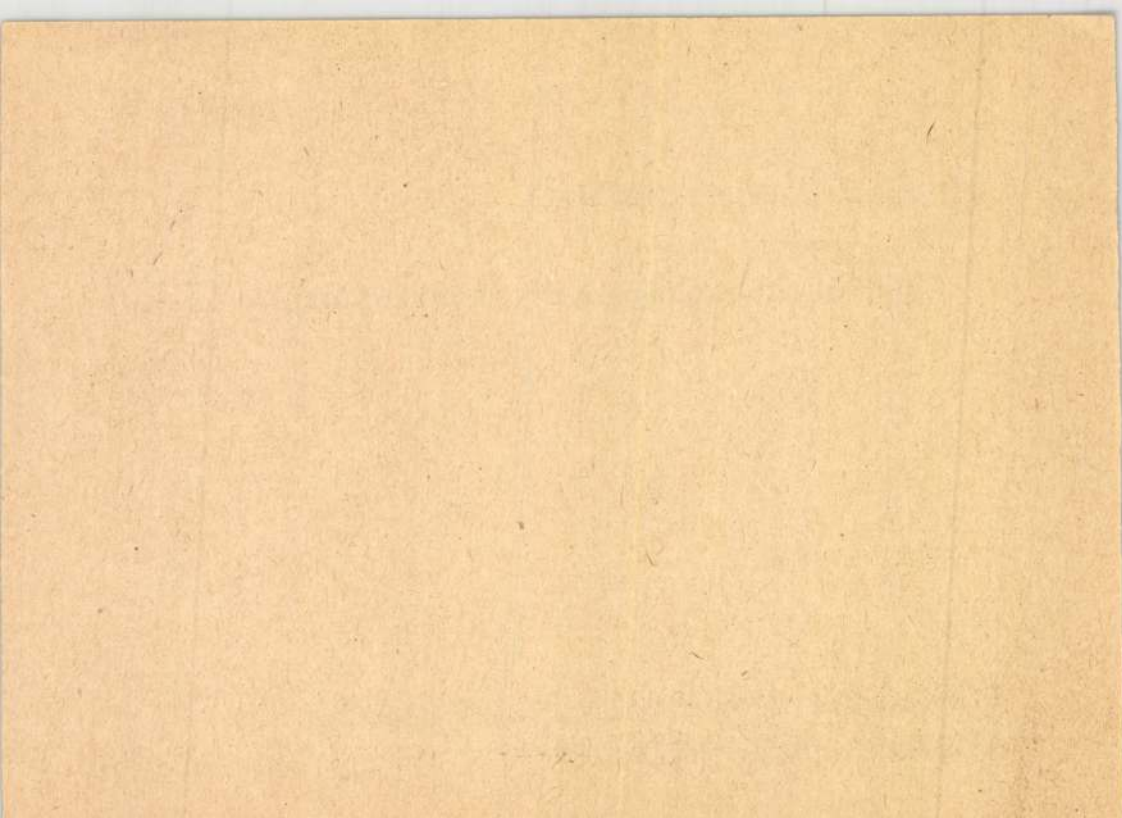

MDK.

Mász Istvan grafikus

"Samu szövetségesei" /karikatura/

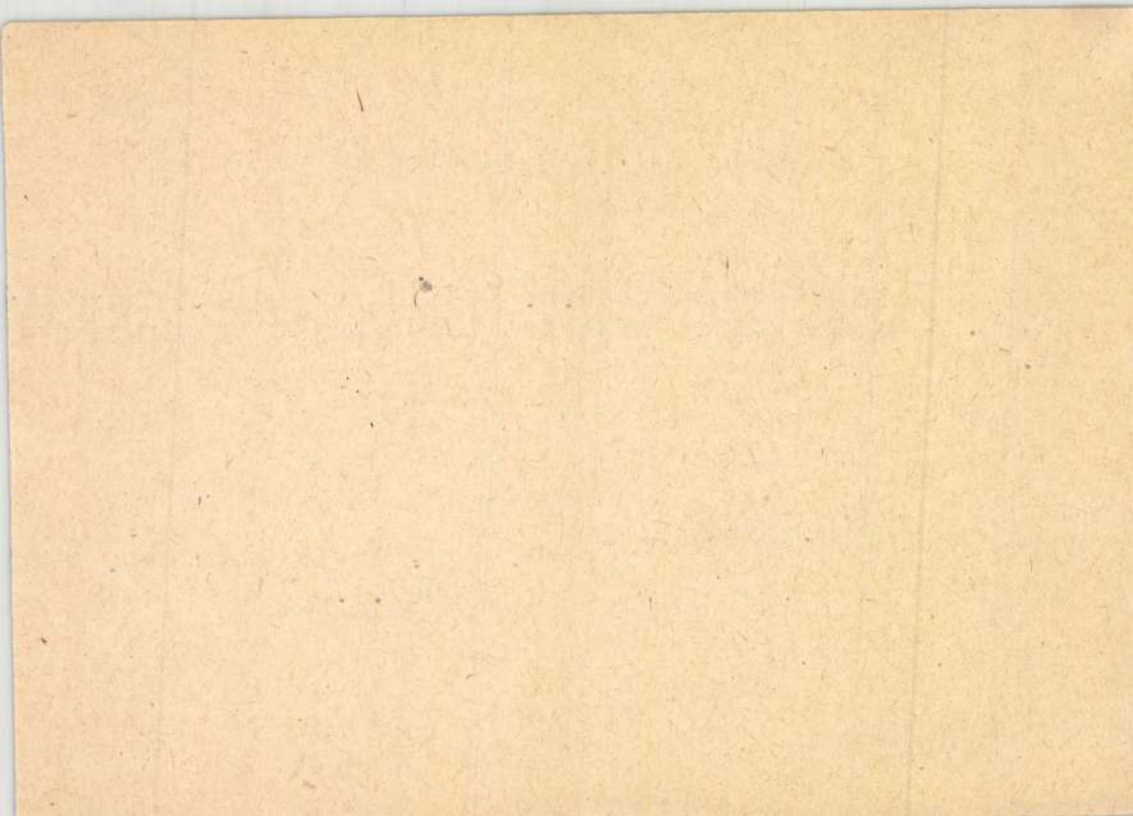
III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
1952. dec. - 1953. márc. 14. 1.

Masszák Hugó, festész /1863/

"E napokban ismét M.H. festészünk indult Turnicsébe, h. a myagar régi festészet technikáját tanulmányozza. "

Művészeti érdekltség. - Vas. Ujs. 40-ik számához. 1863
357.1.

Marrak' Hugo'

1864. V. 23. A KT. birak'raj k'gyeit fell'eni, hogy a megin-
dikusok "Kajron'nu'va" c. lap u'gyeben megbes'el'et folytatnak.

MDK-A-T-1/178.

1868

Annual Report

1868 No. 1 of the first part of the report, page 1 - 10
The Annual Report of the Board of Directors of the
American Telephone and Telegraph Company

1868 No. 1 - 10

Manák Hugo

M. D. K.

műkedvelő litográfus

- 1.) Balás Frigyes 1862
- 2.) G. Manák Hugo - 1860
- 3.) Mikó Imre
- 4.) Péterfi Pál - 1861
- 5.) Zeyher Lilló - 1861

Gersei, A megy. körny. 1960 183

Handwritten title

Handwritten text

- 1. [illegible] - 1861
- 2. [illegible] - 1861
- 3. [illegible]
- 4. [illegible] - 1861
- 5. [illegible]

Handwritten text at the bottom

1861

Manat Kugó

M. D. K.

működési litográfus

- 6.) Magyar királyok. Ágyúelhár,
Flachy F. után
- 7.) A Pesti Néplő Főmunkatársai
1860
- Gersei, A nagy kőrajz. 1960 134

1850

Journal of the

United States

(2) Paper as trial of the trial of the trial

Journal of the

United States

1850

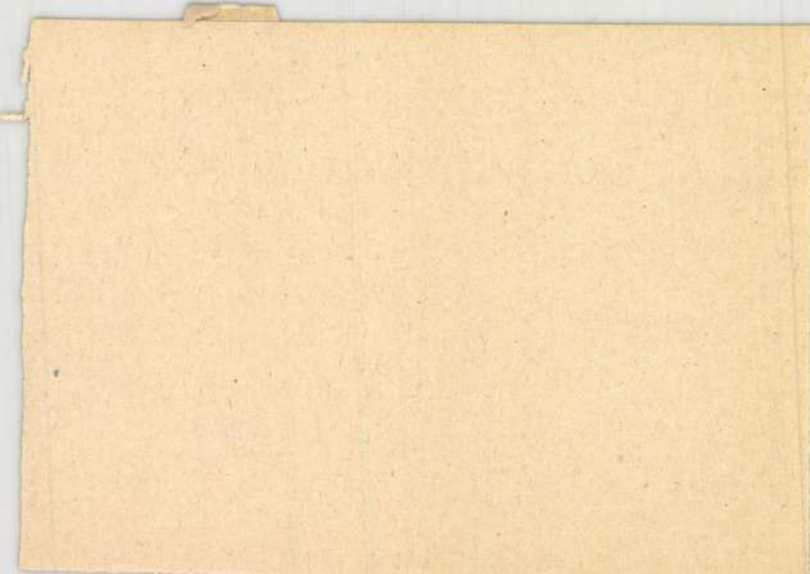
Journal of the

Maszák Hugó, grafikus

lásd Szegedy. Maszák H.
alatt is

Divatcsarnok, 1861.47. sz. boríték

Megjelent...

Patak Jenő

Maszák Hugó művészettörténész.

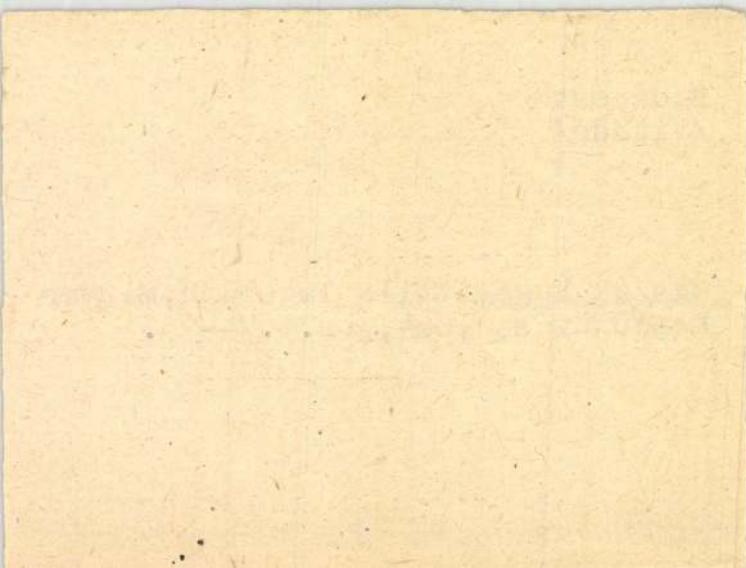
"Tájékoztató" c./műtörténeti, szépirodalmi
stb./lapját ajánlja a F.L.

Fővárosi Lapok 1864.I.III.18.255.ola.

Budapest
/Vigadó/

Maszák Hugó; Attila lakomája, Magyar
Képzőművész 1864, jun. 5. 74-75.

Patak Jenő

Maszák Hugó művészettörténész lapjának

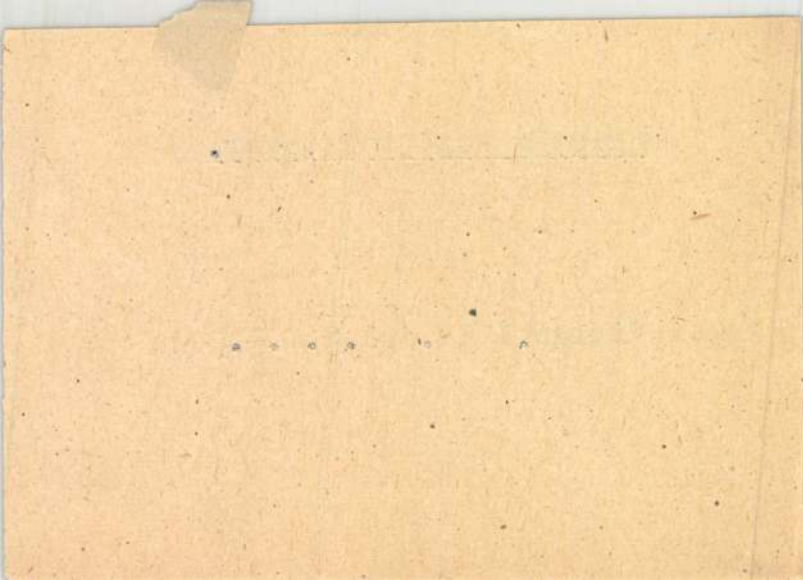
a "Magyar Képzőművész"-nek munkatársai.

Fővárosi Lapok 1864.I.III.30.291.old.

Maszák Hugó rajztanár.

Pesti Hirlap. 1882. jul. 8. 3. 1.

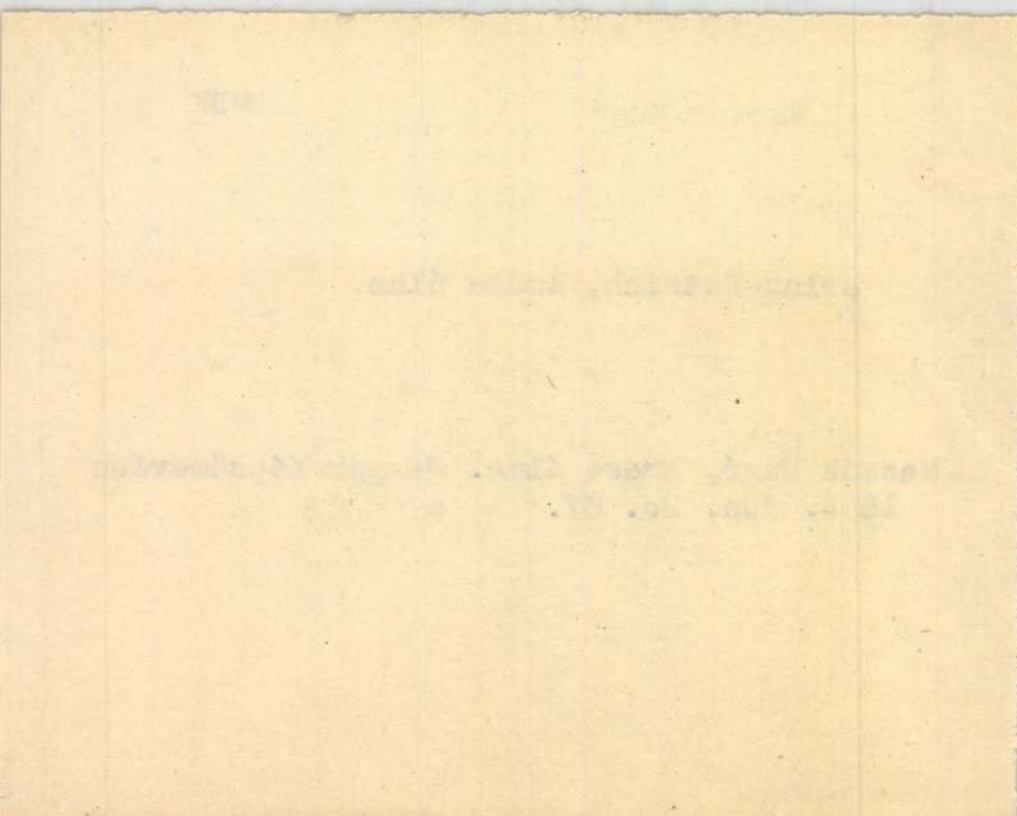

Maszák Hugó

MDK

Orlay-Petrich, Emese álma.

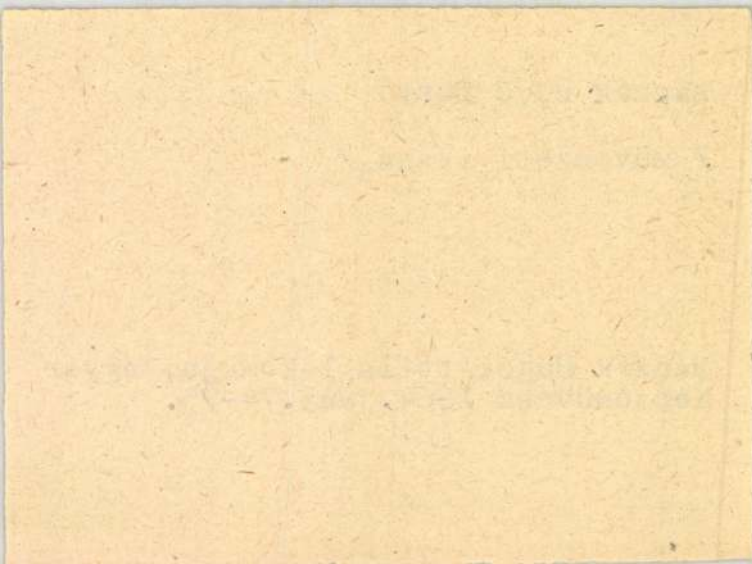
Maszák Hugó, Emese álma. Magyar Képzőművész
1864. jun. 20. 87.

Maszák Hugó festő

/ művészeti írása /

Maszák Hugó; Attila lakomája, Magyar
Képzőművész 1864. jun 5. 74-75.

Maszák Hugó festő
/ művészeti írása /

M. ; Corregio, Magyar Képzőművész
1864. jun. 5. 81-83.

201

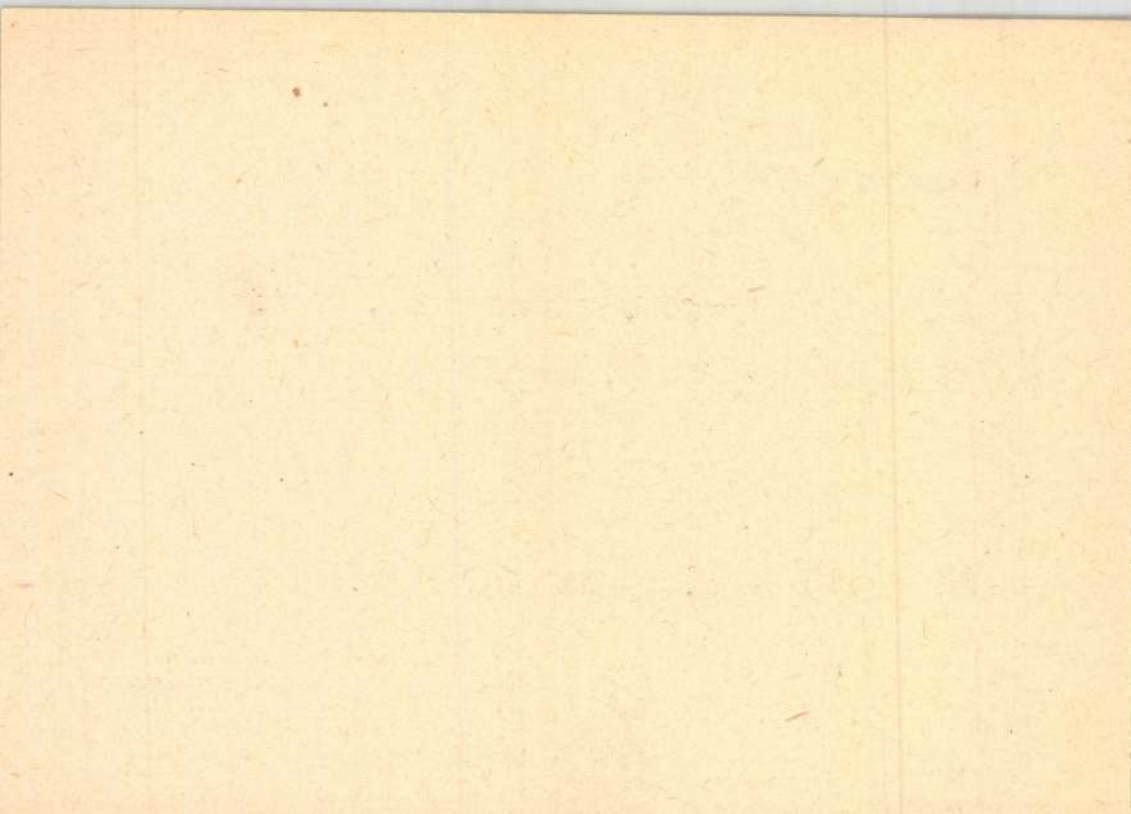

Maszák Hugó

MDK

A Pesti Napló főbb munkatársai, kőrajz
Erdélyi fejedelmek, kőrajz

Milcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

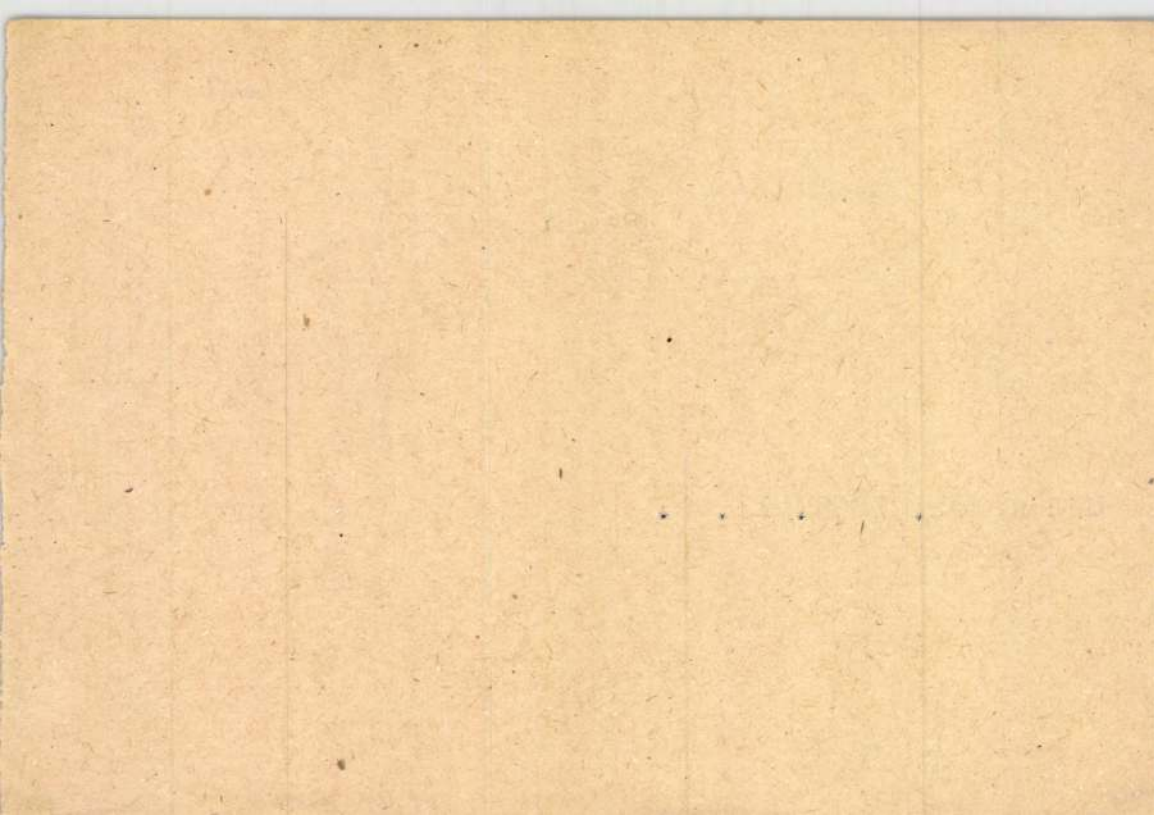

MDK

Maszák Hugó

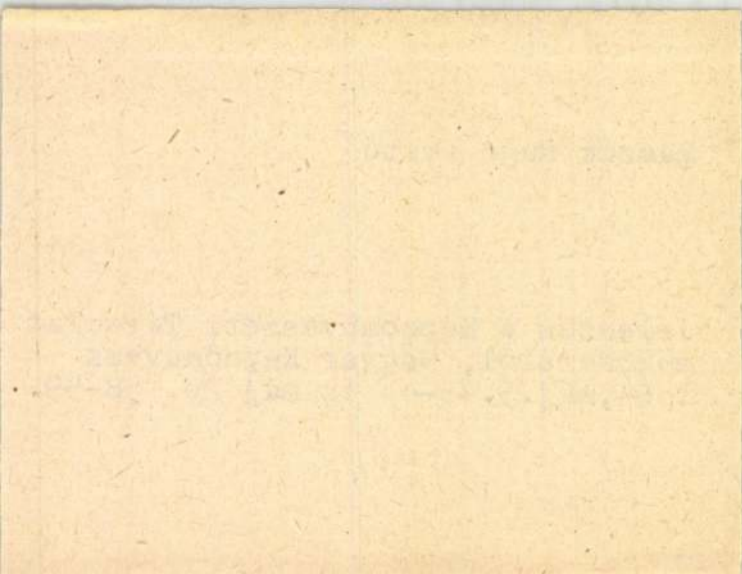
Műcsarnok. 1899. 17.sz. Utmutató a rajztanításban.

264 1.

Maszák Hugó festő

Jelentés a Képzőművészeti Társulat
működéséről, Magyar Képzőművész
1864, máj. 5. 43-44 és máj 20. 58-59.

Maszák Hugó festő
/ művészeti rása /

M.; Leonardo da Vinci, Magyar Képző-
művész 1864. máj. ~~lx49ü5lx~~ 20. 49-51.

/u

Street, April, 1860
Dear Mother

M. J. [unclear] [unclear]
[unclear] [unclear] [unclear]

Maszák Hugó festő
/ művészeti írása /

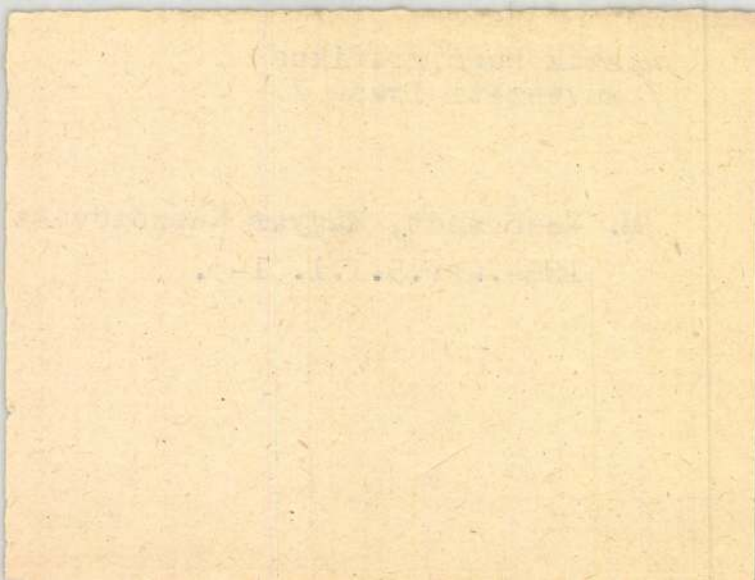
M.; Ifjabb Teniers David, Magyar
Képzőművész 1864 ~~májx~~ jun. 5. 65-66.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Maszák Hugó grafikus
/ művészeti írása /

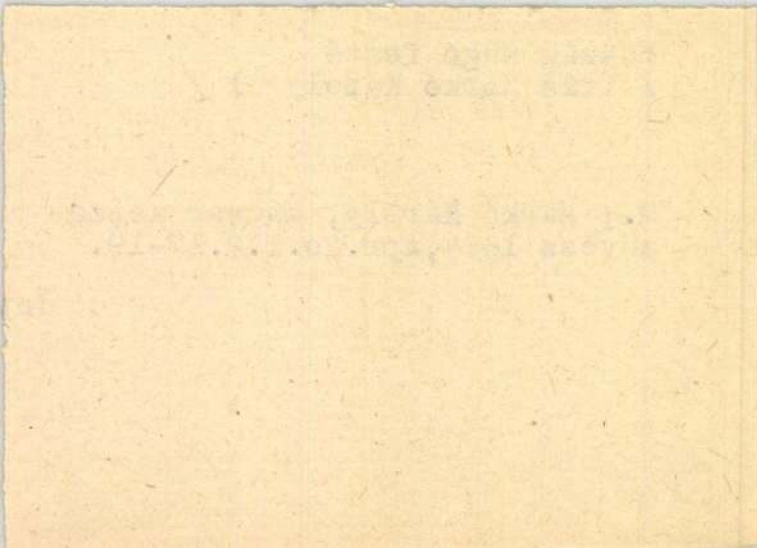
M. Rembrandt, Magyar Képzőművész
1864. ápr. 5. I. 1. 1-3.

Maszák Hugó festő
/ irás Markó Károlyról /

M.; Markó Károly, Magyar Képző-
művész 1864, ápr. 20. I. 2. 17-19.

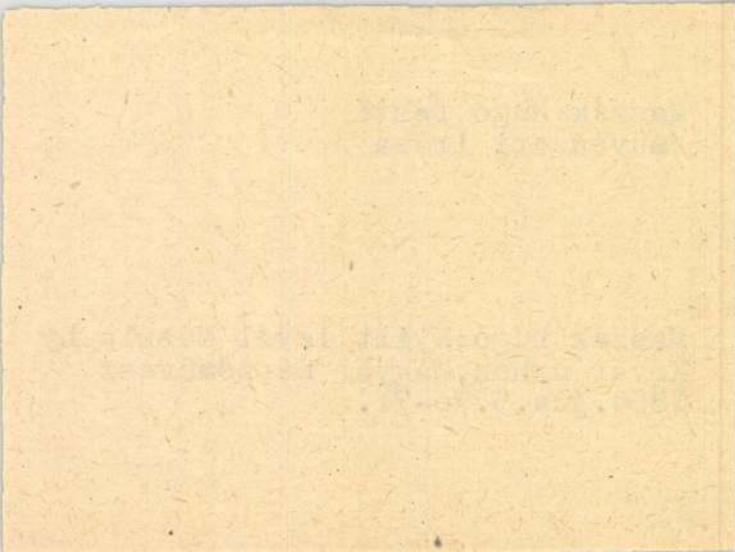
dex

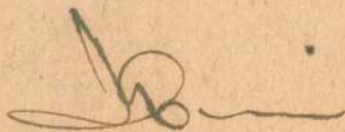
Maszák Hugó festő
/művészeti írása /

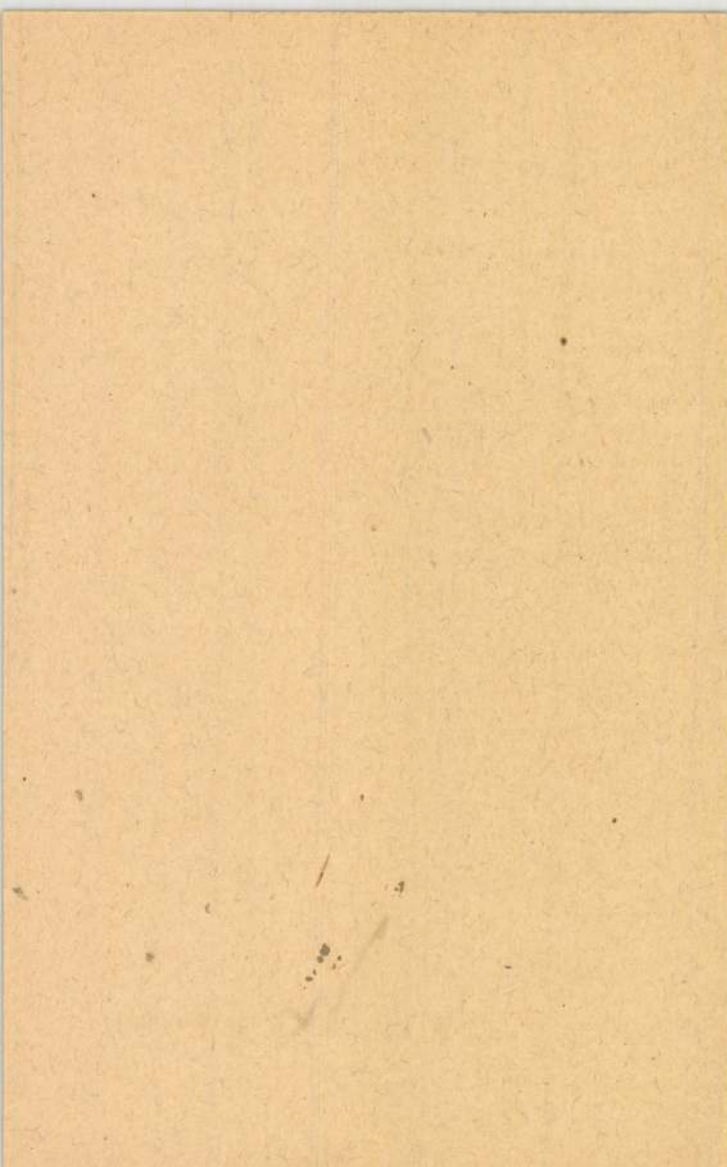
Maszák hugó;Nyilt levél Maszlaghy
Xavér urhoz, Magyar Képzőművész
1864. jun. 5. 70-71.

M a s z á k H u g ó
kőrajzoló

Fővárosi Lapok.1867.okt.27. /Fővá-
rosi hirek./

A handwritten signature in dark ink, consisting of a stylized, cursive script that appears to read 'Maszák Hugó'. The signature is located at the bottom center of the page.

Masarik Hugo

rod

2

Nefelejts. 1867. 537. l.

SZABÓ ISTVÁN
HIRLAPIRODA
— Érsekújvár. —

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V., _____

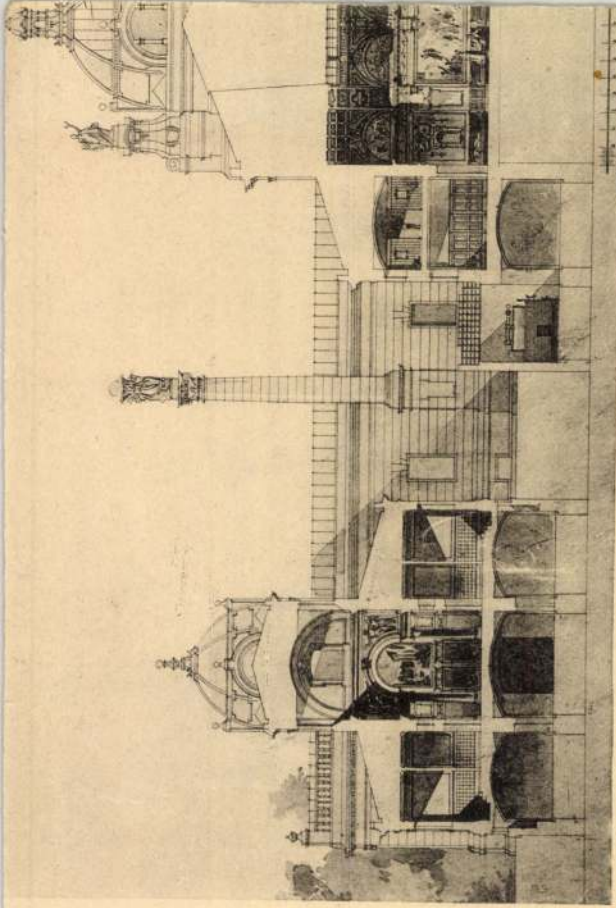
Mészár Hugó

cikkei

Mészáros

1868. évf.

Karantén és la-
vos, magyar nyelv
cikkei és

Fénynyomat *Divald K.* budapesti műintézetéből.

Fürdőház p Előlnézet, hátulnézet

Tervezte: *Francse*

Műcsarnok. Szerk. Maszak Hugó. I. évfolyam.
Megj. hav. 2-szer. Ára 4 frt. (Meggzúnt 1869. jan.
vegen.)

Nos. No. 1869. 39. f.

Műcsarnok

épületüveges, képkeretező, üveg- és porcellánkereskedő
ESZTERGOM, RÁKÓCZI-TÉR

Tükör- és táblaüveg, szentkép, vendéglősaruk, olomkristályok, herendi és egyéb
márkás porcellánok nagy választékban.

T.

M Ü E M L É K E K O R S Z . B I Z O T T S Á G Á N A K ,

B U D A P E S T .

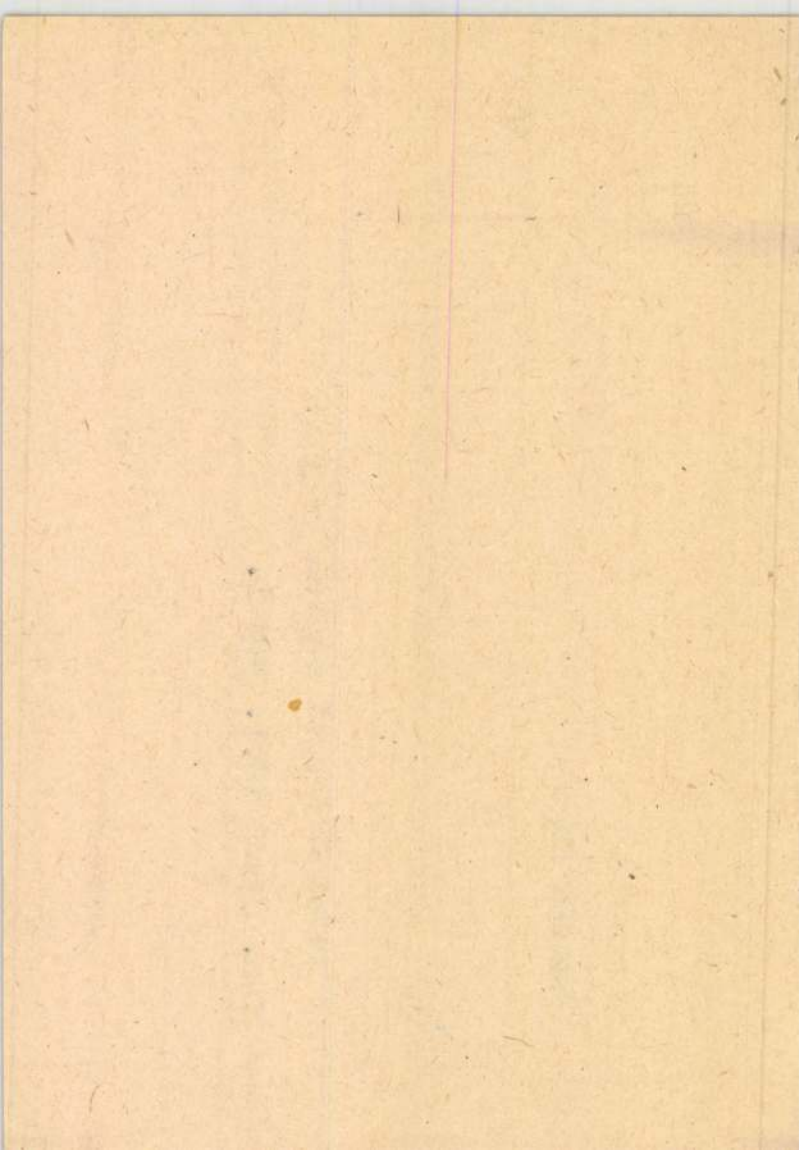

MDK

Maszák Hugó

A képzőművészeti tanács tagjai.

Vas. Ujság 1871. 349 l.

← Marzak Hugo →

Boyse

← Whittato in

stem: rajkanta-

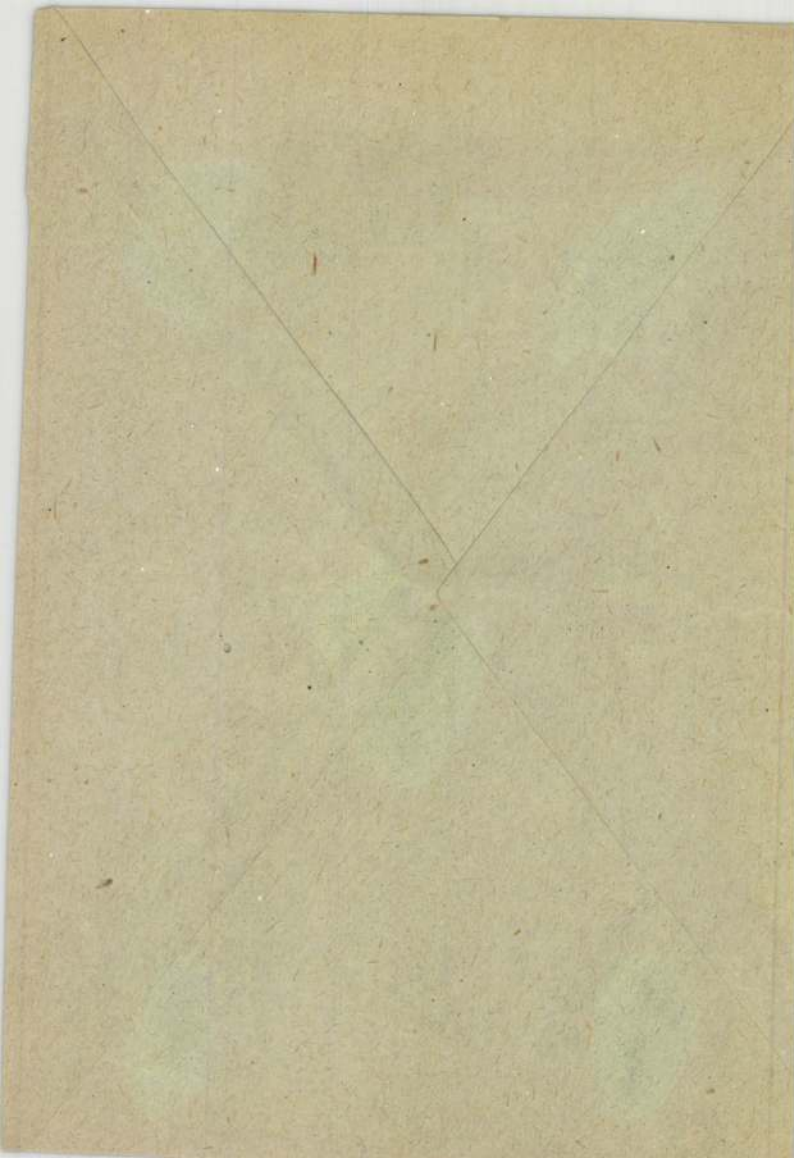
kom: Verikonty

metantitk opava

na 124 aka

Rp 187. Szelem

nyonda

Maszák Hugo:

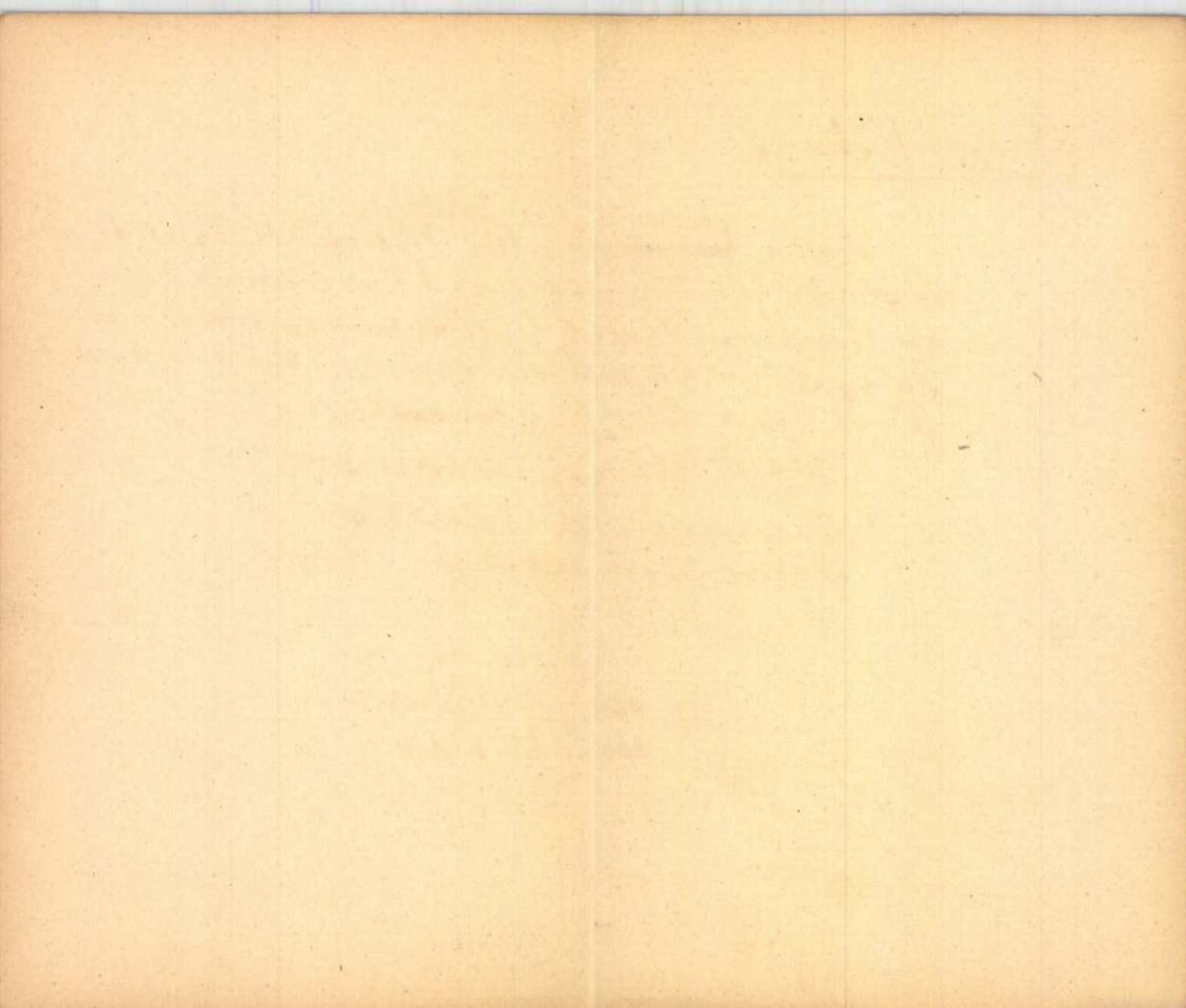
hellig, ^{kis} ~~hosszú~~ ^{fordult} jobbra. Hasrafésült raját, bajszát
és szalagát kor. Ingeinek galleija lehajtott, csomóra kötött nyak.
Kendőjeinek végei leöngnek, hajtós mellénye szétáll, orájának
szalagját nyak ~~szalagjára~~ ^{reketten} ~~szalagjára~~ ^{vél} egy elejű kabátjának gomb-
jai ékkövesek. Felirata az ~~alján~~ ^{alján} könyvén:

"NYOM. REIFFENSTEIN'S RÖSCH BECSBEN."

Könyvmarat az alát nagysága 17 cm.

Körrajzolta: Maszák Hugo.

Lpf 8603. (könyvmarat nyomás).
8604 (chiu. papírra).

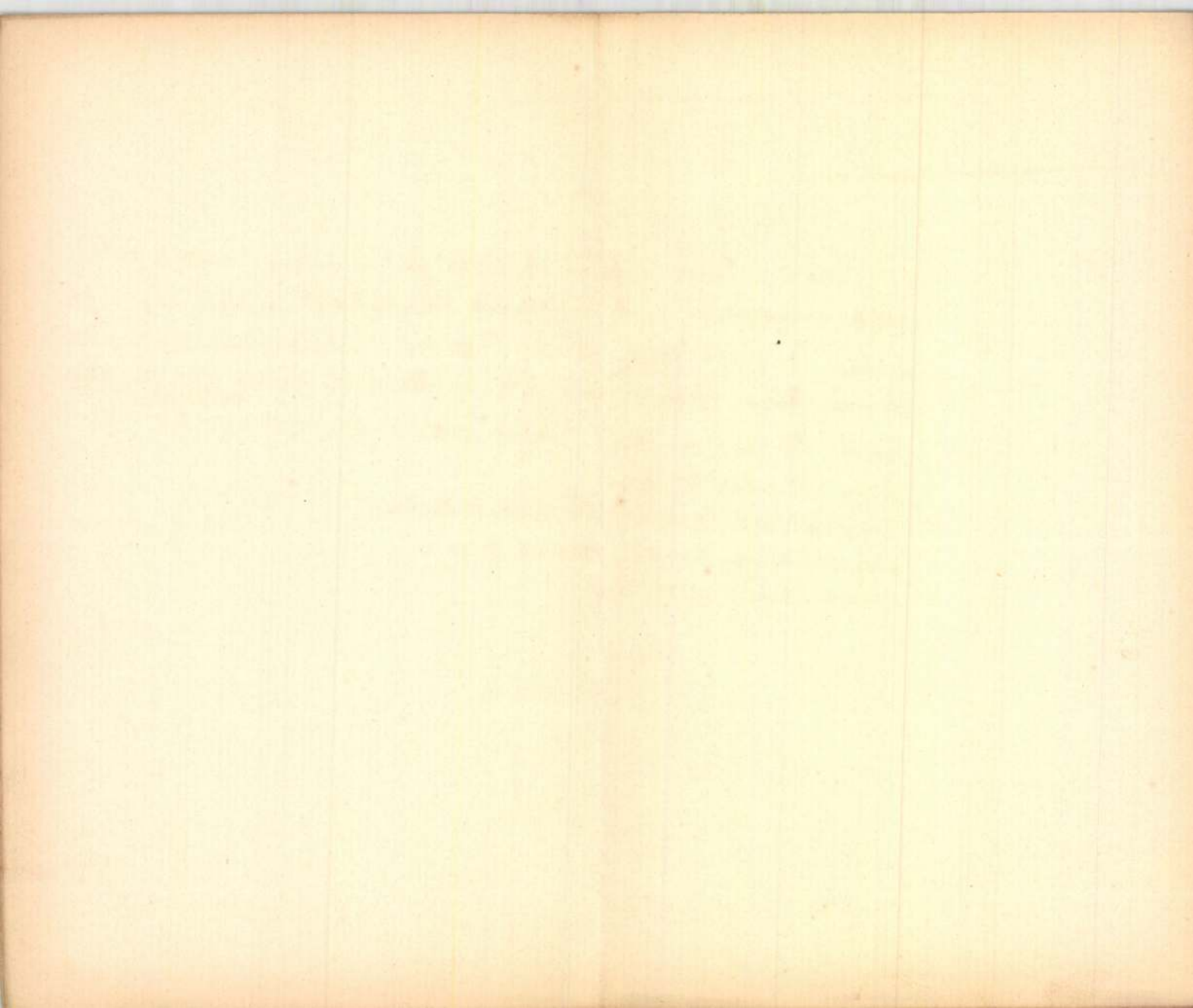

Feltes csoport:

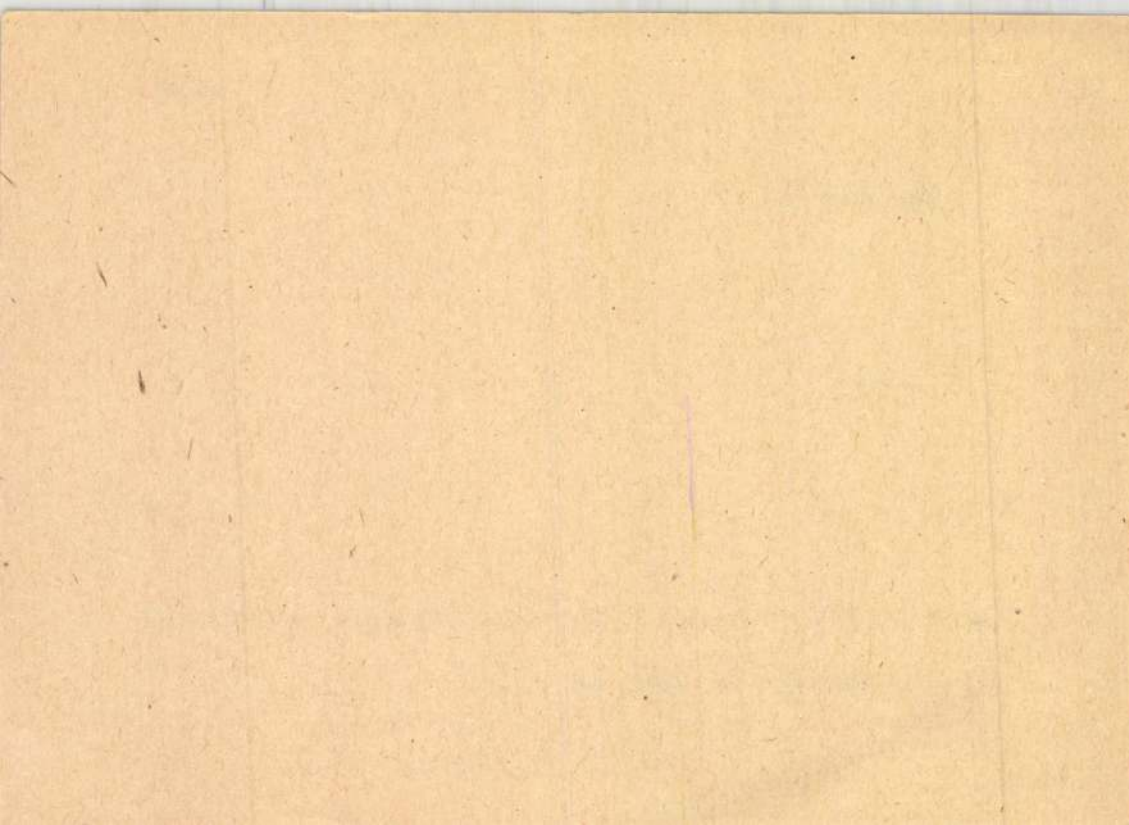
Ezen a lapon a felül olvasható felirat szerint, A PESTI NAPLÓ
"FŐBB MUNKATÁRSAI"-nak mellékezték szemléltetésül, olyképen, hogy a felső
sorban: Danielik János, Kemény Zsigmond, Dr. Falk Miksa, az alsóban:
Pompéry János, Greguss Ágost, Salamon Ferenc és Királyi Pál, van elke-
lyelve. Többször a vízintől és a képet alatti névaláírásoktól (aloe
balra: "Munkák H. 1860"
Középen: "NYOM. REIFFENSTEIN ÉS RÖSCH BECSBEN"
s legalsó balra: "Kiadja Munkák Híró"
s jobbra: "Hán nyomás Hl.")

95-13 (ch. pap.).

Maszák Hugó

0. képzőm. tanács újjá szervezése. Vasárnapi
Ujság 1879. 124 l.

Mészáros István

Utas. v. p. 1887. 184. f.

UZZOMMANYJA EGYES MEGNEVEZÉS:

Barabás művészi pályája czim alatt adta ki
Maszó Hugó azt a verses elbeszélést, melyben a
képíró Nesztorjának életét adja elő, s melyet az írók
és művészek társaságának ünnepélyén olvasott föl.
A füzetben számos illusztráció is van, részint Bara-
básra vonatkozó, részint rajzainak és festményeinek
másolata. Ára 20 kr.

P. 47.60

még nem nyert kiegyenlítést.

Nagyon kérjük, sziveskedjék az összeg
mielőbbi átutalásáról gondoskodniés vagyunk, továb-
bi szolgálataink készséges felajánlása mellett,

kiváló tisztelettel

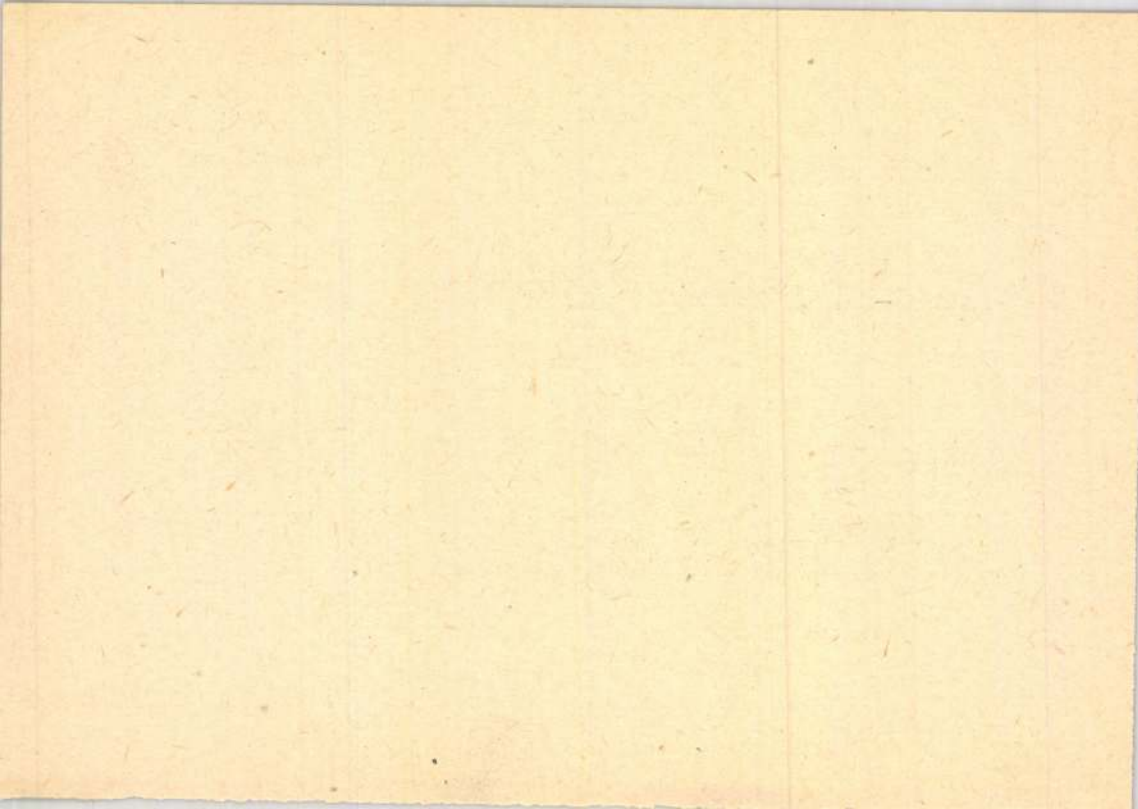
P. Lauffer Magyar

Maszák Hugó

MDK

Árpád-hős, kőrajz

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

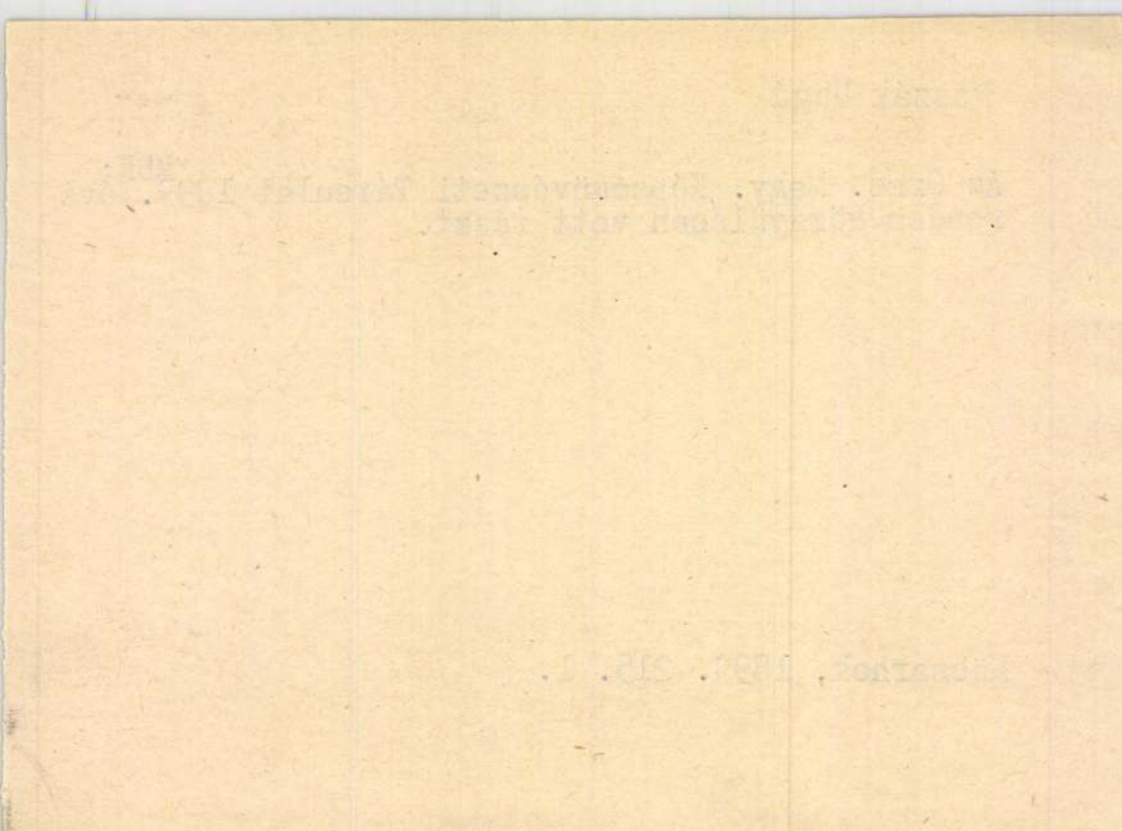

Maszák Hugó

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899.^{MDK;} évi
rendes közgyűlésén vett részt.

Műcsarnok, 1899. 215. 1.

M. D. K.

Maszák Hugó, festőművész, műtörténész
-----

id. Zeyk Miklós, nagyenyedi földbirtokostól tanulta
meg az agra a dagurreotípiát. Kolozsváár költöztek.
252.o.

Fejős Imre: A magyar fényképezés kezdetei 243.o.

Folia Archaeologica. IX.köt. 1957.-Bibliotheca Ki-
adó. Bp. 1957

M. D. K.

Magyar Hírlap, Budapest, 1937. évi

1937. évi Magyar Hírlap, Budapest, 1937. évi
Magyar Hírlap, Budapest, 1937. évi

Magyar Hírlap, Budapest, 1937. évi

Magyar Hírlap, Budapest, 1937. évi
Magyar Hírlap, Budapest, 1937. évi

M. D. K.

Maszák Hugó, festő, fényképész, műtörténész

A daguerreotípiát id. Zeyk Miklóstól tanulta meg.
/Erdélyi földbirtokos/. Zeyk arcképét egy daguerreotípi
a után kőnyomatban örökítette meg. 252.o.

Fejős Imre: A magyar fényképezés kezdetei 243.o.

Folia Archaeologica. I. kötet. 1957. - Bibliotheca Ki-
adó. Bp. 1957

M. D. K.

Massachusetts, Lowell, Massachusetts

A general receipt is hereby acknowledged for the sum of \$100.00, being the amount of the purchase of the following goods, to-wit: \$100.00.

Witness my hand and seal this 1st day of January, 1927.

John J. [Name], President
1927, No. 1927

Maszák Hugó

Művészeti hírek.

** (Művészeti szaklap.) Egy új életrevaló szaklappal gazdagodott közelebből a hírlapirodalom; ugyanis több ismert magyar művész közreműködése mellett, Maszák Hugó „Magyar Képzőművész” czim alatt lapot indított meg, mely kizárólag a szépművészetek, de kiváltképen a festészet körében mozog, s e nálunk eddig rangjához illően be nem töltött téren már érezhetővé vált hiányt pótol, és élénk tartalmánál fogva, nem kizárólag e pályának élő műbarátokat is kedvesen érdekel. Ohajtjuk, hogy a szép iránt érdeklő közönség előtt érdeméhez illő részvétre találjon.

Bas. Ujs. 1864. 170 l.

Magyar nyelv

Magyar nyelv szótár

"*Magyar nyelv és név szótár.*" Irta dr. Ballagi Mór, kiadta Heckenast Gusztáv. Magyar név rész; második bővített sajtó kiadása: 723 lap; ára 4 ft. Ez szótár az egyes szók kiejtésére, azoknak helytartására és valamint a szók különböző értelmeinek magyarázatára, úgy a természetfölények, törvényhozás és kereskedelem stb. nevezetű 14 különös figyelmet fordít és így eddigi magyar szótárunk közl. legteljesebbnek mondható.

"*Magyar nyelv és név szótár*" és törvénykezési eljárás, a legújabb törvények és legfontosabb rendelkezések nyomán jogtanulók használatára írta Okolicsz. Bálint, kiadta Heckenast Gusztáv. Ára

Magyar nyelv. 1862. 1. 1. 1. 1. 1.

ben Liszt Ferenczre. Az intézet hangversenyein 80 növendék mutatta be haladását. Ösztöndíjat (Budapest fővárosi Liszt-alapítványt) nyolcz növendék kapott, tandíj-mentességben 15-en részesültek. A vizsgálatok kielégítő eredménnyel folytak.

A tüzoltók országos gyűlése az idén Fiumében lesz. Száznál több vidéki egyesület vesz részt a gyűlésben, s ezek külön vonattal aug. 17-ikén utaznak el Budapestről. Számosabb tagu magyar társaság aligha fordult még meg Fiumében. Hétszáznál többen fognak menni.

MI UJSÁG?

A király Nyitrában. Roskoványi püspök magára vállalta, hogy a nyitrai honvéd barakksátorban a király számára berendezett lakosztályt minden szükségességgel ellátja. A püspök fényesen fogja e lakosztályt felszerelni. A szobákat a mocsonoki püspöki kastélyból hozott butorokkal látják el. A megyeház díszítésén szintén nagy szorgalommal dolgoznak.

József főherczeg a napokban vendégeül látta Alesuthon Pauer János püspököt, a kit a főherczeg, midőn tőle elbucszott, egész Acsáig kísért. Acsán ugy a főherczeg, mint a püspököt a nép a szeretet és a ragaszkodás megható nyilvánulásaival fogadta. A püspök azért ment Acsára, hogy a népet, mely a hosszantartó plébánosválság folytán elcsüggedt, személyesen megvigasztalja. József főherczeg is támogatni óhajtván ebbeli szándékában a főpásztort, elment a püspökkel az acaiai közé. Délután fél 3 órakor érkeztek meg. A templom előtt Erős Lajos administrator fogadta őket. Azután jelen voltak az isteni tiszteleten, mely után a püspök beszédet intézett a néphez, mely meghatóttan hallgatta a főpásztor szavait.

A német császár ismét Gasteinban időzik, mint több év óta mindig Julius második felében. Julius 19-én este érkezett meg, s uralkodók nevében gr. Thun helytartó üdvözölte. A gasteiniak megtalálták, hogy a császár tavaly óta megöregedett, de elég friss nagy korához képest. Augusztus 16-ikáig marad Gasteinban, s az alatt uralkodók is meglátogatja.

A bolgár küldöttség, mely azért járt Bécsben, hogy a megválasztott fejedelmet, Koburg Ferdinánd herczeget haza vigye, e hó 20-ikán reggel hagyta el Bécsset, s délben utazott át Budapesten, hol csak addig maradtak, míg a vonat tovább ment. Sokan mentek ki az osztrák-magyar államvasut indóházába, köztük többek olyanok, kik a küldöttség tagjaival még Szófiából ismeretesek. A küldöttek kedvetlenül beszéltek bécsi utjokról, hol azért időztek oly soká, mert a herczeget rá akarták venni, hogy azonnal foglalja el a trónt. Menjen le Tirnovába, tegye le az esküt az alkotmányra, alakítson új miniszteriumot, s aztán — mint a herczeg eleinte tervezte — látogassa meg az európai udvarokat, az orosz czárét is. A herczeg azonban állhatatosan a mellett maradt, hogy megvárja előbb a hatalmak választát, s ha azok megerősítik a választást, akkor megy csak Bulgáriába. A porta értesítette is a hatalmakat a bolgár szobránny választásáról. Tartózkodó válaszok érkeztek, Oroszország pedig határozottan kijelentette, hogy a választást törvényesenek el nem ismeri. Koburg herczeg tehát nem hajlott a küldöttség kérésére, sőt azt is felhozta, hogy a bolgár hadsereg érzületéről nem volt kellőleg tájékozva. Idő közben értesült, hogy a hadsereg a volt fejedelmet akarta ujjalag fejedelemmé kiáltani, s hogy az egész hadsereg most is Battenberg Sándor fejedelmért lelkesül. Ma már egészen valószínűtlenné látszik, hogy Koburg Ferdinánd herczeg elmegy Bulgáriába.

A brazíliai császári pár Európában. Brazília-tu dományszerető császára, Dom Pedro és neje e hó 15-én kötöttek ki Lisszabonban később majd Varsóba utaznak Zamoyska grófnő látogatására, ki a császárnénak rokona. Ezután Oroszország belsejében tesznek utazást s a többi városok között meglekintik Moszkvát is. Dom Pedro császár évek előtt több napot töltött Budapesten is, mint egyszerű utazó, ki főkép tudományos intézeteink iránt érdeklődött. Az «Angol királynő» fogadóban volt szállva, ugyanott, a hol Deák Ferencz lakott. A császár sajtókezűleg aláírt arcz képét ajándékozta emlékül Deáknak. Az arczkép látható a nemzeti muzeum Deák-szobájában.

A császár európai utazását sokan Koburg Ferdinándnak bolgár fejedelemmé történt választásával hozzák kapcsolatba. E szerint Dom Pedro mint közbejáró szólalna föl rokona mellett a czárnál. A császár egyelőre Karlsbadba utazik, hol a fürdőt fogja

használni, s hol a Koburg-család tagjai továbbá uralkodók s talán Vilmos császár is meglátogatják a brazíliai császárt.

Arany szobra. A nagy költő emlékszozára hirdett pályázat f. évi szeptember 30-án jár le. A pályázat eredményesnek ígérkezik, a mennyiben a fővárosban lakó összes szobrásaink részt vesznek benne. Sőt a pályázók közt lesz Tilgner bécsi hirneves szobrász hazánkfia is. A pályázati műveket a bizottság az akadémia dísztermében állítja ki, hol azokat a nagy közönség is meglekintheti.

Gvadányi-ünnep. A «Peleskei nótárius» és «Rontó Pál régi jó költőjének szakolczai ünnepére, a szülőház emléktáblájának leleplezésére, nagy az előkészület e határszéli kis városban. Rendkívüli közgyűlés harmincztagu bizottságot küldött ki a rendezésre, s élén Sebesi József polgármester áll. Az irodalmi kegyelet ez ünnepélyre meghívják a régi jó költő még élő rokonait, minisztereket, az irodalmi intézeteket stb. Az ünnepély aug. 18-án lesz.

Szent-Istvánnapi országos népünnep. A népünnepély egyik legérdekesebb pontja az 5 kros tombola lesz, melyre már eddig is számosan adakoztak. A rendező bizottság ismét felhívást intéz a közönséghez, hogy az e nemes ügy iránt érdeklődő lelkes emberbarátok adományait a tombola javára mind sürübben sziveskedjenek a rend. bizottság irodájába (Ferencziek bazárja 20. sz.) beküldeni, mert a legkisebb tárgy is könyeket szárít fel. Az adományok hirlapilag nyugtáztatnak.

A városliget parkozása melyet a főváros az országos kiállítás bezárása után kezdett meg, teljes befejezéséhez közeledik. Az iparsarnok előtt levő főter nagy rózsaliget most, hol 3000 rózsató terjeszti virágainak illatát. A volt kiállítási épületek helyét fákkal ültették be, és a talajon pázsitot csináltak. E pázsitot rendkívül gyorsan állították elő és pedig oly formán, hogy a fűmagot előbb kicsiráztatják s úgy vetik el. Legérdekesebb része a ligetnek az északi, hol sétányokat s egy egész új utat csináltak az iparsarnok északi kapujából ki az Istvánutig. A liget egész területe 34 hold s ennek egy hetedrészét fenyevesse alakította át a főváros, először azért, hogy a főváros tődőhajosainak gyógyhatású üdülőhelyet nyújtson s másodsor, mert itt a talaj silánysága következtében más fák nem tenyésznek elég buján. Összesen 6000 darab fenyőt ültettek el. A gyors átalakítás csak úgy vált lehetségessé, hogy a vízvezeték az egész területre bevezették. A liget jókarban tartására egy főkertész és két kertészen kívül naponként 150—200 munkást alkalmaz a főváros.

Uj nemes. Maszák Hugó író és az orsz. képzőművészeti tanács jegyzője, maga és törvényes utódai részére, magyar nemességet kapott «pesti-szegedy» előnévvel.

Ősállatok maradványai hazánkban. A földtani intézet őslényntani gyűjteménye ujjában több érdekes tárgyval szaporított hazai lelőhelyekről. Zalamegyében az Alsó-Nemes-Apáti határához tartozó Bötefa pusztán, földásás közben egy *dinothertumnak* jobbára zápfogakból és egyéb csontokból való maradványai kerültek napfényre. Kovács Károly zalaegerszegi polgármester, a helyszínen ásásokat eszközölt s a falubeliektől is összeszedte a már széthordott csontokat s valamennyit a földtani intézetnek ajándékozta. Minthogy a lelet egy állat maradványainak látszott, az intézet a Semsey Andor által megajánlott költségen ujjab ásátást végeztetett, mely alkalommal Pethő Gyula osztálygeológ két méternél hosszabb lábszár-csontokat talált, de ezeket csak részben menthette meg, mert érintésre szétporladoztak. — *Urdaró* Ignác zalaegerszegi polgári iskolai igazgatótól fekete ősbőlény csontokat kapott az intézet, melyeket a közel Bessenyő pusztán találtak. — A délmagyarországi természettudományi társulat szintén átengedte az intézetnek a temesvári Murány községben talált Mastadon három zápfogát, a melyekből *Halaváts* segédgeológ az alsó állkapocs bal szárnyát egészen összeállította.

Avar sirok Tolnamegyében. E hó elején Tolnamegyében, a Bölcskéről Kömlődre vezető ut mentén Nagy László p.-szent-andrási nagybirtokos és Szelle Zsigmond dunaföldvári járásbíró ásátásokat tettek s igen becses régiségekre bukkantak: avar sirokat fedeztek föl, egész temetőt. Az idősb férfiak csontváza kivétel nélkül lovukkal eltemetve került elő. Még lábuk is a kengyelvasban van. Nem hiányzik e sirokból a rozsdáette kés, a különböző nagyságu és formájú ételes bögre, valamint a lószerszámot egykor borított bronzesatt és pitykegomb sem. Különösen

érdekes volt az egyik sir, melyből egy harezi csákány vashób, kilencz darab festett agyag gyöngy és egy bronz paizs emelgetett ki. Az ásátásokat augusztus első felében valószínűleg folytatják.

Régi magyar szerencsekönyv. Majláth Béla muzeumi könyvtárór. közelébb nagybátyja, Pongrácz Imre könyvtárában egy régi, 15. századbeli nyomtatott magyar szerencsekönyvet talált, a melyről kitünt, hogy az a legrégebb magyar szerencsekönyv, s egyuttal unikum, a mennyiben csupán egy rendkívül csonka példánya van meg a muzeumban. E csonka példány a második Sibilla jóvendöléseivel kezdődik s Szabó Károly mint Sibilla-jóvendölések töredékét írta le, holott most kitünt, hogy a legrégebb magyar szerencsekönyvből való, melyről eddignem is tudtak. A Majláth példány teljes, «Fortuna» címet visel. Klez Jakab bártfai nyomdájából kerültek ki, valószínűleg az 1594-ik esztendőben. Ugyanis az ötödik Sibilla nyitott könyvének lapján ez olvaiható: «A(nno) D. (omini) 1594.» A könyv czimlapján Fortuna istenasszony a bőség szarujából önti áldását a földre. Bent szerencsekerek, planeták jegyei s végül Sibilla jóvendölései vannak. Ezen nyomtatvány feltalálása arra indította Majláthot, hogy a szerencsekönyvek, mint a népirodalom legkorábbi termékeinek eredetét kutassa, irodalomtörténeti és nyelvészeti jelentőségével tüzetesebben foglalkozzék s a különböző nemzetek idevonatkozó irodalma alapján összehasonlítást tegyen s terjedésök irányát és egymásra gyakorolt hatásukat kimutassa, E végből a nyári szünidő alatt hosszabb tanulmányt tesz Felső-Magyarországon, Erdélyben és Németországban, a könyvtárak idevonatkozó anyagának tanulmányozása végett s ez utjára pár nap előtt már el is indult.

A szibériai vasut. A Szibériát átszelő vasut terve, melyet csak nemrég hiu ábrándnak tartottak, a megvalósulás felé közeledik. Az orosz czár nem régen hagyta jóvá a Tomsktól Irkutsig és Stretinsig, továbbá a Khankától Vladivostockig vezető vasut kiépítésére vonatkozó előterjesztéseket. A vasut, ha létrejön, Szt.-Pétervárt össze fogja kötni Oroszország csendes-tengeri kikötőivel, ugy hogy az orosz szék-várostól Vladivostockig az utat 15 nap alatt meg lehet tenni. Az új vasutnak nagy stratégiai jelentősége van s azért az építés, mely részben legalább a jövő tavasszal megkezdődik, a belügyminiszterium közgei által fog vezetetni.

Híd Szibéria és Amerika között. Az orosz kormány mihelyt elhatározta, hogy Szibérián keresztül vasutat épít, hogy azon eljuthasson a Csendes-tengerre, amerikai mérnökök már azon török fejűket, hogy a szibériai vonalat összekötik az amerikai kontinenssel, a Behring-szoroson át építendő vasuti hid által. Mint mondják, a tervek teljesen ki vannak dolgozva s remény van rá, hogy a hid néhány év mulva készen lesz.

Ovidius sirját állítólag megtalálták Romániában. Mint bukaresti lapok írják, Cogelniceanu Mihály és Calimáci Papadopulo román arkeológusok ásátást rendezvén Anadolhimi falunál, 7 kilométernyire Kusz-tendzse városától, ott találták meg Ovidius sirját. Egy római sarkóvet találtak e helyen s ezen Ovidius-tól vett idézetek olvashatók, olyanok, melyekből azt következtethetni, hogy Augustus nagy költőjének nyugvóhelyét jelöli a talált kőlap. A legtapsztaltabb román régiségbuvárok utaztak Bukarestből Kusz-tendzsebe az érdekes régiség megvizsgálására. Nem valószínűtlenné, hogy a talált kő csakugyan Ovidius sarkóve, mert Kusz-tendzse tudvalevőleg azonos Tomi vagy Tomis ó-kori római várossal, melyet a történet ugy ismer, mint Ovidius száműzetése helyét, a hol a szerelem nagy költője meghalt.

Elveszett hegymászók. A hegymászás sportja az utóbbi időkbén sok áldozatot kívánt. Svájcban pár nap előtt ismét hat turista veszett oda. A Jungfrau ormára akartak fölhatolni; vezető nélkül indultak, s többé nem tértek vissza. Kétségsglen, hogy a kitört nagy vihar sodorta le őket a borzasztó mélységbe, a hová a keresésökre indult emberek alig birtak elhatolni.

Mind a hat áldozat fiatal ember, 26—34 évesek: Wettstein A. küsznachi geológus, Wettstein H., a svájci kereskedelmi ügyosztály berni iparszakaszának titkára, Ziegler Károly zürichi, Baer H. hottingeni tanítók, Bieder Gusztáv berni gyógyszerész és Huhn Gottfried glaurusi tanító. E hó 13-án érkeztek

Lauterbrunnenba, s ellátva magokat másfél napra élelemmel, másnap indultak a Jungfraura. Még ugyanaz nap zivatart tört ki, mely a társaságot a Bärenfluh hegységen érte; a Roththal 2764 méter magas jéghegységen levő menedék-kunyhóba eljutottak s itt — mint ezt egy hátrahagyott kis levélkében megírták — meghaltak. E hó 15-ikén még látták a karavánt, a mint a Jungfrau-Hochfirn 4166 m. magas veszélyes délnyugati gerinczét igyekeztek elérni. Délben aztán eltűntek a völgyben levők vizsga szeméi elől, minthogy hirtelen köd borult az óriás hegységre, a mely rettentő zivatart hozott. Ez időtől kezdve nyoma veszett a társaságnak. A Concordia menedék kunyhót, a honnét a Finsteraarhoni jég-hegység megmászására akartak kiindulni, többé nem érték el; az odaszállított eleség érintetlenül állott. E hó 16-án táviratilag az egész környékben kérdészködtek utánok, de hasztalanul. Kutató csapatok indultak, melyek végre e hó 21-ikén megtalálták mind a hatot halva.

Stanley halála. Az újabb idők egyik legnevezetesebb utazójáról, az Afrika belsejének felkutatásában oly nagy érdemeket szerzett Stanley-ről, szomorú hír érkezett nyugati Afrikából. A benszülőttek agyonlőtték a kitűnő embert. A hírek egy Matadiban tartózkodó misszionáriustól erednek; egész bizonyosnak még nem lehet venni, de a valószínűség nagy.

Stanley azzal a szándékkal indult ismét Afrikába, hogy felszabadítja Emin bejt, ki a khartumi útközet után Egyiptomtól elvágyva, csapatjával Afrika belsejébe vonult. Az utolsó hír egy év előtt jött róla. Stanley jól felszerelt expedícióval, a belga király támogatása mellett indult felszabadítására, Szudánba, a Kongo vizének mellékét választva, mely jóval hosszabb út ugyan, de nem oly veszedelmes, mint a harcziás és ellenséges törzsek közt vivő keleti út. Márczius végén ért a Kongó torkolatához. Időközben küldött levelei élénken festik a sok küzdelmet, melyet le kellett győznie. Legnagyobb akadály volt az élelmezés. Azon a részeken alig termelt az idén valami s a lakosság éh-inségnek van kitéve. Stanleynek harcolni kellett az élelmi szerekért és a szomorú hír is ugy adja elő halálát, hogy élelmi szerekért vívott csatában lőtték agyon. Stanley 1840-ben született, Amerikában nevelkedett, hírlapíró volt, s mint ilyen a «Newyork Herald» részéről az angolok abissziniái expedíciójához csatlakozott, s ekkor ismerkedett meg Afrikával. Mikor a hatvanas évek legvégén a híres utazó Livingstone eltűnt, a «Herald» kiadója, Gordon Burnett expedíciót szervezett Livingstone felkutatására, s az expedíciót Stanley vezette. Ez állapította meg hírét. Nagy fölfedező utat tett, Livingstonet fölhalálta, s utját nagybecsű munkában írta le. 1872-ben tért vissza Afrikából, de 1874-ben ismét elment, új fölfedezésekkel gyarapítva a földrajzot. A civilizációnak ösvényt nyitott a sötét világrészbe. A Nilus forrásait, a Kongo vidékeit ő kutatta végig s ő írta le. A tudomány minden barátja megdöbbenéssel fogadja halálának hírét, s aggódomba várják a további tudósításokat.

Adakozás. Déva-Palkonyáról Szabó József ref. lelkész 5 frtot küldött be szerkesztőségünkhöz a következő sorok kíséretében: «A d.-palkonyai reform-egyház presbyteriuma megemlékezve arról, hogy 1879-ben minket is csak az isteni kegyelem mentett meg az árviztől, — 4 forintot szavazott meg az egyház pénztárából az alföldi árvízkárosultaknak, 1 frtot pedig a tűzkárosultak részére. Szerkesztő ur legyen szives ez összeget rendeltetési helyére juttatni!

Ugy ez összeget, mint a «V. U.» számában kimutatott 60 frtnyi adományt a m. kir. belügyminiszteriumhoz küldöttük át, a károsultak közti kiosztás végett.

HALÁLOZÁSOK.

EÖRY PORDÁN GUSZTÁV, a népszínház jeles tagja, meghalt e hó 18-án, 44 éves korában. A népszínháznak megnyitotta óta tagja volt, s a nemzeti színházról ment át oda Blahánéval és Tamással. A hetvenes évek elején szerződötték a nemzeti színházhoz, mint sokat ígérő drámai erőt. Érczes hangja, pathosza, értelmessége, komoly becsvágya csakhamar megnyerte a közönséget és a sajtót. Egy hátránya volt, gyöngye alakja, kis termete, mely a pathetikus szerepkörbe nem illett be. Kísérletet tett néhány genreszerepben, melyek jól sikerültek; majd két népszínmű («Ripacos Pista» és «Kincskeresők») komikus alakjaiban aratott tetszést humorával, fürgeségével, s ez időtől kezdve szerepköre változott, és a nemzeti színházban a genre-alakokat és népszínműi komikusokat kezdte játszani, tartalmasan, jó izléssel. Mikor pedig a népszínművek átmentek a népszínházba, Eöry is követte, s itt nagykörű játékkrendje volt, és drámai ábrázoló erejét is sokszor nyílt alkalma érvényesíteni. Csak operettekben nem működött. Tizenkét év alatt sok előadás sikere forrt e sokoldalú szép tehetséghez, mely egyik este drámai szerepekben indított meg, a másik este pedig komikumával mulattatott. Két év előtt betegeskedni kezdett, egy év óta már csak

ritkán játszott, s hónapok óta feküdt beegen. Özvegy és három árva maradt utána. Eöry 1843-ban Beregszászon született, hol atyja, Eöry Pordán Gergely megyei mérnök volt, a szini pályára 1862-ban lépett. Halála a népszínházat egyik legjelesebb tagjától fosztotta meg, s a közönség, mely őt megszokta, mindig vissza fog rá emlékezni, ha szerepeit látja. Az életben is rokonszenves férfiú volt, s a végtisztességet megadni nagy gyászoló közönség ment ki az új-pesti halottas házhoz. A népszínház tagjai, a nemzeti színház, a német színház, egyes tisztelői egészen elárasztották koszorúkkal a ravatalt. A koporsó fölött Máty Lajos újpesti ev. ref. lelkész mondott megható imát; majd Lukácsy Sándor a népszínház rendezője tartott meleg beszédet, méltatván az elköltözöttnek művészi pályáját. A népszínház énekkarának dallamai közt emelték föl a koporsót s Ráczy Pali és Sárczy Pali bandájának bus magyar nótái mellett vitték a reform. templomba, hol ismét Máty lelkész mondott beszédet. A temetőbe is kikísérte a nagy tömeg a halottat.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: BELICZAY TAMÁS, volt honvéd, Csongrádmegye egyik tisztelt férfia, megyei árvaszéki ülnök, ki a megyében több hivatalt viselt, Csongrádon. — PALÓCZY LÁSZLÓ, Zemplénmegye várkapitánya, régi katona, 1829-ben magyar kir. testőr 1848-ban a «Mészáros» magyar hadi gőzös parancsnoka, 80 éves, Sátoralja-Ujhelyen. — NYIRI NAGY HUGÓ, löcsei törvényszéki bír. Szepesmegyének és Lőcse városának bizottsági tagja, 72 éves Budapesten; ugyanitt SZAKÁLL VICTOR, nyug. kir. alügyész, 44 éves; UDVARDY FERENCZ, háztulajdonos. — HUJMAN FERENCZ, baranyamegyei, pellerdi plébános, 70 éves. — MIKLÓSSY GYULA, martonosi ref. lelkész, 27 éves, Kányádán. — PECK ÁGOSTON, kegyesrendi szerzetes és gimnásiumi tanár, 65 éves, Magyar-Ovárt. — AHANASZIEVICZ SÁNDOR kir. ügyész és volt országyűlési képviselő, 67 éves, Lugoson. — TÓTH KÁROLY, nyug. kir. táblai bír. 76 éves, Pozsonyban. — STEINER SÁMUEL, a késmárki ág. ev. liceum nyug. tanára, 78 éves, Késmárkon. — TARKÓ FERENCZ, Gölniczbánya volt polgármestere, 68 éves, Gölniczbányán. — NAGY LIVIUS, magyar hitelintézeti hivatalnok, 31 éves, Velenczén. — NASZÁDY SÁNDOR köztisztviselő állott pankotai ügyvéd, aradmegyei törvényhatósági tag, 65 éves korában, Pankotán. — KEMPELEN JÁNOS, kereskedelmi tanácsos, Szombathely ölkölő polgára, Gleichenbergben. — NAGY GYULA tófeji (Zalamegye) földbirtokos, életének 46. évében, Nagy-Kanizsán. — KÖNIGSTEIN MÓZES, Szatmár város egyik érdemes polgára, Szatmáron 82 éves korában. — SZAILER JAKAB, Arad város volt tanácsosa, majd főügyésze. — SETÉH ISTVÁN orvos Pozsonyban. — RÓZSÁS MIHÁLY föld-birtokos, régi táblabíró, 83 éves, Lichkón. — KENDEFFY VIDOR, fővárosi tisztviselő, 35 éves, Aradon. — GABÁNYI GYULA, járásbirósági jegyző, 49 éves, Halmiban. — POZNER LAJOS, 1848—49-iki honvéd százados, 69 éves, Paksán. — VAJDA GERZON, ki az irodalommal is foglalkozott, 35 éves, Ungvárt. — BOÉR KÁROLY kereskedelmi ügynök, Székesfehérvárt. — SEBEŐ JÓZSEF, végzett jogász, 24 éves, Rimaszombatban. — IFJ. MÁTRAI FERENCZ, dr. Mátrai Ferencz megyei t. főorvos 12 éves fia, ki fürdés közben a Dunában lelte halálát, Esztergomban. — TAMÁSSY JÓZSEF, Kunágota község másodjegyzője, Csanádmegye bizottsági tagja, 34 éves, Új-Tátrafüreden. — BÉREFFY IGNÁCZ, Komárom- és Veszprémmegyék volt szolgabírája, 66 éves, Nagy-Igmádon, honnan holttestét Várpalotára szállították. — REICH LAJOS, évek előtt postamester egy hernádvolgyi faluban, később azonban Amerikába vándorolt, hol fia is élt; ott azonban meglepte a honvágy, csak azért takarékoskodott, hogy utiköltsége legyen a hazatérésre; vágya azonban nem teljesült, s az idegen földön, Cincinnatiában hunyt el. — KIMMEL ALAJOS lelkész, 73 éves, Kúdriceban. — PERCEZ JÁNOS városi közlevéltári segéd, 31 éves, Debreczenben. — NEUBAUER FERENCZ, m. k. bányakapitány, 73 éves, Iglón.

ÖZV. SZENTIVÁNYI FERENCZNE szül. Gaszner Anna, széles körben tisztelt urnő, 64 éves, Budapesten, honnan hült tetemeit Kolozsvárra szállították. — MÉSZÁROS PÁLNÉ, szül. Kasza Antónia, 80 éves, Vácson. — PALINKÁS VILMOSNÉ szül. Szelezky Ilona, Czegléd város jegyzőjének neje, Kecskeméten. — DOROS GYÖRGYNÉ született Solymosi Ilona, 30 éves korában a korondi fürdőben. — PAPP LAJOSNÉ, szül. Szalay Mária, a kajászó-szentpéteri ref. lelkész neje. — AZBEY GERÓNÉ szül. Esztegar Róza, 25 éves, Kolozsvárt. — CZIFRA IMRÉNÉ szül. Németh Mária, 35 éves, Gyulán. — ÖZV. KÁLMÁN GYÖRGYNÉ szül. Magyar Juliánna, 71 éves, N. Várádon. — TURCSÁNYI GIZELLA, kir. ügyész 6 éves leánykája, Boriban. — MAROSI VILMA, Marosi Mór tanár 16 éves leánya, Szegeden.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

D-S-E-K. Számrejtvényeket és lógrási talányokat soha sem közöltünk, ezután sem közlünk.

V. T. Szülői sirján — van benne valami elégiai hangulat, de inkább okoskodó, mint költői. Irmához — még gyöngébb.

M. V. A Dalok (I. II.) még gyöngébbek az előző-biekénél. A legkisebb költői tehetség sem nyilatkozott bennök.

Meczénáshoz (Horác I. 1. ódája) elég jól hang-

zik rimekben, de az eredeti tömörsége s költői hangja elveszett benne.

Feketehegy. Ilyen haszontalan pletykákat nem közlünk.

Német mokra. P. S. Siketnémák számára állami intézet van Vácson, az izraelitáknak Pesten.

K. I. K. A július 18-án kült ött kézirat már szedés alatt van.

Veszprém. Sz—y. Kérdést tettünk, s a miat megkapjuk a választ, tudatni fogjuk.

Ruscuk. Sz. I. Az illetők jelenleg nincsenek a fővárosban, s így levelére csak később lehet választ adni.

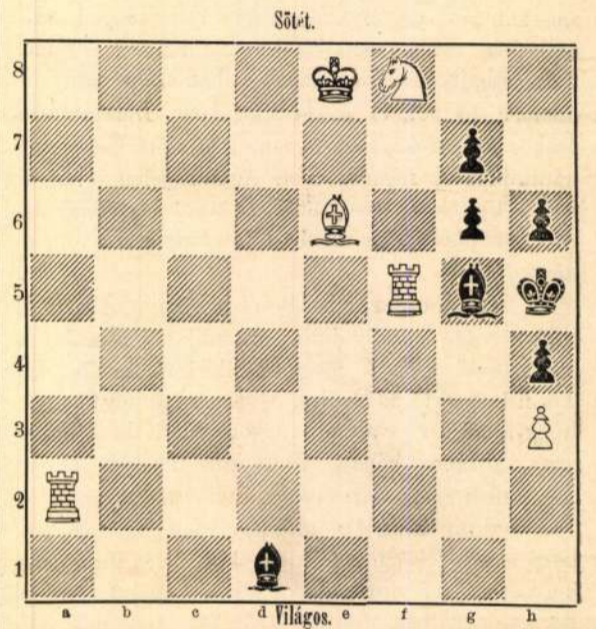
Kondorosi. Van benne tehetség; de még a költőinek és a prózáinak határvonalát nem tudja megvenni. Így a «Takaraskor» címűben csinos költői részletek vannak, a súlyos petrenczéhez czipelő férfi karok prózai leírása mellett, melyt «csúcsves nagy boglyakká dolgozzák fel.» Az Almaimban című pedig csinos versekbe foglalt tartalmatlan iresség.

A pusztai fűszál allegóriája nagyon is közvetlen akar lenni s próza aprólékokosságokban vesz el. Nézze meg Arany János Pusztai fűzét, milyen az!

Kritikán alul. Az Ezeregy éjéből. — A gyöngyvirág regéje. — A zsarnok.

SAKKJÁTEK.

1448. sz. feladvány. Shinkman W. A.-tól.

Világos indul és a negye lik lépésre matot mond.

Az 1442. sz. feladvány megfejtése.

Dubbe F.-tól.

Megfejtés.

Világos.	Sötét.
1. Va8—f8	Ke3—d4 : (a)
2. Vf8—e7	Kd4—c3 (b)
3. Ve7—d6	t. sz.
4. Vd6—d2 mat.	
a.	
2. ...—d2	c6—c5
3. Ke1—d2 stb.	
b.	
1. ...—d2	c6—c5
2. Ff7—c4	c5—d4 :
3. Fc4—d3	Ke3—d3 :
4. Vf8—f3 mat.	

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. Andorfi S. Kovács J. — Az Erkel sakkársaság nevében: Exner Kornél. — Nagy-Enyeden: Nagy András. — A pesti sakk-kör.

HETI NAPTÁR. Julius hó.

Nap	Katolikus es protestáns	Görög-Orosz	Izraelita	
24 V.	B S Krisztina	B 7 Krisztina	12 D 7 P. és H	3
25 H.	Jakab apost.	Jakab	13 Gábor főa.	4
26 K.	Anna assz.	Anna	14 Aqu. és P.	5 Ruth
27 S.	Pantaleon vt.	Márta	15 Julitta	6
28 C.	Ince p.	Pentele	16 Menogén	7
29 P.	Beatrix vt.	Beatrix	17 Marina	8
30 S.	Judit vt.	Abdon	18 Emilián	9 S. Dev.

Holdváltásai: D Első negyed 27-én 3 ó. 46 pk. d. u.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Fekete Satin merveilleux (egészen selyem)
méterje frt 1.15 egész frt 6.45 (16 különböző minőségben)
szállít egyes öltönyökre, valamint egész
végeken vámmentesen a házhoz szállít **Henneberg G.** (cs. és k.
udv. szállító) selyemgyári raktára **Zürichben.** Minták postafordultával. Levéldij 10 kr.

Masrik Kuno

A 19 erdegi fejé-
dellem képe. Káinyo-
mat. Borabai Miklós
felügyelete alatt mellet
rajzolta fenti. A
lecsi orokrovitást
kiadta Demjén László
1860.

Az Egri Várművelem
Borcsay-gyűjtend-
nyenél veretése.
Bécs, 1937. 4. p.

30

Vasárnap

31

Hétfő

1

Kedd

JÚNIUS

Pamfil

2

Szerda

Erazmusz
Anna

3

Csütörtök

Ald. csüt.
Ald. csüt.

4

Péntek

Kar. Fer.
Kerény

5

Sombat

Bonifác
Bonifác

Masrāk Hugió

cod
u

Buday: - Seab - nobor

55. l -

Marrak Hugo

ar alábbi társaság
rendszeres tagja

szana MIMT 1874

24. l.

MARRAK HUGO

210

Összeolv

Másolta:

Utóirat s

Előirat s

Együttal

Mellekle

A bead

Tárgy:

Műemlékek Orsz

I

szám.

540

Manak Kupo

l.

Bl Lotr

33,481.1.

Maszaik Hugo

Elismaró okl.

Közlezkiall

1269. é. l.

1870. é. l. 100. 101. 102.

Loholsz, futsal új javak után...

Loholsz, futsal új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dologod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság e kis pénzért mondd, hogy mit is vehetnél?
Ézt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

L2. Manzanita Hugo

rikke

laid

Musamok

1900. 30. 12.

Giunta consultativa di storia, archeologia
e paleografia M. 207.

Masrah Huzo

l.

Lyka kōzōwō

97. P.

ja nur auf der Margareteninsel in einem für
Lungen und des ganzen baulichen und künstl.
Klostergründungen Belasiv. um die Mitte des
kischen Besetzung erfolgten fähen Abbruch,
Wellenschlagen der ungarischen Gotik ^BIntro
Text der Ruinen und Funde zu lesen verstehen
massig grosser Geschlossenheit und Einheit

Maszák Hugo

Vas. lap. 1887. 153, 154 p

Barabás-estély az írói körben. A hazai festőművészet veteránja, *Barabás Miklós* tiszteletére, akadémiai tagsága ötven éves jubileuma alkalmából, az írók és művészek társasága érdekes estélyt rendezett e hó 20-ikán. A kör helyiségében díszes társaság gyűlt össze, mely zajos éljenzéssel fogadta az érdeemes művészt, ki nemcsak törhetlen egészségben érte el a nagy kort, hanem munkaerejében sem lankadt. Az egyik teremben a művésztől albumlapok, aquarelek és különböző rajzok voltak kifüggesztve. A felolvasások természetesen mind Barabásról szóltak.

Sonnenfeld Zsigmond érdekesen vázolta annak a kornak művészi viszonyait, valamint a művész pályáját. E felolvasásból bővebb részletet is adunk. Érdekes volt *Maszák Hugo* felolvasása is, ki Barabásról és szülőföldéről (a székely földről) versekben emlékezett meg, s jókedvűen adta elő a veterán életének egyes epizódjait. A két felolvasás mellett zene élénkítette az estélyt. *Somogyi Mór* eljátszotta Chopin egyik polonaisét. *Máté István* pedig magyar népdalokat

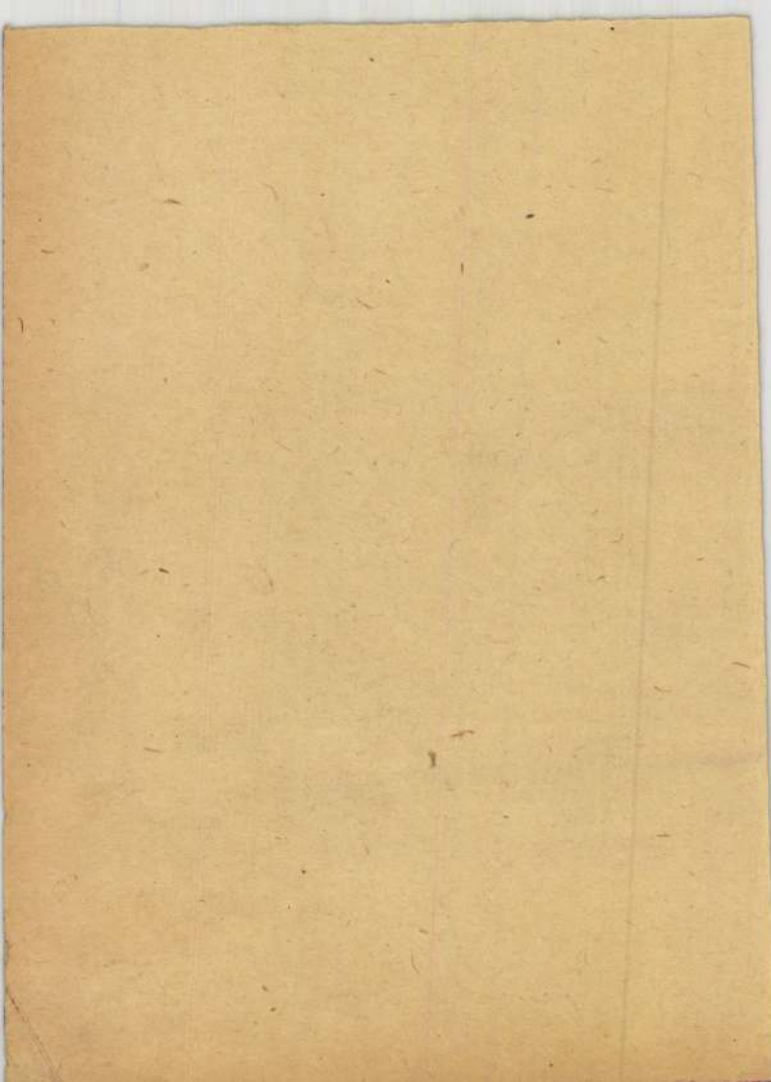
játszott hegedűn. Az estélyt társas vacsora fejezte be, melynél természetesen a pohárköszöntések sem hiányoztak.

W. P. M. M.

Maszák Hugó

Vas. lap. 1887. 137. p.

Barabás-estély. Az írók és művészek körében e hó 19-én lesz a jelesek emlékezetére rendezett estélyekből a harmadik. Ezuttal a még friss egészségben és tevékenységben élő művészt, a hazai festészet veteránját, *Barabás Miklóst* tisztelik meg, ki a mult őszszel érte meg a tud. akadémia tagjai közé történt választása félszázadát. Az estély programja *Siposs Antal* zongorajátékával kezdődik. Azután *Sonnenfeld Zsigmond* felolvasást tart a művészet itteni állapotáról a 30-as években, mikor *Barabás Pestre* jött; végül *Maszák Hugó* verses elbeszélése következik «*Barabás művészi pályája*» czimmal, melyet a szerző olvas fel. Az estélyt társas vacsora fejezi be. Az estélyen a társulat tagjai által meghívott vendégek is részt vehetnek.

Marjak Klugi

19 erdelyi fejedelem.

Képe, körkép

festővel, 1860.

Kiadta Demjén László

Barcs 20. 24

Par — et E.-I. Haury

(Publications scientifiques - industrielles de E. Dacros)

1.-64. ll.

Paris

Eugène Dacros

1876,

Marák Hugó
könyve

↳) Barabás műve
részlete. Verses elbeszélés.
Külön leírások az Ország-Világ 1887.
évi 8-dik számából.
Pp. 1887.

Almanac 1887

Volume

Number

Part of

Year

at

in

1887

P. Gáman Edith

pero

Vigado'n. 5-

Micran

1920-21

Masraka Hugo

l.

Micsamok

1901. 40 - 41 l

Poste Vachis (Frisenre) V. 214.

Masrák Hugó

VASÁRNAPI UJSÁG.

— Az írók és művészek társaságának vasárnap délután tartott közgyűlésén Tör s Kálmán előterjeszté az írói, Maszák Hugó pedig a művészi tulajdonjog megóvására vonatkozó javaslatát. A javaslatok Pulszky Ferencz, Apáthy, Teleszky, Dárday és Löw T. urakból álló bizottságnak adattak ki megbirálás végett. Aztán megválaszták az elnököket s a választmány tagjait.

Vas. Ujs. 1875. 44 p.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak,
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság e kis pénzért mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felelni!?

Maszák Hugo

d. Biro Kovács

36. l.

67, 85. l.

Steghalni Gyula, ref. néprök. igazgató.

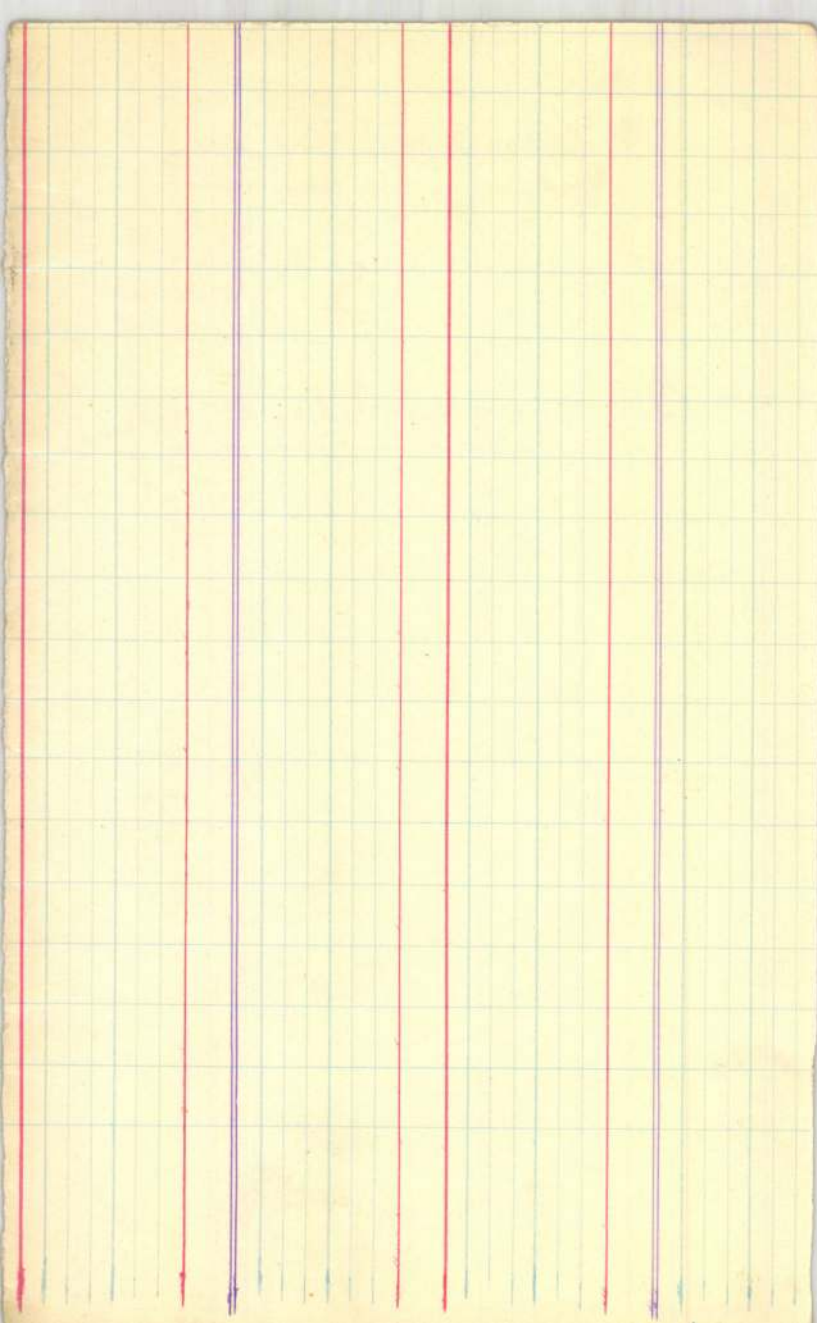
~~IX. 57, 58.~~

Masrah Huzó

d.

Barcsayegriarmur

y. p.

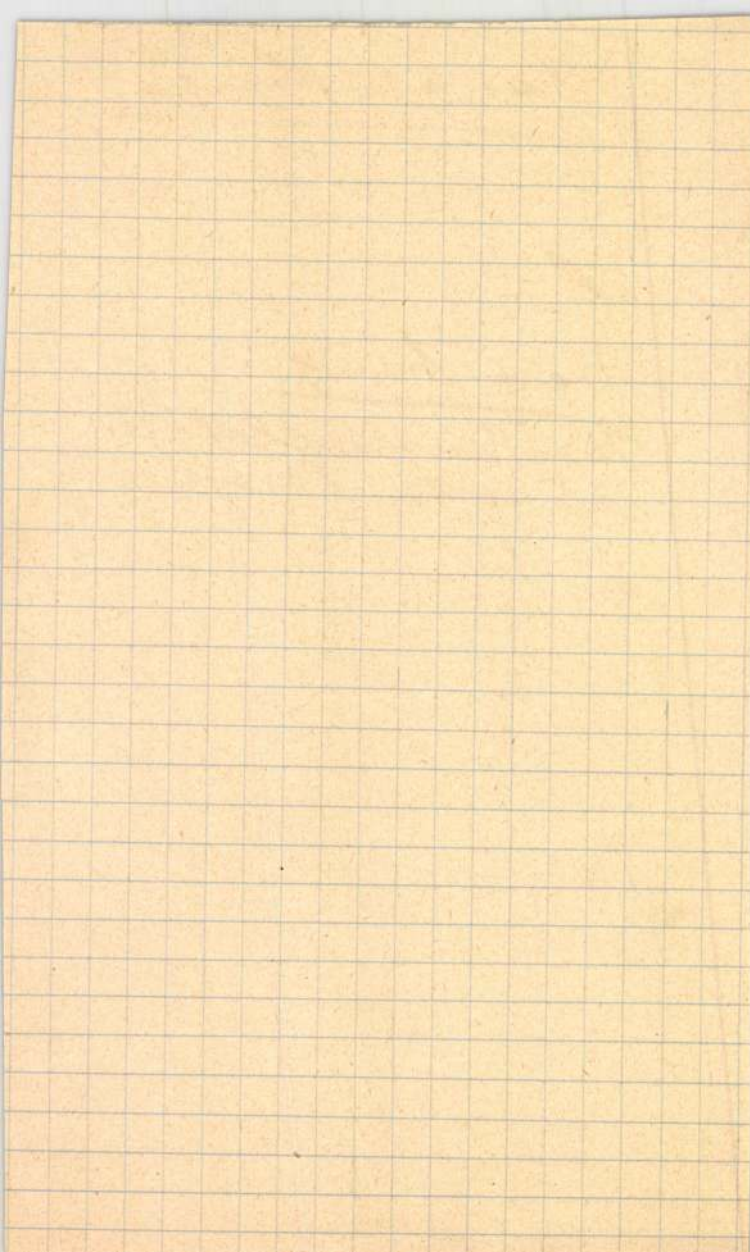
Masarik Hugo

L.

Weisz Anna

7200 Kublos elate es
reimsegete Budapest, 1939.

27. C.

Maszaik Hugo'

Barabás művészi pályája

Verses elbeszélés.

Különlenyomat az Ország-

Világ 1887. évi 8-ik

számból.

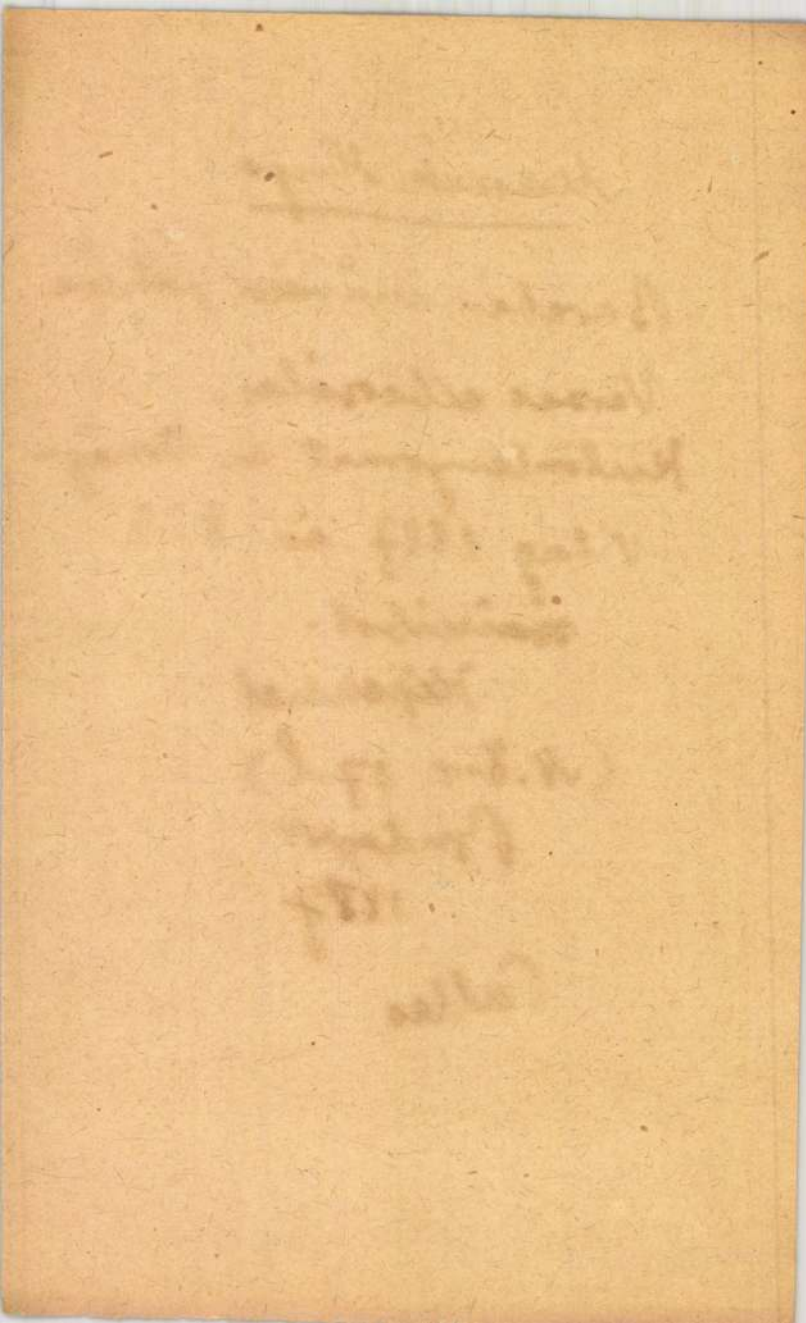
Képekkel

(N. 8-ik. 17 l.)

Budapest

1887

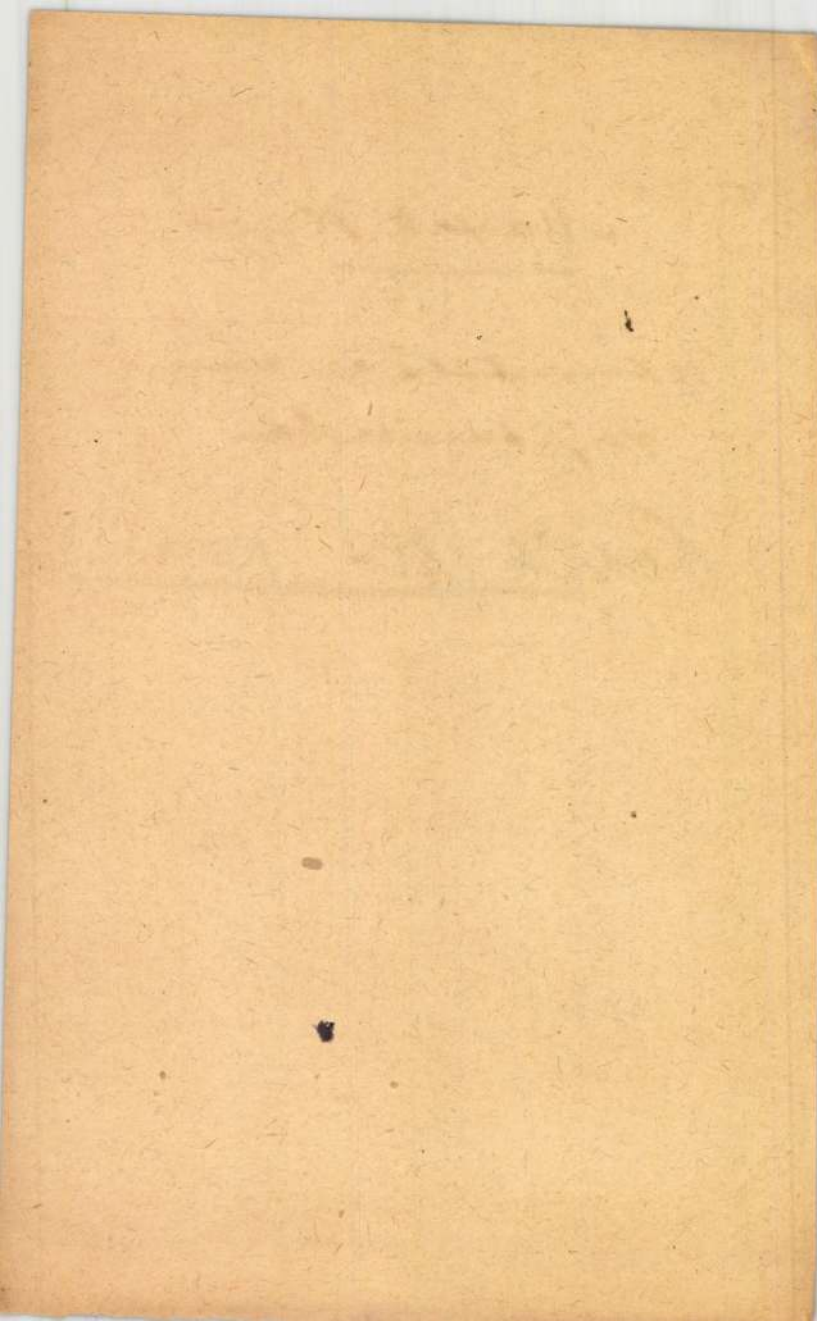
Pallas

Maszak Hugo'

Utmutato' ar elemi
rajstamitasban

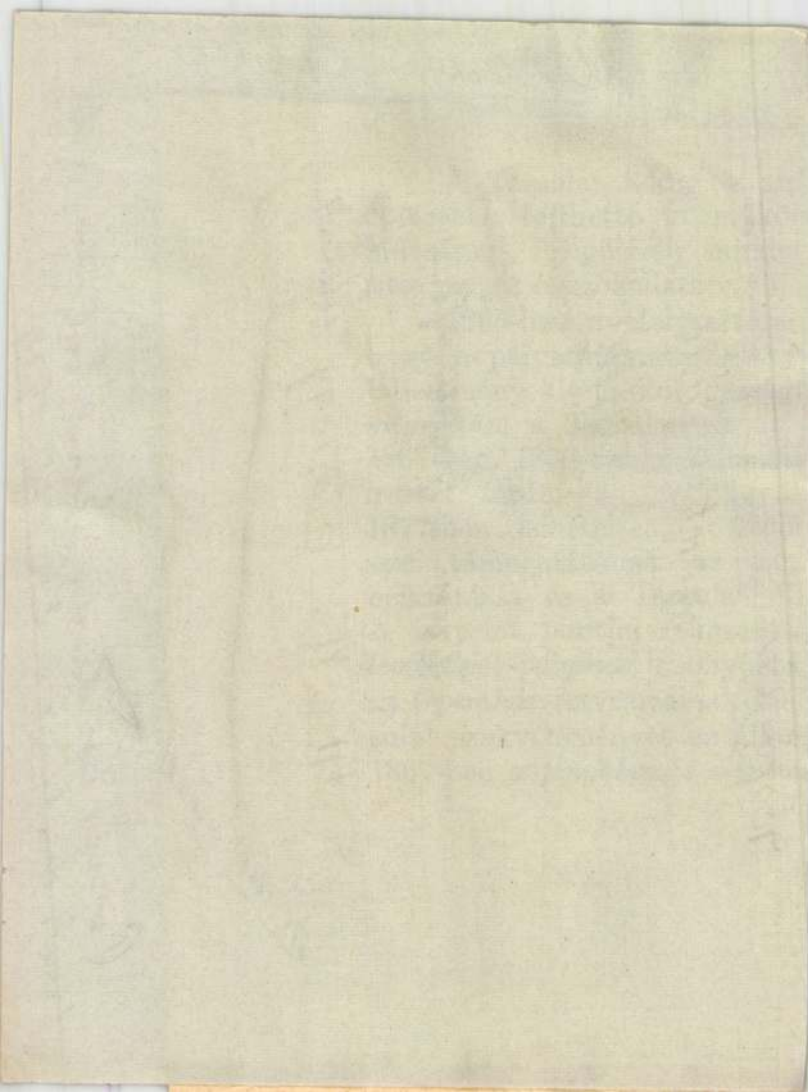
Petrik 1886-1900

Maszák Hugó

A Társulat közlönye 1868-tól a *Műcsarnok* lett, melyet *Maszák Hugó* szerkesztett, majd 1876-tól 1885-ig a *Közlemények*. Ennek céljaira a Társulat 4000 forint hozzájárulást kapott a kultuszminisztériumtól, ahol akkor a nagy műbarát *Eötvös József* báró után *Pauler Tivadar* állt az ügyek élén. Ő volt az, aki a Társulat kiállításain elkezdte az állami vásárlásokat a Múzeum számára és aki a Társulatnak 6 főnyi képviseletet biztosított az akkor alakult és 14 tagból álló Képzőművészeti Tanácsban. Első képviselőink voltak: «*Ráth György, Engel*

~~előtt~~
Pipics Zoltán dr. Emlékbeszámolója -
Emlékbeszámoló. ETK KMT. 1929. 130 p.

HIRDETÉSEK.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, egyetem-utca 4. sz. a. megjelent, s minden könyvtár s könyvkötőnél Magyar- s Erdélyországban kapható:

FALUSI GAZDA NAPTÁRA

1866. közönséges évre.

A FÖLDMIVELÉS, KERTIPAR ÉS GAZDASÁG
ÉVI KOZLÖNYE,

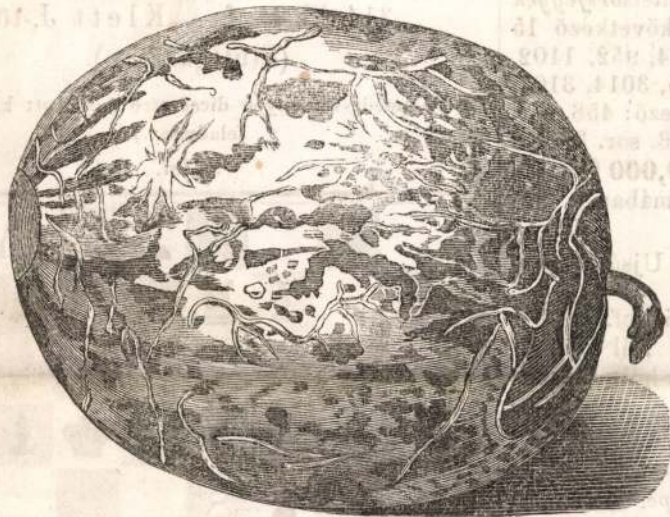
földbirtokosok, kertészgazdák, lelkészek, iskolatanítók és gazdaszteknek ajánlva.

(Gazdasszonyi teendőkkal bővítve).

Gönczy Pál, báró Nyári Gyula, Kégly Sándor, Ordody J. Karoly, Pecz Ármin, Reischer Endre és Vécsey Venczel szakértő urak közreműködésével

szerkeszti **Dr. FARKAS MIHÁLY**, földbirtokos.

II-dik évfolyam. — Állandó állattenyésztési falnaptár melléklettel.
Füzve 80 kr. újpénzben.

Kacsánka, tatár neve Béaurü бүтүн.

TARTALOM:

Tapasztalati adatok a burgonya és néhány jelesebb gumós tápnövények tenyésztése körül. Dr. Farkas Mihálytól. — I. Burgonya. — Néhány szó a burgonyavészről. — II. Yám. — III. Batatas. — IV. Mandula palka. — Miként nevelhető gazdasági tiszta hasznunk czélszerű gazd. eszközök és némely gépek használata által, kivált kisebb telkes gazdaságokban? — Mily bizonyos módok által javítható a föld anyaira, hogy 5-6 mag helyett teremjen 10-12, sőt idővel 20-30 magot? — Mélyíthetők-e minden földek? — Mi haszna vnn a mélyen mivelte földek? — Miféle eszközökkel mélyíthető a föld és mifélekkel mivelteesség ezután, hogy kívánt eredménye legyen. — A tejgazdaságról, vagyis: a fejőstehenek takarmányozásáról, bánásmódjáról, és a tej kezeléséről. — Lovak mirenyezése. — A juhászat köré-

ből. Mikép használtassanak ki a juhokkal a különféle legelők? Kégly Sándortól. — Selymeszet. — Apró majorság. Vécsey Venczeltől. — Hasznos ismeretek tára. Tapasztalati adatok a kertészet és gyümölcsészet köréből. Mandolafa. — Valami a szilvafák magról szaporításáról. — Gyökerekre való nemesítés. — Az átülte'ett és ki nem hajtott fák életre hozása. — Nyáron át szabadba kiültetett növények becserepezése (Eintopfen). — A növényeknek szabadban ki-teleltetése. — Gazdasági könyvtár. Ezen rovat alatt évenkénti rövid áttekintést és ismertetést adjuk a gazdaközönseget érdeklő legjelesebb könyveknek, folyóiratoknak és szaklapoknak. — Magántermelők bizományi árjegyzéke 1866-ik évre. Gazdasági magvak. — Országos vásárok és hirdetések a magyar szent korona birtokain.

Olcsóbb és finomabb mint akárhol.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

ujjonnan nyitott első be- és kiviteli üzletében, belváros, kigyóter. Teleki-palota,

„a thea-növényhez”,

THEA és RUM

(nagyobb s kisebb mennyiségben adatik el.)

Ezen üzlet batorokodik a legmagasabb és magas nemességnek, szintugy a t. cz. közönségnek a legfinomabb, direkt behozott legutolsó aratási chinai theákat, bécsi fontját 1 ft. 50 krtól egész 5 frtg., — chinai, orosz, karaván-theát bécsi fontját 5 ftől 16 ftig.

Különféle vegyítések a legfinomabb fajta theából 2 ftől 8 ftig megszállva

Különös régi Jamaika-rumokat, itezéjét 1 ft. 20 krtól 2 ft. 20 krig, és az általános kedvelt brazillai rumból egy kétitczés üveget 1 ft. o. ért ajánlani.

Továbbá a legfinomabb hollandi Punes-essentia, Cognac, Arac de Batavia, Absynthe de Suisse, pezsgő, valódi angol thea-sütemények, theakészletek és chinai gyártmányok a raktárban folyvást nagy választékban tartatnak.

Egy egyszeri megkísértés elegendő, hogy mindenki a fentmondottakról meggyőződhessek.

Arjegyzékekkel mélyen tisztelt látogatóinknak a legnagyobb készsége szolgálatunk.

1470 (2-3)

Több kitüntető érmek tulajdonosa. Kärnthner-Strasse Nr. 27, Bécsben. Cs. kir. szab. vászon- és asztalnemű gyárból. a Himmelpfort-utca szeglet-boltjában. Küldemények mindenfelé; szállító stb.

Bel- és külföldön tetemes kivitele és szállításainal fogva ismeretes

FOGL E. vászon- és fehérneműgyár-raktára

Kärnthnerstrasse Nr. 27, a Himmelpfort-utca szegletboltjában

„ZUM ERZHERZOG KARL“ Bécsben.

a t. cz. közönségnek úgy itt, mint a vidékeken is azon ritka alkalmat nyújtja, hogy a legnehezebb gyárkészítmények még a szakértőkre nézve is bámulatos jutányos áron bevásárolhatók

Levelbeli megrendelések mindenhol pénzbeküldés, vasuti vagy posta-utánvét mellett elküldetnek.

Szabott árak jótállás mellett.

Férfi-ingek (Megrendelésnél a nyakbőség kéretik) 2 ft., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft.—5 ftig a legfinomabb.

Női-ingek (Megrendelésnél a mellbőség kéretik) sima 1 ft. 80 kr., horgolt és svájci redős mellel 2 ft. 50 kr.. himzett 3 ft. 50 kr., úsan himzett francia alaku és angol lady-alaku, ezek igen finom vászon-ingek redőkkel, betétekkel és valódi csipkéekkel, ára csak 4 ft. 50 kr., 5 ft., 6 ft., 6 ft. 50 kr. a legfinomabb.

Vászon férfi-gatyák (Megrendelésnél a hasbőség kéretik) német 1 ft., 1 ft. 50 kr., magyar 1 ft. 75 kr., 2 ft., francia 2 ft. 25 kr., 3 ft. 3 ft 50 kr. a legfinomabb.

1463 (3-6)

12 darab **vászon zsebkendő**, kisebb fajta 1 ft. 50 krtól 2 ftig, a nagyobb 2 ft. 50 kr., színesek is úgy szinte czérna-batizkendők hölgyeknek, és vastagszövetűek férfiaknak 3 ft. 50 kr., 5 ft., 7 ft., 10 ftig a legfinomabb.

12 darab **törülköző- vagy asztalkendő** 5 ft., 6 ft., 7 ft. 50 kr., 9 ftig a legszebb vászondamaszt.

30 rőfös **kézfónatu-vászon** fehérített és dupla czérnavászon fehérítlen 7 ft. 50 kr., 9 ft. 50 kr., 11 ft., 13 ft., 15 ft., 18 ftig a legfinomabb.

24 rőfös $\frac{1}{4}$ széles szép **hollandi vászon** (6 ingnek) 11, 13, 15, 18 ft., 20 frtig a legfinomabb.

40-42 rőfös jeles **szövetvászon** (ágynemű vagy 12 női ingnek) 14, 15, 18, 22 ft. 24 ftig a legfinomabb.

50 és 54 rőfös hasonlíthatlanul jó **rumburgi vagy hollandi szövet** (kézfónatu és $\frac{1}{4}$ széles) 20 25, 30, 35, 40, 50-60 ftig.

A pénzüzetek kamatlába alkalmat szolgáltat, hogy azon vevő, ki nyolczvan forint árut vásárol, meglepőleg finom ruhát kap ráadásul.

A levelek ekép Kärnthnerstrasse Nr. 27, im Eckgewölbe der Himmelpfortgasse címzendők: „ZUM ERZHERZOG KARL“ Wien.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4. sz.) megjelentek, és Lampel Róbert pesti, Nagel és Wischán budai könyvtáraknál kaphatók:

Atalános tanítás és tanodai

NEVELÉSTAN.

Utmutatás a néptanodai tanítói hivatal czélszerű betöltésére.

A főnálló „Tanmódisme“ (Methodenbuch) nyomán kidolgozta

HERRMANN FERENCZ,

magyarra átdolgozta

MENNYEI JÓZSEF,

tanítóképző-tanár, a kalocsai tanítóképezdével kapcsolt elemi főtanoda-igazgatója.

8-rét (VIII. és 280 lap), füzve 1 ft.

50 KIS MESE.

Jó kis fiuk és jó leányok számára.

HOFFMANN FERENCZ után közli mesélő bácsi.

Öt színezett képpel.

16-rét (90 lap), kemény kötésben 80 kr.

A MAGYAR NÉP

DALAI és DALLAMAI

(200 dal).

Hangjegyekre tette és kiadta

SZÍNI KÁROLY.

8-rét (219 lap), füzve 1 ft. 20 kr. Vászonszövetben 1 ft. 80 kr.

Magyarok Húspó

Melléklet a Vasárnapi Ujság 1-ső számához 1866.

** (A képzőművészek táncvizsgálma.) A magyar képzőművészeti társulat január 31-ikén a vígadó termeiben tartandja meg táncszertélyét. A hölgyeket virágos kertbe hívja meg, melynek díszét, a virágokat, a hölgyek virágjelmezese megjelenése képezni. Az estély érdekét emelni fogja az azzal egybekötött sorsolás, melynek nyereségeit mintegy 2000 frt értékű kép képezni, továbbá a magyar gazdaszonyok jelmezese nászmenete. A bálbizottmány: Elnök: **Feleki Miklós.** Jegyző: **Krajtsik Ferencz.** Bizottmányi tagok: **Bernát Dezső, Csekonics Endre gróf, Halassy Szerencs, Hindi Árpád, Ifj. Károlyi István gróf, Lendvay Márton, Lipthay Kornél, Marasztóni József, Maszák Hugó, Náday Ferencz, Orczy Elek báró, Szerdahelyi Kálmán, Telepy Károly, Ujházy Ferencz.** A kik a bála meghívókat nem kapnának s ilyenekre igényt tartanak, sziveskedjenek a fentemlitett bizottmányi tagokhoz fordulni.

— **(Dumas ité'ete Felekinéről.)** A híres francia író közelebbi Pesten mulatása alkalmával ismételve meglátogatta nemzeti színházunk első rangu jeles tagját, Felekiné asszonyt, hogy művészete irányában újra kifejezhesse tiszteletét. Dumas ugyanis már ittléte első szakában „Paul Jones“ és „Bánkban“ előadásainál jelen volt színházunkban, s mint később nyilvános helyeken és magán körökben kijelenté, különösen Felekiné vonta magára figyelmét. Dicséretekkel halmozta el jeles művésznök művészi felfogását, előadása melegségét s nemességét, finom mimikáját, s bevallá, hogy ily külső és belső tulajdonokkal művésznök bármely francia színpadnak is díszére válnék. Ezen elragadtatását a fiatal keblű öreg ur a művésznöknek írt emléklapjában is kifejezte. — Most, midőn oly ritkán van alkalmunk a nemzeti színházat dicséreteinkkel elhalmozni, kétszeres örömmel jegyezzük fel az ily nyilatkozatokat, melyek ez intézet egyes tagjainak megérdemelt méltánylására szolgálnak.

** (A híres mándoki vadászatok) az idén dec. 17-dikén tartattak meg. — 18-án a sz. mártóni határban körvadászaton 86 nyul, 2 róka, 2 fogoly, — 19-én a pálczi erdőben hajtóvadászaton 109 nyul, 1 róka, — 20-án a mándokiban 140 nyul, 2 róka, 4 bagoly — összesen tehát 335 nyul, 5 róka, 2 fogoly, 4 bagoly esett. A vadásztársaság mintegy 30 egyénből áll s a sportnak a legjobb idő kedvezett.

** (Gyilkossági és öngyilkossági kísérlet.) A pesti indóháznál ó év utolsó napján egy vétkes történet fordult elő. A vasuti pénztárnok, a ki Prágából került ide, már négy év óta belső viszonyban állott nála lakó nőrokonával. A pénztárnok neje megtudta a dolgot, s természetesen villongások fordultak elő. Egy ily jelenet folytán a lány el akarta haryni a házat, de a pénztárnok — megkapatva a szerelemföltés ördögétől — pisztolyt ragadt, s a lányra süté, ki megsebesülve futott egy ajtón ki a pályaudvarba. A lövésre a pénztárnokné is elősietett, s a bezárt üvegajtón át tanuja lón a borzasztó jelenetnek, midőn férje egy borotvával elébbnyakát, s aztán két karján az ereket metszé meg. A segélyre siető állomásfőnök törte be az ajtót, s orvos hiányában azonnal hozzá látott a sebek bekötéséhez. A sebesültet aztán a kórházba szállították, hol azonban felgyógyulásához nincs remény. Ha felgyógyul, a fenytörvény-székeknek adják át, a miért gyilkossági merényletet követett el unokahúga ellen, ki seibebszintén a Rókus kórházban fekszik.

** (Az eddigi 10 és 15 kros levélbélyegek és borítékok) most is használhatók lesznek, midőn már az 5 krra mérsékelt levéldíj lépett életbe. Ugyan is a 10 és 15 kros levélbélyegek és borítékok oly leveleknél lesznek használhatók, melyek

után kétszeres vagy háromszoros díj jár; ajánlt leveleknél pedig a rendes díjt meghaladó összeg az ajánlási díjba betudatik. 10 és 15 kros levélbélyegek és borítékok ezentul is készítettnek.

** (Szerb politikai lap.) Dr. Miletics Szvetozár, a szerb szabadelvű nemzeti párt egyik legkitünőbb tagja, Bácsmegeye óbecsei kerületének képviselője, engedélyért folyamodott felsőbb helyre, „Zastava“ (Zászló) című politikai lap kiadhatása végett. A lap egyelőre kétszer fog hetenkint megjelenni, azonban dr. Miletics intézkedést tett az iránt, hogy lapja mielőbb napi lappá lehessen.

** (Szomorú karácsonyi ajándék.) Bécsben történt, hogy egy 15-éves fiu szerelmes lett egy színész 14 éves leányába. A leány szülői megtudva e korai viszonyt, a szerelmes fiut eltiltották a háztól; mire a mult karácsony estéjén a tanuló egy töltött pisztollyal kedvese lakára ment, s a lépcsőn föbe lötte magát. Kezében egy papírszeletet találtak, melyre e szavak voltak írva: „Kedvesemnek . . . karácsonyi ajándékul.“

** (A pesti jótékony nőegylet) mult év dec. 24-étől f. 1866-ik évi január 20-ig terjedő 4 hétre 249 szegény számára, 672 ft. 55 krt utalványozott, és pedig hetenkinti részesülésben álló szegényeknek 363 ft. 85 krt egyszer mindenkorra segélyezett 87 szegénynek 300 ft. 70 krt — Az egylet kötő intézetében jelenleg egyéb munkára nem képes 21 szegény talál foglalkozást és keresetet.

— **(Sorshuzás.)** A bécsi hitelsorsjegyek (Creditlose) jan. 2-i huzásánál a következő 15 sorozat huzatott ki: 1, 249, 458, 934, 952, 1102, 1210, 1443, 1886, 2037, 2480, 2755, 3014, 3104, 3670. — A három főnyertes következő: 458. sor. 34. szám nyer **250,000** ftot, — 1886. sor. 30. sz. **40,000** ftot, — 3014. sor. 31. szám **20,000** ftot. (A teljes kimutatás a Pol. Ujd. köv. számában.)

— **(Adakozás.)** A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztőségéhez beküldetett:

Keresztessy József feketehegyi ref. lelkész árvái számára: Pohorelláról Szabó Pál eröművész 2 ft. — Székesfehérvárról egy hölgy (névtelenül) 2 ft.

Nemzeti színház

Péntek, decz. 29. „Az erdő szépe.“ Dráma 5 felv. Feuillet után ford. Feleki.

Szombat, decz. 30. „Norma.“ Opera 2 felv. Zenéjét szerz. Bellini.

Vasárnap, decz. 31. Előszőr: „A párisi szegények.“ Dráma 7 felvon. Francziából fordította Radnótfáy. — E szini ujdonság ismét szaporította azon hatásvadászó, de minden belérték nélküli darabok számát, melyek jó választás hiányában többször megfordulnak színpadunkon, de a melyeknek lefordítását nem lehet idővesztegetésnél egyéneknél tartani. Az előadásnál különben a szerepek a lehető legjobb kezekben voltak. Játsszotak Jókainé, Felekiné, Prielle Kornélia, Tóth József, Egressy, Feleki, Szerdahelyi és Szigeti. És csak e jeles szereplőknek köszönhetni az itt-ott megújuló tapsot és tetszést, mi természetesen nem a műnek, hanem egyedül a játéknak szólt. Közönség nagyon szép számmal.

Hétfő, jan. 1. „Fény árnyai.“ Szomorujáték 4 felv. Írta Szigligeti.

Kedd, jan. 2. „Kamilla.“ Eredeti opera 3 felv. Fáy Gusztávtól.

Szerda, jan. 3. „A navarrai királynő regéi“ vagy: „A mi a hölgyeknek tetszik.“ Vigjáték 5 felv. Francziából ford. Komlóssy.

Csütörtök, jan. 4. „Dinorah“ vagy: „A ploermeli bucsu.“ Opera 4 felv. Meyerbeer-től.

Szerkesztői mondanivaló.

8021. **Méhész. G. I.** A kívánt könyvek Heckenast G. könyvkiadó-hivatala által elküldettek.

8022. **Mohács. Ny. D. A.** „Vil. tört. tankönyvének“ 12—13 füzetének megjelenését lapunk közelebbi számai már jelentették. A „M. O. és Erdély ered. képekben“ tudunkra egészen be van fejezve. A „M. életrajzai“ félbeszakadt.

8023. **Miskolcz. P. R.** Csak arra figyelmeztetjük önt, hogy levelére kár volt 15 kros bélyeget tenni. Január elseje óta le van szállítva a postabér. Azon összegért most 3 levelet kaphatunk öntől. Reméljük, hogy e körülmény buzdító hatással lesz valamennyi levelezőnkre. Sok, érdekes és rövid tudósítást kérünk.

8024. **Bécs. S. E.** Megvalljuk, hogy a differentialis pontot még most sem vesszük észre világosan a második levélből sem. Nem látjuk át, hogy tulajdonképpen mi az, a mit ön minden áron csafólnivalónak lát a kérdéses cikkben. A szolgálati készség tökéletes bennünk, de — több világosságot kérünk! — Annyit ön kívánatára szivesen kijelentünk, hogy Vajda-Hunyad várának rajza már az 1840—48-i lapokban (?) megjelent; s hogy e rajzot azután „a fiskális uradalom leírásával együtt Sófalvi Elek ur Saguna András ő exczjának adta át, hol ma is megtekinthető.“ — Kívánja ön, hogy még többet is mondjunk, a mit nem tudunk?

8025. **Pápa. E. L.** Vettük a levelet s gondunk van rá, hogy az óhajítás mielőbb teljesülhessen.

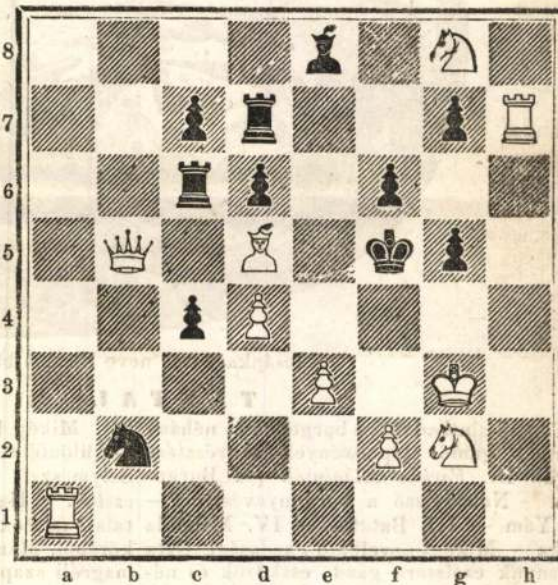
8026. **Több felé.** A politikai tárgy tudósítások a Polit. Ujd. következő számára maradtak.

SAKKJÁTÉK.

314-dik sz. f. — Klett J.-től (Stuttgartban).

(A Palamède-versenyen dicséretre méltatott kitünő szép feladvány.)

Sötét.

Világos.

Világos indul, s 4-ik lépésre matot mond.

309-dik számú feladvány megfejtése.

(Szirmay Jánostól.)

Világos.

Sötét.

- Hh4—g2 . . . . . h7—g6:
- Va7—e7:† . . . . . Fd8—e7:
- Bd2—d6 . . . . . tetsz. sz.
- Fel—v. He3—mat.

Helyesen fejtették meg. Veszprémben: Fülöp József. — **Pozsonyban:** Csery Gábor. — **Miskolczon:** Czenthe József. — **Pesten:** Rakovszky-Vagyon Judith.

Sakk-jeleink magyarazata: K=Király (König). — V=Vezér (Dame). — B=Bástya (Thurm). — H=Huszár (Springer). — F=Futár (Läufer). — :=út (nimmt). — 0-0=Elzáncolás (Rochade) a király-szárnyra. — 0-0-0=Elzáncolás a Vezér-szárnyra. — †=sakk.

HETI-NAPTÁR.

Hónapi- és hetinap	Katholikus és Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	N a p			H o l d					
				hossza	kél	nyug.	hossza	kél	nyug.			
7 Vasár	G 1 Bálint	G 1 Niketés	26 C B. A. elj.	20 Jakab	286	59	7 48	4 25	181	9	11 35	10 44
8 Hétfő	Szörény ap.	Fodor	27 István vért.	21 Gedeon	288	0	7 48	4 26	193	6	regg.	11 10
9 Kedd	Julián vért.	Erős (Erke)	28 2000 vért.	22 Jáfet	289	1	7 48	4 27	204	55	0 34	11 37
10 Szerd.	Agathon p.	Ernö	29 Apró szent.	23	290	2	7 48	4 28	216	42	1 35	este
11 Csüt.	Matild, Teodoz	Tilda	30 Anizia	24 Jászón	291	3	7 47	4 30	228	33	2 34	0 37
12 Pént.	Ernest püsp.	Jámbor	31 Melania	25 Jeremiás	292	5	7 47	4 31	240	33	3 32	1 12
13 Szomb.	Veronika, Vidor	Vidorka	1 Január 1866	26 17. Sab.	293	6	7 46	4 31	252	46	4 28	1 58

Hold változásai. ☾ Utolsó negyed hétfőn, 8-án esti 10 óra 50 perczkor.

TARTALOM.

Deák Ferencz (arckép). — A kortes-világ eredete. — Dumas és Petőfi. — A testek oszthatósága. — A maorik fegyvertáncza (képpel). — Az új háznégyszög Pesten, a színházterén (képpel). — Az ugynevezett nazarénusokról. — A magyar hírlapok 1866-ban. — Egyveleg. — Tárház: Vasárnapi beszélgetés. — Irodalom és művészet. — Ipar, gazdaság, kereskedés. — Közintézetek, egyletek. — Balcsenek, elemi csapások. — Mi ujság? — Nemzeti színház. Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Felelős szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magy.-utca 1-ső sz.)

T Á R H Á Z.

Vas. újs. 1861.

A magyar hirlapirodalom 1861 elején.

Az év elején érdekesnek véljük, az összes magyar lapok jegyzékét összeállítani, hogy olvasóink az irodalom iránti folyton növekedő részvét élő bizonyosságait szemlélhessék. Ez is a magyar életrealitás azon bizonyítványai közé tartozik, melyekre örömmel utalhatunk. Jelenlegi lapjaink következők:

I. Politikai napilapok.

1. Sürgöny, szerk. Vértei Ernő, kiadó Emich Gusztáv.
2. Pesti Napló, szerk. b. Kemény Zsigm., kiadó Emich Gusztáv.
3. Magyar Sajtó, szerk. Hajnik Károly, kiadó Heckenast Gusztáv.
4. Pesti Hirnök, szerk. Török János, kiadó Werfer Károly.
5. Idők Tanuja, szerk. és kiadó Lonkay Antal.
6. Magyarország, szerk. Pompéry János, kiadó Wodianer.

II. Politikai hetilap.

7. Politikai Ujdonságok, szerk. Pákh Albert, kiadó Heckenast Gusztáv.

III. Encyklopaediai képes lapok.

8. Vasárnapi Ujság, szerk. Pákh Albert, kiadó Heckenast Gusztáv.
9. Képes Ujság, szerk. Vas Gereben, kiadó Werfer Károly.
10. Budapesti képes ujság, szerk. és kiadó Vahot Imre.

IV. Szépirodalmi és divatlapok.

11. Szépirodalmi Figyelő, szerk. Arany János, kiadó Heckenast Gusztáv.
12. Hölgyfutár, szerk. Tóth Kálmán, kiadó Emich Gusztáv.
13. Divatcsarnok, szerk. Szabó Richard, kiadó Werfer Károly.
14. Nővilág, szerk. Vajda János, kiadó Heckenast Gusztáv.
15. Nefelejts, szerk. Bulyovszky Gyula, kiadó Kozma Vazul.
16. Családi kör, szerk. Emilia, kiadó Engel és Mandello.
17. Magyar hölgy- és divatlap, szerk. és kiadó Király János.

V. Néplapok.

18. Nép ujsága, szerk. Sarkady István, kiadó Boldini Robert.
19. Hirmondó, szerk. Hajnik Károly, kiadó Heckenast Gusztáv.
20. Népbarát, szerk. és kiadó Vas Gereben.
21. Új idő, szerk. és kiadó Szini Károly.
22. Házi kincstár, szerk. és kiadó Ballagi Mór.

VI. Szaklapok.

23. Religio, szerk. és kiadó Somogyi Károly.
24. Kath. Néplap, szerk. Kádas Rudolf, kiadó a Szent István-társulat.
25. Tanodai Lapok, szerk. és kiadó Lonkay Antal.
26. Prot. Egyh. és Isk. Lap, szerk. és kiadó Ballagi Mór.
27. Vadász és Versenylap, szerk. és kiadó Bérczy Károly.
28. Orvosi Hetilap, szerk. Markusovszky Lajos, kiadó Müller Emil.
29. Gyógyászati Lapok, szerk. és kiadó Póór Imre.
30. Törvénykezési Lapok, szerk. és kiadó Szokolay István.
31. Zenészet Lapok, szerk. és kiadó Abrányi Kornél,
22. Gazdasági Lapok, szerk. Morócz István, kiadó a Magyar Gazdasági egyesület.
33. Magyar Gazda, szerk. és kiadó Érkövy Adolf.
34. Falusi Gazda, szerk. Galgóczy Károly, kiadó Heckenast Gusztáv.
35. Borászati Lapok, szerk. és kiadó Gyürky Antal.
36. Kerti Gazdaság, szerk. és kiadó Lukácsy Sándor.
37. Iparosok Lapja, szerk. Szabóky Adolf, kiadó Galgóczy Károly.
38. Férfi-Divatközlöny, szerk. és kiadó Jámber Endre.
39. Magyar Izraelita, szerk. és kiadó Rokonstein Lipót.

VII. Humorisztikus lapok.

40. Üstökös, szerk. Jókai Mór, kiadó Heckenast Gusztáv.
41. Bolond Miska, szerk. Tóth Kálmán, kiadó Emich Gusztáv.
42. Garabonczás Deák, szerk. Szokolay Viktor, kiadó Werfer Károly.

VIII. Vidéki lapok.

43. Kolozsvári Közlöny, szerk. Dózsa Dániel, kiadó Stein János.
44. Korunk, szerk. Fekete Mihály, kiadó Demjén László Kolozsvárott.
45. Szegedi Hiradó, szerk. Kempelen Győző, kiadó Burger Zsigmond.
46. Debreczeni Közlöny, szerk. és kiadó Prépost István.
47. Delejtű (Temesvárott), szerk. és kiadó Pesty Frigyes.
48. Győri Közlöny, szerk. és kiadó Szilvásy Márton.
49. Pécsi Lapok, szerk. Bánffay Simon, kiadó íj. Madarász Endre,
50. Egri Értesítő, szerk. Albert Ferencz, kiadó Zeisler Lajos.
51. Bajai Közlöny?

IX. Külföldi lap.

52. Bukuresti Magyar Közlöny, szerk. Oroszhegyi J., kiadó Koos Fer.

Ez mostani hirlapirodalmunk. A gyors haladás e téren szembetűnőbb lesz, ha megemlítjük, hogy midőn 1854-ben a közönség minden rétegébe utat talált *Vasárnapi Ujság* megindult, akkor a fentebbi 52 lap közül csu-

pán a következő 4 lap létezett u. m. Pesti Napló, Hölgyfutár, Religio és Gazdasági Lapok. A többi mind azóta keletkezett, s azóta terjeszti az ismeret és érzület magvait. Az ég tartsa meg valamennyit s nevelje a magyar olvasó közönség létszámát és részvétét azon fokig, melyet a „természetes határok“ eléje szabnak, s melytől, daczára az eddigi gyönyörű eredménynek, még mindig távol vagyunk.

Irodalom és művészet.

+ (*Magyar közjog.*) Heckenast Gusztáv ily című munkára hirdet előfizetést: „*A magyar közjog alapvonalai.*“ gróf Cziráky Antal Mózes nyomán írta *Hegedűs Lajos*. Ez már rövid idő alatt a második magyar közjogi munka, melyre előfizetés hirdettek. Örülünk, hogy irodalmunk e téren is mozogni kezd, annál is inkább, mert hazai nyelvünkön irt magyar közjogi munkával Beöthy Zsigmond „*Elemi magyar közjog*“ című, kezdőknek való munkáján kívül, nem igen birunk, s a mi volt is, rég tisztán elfogyott; gróf Cziráky hasontartalmu műve pedig, bár jelességre ritkítja párját, nem felel meg egészen a közszükségnek, mert latinul levén írva, a mostani fiatalság, e nyelvbeni nem elég jártassága miatt, nem veheti annak kellő hasznát. — Ezen, mindenesetre hiányt pótolandó mű 15—20 ivre fog terjedni s 4 füzetben 5—6 hét alatt jelenendik meg. Az első füzet már kikerült a sajtó alól. Az egész munka előfizetési ára 2 ft.

+ (*Heckenast-Bajza Lenkétől*) Engel és Mandello nyomdatulajdonosoknál egy kötet uti képek fognak nemsokára megjelenni. Azon mutatványok után, melyeket e munkából a Nővilág hozott, igen érdekes művet várhatunk.

+ („*Széchenyi-emlékkönyv.*“) Ily című albumra Nagy-Kőrösön, az ottani ref. főiskola megbízásából Rácz Miklós és Veress Károly mint szerkesztők előfizetést nyitnak. A könyvnek, mely mintegy 10—12 ivre terjed, tartalma a fölhívás szerint részint ismert hazai íróink műveiből, részint a nevezett önképző társulat tagjainak megválogatott dolgozataiból álland. Az album jövő május elejére ígértetik, s tiszta jövedelme az országos Széchenyi-szoborra fog fordíttatni. Előfizetési ára 1 ft, mely február 15-ig Nagy-Kőrösre a szerkesztőkhez küldendő.

+ Székesfehérvárott ily című munka jelent meg: „*Nőtlenység.*“ írta *Rapos József*. Ára 1 ft. Tiszta jövedelme a Székesfehérvárott állítandó Vörösmarty-emlékre van felajánva. A 130 lapnyi könyv megrendelhető Székesfehérvárott Rader Antal könyvárusnál vagy a kiadó-szerzőnél. Az eddigi előfizetők példányai már szétküldettek. Az ezentúl érkező megrendelések az ugyancsak Rapos Józseftől nemsokára megjelenendő „*Alapnevelésügy*“ című könyvben fognak közzététetni.

+ („*Álom és valóság.*“) Ez a czime b. *Podmaniczky Frigyes* legújabb, kétkötetes munkájának, mely közelebb megjelent. Az egész mű 300 lapra terjed, s tartalma következő: Szerelem, szeretet, hőlyeink. — Csinosság, kényelem. — Falusi élet, nevelési rendszer. — Egy csók nem a világ. — Értsük meg egymást. — Ne félj, mig engem látsz.

+ (*Vadnay Károly* „*Eszter, a szép kardalnoknő*“) című új regénynek első kötete már megjelent. A másik is követi néhány nap múlva, s akkor a kettő együtt, az előfizetőknek az ígért határidőre megküldetik. A kiállítás igen izletes. Január 15-ig előfizetések folyvást elfogadtatnak, s az összegek a kiadó Engel és Mandello urak nyomdájába küldendők.

+ (*Wohl Janka költeményeire*) Engel és Mandello mint kiadók előfizetést hirdetnek példányonként (mintegy 30 iv) 1 ft 80 kr, diszkötésben pedig 2 ft 50 kr krjával. A megrendelések e hó végeig küldendők be. Az előfizetési fölhíváson Jókai ajánlása olvasható.

+ (*Maszák Hugo*) bocsánatot kér előfizetőitől, hogy „*A Pesti Napló* főbb munkatársai“ című képe, nyomdai akadályok miatt eddig meg nem jelenhetett, azonban igéri, hogy f. január végeig a példányok szét fognak küldetni. Ez időpontig folyvást fogadtatnak el előfizetések 2 ftjával, vagy 1 frt 50 krjával a papir minősége szerint.

+ (*Remellay Gusztávtól*) közelebb „*Az Árpádkor hölgyei*“ című munka kerül sajtó alá. „*Multunk hölgyei*“ című művének második kötetét pedig legközelebb szét fogja küldözni.

+ (*A kereskedelmi magyar műszók megállapítása végett*), mint halljuk, bizottság van alakulóban. Az eszerint készitendő üzleti könyvek újév-től kezdve már kaphatók is lesznek.

+ (*A „Magyar izraelita*“) című hetilap, Rokonstein Lipót rabbi szerkesztése mellett, f. évi január elejétől fogva minden csütörtökön jelenik meg. A lap programja szerint főfeladata lesz: a magyar izraelitát hazafiai szellemen művelni, kitünőbb fényoldalában a magyar nemzetnek bemutatni, s az ezzel leendő egybeolvasztását mindinkább elősegíteni. Ára egész évre 6 ft., félévre 3 ft.

+ (*A „Sárospataki füzetek*“) című protestáns tudományos folyóiratból megjelent a negyedik évfolyam X. füzete, melynek főbb czikkei a következők: A krisztianizmus birkozása a világgal. Dr. *Heiszler József*. — Közlemények a vallásbölcsezet mezejéről. XI. *Peti József*. — Rousseau neveléstana, Emiljében kifejtve (utolsó közlemény). *Szeberényi Lajos*. — Vallásügyi tárgyalások az 1839—40. évi országgyűlésen. *Bodon Ábrahám*. — Gömörvármegye folyamodása a palatinushoz 1667. *Szentpéteri Sámuel*. — A folyó (1860.) évi szeptemberben tartott egyetemes tanári értekezlet ügyében. *Egy tanár*. stb.

+ (Akadémiai jutalomhirdetések.) A m. Akademia dec. 22-én tartott közös ülésében elhatározta, a hölgyek alapítványából következő tudományos kézikönyvekre jutalmat hirdetni: 1) vegytan, 2) növényzeti földrajz, 3) a földtan alapvonalai, 4) állati élettan alapvonalai, 5) természettani földrajz, 6) bölcsészeti erkölcsstan, 7) görög államrégiségek, 8) a festészet egyetemes története. E kézikönyveknek, kell, hogy az illető tárgyakat alaposan, a tudomány állásához, a kor érdekeihez, egy a művelt osztályok szükségéi és készületei fokához mérten tárgyalják. Egy-egyily kézikönyvnek legalább 15 kisebb nyolczadrét ivre kell terjedniök. Mindegyik pályanyertes mű jutalma 300 ft. A pályázó művek szokott módon fölszerelve 1862. martius 31-ig az Akademia titoknokához küldendők be.

+ (Gróf Batthyányi Arthurné szül. Apraxin Julia) ismét egy magyar tárgy regényt irt francia nyelven, Eiluj Nixarpa álnév alatt (mely visszafelé olvasva a grófnő családi neve). Ezen regényt, mely még csak kéziratban van, Toldy Ferencz fia, István fordítja magyarra.

+ (Riedl Szende hazánkfia) s prágai egyetemi tanár, tudományos munkákról szóló birálati folyóiratot szándékozik megindítani.

— (Második philharmoniai hangverseny.) (Bérletben.) A nemzeti színház zenekara tagjai által, a magyar nemzeti Muzeum diszteremében, Erkel Ferencz vezérlete alatt, vasárnap, január 6-án. — Műsorozat: 1. *Simphonia*, B-durban Schumann Róberttől. 2. *Végjelenet*, Bánk-bán című új operából Erkel Ferencztől, előadja Hollósy-L. a. és Köszeghy ur. 3. *Beethoven L.* hegedü-versenyének első szakasza D-durban, játsza Reményi Ede, a kadenziát szerző Reményi Ede. 4. *Magyar ünnepély-nyitány*, Mosonyi Mihálytól. — A jegyek, ugymint kör- és zártzékre a teremben 3 és 2 ft. o. é., a karzatra 1 ft. 50 kr. o. é., nemkülönbön belépti-jegyek 1 ft. o. é., s a karzatra 50 ujkrón Rózsavölgyi és Treichlinger urak műkereskedéseikben, az előadás napján pedig a pénztárnál válthatók. Kezdeté pontban 4 $\frac{1}{2}$ órakor délután.

— (Kérelem.) Tisztelettel figyelmeztetnek azon t. urak, kikhez a „Márton Istvánnak, a pápai ref. főiskola alapítójának életrajzára“ kibocsátott előfizetési ivecik mentek, és kik még vissza nem küldötték ezen iveciket, hogy az életrajz már megjelent, és a napokban el is kezdem az egyes példányok szétküldözését. — Együttal kéretnek a többi lapársak is, ezen soroknak szíves fölvetelére. — Pápán, december 27-én 1860. — Szabó Károly, ref. k. t. tanár.

Egyház és iskola.

+ (Egerből) írják a „P. Naplónak“, hogy mult hó 22-én ott megható ünnepély volt a protestáns imaházban, melyben ezuttal az első isteni-tisztelet tartatott. Volt ugyan már itt, mindjárt a reformáció kezdetén, prot. egyház, de ez, Eger várának a törökök által 1596-ban történt elfoglalásakor végkép elpusztult. Azóta 264 év folyt le, s csak most sikerült néhány itt lakó protestánsnak, különösen a lelkes Vasváry Károly megyei alügyésznek, ki hitfeleinek ideiglenes imahelyül háza egy részét engedte át, — új protestáns egyházat alapítani, s azt a maklári anyaszentegyházhoz csatolni. Protestánsokon kívül számosan jelentek meg az ott lakó katolikusközöls is ez ünnepélyen. A megható szent beszédet Czelder Márton, losonczy ref. lelkész tartotta.

Ipar, gazdaság, kereskedés.

b. — (A Transilvania vasmű-bányászáság.) Dorning William, Müller Károly, Zeidner József, Zeidner Eliz, Müller Julia, Nagy Ezekiás Erdélyben részvényekre egy vasmű-bányászáság megalapítását tűzik ki céljukul, mely Transilvania nevet viselend, s annak alapítására már megis nyerték a bányahatósági engedélyt. — A vállalat létesítésére 640,000 ft szükséges s e tőkét 128 darab ötezer forintos bányarész (kuksza) által tervezik fedezhetni. Minden ötezer ftos bányarész tizenkét részletben, három havi időközökkel, fizetendő be, ugy azonban, hogy az első évben 2000, a másik két év mindegyikében 1500 ft teendő le. Hogy a közönség minél nagyobb része résztvehessen a vállalatban, egy ily bányarész, egész 20 apróbb részekre lesz felosztva s ily huszadrész 250 ftba fog kerülni. — A föntirtaknak hosszabb kutatás útján, sikerült közel Erdély vég-dél-keleti határához, Brassótól két mérföldnyire, a Tömös-i és Ojtoz-i legjártabb utzorások közt levő pontokon, Zágony, Papola, Körös, és Kovászna helységek területén kiapadhatlan bőségű és legjobb minőségű vaskő-telepeket felfedezni. Az itt talált kövek 40 százalék vasat tartalmaznak. Itt akarják az illetők a vasmű-bányászáságot létesíteni. — A leendő vashámormű szervezését s kezelését, mint teljhatalmu igazgató, szerződésileg és saját felelősségére a Manchesterből származó Dorning William vállalta el, ki szakavatottságának ugy külföldről, mint hazánkból számos bizonyítványait birja felmutatni. Fizetése csppán a természetdől cikkek től százalékból álland. — Az alapítók bizton remélik, hogy vashámoraik készítménye az egész Feketetenger partjain, Konstantinápolyban, Smyrnában, de sőt Amerikán át Persiában is nevezetes kelendősegre fog találni, mivel a nevezett vidékekhez közelebb egy vasműgyár sem létezik. — Az alapítók számítása szerint évenként 50,000 mázsa különféle rudvas-, aczél- és vaslemez gyártmány termelhető. Eunek mázsáját 10 ftal véve, a bevétel 500,000 ft, miből a kezelési költségeket levonva, osztalékul 250,000 ft marad; s miből egy bányarészre (kukszára) 1269 ft 53 kr. fogna jutni. — A bányarészt szerezni óhajtok Erdélyben Brassóban Müller Károly kereskedőnél nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

+ (A legnagyobb hajógyár Európában) Merseyben van, Liverpool átl ellenében. Maga a gyárépület 600 láb hosszú, s területe 99,000 lábat foglal el. E gyárt 1824-ben alapították, s 1858-ig nem kevesebb, mint 230 hajó került ki belőle, 95,000 tonna bennékel. A gyári munkások száma mintegy 15,000.

Közintézetek, egyletek.

b. — (A magyar Akademia) dec. 22-ki ülésében Salamon Ferencz ur tartotta székfoglaló beszédét Csokonai jeles művéről, „Dorottyról“ értekezve. — Az illető bizottság javaslata szerint a nődíjra jövőben nyolcz pályázat fog nyilni. — Az eddig díjat nyert munkák „Tudományok Csarnoka“ közös czim alatt fognak megjelenni.

b. — (A magyar természettudományi társulat) dec. 29-én tartott közgyűlésén új elnökül egy évre, titkos szavazás útján dr. Bugát Pál urat választák meg. — A társulat rendes ülései mellett, népszerű előadásokat is szándékozik rendezni, mely tárgyról azonban még előbb a választmány fog tüzetesebben tanácskozni. — Kátay Gábor és Tóth Sándor urakat másodtitkároknak neveztek ki. — A társulat számos új taggal gyarapodott.

b. — (A magyar kertészeti társulat) e hó 7-én az egylet helyiségeiben közgyűlést tartand, hogy a mult dec. 15-ki közgyűlés határozata szerint, az elnök, alelnök, tizenkét választmányi tag, a titkár és pénztárnok választása megtörténjék.

+ (A Kisfaludy-társaság) a legközelebb lefolyt évben dec. 27-én tartotta rendes havi ülést, melyben számos alapítvány és egyéb adomány jelentetett be. Az alapítók sorába léptek ujabbban: Antunovits Kálmánné, Egressy Samu, Kármán József, gr. Nádasdy Lipót és Rottenbiller Lipót. Molnár György színigazgató pedig egy, a Kisfaludy-társaság alaptőkéje gyarapítására Szegeden tartott szini előadás jövedelmét (75 ft 50 kr.) küldte be. A társaság könyvtára ujabbban 60 darab ajándékozott könyvvel szaporodott. Jelentetett az is, hogy a kívánt módosításokkal fölterjesztett alapszabályok megerősítve leérkeztek. Előadást Toldy Ferencz tartott, a Spitsich László által beküldött Kisfaludy Károly-féle levelekről. A jelen ülésben elhatároztatott a pártolókat illető könyvek kiadásának megindítása, s egy bizottság neveztetett ki a febr. 6-án tartandó közgyűlésre vonatkozó tárgyak előkészítése végett.

+ (Az első magyar biztosító-társaság) hazánkbán mind népszerűbbé válik. A legközelebb lefolyt évi eredmény legalább fényesen bizonyítja azt, hogy a kiállított kötvények száma már meghaladja a 400 ezeret, s a befizetett díjak mintegy 2,700,000 ftra rugnak. A bejelentett tűz-jég- és szállítványi károk száma 4570: 1,655,704 ft összeggel. A gyorsaság, melylyel a kártalanítási összegek az illetőknek megtérítetnek, nagyban növeli a társaság iránti bizalmat.

b. — (A vakok karácsonfája.) Bohus-Szögyényi Antonia és Wodjányer-Aczél Albertné lelkes asszonyságok, mint több éven át, ugy ez idén is kitünő bőkezűséggel gondoskodtak a vakintézetbeli növendékek számára karácsonfáról. — Az intézet igazgatósága nyilvános köszönetet szavaz a nevezett intézetnek.

+ (A budapesti „népkör“) dec. 30-án tartotta alakító gyűlését a Muzeumban, nagyszámú közönség jelenlétében. Elnökül Fényes Elek, jegyzőül pedig Kiss János választatott meg, ezután 20 tagu bizottmány lón kijelölve, mely a társulat ügyeinek vezetésével van megbízva.

Közlekedés.

b. — (Vitelbér-leszállítás.) A bécs-ujszönyi vasutvonalon a kendermag és repcze szállításánál a nyáron kihirdetett vitelbér leszállítását bizonytalan időre meghosszabbíták.

b. — (A bélyeggel ellátott levélborítékok) a postahivataloknál e hó 15-től kezdve lesznek kaphatók.

Vegyes hírek.

b. — (Rómában a Tiberis folyó) annyira kidagadt, hogy árja 1853-ki magasságát érte el. Több közellevő utcában csak csónakok segítségével lehetett közlekedni. Négy nap mulva, dec. 15-kén, a víz apadni kezdett ugyan, hanem az azelőtt is nagy nyomor, most még rettentőbb alakban mutatkozik.

b. — (Kadicstól, Daniló montenegrói herczeg gyilkosát) halálra ítélték és Kattaróban ki is végezték.

b. — (Tüntetés Prágában.) A prágai egyetem hallgatói folyamodtak, hogy templomukban vasárnaponként a hitszónoklatokat ne mindig csak németül, hanem egyik vasárnap németül, a másikon cseh nyelven tartsák. E folyamodásnak nem lett eredménye, minek folytán dec. 16-án, midőn a hitszónok ismét németül kezdé beszédét, a tanulók azonnal mind eltávoztak a templomból.

+ (A Haynau-album) még mindig közbeszéd tárgya. Utánjárás folytán kiderült, hogy ez album eszméje dr. Puhovszky Ferencztől ered, ki annak kéziratát is maga szolgáltatva a könyvnyomdába; hogy az albumon foglalt verset egy cs. kir. pattantyus káplár irta; s hogy a nevek betűrendben, mind egy kéz által voltak írva. Maga Haynau leánya, Haynau Klotilda megkérdezte, hogy a nála levő eredeti példány aláírásai iránt, dec. 25-én kelt s Ghyczey urhoz intézett levelében jelenti, hogy ott is betűrendben vannak a nevek és sajátkezűleg aláírva egy sincs.

b. — (A tunisiak Afrikában) az e nyári napfogyatkozás alkalmával egy ottlevő angolt akartak megköszönni; állitván, hogy a nap e keresztyén jelenléte miatt sötétül el. A tunisiak általán mindent tisztátlannak tartanak, a mihez keresztyén hozzáér.

b. — (Szt. Ilona szigetét) I. Napoleon foghelyét, az angolok igen erősitik. Talán csak attól félnek, hogy III. Napoleon elfoglalja?

b. — (József nádor szobrának leleplezése), a mostani viszonyok miatt, bizonytalan időre van elhalasztva.

A Vasárnapi Ujság 18-ik számához 1864.

T Á R H Á Z.

Első nap az iskolában.

(Népiskolai életkép.)

Valóban eseménydús nap a mai! Ide jertek, kik a tanítói élet holt egyhangúságáról beszéltek! Hol az ember körül, mellett és előtt naponként 50—60 gyermek van, ott mindig új meg új változások, mindig más jelenetek tűnnek fel. Itt nincs nap, mely a másikkal hasonlítana. Minden reggel más és más lelki állapotban jönnek a gyermekek iskolába.

Ma, mint mondani szokták, „beiratás napja“ volt, azaz bevezetése az iskola-kötelezett gyermekeknek a tanodába. E napon az iskolaépület a legváltozatosabban jelenetek színhelye. A tanítónak ezen első találkozására a kis zabolátlan sereggel, mindannyi új alkalmat nyújt új vizsgálatokra és tapasztalásokra. — A tanítóhoz 50 kezdőt hoztak; 20 fiút és 30 leányt. Ime itt jönnek vezetőikkel, kis palatábláikkal és ujdun új könyveikkel.

Mily különbözők és változatosak ez alakok és arcok! Ép oly változatosak és különbözők lehetnek az érzelmek, melyekkel e kis ujonczok azon szent templom küszöbét átlélik, hol első szellemi képzésüket nyerik. Jöjjetek és nézzétek. Emitt néhány vig arcú, eleven kis kópé, vidám tekintettel; ő kelmék nem sokat gondolnak vezető anyjuk, vagy nagyanyjukkal; merészen odaállanak a tantóhoz, fesztelenül forgolódván majd erre, majd arra. Legkisebb tartózkodás nélkül lépnek a tanítóhoz, bátran kezecskéznek neki, hangosan mondják: „Jó napot, tanító úr!“ és úgy tesznek, mintha gondolatban már előre mérnék a tanterem hosszát-szélességét; kedélyesen tekintik meg a jó hosszú padokat, melyek közt oly felségesen lehet majd „macskát és egeret“ játszani. — Mögöttük egy csoport félénk leányka foglal helyet. Titkosan dugdoszák össze kíváncsi fejcskéiket, csendesén suttogva és vigyorogva, a tanítóra csak néha-néha vetve egy-egy oldalpillantást, de csakhamar lesütik szemeiket, ha annak tekintete esetleg rájuk esik. Bizalmasan anyjukhoz simulva, csak félénken nyújtják kis kezeiket azon embernek, — kit később atyáknak szeretnek meg, — és itt-ott még köny is lopózik a szembe.

Amott oldalt néhány fiú áll, sötét, tartózkodó arcvonásokkal, torzonborz hajjal és mosdatlan arccal, együgyű tekintetűen nézve maguk elé. Oh mily örömet szaladnának el ő kelmék, de egy titkos „valami“ tartja őket vissza és mint-hogy a többiek sem távoznak, kellemetlen érzéssel ugyan, de mégis megmaradnak. — Hát azok ott a háttérben? Jaj! hogy remegnek, mint a nyárfalevél, ezek az anyás fiúcskák és elkényeztetett leánykák! Mily szorosan tartják a jó mama kezét, hogy peregnék a könyecskéik borus szemeikből le a piros arcukon! Hiába mondogatja a kedves mama: „No no kis fiam, ne sirj már; hiszen látod, nemcsak te vagy itt, nézd csak, a többiek mily szépen csókolnak kezecskét a tanító urnak; menj te is, angyalom, add neki kacsódat, viseld magad szépen és tanulj szorgalmasan.“

De hát csak most kezdődik aztán a jajveszékés és panasz, mintha a kis világpolgárok örökre válnának meg az édes apától meg a mamától. Mert az óra mulik, megjött a pillanat, hol válniuk kell. Lassan és gyakran vissza-vissza tekintve távoznak a szülék. „Iluskám, szépen viseld magad!“ susogja még a távozó anyák utolsója, maga is könytelt szemekkel, vigasztalhatlan leánykájának. — Az ajtó becsukódik, a léptek lassan elhangzanak, és most végre egyedül van a tanító a fiukkal és leánykakkal.

Egyedül a tanítóval! Nem az apai ház boldog körében, nem az édesanya ölében, nem az atyus térdei közt és megszeretett, vidám játékaival. — Egyedül a tanítóval! Borzasztó szó a kis gyermekekre nézve. Nagykövetkezményű pillanat állt be. Ott ülnek a padokon félelem és remegés közt. Egy hang sem hallatszik az előbb oly zajos teremben. Még a lehelletet is visszatartva, vetik félretekintettel a tanítóra, ki most sorsuk felett határoz. Bánat ül szívükben. Mintha e titkos szó ülne a néma nyelven: „Mi lesz mind-ebből?“

Most kella tanítónak nyájas tekintetű mutatni, szeretettel, valamint finom tapintattal megszólalni, és oly szemekkel, melyek szíveket hódítanak,

körülnézni. Most kell szívrehatólag és kedélyesen beszélnie, barátságosan intenie, bátorító szavakkal a gyengék bátorságát emelni, a vigasztalhatlanok reményét fölleveníteni; a félénkek bizalmát megerősíteni, és a gyermeki bizalom isteni szikráját a gyermeki félénkség megindult kedélyéből kicsalni. Hány édes szót kell adni, míg a félelmetes sereg megérti és belátja, hogy az iskola még sem tigris-barlang és a tanító nem emberfaló. Hány szíves szót kell a félelmes és tartózkodó kis sereghez intézni, mielőtt a gyermekek szemeiket, telve ragyogó fényvel, a tanítóra függesztik, a néma ajkakat érthető beszédre nyitják, az engedelmséget szeretettel és készséggel tanúsítják.

De lám! a tanító egy találó tréfával egyszerre megnyeri magának a gyermekek rokonszenvét, és oh mennyire átváltozik egyszerre a tanítványok egész osztálya! Mily jól esik a a vidám gyermekek füleinek a vig hahota hangja, mint érinti oly üdvösen élesztve, oly mélyen behatólag a gyermeki szívet! Hogy az iskolában nincs eltűnt a nevetés és vigadás, a tréfa és játék, most tapasztalta és látta a gyermek; most már otthonosan érzi magát a kis tanítványok, s a vidám sereg mily örömtias szívvel tér haza felé és kiált: „Oh mily szép volt az iskolában!“ Most örömet emelik már, ha a tanító kívánja, a gömbölyű karocskákat fel és le a vidám parancs szóra; most örömet számlálják a gombokat a tanító mellényén; most már örömet mutogatják játszva ujjakkal, mint bujik ki a férgeske a földből, mint sétál a kis csiga-biga, vagy mint mozog a hal a vízben!

Igen, most megnyílik bizalmasan egyik szív a másik után, a bizalom nőttön-nő és nemsokára szeretettel simul a gyermeki kedély a tanítóhoz. A tanító már meghódítja a kis szíveket bűvös vesszőjével a szeretetnek, örömeinek és tréfának. Örömsugár fénylik szemeiből, mert biztosan tudja: „Most enyimek a gyermekek!“ Most kétségkívül elérte célját, hogy a gyermekek szíveit úgy vezetheti majd, a mint kívánja. Nyitva találandja már a szívek kapuit és ajtóit, úgy, hogy felkiálthasson: „Ime kitárom előttem szellememet és tudotokra adom szavaimat.“

R. H.

Két interpellatio egy ujságban.

Tisztelt szerkesztő ur! Miután közelebbi (16-ik sz.) becses lapja hasábjain egyszerre két oldalról támadnak meg, egy kis helyet kérek, hol védő fegyveremet forgathassam.

Nagy Iván ur rozsz néven látszik venni, hogy az általa szerkesztett, „Magyarország családiban“ hibásan megjelent Drágffy címert kiigazítani merészkedtem. Elismeri, hogy a dolog lényegére nézve igazam van, de vagy három kemény pontot állít fel ellenem.

Az első azt mondja, hogy az én czimerem nem azért hiteles, mert az erdődi vár faláról vettem, hanem mert a Wagner által 1802-ben közölt-höz hasonlít. De hátha Wagner épen úgy mint Nagy Iván ur esetleg hibásan közölte volna? Nagy baj természetesen, midőn az embernek némi tárgyról szerfelett röviden kell írnia, mint nekem e czimerről, egy népismertető cikkben, hol hasábjait vele nem töltheték: különben ott állott volna, a Drágffy címert hitelességének legkétségtelenebb oka: t. i., hogy a czimernek a birtokos neve melléje van írva. Ekkor helye jutott volna a czimer hosszadalmas leírásának is, mely nem épen gyakorlott másolóknak kifordított sárkánylábat is kiigazíthatja vala; a sisak és sas szárny azonban ekkor is elmaradtak volna, miután ezek az említett czimer felett nincsenek meg. Ez úgy hiszem, kielégítő felelet a 2-ik és 3-ik pontra nézve is.

Különben a telamonokban ejtett hiba s a színezés kihagyása könnyen kimenthető; először, mert a telamonok ugyanis másdrangu szerepet visznek a czimerben; sokszor a festő képzelő tehetsége szerint idomulnak (mint itt is), s néha ki is maradnak, melyre elég példát tudok; másodsor, mert nekem nem volt más szándékom, mint a czimer hibás részeinek kiigazítása s ime ezt el is értem.

Különben az egészről nem lesz élethalálharcz.

A Drágffyakkal fájdalom nem vagyok semmi utódi összekötetésben s a czimerökön ejtett csorbáért lándsát nem török.

Nevezetesebb ennél a sugatagi czáfolat, mely az odaváló érdemes bányanagy ur részéről vádat intéz ellenem, hogy mertem az oda való szépnemet, kissé tulságosan kedvesapongónak festeni, holott az érdemes bányanagy ur 18 évi tapasztalása után ellenkező meggyőződésre jutott.

Részemről a czáfolatnak csak örvendek. A ferdités büne essék vissza adataim szíves közlőjére. Azonban ha csakugyan lenne valami igaz a dologban, miről egy Szigeten létem alatti törvénytudás esetet tudnék tanuskodni, elsimitás által a különben derék munkásoknak nem sok hasznót teszünk; annyival is inkább, mivel erre a népdal igen jó tanácsot ad: „a ki nem a, ne vegye magára.“

Ugyanezeket mondhatom a „bigottságot“ illetőleg is. Azt, hogy a derék sugatagiak azért más hitfelekezetiük iránt türelmetlenek lennének, nem állítottam; de e mellett a bigottság — melyet én a vallás elveinek némi elfogultsággal és népi babonákkal való szövetkezésének értelmezek — megállhat.

Annál jobb, ha ez sincs meg, mit oly közönségtől, melynek már kaszinója s műkedvelő társulata van, méltán várhatni. E szerint semmi baj. Kérem t. szerkesztő ur. népismertető cik kem ezen Sugatagról származott sajtóhibáinak kijavítását.

P. Szathmáry Károly.

Régi magyar diszkard.

A „Győri tört. és régészeti füzetek“ közelebb megjelent 10. ik füzetében olvassuk:

Ezelőtt vagy 40—50 évvel Dalmátországon, a zárai kerület Knin prefecturájának területén, a földben találtatott egy régies kardvas, melynek két lapján kettős sorban 134 mellkép-medaillon látszik, mindannyi névfelirattal, köztük valamennyi magyar király, egész Hunyady Mátyásig. E király utolsó levén rajta, ez a XV-dik századra mutat, mint készítési időre. Ezen kard több év előtt Bécsbe vitetett egy fegyverkovácsához, tisztogatás és felszerelés végett, hol a boltban megforduló tárgy-ismerőknél átalános bámulatot gerjesztett. Érdemes ősz tulajdonosa azonban semmi áron nem akart, s nem akar megválni családi ereklyeként őrzött kincsétől; minthogy azonban a dolog szokatlan sajátsága s hazánkra való vonatkozása által különös nagy érdekűnek látszik, a tulajdonost, kivel e nyáron fűrdőben találkoztam, igen kértem s rábírtam azon ígéretre, hogy ha idő szerint szülőföldjére visszatér — mely Lesina, a hasonló nevű dalmát sziget kis fővárosa, — hol e kard ősi birtokoskáján gondosan elzárva nyugszik: annak leírását, rajzát, vagy gypslenyomatát szíves leend a honi régészet érdekében megküldeni.

Báró Mednyánszky Dénes.

Irodalmi ujdonságok.

— Megjelent új könyvek:

** „Új teljes magyar és német szótár.“ Irta dr. Ballagi Mór, kiadta Heckenast Gusztáv. Magyar német rész; második bővített szép kiadás; 723 lap; ára 4 ft. E szótár az egyes szók kiejtésére, azoknak hajlítására s valamint a szók különböző értelmeinek magyarázatára, egy a természettudományok, törvényhozás és kereskedelem stb. műszavaira is különös figyelmet fordít s így eddig ismert szótáraink közt legteljesebbnek mondható.

** „Magyar polgári magánjog“ és törvénykezési eljárás, a legújabb törvények és legfelsőbb rendeletek nyomán jogtanulók használatára írta Ökröss Bálint, kiadta Heckenast Gusztáv. Ára 2 ft.

** „Három fontos vélemény“ Renan „Jézus élete“ fölött. Különféle theologiai szempontokból fejtegetve Eltester H. pocsdami lelkész, Van Osterzee S. J. utrechti hittudor és tanár, s ifj. Coquerel Athanas párisi lelkész által. Magyarra fordította Torkos István. Kiadta Heckenast Gusztáv. Ára 80 kr.

Magyarok Regio

** „Áhitat órái“ Zschokke Henrik után kiválogatva és fordítva Szász Károly által, két kötetben. Kiadta Heckenast Gusztáv. Az egésznek ára 2 ft. 50 kr.

** „Baldogságtan az ember testi életére nézve.“ Hartmann elhunyt bécsi tanárnak Schreber által átdolgozott munkája után fordította Szabó Antal. Bár nem szoros életrendi (diatheticus) munka, de a természet által tanítván az életet szabályozni, igen tanulságos, mondhatnók nélkülözhetlen kézikönyv szülők és nevelők számára. Kár, hogy éppen legtanulságosabb része, menthetetlen álszemérem miatt, némelyeknek hozzáférhetetlen. A fordítás, bár elég értelmes, de nyelvtanilag hibátlanabb is lehetne. A munka ára 1 ft. 50 kr.

** „Györi történelmi és régészeti füzetek“ III-dik kötet, 2-dik füzet. E tudományos vállalat, mely Ráth Károly és Rómer Flóris által szerkesztve oly sok hazai történelmi és régészeti emléket hozott már napfényre, a jelen füzetben is több érdekes közlést hoz báró Mednyánszky Dénes, Szabó József, Rómer Flóris, Jécsai A. Lajos, Csery József, Csukási Károly, Ráth Károly, Frankel Vilmos, Botka Tivadar, Milecz János, Lehoczky Tivadar és Szaszinek Mór tollából. Mednyánszky közleménye „Gróf Zrinyi Péter ingóságai“ s Cseryé „A kassai 1606-diki országgyűlés naplója“ szép helyet foglalnak el az érdekes közlemények sorában, melyek a történelem és régészet kedvelőinek élvezetes olvasmányt nyújtanak.

** „Borászati káté“, azaz népszerű utasítás az okszerű szőlőművelésről, szüretelésről és a bor tisztántartásáról. Irta Jagocsi Péterffy József, ára 30 kr., s a belőle befolyó jövedelem Szolnok városa szegényei számára van följánlva. A 44 lapnyi füzethez egy külön lapon több magyarázó fametszvény van mellékelve.

** „Cicero összes levelei.“ VII kötetben. Fordította s magyarázó jegyzetekkel ellátta Fábian Gábor. A levelek időrendes sorozatban vannak összeállítva, s az utolsó kötethez tárgymutató is van csatolva, mely a rövidítéseket, s a történelmi és fölíratit neveket magyarozza. A munka a Kisfaludy-társaság pártfogása mellett jelent meg, s irodalmunkra az ókori klasszikusok terjesztése tekintetéből nyereség; gyakorlati használatul azonban főképp a tanároknak s az érettebb tanuló ifjúságnak ajánlható. Az egész mű ára összesen 14 ft.

** „Eredeti és fordított beszédek.“ Irta Szabó Richard, kiadta Emich Gusztáv. A 313 lapnyi kötetnek ára 1 ft. 40 kr.

** (Album a magyarországi szükkölködők javára.) Két színigazgató Bukarestben, Dimitriadis az oláh, és Weber a német szintársulat vezére, albumot szándékoznak kiadni oláh, német és magyar nyelven a magyarországi szükkölködők javára. Az illetők tervüket Koós Ferencz bukaresti lelkész ural, mint az ottani segélyző-bizottság elnökével közölvén, közreműködését kérték, hogy a tervezett albumban magyar dolgozatok is jelenhessenek meg, mit az nemcsak szíves készséggel fogadott, de néhány magyar író részvéte fölkerésére is ajánkozott. Novellairásra Jókai Mór van fölkerve, kinek arcképe is diszesítne az albumot, ha erre beleegyezését adja. A magyar novellán kívül félívre terjedő két magyar költeményre is számolnak.

** („Lavater és Gall“) czim alatt Szokoly Viktor egy arcz és koponyatani munkát írt, mely Hartleben kiadásában a napokban elhagyja a sajtót. Kapós könyv lesz azok előtt, a kik hisznek a nagy genfi tudor tanában, s az arczok után a szívek mélyéből szeretnének olvasni.

Művészeti hírek.

** (Művészeti szaklap.) Egy új életrevaló szaklappal gazdagodott közelebből a hírlapirodalom; ugyanis több ismert magyar művész közreműködése mellett, Maszák Hugó „Magyar Képzőművész“ czim alatt lapot indított meg, mely kizárólag a szépművészetek, de kiváltképpen a festészet körében mozog, s e nálunk eddig rangjához illően be nem töltött téren már érezhetővé vált hiányt pótol, és élénk tartalmánál fogva, nem kizárólag e pályának élő műbarátokat is kedvesen érdekel. Ohajtjuk, hogy a szép íránt érdekekkel viseltető közönség előtt érdeméhez illő részvétre találjon.

** (Kövérné-Komlóssy Ida asszony) a nemzeti színház volt tagja, közelebbi vendég gyanánt fog ott föllépni, nevezetesebb szerepeiben, mint Medea, Donna Dianna, Stuart Maria stb.

** (A pesti műkereskedések kirakatainak díszje) jelenleg azon gyönyörű könyvmű Shakspeare-kép, melyről közelebből emlékeztünk, s

mely a fővárosi körök és műbarátok figyelmét egyaránt magára vonta. E kép, — mely után lapunk e számbeli első képe is készült, — Geiger műve, s az eredeti olajfestmény Heckenast Gusztáv tulajdona. Ujra figyelmeztetjük reá a nagy költő tisztelőit, mint olyanra, melynél szebb, díszesebb emléken a költők királyát alig birhatják. A könyvmű arckép ára 8 ft., de bármely szalonnak méltó díszje lehet.

** (Egy nagy magyar történelmi festményen) dolgozik jelenleg Than Mór, gróf Batthyány Géza számára. A kép az ónodi országgyűlés véres jelenetét ábrázolja, Rákóczy, Beresényi, Károlyi Sándor, Eszterházy Antal s az Ilsvayak alakjaival.

** (Rómában élő szobrász hazánkfiánál), Engel Józsefnél, gróf Pejachevich Pál egy szép Éva-szobrot rendelt meg, melyet a művész, carrarai márványból elkészítve, már utnak is indított. Alkalmunk volt látni — írja a „M. Képzőművész“ — a szép szobor fényképét s csak szépet mondhatunk róla; óhajtanók, hogy e szép szobrot Pestre érkezte után tulajdonosa, a nemes gróf kiállítatni engedje a képzőművészeti társulat helyiségeiben, hogy annak látásában műszerető közönségünk élvezetet nyerhessen.

** (Attila életéből egy jelenetet ábrázoló kép) dolgozik most Orlai ismert festőnk. A kép Theodosius követét Vigilt ábrázolja, midőn császárjától 100 font arany nagy kincscsel s azon utasítással érkezik a hun király udvarába, hogy őt bármilyen uton kiirtassa az élők sorából. A hatalmas hun király erről értesülve, kérdőre vonatja Vigilt, s miután ez haboz, hogy vallon, fiát halál fenyegeti. Vigilt, fiát meztelen kardok közt látva, eszméletét vesztette, s karjait könyörgőleg terjesztve majd a bakók, majd Attila felé, szívzaggató hangon kiáltotta: „Ne öljétek meg fiamat, fiam mit sem tud az egészről, ő ártatlan, egyedül én vagyok a bűnös.“ A szép tárgy, mint hisszük, méltó kidolgozást talál a művész ecsetében.

Közintézetek, egyletek.

** (A magyar tudományos akademia) bölcséleti, törvénytudományi és történelmi osztályainak e hó 25-én tartott ülésében Greguss Ágost r. tag a haladás elvéről értekezett. Alkalmat ezen értekezésre Renan levele szolgálta, melyet a „Jézus élete“ híres írója néhány hónappal ezelőtt egy tudós barátjához, Berthelot vegyészhez intézett, s melyben a természeti tudományok viszonyát a történelmi tudományokhoz fejtegette, a természettudományok jövőjéről, s ezzel kapcsolatban az emberi nem s az összes mindenség haladásáról adja elő nézeteit. Greguss, mielőtt Renan nézeteinek tárgyalásába bocsátkoznék, több más tudós, nevezetesen Condorcet, Hegel, Schelling, Darwin elveit a haladásról, ismerteti és bírálja, különösen azon okból, mivel Renan ezen haladási elveit olvasztja egy rendszerre. Utána Henszlmán Imre a konstantinápolyi szerályi könyvtárból a Corvina maradványainak eddig tudomásra jutott kötetek jegyzékét terjesztette elő, mig Toldy F. az archaologiai bizottságnak ugyanezre vonatkozó nyilatkozatát olvasta föl. — E szerint Mátyás könyvtárának éppen legbecsesebb része, a Hungarikák, még a szerályi könyvtár titkoltabb osztályában lenne, hová még egy európai tudósna sem sikerült a bejuthatás, azért a bizottság a most kedvező alkalom megragadását ajánlja azoknak fölkeresésére. — Nagy Iván bemutatta Szontagh Dániel ajándokát az akademia könyvtára számára. Ez egy érdekes munka kéziratából áll, mely 16 trencsényi vágvölgyi várnak történetét foglalja magában, kidolgozva az Illésházy grófok dubniczai levéltárának eddig nagyobb részt ismeretlen okmányai nyomán. — Együttal az említett levéltárnak megszerzésére történtek lépések. — Végül a jövő közgyűlés alkalmára Kazinczy Gábor elhunyt l. tag emlékének megünneplése ment határozatba.

Közlekedés.

↗ (A dunai gőzhajózásra keletkező új társulat) „Középdunai gőzhajó-társaság“ nevet fog viselni, s mint az alakuló társaság bizottmányi jegyzője, Szathmáry Károly az érdekeltekkel tudatja, az aláírási ivec és program csak akkor lesznek szétküldhetők, ha az e végett megkívántató felsőbb engedély, melynek kinyerésére az illető helyen már lépések tétettek, ki fog adatni.

↗ (A balatoni gőzhajózás) május 15-én nyílik meg. A Kisfaludy-gőzös június 1-ig naponként egyszer, azután pedig naponként kétszer fog Sió-

fok és Balaton Füred közt közlekedni. Indulás és kiszállás a vasuti vonatoknak megfelelőleg történik.

↗ (A Dráva-szabályozásra vonatkozólag) a gráci kereskedelmi kamra utolsó ülésében azon határozatot hozta, miszerint az országgyűléshez fog folyamodást intézni a Drávanak országos költségen leendő szabályozása tárgyában. Ezen javaslat okául azon fontosságot hozza fel, melylyel ezen folyó Stírria kereskedése és közlekedésére nézve bir, melyeknek élénkítése rendkívül kedvezően pótolná az állam részéről reá fordítandó költségeket.

↗ (Uj postahivatal.) Szürthe helységben a jövő május hónapban, új, rendszeresített postahivatal nyílik meg.

Balesetek, elemi csapások.

** (Tűzvész és tűzhalál.) Érsekújváron e hó 16- és 17-ike között éjjel, midőn már az egész város az álom karjai közt nyugodott, az izraelita sütőház kigyulladt, s a legnagyobb szélséddel mellett is 12 ház a hozzátartozó épületekkel együtt a romboló elem martaléka lett; továbbá számos szarvasmarha, ló, sertés és szárnyas háziállaton kívül, fájdalom, több emberélet is esett áldozatul. Ezek közül hármat már eltemettek, s kettőnek megmaradásához semmi remény. — Az oltásnál különösen kitűnt az ottani lelkész, ki nemcsak az első között jelent meg a tűznél, de midőn értesült, hogy egy, már égő szobában ember van, s látta, hogy többek felhívására bemenni senki sem merészt: a vizipuskáról, melyet irányzott, leugorván, mint „jó pásztor, ki önéletét adja juhaiért“ ismételve, a lángok közé rohant s onnét a legnagyobb erőfeszítéssel egy nőt kiragadnia csakugyan sikerült.

** (Orgyilkosság.) A múlt hó elején, Lád-Bessenynön, hozzánk érkezett tudósítás szerint, szivtelen merényletet követtek el Deme József ottani ügyvéd ellen; ugyanis este 10 óra után, midőn az még íróasztala mellett munkálkodott, az ablakon keresztül seréttöltéssel föbe lötték. A háznál még csak neje volt ébren, s férje mellett éppen a munka befejezését várta, midőn a lövés eldördült, s a férfi összeroskadt; neje szerencsére sértetlen maradt. Mire a cselédekét álmaikból a nő fölverte, a vakmerő tettes fölfedezetlenül eltűnt, s az erélyes nyomozás dacára, a gyanujelek elágazása és nem elegendő alapja miatt a bűn mindeddig ki nem derült. A sebesült arczába s agyába hat szem sérét mélyen behatván, megmaradásához kevés remény van.

Mi ujság?

** (Ritka természeti tünemény.) A fata morgana, melynek délibábszerű játéka a földön levő tárgyakat a levegőben visszatükröződve mutatja, Spanyolországban a Gibraltár táján megszokott látvány, de nálunk rendkívül ritkán fordul elő. E hó 19-ikén délután azonban, mint a „K—k—nak“ írják, Erdélyben, Szerdahely és Fejérvár között ilyen tünemény volt látható. Vagy harmincz darab kisebb nagyobb szántóföld, jobb oldalukon egy felfordított toronnyal, melyben a szász-sebesi nagy templom tornya volt fölismerhető, arany színben uszott a felhőkben, oly világosan, hogy rajtuk a legkisebb barázda is kivehető volt. A felszántott földek bibor, — a fel nem szántottak arany színben tündöklének. Ritka szépségüvé tévé az egész, hogy mig a földek tetejét a legegyszerűbb vonal határozta, aljukban tisztán látszék az alvinczi és szász-sebesi utnak Alsó-Váradgya fölötti elválása. Később a felhő állásának változtatásával a látvány megnagyobbodott, s balra a zsióti erdő, alján a Maros és két beléje siető patak ugyanazon elragadó aranszínben mutatkoztak, még pedig, hogy minden családásnak eleje vétesék, — úgy hogy maga az erdő felett, látszék fönn annak aranszínű ecsetelt eszményi mása. S ez elragadó szépségű látvány, e kettős délibáb, csak a nap lementével oszlott szét.

** (Megcáfolt hír.) Lapunkkal együtt majdnem az összes lapirodalomban meg fordult azon hír, hogy Szepes-Váralján egy 78 éves öreg ur végrendeletében 10,000 szivart hagyott azoknak, kik temetésén megjelennek, és ezenkívül rendelkezett, hogy barátai addig ne oszoljanak szét a halottas háztól, mig minden borát ki nem isszák. Azonban a mint bennünket Szepes-Váraljáról tudósítanak, e hír egészen aaptalan. A jó öreg Krauss Ezékiel, kiben egy közszeretben és általános tiszteletben álló valódi emberbarát veszett el, végrendeletet nem is hagyott maga után.

T Á R H Á Z.

Irodalom és művészet.

** (A „Magyar Képzőművész”) tulajd. szerkesztője, Maszák Hugó jelenti, hogy lapja átalakulási ügyét az ujabban fölmerült nehézségek miatt még nem sikerült elintéznie. Egy kis türelmre kéri tehát fél éves és egész éves előfizetőit. Kik azonban január hó elsejéig várni nem akarának, vagy beküldött előfizetési pénzek fenmaradt részét más célra kívánják fordítani: azoknak akár visszaküldi, akár pedig kívánatuk szerint más vállalatnak kézbesíti pénzeket. A jövő november hó végéig nem jelentkezőket úgy tekinti, mint folytatólagos előfizetőit az újonnan megjelenő lapnak. Az illető levelek a „P. N.” szerkesztőségébe bérmentetlenül intézendők.

** (Terjedelmes jogi munkára) nyit előfizetést Borsos Márton monori ügyvéd, mely nem egyéb lesz, mint „Magyarország törvénytára,” a Corpus Juris Hungarici, mely latinból átmagyarítva, Szent István korától 1830 ikig, két kötetben, tíz ives füzetenként hat heti időközrel, fog megjelenni. — Az első füzet már meg is jelent. — Az egész munka mintegy 20—22 füzetre terjed. Egy tíz ives füzetnek ára szétküldés nélkül 80 kr. Előfizetéseket szerző, valamint fia Borsos József pesti fényképész is elfogad.

** (Regékönyv) című munkára küldött szét aláírási fölhívást Wohl Stephanie, melynek ára, 1 ft. 50 kr., csak a példányok átvételekor lesz lefizetendő. A munkát Osterlamm adja ki s az aláírási idő november vége. A művet a felhívóivon Arany János ajánlja a közönség figyelmébe, a mi a közönségnek nem kis tájékozásul, s az irónőnek nagy dicséretül szolgál.

** („Honderű” című fényképezési albumra) nyit előfizetést Agnelly István pesti fényképiró, mely mű a budapesti jelentékenyebb nevezetességeket, a tájakat, díszépületeket stb. tartalmazza. Az első füzet jövő év elején jelen meg. Egy-egy füzet előfizetési ára 5 frt., díszpéldányé 10 frt. Agnelly lakása: Pest, stáció-utca 25. sz.

** (Egy kis füzet) hagyta el a napokban a sajtót Virág Lajosról, „Győzzön a mi jobb” címmel; azon különféleségre, azon határozatlanságra híván fel a figyelmet, mely a helyesírás tekintetében egyes szókra nézve még kitünőbb íróink munkáiban is oly föltűnő. E baj mindenestre elég komoly arra, hogy orvoslásáról gondoskodjanak. A füzet végén az összetett betűk egyszerűsítését ajánlja, azokra jegyeket is mutatván föl. A jó szándéku füzet ára 50 kr.

Egyház és iskola.

** (A hajdu-doroghi ref. egyház.) Hajdu-Dorogról, e hó 3-káról írják: Ez év tavaszán alapított egy kis ref. egyház városunkban, melynek hű és gondos ápolói a Hajdukerületben levő atyafiak s különösen Nánáson s városunkban néhány buzgó és vallásukat híven szerető férfiak. Ezeknek minden vágyuk az, hogy minél hamarabb láthassák a hatodik hajduvárosban is az Isten tiszteletére épült egyszerű ref. templomot. E célra e hó 2-án doroghi lakos s főjegyző Magyar Antal ur, — a ki egyébiránt más felekezetekhez tartozik, a legnemesb eszmétől vezéreltetve műkedvelők által szini előadást rendezett. A kiválasztott darab „Liliomfi” volt. A mi az előadást illeti, az újoncz műkedvelőknek dicséretükre válik, hogy szerepeiket igen jól betanulták; de különösen ki kell emelni Reszegi Mari kisasszonyt, ki ügyes játékaival az egész közönség zajos tetszését megnyerte. A jövedelem nem tudható, mert még utólagosan is küldik néhányan e szent célra szánt filléreiket. Az előadást rögtönzött táncvizsgálat követte, hol szépeink a Bözörményből ez alkalomra át jött daliás fiatalokkal vígan lejtették a „kállai kettőst.” Végül fogadják egyházunk legforróbb köszönetét, mind a szereplők, mind a résztvevők. Adja Isten, hogy a magyar hazában sok oly város legyen, mint Dorogh, hol nincs vallásfelekezeti különbség; hol saját maguk a nagyszámú ref. felekezetűek, cselekvőleg hatnak a kisdud ref. egyház megerősítésére.

Ipar, gazdaság, kereskedés.

** (Állatkiváltás Kolozsvárott.) A kolozsvári gazdasági egylet az ottani lóversenyek napjain állatkiváltást is rendezett, mely az első nap 600, a második nap 1200 látogatónak örvendett.

A jutalmakat következőleg osztották ki: 1) Hincz György 1—2 év közti tiszta hazai faj bikabornyáért nyerte a kaszinó által kitűzött 5 aranyat. 2) Czincz András, két fejésre egy veder tejér adó tehenéért nyerte, Kolozsvár városa tanácsától a legjobb tejelő tehenre adott díjt, 10 aranyat. 3) Szöcs Józsefné 6³/₈ kupa tejet adott Dajka nevű bivalyáért nyert 10 aranyat. 4) Harmadfü tinóért Tisza László nyert 3 aranyat. 5) Pataki József másodikfü tinóért nyert 3 aranyat. 6) Tisza László kövér ökörért nyert 12 aranyat. 7) Pap József kövér tehenéért nyert 8 aranyat. 8) Tauffer Ferencz két éves kövér ártányért 8 aranyat. 9) Tisza László tenyész mangalicza kanért 5 aranyat. 10) Tisza László mangalicza tenyész koczáért 5 aranyat. 11) Kelemen Benjámín két éves tenyész mangalicza koczáért 5 aranyat. Ez állatkiváltásokat ezután évenként megtartani szándékoznak, s valamelyik nagyobb vásárral hozzák összeköttetésbe.

** (A községi faiskolák ügyében) a helytartótanács díjakat tűz ki, oly néptanítók buzdítására, kik legközelebb Esztergamban f. hó 15, 16 és 17-dik, Debreczben pedig f. hó 30-dik és 31-dik, valamint nov. 1-ső napjain rendezendő kertészeti kiállításokra munkásságuknak szép eredményeit akár termelt gyümölcsökben és egyéb kerüi természetmennyekben bemutatják, akár pedig hiteles okmányokkal a kiállítást bíráló bizottságnak elöl kimutatni képesek, hogy a kezelősükre bizott községi iskola-kertben, vagy egyébként, a fatenyésztést nemcsak előmozdították, de nagyobb mennyiségű gyümölcs- s egyéb gazdasági fát növeltek, nemesítettek s a nép között terjesztették.

Közintézetek, egyletek.

** (A magyar tudományos akademia), két havi szünet után, okt. 3-án ismét megkezdte üléseit. Ezuttal a matematikai és természettudományi osztályok ülése következett, melynek tárgyait Érkövy Adolf l. tag, és Frivaldszky Imre r. tag értekezései képezték. Az első „Az erdőkről, mint esőtényezőkről a sík földön” értekezett; a második pedig „Adatok Magyarország Faunájához” című nagy értekezéséből olvasott föl egyes részleteket. — Azután a helyettes titoknok fölolvasá Greguss Ágost rendes tag hivatalos jelentését a szatmári Kölcsey-ünnepélyről, melyben Flegler Sándor külső lev. taggal együtt, mint az akademia képviselője résztvett, benyújtván egyszersmind a szobor leleplezése alkalmával elmondott s a szatmáriak által kinyomatott beszédét. — Végül a pénztárnok a szünidő alatt az akademia részére befolyt adományokról tesz jelentést. Szaporodott név szerint az akademia tőkéje gr. Dessewffy Kálmán 1000 pftos urb. kötvényével s Szilágyi István pesti polgár 2000 fnyi hagyományával. Az akademia palotájára adakoztak pedig: ugyancsak gr. Dessewffy Kálmán 1000 pftot urb. kötvényben, Königswarder bankár 500 pftot urb. kötvényben, Zsedényi Eduard 500 fto, gr. Trautmannsdorf Ferdinánd 2000 fto, gr. Eszterházy Miklós 1000 fto és 2000 pftot urb. kötvényben, gr. Eszterházy Móricz 4000 fto.

** (A Kisfaludy-társaság iránt) közelebről szép részvét kezd nyilatkozni; így Szatmárról csak a napokban három alapító tagja akadt: Gyene Károly, Gyene Gusztáv és id. Mándi Péter. — Pártoló tagjai is szaporodnak, s nem rég a „F. L.” szerkesztőségéhez egyszerre öt pártoló küldte be illetékét, u. m. Zalár István orvos, Boldizsár István, Virág Elek, Pászay György gazdatisztek, és Hazlinger Sebestyén plebános.

** (Az egyetemi orvostan-hallgatók segélyegylete) a lefolyt iskolai évben is szép jeleit adta működésének. Az egylet állásáról a következő adatok szólnak: Az egyletnek a lefolyt tanévben 151 tagja volt. Könyvtára 998 kötet és 269 füzetből áll, melyhez az idén 29 jötevő 87 kötetet járult. — A segélyegylet tőkéje, az idén részint 94 jötevőnek adakozása, részint hangverseny stb. által 904 fttal gyarapodván, jelenleg 5140 ft. 30 krt és 200 darab aranyat bír. — Az egylet közpénztára, mely a tőke kamataiból s a tagok évi járulékaiból áll, tesz 1079 fto. Ebből nagyobbrészt 109 tanulótárs segélyezésére 939 ft. lón kiadva; a pénztárban 139 ft. maradván. A segélyegylet legnagyobb jötevője Schaller János tanár székesfehérvári orvos, ki a 200 db. aranyat felét gyűjtötte, felét sajátjából adta. A segélyegyletet az 1863—64-ik tanévben kilencz választ-

mányi tag mellett vezették: Varga Géza elnök, Engel Imre alelnök, Torday Ferencz titkár, Sz. Varga László pénztárnok, Kálniczky József könyvtárnok, Fodor J. és Batizi Endre jegyzők. — A céljának teljesen megfelelő egylet, mint hiszszük, különösen az orvosok pártfogásával jövőre is bő mértékben fog találkozni.

** (A magyar képzőművészeti társulatnak) egy havi szünet után f. hó 1-jén tartott választmányi ülésében a magyar t. akadémiával függőben volt bérleti szerződésének végleges megkötése s ennek folytán a társulat jelen szállásának fölmondása ment határozatba. A magyar k. művészeti társulat tehát, jövő évi Sz. György napjától kezdve a m. t. akadémia dunaparti palotájában, kiállításai és egyéb céljaira kitünően alkalmas és tág helyiségekben fog szállásolni.

** (A „Victoria” biztosító-társulat) megalapításához szükséges részvényeket már mind elértek. Az alakító közgyűlést nov. 1-jén fogják tartani Kolozsvárott.

** (Az egyetemi könyvtár) f. hó 18-kán fogják közhasználatra megnyitni. Hir szerint ezuttal több intézkedést tesznek a könyvtár célszerűbb használata érdekében, és pedig oly intézkedéseket, melyekért tavaly az egyetemi ifjuság az egyetemi tanács útján folyamodott. Az olvasótermet már is megújították.

Balesetek, elemi csapások.

** (Kinos halál.) A mult hóban Ajtonbán, Erdélyben egy asszonyon a szomszédja kutyája oly harapást tett, hogy beleinek egy részét kirántotta. A szerencsétlen asszony 48 órai kinos szenvedés után meghalt.

Mi ujság?

** (Ó cs. k. Apostoli Felsége legmagasb névnapja) okt. 4-ikén Budavár Mátyás-templomában és a pesti belvárosi plébánia-templomban fényes egyházi szertartással ünnepelték meg. Az előbbiben a sz. László-társulat alelnöke Danielik János püspök ő méltósága celebrált, ki a vérnélküli áldozat bemutatása előtt fényes papi segédletével, püspöki ornatusban a templom küszöbén fogadta Magyarország kir. helytartóját gr. Pálffy Mór ő excját, ki Péchy Ferencz helytartóági alelnök ő mltszával a kormányzók s a katonai főbb személyiségek élén jelent meg az Ur hajlékában, az itt igen nagy számmal egybesereglett közönséggel együtt buzgó fohászt emelendő az Egek Urához dicsőségesen uralkodó Királyunk jólétéért és hosszu életéért. — Mozart remekül előadott koronázó miséjében a nemzeti színház első rendű tagja Carina k. a. lélekemelőleg énekelte a magán részt, ugyszintén Váray ur is, az egyház karnagya, kitünőleg járult a magasztos szerzemény sikeréhez, melyhez Hummeltől, és töle magától, hatásos részek voltak kapcsolva. — Az ünnepnap alkalmából a budapesti partokon állomásozó hajók diszlobogóikat vonták fel s estve a színházak ünnepélyesen ki voltak világítva. („Sürg.”)

** (Gyász hir.) Lapunk bezártával veszszük azon megdöbbentő gyászhirot, hogy Madách Imre, az „Ember tragédiája” magas szellemű költője, e hó 4-ike és 5-ike közötti éjjel meghalt. Így írják Balassa Gyarmatról a „Magyar Sajtó”-nak; ohajtjuk, hogy e hirt mielőbb örvendetes czáfolat ronthassa le.

** (Műkedvelői előadás.) A zólyom megyei magyar olvasó- és társalgási egylet e hó 2-án tartotta közgyűlését, melyet ugyanaz nap este a műkedvelők szini előadása követett az egylet könyvtára javára. „Az első követelés” és „Becsületelő” című eredeti vigjátékot adták elő, s a közreműködők, Radvánszky-Szepessy Katalin assz., Klimó Ilka, Herricz Nina, Czilhert Hermin, Melcer Luiza kisasszonyok, Szilassy Kelemen, Puschmann József, Puschmann Róbert, ifj. Puschmann József, Radvánszky Andor, Radvánszky Károly, Sztraka Károly, Huszár Nándor, Libertiny Gusztáv urak nagy és méltó tetszést arattak. A színház zsufolásig megtelt városi és vidéki közönséggel, s a jövedelem 182 ftra rug.

** (Hogy ünnepel egy vámbérlő?) A Kölcsey-ünnepély alkalmával a szatmári kövezetvám bérlője, Horvát András, az ünnepélyre nagy számmal érkező vidéki vendégektől az őt megillető vámdíjat az említett alkalommal nem fogadta el, a mi nagy dicséretére válik.

maga mellé ültetve azt s nemsokára szerény falcskában egyszerű parasztház előtt állott meg a gazdag lord kocsija. A leány szülői zavarukban szóhoz sem jutottak, midőn leányukat a főrangúval házi-kójkukba belépni látták. — „Ne jöjtek zavarba, mond a lord, s leányotokról ne aggódjatok. Én vagyok a néma lord, kinek talán ti is hallottátok hírét. Hála az égnek, nem vagyok többé szóatlan, mert imé, megtaláltam a kit régóta ohajtok. Boldogságtok s boldogságom töletek függ, adjátok ide leányotokat nőül, neki úgy hiszem, nem lesz ellenem kifogása.“ A lord annyi komolysággal, annyi méltósággal szól, hogy a leány szülei nem kételkedhettek szavaiban. A leánya elpirult, szeméit lesütve, szemérmesen nyújtá jobbát a lordéba, baljával pedig kötényét felemelve arcát, félig elfedezte. A lord szenvedélyesen karolá át az egyszerű rózsát, ajkát forrón csókolá meg s örömitasan kiáltott fel: Boldog vagyok, mert meg a láltam a mit kerestem!“ — Most a nagy láda behozatott, melyből a lord a legszebb női öltönyöket szedte ki s adta át menyasszonyának, ki aztán illő fényben jelent meg vőlegénye előtt. — Menyasszonyát aztán jószágára vitte, hol az összekelési ünnepély a lehető legnagyobb pompával ment végbe. — Elmúlván a lakadalmi vigaság, ismét előbbeni elvonult életmódjába esett vissza a lord, nem némáskodott ugyan, de nejjén kívül más nem evett vele, nőtlenségében azért volt két személyre terítve; azon két ágyban hált, melyekről feljebb említés volt. — Neje szüleinek egészen elkülönöztet lakást rendelt. — Így élt husz évig teljes boldogságban, szép, egészséges gyermekeit szemlélve. Husz év elteltével egy éjjel felköltöte nejét, gyermekeit magához hívatta, megáldotta őket, végrendeletet készített s végbucút mondván családjának, két vén szolgájával egy elhagyatott régi várkastélyába utazott. Itt élt négy évig különöz magánosságban, némán, mint házassága előtt élt. Egy reggel ágyában örök létre szenderülve találták szolgálói. Halálának neve gutaütés volt.

Zacher Rikárd, szintén angol születésű, ötven éves korában fiatal leányt vett nőül. Összekelésük után harmadnapra, midőn az ifjú hölgy szerelemmel csüggene férje nyakán, így szólt a férj: kedvesem, hogy szerelmünk állandó legyen, szükség, hogy én tégedet elhagyjalak; mivel folytonos együtt létünkben a szerelem lángja könnyen kialudhatnék. Én elhatároztam, hogy azonnal elutazom s csak esztendő múlva jövök ismét vissza kedves körödbe. Te kedvesem itt fogsz lakni nőcseléideiddel, fogatkozásod semmiben nem lesz. Mához esztendőre nálad leszek s három nap elteltével ismét távozni fogok. Te engemet nem fogsz meglátogatni, s ha történetből valahol összejönnénk, úgy viseljük magunkat egymás irányában, mint művelt idegen emberek, — a nélkül, hogy a világ tudná, hogy mi férj és nő vagyunk.

A szép nőnek szemé szája elállt e szavakra, szólni akart, de férje szóhoz sem engedé jutni. — Tudom — mond — hogy e hirtelen elhatározásom különös előttem, előttem is az, de nem tehetek róla, ennek így kell lenni. Isten veled a viszontlátásig; s ezzel megcsókolván nejét, kocsi rá ült s eltávozott.

Elutazott más városba s csak esztendő múlva jött nejéhez, kinél három napot mulatván, ismét eltávozott. — E különöz életet tizenegy évig folytatá s így tizenegy év alatt csak harminczhárom napot töltött nejével; — többi idejét egészen elvonultan, s csak férfiak társaságában töltötte. Hatvanegy éves korában halt meg, két szép leányt hagyva árván. — A házaseletről s szerelemről különöz fogalmai voltak, azért volt oly különöz házasságában. — Különben azt írják róla, hogy egyeb dologban is, ha valamit meggyőződése szerint jónak talált, attól el nem állott, — ha bár mások előtt különöznek látszott is gondolkodásmódja és eljárása.

Irodalmi régiségek.*)

V. A házasság nehéz voltáról.

Sextus Aurelius Propertius, római jeles költő, ki Mecaenas szárnyai alatt élt, s meghalt Krisztus Urunk születése előtt 15 évvel**), ezen kérdésre: „*Dic precor, uxorem ducam qualem?*“ (Mondd meg, kérlek, minő nővel lépjek házassági életre?) több rendbeli nőt említ, azonban mind-

*) Lásd a V. U. f. évi 1., 10., 14., 31. számát.

**) Budai Ézsaiás: „Régi tudós világ története.“ 382 lap.

egyikre nézve kifogást tesz, s egyiket se kívánja házastársul. Említ gazdagot, s ezt mondja róla: „*Nihil est magis intolerabile dite.*“ (Nincs nehezebben eltűrhető, mint a gazdag nő.) Említ vagyontalan, s ezt mondja: „*Quid opis ferre valebit inops?*“ (A vagyontalan, mi vagyont hozhat?) Említ szépet, s így nyilatkozik felőle: „*Variis est subrita forma periclis.*“ (A szépség sok veszélynek van alávetve.)

Propertius követi az alább következő régi versezet szerzője. Ez is említ gazdagot, szegényt, szépet s b., de kifogást tesz mindegyik ellen, s egyiket se kívánja házastársul.

Mind Propertius, mind ezen régi magyar versezet szerzője, rosszul fogták fel a dolgot. Hanem ennek fejtegetése nem tartozik ide. Halljuk a mi régi magyar poétánkat, a kinek nevét s eredetét nem ismerjük, de a ki — mint látjuk — a maga idejében elég ügyesen forgatta pennáját.

A versezet így hangzik:

Mint az uton járó, ki két utra talál,
Nem tudván a járást, gondolkodik, s megáll,
Törődik magában, elméjére gond száll,
Jobbra eredgyen-e, vagy melly bal felé vál.

Feltört ösvényre, ha talál eleredni,
Oly fortélyos helyen ő kezd kereskedni;
Az holott csak gond fog reája származni.
A mellyből jó utra nehéz verekedni.

Igy az én elmém is nem tudgya, mit kezdgyen,
Két ut van előtte, mellyiken eredgyen,
Az járatlan uton fél, el ne tévedgyen,
Remélt rózsák helyett töviset ne szedgyen.

Az az, ha tovább is nőtelenül éllyek,
Vagy megházasulván, feleséget végyek,
Társas gerliczeként pár társammal légyek,
Két ut közt nem tudom, mellyiken eredgyek.

Megvallom, az árva életet meguntam,
Másként is a gyermekségből már kimultam,
Elmémet, mit kezdgyek, tovább sokat dultam,
De tanácsot adni magamnak nem tudtam.

De ez már a kérdés, kit kellyen elvennem,
Az jó feleségre, mert nehéz szert tennem,
Hogy nem peng roszszal megverettnek lennem,
Jobb nőtelenséget örökén viselnem.

Ha készre nem megyek, az oly peng ritka,
Kévántatik mindgyárt tál, kalán, fazécska,
Rostély, nyárs, tekenyő, korsó, désa, rocska,
Ahhoz étel-ital, nehányszor borocska.

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — — *)

Most egy hitván lovat nehezen tarthatok,
Csak azt is sajnálom, mikor patkoltatok,
Hát ha az házasság terhe alá jutok,
A sok szükség között, mint nyavalyoghatok.

Szüntelen ruházni keöl a feleséget,
Telhetetlen gyomra kíván sok költséget,
Hogysem mint szenvedgyek ennyi sok inséget,
Jobb holtig viselnem ifju legénységet.

Mert ha udvari lesz, nem szokott munkához,
Nem köl annak bizni gazdasszonyságához,
A sült galamb peng nem repül szájához,
Ha nem teként maga serényen dologához.

Ha városit veszek, azok cifra gögök,
Ujabb-ujabb ruhát szerözni nem gyözök,
Selyem s párta eöre én szert nem tehetök,
Kedvetlen hunyorit másként a szemöldök.

Ha falusit veszek, otthon nő tudatlan,
A szép nyájassághoz s jó kedvhez szokatlan,
Akármí tréfa szón nem hágy mozdulatlan.
Nem kap a szép esinon, lustán jár, mosdatlan.

Ha szép lesz, ugyis lesz elég fejem gözi,
Mert eötet strásálni mindenkor ki gyözi,
Elhódéttýák peng, ha ember nem eörzi
**) — — — — —

Ha rút lesz, a rútát miként szerethessem,
Imelyedés nélkül meg nem ölehetem,
Minden eörömöt ruttal eltemetem
Veszétség s kárhozat lesz vélle életem.

Ha gazdagot veszek, lesz sullyos keresztm,
Azt hánya szememre hogy csak készre jöttem,
Az eöv a jószág, azt nem én kerestem,
Azt is panaszollya, a mit iszom s eszem.

*) Egy versszak szándékosan hagyatott ki.

**) Egy sor szándékosan hagyatott ki.

Nehéz eltartanom, hogy ha szegényt veszek,
Most is szegény vagyok, annál szegényb lézek,
Egy szegényből kettős nyomorultat tézek,
Lész így házasságom gonddal rakott fészek.

Más sok okokból is nehéz a házasság,
Kívántatik ahhoz sok alkalmatosság,
Kik nélkül a házas dolga nyomoruság,
Derekas iga ez, holtig való rabság.

Ha jó tanácsot adsz, az Isten megáldgyon,
Beő borral, buzával téged látogasson,
Ha roszat adsz peng, az Isten megpontson.
Télben hideg házban téged ostorozzo. Amen.

Közli Barla Szabó János.

Egyveleg.

** (Furcsa melegség.) Nem rég egy kiszolgált bakancsos állt a pilseni járásbírószág előtt, és pedig lopási kísérlettel vádolva. Ugy éjjel tájban egy gazdasági udvarba lopózkodott, ott felment a ház tetejére, s addig tépte a szalmafedeleket, míg akkora lyukat nem csinált, a melyen beférhetett. De épen a mint már be akart bujni, rajtakapták és elfogták. A bíróság előtt azzal menté magát, hogy a korcsmából hazamenet észrevette, hogy a pipaszára nem szelel, s azt akarta valami jó erős szalmaszállal kitisztítani. — És ezen, minden pipás ember előtt könnyen megfogható ártatlan szándékért, előlelete is tekintetbe vétetvén, három évi sulyos börtönrre ítélték.

** (Nemes tett.) Münchenből minap a vasutvontat Starnbergbe robogott, s az első házakhoz közeledett, midőn egy két éves gyermek a pályára futott, egyenesen a vonat elé. A mozdonyvezető ijedve látja ezt, a vonatot meg nem állithatja többé, s jelt ad sipjával; a gyermek hallja s még sebesebben megy a vonat elé; a korlaton túl állókat haláljedség fogja el. Egy pillanat még és a legborzasztóbb megtörténik. Ekkor egy delnő a pályára rohan, egyenesen a gyermek elé, mindig sebesebben; a mozdony még csak pár lábnyira van a nőtől és gyermektől; e pillanatban megragadja ruhácskáját, a pálya szabad, a gyermek meg van mentve, és a nő ájultan rogy le. Ki volt e nő, a gyermek anyja? Anya igen, de neme gyermeké, melyet nem is ösmert, hanem egy bajor hadnagy neje, ki ugyanezen vonattal férjét várta.

** (Rejtélyes gyilkosság.) A Bécs melletti Mauerban rejtélyes gyilkolásnak jöttek nyomába. A tényállás következő: Treu Magdolna asszony, mióta férjétől dr. Treutól elvált, saját házában Mauerban lakott. 1863-ban azt vették észre, hogy egy fiatal ember igen gyakran meglátogatja, s általában azt hitték, hogy a nő és a fiatal ember között szoros szerelmi viszony van. Mult évi mart. 7-dikén a fiatal ember hajnalban kocsin jött ki Mauerba, s azt akarják tudni, hogy Treu asszony vele kocszott a városba. A szolgáló ezután rövid idővel a lakás kulcsát a szemközti levő boltba hozta, felkérte az illetőket, hogy legyenek szivesek eltenni miután asszonya néhány napra elutazott. Ez idő óta Treu asszony nyomtalanul eltűnt. Minthogy minden további nyomozás sikertelen volt, vagyonának gondnokot rendeltek. Ez a közelegő sz. Mihály napra az üresen álló házba akart beköltözködni s itt többféle javítást tétetett. Midőn a muukások a napokban a pinczét egyengették, homokhalomra akadtak; a mint ezt elhordani akarták, alatta Treu asszony holttetemét találták. A holttetem szőnyegbe volt takarva, az alsó ruhák a fejre boritva. A törvényszéki vizsgálatot azonnal megindították, de eddig nem jöttek a gyilkos nyomába.

** (Az angol, francia és porosz hadsereg műveltségi fokai.) Az angol katonai egészségügyi bizottmány az angol hadsereg műveltségi fokát kimutató kékkönyvet bocsátott ki, melyből érdekesnek tartjuk a következő statisztikai kimutatást: 1000 angol ujoncz közül 239 sem írni, sem olvasni, 37 csupán olvasni, 724 mind írni, mind olvasni tud. Skótszágban a felhozott osztályozás szerint így állnak a számok: 163, 157, 680. Irlandban: 422, 104, 578. A francia hadseregénél így állt 1855—1859-ig: 1000 közül 318 nem tudott sem írni, sem olvasni, 32 csupán olvasni, 650 olvasni is írni is tudott. Poroszországban 1000 ujoncz közül csak 37 tud írni és olvasni.

** (A Vezuv fenyegetőzik.) A Vezuvhoz állított elővigyázati készülétek néhány nap óta oly jeleket mutatnak, melyek e tűzokádó hegy kitörését szokták megelőzni. A környék lakói a kitörő veszedelmet várják.

Irodalom és művészet.

** (*Érdekes könyv*) jelent meg a napokban Ráth Mórnál, melyre a közönség figyelmét föl hívni el nem mulaszthatjuk. A munka címe „I. Napoleon Szent-Ilona szigetén,” s mint már a czimből látható, a minden idők legérdekesebb emberének csodás életéből a legköltőbb korszaknak, a szent-ilonai fogságnak leírását tartalmazza, a kitűnő történetíró, Thiers Adolf munkája után. A becses mű magyarra fordítása is sikerült, s e szabatos szép nyelv a munka becsét még inkább emeli. Ára 1 ft.

** (*Előfizetési fölhívás egy új regényre.*) K. Papp Miklós, ki nem rég is az eperjesi vértörvényszék tetteiről „Caraffa” című érdekes munkával lépett a közönség elé, újabban előfizetési felhívást bocsátott ki „Egy szép asszony története” című két kötetes regényre. A két kötet előfizetési ára 1 ft. 50 kr., angoldiszkótásban 2 ft. 50 kr. A bolti ár még magasabb lesz. Az előfizetési összeget címe alatt Kolozsvárra a „Korunk” szerkesztőségéhez, legkésőbb a jövő július 25-éig kéri beküldeni. A gyűjtő 10 példány után emlékpéldányt nyer. A tevékeny író megérdemli a pártfogást.

** (*Egyházi munka.*) Szeremlei Samu előfizetési, illetőleg megrendelési ívet bocsát ki a következő című erkölcsi olvasó- és imakönyvre: „Krisztus Követése,” írta Kempis Tamás; a latin eredetiből magyar prot. használatra átdolgozta Szeremlei Samu. A mű kis nyolczadret alakban, félvelin papíron, mintegy 16 ivnyi terjedelemmel *Bába* Imre nyomdájából aug. 31-re jelen meg. Egy példánynak előleges megrendelési ára, füzve 80 kr.; csinos angol vászonkötésben 1 ft. 10 kr.; angol vászon diszkótásban arany vágással 1 ft. 40 kr. Nyolcz megrendelt példány után egy tiszteletpéldány van ígérve. A megrendelési ívek aug. 1-ig, nint legvégső határidőig szerzőhöz H. M. Vásárhelye küldendők.

** (*A „Magyar Képzőművész” szerkesztője legközelebbi számában* jelenti, hogy lapját három hónapra megszünteti, de csak azért, hogy mint nagy képes lapot indítsa meg újra, jeles művészek és neves írók támogatása mellett. Akkor a szépirodalmi résznek is tágabb tért nyit.

** (*Egy új nemzetgazdasági lap botlása.*) „Biztosítási Közlöny” című *Rózsavölgyi* Antal július 1-től egy „nemzetgazdasági” lapot indít meg, s először is arról győzi meg a közönséget, miként takarít meg évenként 4 ft. 80 krt az, a ki a „B. K.”-re elő nem fizet. Ugyanis a mutatvány szám homlokán áll, hogy a hetenkint egyszer megjelenő lap ára 10 forint, egyes számé pedig 10 krajczár; tehát a ki e lapot egyes számánál veszi meg, annak az 52 számból álló egész évfolyam 5 ft. 20 kr. kerül, s így az előfizetőknek 4 ft. 80 kr. tiszta veszteségük van. Ebből egyszerűen következtethető, hogy ha az előfizetők száma nagyra nőne, lenne nagy „nemzetgazdasági deficit.” Így e lap, míg a nemzetgazdaság terén alapos jártasságot, másrészt ritka önzetlenséget is tanusít.

** (*Magjelenet új zeneművek.*) Rózsavölgyi és társa műkereskedésében közelebből több becses zenemű jelent meg, jeles szerzőktől, melyeket midőn elősorolunk, föl hívjuk reájok a zenekedvelők figyelmét. 1. Az „Árvalány” második füzete: „Elátkozom . . .” „Zöld vetés közt . . .” „Szomorú füzé ága . . .” „Te vagy, te vagy barna kis lány . . .” négy kedves népdalt tartalmazza, énekre és zongorára. — 2. „Alkonyodik a csilag,” magyar dal, *Doppler* Károlytól; ára 60 kr. — 3. „Mátyás anyja,” Arany János költeményére szerző *Mosonyi* Mihály; ára 80 kr. — 4. „Campanella,” étude caracteristique pour piano, *Székely* Imrétől; ára 80 kr. — 5. „Faust opera de Gounod,” zongorára négy kézre *Doppler* Károlytól, Siebel magándala; ára 60 kr. — 6. „La perle du corall” polka brillante, zongorára *Székely* Imrétől; ára 50 kr. — 7. „Un ballo in maschera.” Álarcos bál. Potpourri, zongorára négy kézre *Doppler* Károlytól; ára 2 ft. — 8. „Romances” zongorára *Poor* Vilmostól; ára 30 kr.

** (*Jutalmat nyert zeneművek.*) A budapesti zenede részéről *Prónay* Gábor elnök 10 db, — *Weisz* Bernát főpénztári előjáró pedig 5 aranyat tűzvíz jutalmul a legjobb magyar lassu és fris zeneműre, az említett jutalmakra 13 zenemű pályázott, melyek közül a zenedének jun. 13-ikán tartott bizottmányi ülésében a 10 aranyból álló első jutalmat a „Halvány rózsá” jelíggel ellátott

zeneműnek ítelték oda; szerzője *Szuboricz* Manó. A második díjat *Thern* Károly műve nyerte.

** (*Vendégszereplés a nemzeti színháznál.*) Közelebből a nemzeti színházban *Zeyk* Elemér vidéki színész fog föllepni, *Dósa* György szerepében.

Egyház és iskola.

** (*Egyházi kinevezések.*) Ö Felsége a kalocsai érseki káptalannál *Klassanovich* Marián örkanonoknak az éneklő-kanonoki, *Járy* Xav. Ferencz Magister canonicus seniornak az örkanonoki állomásra, továbbá a legközelebb következő illetlenül maradó kanonoki állomások mellőzésével, *Lichtensteiger* Ferencz Magister canonicus juniornak a Magister canonicus seniori állomásra történt fokozatos előléptetését legkegy. helyben hagyni, s ugyanott az ezáltal megürült Magister canonicus juniori állomásra *Schoerer* János esperest, csébi lelkészt. s kerületi iskolai felügyelőt kinevezni méltóztatott.

** (*A pesti kir. tanító képezdélknél*) a végvizgák következő rendben fognak tartatni: 1. A nőtanító-képezdében az angol kisas-zonyoknál július 15. és 16-ikán. — 2. A kath. férfitanító-képezdében július 18. és 19-ikén. — 3. Az izraelita tanító-képezdében július 20. és 22-ikén.

** (*Érettségi vizsgálatok határidejei.*) A dunántúli isk. kerületben a *Kádas* Rudolf isk. főigazgató fölügyelete alatt tartandó érettségi vizsgálatokra a határidők következőleg vannak kitűzve: A szombathelyi gimnáziumban július 15- és 16-án; a sopronyiban július 19. és 20-án; a győriben július 25-, 26- és 27-én; a pécsiben aug. 1-, 2- és 3-án. — A tanképezdékben pedig a vizsgálatok a következő napokon fognak tartatni: Sopronyban július 21- és 22-én; Győrött július 28- és 29-én; Pécsen aug. 4-, 5- és 6-án.

** (*A magyarországi helv. hitv. négy egyházkerület*) most tartja tanügyi értekezleteit Debreczenben, a jogakademiák egyenlő lábra szervezése, s a tankönyvek megállapítása ügyében. A dunáninneni egyházkerület részéről dr. *Ballagi* Mór, a dunántúli részéről pedig *Sárközy* József főgondnok és *Tarczy* Lajos, *Kerkápoly* Károly pápai főiskolai tanárok utaztak e czélból Debreczenbe.

Ipar, gazdaság, kereskedelem.

** (*A magyar kereskedelmi bank*) működéséről szóló jelentés szerint 1863. július 1-től, 1864. máj. 31-ig 7678 váltó számítottatott le, 12,492,215 ft. 13 kr. értékben, a régebben leszámítottakkal együtt 15,572,275 ft. 83 kr. Értékpapírokra és árukra 1863. máj. 31-én előlegezve volt 875,682 ft. 11 kr., f. évi június 1-ig előlegezett 1,461,379 ft. 15 krt, mi összesen 2,337,061 ft. 26 krt tesz; ebből visszafizettetett 1,574,081 ft. 95 kr. Künn maradt tehát 762,978 ft. 31 kr. Az 1863. november 3-ai határozat értelmében a kereskedelmi bank magyar értékpapírokra is ad kamatozó előlegeket, habár korlátolt pénzkörülményei eddig nem engedték, hogy ez üzlet nagy lendületet nyerjen. Ingatlanokra 1863. máj. 31-én volt kiadva 132,000 ft., ebből az év folytán visszafizettetett 10,000 ft., künn maradt tehát 122,000 ft. A pénzbetétek 1863. május 31-én 2,840,584 ft. 69 krt tettek; az év folytán betéteket 6,502,529 ft. 33 kr., ebből f. évi máj. 31-ig visszafizettetett 6,322,066 ft. 96 kr.; benn maradt tehát 3,021,047 ft. 6 kr. A folyó számlák összege 1863. máj. 31-én 386 141 forint 93 kr. volt; az év folytán betéteket 2,063,444 ft. 84 kr.; ebből kifizettetett 2,242,357 ft. 73 kr. A pénztárban 1863. máj. 31-én volt 72,735 ft. 46 kr.; az év folytán betéteket 22,056,659 ft. 64 kr.; kiadott 22,093,472 ft. 80 kr. s így f. évi máj. 31-én a pénztár állása 35,922 ft. 27 kr. Az összes forgalom, kiadásokat és bevételeket összeszámítva, 1863-4-ben 44,150,132 ft. 47 krt rugott.

** (*Az idei pesti őszi lóversenyek*) alkalmával egy új, 1000 ftos „Pesti polgári-díj” is lesz kitűzve, melyet Pestváros polgárai három évre biztosítottak. E célra néhány rövid nap alatt több mint 3600 ftot irtak alá.

** (*Ujonnán engedélyezett vásárok.*) Hont megye Szob községe négy országos vásár tartathatására kapott engedélyt, melyek évenként a következő napokban lesznek tartandók: április 8-ikán „Dezso” — június 27-én „László,” — augusztus 4-én „Domokos,” — október 20-án „Vendel”-napját megelőző hétfőn a baromvásár; kedden a gyalog, — szerdán pedig a szokott hetivásárok.

** (*A Sió-csatorna*) hajózhata: a mennyi hazzonnal jár a közlekedésre, már is merülnek föl ezt bizonyító adatok. A mult hó egyik napján ugyanis Szegszárdról 305 akó borral terhelt hajó indult el Siófokra 6 emberrel, 3 ló által vontatva. A bornak a csatornán való szállítása csak 65 ftba került, holott a tengelyen szállítás 350 ftba került volna.

Közintézetek, egyletek.

** (*A magyar tudományos akademia*) nyelv és széptudományi osztályának e hó 20-án tartott ülésében mindkét elnök távollétében *Kubinyi* Ferencz tiszt. tag foglalta el az elnöki széket. Az ülés tárgyát egyetlen fölolvadás képezte, ugyanis *Gönczy* Pál olvasott föl egyes részleteket *Brassai* Sámuel 1. tag magyar mondattana második, tüzetes részéből. — Továbbá a jegyző bemutatta id. *Mándi* Péter újabb pótlékát a magyar nyelv szótárához. A fáradhatatlan ezgyűjtőnek ez már 15-ik közleménye. Végül *Sárközy* Titusz ajándékát mutatták be, ki egy „Magyar Áron” című kéziratot küldött be az akademiának, mely hangjegyes énekgyűjteményt tartalmaz s főbece abban áll, hogy egy magyar költőnek, Horváth Ádám-nak, saját kézirata.

** (*Verbőczy-kör*) czimrel a m. k. egyetem hallgatói maguk közt irodalmi kört akarván fölállítani, e czélból már két év előtt folyamodtak a helytartótanácsához, mely a fölterjesztést elvileg helyeselve, némi megjegyzéssel küldte vissza. A napokban az egyetemi ifjuság szervező gyűlést tartott ez ügyben s *Deák* Farkast elnöké választva, 12 tagu bizottmányt is választott, melynek tagjai lettek: gróf *Bethlen* János, *Dósa* Miklós, *Döry* Dénes, *Horváth* Pál, *Kvassay* Ede, *Makfalvay* Gejza, *Pulszky* Ágoston, *Szabó* József, *Székács* Ferencz, *Szöts* Albert, *Toldy* István és *Vargha* László. E bizottmány az alapszabályokat átvizsgálás alá vette, s az egyetemi tanács közvetítése folytán ujjlag a helytartótanácsához terjesztendi.

** (*A nemzeti színház bevételeiről s kiadásairól*) az igazgató *Radnótfáy* Sámuel a lapok útján nyilvánosság elé terjeszté a számadásokat. Ezek szerint a n. színház bevétele a lefolyt évben a segélyekkel együtt összesen 270,910 ft. 65 kr. volt, míg a kiadások 278,537 ft. 44 krt. tettek. Így a mult évben is 7626 ft. 79 krnyi deficit volt; de ha tekintetbe vesszük azon adósságok tetemes összegét, melyek a mult évben letisztáztattak, s melyek évek hosszú során át valóságos lidércnyomást gyakoroltak e nemzeti intézetre, de a melyektől a színház ez évben végleg megszabadult: a tulkiadást tekintetbe venni is alig lehet; s hozzászámítva azon ország s segélyt, mely közelebből megadatott, a nemzeti színház ügye, legalább anyagi tekintetben, a közel jövőre biztosítottnak tekinthető.

** (*A magyarországi műegylet*) e havi műkiállítására jun. 21-ikén nyílt meg két gipsz-szoborral, egy könyvmatu képpel és 57 olajfestménnyel.

** (*Budán tűzoltó-egylet alakult*) mely már eddig is 150 tagot számlál. Az egylet engedélyért folyamodott, hogy magát végleg szervezhesse.

Balesetek, elemi csapások.

** (*Tűzvész.*) A mint bennünket tudósítanak, *Igricze*, zalamegyei helységet a tűz jun. 19-én, esti tíz órakor, 11 lakház s templom kivételével egészen elhamvasztotta.

** (*Leégett malom.*) A rákosi ugynevezett „ördög-malom” a napokban leégett. A tűz igen gyorsan terjedt, úgy hogy semmit sem lehetett megmenteni; s az épületen kívül 4131 m. buza, 3000 darab üres zsák, 275 m. eleybuza s 300 m. korpa is a lángok martaléka lett. A kár azonban 83,000 ftig biztosítva volt. A tűz támadásának okát még eddig nem tudták kideríteni.

** (*Iszonyu tűzvész*) pusztított nem rég Zalamegye muraközi járásának *Turcsicsa* községében. E község 52 házból állt hetedfél száz lakossal; az említett napon este 10 óra tájban egy épület kigyuladván, az iszonyu szélben a láng oly hirtelen elharapózott a többnyire szalmafödélű házakon és gazdasági épületeken, hogy éjfél után 1 órakor már 42 ház hamuvá lett. Ezen iszonyu csapás annyival szomorítóbb, mert a mezei munkából fáradtan haza jött lakosság első álomba merülve — a hirtelen elharapózó tűz miatt mitsem, vagy igen keveset menthetett meg, ámbár a hodosáni, perlaki, goricsáni és gárdinoviczi szom-

széd falukból a fecskendőkkel gyorsan siettek segíre; de a víz hiánya s a nagy szélvész miatt keveset segíthettek. — Így ott most hetedfél száz lélek ház és vagyon nélkül a szabad ég alatt tanázik.

** (Pusztító jégeső) volt Gyöngyösön e hó 14-én, mely nemcsak a természetet semmivé, hanem a szőlőhegyek nagy részét is elverte, s egy életet is áldozatul ejtett. Rövid háromnegyed óra alatt a mogyoró nagyságu jég öt hüvelyknyi magasságban borítá a város kövezetét. — A hegyek közt fákat s kődarabokat ragadott magával a rohanó ár, s a detki postás leányt az uton találva, magával sodorta, ki a hullámok közt lelte halálát. A városban is két gyermeket ragadt el a rohanó víz, de ezeket megmentették. Egy házba a villám is beütött, de szerencsére a nélkül, hogy nagy kárt okozott volna.

Mi ujság?

** (Az új kuria-épület) terve már készen van, s Ybl építész által gr. Andrassy országbíró elé terjesztetvén, megnyerte a jóváhagyást s a kormányhatóságnál azonnal megtétetnek a kellő lépések az építés megkezdésére végett. Az új kuria-épülethez még négy szomszéd házat fognak kisajátítani a Sebestyén utcában. Az épület két és félmeletes lesz, és magában foglalja a két váltótörvényeséket, a kir. táblát és a hétszemélyes táblát. A termék, a zaj elkerülése szempontjából, mind udvarra nézők lesznek, csak egy terem lesz utcai. Az építési költségek, oda nem számítva a négy ház kisajátításának árát, 874,000 frtra tettek megközelítőleg.

** (A városligeti tó ügyében) gr. Szapáry Antal, mint a pesti vízvezetési bizottság elnöke, a várostanácshoz nyilatkozatot adott be, mely szerint a városligeti tó vízvezetésének felállítását ama bizottság magának tartja fenn, miután az ő engedélye értelmében egy év alatt semmi más vízvezetési vállalatnak Pesten engedély nem adható. A bizottság felszólítja egyszersmind a városi tanácsot, hogy ez ügyben minél előbb érintkezésbe tegye magát a vízvezetési bizottsággal. Ugyancsak erre vonatkozólag egy aradi kereskedő arról tesz tudósítást, hogy ő oly gép tervét készíté el, mely által minden gőzerő segélye nélkül 24 óra alatt 70,000 akó viz vezetettnek a Dunából a tóba. E gép összes költsége a 2000 öl hosszú csővel és elhelyezésével együtt 56,000 frtra menne, tehát jóval kevesebbre az eddigi tervekénél.

** (Egressy Gábor betegsége) mint örömmel irhatjuk, már jobbra fordult, s fölgyógyulásához alapos remény van.

** (Hosszu életkor.) Egy 102 éves ember él Kassán; neve Lukácsi Mátyás. Zemplénmegyében Homonnán született; 1784-dik évben katona lett és mint huszár vett részt a lipcsei csatában, hol a hadseregi kereszt mellett a nagy ezüst vitézségi érmet is kiküzdötte magának. A katonaságtól 1817-ben elbocsátatván, néptanító lett s e téren 20 éven át működött. Ezután több hivatalban mint írnok szolgált, s csak 1860-ban lett képtelen a keresetre; azóta Kassa lakóinak jószívűségéből él.

** (Meglopott alapkő.) A miskolci ref. templom alapkőéből — mint a „L-ő“-nek írják — a beléje tett ezüstpénzt néhány nap előtt egy napszámos kilopta, s minthogy a helyekből kifeszített köveket nem tudta úgy elhelyezni, a mint azok előbb voltak, tudván, hogy a büntett másnap fölfedeztetik, megszökött. Azonban a hatóság a dolgot észrevehén — csakhamar a tettes nyomára akadt, a ki is már börtönben várja büntetése kiszabását.

** (Nagy Imre síremléke Debreczenben.) A 24 évvel ezelőtt elhunyt ifju költőnek, Nagy Imrénak hamvai fölé síremléket emeltek Debreczen-

ben. A költségek alapját 1860-ban egy műkedvelő társulat vetette meg, előadásokat rendezvén e célra. A leleplezés e hó 11-én ment végbe egész ünnepélyességgel. Több lelkes nő, — a műkedvelő társulat egykori tagjai, — virág koszorúkkal övezte a síroszlopot. Emlékbeszédet is tartottak a sírnál, s a költő „Hattyudal“-át szavalták, míg befejezésül Balogh Péter superintendens mondott lelkesítő beszédet. — Szép elismerése egy égbe törő ifju szellem rövid de szép működésének.

** (Halálozás.) Ramóczy Valerian, a sz.-benedekrendiek sopronyi házfőnöke s az ottani gymnasium igazgatója e hó 20-ikán meghalt, életének 58-ik évében. Hült tetemét e hó 22-ikén tették öröknyugalomra a köztemetőben. Béke porairal!

— (Adakozások.) A Vasárnapi Ujság szerkesztőségéhez mult héten beküldetett:

A pesti lipótvárosi bazilika számára: Árva-Váraljáról Ruttner Antal 1 ft.

Az alföldi szükölködők számára: Árva-Váraljáról Ruttner Antal 4 ft.

Ez utóbbi célra az eddigi közleményekkel együtt e lapok szerkesztőségéhez beküldetett összesen: 2695 ft. 98 kr., 250 frank, 65 db. cs arany, s egy db. 100 pftos erd. urbéri kötelezvény.

Nemzeti színház.

Péntek, jun. 17. „Rózsa és Rózsika.“ Vigj. 4 felv. Birchpfeiffer Sarolta után magyar színre alkalmazta Fáncsi Lajos.

Szombat, jun. 18. „Tell Vilmos.“ Opera 3 felv. Zenéjét szerzé Rossini.

Vasárnap, junius 19. „A nagyapó.“ Vigj. 3 szakaszban. Irta Szigligeti.

Hétfő, jun. 20. „Egy pohár víz.“ Vigj. 5 felv. Scribe után francziából fordította Nagy Ignác.

Kedd, jun. 21. „Bánk bán.“ Opera 3 felv. Zenéjét szerzé Erkel.

Szerda, jun. 22. „Róbert és Bertrán.“ Ballet 3 felv., 5 képletben. Szerzé Hogoet M. Zenéje Schmidtlől.

Csütörtörtök, jun. 23. Először „A fehér nő.“ Opera 3 felv. Irta Scribe; zenéjét szerzé Boieldieu.

Budai népszínház.

Jun. 17. „A vén bakancsos és a fia a huszár.“ Népszínmű 3 felv. Irta Szigeti.

Jun. 18-22. „Genoveva“ bohóság 4 felvonásban.

Jun. 23. „Tíz leány és egy férj sem.“ Operette 1 felvonásban. Ezt megelőzi „Az Getrud volt, vagy a párisi operabábi civódás.“ Vigjáték 1 felvonásban. Irta Vencontin Jenő. Fordította Havi Mihály.

Szerkesztői mondanivaló.

T. cz. olvasóinkat figyelmeztetjük, hogy a mai számmal lapunk ez ideig első felévi folyamára bezáródik. — Minden fennakadás elkerülése végett az illetőket előfizetéseik mielőbbi megújítására kérjük.

7219. Az aratók. Kár, hogy az egész nem sikerült úgy, mint itt-ott egyes helyek. Például e néhány sor élénk képet festene az olvasó elé:

„Mosolyognak kalásza az arany mezőnek,
Lekonyítják fejeiket minden érzőnek.
Kedve van most a szabadban az egész világnak,
Piros égen pirosan a napnak is magának.“

Vagy: — — — a faluban delet harangoznak,
Szép szavára az aratók el nem maradoznak.
A kalapács, kaszapengés hallgat egyidőre,
Marokszedő víganok sietnek előre.“

7220. Levél ige nélkül. Régi dolog, nem is nehéz feladat a magyar nyelvben. De furcsa mégis, midőn ezen „ige nélküli“ levél így végződik: „Kedves Emmácskám! Szívemet sziveddel parosítsd, mert oh be nagyon szeretlek!“ stb. A többi részét azután nem is olvastuk.

7221. Melykut. F. K. Ezennel felkérjük az ottani vidéken lakó t. előfizetőnket, kinek panaszos sorait minap közöltük, hogy önt a kívánt adatokkal és felvilágítással ellátni sziveskedjék. Az ott a közelben könnyebben megtörténhetik.

7222. Kajdacs. Cs. Zs. A kérdéses cikk azért kéaik, mert lapunk már hozott e tárgyról egy terjedelmes derék közleményt egy-két évvel ezelőtt. Az újabbat kérjük.

7223. A lámpa. Köszönettel vettük s mielőbb meggyújtjuk, hadd világítson — A mi azt a könyvcsomagot illeti, máskor tessék elolvasni a kísérő levelet is. Meg van ott írva, hogy a könyvek ajándékolás kóstolólul küldettek; a többire nézve pedig a megrendelések szivesen kikértenek, — ha netalán szükségét éreznék.

7224. X. X. A lapunkba szánt hirdetéseket, röviden fogalmazva és érthetően előadva, sziveskedjék ön egyenesen a kiadóhivatalhoz utasítani E tér egészen hatáskörünkön kívül esik.

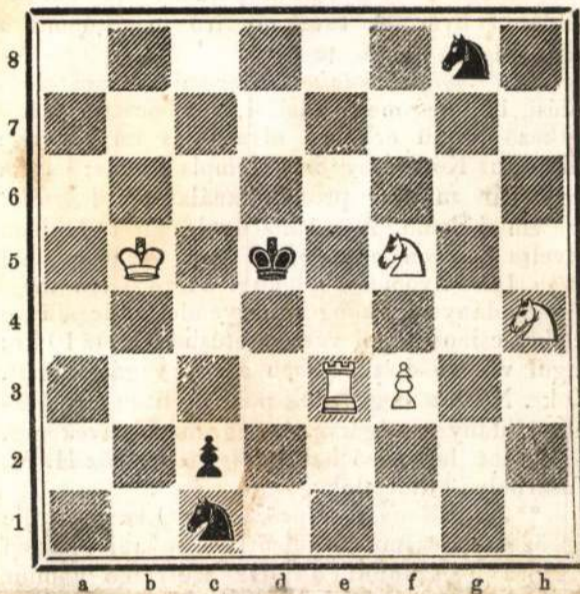
7225. A Sebesi Rózsa 1849. Sajnákozva jelentjük, hogy „ezen érzélgő, szerelmes versbe foglalt és valamenyire igaz gyakorlatot“ szintén nem használhatjuk.

7226. Kaposvár. R. A. A kívánat iránt lapunk kiadójára adhatna határozott választ, ki azonban most Pesttől távol van. Nem kételkedünk, hogy a válasz kedvező lesz, ha ön 8-10 nap mulva egyenesen ott sürgeti a dolgot.

SAKKJÁTÉK.

235. sz. f. — Márki Istvántól (Pesten).

Sötét.

Világos.

Világos indul, s 3-ik lépésre matot mond.

A 230-dik számú feladvány megfejtése.
(Bankos Károlytól Kun-Szent-Miklóson.)

Világos.	Sötét.	Világos. B)	Sötét.
1. Fh2—g1	Bh6—h4:†A)	1. . . . . Fh1—g2:†C)	
2. He3—g4	tetsz. sz.	2. He3—g2: tetsz. sz.	
3. f2—†mat.		3. f2—f4†mat.	
	A)	C)	
1. . . . . Be8—c8:B)		1. . . . . Bd8—f8	
2. He3—c4	tetsz. sz.	2. He3—f5	tetsz. sz.
3. f2—†mat.		3. f2—†mat.	

Helyesen fejtették meg. Veszprém: Fülöp József. B. Újváros: Kovács Lajos. — Debreczenben: Zagyva Imre. — Nagy-Váradon: Pál Rezső. — Miskolczon: Bizony Ákos. — Pesten: Márki István. — Cselkő György. — Vekerle László. — Halason: Nagy Ferencz. — Pécs: Ritkay János. — Szegeden: Molnár Gábor.

Nyit tér. *)

— (Nyilvános köszönet.) Aholirott nő, mint a legközelebb elhunyt Végh István özvegye, ezennel hálás köszönetét fejezi az „Anker“ czimű élet- és járadék biztosító-társulatnak Bécsben, ki is az illető okmányok bemutatása alkalmával, elhalt férje által javára biztosított 1000 forintnyi összeget azonnal s haladéktalanul kifizette. — Szt. Imre, jun. 2-kán 1864. — Özv. Végh Istvánné, szül. Kocsa Erzsébet.

*) E rovatban közölt cikkekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a szerk.

HETI NAPTÁR.

Hó- és hetinap	Katholikus és Protestáns napár		Görög-orosz napár	Izraeliták napára	☉ Nap -			☾ Hold -		
					hossza	kél	nyug	hossza	kél	nyug.
Junius—Julius										
26 Vasár	B 6 Ján. és Pál	B 5 Jerem.	14 D 1 M. sz. v.	22 Tóbiás	95	1	4 4 8 1	3	5	11 42
27 Hétfő	László király	László kir.	15 Pét. böjt k.	23	95	58	4 4 8 1	16	57	* * 1 19
28 Kedd	Leo pápa	Leo	16 Tichó	24 Böjt, Jer.	96	56	4 5 8 1	30	34	0 13 2 31
29 Szerd	Péter és Pál	Péter és Pál	17 Bertalan	25 (elp.)	97	53	4 5 8 0	43	55	0 46 3 38
30 Csüt.	Pál emléke	Luczia	18 Leontin	26 Farkas	98	50	4 6 8 0	57	2	1 23 4 42
1 Pént.	Theodorik apát	Tibolt, Áron	19 Judás	27	99	47	4 7 8 0	69	56	2 5 5 42
2 Szomb	Sarl. Bold. assz.	Otto	20 Methodius	28 Sabbath	100	44	4 7 8 0	82	38	2 54 6 34

Hold változásai: ☾ Első negyed vasárnapon 12-én, 1 óra 31 perczkor délután.

TARTALOM.

Dobozy Károly (arczkép). Szeremlei Samn. — Borozó társaim között. Szemere Miklós. — A nevelés köréből (vége). Kiss Elek. — Rozsnyó (két képpel). — Pesti baromvásár (képpel). — Boszú. Sz. A. — Egyveleg. — Tárház: Irodalom és művészet. — Egyház és iskola. — Ipar, gazdaság, kereskedés. — Közintézetek, egyletek. — Balesetek, elemi csapások. — Mi ujság? — Nemzeti színház. — Budai népszínház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték — Nyit tér. — Heti naptár.

Felölös szerkesztő Pakh Albert. (Lak. magyar-utca 1. sz.)

Maszák Hugó'

A hatvanas évek végén a társulat megbízásából Maszák Hugó, e téren szintén egyike az érdeemes úttörőknek, szerkesztette a társulat „Műcsarnok“ című közlönyét.

2 m KT 50 106. l.

Parhvi Sinos ei Seiene
Hartatoraksi; spitiisi ei atalabitaisio
vallahata
Budapest.

Shoda:

N. Veis Dalmieiu. 40.
Telefon 117-04

Telep:

D. Hainton u. 3/B.
Telefon 8004853.

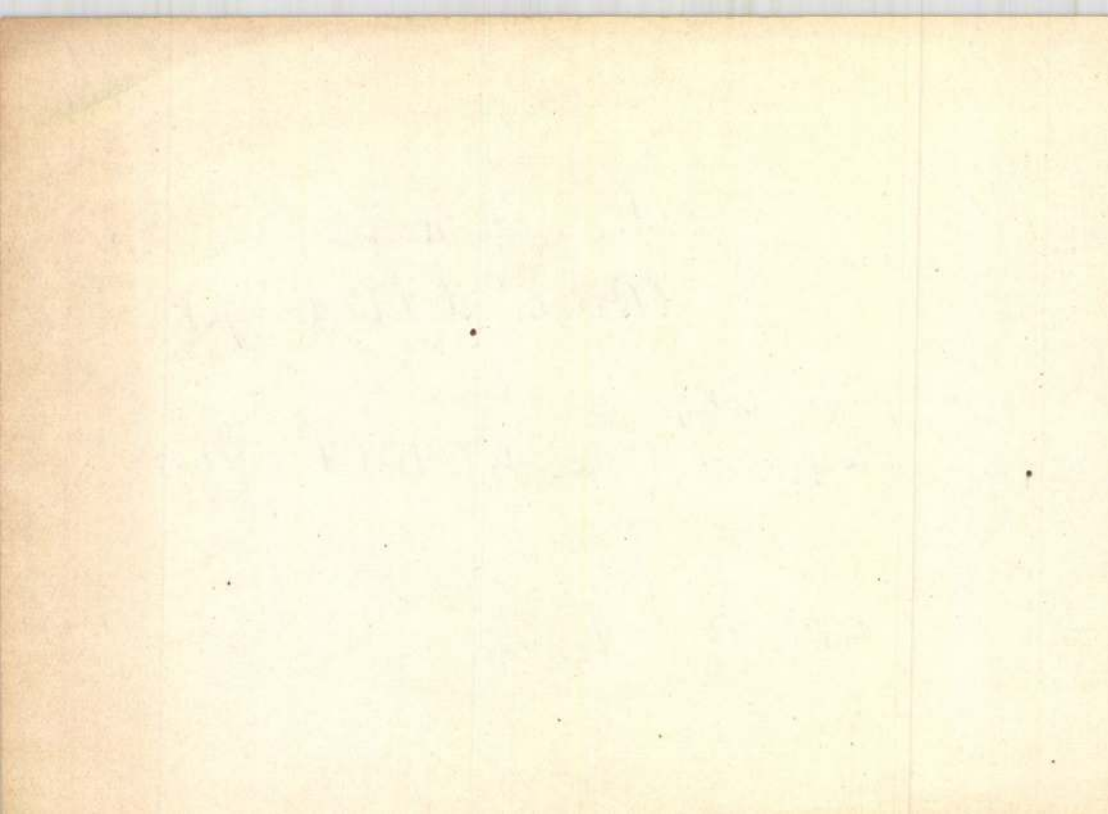
MDK

Manak' Hupoué
(Parab's' hilel's' les'ny).

"Nou' archeip"

"Feif' archeip" - ei KT-hilston, 1887.

MDK-A-1-1/2046

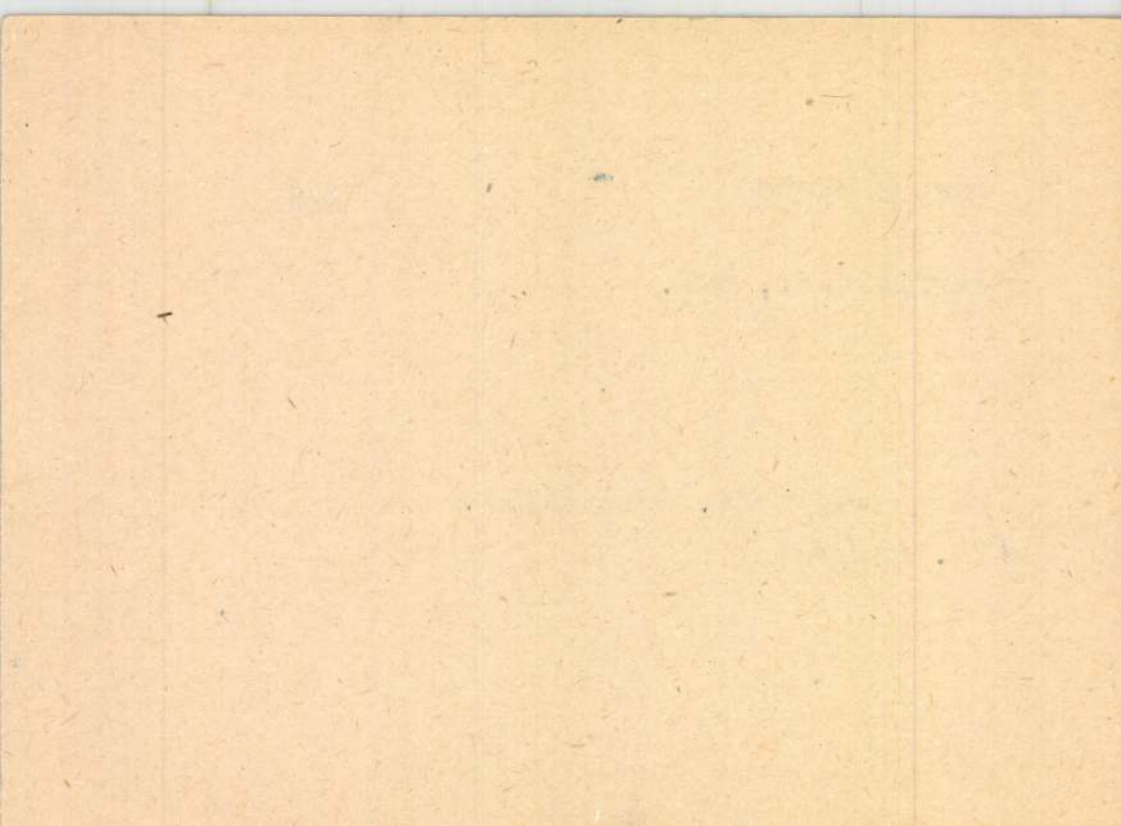
Maszák Hugóné

MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1887. Őszi kiáll.

II. sorozat

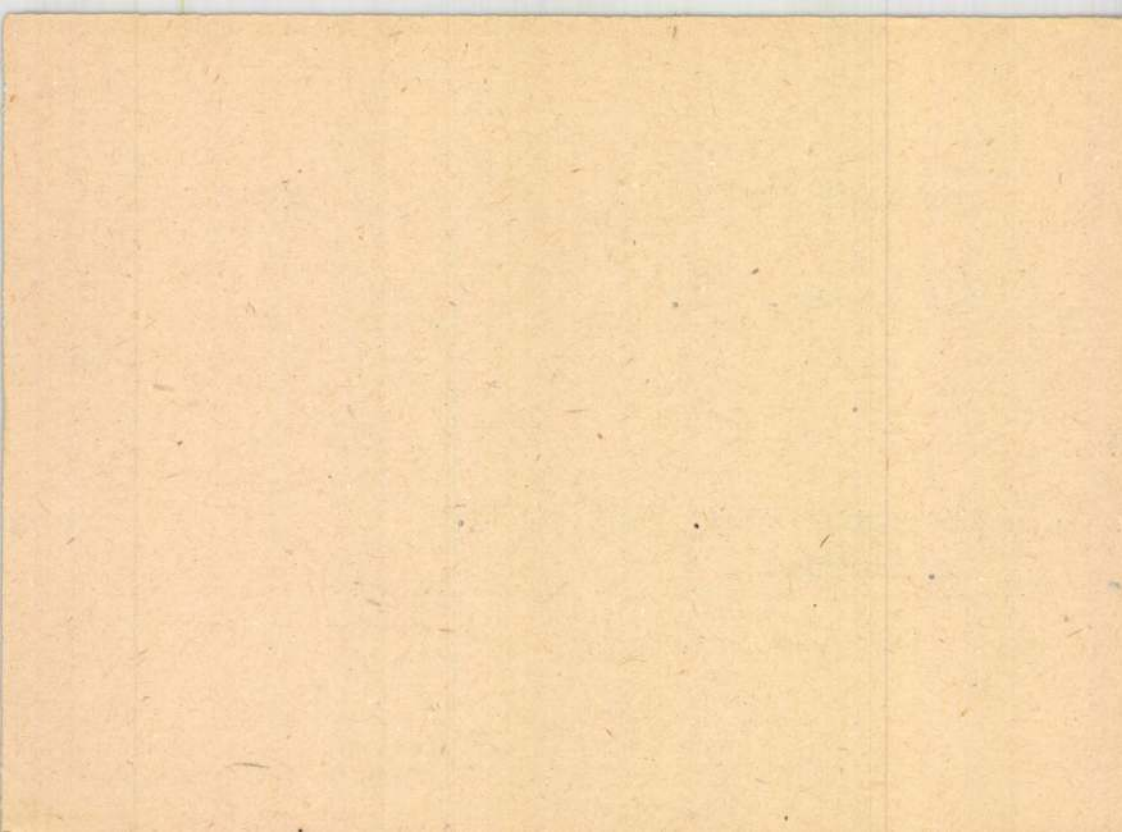
Maszák Hugóné

MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.

II. sorozat

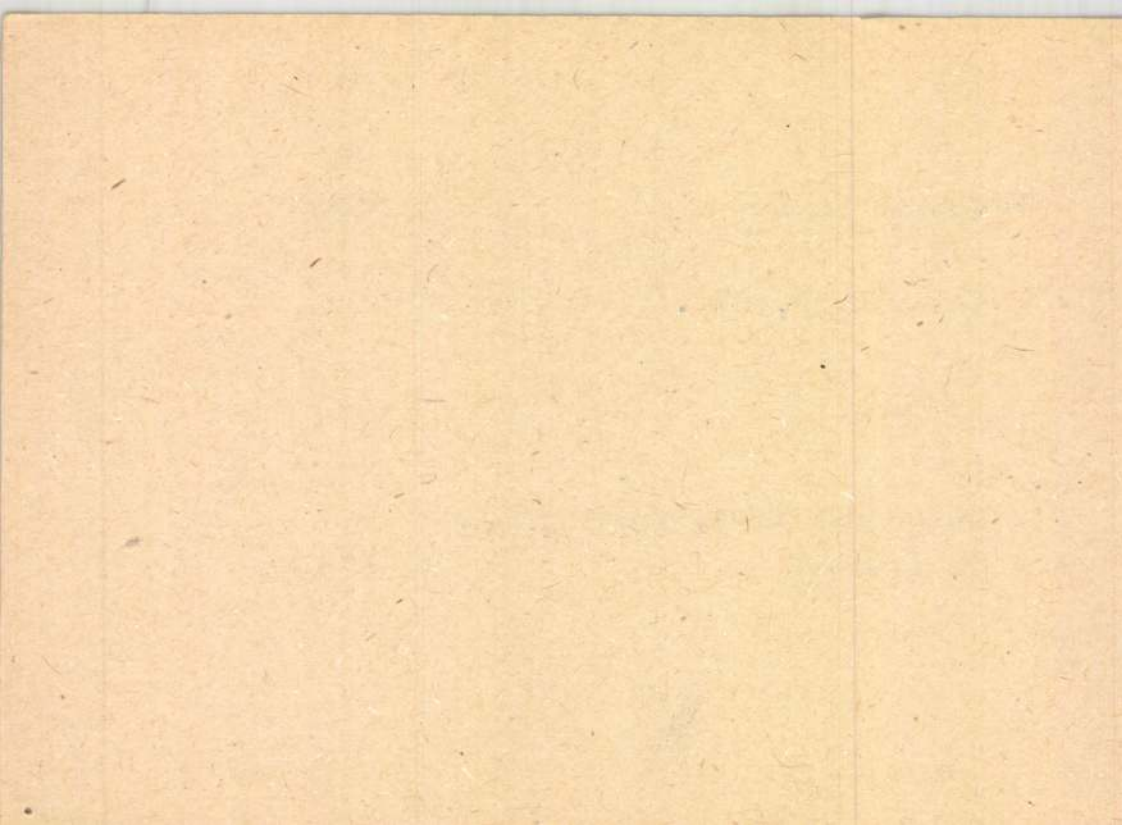
Maszák Hugóné

MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1887. Őszi kiáll.

I. sorozat

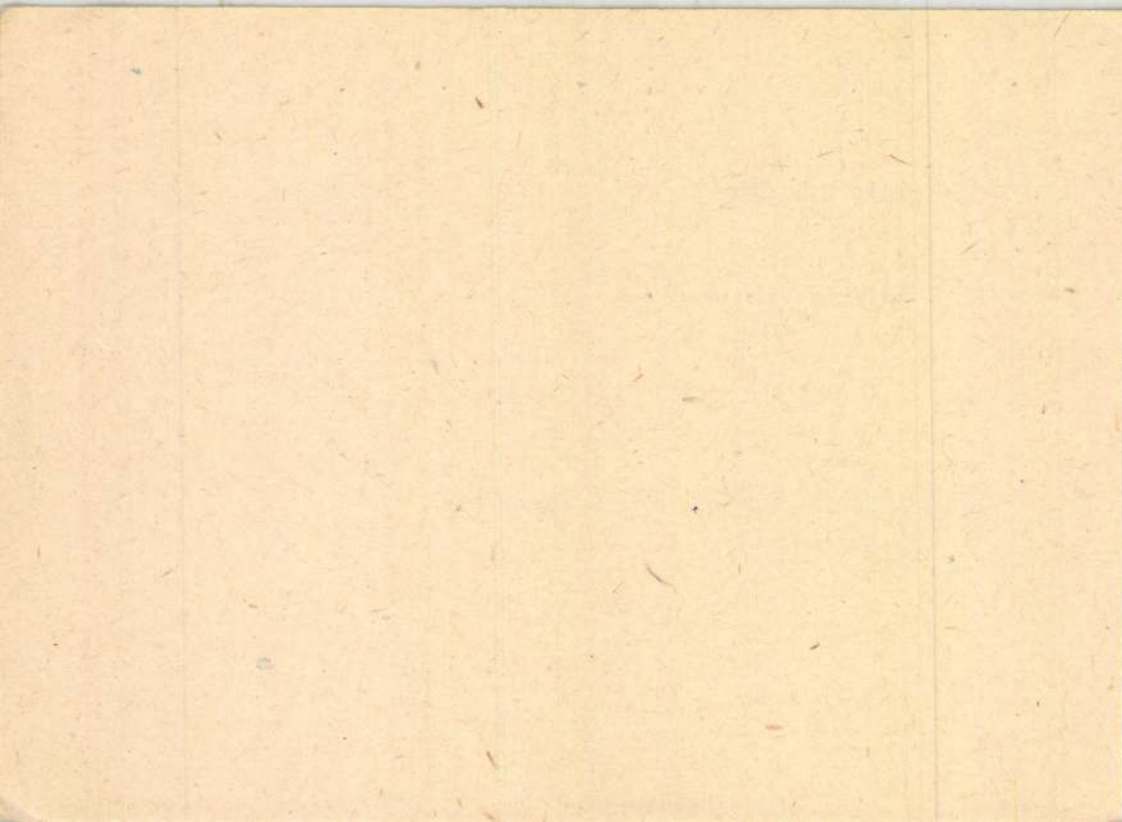
Maszák Hugóné

MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.

I. sorozat

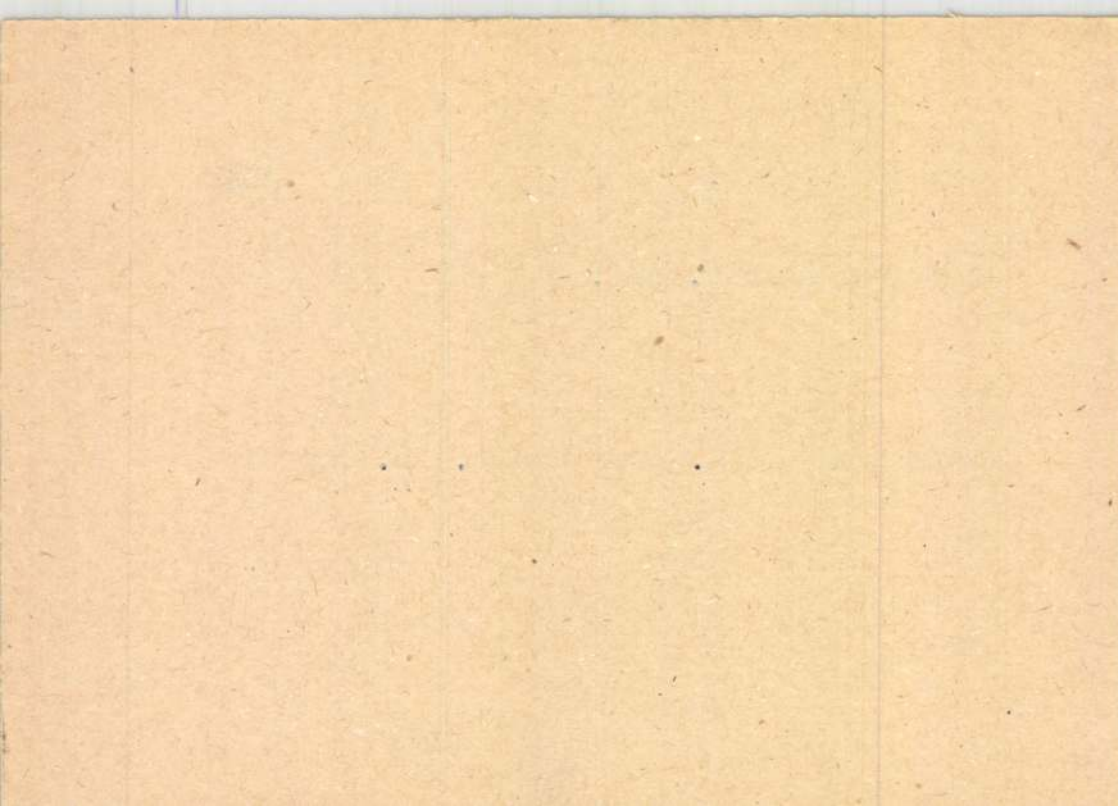

Maszák Hugóné,

MDK

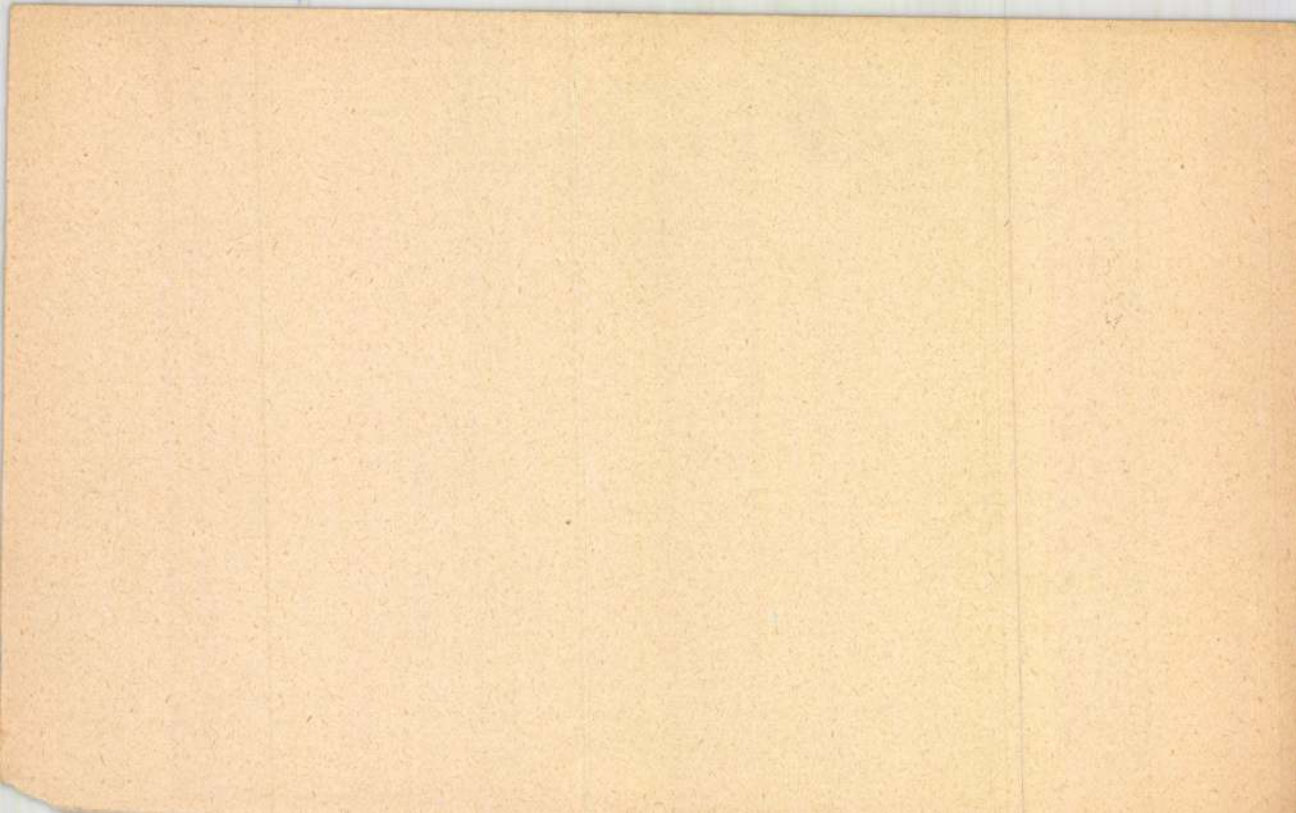
Gyermek arckép. olf.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. II. sorozat

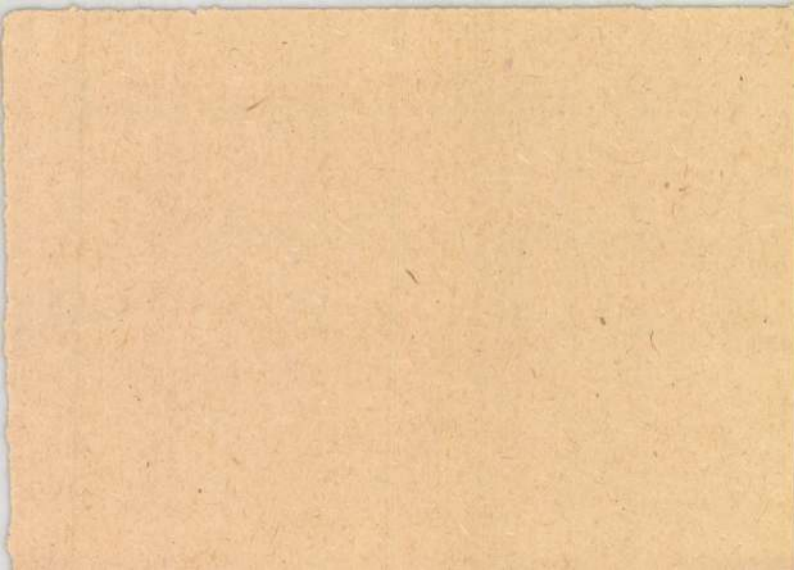
Massák Zlugóré, fenté-
nő. l. Szegedy - Massák
Zlugóré.

Masjidi Barabás Thua festö

Pesti Hilap. 1879, okt. 3. 3.

Barabás leánya, Maszák Hugoné...

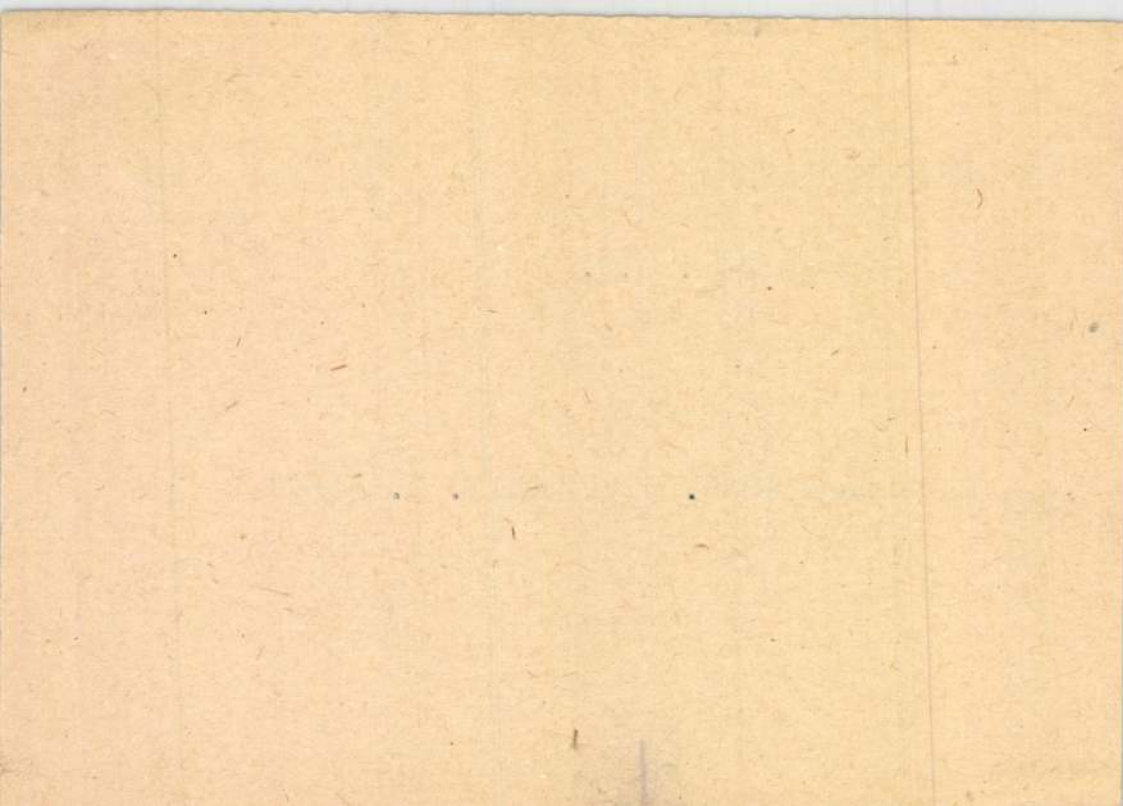

Maszák Hugóné

MDK

Gyermek arckép. olf.

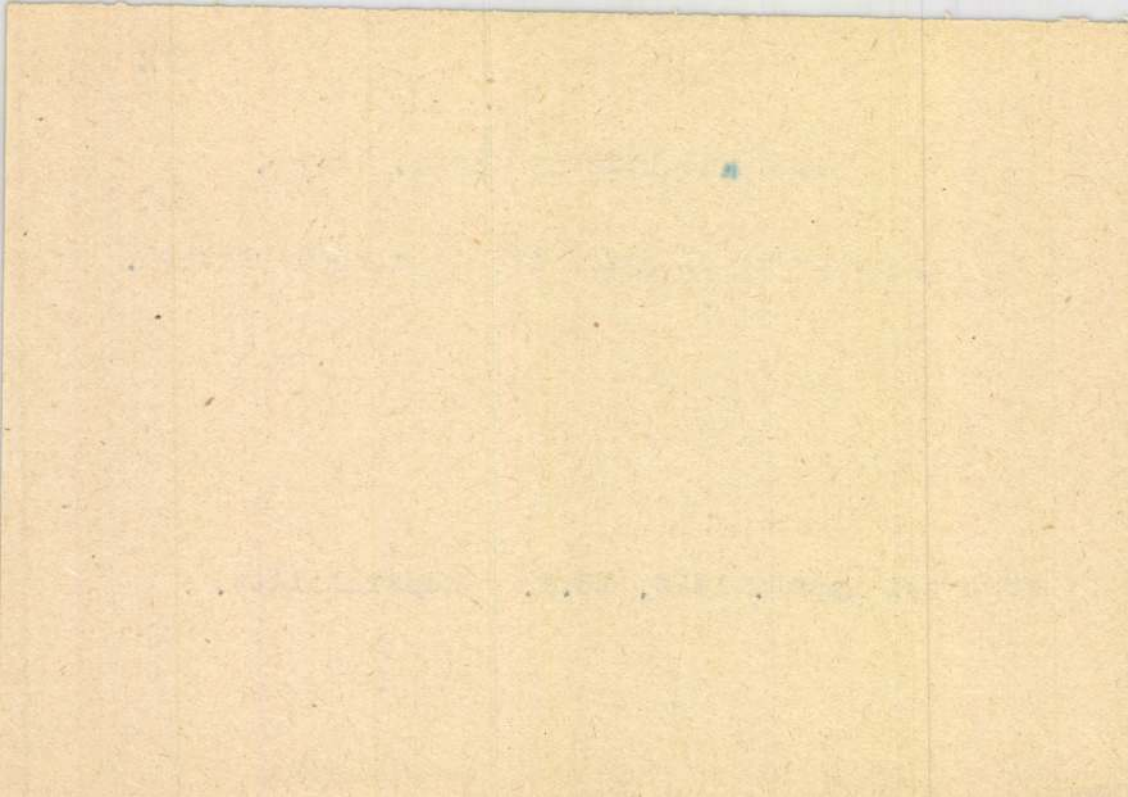
Műcsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat

Maszákné Bazabás Ilona, testöm.

"uj festvénnel gyarapította a képtárlatot".

Fővárosi Lapok. 1875. 13.1. Képkiallítás.

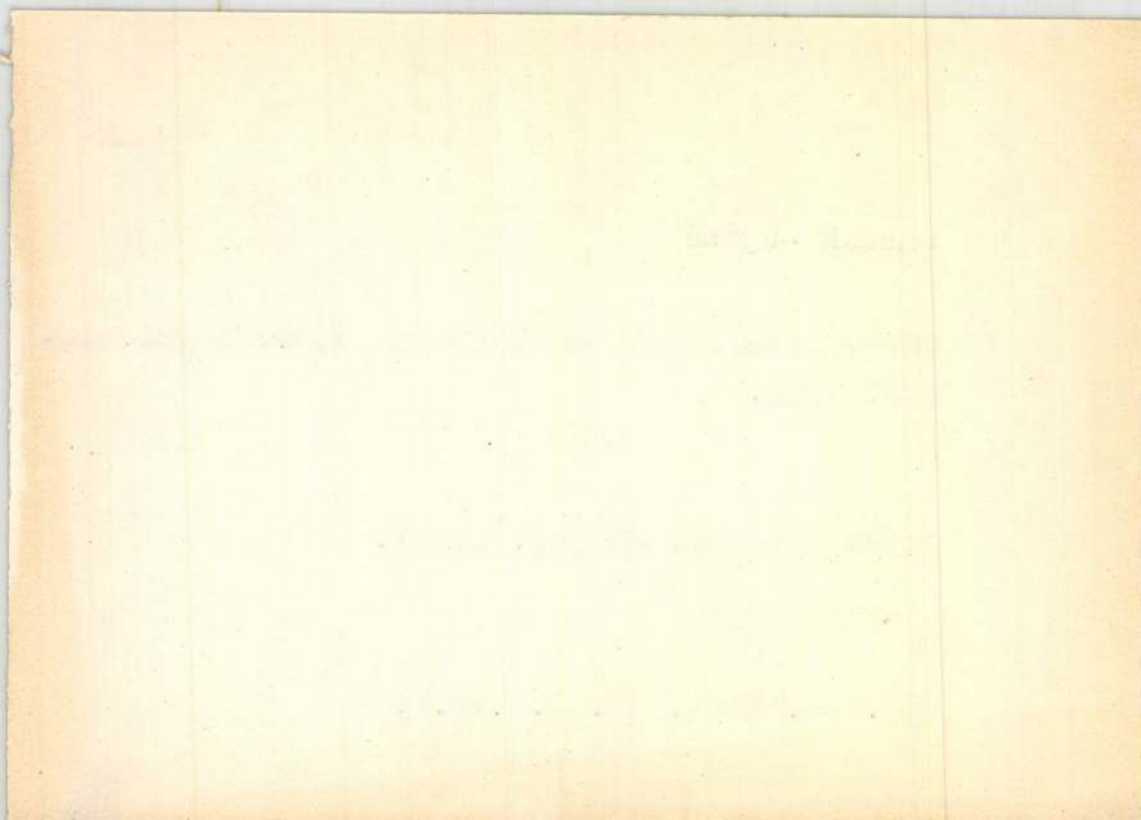

Maszák Hugóné

Művével szerepelt a Múcsarnok 25 éves jub. kiállításán.

Cikk: A Múcsarnok jub. kiáll.

Vas. Ujs. 1886. 46. sz. 742. l.

MDK

Maszák Hugóné

Vas. Ujs. 1901. évf. 754.1.

1875

1875

MELY GÉRDŐG DULYOGGATOTT
MASZAK Hugó, 1. Szegedi-Maszák
Hugó.

Russel, Yules

V. 210.

Maszak Hugó

irod

Kacsányi Ödön: Pest. uni-
versitet ar ötvencs es hatva-
nas evében. Művészet 1910.

17. l.

zágos Bizottságtól

réna-út 41. sz.

Maszák Hugó

Az országos képzőművészeti tanács jegyzője,
Maszák Hugó ez állásáról lemondván, a közoktatás-
ügyi miniszter *Szmrecsányi Miklóst*, a képzőművé-
szeti társulat tevékeny titkárát nevezte ki ez ál-
lásra.

Vas. újs. 1889.
653. l.

Maszak Hugo

l.

Kelcs: dűvészetek dolga

210, 211, 635. l.

giban példái a társadalom szerepe a kor-
a és bőkezűsége folytán aránylag csekély.
ari oktatás és a muziumi ügyek minden szálát
s a magán iskolákra is kiterjeszti, a mennyiben
hány által kidolgozott tervhez alkalmazkodik,
ított rajzminiaták alapján oktatja tanítványait,
nak bemutatja s ha az, bármi csekély haladást
s tanítványa után 2—10 shillingnyi jutalmat
vészi ipar élen halad, mindazáltal a társadalom
v fellépésének szükségét. Elég ha e részben
es Arts Decoratifs történetét.
ek bennünket első sorban, forduljunk tehát

A társadalom két módon képes és van hivatalos és nem hivatalos. Az erkölcsi támogatás az egyik, a másik pedig a pénzügyi támogatás. A társadalom két módon képes és van hivatalos és nem hivatalos. Az erkölcsi támogatás az egyik, a másik pedig a pénzügyi támogatás. A társadalom két módon képes és van hivatalos és nem hivatalos. Az erkölcsi támogatás az egyik, a másik pedig a pénzügyi támogatás.

Kutassuk tehát mindenekelőtt, hogy hazánk jelenleg a művészi ipar terén mutatkozó mozgásváltásait, a mi abból állana, hogy e mozgásváltásokról, hogy ugyan az a nemzet, ugyan az a főleg a művészi ipar megfontolását és fejlesztését, annak szükségét érezte, annak lehetőségét, anyagi támogatás nélkül, tisztán kézzel teremtheti; ismétljük, hogy ugyanazok a csirák, a kormány kezeibe lettek volna, az őt elen nyugalommal nézik, hogy az iparművészet

Maszk Ruppó

4 1
MAGYAR MŰVESZET

1929. 163

MASSEY HURLEY

Masrák Hugó

Vas. Új. 1874. 508 l

— Az orsz. képzőművészeti tanács e napokban döntött az ösztöndíjakért folyamodók fölött. A folyamodók közül a festészek ezutal kevesebb haladást mutattak és figyelemre méltó tehetség alig merült föl. A szobrászok és építészek közül azonban akadt tehetséges művész, holott e téren eddig meddő volt. Festészek közül 7-et, a szobrászok közül 2-et, az építészek közül pedig 3-at terjesztett föl a tanács ösztöndíjakra. Ezenkívül több művészt jelölt ki, kiknél megrendelések iránt tesz fölterjesztést. Az ülés folytán kiosztatott Maszák Hugónak, a tanács jegyzőjének a művészi szellemi tulajdonról szóló törvényjavaslata.

ALAPI GYULA C
tárak Ország-
chaeológiai
A Múzeumok
Főfelügyelő
közgyűjtemény-
DIVALD KORNÉL
Bars és Heves
GULYÁS PÁL
ügyfejlődés-
közlemény)

A hazai népkönyvtár-ügy kialakulása

és mai helyzete

15

65

	Oldal
A Szent György-Czéh közgyűlése ...	197
A Fejérvármegyei és Székesfehérvári Múzeum megnyitása	199

közlemények.

Állami felügyelet alá helyezett újabb intézetek... ..	299
A múzeumok és könyvtárak portómentes- ségének ügye... ..	299
Az Orsz. Tanács hatáskörébe tartozó intézmények állami segélyezése 1911- ben	299
Az Orsz. Főfelügyelőség hatáskörébe tartozó közgyűjtemények állami segé- lyezése 1911-ben	302
Az Orsz. Tanács népkönyvtárai kezelői- nek megjutalmazása 1911-ben	305
Az Orsz. Főfelügyelőség 1911. okt. 14-iki ülése	306
Az Orsz. Tanács 1911. november 23-iki ülése	308
Jegyzőkönyv az Orsz. Szövetség nagy-	

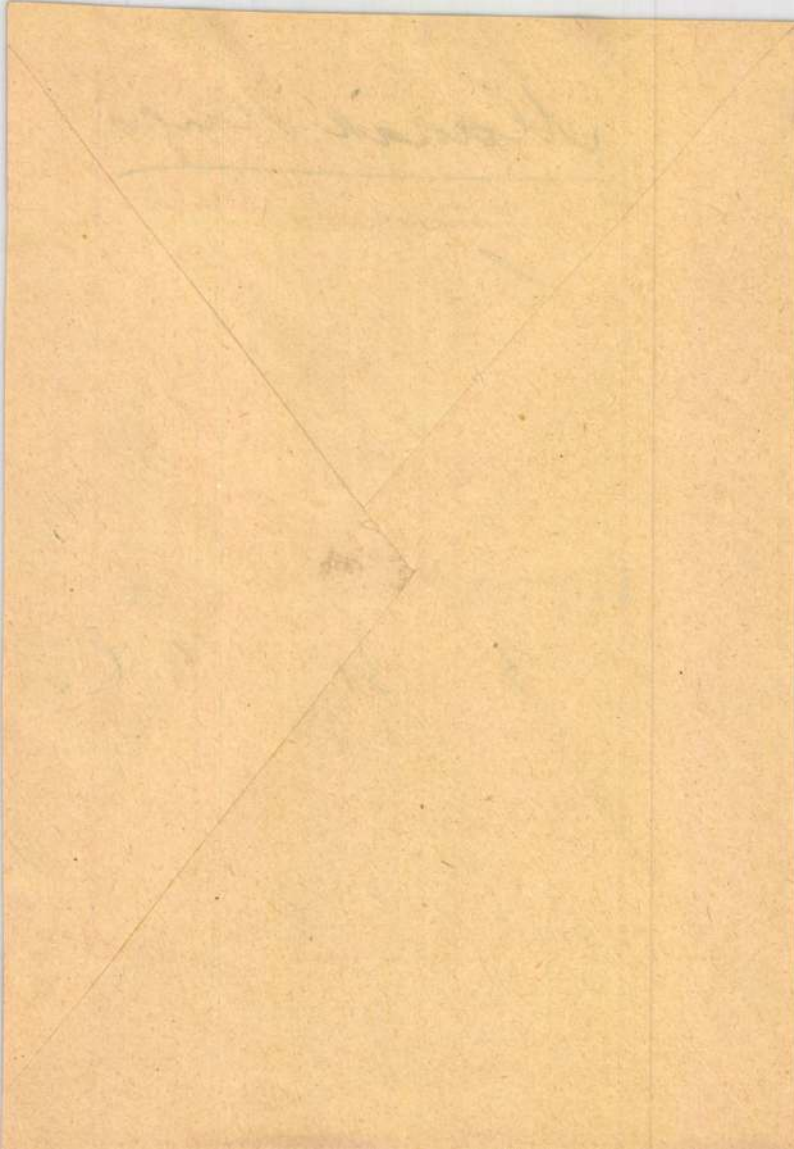

Marat Hugo

l.

Lykanomzromantika

30, 31, 216. l.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17

Telefon: 188-296, 188-307

Maszelka János

UTUNK, KOLOZSVÁR

1958 NOV 20.

MASZELKA JÁNOS

Delető

Handwritten text in blue ink, possibly a signature or name, located on a piece of aged paper pasted onto the page.

és sz
a bú
Az en
és ga
de hi
a ma
repül

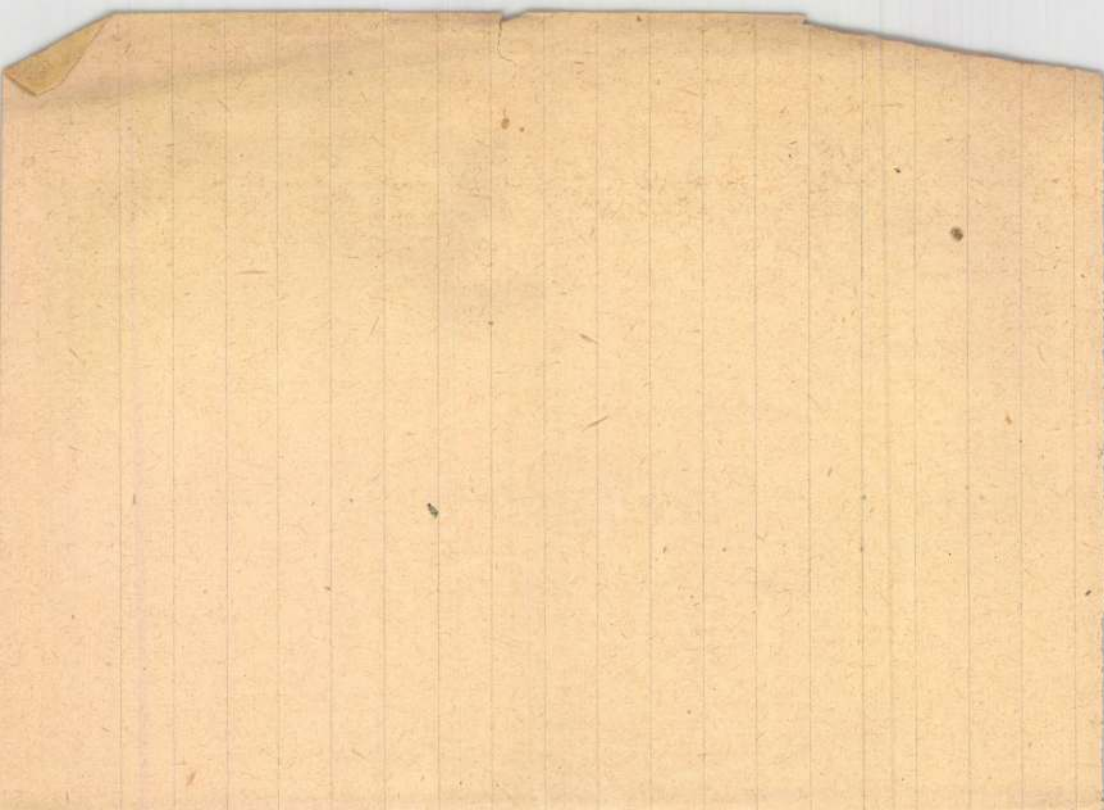
És én mentem —
mentem, mentem —
szívemben a kajlabajuszú,
fekete ember képével,
— aki kiesett az idő rostáján —
és a gépek vidám, duruzsoló
dalával,
melyek zengték a jövőt —

mentem, mentem —
új mezők
és új dalok felé.

MDK

Maszák Hugóné

OMKT. 1868. i. sorshuzásának eredménye. Múcsarnok,
1868. 47-48. 1.

Mészák Hugóné, Barabás Ilona, festő.

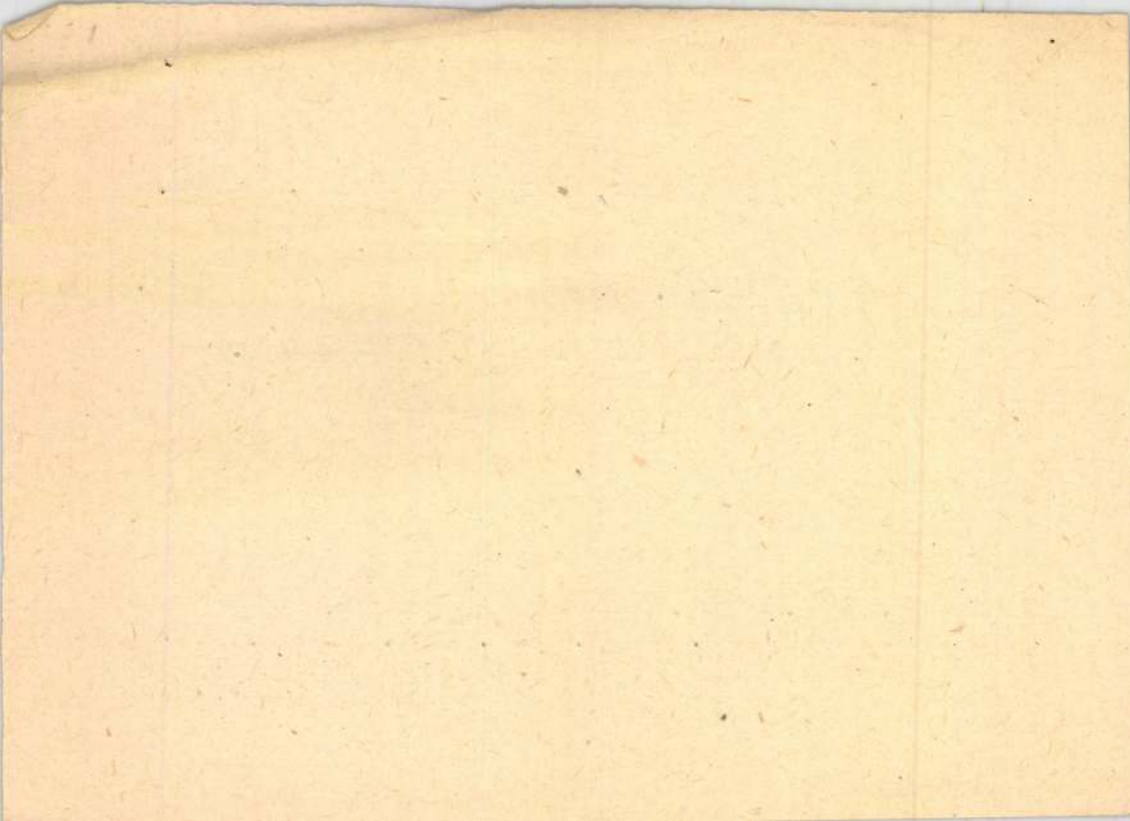
A Csorbai-tó.

Of.

/A főtitkári hivatalos szobában./

A Magyar Tud. Akad. Művei és eszéirai.
Akadémiai kiadású. 1913. évf. 8-9. füzet. Kéziratok:

539.1.

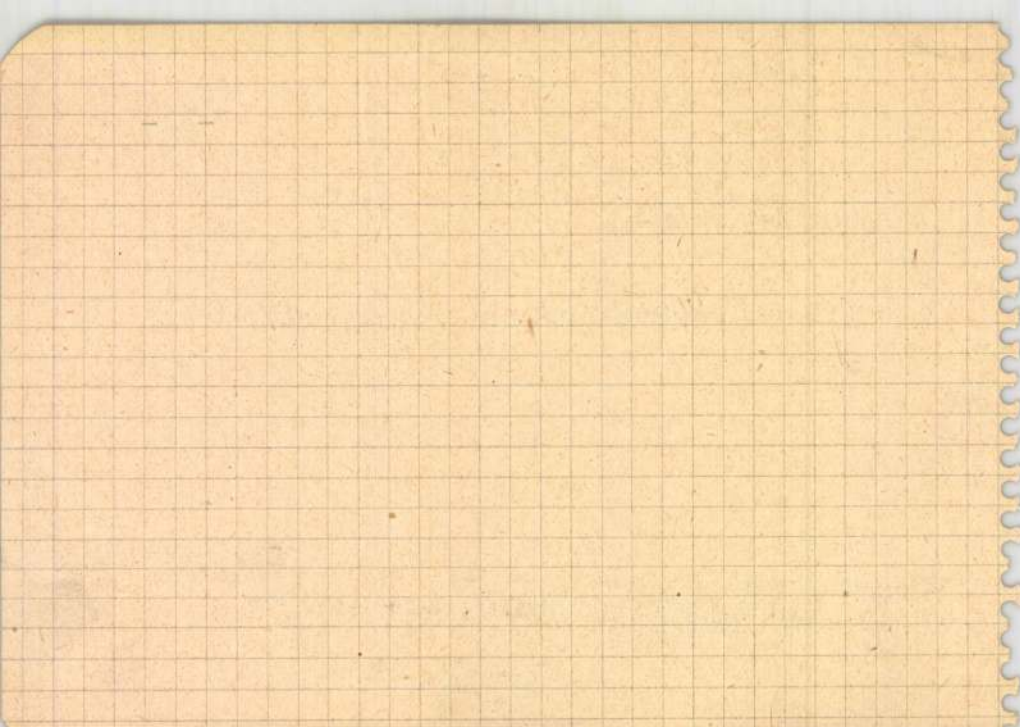

Maszák Hugóné

Deák Ferenc arcképe /Budapest/

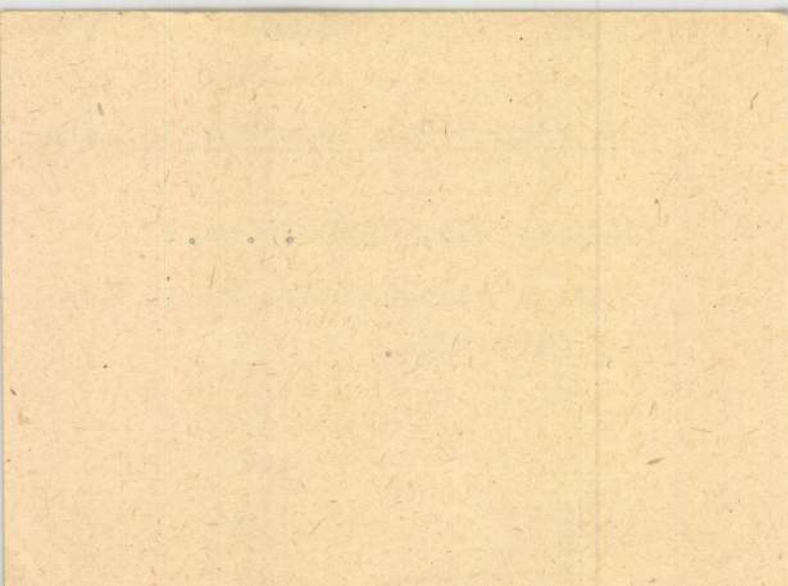
Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat által Szegeden
rendezett kiállítás 1876, katalogusa

Ma Szen-U-Dam festőművész, Korea

Művelt Nép, 1950 .6.sz.2

Épül a szabadságért küzdő Korea
új kulturája.

Maszk Hugóé

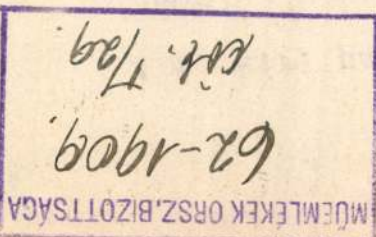

Barabás Hóna

Festé

l. Barabás Hóna

---

másod

A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszternek
6768. sz. a. kelt és az állomány

Utastom az al

gos Bizottsága részére Pe

képészeti cikkek dra feje

f-t a Műemlékek Országos

tatványára, elszámolás kö

tárcám terhére a fent meg

jon el, Budapest. 1909. J

Dr. K. Lippich Elek s. k., m

Madách Leona. festőné

Barabás munkája. A ő segítségével
2 lapot litografált!

1.) A első magyar független felelős
minisztérium - 1896

2.) A. ö. parlamentaris magyar
minisztérium. - 1896

Geróni, A magy. követe. 1860 184

1871

1871 - 1872

1872 - 1873

1873 - 1874

1874 - 1875

1875 - 1876

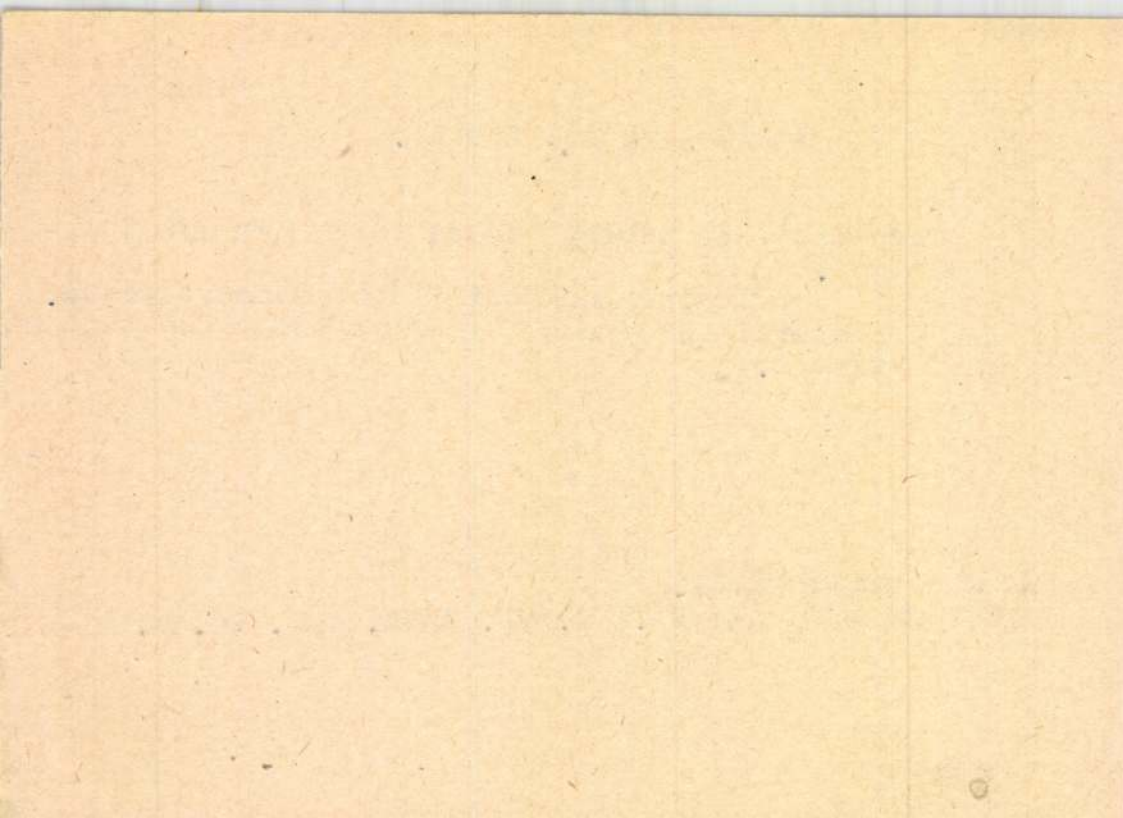
Maszák Hugóné, festőm.

Csendélet- és arckép festés terén már sokat alkotott.

Felekiné Munkácsi Flóra asszonyt festé.
/A drámai művésznő "kaméliás hölgy" costumejét viseli.

Hírek a műtermekből.

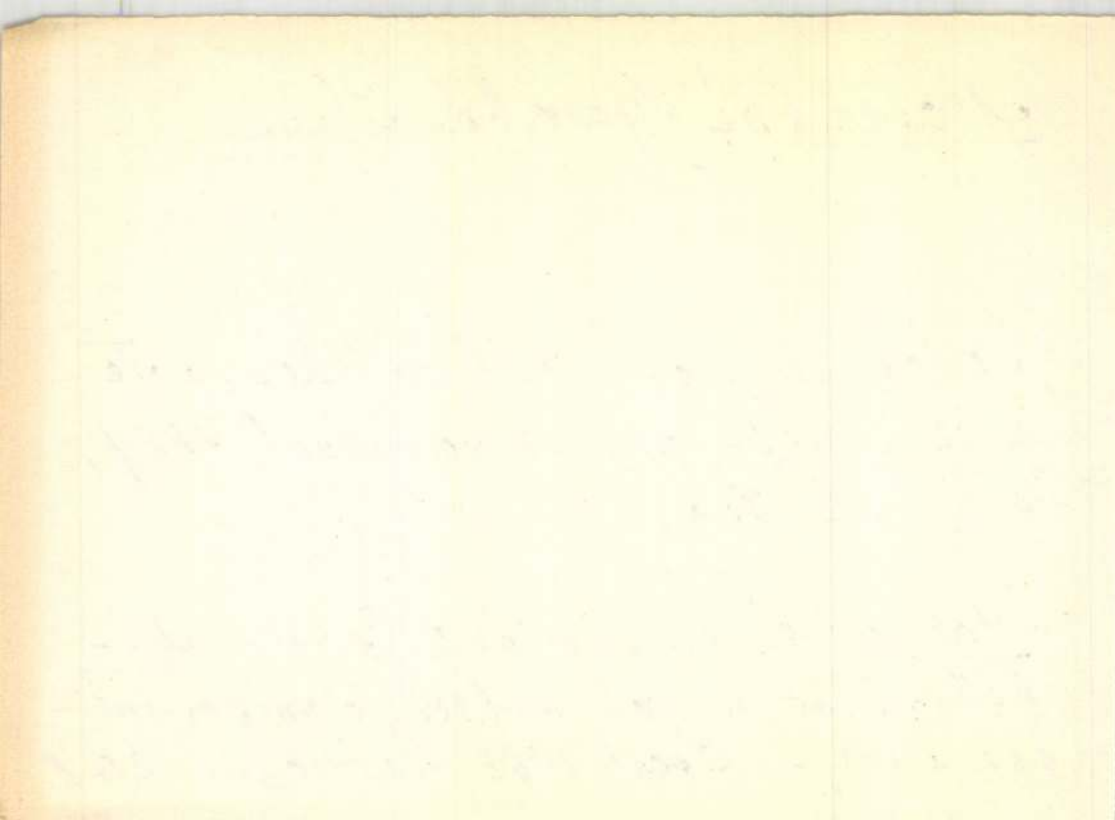
Képzőművészeti Szemle. 1. évf. 1879. okt. 10. sz. 126

Masodikné Garabcs Hona

„Feleki Miklós,“ civit. mellkép, a Ferenc József-rendi jeleveníével, 1887, olaj, 92 x 70 cm.

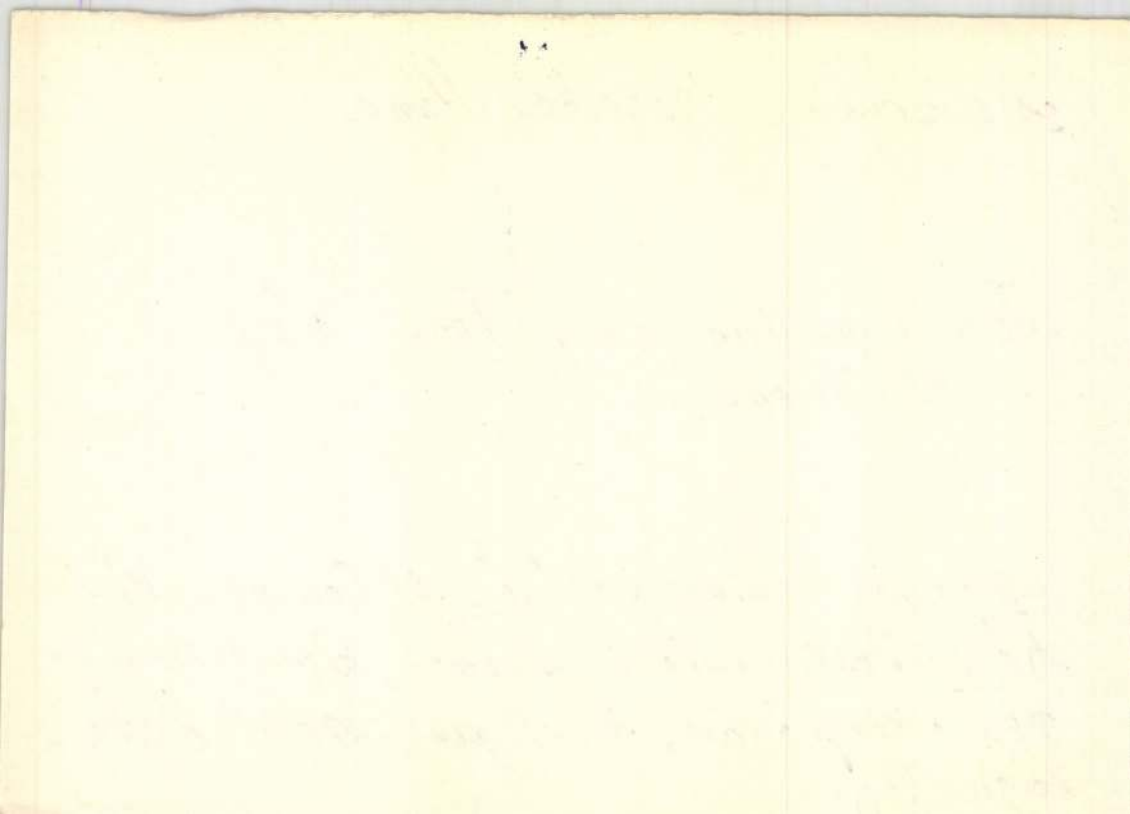
Magyar művészportrék, 2: Cennmer Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. sz. Bpest, 1966. katalógus 29 l.

Massákne' Gorabás' Flora

"Fekine, munkácsy Flora" olaj,
92 x 71 cm. -

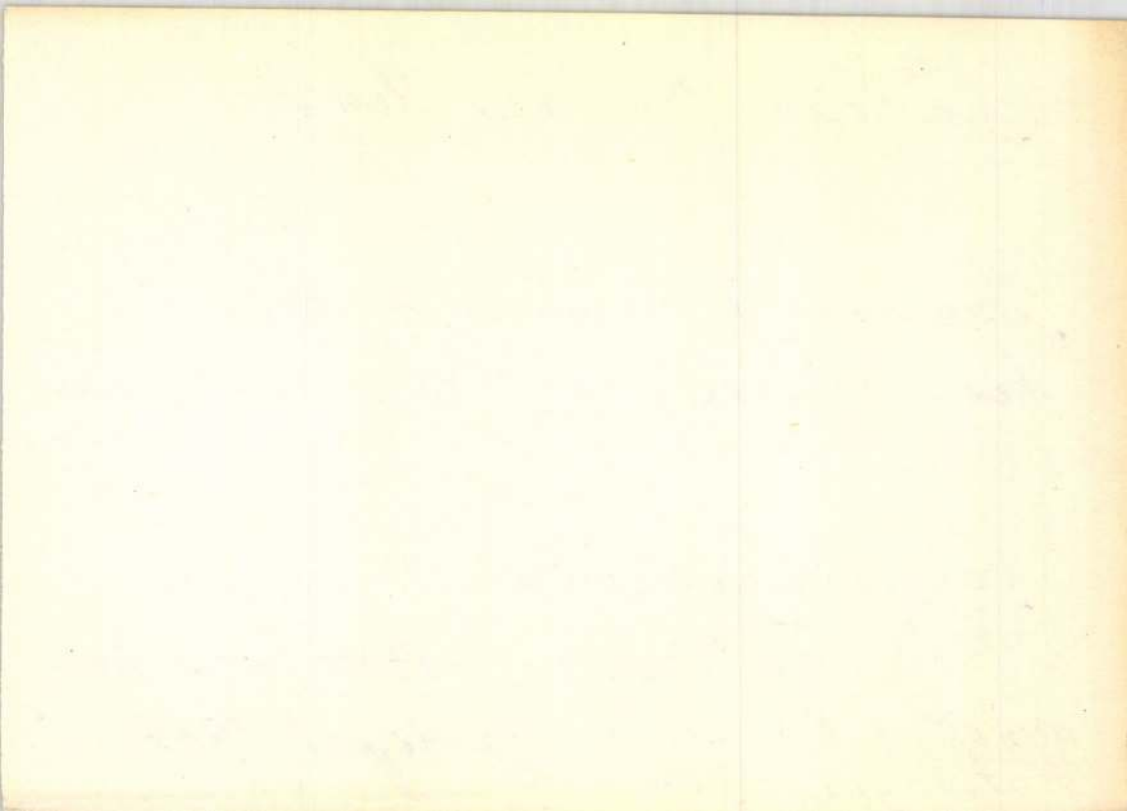
Magyar pinészpaprók 2. Csomor Illi-
hely: Festmények, szobrok, alambornu-
vek a XIX század, Budapest, 1966. Kata-
lógus, 30 l.

Masodik Garabás Hona

"Szokolai Kálmán", polgári ruhás mellképe, olaj, 1884. 94 x 66 cm.

Magyar pinészportrék 2. Cenner
Mikóly: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966.
Katalógus, 39 p.

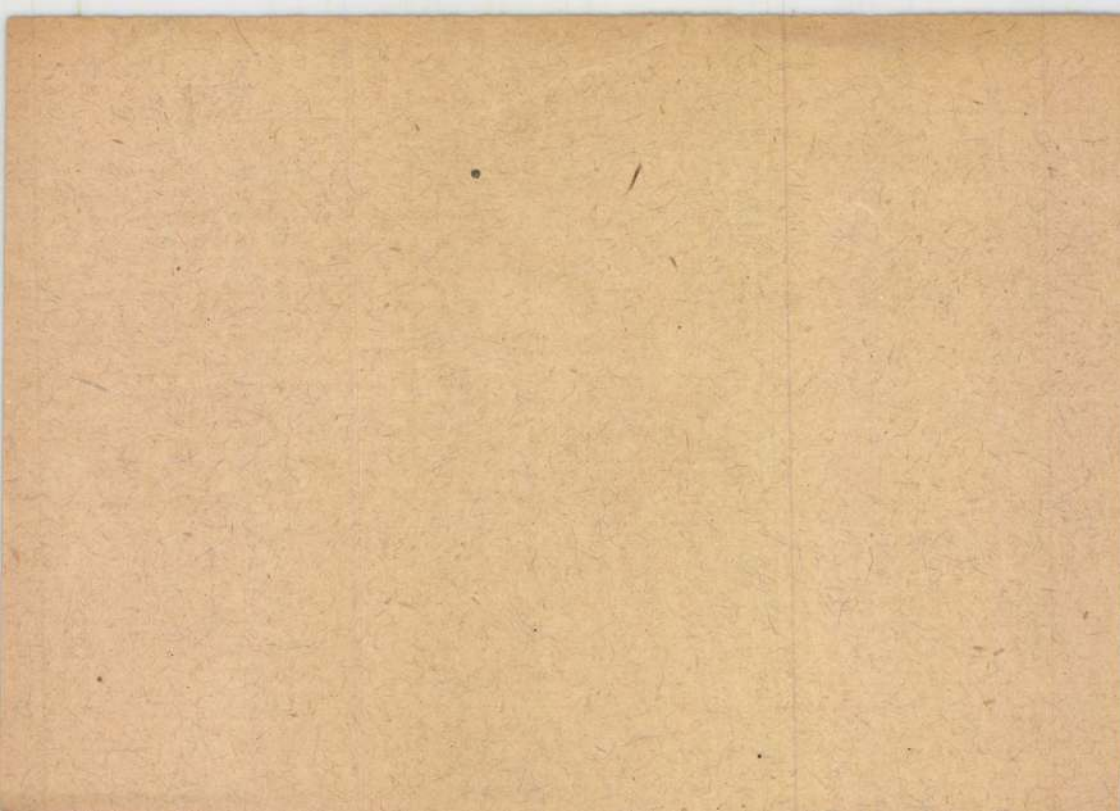

Maszaalik Ferenc
varóni katon

1797 k. katon

Schnall

T. 21. 68

1021

Maszelka János

(MASZELKA JÁNOS illusztrációja)

egyikének, aztán felszállt a kőbe alá, és a kocsis serén kiáltásai közepette eltávozott a templomozó gyüleke-

— Erősen klassz itt — mondta még egyszer n és azt játszották, hogy sztoj. Akire rákiáltottak, annak davajt kellett mondani vagy azt, hogy kaput, és lehetőleg meghalni a jó hűvösben, a tank alatt. Lölő pedig mint rangidős ítélkezett aztán eleve nek és holtak fölött. Elővette pisztolyát és sorba állította az izzadságtól maszatos, hunyorgó holtakat, és durr. Azt mesélték, hogy régebben igaziból, rendes golyóval csinálta, s hogy a Pipe azért sántít, mert flöccsre durrantotta a nagylábujját. Csak a vérszerződés tiltotta az árulkodást, s egy jobbfejta kőnek is lehet hasonló helyzetekben hinni.

Amíg ezt végiggondolta, már a csöbörtös toronylépcsőkön ug-rándozott, s a sekrestyén át a kijárat felé igyekezett. A templom, mint mindég, lengeteg tömjén- meg gyertyaszagú volt, amilyenek a vörös ministránsszoknyák is, amikor a hűvös, kikeményített fodru fehér ing alá kerülnek. Még kevesen gyűltek össze a reggeli misére, s azok is csendesesen keresték magukban az ájtatosságot. A vékony, sápadt tisztelendő, akiről sokat beszéltek a városban, a gyóntatószékben ült. Fehér kendőt szorított szemére, mintha a fiatal, szep-lős nő bűnei miatt szégyellné magát, aki buzgón motyogott át hozzá a bűnök rácsa mögül. De sem az áhítatos gyülekezet, sem a gyóntató atya jelenléte nem tudta elűzni Lölő képét, ahogyan fejszével kezében, ügyes mozdulatokkal felszeleteli a kézigránátot és újság-papírra szórja belőle a „málélisztet“. Talán azért nevezte máléliszt-nek a sárga töltetet, mert azt éppen nem lehetett kapni akkortájt, s a boltok előtt ácsorgó sorok csalódottan oszlottak szét a reggeli nyitás után. S mert nagyon makacsul még mindég Lölőre gondolt, a színesen világító testű szentek, köztük csúcsíves ablakkeretéből a nyúlánk Mihály is rosszalló biccentéssel nézett utána, mint aki tudja, hogy nagy bánat léssen ebből.

Ahogy kilépett a hűvös homályú szentélyből, libabőrözni kezdett itt kinn a reggeli melegtől, és a szenteltvizet letörölte homlo-káról. A nap már valahol a torony sárga keresztje körül ácsorgott. Szürke, zöld, barna lódenkabátokat cipeltek haza kövér karjukon az üres kosarú, de gondos háziasszonyok, és bizonyosan a közelgő őszre gondolhattak. Valahonnan a gumikötényű jeges kiáltása hal-latszott. Jegeet, — énekelte magas hangon. A hosszúszerű stájerló pókos lábával kicappogott a mellékutcából, s talán azért tűnt úgy, hogy ki akarna ballagni a világból, mert szemét valamelyik front porában tapossák azóta. A kis szőke kívárta, hogy a csendesen csorgó kocsi elhaladjon előtte, aztán átment az úttesten. Bekopogott a kapu alatti barna ajtón. Az özvegy házmesterné a zárban megfor-dította a kulcsot, és fénylő, vörös arcát odatámasztotta a résbe.

— Well — mondta Pingicer és elindultak. — Csak ne ameri-kázzunk, — ami nyilván azt jelentette, hogy ne húzzuk az időt. Miközben rákanyarodtak a Piski hídra, még azt mondta:

— Valahonnan csak kerül trihárom is — így ejtette, ilyen tu-dományos pontossággal a hármas finomságú töltet, a trolit titokza-

Maszárfalva (Bereg m)

Gör. kath. templom

l.

Lebereglékírások

126, 127. l.

8

9

146. Maszárfalva, g. k. fatemplom.

1733. „ligneum”. (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.)

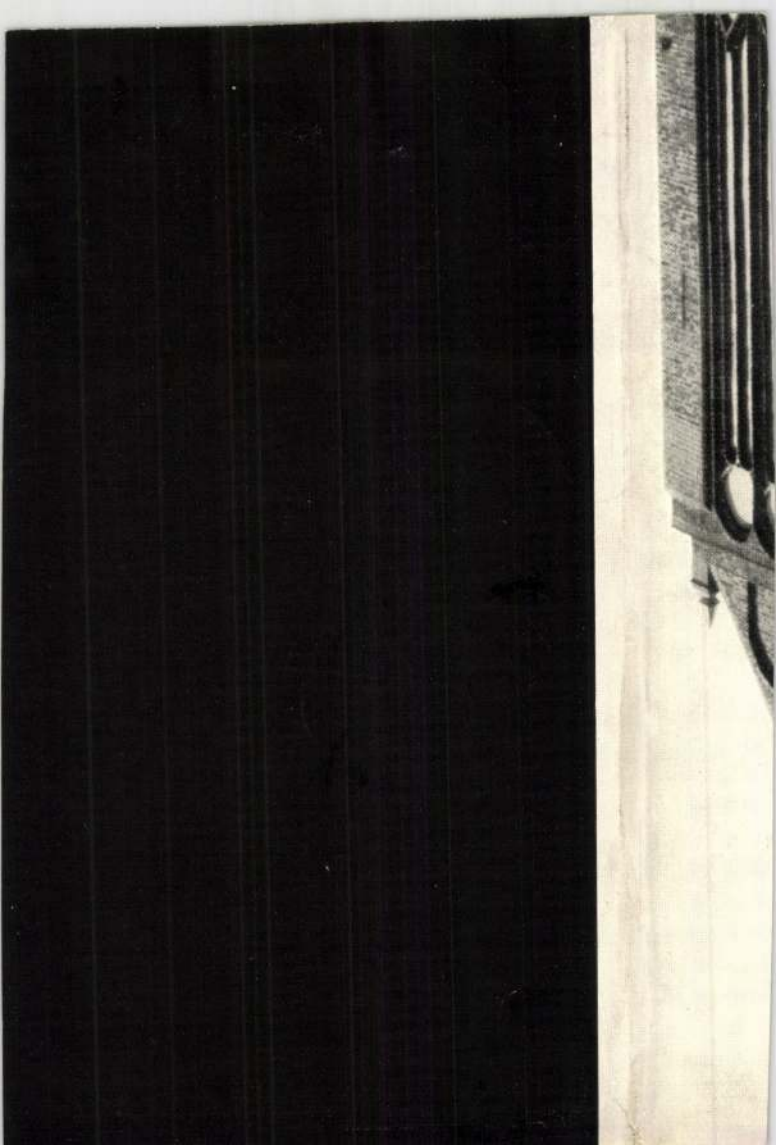
1747. „Ecclesia lignea in statu commodo.” (O. L.; C. P. Tab. et Conscr. 1747. No. 8.)

1839. „Eccl. Lig. ad S. Nicolaum.” (Schem. Munk. p. 39.)

1867. „Eccl. nova mur. . . 1867. 8 Januarii benedicta.” (Schem. Munk. 1868. p. 36.)

(Bereg m.)

Domfacs

Maszkulajnos

festő

M.D.K.

Erdélyes alakja a Miskolcalföldi
festészetnek az úrvilágban élő
művészi. Sok kényes és olaj
portréja látható.

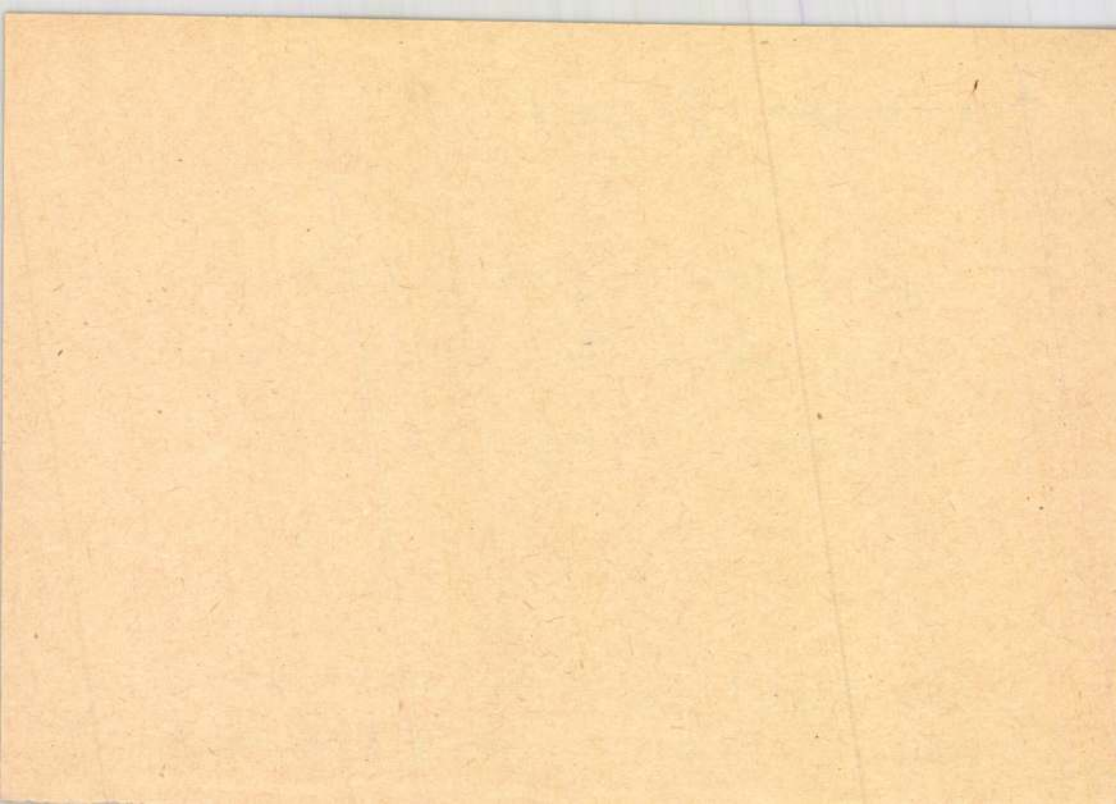
Moldonay György: Festők a Sziget, földön
művészet, 1869 aug. 21. lap

Hotel Concord, 1001 Broadway, New York
New York, N.Y. 10003

Masselka författ

1955-ben végzett a Kolozsvári Ke-
rtyéniskola. Székely-
várszegi telepelt.

gazda írás: új nyelv-iskola
Kovács, Kolozsvár 1959 XVIII. VI. sz. 900.

Marselka láos

vajra

Ref. :

Korunk 1970. IV. 621.

MASZELKA JÁNOS székelyudvarhelyi festőművész
kiállítása a Korunk Galériában /Kolozsvár/.
/rövid hir./

Utunk, XXXI.évf. 46./1463./sz. 1976. nov.
12. 8.old.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

REPORT OF THE PHYSICS DEPARTMENT

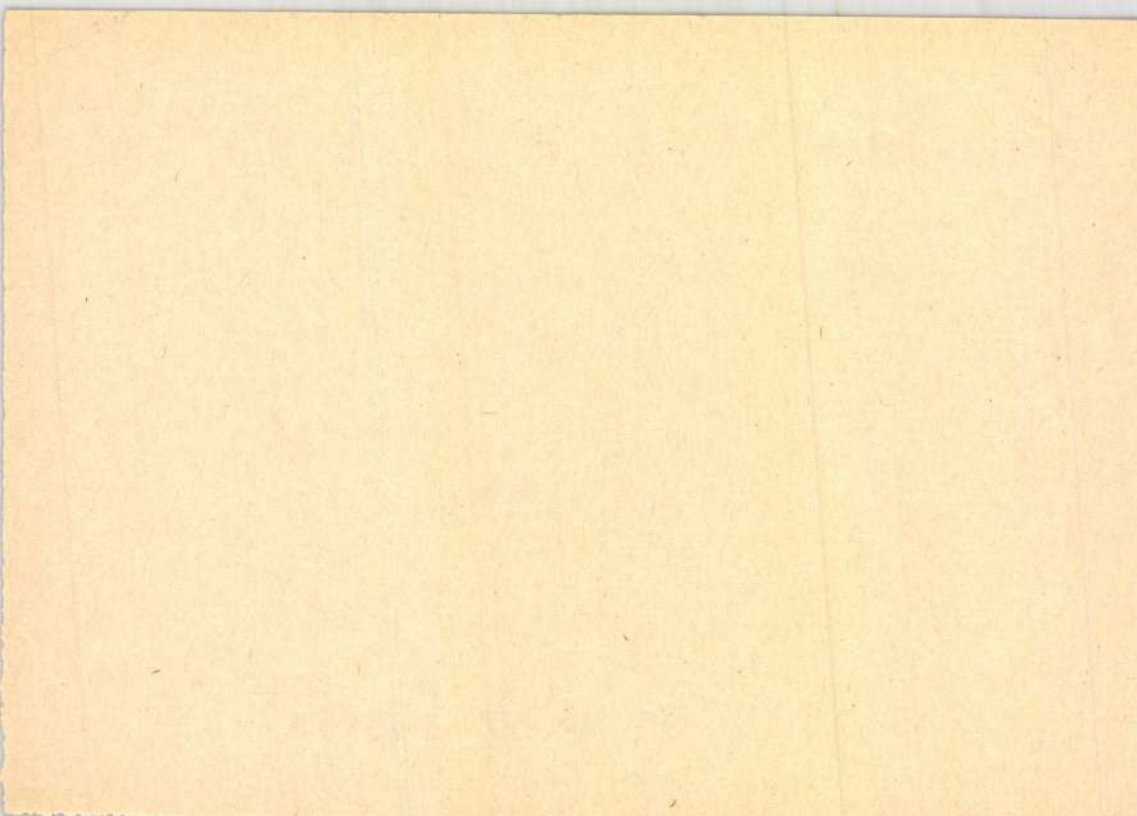
1954-1955

Masztra János

"Küküllő" a lépeket
reproducióját a
lépemelletben

Igaz Szó 1972 november

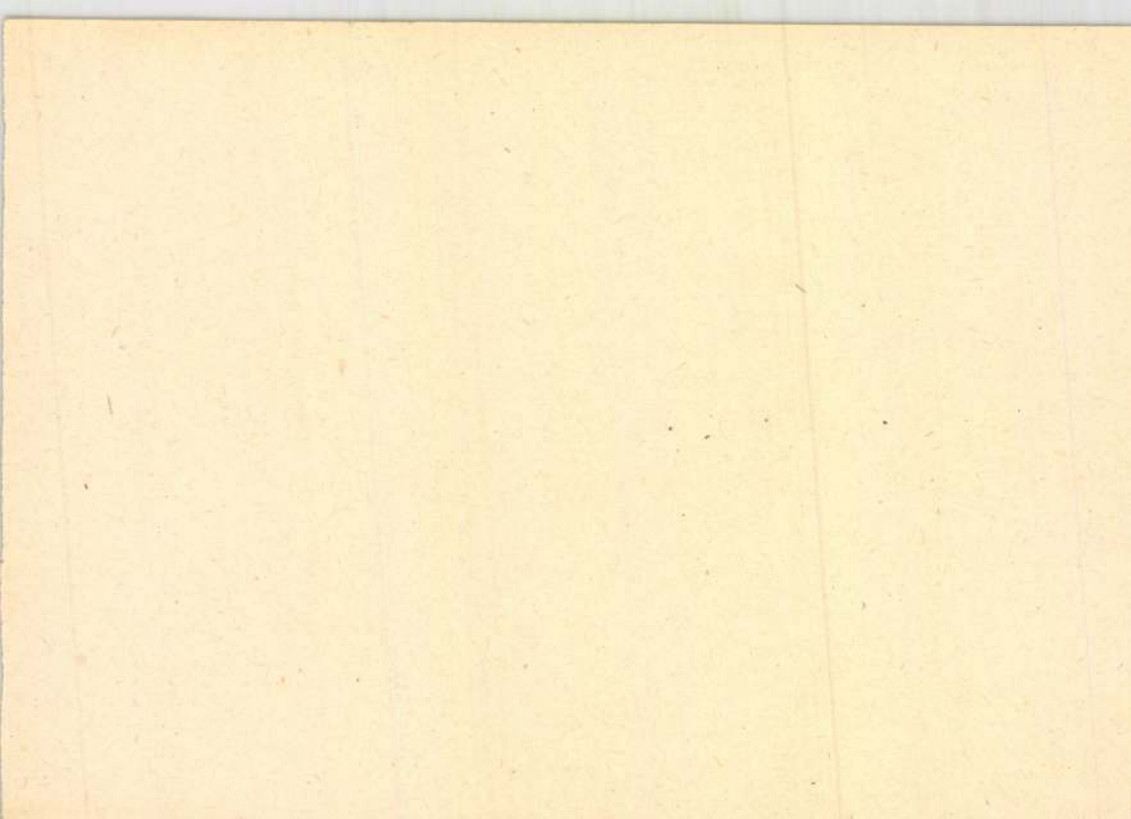
Marella Idus

Neve enlitue.

A Helt, 1971. dec. 17.

2. enlg. 514.

9a.

Marnelka János

A zetelakai kultúrhasz mini képtérkép adta
egyeke művet.

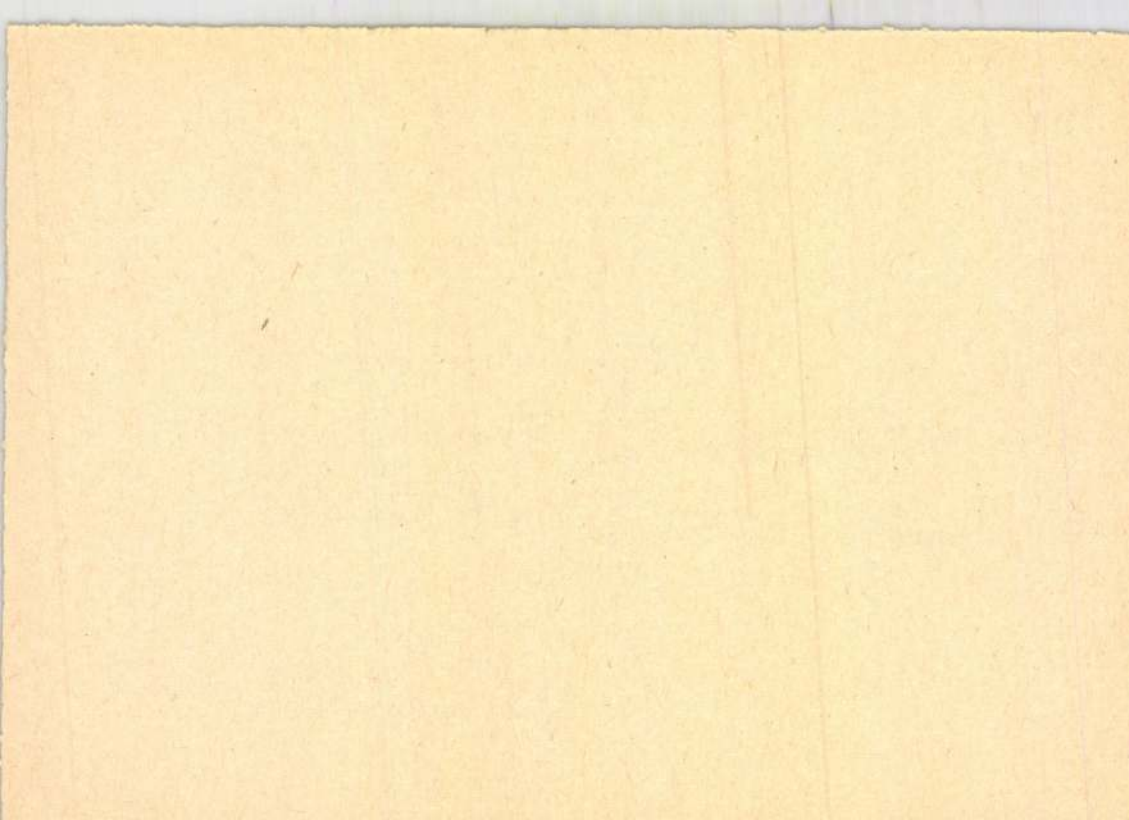

Masseltra Säuos festömmind
(1929 Matamarosijet -)

1

Gebylyudvachelyen et.
A Tolosvari Lou Andreesen leppimie-
yehi föistoleu värtett 1955-ben.

Igat hoi 1971 november

Mastella János

2

Élő nyitódűs szereplése

1953. Kasai egyéni Vállalkozás

1968 - Szélességudvarhely, Szélességkereszt

1972 Csígyereda, Szélességudvarhely

1972. november

Masselka fānos rojzar

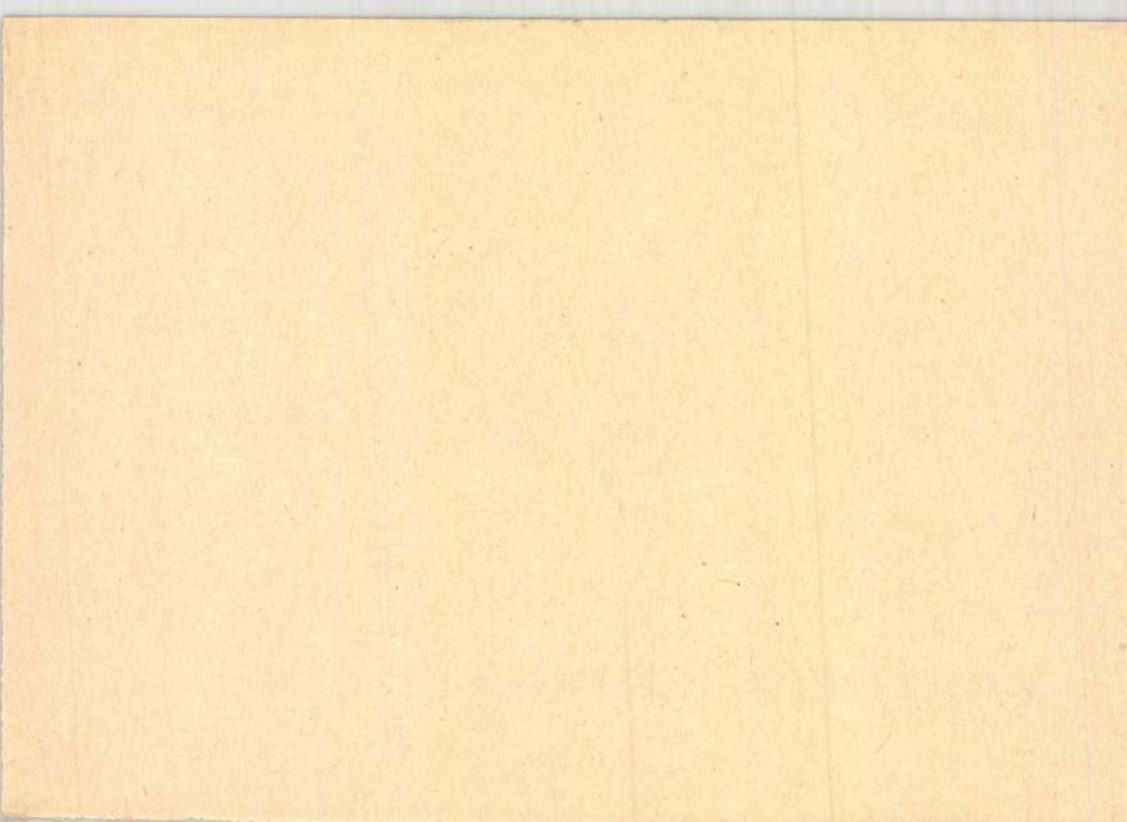
1902 Szö 68/8

327,337
362.

Maszella János

"A Garabos' alatt" c. képeket
reproduálja a 249. oldalon

Mexella János

Szélelyudvarhely jelentős festője,
a városban képművészeti múzeumot
alapított

Komul 1974/2 250. old.

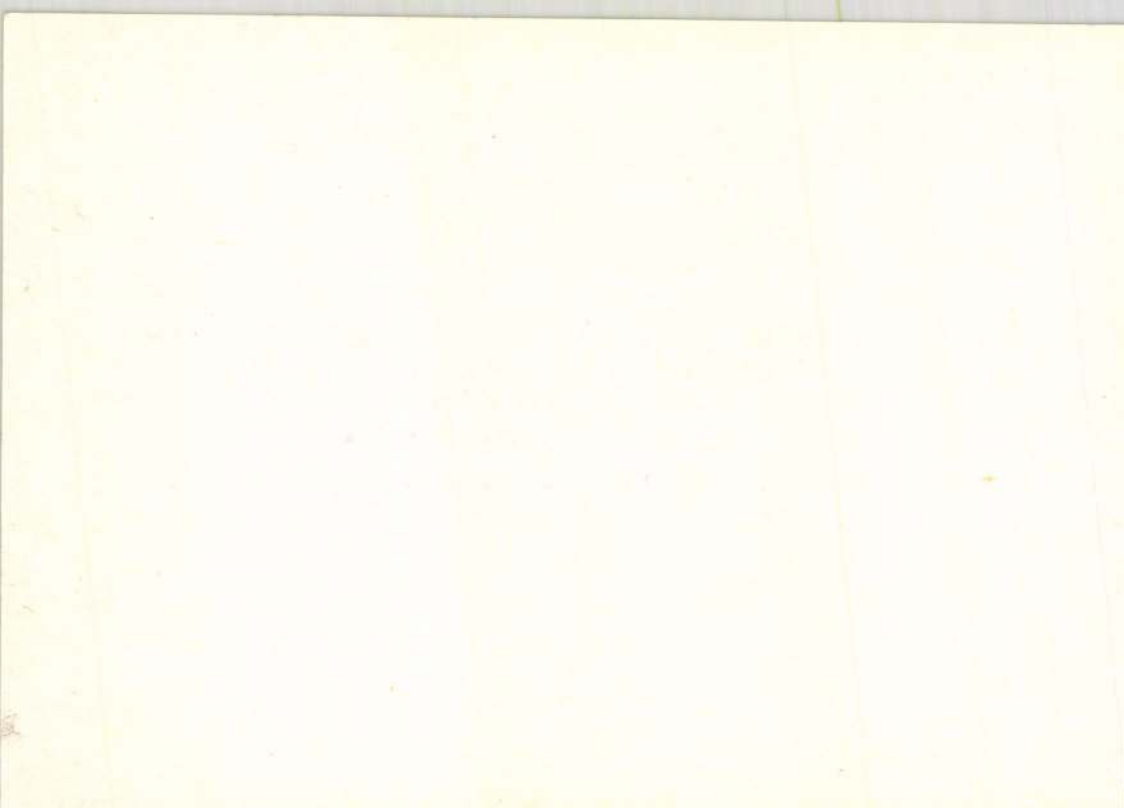

MASZELKA JÁNOS
festőművész

A Székelyudvarhelyi Municipiumi Művelődési Házban Maszelka János festőművész és Miklós Ida népművész kiállítása nyílt meg 1984 febr. 3.-án.

Utunk, XXXIX.évf. 7. sz. 1984. febr.
8. oldal.

Maszelka János

Köntös-Szabó Zoltán:

M.J. vendégkönyvébe./MASZELKA JÁNOS
festőművészről./

Utunk, XXXII.évf. 18./1488./sz. 1977.
május 6. 7.old. 1 kép.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Maszelka János

MASZELKA JÁNOS pasztelljei a csikszere-
dai művelődési házban. /rövid hir./

Utunk, XXXIII.évf. 38./1560. sz. 1978.
szept. 22. 8.old.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

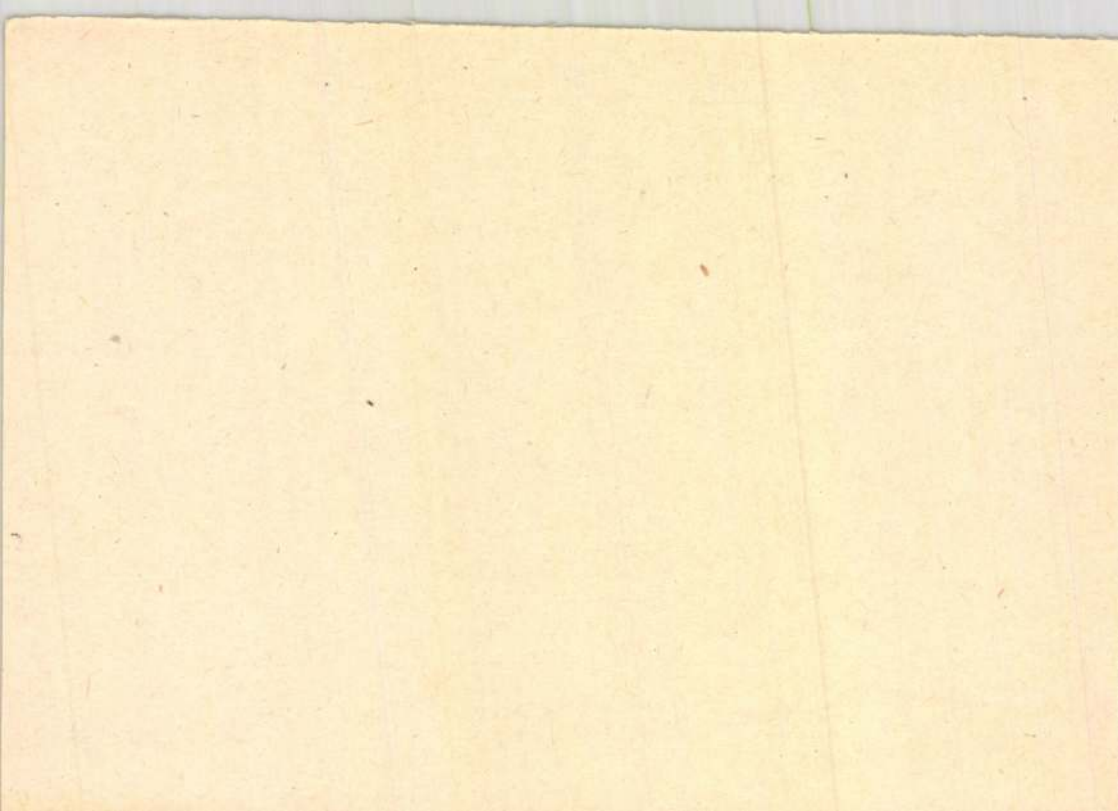
Masella Falus festo⁴

" Faluvig⁴

festuney

Komur 1977/4

295 old

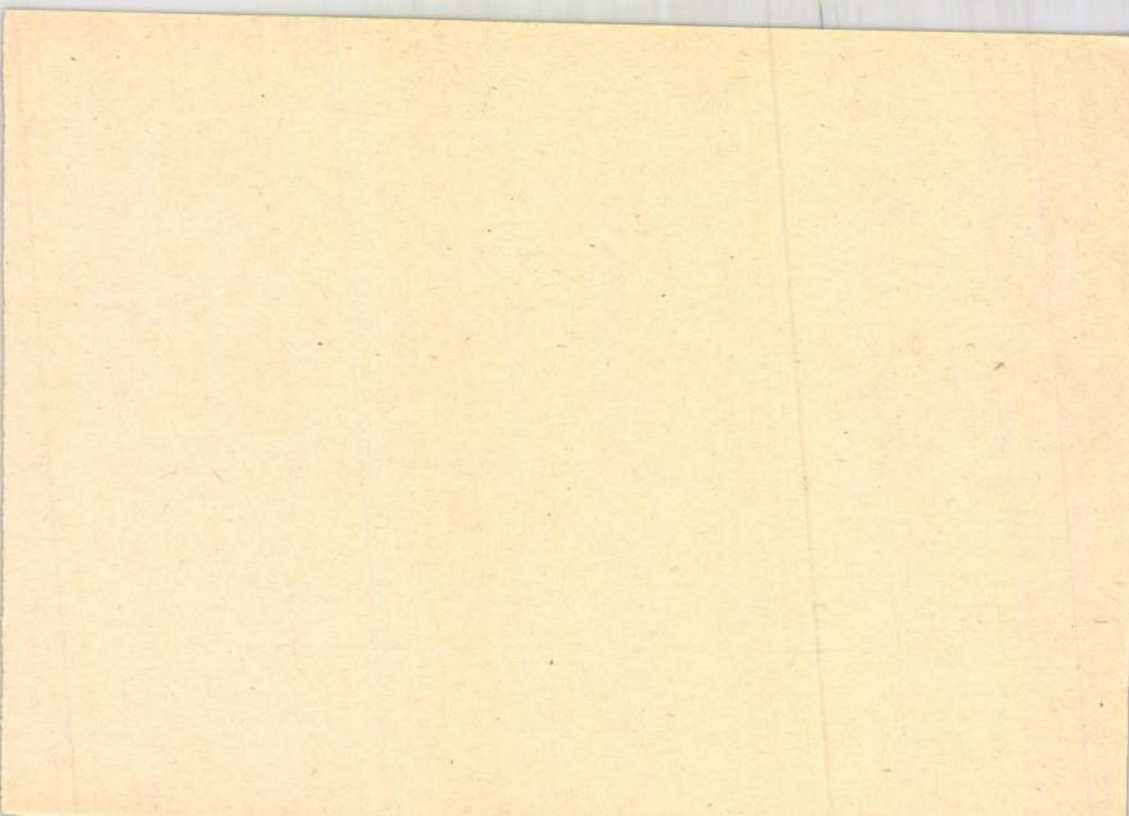
Maszella Fa'no festő

- Udvarhelyen grafikai
képzéssel rendelkező
- művei iránti nagy érdeklődés
- aktív képzésközpont

Életrajzi vázlat: Maszella Fa'no

Dqaz Szó 1975/5

460 old

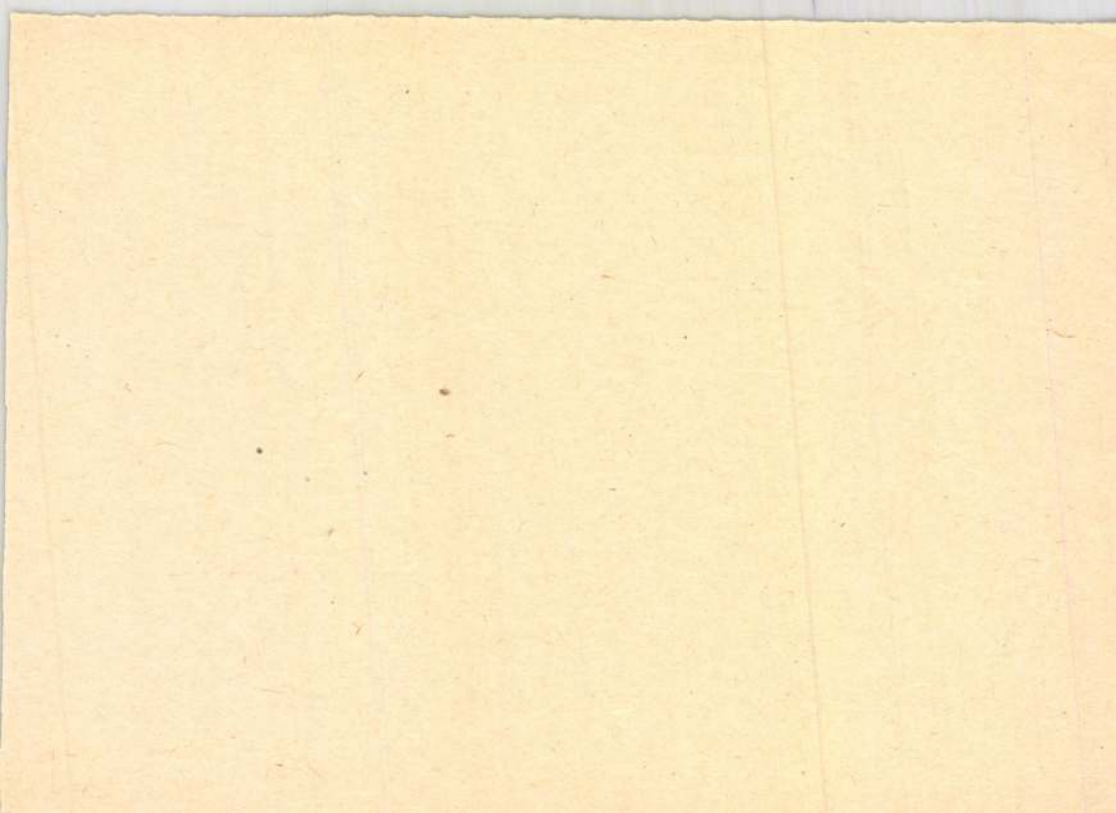

Masselra János festő

„Szövelem”

- grafika

József Szoó 1975/5 460 old

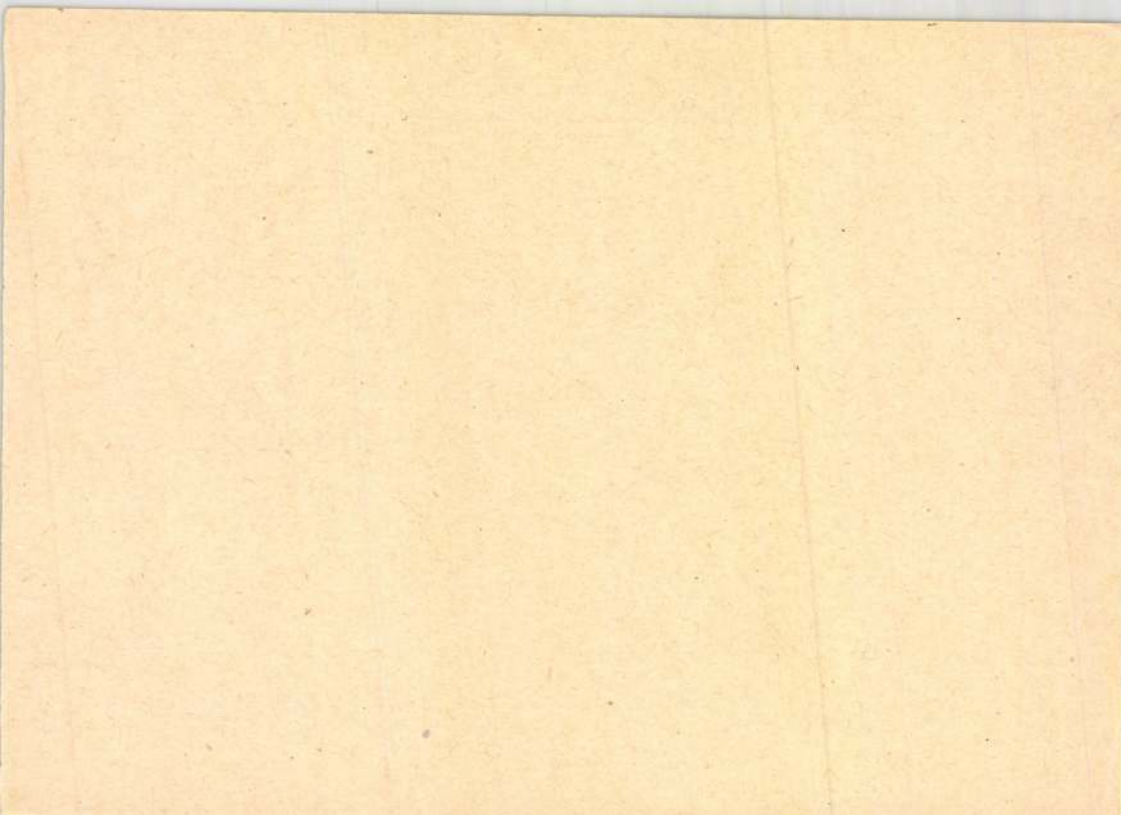

Mazzelka Jalus festo⁹

4. drb grafira

Igar Sto' 1975 / 11

401, 404, 439,
451. old.

MASZELKA JÁNOS

festőművész

Bucur, Nicolae:

A természet az én nagy tanítómesterem.
Mütermémlátogatás Maszelka Jánosnál.

Utunk, XXXVIII.évf.5.sz. 1983 febr.4.
7.old. képpel.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Mászelka János
festőművész

A Hargita Albuma közölte

Mászelka János műveit és műhelyvallomásait.

Ld. Művelődés, XXXVII.évf.6.sz. 1984 június, 23. old.

Maszelka János

Soha nem pillantok vissza a számvetés igényével az elmúltakra; talán még korai is lenne. Teszem ezt, mert szívesen elidőzöm egy-egy eszménynél, amely gyökeres fordulatot jelentett életemben. Az egyikre igen gyakran gondolok: egyszer nekem is — úgy látszik — el kellett kerülnöm Máramaroszigetről Székelyudvarhelyre. Itt kezdtem festeni. A táj nevelt festővé, és azóta se rőtítam le hálámat iránta. Van egy Szejkénk, a Budvár, a Csicsér, valamivel távolabb pedig a Szarkakő. Kedvenc faluin a közelben: Ócsalva, Décsfalva, Kecset.

Arra nem is számítok, hogy valaha elmondhatom: no, most már semmivel nem tartozom: neked sem, falu, neked sem, vidék. Szeretnék bár egy keveset törleszteni még ebből az adósságból.

MASZELKA JÁNOS

Igaz Szó 1969 III. a.

Először édesapám tanított festeni, majd tanárain, mestereim, azután az élet. Rámehézedett a gyermekekor. Ösztönösen fordultam elődeim felé, és rendületlenül festettem a természetet. Így kezdtem gondolkodni és szembenézni a valósággal.

A tanulmányi éveik becsülettel befejeződtek. Visszatértem a magyarországi begyék közé, hogy újratanuljak mindent. A szűkszárvúság a vállalkárnak vonulatok között erény. Ugy értem, igazuk van felus feleimnek: minden ember egy-egy aléotó ero. Vállalom azt a talajt, amelyen bölcsöm ringatták, magamnak tudom, mert részese vagyok és adósa.

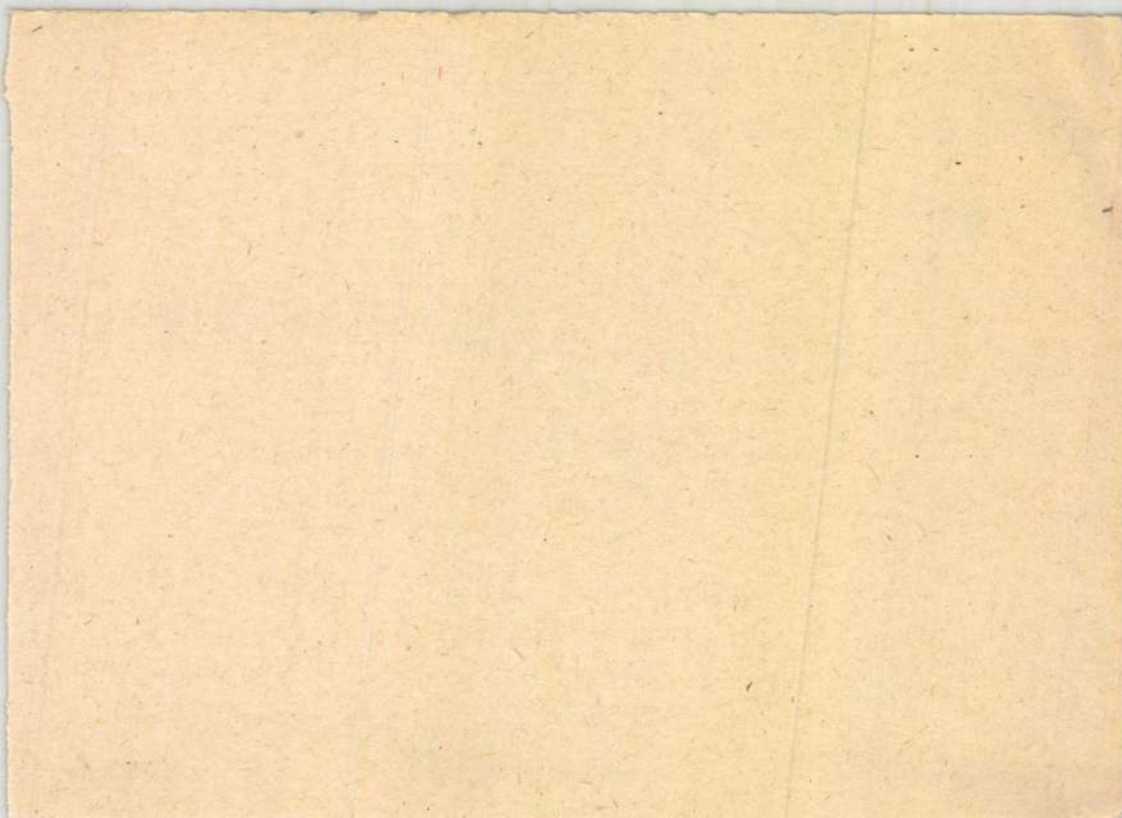
MÁRTON ÁRPÁD

Charelha János

festő-

A magyar népi tradíció megőrzésé-
ben dolgozik

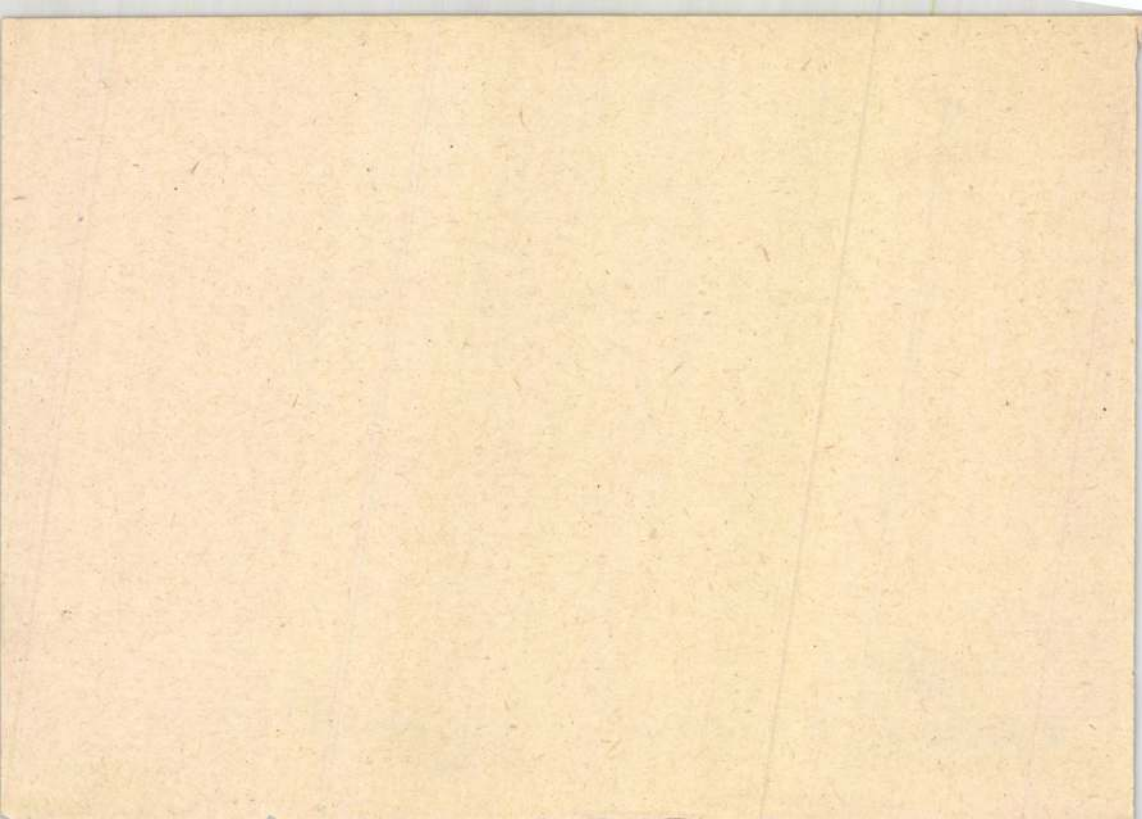
~~Selymes István: Karósi vidéki festő~~
Művészet, 1970. május - 18. lap

Maszelka Janos

«Tágyahoroló» Repő.

Kosnák, Kolosvár 1968. XI. 1703.

MASZELKA János 52, 127, 128, 135, 33

Máramarossziget, 1929. január 24.

IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner

Erdély

LIBRARY - 1900

Erdélyi művészek munkái a Vármegye Galériában

Az azonos nevű utca 11-es számú épületben található a Vármegye Galéria, amely egyéni szintfórtot képvisel a magyarországi tartatok között. A *Kákonyi Csilla* vezette galéria fő tevékenységi köre az Erdélyben élő magyar alkotók bemutatása. A kiállításokon minden képzőművészeti ág szerepel – olajfestmények, akvarellék mellett plaketek és a legkülönfélébb anyagokból készült szobrok egyaránt szerepelnek. Kiállított a Vármegye Galériában többek között *Nagy Imre*, *Pál Lajos*, *Maszelka János*, *Nagy Pál*, *Xantus Géza*, *Miholcsa József*, valamint *Törös Gábor* is, akiket az erdélyi képzőművészet képviselőinek legjelesebbjei között tartunk számon.

Az 1988-ban alapított galéria főképp pályázati úton, valamint az Erdélyi Művészeti Alapítványon keresztült próbálja előtéríteni a működtetéséhez szűkebb körű összereprezentálni a Budapesti Tavasszi Fesztivállal közösen szervezett kiállításokon – május 7-ig – *Futásfalvi Márton Piroška* erdélyi témájú akvarelljeit láthatja a közönség, amelyek 1935 és 1944 között készültek. Május 13-tól nyílik meg majd a *Leiter Artúr*-emlékkiállítás, amely egyben a művészről írt monográfiát bemutatja is lesz. Az ezt követő – ugyancsak monográfiával egybekötött – kiállításon *Kákonyi Csilla* műveit láthatjuk majd, és a nyári időszakot végül *Bojár Edit* kiállítása zárja, amelynek során a Kolozsvár történetéről készült, illusztrált kötetet mutatják be.

A tárlatokat minden héten keddtől péntekig, 10–18 óra között tekinthetik meg az érdeklődők.

HAKLIK

Xantus Géza: Via Crucis IX

Nagy N. O. 1999 IV. 9

sorokkal a Világörökség

kétszemes születésnapját ültük június 19-én, a budapesti búcsú időszakában. Igaz, 1849. november 20-án avatták föl, de a világháborús robbantás után 1949-ben állították helyre. Egy napra a budapestiek vehetik birtokukba a Láncidat és az Alagutat, a Clark Ádám és a Roosevelt teret, 9-től 24 óráig. Vendégként ide várják a testvérhid városának, az angliai Marlownak a kilátóit is. (A Magyar Posta pedig emlékélyegyblokkot ad ki, s ugyancsak az innepség alkalmából jelenik meg egy gazdagon illusztrált tanulmánykötet a hid történetéről.)

Buda és Pest egybekeletét is jelzi majd a két hídfőnél álló menyaszonny- illetve völgyeny-

METZ

Pénzgondok Salzburgban

Egyre nagyobb anyagi gondokkal küzd a Salzburgi Ünnepi Játékok eseménysorozata. Ennek okát a szervezők abban látják, hogy a közönség az utóbbi években megváltoztatta jegyvásárlási szokásait.

Korábban már elővételeiben elkeltek nemcsak a szentációk, hanem a kevésbé jelentős salzburgi események is. Most viszont a közönség rászokott arra, hogy az előadás előtt közvetlenül váltson jegyet.

Gerhard Morrier főmenedzsa a Kurier osztrák lapban megjegyezte:

A jövő évi költségvetés tervezésekor már most kiderült, hogy a fesztivál költségvetésében minden bizalommal 27 millió schillinges úr tátong, mivel az idén – elsősorban a Salzburgi Tavasszi Ünnepi Játékok miatt – a szervezők minden tartalékot felélték.

MTI – PANORÁMA

Vélemény

Néhány szó a Hóman-cikkhez

Rendszeres olvasója vagyok a „Belváros-Lipótváros” c. lapnak, így olvastam a IV. évf. 21. számának 19. oldalán lévő „Kritika” cikket is.

Ebben rövid méltatás van az egykori kultuszminiszter, Hóman Bálint történelmi munkájáról, melyet Szt. István királyról írt.

A könyv – Önök szerint – „egyaránt méltó elismerése a történész munkájának és áldozatos életének.”

Főszerkesztő úr! Miért olyan szégyenlős a cikkíró, hogy nem meri megemlíteni, hogy ez a kiváló történész éhehált a váci börtönben, ahová a szadista gyilkos Péter Gábor juttatta Rákosi Mátyás, a magyar nép hóhéra idején.

Az az érzésem, hogy azért nem írt a két személy „munkásságáról” mert nem akarta Lipótváros lakosainak érzékenységét megbántani, de Hóman Bálint emléke megérdemelt volna két sort.

A LAP EGYIK ÁLLANDÓ OLVASÓJA:
KÉSMÁRKI KÁROLY

2000

Azt tervezem, hogy a napokban felhívással fordulok az emberiséghez. Azt fogom kérni, hogy most, 1998. december 31-én ünnepelje velem együtt a XX. század és a II. évezred végét, a XXI. század és a III. évezred beköszöntét. Koccintsunk mindannyian vidáman 1999-re, mint a jövő század *első évére!* Hogy ettől az emberiség komplett hülyének fog tekinteni? Meglehet, sőt biztos. De mi van azokkal, akik ugyanezt a cécót 1999 végén akarják megrendezni? Akik a 2000. évet tekintik az új évszázad és évezred első évének? Ők normálisak? Igen, ők normálisak, de tévednek. 2000 ugyanis ugyanúgy nem az első éve a jövő századnak, ahogyan 1999 nem lesz, vagy 1963 nem volt az.

Juan Antonio Samaranch, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke az atlantai nyári olimpiai játékok záróünnepségén arról beszélt, hogy 2000-ben Sydneyben rendezik meg a XXI. század első olimpiáját. Samaranch úr természetesen tévedett, s ma már naponta tapasztaljuk, hogy ebbe a csapdába sokan mások is be-

leestek. A 2000. évi olimpia nem a XXI. század első, hanem a XX. század utolsó olimpiája lesz.

Az, hogy 1999 Szilveszter éjjelén, pontban éjfélkor a négyjegyű évszám első számjegye 1-ről 2-re „ugrik”, arra csábít, hogy új évszázad beköszöntét ünnepeljünk. Az ünnepléssel azonban még egy évet várni kell. A huszonegyedik század és a harmadik évezred nem 2000, hanem 2001. január elsején kezdődik, mint ahogyan a számsor sem nullával, hanem eggyessel indul.

A jövő évi századforduló mellett kardoskodók logikája szerint 2000 vagy a jövő század és évezred *nulladik éve* lenne, ami képtelenség vagy az *első éve*, ekkor azonban 2001 lenne a második, 2002 a harmadik, 2003 a negyedik stb., év, ami szintén képtelenség. Legalábbis vicces.

Már most sok utazási iroda szervezi az 1999. szilveszteri „századfordulós” programokat. Vajon ők is tévednek? Nem, ők nem tévednek. Ők csinálnak. **BOTKA ZOLTÁN**

A leveleket szerkesztve, esetenként rövidítve közöljük. A közzétett levelek nem önkéntlenül esnek egybe a szerkesztőség véleményével.

Emlékszik még?

Az OTP BANK Semmelweis utcai fiókja munkanapokon **3/4 8**-tól, várja tisztelt Ügyfeleit!

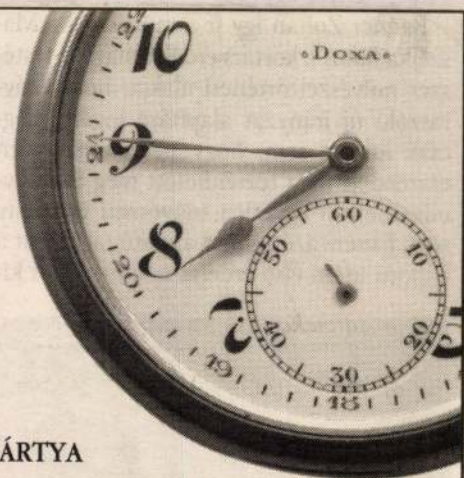
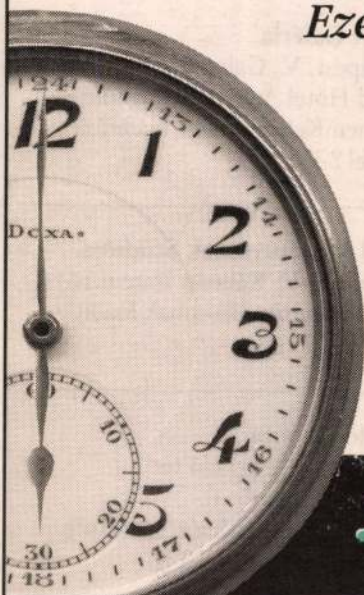
Ezen túl a

- LAKOSSÁGI FOLYÓSZÁMLA ÉS BANKKÁRTYA
- VÁLLALKOZÓI BANKSZÁMLA
- LAKOSSÁGI BETÉT
- OTP MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁR
- OTP LAKÁSTAKARÉKPÉNZTÁR szolgáltatásait este hatig

tettük elérhetővé az Ön számára!

18-ig nyitva

Bp., 1052 Semmelweis u. 11.

Marnela Ján

Galéria

Maszelka János pasztellképei a Vármegye Galériában

Megdöbbenőek a pasztellban rejlő lehetőségek. Az impresszionisták kedvelt képzőművészeti technikája úgy tűnik tovább él-vagy feltámad? – ezen a századvégen is. Talán mert igazán „finom” technika, talán mert a minőség fokmérője: a csalással, anyagiassággal felszabdalt Művészetben az aquarell vagy a pasztellkréta használata kegyetlenül leleplezi a nemtudást és megmutatja a mestert.

A mesterek közé tartozik Maszelka János is, akinek hetvenedik születésnapja alkalmából rendezett kiállítást az Erdély Művészetéért Alapítvány a Vármegye Galériában. 1929-ben született Máramaroszigeten. A kolozsvári „Ion Andreescu” Képzőművészeti Főiskola festészeti szakán Abodi Nagy Béla, Kádár Tibor és Miklóssy Gábor voltak mesterei. Tanulmányai végeztével Székelyudvarhelyre neveztek ki, ahol először a tanügyben dolgozott majd a Művelődési Házat irányította. Itt gyűjtötte össze azt az anyagot, amely az 1979-ben létrejött udvarhelyi Képtár alapgyűjteményét képezi.

Banner Zoltán így ír a művészről: „Maszelka János a kortárs erdélyi magyar festészet művészettörténeti alakja; nem világraszóló új irányzat alapítása jogán, még csak amiatt sem, hogy nélküle negyven esztendeje nem történhetett meg Székelyudvarhelyen egyetlen művészeti esemény sem, hanem azért, mert alapító tagja volt a háború utáni első erdélyi művésztelepi kí-

sérletnek, majd miután ez a kísérlet nem sikerülhetett, az Északról, Máramarosból jött festő a mindinkább terebélyesedő székely festőiskola egyik legjellegzetesebb képviselőjeként igazolta a Nagy Istváni hagyomány máig ható és gyümölcsöztesztetendő érvényét. Idejében átette műfaji székelyét is: az olajfestészetből a pasztellbe.

Erdélyben persze mindenre rátelepedett a végzet árnya: Nagy István és kesei követői, például Kusztoz Endre, Sovér Elek,

Sükösd Ferenc, Gaál András, Márton Árpád és mások kezében a színes kréta nem lágyította, hanem tekintetet fölszövő éles-séggel exponálta a földomlás szakadékait. Maszelka teljesítménye: az ellentmondás, a lélek vak rendíthetlensége, amivel a szakadék fölött átjárható függőhidat szőtt lila fákból, vörös csúcsokból, kék telekből, sárga egekből a játéknak és a reménynek, mert tudva tudja: „a művésznek nemcsak az a dolga, hogy elsőként riasszon, hanem az is, hogy utolsóként füttyörésszen.”

ZORA

Kiállítások

BM Dunapalota

(Budapest, V., Zrínyi u.5.):
Végsheő Klára kiállítása
december 11-ig

Budapest Kiállítóterem

(Budapest, V., Szabadsajtó út 5.):
Budapest, Válogatott képek
1964-1998
Féner Tamás fotókiállítása
december 13-ig

Centrális Galéria

(Budapest, V., Nádor u.11.):
Az 50-70-es évek magyar és szovjet
diafilmtermése december 18-ig

Dovin Galéria

(Budapest, V., Galamb u. 6.):
Grand Hotel Avignon virágboltja –
Kelemen Kettenbrücke kiállítása
január 12-ig

Fiatalképzőművészek Stúdiója

(Budapest, V., Kálmán Imre u.16):
A stúdió ösztöndíjasainak kiállítása
december 31-ig

Vigadó Galéria

(Budapest, V., Vigadó tér 3.):
„Lépés a jövőbe”
– a Magyar Innovációs Szövetség
kiállítása december 13-ig

„Minden magyar felelős
minden magyarért.”

Szabó Dezső

ERDÉLY MŰVÉSZETÉÉRT ALAPÍTVÁNY

VÁRMEGYE GALÉRIA

VÁRMEGYE GALÉRIA

H – 1052 Budapest, Vármegye utca 11.

Telefon/fax: 118–8148

Nyitvatartás: kedd, szerda, csütörtök, péntek
10–18 óráig

Erdély Művészetéért Alapítvány

1675 Budapest, Postafiók 133.

MNB 217–98089–5421

MEGHÍVÓ

MASZELKA JÁNOS

pasztell kiállítására

„Megkülönböztetett bátorság kell ahhoz,
hogy napjaink tűzijátékos–halálugrásos
művészeti kultúrája, közhangulata
közepette valaki hűséges maradjon
a tájhoz, tájképhez, egy–két alakos
tájkompozícióhoz ... – aki Maszelka képet
függeszt a falra, nem egy darab természeti
festői valóságot lopott be az otthonába,
hanem ellenkezőleg: maga is teremtő,
újrateremtő részesévé válik annak az örök
pillanatnak, amikor környezetünk
vagy akár egy távoli táj
felölti saját arcvonásainkat.”

Banner Zoltán

*Maszelka János képei a kiállítás
időtartama alatt megvásárolhatók.*

Az Erdély Művészetéért Alapítvány
Vármegye Galéria
(Budapest, V. ker. Vármegye utca 11.)

tisztelettel meghívja

MASZELKA JÁNOS

székelyudvarhelyi festőművész
pasztell kiállításának megnyitójára

1994. november 30-án, 17 órakor

A kiállítást megnyitja:

Banner Zoltán
művészettörténész

Közreműködik:
Petrás Mária

A közönségnevelő festőművész

Tizenkilencedik egyéni tárlatának megnyitóján igazi kulturális hangulat árasztotta el a zsúfolásig megtelt termet a székelyudvarhelyi Művelődési Házban. Szokatlanul sokan gyűltek össze — fiatalok és idősebbek — Maszelka János udvarhelyi festőművész február 27-én megnyílt kiállításán. Megnyitó beszédet ketten is mondtak: Murányi János muzeológus, mint egykori munkatársat köszöntötte a festőt, hangsúlyozva szülőföldünkhöz való erős ragaszkodását, Finta Béla pedig mint az udvarhelyi Művelődési Ház nyugalmazott igazgatója, a hajdani munkatárs pályafutását méltatta meleg, baráti

szavakkal. Mindkét beszélő különválasztotta a művész és ember életútját, a régi kisváros művészeti-művelődési életében betöltött helyét. Kiemelték alkotó munkásság mellett közönségnevelő szerepét, melynek nyomán az irodalmi hagyományait nevében gyökereket eresztve a települést addig csak távolról szemlélő képzőművészeti élet is. Ma sok amatőr képzőművész alkot Székelyudvarhelyen, köztük többen is figyelemre méltó eredménnyel. Iradulásukban meghatározó szere

(Folytatás a 2. oldalon)

KOMORÓCZY GYÖRGY

93. III. 2

HARGITA NEPE

MASZELKA János festő

(Folytatás az 1. oldalról)

repük volt a Maszelka János vezette képzőművészeti köröknek.

A most megnyílt kiállításra az udvarhelyi Moldovár Galéria által kiadott tájékoztatóban elismerően vélekedik Banner Zoltán Maszelka művészetéről. Néhány életrajzi adat és a csoportos, valamint az egyéni kiállítások ideje és helye mellett külföldi tanulmányutakról is olvashat

az érdeklődő. Ennek a kiállításnak anyaga jobbára a szülőföldről szól. Udvarhely és környéke, emberek, házak, ismerős tájak kerülnek elénk szép, vonzó megfogalmazásba. A művészt köszöntő műsoron fellépett a Major László vezette kamarakórus; Nemes István, Tompa Klára, Elekes Gábor és Elekes István kiaszszikus zeneműveket adtak elő, Gyarmathy Melinda Dsiduverset szavalt. A kiállítás március 31-ig tekinthető meg.

Maszelka János : LÓFÜRÖSZTÉS

sek 13,45 Harry Fox esetei
17.15 Rajzfilmek 19.00 Parker
Lewis 20.00 San Francisco ut-
cán 21.15 Határsáv 23.05 Min-
den lében két kanál

RTL PLUS: 8.00 Halló, Eu-
rópa — jó reggelt, Németor-
szág! 10.00 A főnök 12.00 Ri-
zikó 14.20 Kalifornia klán
15.10 Baleseti osztály 16.00

HARGITA NÉPE — Köz-
életi napilap. Szerkesztő-
ség: Csíkszereda. Szentlé-
lek utca 45 szám Telefon:
11606/180 titkárság: 15507
tájékoztatás: 13633 hirdeté-
sek és ügyvitel; Fax: 11322
Telex: 67224. Nyomda:
Csíkszereda. Szentlélek ut-
ca 43 szám. Telefon: 20950.

— A szomszédban húst süt-
nek. (ORENDI ÉVA karika-
túrája)

A ZÜRICHI MAGYAR NYÁRI ISKOLA

A ZMTE szeretettel meghív
nyári iskolájára minden olyan
személyt, aki 16 éves elmúlt
és tud magyarul. Az iskola
célja a magyar remzettudat
erősítése és elemzése a való-
ságú magyar történelem ok-
tatása révén. Tananyag: a
magyar történelem összefog-
laló áttekintése, magyar ós-
történet, a remzeti szimbólu-

Hargita

Márciusi tél

Ropog a márciu-
si hó a talpad a-
latt, amint neki-
vágzs a hegynek.
Vajon hullatják-e
már agancsaikkal
a szarvasok?
Jobb ürügyet most
nem találsz a ki-
ruccanáshoz.

Mert ki kell
mozdulni, meg
kell indulni: be-
léd zsibbadt az
alattomos tél...

Letaróit erdő-
szélen feldőlt ese-
tő. Nem ette meg
a farkas a telet...

Különbén csend
van: nem hallat-
szik a szarvasok-
kal vált fiúk kié-
tozása a Titkok

-KA

János festő

93. 11. 10

93. 11. 10

P. M. 806

Maszelka János olajképeit a székelyudvarhelyi művelődési há-
ban. Nagy szünet teltén, a művész bi-
zonyítja: sok erő van még ecsetjében
és munkakedve, akármekkora is volt a
csend, töretlen. Maszelka annyira ud-
varhelyi, mint tájképei, vagy mint a
feketébe öltözött öregek ebben a képi
tájban. Ezért is, hogy a megnyitón
zsúfolt volt a kiállítóterem s a követ-
kező napokban is sokan megnézték a
tárlatot, amely az utóbbi két esztendő
képeiből állt össze két kemény év
munkáiból. Még valami: a festőt lega-
lább fél élete és teljes lelke a művelő-
dési házhoz köti, amelynek módszertan-
nása volt polgári állása szerint. Eköz-
ben kezdte gyűjtögetni a városi képtár
anyagát. Am most csak a legutóbbi ese-
ményre figyeljünk. Nagyon jó képeket
mutatott be Maszelka a közönségnek!
(Oláh István)

Maszelka János festőművész tárlata a Vármegye Galériában látható

KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM (XIV., Városligeti krt. 11.) 100 éves a magyar állami hajózás. A magyar autóközlekedés száz éve. A magyar vasút másfél évszázada. A budapesti közlekedés kezdetei. Gyűjteményes kiállítás. Hírességek csarnoka. Közúti közlekedés Magyarországon az első világháború után. A motoros repülés száz éve: repülőgépmakett-kiállítás. Gördülő világ.

K. PETRYS HÁZ (VIII., Horánszky u. 13.) Hommage á Altorjai Sándor.

LISZT FERENC-EMLEKMÚZEUM ÉS -KUTATÓKÖZPONT (VI., Vörösmarty u. 35.) Liszt 125 éves Zeneakadémiája.

LUDWIG MÚZEUM BUDAPEST (I., Szent György tér 2.) Szépfalvi Ágnes tárlata. Kokoro no Arika – Ahol a lélek lakozik (kortárs japán művészet).

MACONKAI OROSZ LÁSZLÓ GALÉRIA (XVI., Batsányi u. 28–32.) Jakucs Márton festő kiállítása 22-én zár.

MAGYAR FOTOGRAFUSOK HÁZA (VI., Nagymező u. 20.) Gábor Enikő Light-life című tárlata. Seidner Zoltán Épületek fénytörésben. Illés Barna, Szabó Dezső, Szigeti András: Plain air.

MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM (XIV., Városliget, Vajdahunyad vára) Mezőgazdasá-

MILLENNIUM SZALON (Városliget, Olof Palme sétány 1.) Szabó Tamás kiállítása.

MTA ZENETÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Táncsics M. u. 7.) A zeneélet és a hangszerkultúra emlékei Magyarországon. Bartók műhelyében.

MŰCSARNOK (XIV., Hősök tere) Altorjai Sándor-kiállítás. El Kazovszkij: Emeletes kilátások.

MŰ-TEREM GALÉRIA (V., Falk Miksa u. 30.) Gábor Áron: Válogatás az elmúlt húsz év munkáiból című tárlat 24-én zár.

MŰVÉSZETMALOM (Szentendre, Bogdányi u. 32.) A szentendrei képzőművészet évszázada IV. Szentendre mint múzsa.

MVM GALÉRIA (I., Vám u. 5–7.) Senior fotográfusok 2004.

NAGYTÉTENYI KASTÉLYMÚZEUM (XX., Kastélypark u. 9–11.) Bútortörténet a gótikától a biedermeierig.

NÉPRAJZI MÚZEUM (V., Kossuth tér 12.) A magyar nép hagyományos kultúrája. Színes Magyar. Eredeti-másolat-hamisítvány. Színes Néprajzi Képek című kamaratárlat 22-én nyílik.

NYITOTT MŰHELY (II., Ráth György utca 4.) Bruno Bourell: Egy végtelen pult – Jégbüfésorozat.

OLASZ KULTÜRINTÉZET (VIII., Bródy Sándor utca 8.) Kürthy András Velence, a lélek városa című fotókiállítása 21-én este hat órakor nyílik.

ÖRÖKSÉG GALÉRIA (Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, I., Táncsics u. 1.) Mustra 2003. – Az örökségvédelem eredményeiből.

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM (V., Károlyi M. u. 16.) Petőfi-kiállítás. Ady-oltár. Jókai világa. Rejtő Jenő-emlékkiállítás. Kiss József-emlékkiállítás. Mándy mozi. Gabriel Garcia Márquez regényeinek nyomában – Székács Vera fotói című tárlat ma este öt órakor nyílik.

PILLANAT GALÉRIA (II., Marczibányi tér 5/a) Körömi Csenge grafikus Picture in Picture című tárlatát 26-án este hat órakor Szarka Fedor Guido nyitja meg.

PINTÉR SONJA KORTÁRS GALÉRIA (V., Falk Miksa u. 10.) Karina Horitz és Kicsiny Balázs kiállítása 24-én zár.

RÁTH GYÖRGY MÚZEUM (VI., Városligeti fasor 12.) Keleti műgyűjtés Magyarországon. Ráth György-emlékszoba. A kínai kerámia művészete.

RÉT GALÉRIA (XI., Törökugrató u. 9.) Urbán L. Valéria kiállítása.

RÓTH MIKSA EMLÉKHÁZ (VII., Nefelejcs u. 26.) Róth Miksa szobái, jelentősebb művei.

ST.ART GALÉRIA (V., Vármegye u. 7.) Festői látásmód II. Kósa János tárlata.

SYNERGON KORTÁRS GALÉRIA (IV., Baross u. 91–95.) Uresch Zsuzsa festő tárlata.

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM (XIV., Dózsa Gy. út 41.) Egyiptomi kiállítás. Antik kiállítás. Gótikus szobrok. Régi képtár. XVII. századi itáliai művészet. Német, osztrák művészet a XIX. században. Modern Gyűjtemény. Német, osztrák festmények a középkortól a klasszicizmusig. XVII. századi olasz festmények. Monet és barátai. Arcok, maszkok, történetek.

SZOBORPARK MÚZEUM (XXII., Balatoni út–Szabadkai u. sarok) A kommunista diktatúra gigantikus emlékművei.

TABÁN EMLÉKKIÁLLÍTÁS (I., Döbrentei u. 9.) Örökkön élsz majd, vén Tabán.

TEXTILMÚZEUM (III., Lajos u. 136–138.) Tamási tutyiműhely. Válogatás makettekben. Goldberger-emlékblokk. A textilnyomás története. A simítás trükkjei – Trükkös simítók.

TŰZOLTÓMÚZEUM (X., Martinovics tér 12.) A tűzvédelem fejlődése az őskortól napjainkig. A tűzoltóság kialakulása és fejlődése. Tűzoltóérem- és jelvénygyűjtemény. A római kori víziorgona. A légszívófej fejlődése.

ÚJLIPÓTVÁROSI KLUB GALÉRIA (XIII., Tátra u. 20/B) Tápa Nóra textiltervező és grafikusművész Vallomás című tárlata 23-án zár. Almer Zsuzsa belsőépítész-tervezőművész: Apokalipszis.

VADNAI GALÉRIA (V., Mérleg u. 12.) Bak Imre festőművész tárlata ma este hétkor nyílik.

VÁRMEGYE GALÉRIA (V., Vármegye u. 11.) Petrás Mária iparművész tárlata. Maszelka János festőművész emlékkiállítása 23-én este öt órakor nyílik.

Népszavazás

2004. június 20.

- Van egy rossz hírem. Ahhoz, hogy diploma után önök is az agyelszívás áldozatai lehessenek, sajnos, agy is kell.

(azaz elvileg tandíjpárti), de a kormányprogramban nem szerepelvén a tandíj, annak bevezetése semmilyen formában nincs napirenden. Más kérdés, hogy az összes szakértő (ideértve magamat is), nem tehet mást, mint az ésszerűséget képviseli. Ideje volna, hogy a felelős politikai előkelőségek végre meghajtsák fejüket a józan ész előtt.

Nagyon örülünk ugyanakkor, hogy Pokorni Zoltán egyetért a CSEFT azon törekvésével, hogy minél több hallgató jusson be a felsőoktatásba. Ez a CSEFT-nek is explicit szándéka. Ha a költségvetés ezt lehetővé tenné, az érettségi jogán bárki beiratkozhatna: csak az a kérdés, hogy mindenkinek ugyanarra a szintre kell-e iratkoznia. A felvételi rendszer a világ számos országában megszűnt: érettségi alapján lehet beiratkozni. Ami a felvételek rendjét illeti, megnyugtathatjuk Pokorni Zoltánt: a CSEFT célja, hogy kiküszöböljük a keretszámok kézivezérléses meghatározásának abszurd kényszerét (amit a jelenleg is hatályos törvény a minisztériumra terhel), mégpedig éppen az általa is kívánatosnak tartott versenyalapú elosztás által. A „lábával szavazó hallgató” a CSEFT filozófiájának egyik alappillére. A versenyt azonban nemigen lehet összeegyeztetni a Pokorni által kívánatosnak tartott állami irányítással, mivel ezek egymáshoz képest rendszeridegen elemek. Nézzük meg, hogy a jelenlegi állami felügyelettel zajló felvételi rendszerben mekkora pontszámkülönbségek vannak az egyes intézmények között! Vagy – vagy!

A korosztályi létszámot viszont senki sem tudhatja a demográfiai hullámvölgyek ellenében növelni. Az igazi probléma tehát nem a létszám, hanem a képzés diverzifikálásának módja, hiszen az nem is kívánatos, nem is finanszírozható, hogy mindenki a teljesen más válogatási elvekre és létszámokra épülő korábbi struktúrákba kerüljön be. A statisztikákkal nem érdemes bűvészkedni. A 18 év feletti diplomásokhoz tartozom magam is, de a nyolcvanas évek elején korcsoportom 12 százaléka szerzett diplomát. A sok évtizedes visszaduzzasztás miatt torzuló számokat olcsó dolog a mindenkorai kormányokon számon kérni. Ami pedig az aktuális korcsoportokon belüli részaránynövelést illeti, várnánk Pokorni Zoltán javaslatát, hogy miként lehet ezt az „eltömegesedéssel” és az ebből fakadó „minőségromlással” összeegyeztetni. Azzal riogatni pedig, hogy az államilag finanszírozott létszám csökken, finoman szólva nem tisztességes, hiszen ez a szám ténylegesen nem változik, sosem is volt rá szándék. A kor-

tagokat kinevezni. Kiválasztásuk a szenátus és a kormányzat közös feladata lesz.

Az a gyanúnk, hogy az egyetemek privatizációjával kapcsolatban Pokorni Zoltánnak nem sikerült a véleményét kellő precizitással megfogalmaznia. Arról ugyanis egyszerűen nincs és nem is volt soha szó, hogy az egyetemeket privatizálni szándékozná bárki is, arról pedig végképp nem, hogy ne maradna állami feladat „a felsőoktatás szakmai felügyelete, szabályrendszeren keresztül történő irányítása, és a közjó érdekében... biztosított források hatékony felhasználásának támogatása és ellenőrzése”. Még a legelvetemültebb liberális sem gondolta soha, hogy az állam irányító és ellenőrző feladatait magánosítani, értsd, a minisztériumot magát privatizálni lehetne. De akkor mi lett volna a „helyes kifejezés”?

Talán azt akarhatta Pokorni mondani, hogy a felsőoktatás maradjon továbbra is közvetlen állami minisztériumi irá-

„Minden magyar felelős
minden magyarért.”

Szabó Dezső

Vármegye Galéria

Budapest V., Vármegye utca 11.

Telefon/fax: 3185-8148

www.hunpro.hu/mmf/ema/

Levélcímrünk:

H-1675 Budapest, Postafiók 133.

Adókedvezményre jogosító támogatásukat az

OTP 11786001-20054214

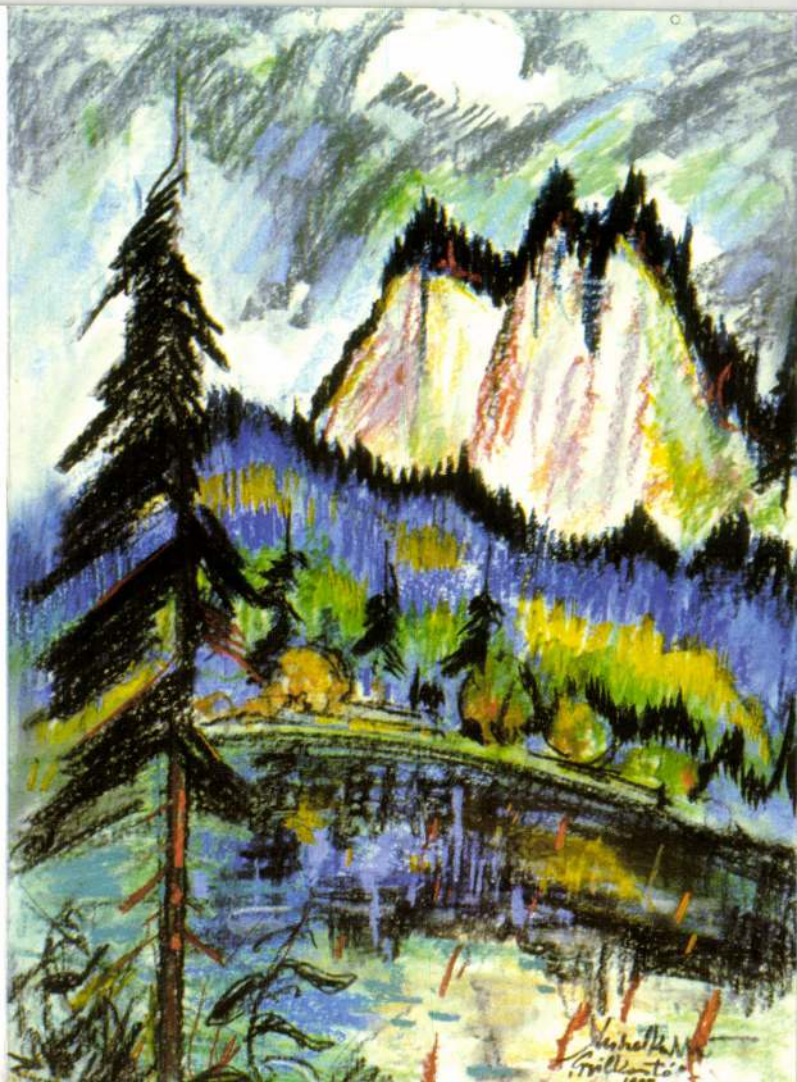
számú számlaszámra várjuk.

Maszelka János kiállítása

1998. december 2-től 1999. március 10-ig

látogatható a Vármegye Galériában

Nyitva: kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18 óráig

„Megkülönböztetett bátorság kell ahhoz, hogy napjaink tűzijátékos – halálugrásos művészeti kultúrája, közhangulata közepette valaki hűséges maradjon a tájhoz, tájképhez, egy-két alakos tájkompozícióhoz... – aki Maszelka képet függeszt a falra, nem egy darab természeti festői valóságot lopott be az otthonába, hanem ellenkezőleg: maga is teremtő, újratemtő részesévé válik annak az örök pillanatnak, amikor környezetünk vagy akár egy távoli táj felölti saját arcvonásainkat.”

(Részlet Banner Zoltán: Erdélyi Magyar Művészet a XX. században c. könyvéből)

A Vármegye Galériában a kiállítás ideje alatt megvásárolhatók Maszelka János képei és 1999. évi színes falinaptára.

Az Erdély Művészetéért Alapítvány
Vármegye Galéria
(Budapest, V. Vármegye utca 11.)

szeretettel meghívja

Maszelka János

székelyudvarhelyi festőművész
paszttel kiállításának megnyitójára

1998. december 2-án 17 órára.

A kiállítást megnyitja:

Banner Zoltán művészettörténész

Közreműködik:

Dévai Nagy Kamilla énekművész

Kiállítás szervező: *Kulcsár Edit*

Bárdos Gyula frakcióvezető a Magyar Koalíció taktikájáról

A puding próbája Pozsonyban

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A Carnogursky-affér kapcsán egyesek komoly kormányválságról, mások felülről ügryről beszéltek. Volt kormányválság?

Ha úgy vesszük, szerintem állandó jelleggel beszélhetünk kormányválságról, amióta csak megalakult ez a kabinet, mert nem természetes folyamat eredményeként jött létre ez a felállítás, hanem *Meciar* korábbi ténykedésének következményeként. De ezt a helyzetet el kell fogadni. Az ország és a szlovákiai magyarok érdeke is, hogy a koalíció négy évig fennmaradjon. Érezzük a súlyát annak, hogy mi, magyarok is benne vagyunk, s nem fogjuk megbontani ezt a koalíciót. Viszont mi is meg akarjuk valósítani elképzeléseinket. Sikertől elkerülünk az olyan helyzetet, amely '89 után következett be. A szlovákiai magyarok egy része, az akkori Független Magyar Kezdeményezés kormányfőjévé vált. Ott voltak a politikában, tisztségeket kaptak, de az államigazgatásban, a pénzügyi, a gazdasági életben, vagyis oda, ahol a döntések születnek, nem kerültek be, csak a politikai támogatást várták el tőlük. Most új helyzet van, az akkori történésekből, valamint az RMDSZ kormányzati szerepéből és tapasztalataiból okulva mi most nagyon kemény feltételeket szabunk. Egyrészt jelezzük, hogy ebben a kormányprogramban nincs benne minden, aminek benne kell lennie, másrészt akkor, amikor az államigazgatásban, a pénzügyi szférából és egyéb fontos helyekről ki akarták szorítani a mi jelöltjeinket, akkor jeleztük: megtörténhet, hogy nem fogjuk támogatni a kormányprogram elfogadását. Szerencsére ilyen lépésre nem volt szükség, de a figyelmeztetésünk hasznosnak bizonyult. Csak ezután következnek a főleg minket érintő törvények. Tudom, hogy szlovák barátaink számára a kisebbségi kérdés érzékeny terület, de nem felejtendő el az sem, hogy a korábbi ciklusban, amikor még mindannyian ellenzékben voltunk, mostani partnereink hogyan szavaztak például az ominózus nyelvtörvényről. Tisztelet a kivételnek, de nem merték vállalni azt, hogy ők demokraták, és ígérték, hogy a magyarokat másodrendű állampolgárokká degradáló törvényre. Hogy ugyanezek az emberek mennyire változtak meg, mennyire tudják a demokráciá-

ról vallott nézeteiket a gyakorlatba is átültetni – nos, ez lesz a puding próbája.

Az MKP gyors áttörést szeretne. Miért?

A minket ért jogsérelmeket mindenképpen ennek a kormányzati ciklusnak az első szakaszában szeretnénk orvosolni, hogy a következő időszakban esetleg ne lehessen visszaélni azzal, hogy mi is csak az utolsó pillanatban próbáltunk meg valamilyen módosításokat kiharcolni. Itt utalok vissza arra, hogy az RMDSZ példájából is okulni szeretnénk. Kormánytagjainknak, az államigazgatásba került embereinknek, járási előjárónknak, a különböző gazdasági, pénzügyi tisztségekbe jutott képviselőinknek nem szabad megfélemlíteniük arról, hogy az MKP, a magyar kisebbség érdekeit kell szolgálni, de ezt úgy kell tenniük, hogy ne mások kárára történjen. Tehát nagyfokú politikai érettségről kell bizonyítást adniuk, adnunk mindannyiunknak, hogy elérhessük mindazt, amit a választóink elvárhatnak tőlünk.

Összegezhető-e ezzel az igényességgel, hogy egy olyan fontos intézménybe, mint a Nemzeti Vagyonalap, ahol az előző rezsim privatizációs visszaéléseit is ki kell vizsgálni, az MKP nem szakembert küldött, hanem egy népművelőt, egy amatőr színházi rendezőt?

A vagyonalap felügyelő bizottságába, illetve a végrehajtó bizottságába a jelölések hosszas megfontolás után történtek. Igaz, több kifogás is felmerült bizonyos személyekkel kapcsolatban, de szerintem meg kell várni, milyen munkát végeznek. Az lehet, hogy meglepő személyi döntések is születnek, amelyekkel nem tudott mindenki azonosulni, de akik végül is bekerültek, most bizonyíthatnak. Ha valaki nem tudja a feladatát ellátni, akkor menet közben is van mód a változtatásra.

Január 13-án gyorsított eljárásban kezdi tárgyalni a parlament azt a törvényjavaslatot, amely a bizonyítványügy megoldását teszi lehetővé.

Ez a törvénytervezet egyrészt az oktatási, másrészt az állampolgári védelméről szóló törvény bizonyos módosítását is feltételezi. Egyes vélemények szerint a bizonyítványhoz nem is kellett volna külön törvényjavaslat, elég lett volna egy mi-

niszteri rendelet. Mi azonban nem akartuk, hogy később esetleg támadható legyen a dolog, meg ki is bővítettük a javaslatunkat. Így az nemcsak a kétnyelvű bizonyítványok visszaállítására vonatkozik, hanem a felvételi vizsgák kérdéséről is rendezi. Ugyanakkor a jövőben a kétnyelvű bizonyítványok nem rendezet, hanem törvény szerinti alkalmazásáról beszélhetünk majd. Ráadásul ezt a tervezetet a másik három partnerpárt frakcióvezetője is aláírta, tehát a négy kormánypárt képviselőcsoportjának közös indítványként kerül a Ház elé.

Állóháború folyik a baloldal (SDL) és az MKP között. Ez tovább éleződhet, hiszen hamarosan napirendre kerül a kisebbségi nyelvtörvény is. Az SDL csak egy általános törvényt akar, önök ezt elutasítják, és átfogó törvényt sürgetnek.

Lubomír Fogas baloldali miniszterelnök-helyettes ezt a véleményét *Max van der Stoel* EBESZ-főbiztosnak is tolmácsolta. De nem szerencsés, ha valaki megkérdőjelezi azt, amit a koalíciós szerződésben rögzítettünk. A szerződés pedig tartalmazza, hogy mi milyen törvényeket fogadjunk, illetve módosítását javasoljuk. Tehát ha a parlament nem fogadná el, az egyértelműen a szerződés megszegése lenne. Mi azt szeretnénk, ha a törvényhozás április folyamán ígért mondaná rá. Egyébként az MKP már elkészítette ennek a törvénynek a munkaváltozatát, amelyet január 8-án a parlamenti képviselők, az elnökség és a jogi bizottságnak a tagjai elé terjesztünk megvitatásra. Ezt követően már koalíciós síkra terelődnek a megbeszélések, vagyis: semmit sem akarunk a véletlenre bízni.

Tehát bízik abban, hogy a nyári EU csúcsig ez a parlament végre elfogadja a Meciar által is többször megígért törvényt.

Ha nem így történne, nem tudnám elképzelni a mostani kormánykoalíció további együttműködését a jelenlegi felállásban. Ennek a törvénynek az elfogadása nemcsak a mi jogos elvárásunk, hanem az EU jogos elvárása is. És amiről kevesebb szó esik: csak olyan törvényt tartunk elfogadhatónak, amely nemcsak a többségnek, hanem a kisebbségnek is megfelel.

TORNAY ISTVÁN

Fizetésekteleenné vált orosz bankok

Moszkva és Tokió szóváltása a Kuril-szigetektől

Az orosz pénzügyminisztérium határozottan cáfolta azokat a sajtójelentéseket, melyek szerint Moszkva egy olyan megállapodást kötött volna kormányhitelezőivel, hogy az adósságok fejében azok orosz illetőségű ingatlanokat és bankszámlákat foglalhatnak le.

Azt is cáfolta a minisztérium, hogy az orosz állam az adósságaira fizetésekteleenséget jelentett, és ennek kapcsán kezdetét veszi az orosz (államszövetségi) vagonok lefoglalása külföldön. Az orosz sajtó olyan értesüléseket is közölt, hogy a – körülbelül nyolcmilliárd dollárra vonatkozó – fizetésekteleenségek kapcsán orosz polgárok külföldi vagyonát, követeléseit a hitelezők zárolják. A hírt a lapok arra alapozták, hogy az orosz állam adósságok ügyében érintett úgynevezett Londoni Klub nem állapodhatott meg az orosz állam adósságok átutemezéséről, mert

ilyen értelmű állásfoglalást csak a klub tagjainak legfeljebb háromnegyede tehet, miközben teljes, de legalább 95 százalékos egyetértés szükséges a klubban bármilyen intézkedéshez – írta az MTI.

A tíz legnagyobb orosz bank fele gyakorlatilag fizetésekteleenné – jelentette a hét végén az Interfax hírügynökség. Az Inkobank, az SBS-Agro, az Uneximbank, a Rosszizskij Kredit és a Menatep az orosz gazdasági válság következtében rendült meg, és ma már képtelen teljesíteni ügyfelei és hitelezői követeléseit.

Oroszország magyarázatot kért Tokiótól a japán sajtóban a Kuril-szigetek kérdésében az utóbbi napokban megjelent találgatások kapcsán.

Moszkvában vasárnap bejelentették, hogy *Grigorij Karaszin* orosz külügyminiszter-helyettes a hét végén magához kérte a moszkvai japán nagykövetet, s a két diplomata a kétoldalú kapcsolatok jövőjéről folytatott megbeszélést, a tokiói sajtójelentésekre tekintettel. Orosz források szerint a konzultáció azt jelezte, hogy mindkét fél a kétoldalú kapcsolat fejlődési tendenciáinak megőrzésére törekszik, s a vitás kérdéseket a kölcsönös megértés és egyetértés fokozatos elérésével kívánják megoldani.

Tokió ugyanakkor hivatalosan arról tájékoztatta Moszkvát, hogy minden alapot nélkülöznek azok a múlt heti sajtójelentések, melyek szerint Japán a területi vita megoldására „köztes” megállapodást javasolna, s ennek keretében két sziget átadását kívánja elérni a Kuril-szigetek déli részének négy vitatott tagjából.

Az EBESZ-elnök Belgrádba érkezett

Koszovói kötelezettségek

Ötnapos balkáni körútja keretében tegnap Belgrádba érkezett Knut Vollebák norvég külügyminiszter. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) soros elnöke a térségben és Jugoszláviában is most először jár e minőségében, s látogatására a koszovói válság nyomja rá bélyegét.

A Koszovói Felszabadítási Hadsereg gerillái
FOTÓ: MTI – KÜLFÖLDI KÉPSZERKESZTŐSÉG

Vollebák Albániából érkezett Belgrádba. A politikus előző nap albán vezetőkkel, köztük *Rexher Meidani* államfővel tárgyalt Tiránában, s ígéretet kapott: Tirana nyomást gyakorol a Koszovó függetlenségéért harcoló albán fegyveresekre a pénztelen foglyul ejtett nyolc jugoszláv katona mielőbbi szabadon engedése érdekében. Meidani a NATO és az EBESZ akcióinak „kombinálását” – megfigyelők olvasatában a NATO beavatkozását – kérte a vérengzések leállítására és a béke feltételeinek megteremtésére – tudósít az MTI.

Vollebák, aki *Zivadin Jovanovic* szövetségi külügyminiszter meghívására érkezett Jugoszláviába, tegnap EBESZ-tagországok diplomataival és nemzetközi segélyszervezetek képviselőivel találkozik Belgrádban. Hivatalos tárgyalásai kezdendők, s várhatóan fogadja őt *Szlobodan Milosevic* jugoszláv elnök is.

Vollebákot ma délelőtt várhatóan fogadja *Pavle* szerb ortodox pátriárka. Délután Montenegroba, kedden pedig Koszovóba utazik az EBESZ elnöke.

Lelőttek egy szerb gyanúsítottat

SFOR-tevékenység Boszniában

A boszniai horvátok tegnap délig nem adtak választ az SFOR ultimátumára, miszerint a nemzetközi katonái erő megsemmisítik azokat a fegyvereket, amelyeket boszniai horvátoktól koboztak el, ha *Ante Jelavic*, a bosznia-hercegovinai kollektív elnökség horvát tagja nem vonja vissza néhány horvát katonatiszt tábornoki kinevezését – jelentette be Szarajevóban *Sheena Thomson*, az SFOR szóvivője.

Az SFOR katonái szombaton a Horvát Védelmi Tanács (HVO) két laktanyájában is fegyvereket foglaltak le. A vasárnap zagrabi

Vollebák ennek kapcsán szombaton megerősítette, hogy az EBESZ-misszió létszáma január végére várhatóan eléri az 1200 főt. Az ötnapos balkáni körút utolsó állomására, Macedóniába szerdán indul a politikus, Szkopjéből pedig Bécsbe, az EBESZ központjába utazik.

Az előző napok feszültsége után tegnap viszonylagos nyugalom uralkodott Koszovó északi részén. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) megfigyelői folytatják a tárgyalásokat a szakadár albán fegyveresek által pénteken elrabolt jugoszláv katonák elengedéséről. Ezt az tette lehetővé, hogy a jugoszláv hadsereg előző nap elállt ultimátumától, amely-

ben túszmentő akcióval fenyegetett.

A Tanjug vasárnapi jelentése szerint az albán gerillák szombaton éjszaka a Pecből Kosovska Mitrovicába vezető út mentén súlyosan megsebesítették egy polgári gépkocsit – nevéből ítélve szerb – utasát. Független források nem erősítették meg az incidens híreit.

Wilfred Gruber belgrádi német nagykövetet a szerb rendőrség szeme láttára pénteken két órára lényegében foglyul ejtették azok a szerb fegyveresek, akik két napig lezárva tartották a Pristinától délre vezető utat – közölte szombaton a diplomata. Az úttorlaszt reggel felszámolták.

Szakad a Nemzeti Front

Bruno Mégret, a francia Nemzeti Front egykori kettes számú vezetője, akit *Le Pen* kizárt pártjából, megette az első lépéseket, hogy a január végi országos kongresszusukon kimondják az eddigi teljhatalmú pártvezető trónfosztását. Mégret és veje együtt kizárt hívei, akik főként a szélső-jobboldali párt íbábnak nemzedékét képviselik, szombati, párizsi tanácskozásukon megindították a megyei szervezetek jelölőgyűléseinek sorát.

Pályázati felhívás

Héreg község önkormányzatának képviselő-testülete

pályázatot hirdet

a helyi szennyvízelvezető mű (szennyvíztisztító telep és csatornahálózat), valamint az ivóvíz-szolgáltatás szakszerű és biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos feladatok szervezésé alapján történő ellátására. A pályázattal kapcsolatos további információkat a polgármesteri hivataltól lehet megkérni személyesen vagy írásban.

Pályázatok benyújtásának határideje:

a bejelentést követő 30. nap.

Cím: Héreg község Polgármesteri Hivatala 2832 Héreg, Fő u. 84.

Fokozódó erőszak Észak-Olaszországban

Az erőszak váratlan és heves fellángolása, amely egyre inkább Észak-Olaszországra is kiterjed, zavarba ejtette az olasz hatóságokat, amelyek időről időre bizakodó kijelentéseket tesznek az alvilág fölötti győzelemről – jelentette az MTI.

Az év végi ünnepek nyomán meglepő intenzitással újult fel a bűnözés, és egyre kegyetlenebb formákat ölt. Karácsonykor Udinében három rendőr életét oltotta ki egy robbantásos merénylet, Szardínián pedig egy papot hallgattatott el örökre az alvilág. Az új év második napján a dél-szicíliai Vittoriában öt ember, köztük két véten személy esett áldozatul egy kíméletlen alvilági leszámolásnak.

Milánóban az év eleje óta minden napra jut egy brutális gyilkosság: kilenc nap alatt kilenc embert öltek meg alvilági leszámolás vagy rablás során. A legutóbbi áldozat egy 34 éves trafikós, aki megpróbált szembeszegülni a napi bevételt követelő rablókkal.

Rosa Russo Jervolino belügyminiszter több száz rendőr Milánóba vezénylését és közel kétezer új rendőr felvételét jelentette be a váratlan heveséggel kitört erőszak megfékezésére a lombard városban. A belügyminiszternek elismerte,

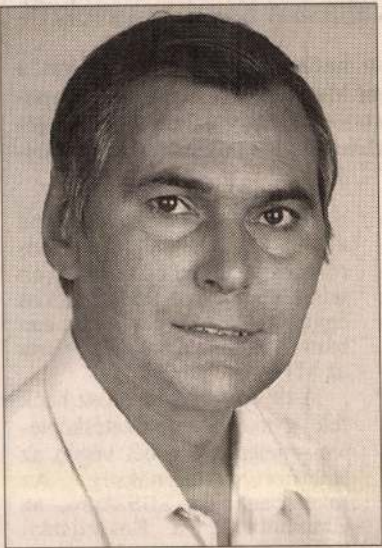
hogy jogos a riadalom, de azt mondta, hogy nincs ok az általános pánikra. A város lakói, boltosai fátylós felvonulásokkal tiltakoznak a félelem egyre erősödő légköre ellen. „Az ország jórészt és magát a kormányt is megdöbbentette az erőszak ilyen váratlan felszínre törése Észak-Olaszországban” – ismerte el *Jervolino* belügyminiszter.

Különösen aggasztó a bűnözők növekvő kegyetlensége. A Rómától délre fekvő Latinában rablók pusztán a kudarc fölötti bosszúból rágyújtották a helyi postahivatalt nyolc alkalmazottára és 15 ügyfélre, akik csak egy véletlennek köszönhetik, hogy nem égtek szénre az épületben. Nápolyban agyonlőtték egy 18 éves fiút, mert az nem engedte kitépni a kezéből a mobiltelefonját.

Sokan az illegális bevándorlókra akarják kenni a felelősséget, de szakértők szerint az individualizálódó társadalom szövedékének széthullása az igazi ok. *Massimo D'Alena* miniszterelnök, az ország arcukat feltve, ellenzi rendkívüli törvények bevezetését. A kormányfő is elismerte azonban, hogy az országnak talán örökre együtt kell élnie a bűnözéssel, oly mélyen gyökerezik ez a társadalomban.

Egy karakánnal kevesebb

Juhász Jácint (1943–1999)

Vannak színészek, akiket felkap valamilyen hullám, s népszerűek, sztárok lesznek estéről reggelre kelve. Néha okkal, néha ok nélkül. És vannak, akik sokat szerepelnek színpadon, filmen, nagyon jók is, egy bizonyos szerepkörben, egy bizonyos karakter vagy külső adottság megjelenítésére szinte csak ők alkalmasak, rendezők filmeket, színműveket alapoznak rájuk, nincs nélkülik egységesen magas szintű előadás vagy film, tévésorozatokban is nélkülözhetetlenek, és mégis: sztárrá, a szó közhasználatú értelmében, sohasem válnak.

A Jászai Mari-díjas Juhász Jácint ilyen színész volt. Játsszott nagy szerepeket a színpadon is – Veszprémben, ahol a pályát kezdte, majd a Madách Színházban, amelynek 1967-től mindmostanáig a tagja volt –, volt a Tragédia Adámja, *Weöres A* kétféjű fenevadjában Radonay, a bencés apát, Gerecse *Szabó Magda* A meráni fiújában, Szalkai éresek *Háy Gyula* drámájában, a Mohácsban – és még számtalan más magyar drámában. Alkatát, markáns, férfias megjelenését, azt a fajta karakányságot, amely nem sokaknak adatik meg a pályán, igazából azonban a film és a tévé hasz-

nálta sikeresen. Jancsó Miklós különösen kedvelte. A Szegénylegények, A Csillagosok, katonák, a Fényes szelek, a Még kér a nép főszerepei a bizonyosság rá: pontosan az a színész volt, akit ezekben a filmekben Jancsó igényelt. S ha már a filmeket emlegetjük: a Szép magyar komédia, a Kakuk Marci, a Nyolcvan huszár vagy az István, a király, s különösen a Makra, amelynek címszereplője volt, azt is jelzik: Juhász Jácint egyáltalán nem tartozott a skatulyázott színészek sorába, sokféle fel-

adat megoldását lehetett rábizni. Ezért lehetett karakteres figurája az Egri csillagoknak vagy az emlékezetes tévésorozatoknak, a Vívót, Benyovszky-nak, a Névtelen várnak.

Megbízhatóságát, alaposágát, szerénységét talán a környezetéből, szülőfalujából, a Pest megyei Magyaróráról is hozta. Ott ezek az erények még fontosak voltak, s aztán kiderült: fontosak a színi pályán is.

Tudtuk: hosszabb ideje súlyosan beteg. Színháza azonban – egyfajta terápiaként – ameddig lehetett, nem nélkülözte őt a színpadon. Kisebb szerepekben, több már csak villanásokban volt jelen ott, ahol művészi pályáját – ritka hűségesen – eltöltötte. Egy nemrég rádiós interjúban már fáradt, a betegséggel küszködő hangon, de változatlanul szép és tisztá beszédtechnikával azt vallotta: akinek megadott, hogy eljátszhatta Adámot vagy *Ibsen* Hedda Gablerjének Ejlert Lövborgját, megkapta a sorstól, annak érdemes volt színésznek lennie.

Juhász Jácint megérdemelte szerepeit a sorstól, a pályától. Csak ezt az utolsót nem érdemelte volna. De hát az égi főrendező másképp döntött. T. I.

Égbekiáltó templomok

Maszelka János kiállítása a Vármege Galériában

Maszelka János hetvenedik születésnapja alkalmából a Székelyudvarhelyen élő festő utóbbi két évben készített tájképeiből állít ki egy csokorravalót a Vármege Galéria.

Elhozta az erdélyi tájak hangulatát, színeket, fényeket és formákat harmóniájában mutatja föl a székely föld és a székely ember világát. Mert a kettő elválaszthatatlan. „Mikor ezt mondjuk: Székelyföld, nemcsak fenyevesek jelennek meg előttünk – írta *Szőcs Géza* –, nemcsak borvízforrások, s nem is csak templomok és székelykapuk, hanem feledhetetlen arcok, tekintetek, hangsúlyok és figurák. Valóság vagy a valóságból szublimált,

sokszor az élőknek is előbb alakok.”

Mindez együtt ott van Maszelka legjobb képein. Ott, ahol egyszerűség és varázslat találkozik.

„Otthonteremtő festészet” – ahogy *Banner Zoltán* fogalmazott találóan. Botjára támaszkodik egyik képén a festő, mintha felfedező útra indulna, és hívna minket is. Jól jár, aki enged a hívásnak, mert gyönyörű tájat járhat be. Nézelődhet és töprenghet a Székelyföld drámáján: tönkretételén, elherdálásán, pusztulásán.

Maszelka képein pipacs tündököl, szivárvány feszül a hegyek ölelte táj fölfe... Születelnek, máshol a kertben szorgos-

codnak, birkák legelésznek, hátat ér a csorda.

Ha színes krétára gondolunk, óhatatlanul *Rippl-Rónai*, *Nagy István*, *Macskássy János* neve jut eszünkbe. A pasztell mesterei voltak, akik mindent megleve-nítették egyszerű eszközökkel. Maszelka János „csak” a tájnak a hűséges őrzője: dombokkal, kanyargó patakokkal, bivalyos szekerekkel, szelíd kápolnákkal, zúgó fenyevesekkel, püpos szénakazlakkal, kunyhókkal, vízmosta kövekkel, végtelenbe futó utakkal akarja elmondani örömet és fájalmát, az ott élők szakadatlan küszködését a megmaradásért.

FENYVESI FÉLIX LAJOS

Japánban az Operaház

Telt házias előadáson, nagy sikerrel mutatkozott be a Magyar Állami Operaház társulata a Figaro házassága című operával a japán turné első állomásán. A Mozart-daljátékot Osakában, a kényelmes zsöllyékben helyet foglaló kétezer-hétszáz vendég kivül sokan állóhelyen hallgatták végig. 2000 őszén a szigetországba ismét visszavárik a magyar operistákat. Az előzetes tervek szerint a Bohémélet vagy a Pillangókisasszony című Puccini-operát juttassák majd 20 előadáson a felkelő nap országában. MTI

Mária-képek

Félszáz Mária-képet és gazdag bibliagyűjteményt felölöl kiállított nyitott a múlt héten Szekszárdon, a Babits Mihály Művelődési Ház márványtermében Mayer Mihály római katolikus pécsi megyés püspök.

A Máriát ábrázoló alkotások a magyarországi kegyhelyekről, zarándokhelyekről, egyházi intézményekből kerültek a mária-besnyői kapucinus rendház Mária-múzeumába, onnan hozták el a tolnai megyeszékhelyre. Különleges értéke a válogatásnak egy máriapócsi oltárkép. A tárlaton bemutatott bibliagyűjtemény a kiskunfélegyházi Fülöp Atya Alapítvány tulajdona.

Az érdeklődők január végéig tekinthetik meg a kiállítást, naponta 10 és 18 óra között. MTI

Táncfesztivál

Demarcsné Rozman Zuzsa, a nyíregyházi Nyírség Tánc-együttes tagja harmadszor nyerte el az „Aranygyöngyös táncos” címet, így azt véglegesen megszerezte. A 25 éves országos szólótáncfesztivál történetében ő a 36., aki elnyerte az „örökös aranygyöngyöt”. A díjat a népi magántáncosok háromnapos békécsabai országos versenyének gáláján adták át. MTI

Megtört a sötét nagyúr varázslata

Kaland a színpadon

Az utóbbi években egyre inkább bevett szokás, hogy a sikeres könyvek, filmek témáit véve alapul a szerző, a rendező, avagy egy-egy megbízott író elkészíti az adott történet folytatását, előzményeit, vagy újszerűen dolgozza fel ugyanazt a mesét. Az efféle próbálkozások gyakran csupán halovány utánzatok, amelyek az eredeti ötletet meglovagolva igyekeznek kasszaiszerűen kimeríteni a nézőket. A múlt év októberében *Rinaldo Olivieri*, a produkció olasz díszlettervezője színinfarktusból elhunyt, s fia, Jacopo, a jelmeztervező is abbahagyta a munkát. Nem sokkal később Gandalfot, a szerke szakállú varázslót alakító amerikai színész egy autóbaleset következtében súlyosan megsérült. Úgy látszott, Tolkien meséjének sötét nagyura gonosz varázslatot bocsátott a produkcióra, ezért a bemutatót el kellett halasztani.

Mikor már szinte minden a helyére került, *Alister Mazotti*, a harci jelenetek koreográfusa az egyik próbán felfedezte, hogy a csatához használt balták és kardok bizony korántsem veszélytelenek, s nem egészen ártalmatlan a pirotechnikai berendezés sem. December elején végül mégiscsak sor került a bemutatásra, ám a berlini kritikusok meglehetősen szigorúan bizonyultak. Nemcsak magát az adaptációt bírálták, hanem az akusztikai rendszert is, mivel a dalok szövegét gyakran érthetlenné tette a zene. Dicséérték azonban a koreográfiát, az Olivieri-féle fantaziadús, rajzfilmszerű jelmezeket és a fényeffektusokat. Ám a közönség a bemutató óta egy percre sem vesztette el érdeklődését, az emberek estéről estére megtöltik a sátrat, hogy osztozzanak Bilbo kalandjában. Úgy tűnik, a sötét nagyúr gonosz varázslata mégiscsak megtört.

HANGA PIROSKA

Ünnepi kóruskoncert

A Magyar Kultúra Napja alkalmából a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége ünnepi kórushangversenyt tart január 24-én, vasárnap délelőtt 11 óra körül a Néprajzi Múzeumban (Budapest V. ker., Kossuth Lajos tér 12.). A koncerten – egyebek mellett – a Kaposvári Kodály Zoltán Enek-Zenei Általános Iskola Kórusa, a Solymári Férfikar és a szolnoki Apraja Népdalkör és Népzenei együttes működik közre.

Csend a határ

Varga Patrícia Minerva festőművész alkotásából rendeznek kiállítást a Szinyei Szalonban (Budapest VI. ker., Szinyei u. 2.). A február 2-ig látogatható tárlatot dr. Medvigy Endre irodalomkutató nyitja meg január 13-án, szerdán 17 órakor.

Sheep a Trafóban

A világhírű amerikai dzsessz-szaxofonos, Archie Sheep és együttese – *Richard Clements* (zongora), *Wayne Dockery* (baszusgitár), valamint *Stephen McCraven* (dob) – koncertezik január 16-án, szombaton este 8 óráig a Trafó Kortárs Művészetek Házában (IX. ker., Liliom u. 41.). Archie sheep korunk páratlan alkotógyénisége, akit lehetetlen skatulyába sorolni. Szólístaként gazdag, szenvedélyes hangú, drámai erejű szólókat játszik.

Közös évszakok

Heil Edit és Bak Péter Róbert képzőművészek alkotásából nyílik kiállítás Évszakok címmel január 13-án szerdán a kispesti Nagy Balogh János Kiállító-teremben (XIX. ker., Templom tér).

Együtt a három tenor

Luciano Pavarotti, Plácido Domingo és José Carreras július 17-én fellép Detroitban. A koncertet a Ford Motor Company szponzorálja. Az idén a detroitit kívül még két közös koncertet terveztek: szombaton Tokióban léptek fel, április 18-án Pretoriában szerepelnek. Korábban már külön-külön mind-egyikük énekelte Detroitban.

Új helyesírási szótár

Várhatóan tavasszal megjelenik a már több mint tízéves Helyesírási Kéziszótár átdolgozott kiadása az Akadémiai Kiadónál, amely a szókincsünkben azóta bekövetkezett változásokat rögzíti. Az eltelt időszakban ugyanis a magyar nyelv számos új technikai, gazdasági, politikai kifejezéssel és idegen szóval bővült, amelyek helyesírását még nem rögzítették. A 150 ezer szavasra tervezett kiadványban tízezer új kifejezést találunk. MTI

Elhunyt az európai dzsessz legendás alakja

A gitár virtuóza

Michel Petrucciani személyében az európai dzsessz egyik legnagyobb alakja távozott az élők sorából a héten. A harminchat éves zongoristát egy New York-i szállodában érte a halál. Gyermekkorától csontritkulásban szenvedett, és kivételes akarat erővel kellett úrrá lennie fájdalmain, testi hátrányain.

Az evansi dzsessz és a francia impresszionisták inspiráltak érzelmes dallamait. Nyolc esztendőig tanult klasszikus zongorát, s mielőtt betöltötte volna tizenkettő évesét, már koncertet adott gitáros apjával és a nagybőgős Louis bátyjával együtt. Naponta kilenc órát gyakorolt, s maga akart önmaga bírójává lenni.

Sajátos tehnikája és világos kifejezőkészsége fölkelte az amerikai *Kenny Clarke* figyelmét. Legfőbb pártfogója, a fűvös *Clark Terry* 1978-ban meghívta egy közös koncertre. A mester szava sokat nyomott a latban, s Petrucciani nyelve egyre ismertebbé vált. Európában jobbnál jobb együttesekkel játszott együtt, főleg trióban. 1982-ig azután áttette székhelyét Kaliforniába. Közösen turnézott, illetve lemezt készített a szaxofonos Lee Konitzsal, akit a század második felének egyik legnagyobb improvizátorának tartanak.

Európai számára nem könnyű feladat egy kis helyet kiverekedni a nagy nevekkel telített

amerikai színpadon, ám Petrucciani nyomban meghódította az Atlanti-óceán túloldalát. 1985-ben lemezsorozatot indított, a korongokon olyan híres felvételek kaptak helyet, mint a gitáros *Jim Hall*-al és a szaxofonos *Wayne Shorter*-rel való fellépése (Power Of Three), vagy a *Duke Ellington* tiszteletére készített szólólemez (Promenade With Duke).

Az utóbbi években nagyszabású tervek szöveget: szeretett volna befejezni egy szimfóniát, amelynek egyes részeit korábbi korongjain már kidolgozta. Szerencsésnek bizonyult együttműködése *Tony Williams*-szel (*Miles Davis* korábbi partnerevel), aki az ütőhangszerek mestere volt, meg *Marvellous*-ban egy vonósnyegessel; különböző díjakat is nyert. A legkaprázatosabb műveit azonban egyedül írta. Az Au Theatre des Champs-Élysées (1994) és a Solo live (1997) mára már saját sírfeliratává váltak. K. B.

A francia dzsessz-zongoristát és zeneszerzőt Párizsban, a Pere Lachaise temetőben helyezik örök nyugalomra pénteken. Előzetesen a Saint-Roch-székesegyházban gyászmisét tartanak, amelyen várhatóan igen nagy számban jelennek majd meg Petrucciani barátai, rajongói.

LAPORZÓ

A magyar középkor

Bevált szerkesztési elve az évente tíz számmal megjelenő történelmi folyóiratnak, a Rubiconnak, hogy tematikus számokat állít össze. Így tett legutóbb is, amikor XX. századi évfordulók: 1918, 1938, 1968 címmel tekintette át a század történelmének meghatározó dátumait. S így állt össze az 1998. évi utolsó, dupla szám anyaga is. Ebben tudniillik a magyar középkorról van szó.

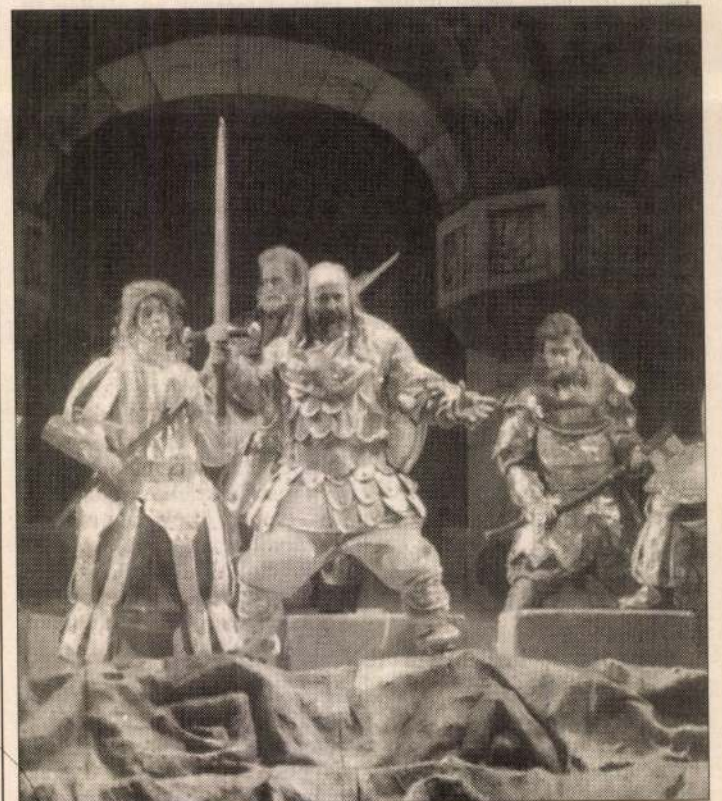
A tematika igen gazdag. Attól kezdve, hogy a Szent Korona történetének a jelenlegi kutatási állapothoz megfelelő, friss összefoglalását adja a szerző, *Tóth Endre*, hét pontban tömörítve az időállónak tekinthető megállapításokat, egészen a késő középkori Magyarországon működő központi igazgatásig (*Kubinyi András* tanulmánya), sok érdekességről olvashatunk. Különösen értékesnek szerepel a kirá-

lyokat tárgyaló sorozat. Ebben *Szent Lászlóról*, III. és IV. *Béla-ról*, *Kun Lászlóról*, *Károly Róbert-ről* és II. *Lajosról* olvashatunk. A legérdekesebb talán a *Kun László*- és a II. *Lajos*-portré. Először (*Kőfalvi Tamás* írása) megtudjuk, hogy az utolsó előtti Árpád-házi királyra akkora nyomással nehezedett saját származása (anyja a kun fejedelmé lánya, Erzsébet volt, apja István, IV. Béla fia), s a főurak hatalmi harcai miatt meggyengült királyság megerősítésének, az ország rendje helyreállításának a feladata, hogy szinte törvényszerű volt tragikus pusztulása – kunok gyilkolták meg 1290. júliusában. II. *Lajosról* pedig (*Tóth László* cikkéből) az derül ki, hogy a mindössze húsz évet élt, de már tízéves kora óta az ország királyának szerepét betöltő, jó képességű, rokon-szenves fiatalembert szintén a

körülmények, az örökölt belső viszályok és a török támadás hozta olyan helyzetbe, hogy ha túléli is ama tragikus napot, 1528. augusztus 29-ét, aligha sikerült volna úrrá lennie a bárók (a főurak) érdekszövetségén.

A további írások közül kiemelhető a magyar szentek középkori kultuszáról (*Klaniczay Gábor*), a középkori pénzekről, pénzverdekről és pénzemberekről (*Tóth Csaba*), a korszakot témául választó történelmi festészetéről (*Basics Beatrix*) és a Magyarország címeréről (*Bertényi Iván*) szóló cikk. Utóbbi különösen azért érdekes, mert igen tömören foglalja össze, hogyan alakult ki a vörös-ezüst, többször vágott pajzsmező és a kettős kereszt egyesítéséből a XIV. század vége felé – 1380-ban – az ország címer, mely lényegét tekintve azóta is változatlan.

TAKÁCS

Thorin (James Sbono) a törpék élén szembenéz halálos ellenségeivel

1999. jan. 18
Hegyvidék

A Székelyföldről mesélnek Maszelka János pasztelljei

Csikorgó téli délután jól esett benézni a budapesti Vármegye utca 11. alatti ház pinceablakán és látni a már ismert „pince” Galéria csodálatos színeiben tobzódó nagytérmet, az Erdély Művészetért Alapítvány legújabb kiállításának képeit. Mennyi jó barátot, hűséges látogatót szerzett már a Vármegye Galéria, az arra járók, véletlenül „bepiilantók” közül. Nemes céllal, megfeszített erővel, de nagy szeretettel igyekeznek otthont, bemutatkozási lehetőséget adni az erdélyi művészeknek azzal a meggyőződéssel, amit *Szabó Dezső* író, Kolozsvár szülőtte úgy fejezett ki, hogy „Mindен magyar felelős minden magyarért”. A kiállító művész, *Maszelka János* műveire ezt a gondolatot úgy vinném tovább, hogy minden művész felelős szülőföldjének, népének hagyományait, közvetlen környezetének világát maradandóvá tenni, megőrkíteni és így tovább adni a jövőnek, a jövő nemzedéknek. A Máramaroszigeten született székelyudvarhelyi művész is ennek a gondolatnak megvalósítója, amikor a szülőföld forrón szeretett tájait, hagyományait, örömet adó, de gonddal teli mindennapjait viszi képeire. A csodálatos, szívet-lelket gyönyörködtető fenyvesekben meglátja a Magányos fenyő-t, az Erdei patakot, Ábel kunyhóját, a Téli tájképet éppen úgy, mint a Kukoricaszedők, a Szénát csinálók, a Rongyszőnyeget mosók felett a Szivárvány-t, a Jézus kápolna körüli néma tájat, a Naplementét, a Hazamenő csordát, a Gyilkos tó hegyeit...

Táj, ember, valóság együtt adják *Maszelka* érzésvilágát, hitét. Ezt érzik a képei előtt állók (Látam a kiállítást megnyitó ünnepségre érkezőket, milyen szeretettel köszöntötték az egykori földik.), egyre-másra idézték a festmények ébresztette emlékeket, a telet a Hargitán, a pisztrángost, a küküllőparti horgászást... A pasztell mestere egy darab Székelyföldet formált képeivel a belvárosi kiállítóteremben: székelykapukkal, borvízforrásokkal, patakokkal, falusi utcákkal és pipacos réttel, *Tamási Áron*, *Nyíró József*, *Orbán Balázs*, *Márton Áron* világát vetíti elének, képeivel mond el sok mindent...

Festményeiben való gyönyörködés mellett életrajzát is meg kell ismerni, amiből nem hagyja ki, hogy tanárai, kolozsvári mesterei *Abodi Nagy Béla*, *Kádár Tibor* és *Miklóssy Gábor* voltak. Tanulmányai befejezése után Székelyudvarhelyen dolgozott a tanügyben, 1961 és 1982 között a Művelődési Ház szakirányítója volt, ekkor gyűjtötte össze azt az anyagot, amely az 1979-ben létrejött udvarhelyi Képtár gyűjteményének alapját adta. Csoportos kiállításokon 1953-tól vesz részt. 1968-tól számos egyéni kiállítása volt. Budapesten ez a második kiállítása, melyet a Vármegye Galéria *hetvenedik születésnapja* alkalmából rendezett és 1999. március 10-ig tekinthető meg.

(Vármegye u. 11. Nyitva: kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18-ig.)

Schifken Pálma

Rippl-Rónai József: Litografálás

A litográfia feltalálásának 200. évfordulójára jelent meg egy érdekes kötet a Miskolci Galéria igényes kiadásában, viszonylag megfizethető áron (kötve 2300 Ft). A technikára fogékony korunkban egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a képzőművészetben belül is a megcsinálás módjainak műhelytitkai, a laikusok számára alig ismert rejtelmei iránt. A litográfiát (görög szóból eredően kőírást, kőrajzot jelent), magyarul könyvmotként is szoktuk nevezni. Valójában a nagy újítás abból áll, hogy nem hagyományosan vésve, metszve rézlapra, vagy fadúrra, hanem egyszerű sík felületre, azaz speciális bajorországi kőre vitték speciális anyaggal az ábrázolást. Onnan vegyileg, a víz és a zsír tisztító hatása révén a festéket megkötő rész nyomtatása útján került át a papírra a kép. Azonos minőségben a régi sokszorosító technikákhoz képest sokkal több lapot lehetett lehúzni kézi, illetve gépi sajtó útján. Ez az eljárás nemcsak a kiadványok modern dömpingének múlt század végi kezdetéhez vezetett, immár a színes könyvnyomattal, hanem a századforduló dekoratív stílustörekvésével találkozva legjellegesebb művészeink érdeklődését is felkeltette.

Igy kezdett Rippl-Rónai József Párizsban litografálni és ezt a gyakorlatot átvitték a 1900-as hazatelepülése után Budapestre is. A modern, kísérletező művészek körében vált igazán népszerűvé a litográfia századunk első harmadában. Tehát ők már nem reprodukálásra, hanem önálló alkotói invencióik kiállítására használták a körjáratot. A szecesszió szellemében így megszületett a modern alkalmazott grafika. A népszerűvé igazán ekkor

ló plakátművészet, az „utcai freskó” – ahogy akkor nevezték – terén is kitűnően alkalmazták. Vaszary János, vagy Ferenczy Károly neve mellett a kötetből olyan alkotóval is megismerkedhetünk, akik nyomdászként indultak és egy technikai ismeretükkel hozzájárultak a modern magyar színes litográfia virágzásához. Ilyen volt Helbing Ferenc változatos grafikus munkássága, vagy Barta Ernőnél Zichy Istvánig sorolhatnánk a méltánytalanul elfelejtett grafikus-festők sorát.

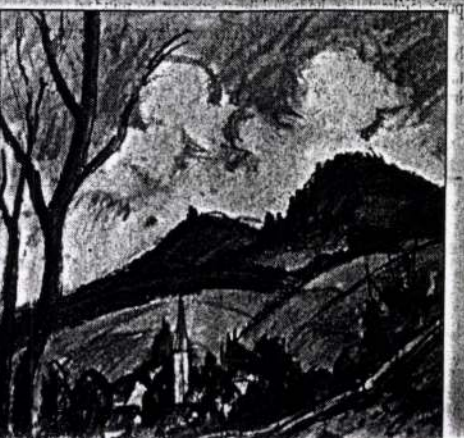
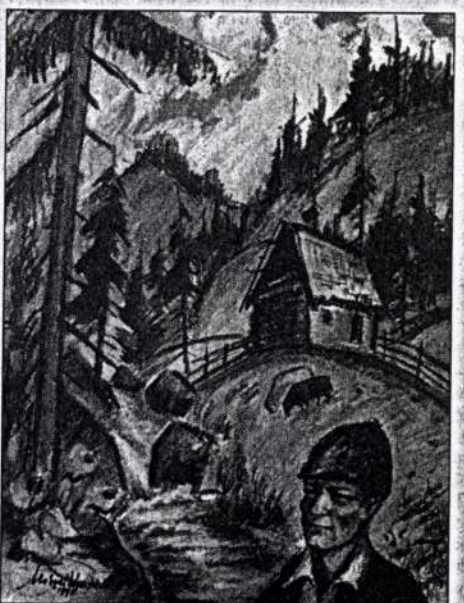
A kötetből egy új kultúrtörténeti panorama bontakozik ki. Megtudjuk, hogy voltak századunk elején is igazi menedzser cégek, mint a Könyves Kálmán Rt. Ők kérték fel a művészeket és adtak közre 1903-ban egy jelentős magyar litográfia sorozatot, azzal a céllal, hogy a beözönlő hitvány külföldi művek helyett nemes műalkotásokat terjeszthessenek a felnövő polgári középosztály, a kispénzű, de már kulturálisan igényesebb rétegek felé. Sajnos ez akkor is utópia volt. Sokkal jobban vették a kor kedvelt festőjének, a kerületünkben dolgozott Glatz Oszkárnak körjait, mint az újítókat. Igen népszerűek voltak a hagyományos, realiztikus ábrázolások. Műnchenből eredt ez a konvencionális szemlélet, melyet azonban az 1920-as években végleg kiszorított egy korszerűbb látás- és kifejezőmód.

Az I. világháborúban a harcéri témákat litografált manóknak közve-

Jézus Kápolna

Ábel kunyhója

Masella Jains

„Megkülönböztetett bátorság kell ahhoz, hogy napjaink tűzijátékos – halálgrásos művészeti kultúrája, közhangulata közepette valaki hűséges maradjon a tájhoz, tájképhez, egy-két alakos tájkompozícióhoz... – aki Maszelka képet függeszt a falra, nem egy darab természeti festői valóságot lopott be az otthonába, hanem ellenkezőleg: maga is teremtő, újratemtő részesévé válik annak az örök pillanatnak, amikor környezetünk vagy akár egy távoli táj felölti saját arcvonásainkat.”

(Részlet Banner Zoltán: Erdélyi Magyar Művészet a XX. században c. könyvéből)

A Vármegye Galériában a kiállítás ideje alatt megvásárolhatók Maszelka János képei és 1999. évi színes falinaptára.

Az Erdély Művészetéért Alapítvány
Vármegye Galéria
(Budapest, V. Vármegye utca 11.)

szeretettel meghívja

Maszelka János

székelyudvarhelyi festőművész
paszttel kiállításának megnyitójára

1998. december 2-án 17 órára.

A kiállítást megnyitja:

Banner Zoltán művészettörténész

Közreműködik:

Dévai Nagy Kamilla énekművész

Kiállításszervező: *Kulesár Edit*

„Minden magyar felelős
minden magyarért.”

Szabó Dezső

ERDÉLYI MŰVÉSZETÉRT ALAPÍTVÁNY

Vármegye Galéria

Budapest V., Vármegye utca 11.

Telefon/fax: 3185-8148

www.hunpro.hu/mmf/ema/

Levélcímünk:

H-1675 Budapest, Postafiók 133.

Adókedvezményre jogosító támogatásukat az

OTP 11786001-20054214

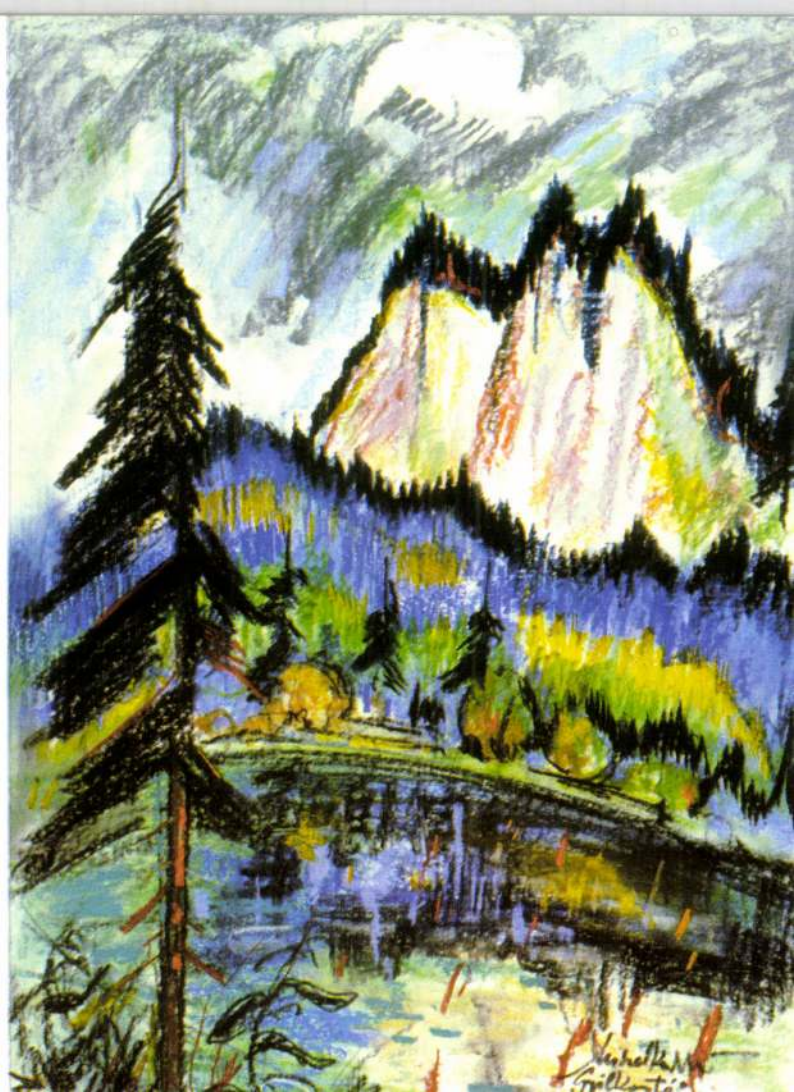
számú számlaszámra várjuk.

Maszelka János kiállítása

1998. december 2-től 1999. március 10-ig

látogatható a Vármegye Galériában

Nyitva: kedd, szerda, csütörtök, péntek 10–18 óráig

MASZELKA

János festő

MW 1998. dec. 19.

Erdélyi kiállítás

Maszelka János székelyudvarhelyi festőművész pasztellműveinek kiállítása nyílt meg az Erdély Művészetéért Alapítvány rendezésében a Vármegye Galériában. A március 10-ig nyitva tartó kiállítás ideje alatt a képek mellett a művész 1999-es naptára is megvásárolható.

teknő, csehsüveg), 2/3 hossznyi épületrész már a 18. sz. épült. Az épület, a hozzá észak felől csatlakozó, meglehetősen lyiségekkel együtt, a 19. század közepén nyerte el egységeit.

A kúria tudományos kutatására eddig még nem kerültek idején tett megfigyelések szerint a barokk épület és a barokk épület előkerült nyomokban a boltozatos terek díszítésével.

3. Egyházashetye²²

A Vasvármegye irodalomtörténetéről írott fejezetben az egyházashetyei szülőházának képe. (4. kép) A neves költő helyének megbecsülése megőrizte házát a jelentősebb építkezések 20 méteres, téglánalaprajzú épület nyugati végében meglehetősen tagolt teknőboltozatos nagyszoba, a mai múzeum teréből nyílóan a korábbi válaszfalak elbontásával, egytől egytől a költő születésének 200 éves évfordulójára, 1976-ban. A kúria, köznemesi kúria saroktelke csak területének nagyszobából. A lakóház külső képe mitsem változott az elbontás után.

4. Jánosháza²³

Gróf Erdődy Ferenc századfordulós várkastélyának Johannes Ormuzd de Varsány által felépített középületének bővítését már az Erdődy-család végezte a 17. század barokk stílusban. A múlt századi kép az 1758-as eredményét mutatja. (6. kép) A mai tömegképzés az 19. században.

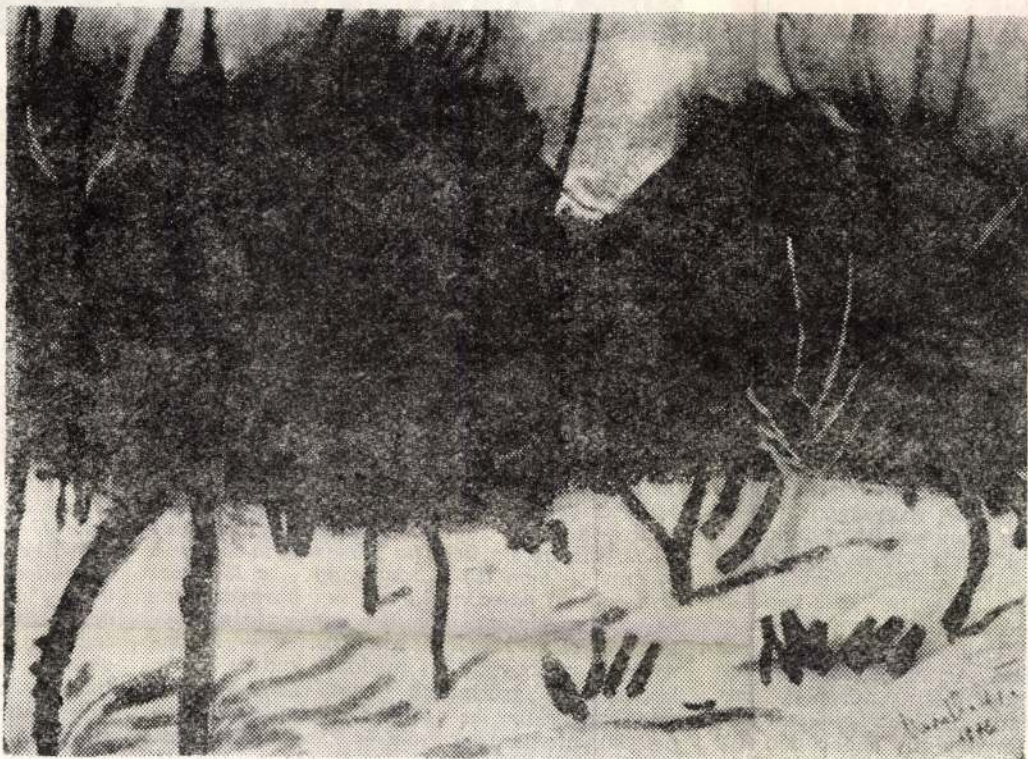
Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

UTUNK

1977 MÁJ 6

Maszelka János

kor

Maszelka János: Téli tisztás

erre kellett vigyázó szemeket vetnünk; de arról, hogy ez az „ez” micsoda is tudonképpen, arról kevesebbet tudunk. A francia forradalom, nagy, minden politikai fordulalom mintája. Ez az igazi modern forradalom: az ideológiai és az erőszak technikájának minden fogását kipróbálás, minden konfliktust végigjáró. Könnyű siránkozni a Terror valóban iszonyatos óriásának olvastán: hiszen aki sem ostoba nyíltan a pillotine párthívőül szegődött. Könnyű ámuldozni a Terror hajthatatlan hőseinek emelkedett nagyságán: hiszen aki sem ostoba nyíltan kiállni a nagyság és a radikális indület ellen. Mindez csak a 1789, 1792, 1793 konfliktusai elmúltak; az összecsapások téje nem tét számunkra többé. Az egész társadalom megszabódása nevében egy új ztyál uralmát előkészíteni? A forradalmi háborúban fölfüggeni az idegengyűlöletet? Az ény védelmében a nyaktóló

T. A. — Nagyvárad: „Az ősz postára tette / a fák leveleit, de / nem címezte meg őket, / s tavaszra visszajöttek.“ — Bár csupán négy kurta sorra rüg, ez az epigrammája mégis elnyújtott, mesterségesen felhízalt szójátéknak hat. Másutt a szójátékszerű ötlet szerencsésen torkollik gondolati párhuzamokba és ellentétekbe, így a Galambokban: „A galambok közt akkor / tört ki a háború, / mikor nem tudták eldönteni: / melyikük legyen a Békegalamb.“ Küldjön még.

N. A. — Marosvásárhely: Múltkori válasszukban szavát tettük, hogy szerelmes versei közül az *Oh, jöjj s mutasd...!* többet ígér, mint amennyit valóra vált, a *Szerelmi dalban* pedig arra figyeltünk föl némi álmálkodással, hogy alanynak édesmindegy, a kedves kezében, vagy ölében pihen-e keze, mondván: „*Ugyanaz az érzés ringat el.*“ Csapongó viszontválaszából csak a tárgyhoz kapcsolódó bekezdést idézzük: „*Igaz, kihagytam, hogy ha társaságban vagyunk — épp! — nem tapogatom vagy... a lánykát! Ennyit még adok magamra és környezetemre... és szerintem az ember nem csupán ölbe tett kézzel érez igazán valakit...!*“ — Méltán nyoljuk az ön világfiás modorát, kedves N. A., kivált, hogy szerintünk nem vádolható álszemérmességgel az a társaság, ahol nem tesznek különbséget a nő öle és keze között, ahol az *Oh, jöjj s mutasd...!* fohász egyike is, másikkra is vonatkozhat, tetszés szerint. Ám az irodalomban mások az illemszabályok mint

szívárványt zsikája zené várom a be hiába hajsza csak álom. pompáját — néje hiába z hallom; / H mámor maró ván tudja, l szol, szívárv lepi meg a l ismerés, hog álom, a szív mámor, és i értelmű köz járól minda benne, példé hogy a kávé

K. J. — I próbálkozás azt tudom. I lehet-e még alól vers. M színűség sze velet, S hog lik.“ — Az a cartes nevez gát azonban kintetben is létállítás né empirikus

SAJTŐFIGYELŐ

HUNGAR
HIRENETO

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

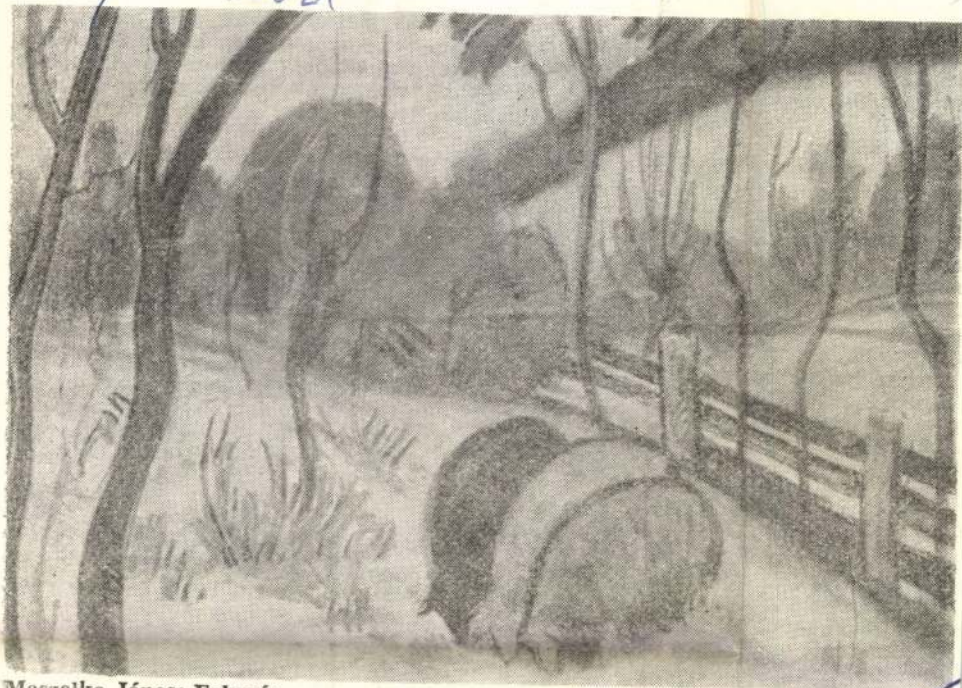
1977

4

KORUNK

Maszelka János

1021

Maszelka János: Faluvég

fenn — ügyvivők, képviselők révén — egész csatlakozások állami függetlenségének nemzetközi kapcsolatokká alakultak át. Hadd jegyezzük meg, hogy között ott találjuk több nemzetközi megállapodásokat a bécsi távközlési szerződéshez, 1869-1870-évi konzulátusok kölcsönös felállításáról. Az államok szentesítette Románia már meglévő államközi életben, de ugyanakkor új távlatokat nyitott meg fejlődéséhez.

Az az eljárás, ahogyan a berlini kongresszus függetlenségét, sajátos nemzetközi jogi kérdéseket nemzetközi elismerés *kollektív* formájára vonatkozik. Ez lehet állam, mint szerződő felek, nemcsak Montenegró függetlenségét is elismerték. Ez,

az nemzetközi egyezmény keretében való elismerése kivételes eset az államok gyakorlatában. A nemzetközi elismerés rendszerint az elismerő állam egyoldalú szuverén megnyilatkozása. A függetlenség elismerése egyben azt is jelenti, hogy az új állam a nemzetközi jogközösség egyenjogú tagjává lett.

Nyilvánvaló, hogy azok az előírt feltételek, amelyeket a berlini egyezmény előír a nagyhatalmak igyekeztek kényszeríteni Romániára, az ország függetlenségének és szuverenitásának korlátozását jelentette volna Romániát, bár teljes katonai erejével, nagy áldozatokat vállalva részt vett az orosz—török háborúban, meg sem hívták a berlini kongresszusra; a román küldöttség csupán írásban tekinthette ki álláspontját.

A berlini egyezménynek Romániára kényszerített feltételeit tartózkodással fogadta a képviselőház; 27-en szavaztak annak elfogadása ellen. A korabeli politikusok, de jó néhányan a kongresszuson részt vevők közül is, elismerték, hogy a feltételek előírásakor igazságtalanság történt Romániával szemben. Gróf Andrássy Gyula, az Osztrák—Magyar Monarchia külügyminisztere kijelentette a bécsi román képviselőnek, hogy a román állam feltételes elismerése „ostobaság”.

Az állam nemzetközi elismerése a teljes jogegyenlőségen alapuló nemzetközi kapcsolatok megteremtésének egyik alapvető feltétele és biztosítéka. Éppen ezért a feltételes elismerés ellentmond a nemzetközi elismerés mint jogi intézménynek. A nemzetközi jog történelmi tapasztalata bizonyítja, hogy az elismerésnek fel-

Masznik Irén festő

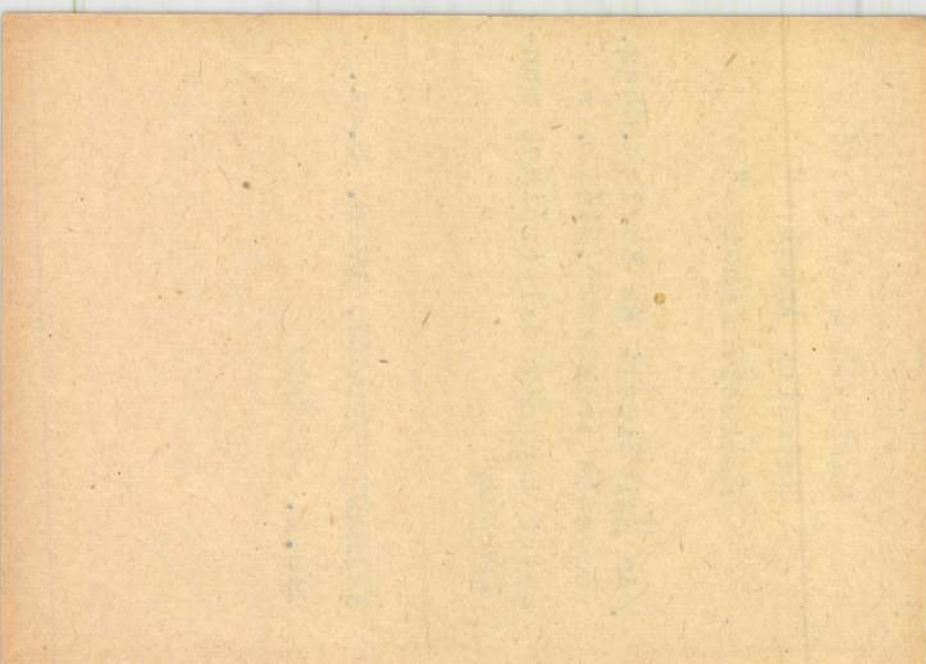
Nemcsics Antal "

Pleidell János "

/Az Építőipari és Közlek. Műsz.
Egyetem szakszerv. kiáll. a
rajzi tanszék dolgozóinak mun-
káiból/

SZABAD MŰVÉSZET, 1956. 6. sz.

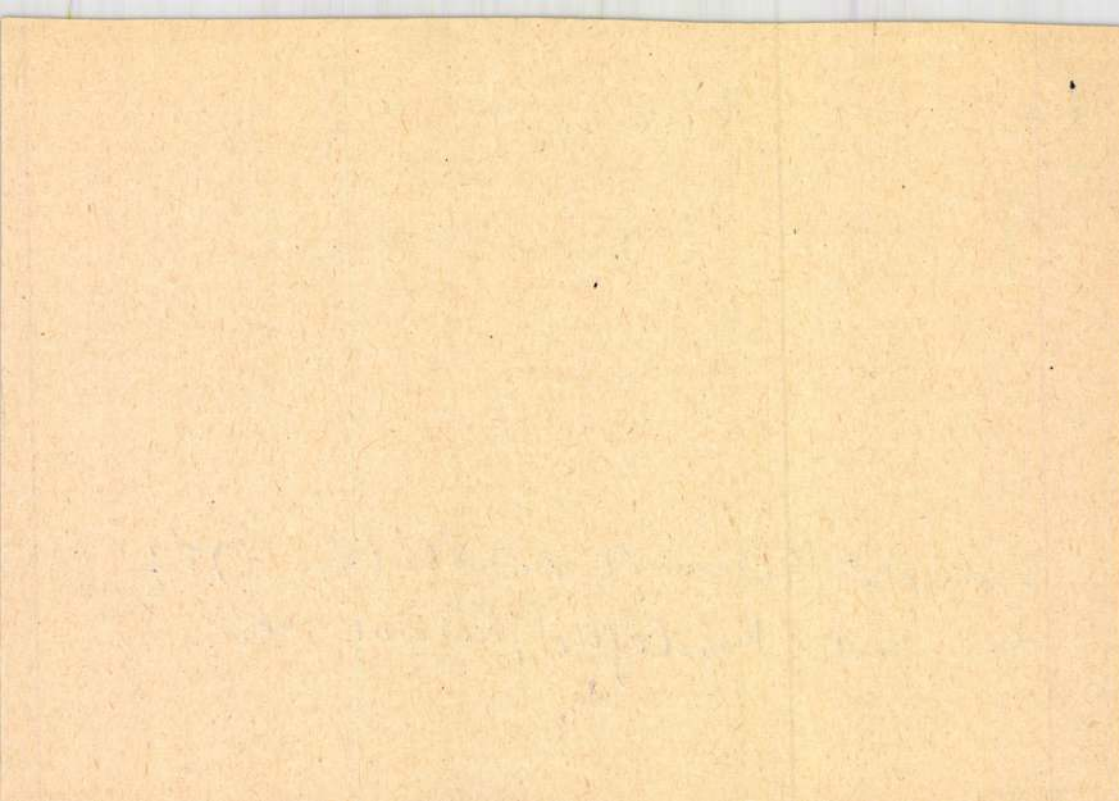
298. l. /Hirek/

Kasnyik Istvan

Véjállomás, olaj, 60x80 cm

Budapest Műszaki Képzőiskola 1957
Kart. ned., kisdéjine, kőművelés.

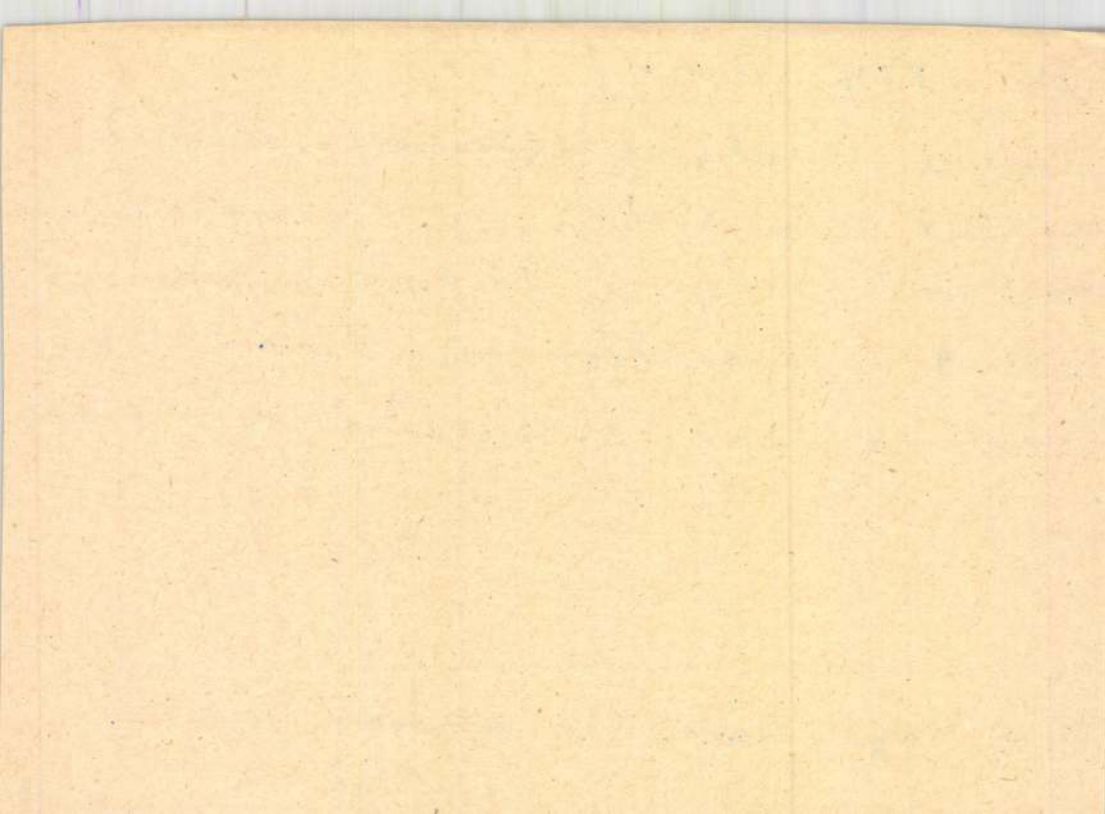
MASZNYIK ISTVÁN /

képével, melyet, új technikai eljárással
képeztem, tájat ábrázol, s a naturalista ábr-
rindától eltérően a régi harmadikjású épít-
ményeket a nagykorú művelődési körben
rendezett képző-és iparművészeti kiállításán

Pest Szépi Könyvtár (Nagykorú Kiadó)

1968. aug. 27.

Hásmjökur Íslandi
Grafíknes

H.D. de.

Rájs - a

Élit és Irodalom, 1960 máj. 27 - 29 máj

H. D. H.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

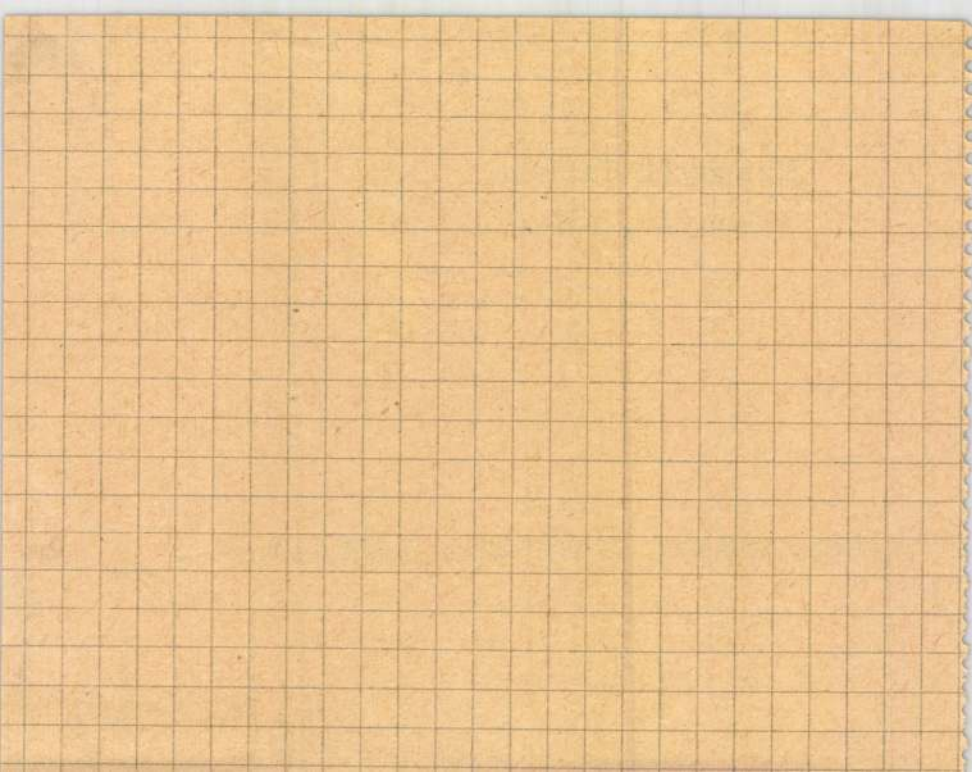
Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a note.

Masznyik István
Alkonyat, akv.

Nyári Tárlat. Ernst Mus. 1954. jul.

5

1.

Platni képzés- és tapasztalásokról. 1955. június.
Ernst Ruz. 1955. június.

Masznjik Ivan.

MDK

Veszprém

Tolbuchin marsall utja 13. Sz., I
papok számára egyemeletes, **V** a
Fellner Jakab műve 1770-1778 között

*(Kutéria - Pfeiffer: 18. századi
1481 - Kocsmay György: Keszthely
137. ké.)*

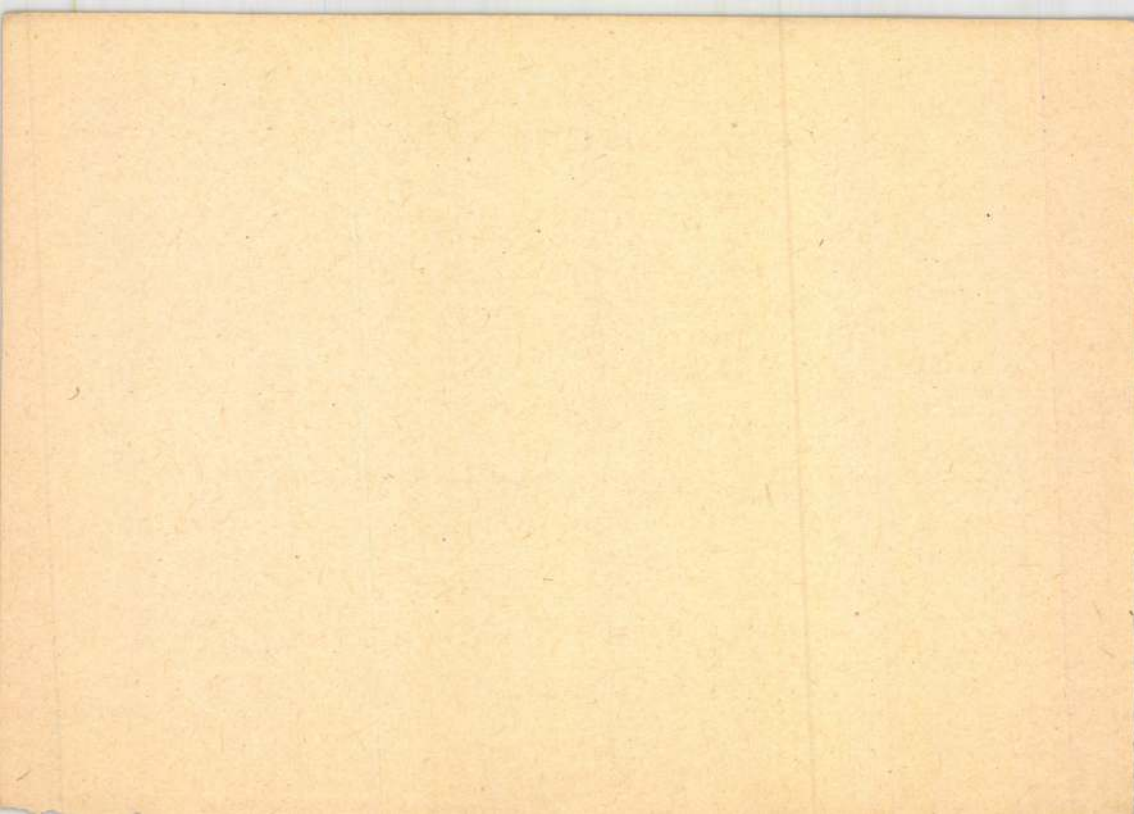

H. D. K.

Microgaster
gracilis

Raja (Baker's Gudgeon)

Zeit in Madras, 1960. Aug. 5. — 11 Kop.

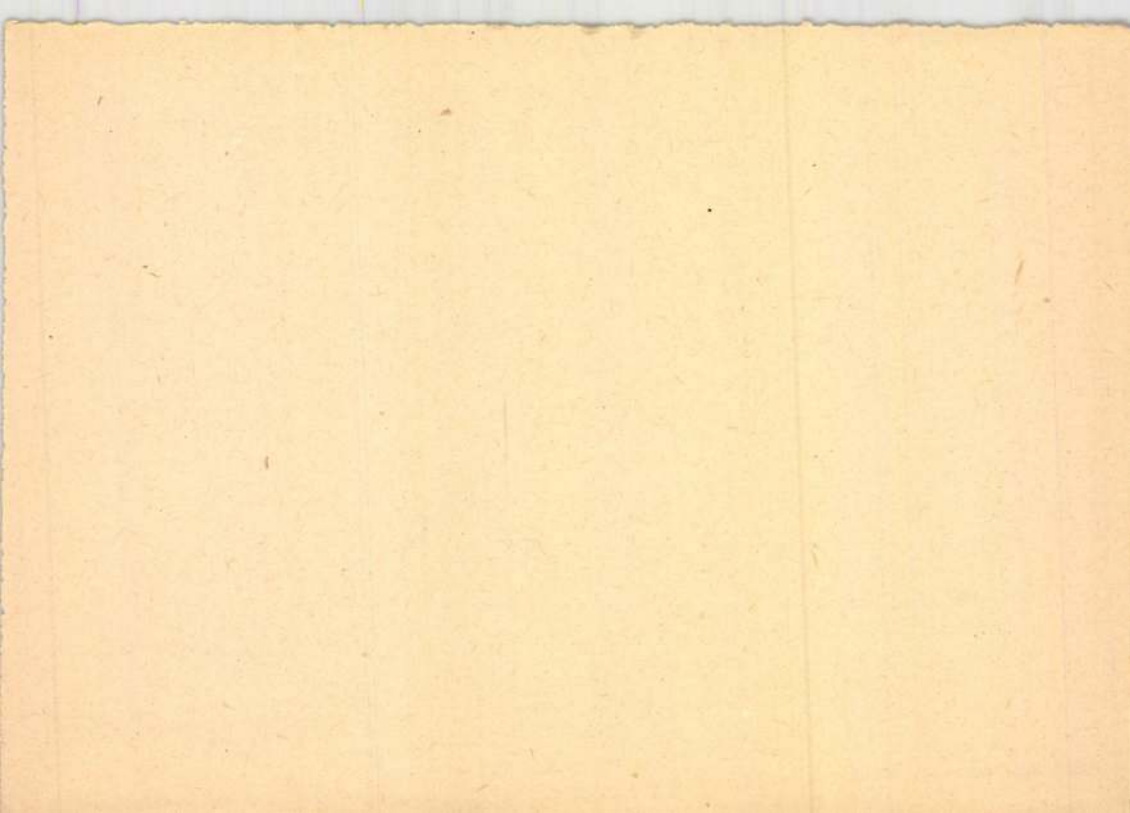

M.D.V.

Maennliche Graue
graffis

Rays

Let's modern, 1960. Aug. 26 — 6 Sept.

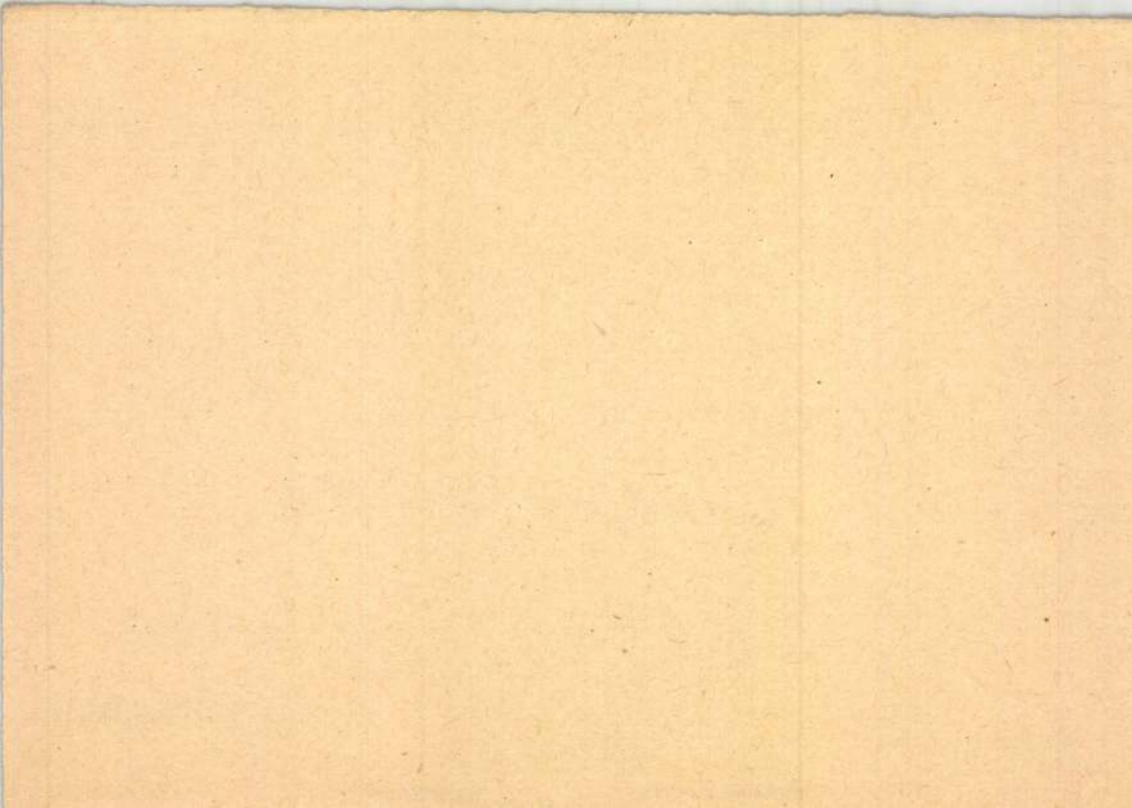

See in Prodromus, 1960. Crypts. — 14 cop.

Raja (Mestemai Rajam)

Mesomyia leu
gripus

M.D.K.

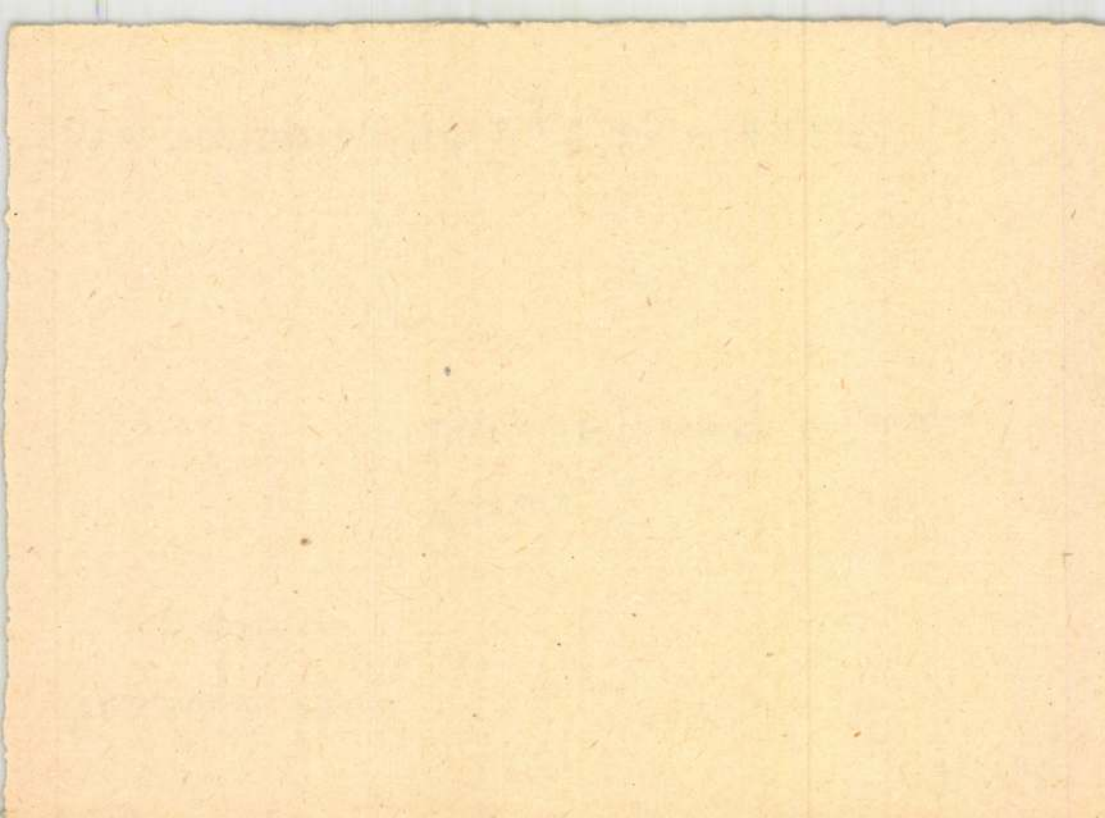

Etat de l'Indochine, 1960 sept. 23. - 11 kops.

Rayza
Darmyik paus ep'it'omulka

Manmyik paus
ep'it'omulka

M.D.K.

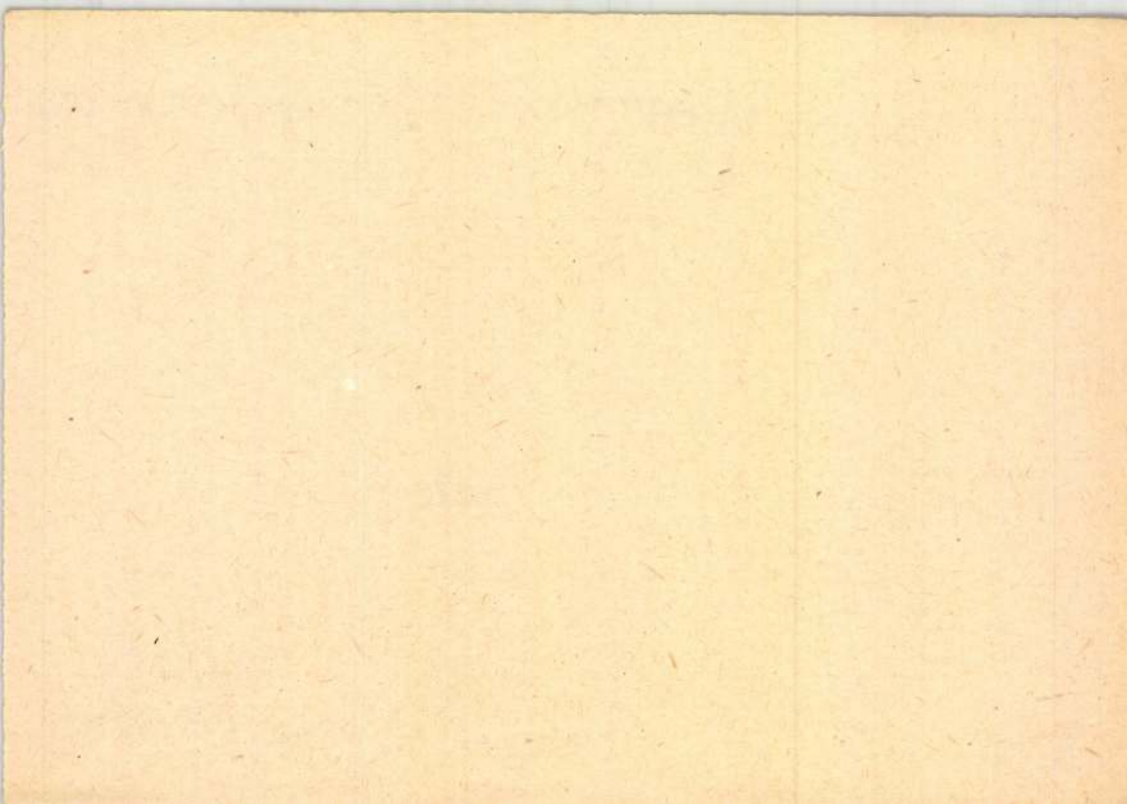

Est. is Holsten, 1960. November 11 — 11 cups

Raya

Wassermilch Frau
grafhaus

H.D.K.

Mosmy's hair
gracilis

Pillanethops a dromaei n. sp.
(ology a morphological matter)

Zeit in Dresden, 1960. aut. 11 - 11 Sept.

M.D.K.

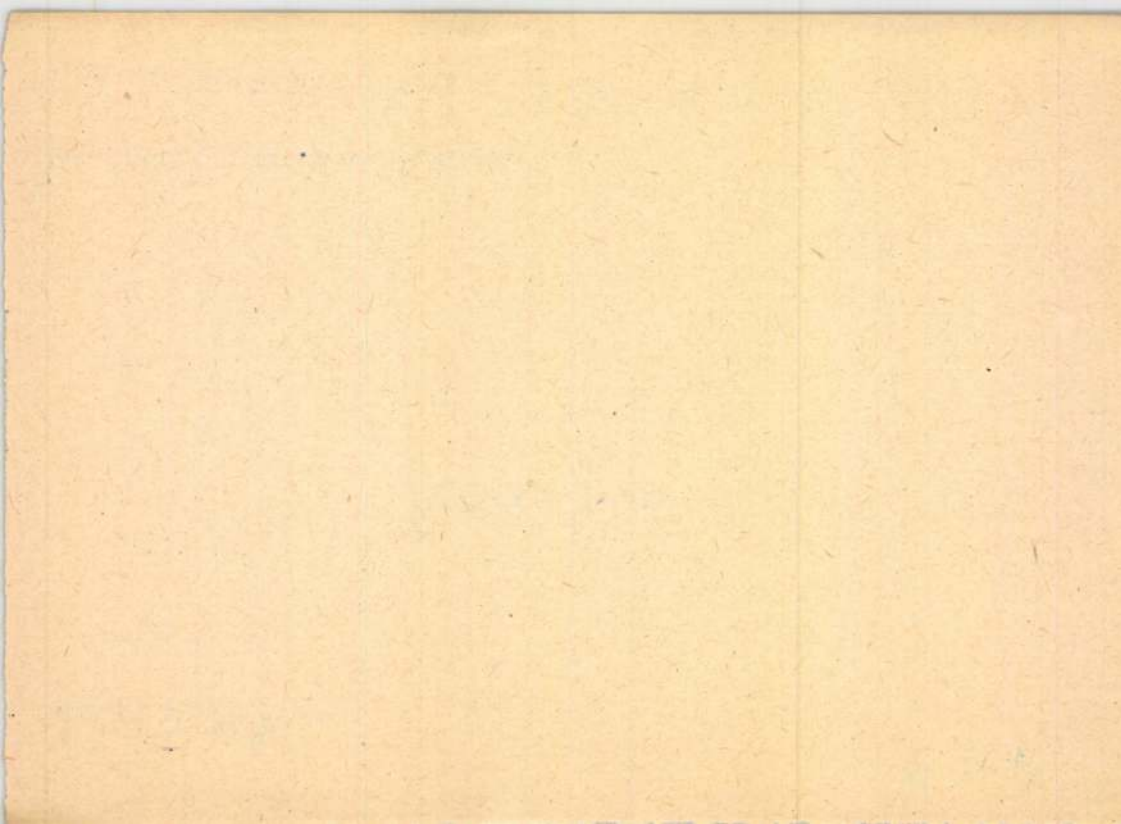

Maermyse Brian
graphus

Isuero gater.

Isuero gater munde gater
Glet is frodolum, 1960. oct 28 - 442222 - 108.

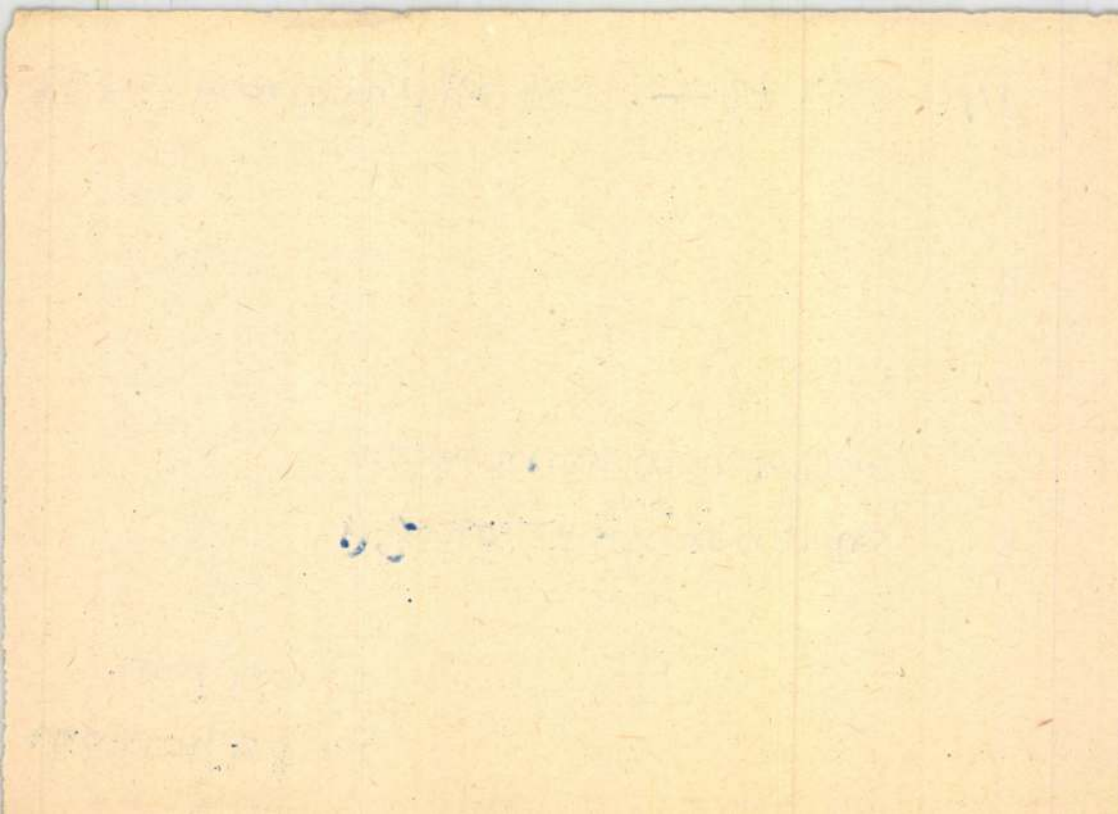
M.D.K.

Wassermyle 3000
graphisches

Handgezeichnete
Münchenerische Ansichtskarte.

Zeit is hochdem 1960. Juli. — 27.0000 — 112.

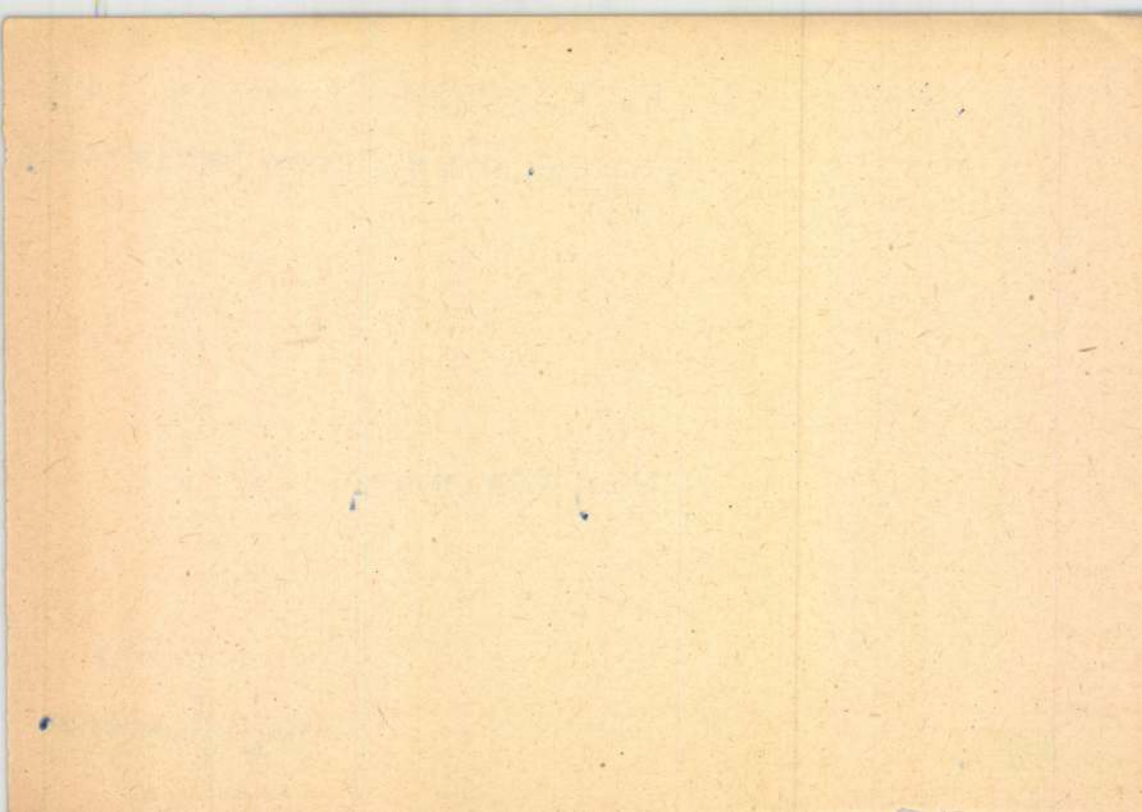

M.D.K.

Yōkai Kar (page)

Massinger's
epigrams

Massinger's Yōkai Kar
is in the book, 1960. Oct 14 - 42.2. - 112.

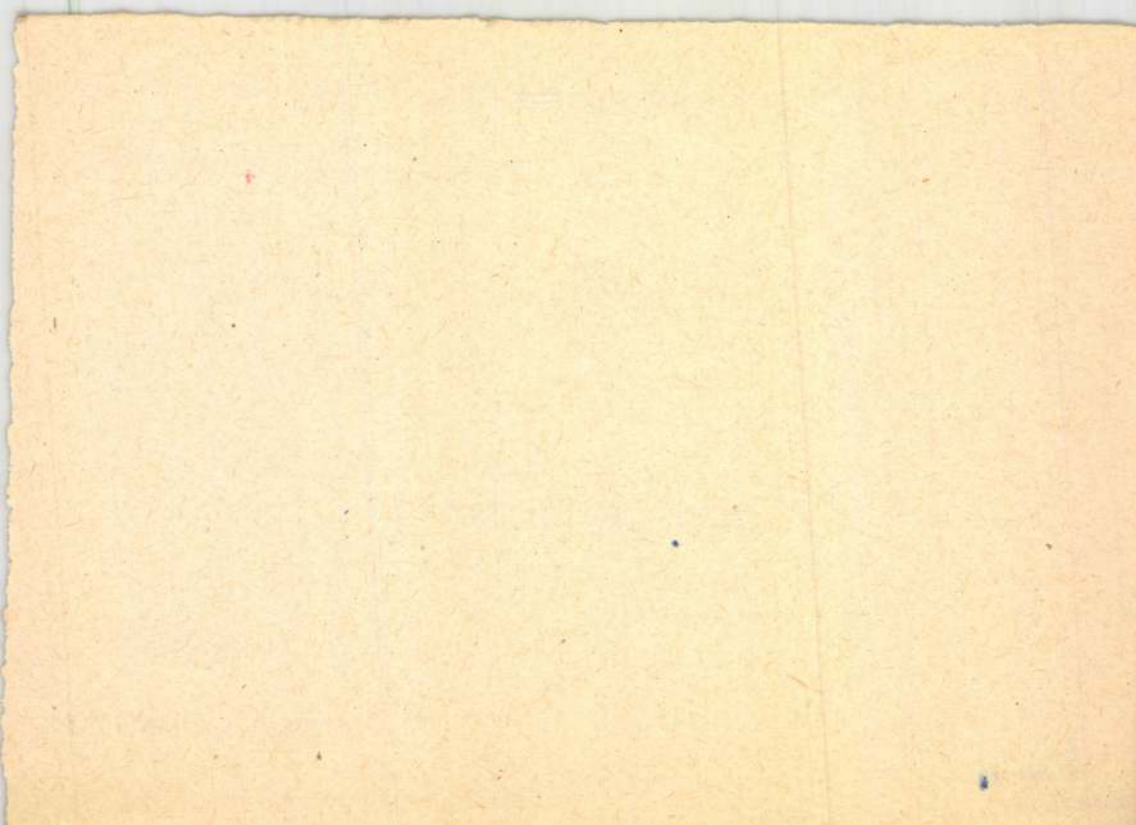
M.D.K.

discussing your
graphical

Taylor Soudor (page 1)

Taylor Soudor Mundayport.

Plot is Hodolom, 1960. ~~Oct 21~~ - 43 main - 110.

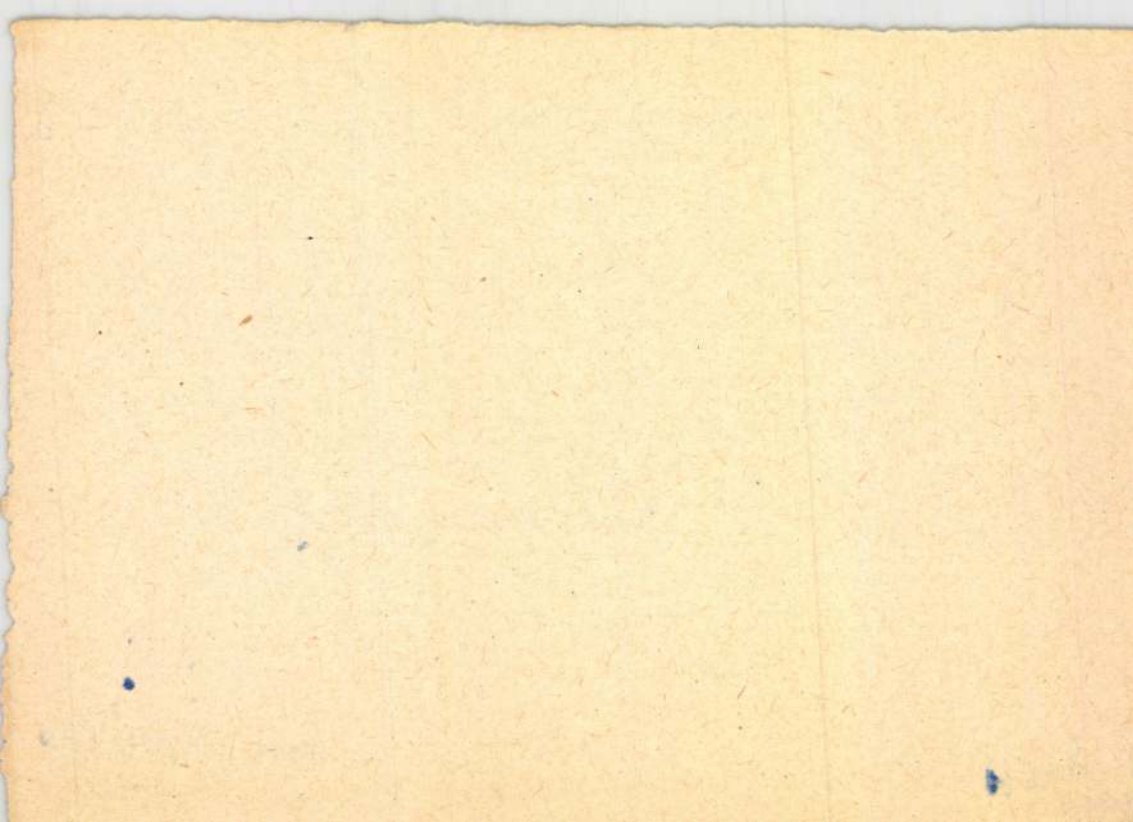

Zeit is Heidelberg, 1960. alt 21 - 43. man. - 120

(David Carter (1972))

diagramme frai
graphique

M.D.V.

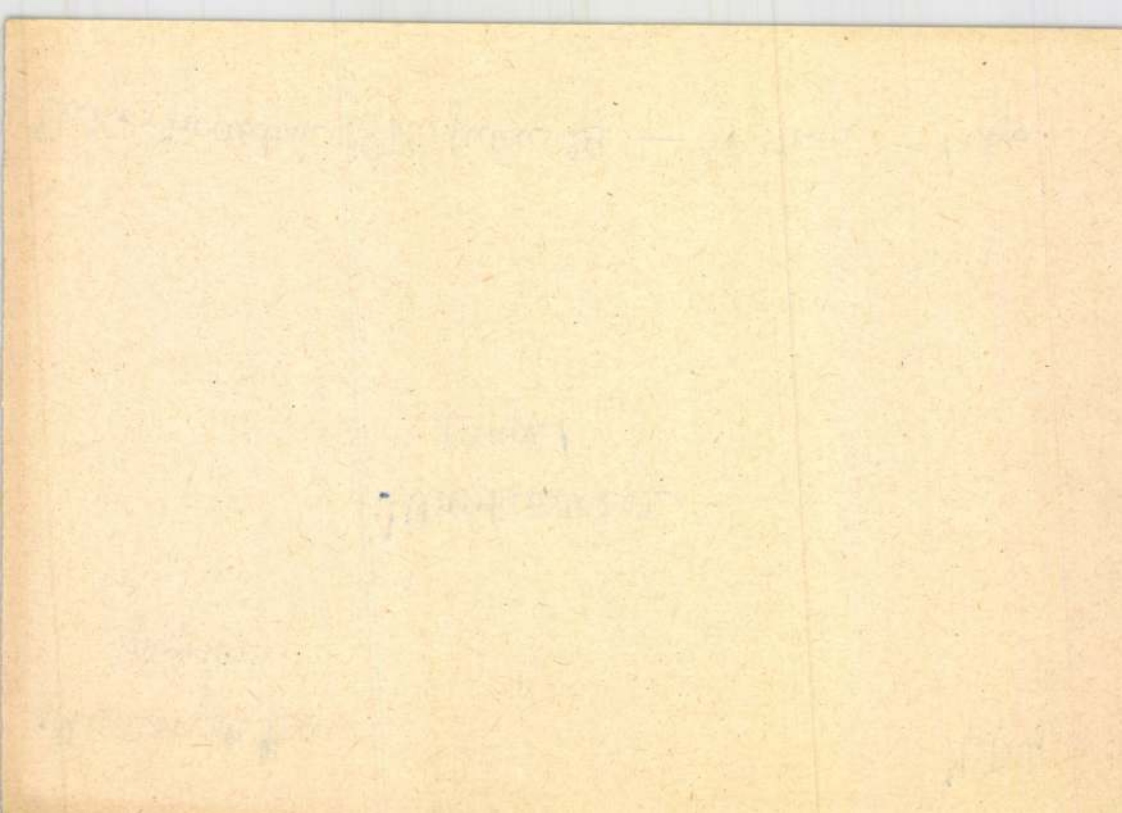

Zeit des Fockelens, 1960. Julius 29. — 31. März. — 1. Sept.

Altherbarien
(1960)

Wassmühlstr.
Grafenau

H.D.H.

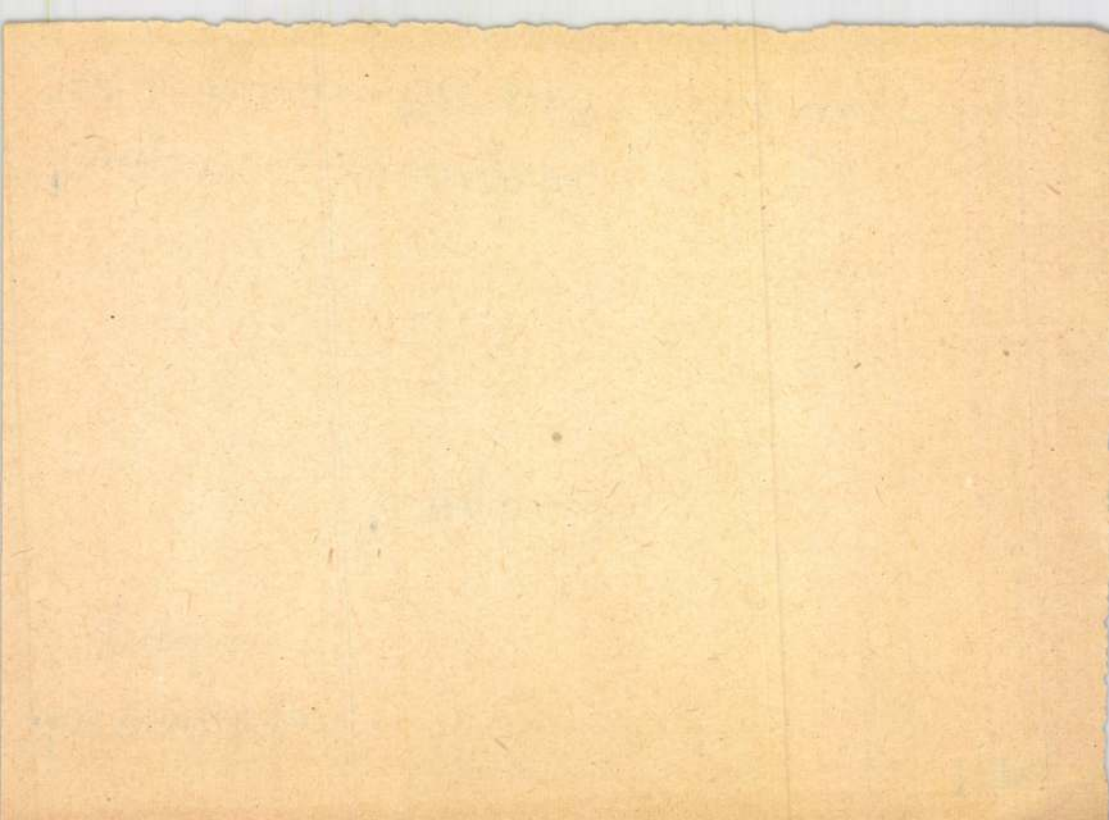

M.D.K.

Macromyza socialis
graphica

Ridg Saunders

Ridg Saunders mounted
Set at Fredholm, 1960. Feb. 22 - 30 or so. -112.

Masnyik Ivan

Tavaszi fák, akvarell

Eső után, akvarell

Fiatal képzőművészek és Iparművészek kiállítása
Ernst Museum, 1955. június, 22 1.

E műk. P. si Marko

manierista festészet. Pápa, 1930., 46. l.
(Képe IV. táblán.) — Berti Toesca 1958. l.
(Képe 956. l.) — Leopold—Lippay XV. tábla.

AMBERTINI, MICHELE (bolognai festő,

1418—1440)
Madonna Jézussal (82. kép)

T a gyermek

a, tempera, 61 × 41 cm.
Maszlaghay II., 58. szám. — Gerevich:
Az Újság 1916. júli. 20, 3. lap. — Gerevich
PA, 232. l. — Berti Toesca 1957—958. l.

1, 1, 1,

AZZARINI, GREGORIO (velencei festő,

1655—1730)
Caritas (83. kép)

Jászón, olaj, 164,5 × 122,5 cm.
ismor primás Romában vásárolta.

Maszlaghay: Az esztergomi érseki képtár.
Új Magyar Sion, VII., 1876., 110. l. (Lodovico Carracci.) — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 763. l. — Maszlaghay II., 113. szám. (Lodovico Carracci.) — Gerevich: A primási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. (Képe 826. l.) (Marc'Antonio Franceschini.) — Gerevich PA, 240. l. (Képe 241. l.) (Lazzarini.) — Décesei: Könyvismeretés. MM. V., 1929., 173. l. — Leopold—Lippay XV. tábla.

LIPPI, FRA FILIPPO (firenzei festő, 1406 körül

— 1469)

(2)

Masnyik Ivan

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MDK

XXXXXX

Madarak halála, filctóli

Hajónosok,

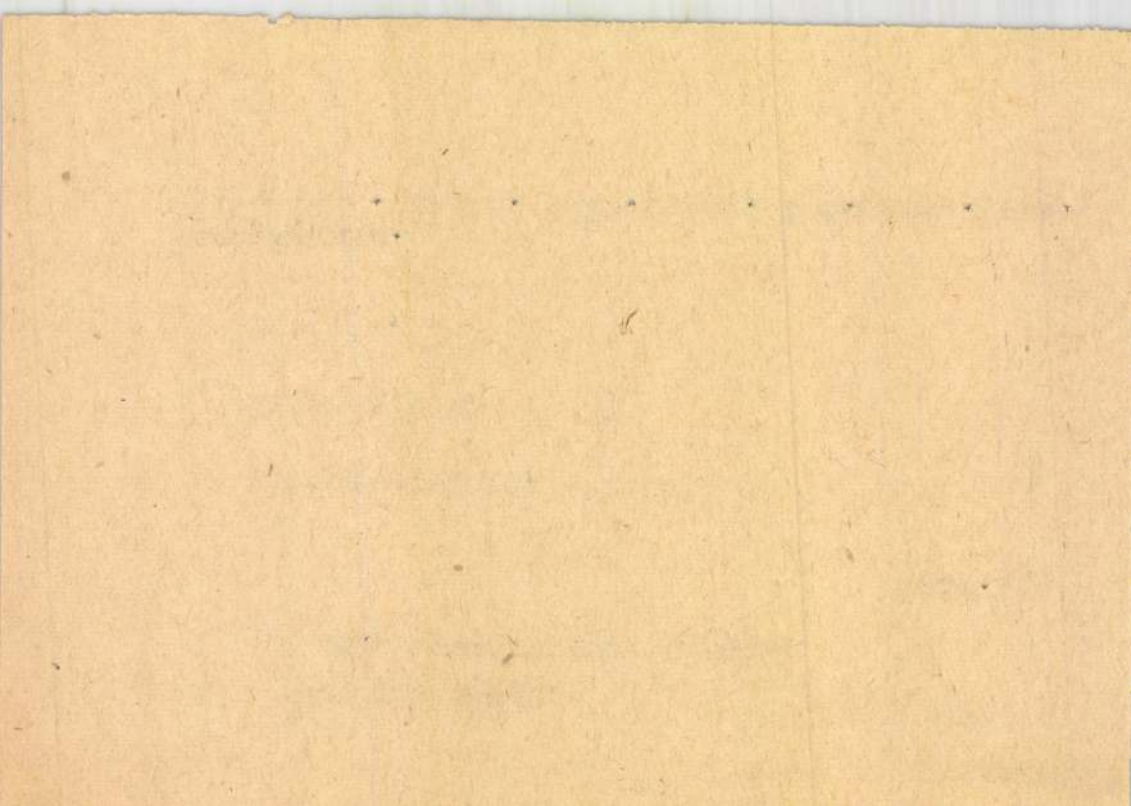
"

Szigetm,

"

XXXXXXXXXXXX

Masnyik I. Káll. Kult. Kapes. Int. 1966. Febr.

Masnyik Ivan

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MDK

Székelyné, Filottól

Démon,

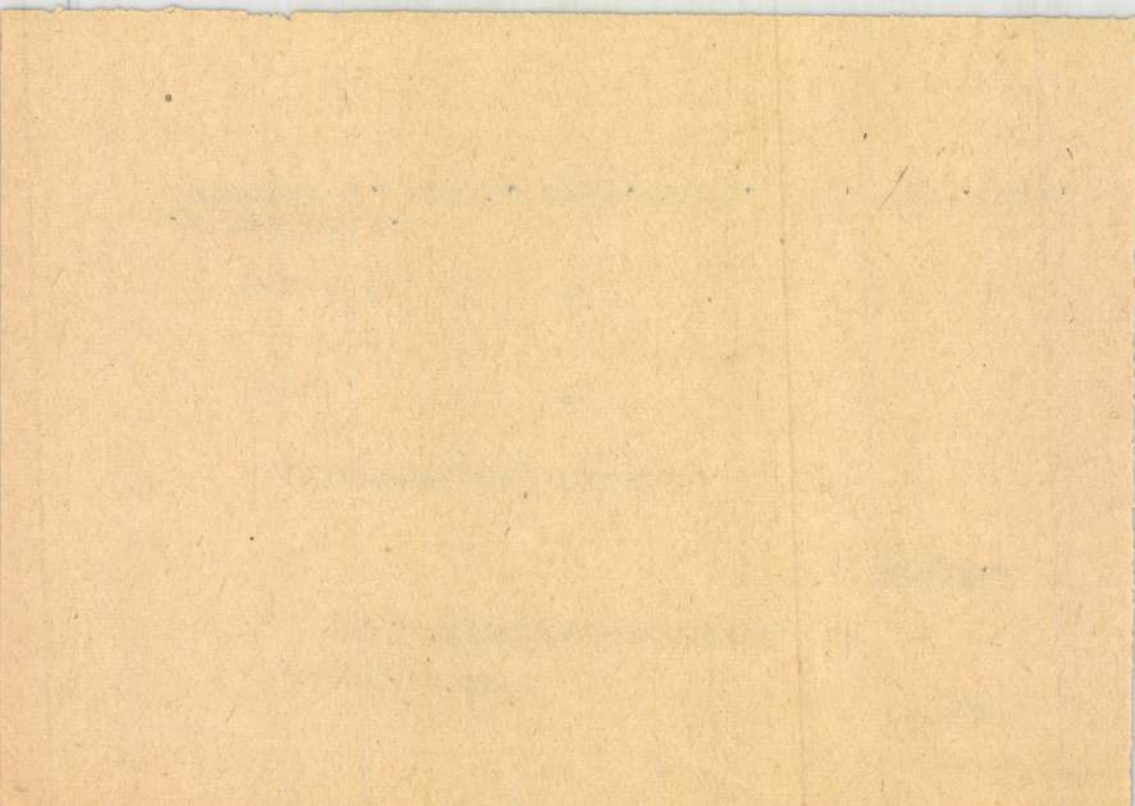
"

Szakadék,

"

XXXXXXXXXXXX

Masnyik I. Kélt. Kult. Képes. Int. 1966. febr.

Wearmyke Hill

Wearmyke Hill

(Bottle from museum)

Wearmyke Hill, 2. n. 1867, Feb., 63. e.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT

Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M. D. K.

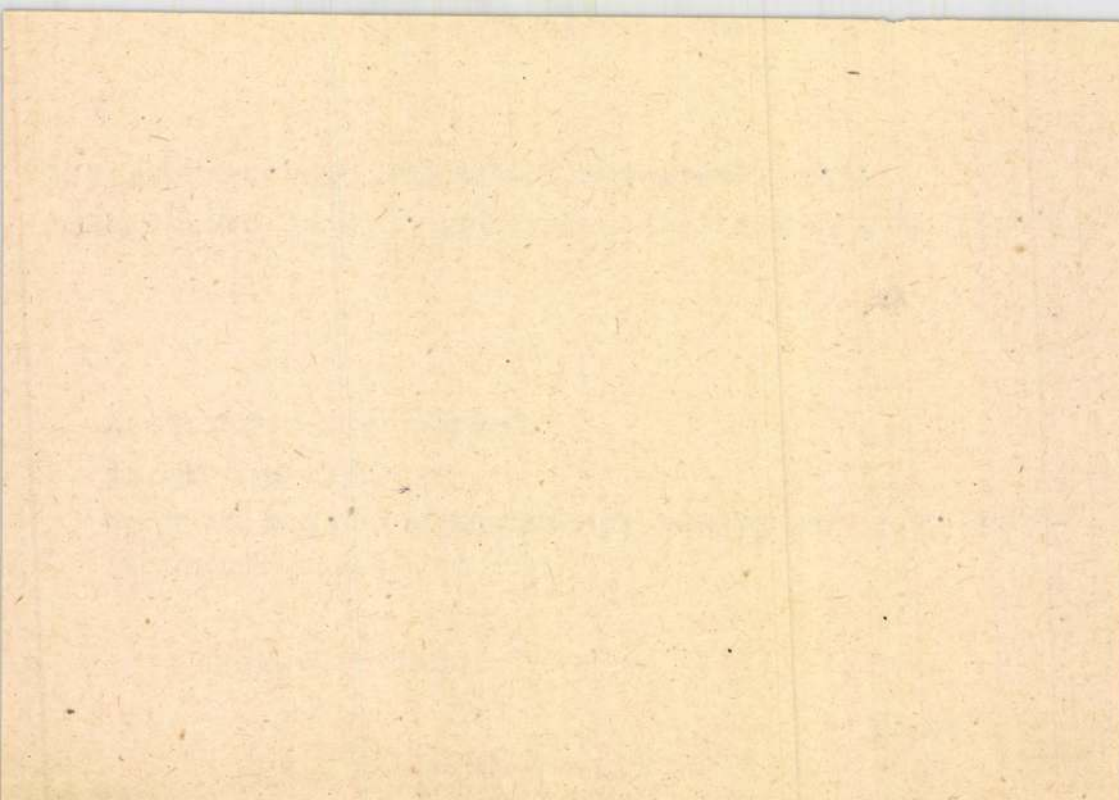
Masnyik Ivan

Holdkötetek 1965, tus

műve az ALL. Központi Városok III. Kiállításán bemutatva,

Városok a MNG részére.

Tájékoztató az ALL. Központi Városok III. Kiállításáról. MNG anyagának Városok III. Kiállításai 2.1.

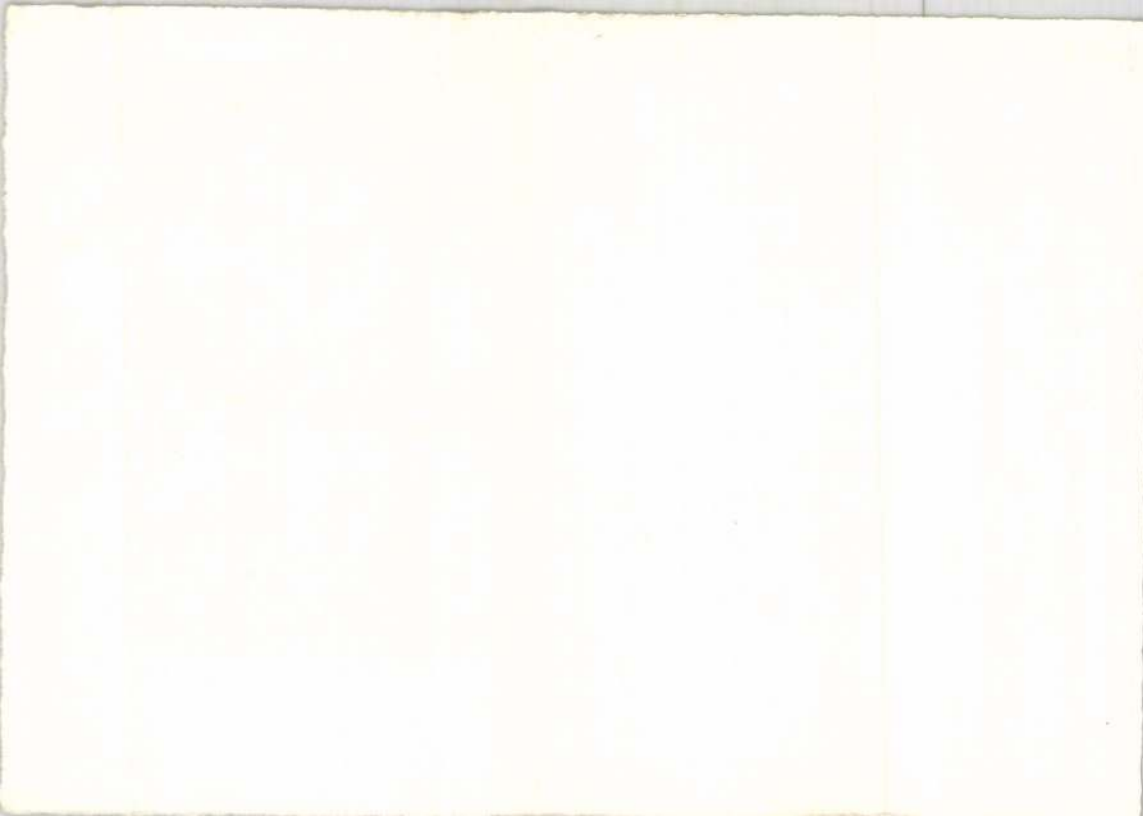

Masznyik Iván

Magyar Hirlap 1977/4/6

Vercs R'ter
Masznyik Iván rajza

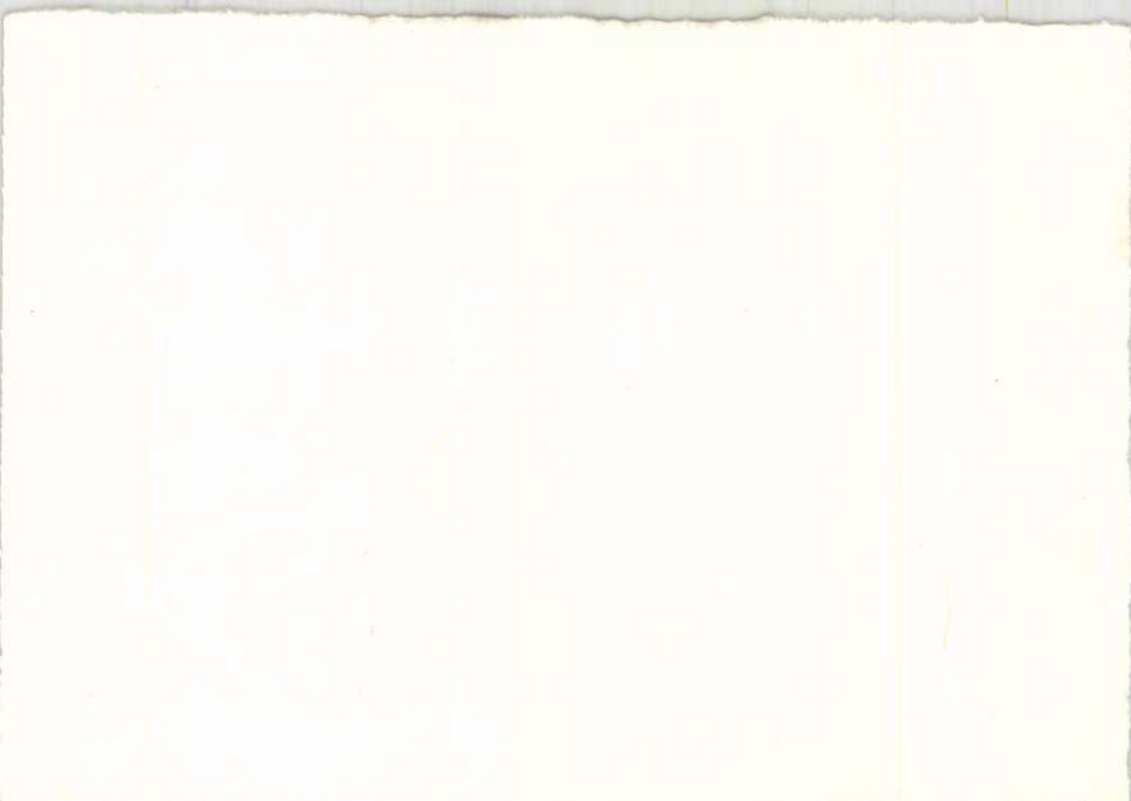

Maszyik Iván

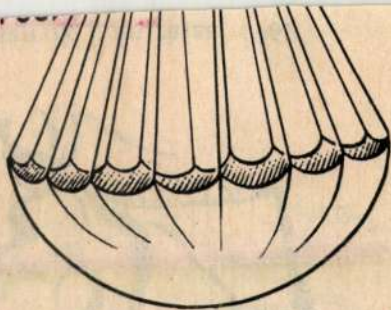
Magyar Hirlap 1976/187/10

Maszyik Iván rajza
Ferenczy Béniről

Az ember-madár

A repülő, lebegő emberre vonatkozó elképzelések megszületésekor a minta minden bizonnyal a madárvilág volt. Gondoljunk csak a mondabeli Ikaroszra, akit viasszal összeragasztott madárszárnyakkal erősített magára. Am számításuk ki: mekkora teljesítményre volna szükség ahhoz, hogy az ember madárszárnyakat utánoz szerkezettel lebegve maradjon!

— lebeg.
Kimondhatjuk tehát, hogy egy 100 kilopond súlyú és 50 négyzetméter keresztmetszetű üres felgömb (ejtőernyő) lebegésben tartásához 500 kilopondméter

nyelékkel is csak tízedrésze volna annak, amely példánk szerint a lebegtetéshez szükséges.
Közéltűnk most meg feladatunkat más oldalról.

Göves János: Ember a levegőben?

Ulet & Tudomány, 1925. nov. 7.

2125-2129

xxx
45.

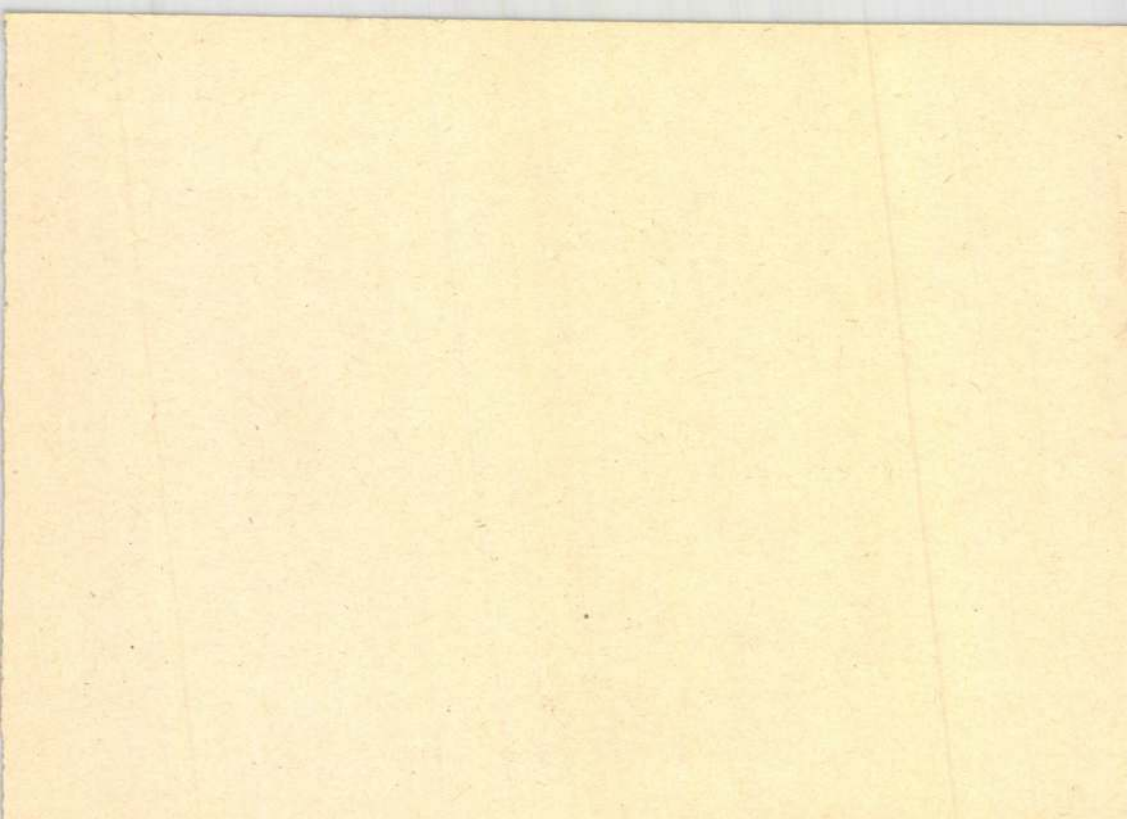
Mamuzik Iván

Rajza Ferenczy Bónirol.

(nép.)

Szombathelyi Iván: Fák könyve.

Magyar Hírlap, 1976. aug. 8.

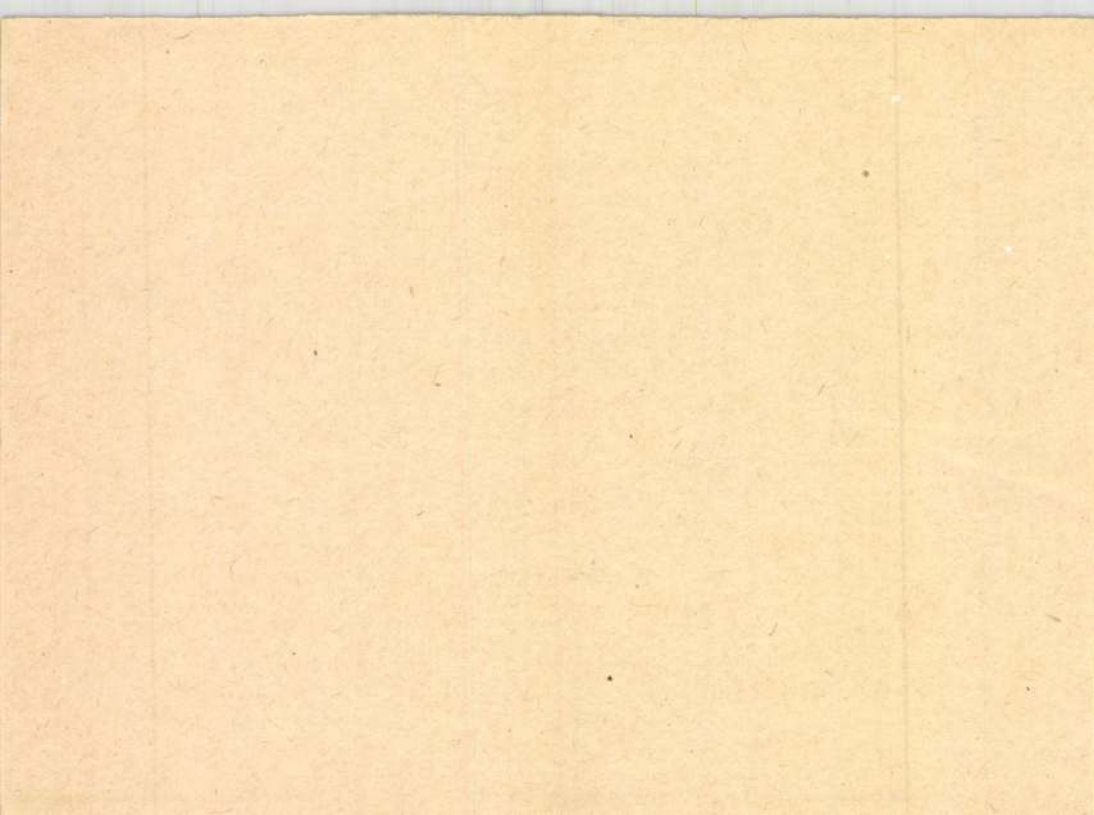

Marsujär lön

fastlön enligt a KKI 20.11.66 -

Januari

Tulör 1966 februari 22
29.ald.

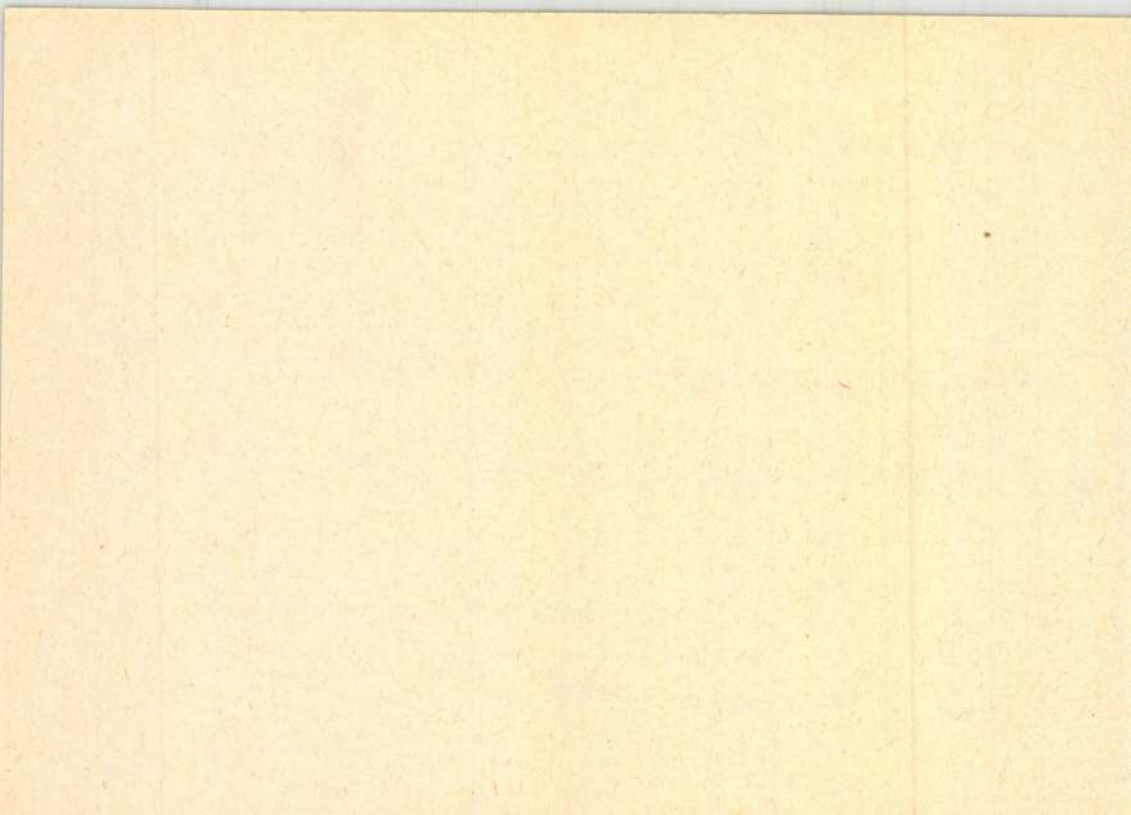
Maszyk Iván

Memitott művei:

"Fény és vizóraadás", fiktoll, papz, 43 x 61.

"Dozmikus fények", fiktoll, papz, 43 x 61.

Lata Tibor: XI. magyar képzőművészeti ki-
állítás, Budapest, 1968.

Masungak Luau
grafikus

M.D.K.

Dobi Ystwaiu portrija

Ekst es Hodalom, 1962. mairjus 5 - 3 lep.

101

1880

1880

1880

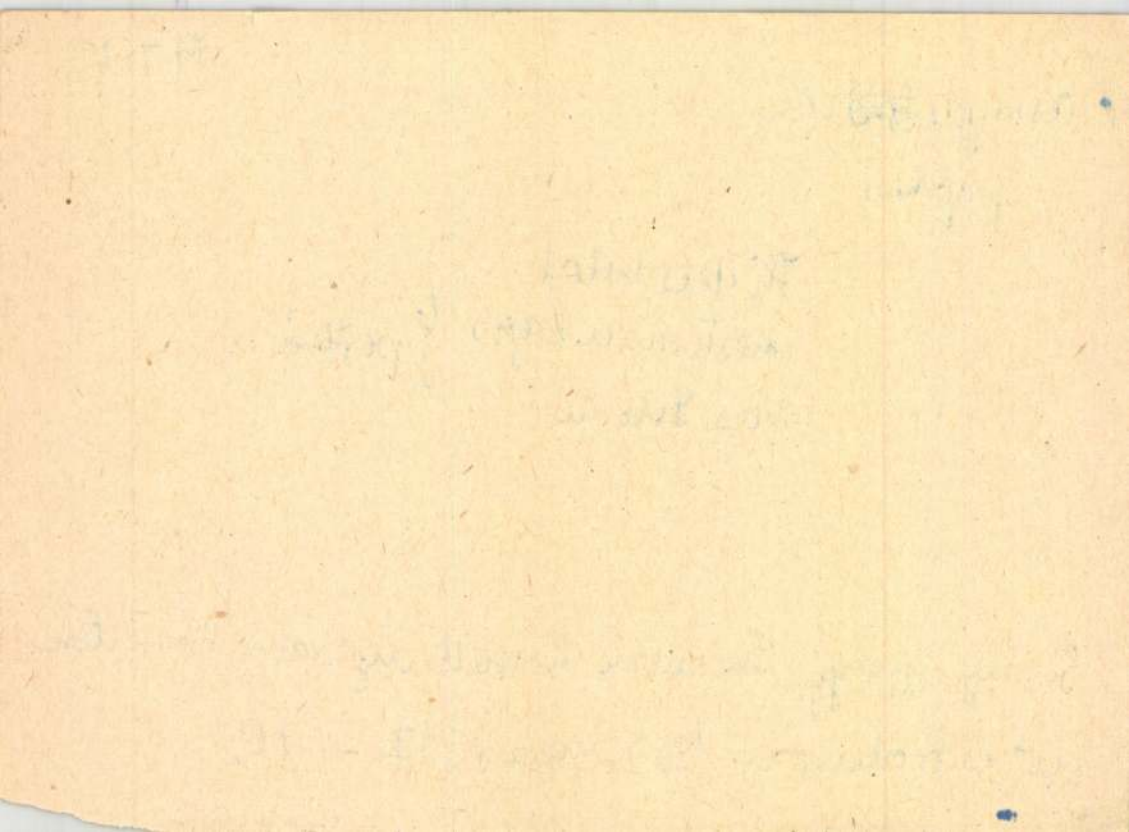
1880

M.D.K.

Alamnyit ~~hív~~vár
grafikus

Ez a darsutal
Mesterházi Lajos } portrei
vas István

Souelyó György: Trodalom kossuth díjasának kőszontere
Élet és Trodalom 1962 március 17 - 18.

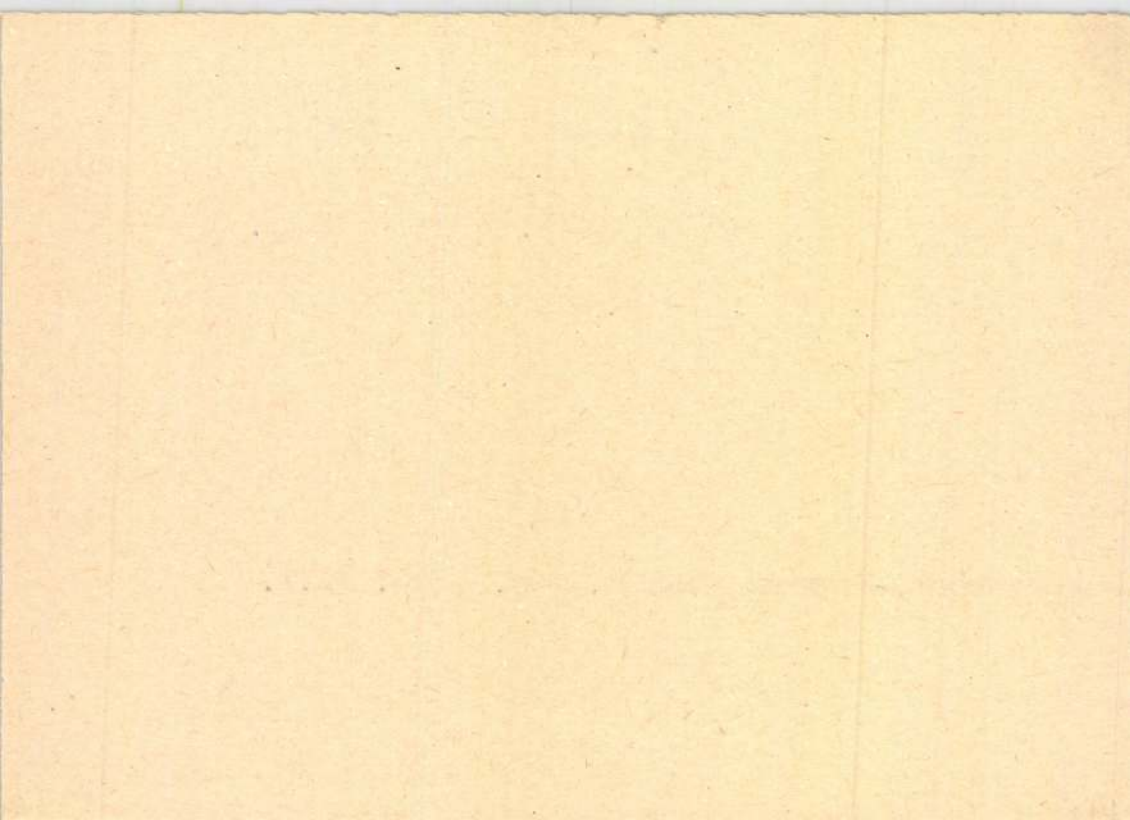
MDK

Maszyik Iván, festő

Végállomás.

Olaj.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 11.1.

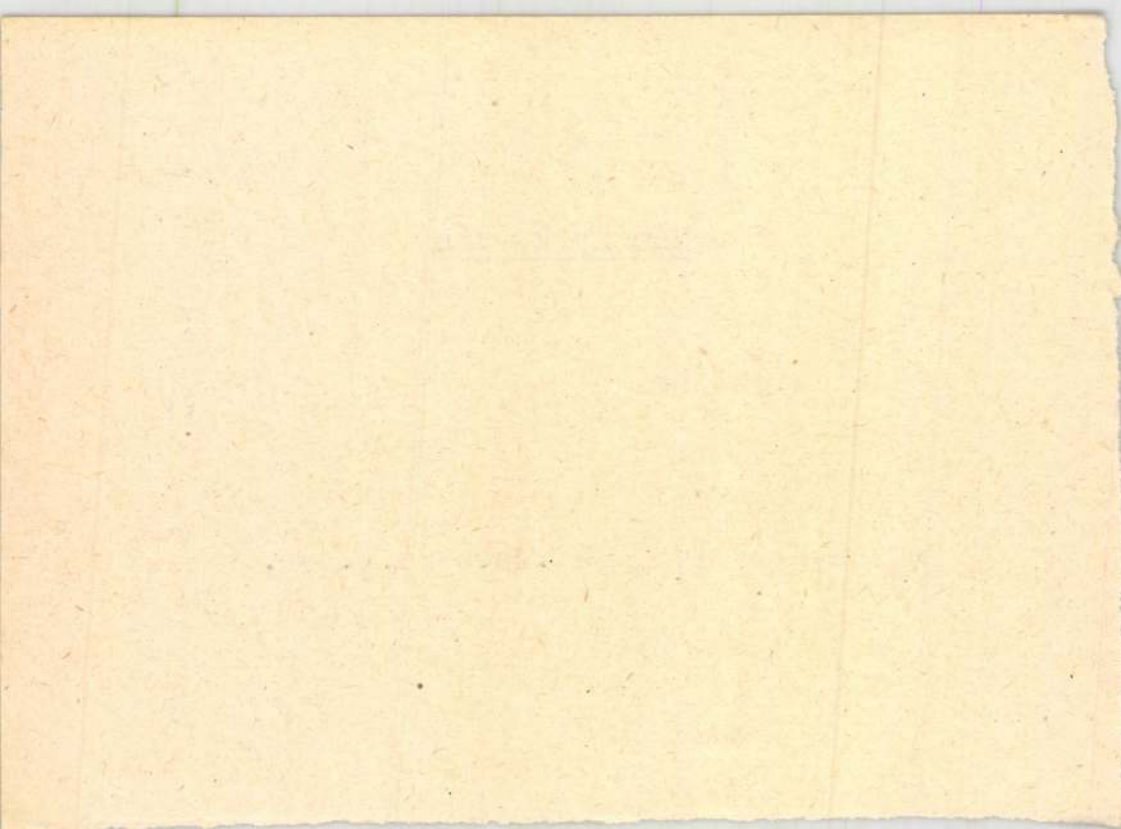

MDK.

Masznyik Iván

Kiállítási hir

Köznevelés 1967 máj. 25. p. 396.

mkk

Maslemik Ferenc

rajca: portre

Ny Gros

1963,

10 sz

1229. L.

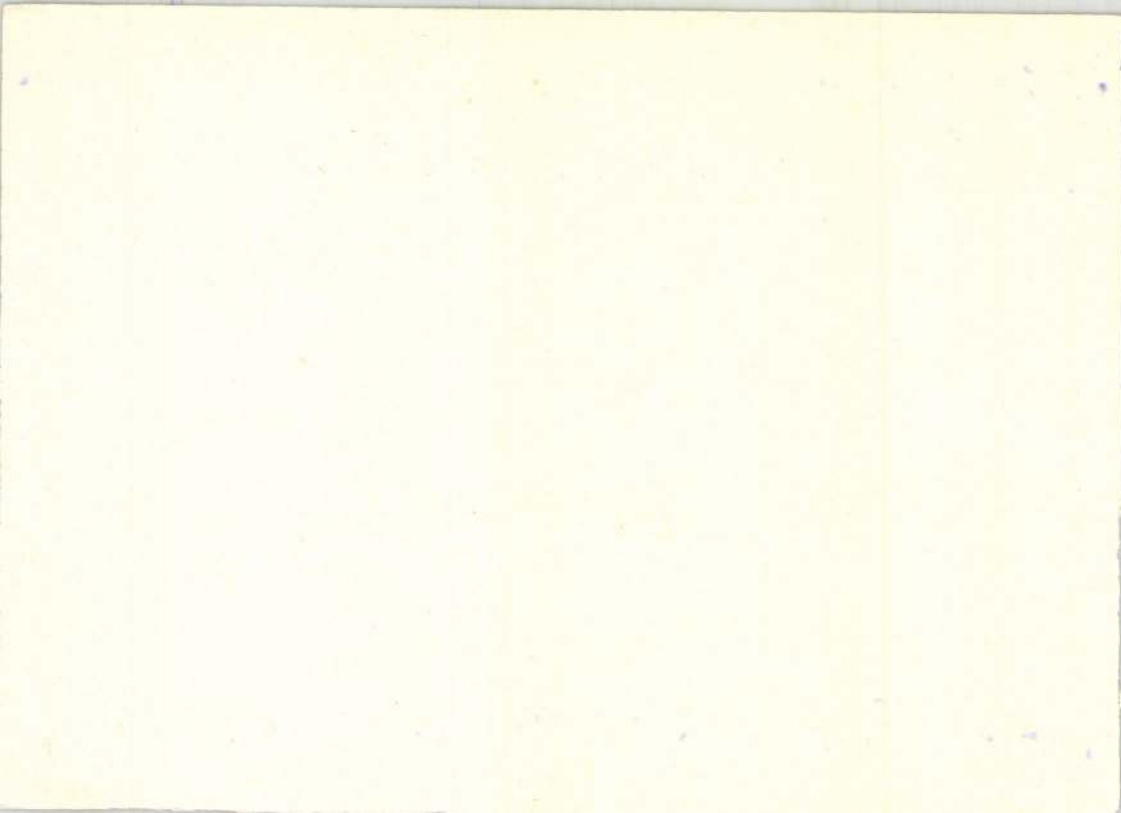
Mármjék Csaba

Várlatok egy parkolóházhoz, (reper.)

Lakóház - várlatok, 1983. | reper. |

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 10-old. - 13-ald.

MASZNYIK CSABA építész

Pro Architektura díj 1992. július 1.

a Kereskedelmi és Hitelban kiskunhalasi épületéért

MITA
SZTAKI

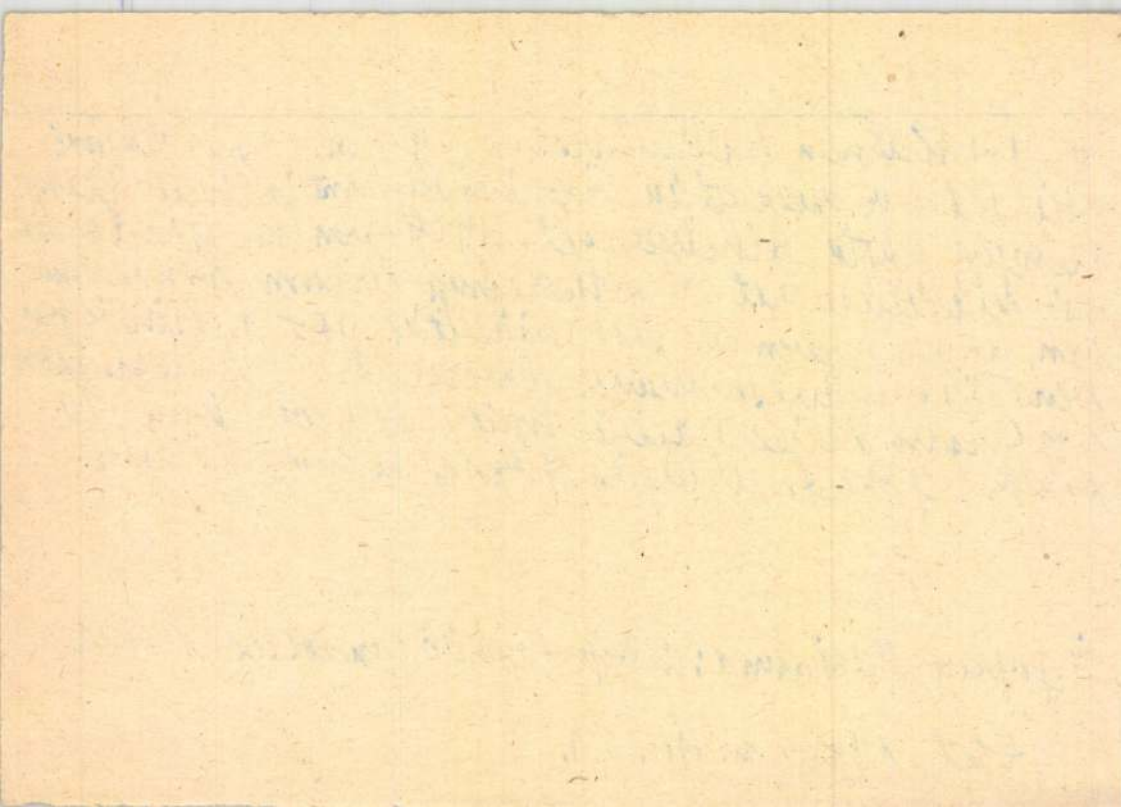

Marekka Jörssel

Fodor Kálmán festőművész 1954-ben a kalocsai
főiskola elvégzése után több pályázattal Petro-
vársányba kérte kihelyezését. 1958-ban megrendették
első kiállításukat a petrovasányi liceum tornatermé-
ben, amely egyben az első kiállítás volt a Kihívölgye-
ben. Több művész művei szerepeltek a kiállításon,
így Crisan, Varile, Băcilă Emil, Dragos Liviu, Ma-
rekka Jörssel. Máttyás Jörssel is még táltan.

Dragos Liviu: a kép továbbgondolása serkent.

a Hét, 1980. márc. 21.

MASZÉRA János ónöntő. Gyöngyösön 1812-ben a város lakóinak számába vétetett a városi jégzökönyv szerint.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

11 I . . . . .

6 . . . . .

11 . . . . .

Maszera János, önéletrajza

1812-ben vették fel
Göngyös város lakóinak
örökébe.

Heves megye emlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország emlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

365. old.

Éves jelentés az 1909. évről. Budapest, 1910. évi kiadás.
Szerk.: Székely István. Budapest, 1910. évi kiadás.
Magyarországi állami nyomdákban. VII. kötet.
Ez az évfolyam az 1909. évi jelentésről szól.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 JUL 23

VALÓSÁG

Maszyk Iván

1021

Maszyk Iván: Ősrovar

...a utána. Mindennapos tapasztalat igazolja, hogy
vagy sikerre a zeneszerző technikai szótára, a közö
nyelven írt zenedarabokat elfogad, sőt a magáéna
dással elutasít, aszerint, hogy a hangokban me
személyes ügyének, őszintén átéltnek érzi-e vagy
füllel hallgat új zenét, mint Failoni idején. Az
bemutatott mintegy 30 új magyar mű fogadtatása
közönség viszonya a modern zenéhez jóval pozitív.

Ugyanezt a változást az operai közönségnél sajnos nem észlelhetjük, mert Opera-
házunk mint előkelő zenei intézmény, lemond a módszeres közönségnevelésnek mind-
azon eszközeiről, amelyek hatására a koncertteremben ülők ízlése átalakul.

Nem is történelmi múlt még, mindnyájan emlékszünk rá, hogy milyen keservesen
kellott megverekedni Bartók elfogadtatásáért (ma kasszasiker!), hogy a közönség a
műsorszerkesztés minden furfangját kijátszva tartotta távol magától az új magyar
zenét; ha a darab a műsor elején állt, kézenfekvő volt az elkésés; ha zárószámként
hangzott el, fél órával korábban haza lehetett menni; ha pedig a koncert középpont-
jába került, a közönség jó része pánikszerűen menekült a büfébe. Ilyen körülmények
között kötelező penzumként hangzott el egy-egy újdonság, de a részvétlenség követ-
keztében a mű többnyire menten ad acta is került, közkincs helyett kottatárba helye-
zett leltári értékévé vált. Az új magyar műveknek a zenei élet vérkeringésébe kerülé-
sével kapcsolatban figyelemre méltó újabb adat, hogy 1965. július 1. és 1966. május 1.

1977 JAN 6

Masznik Iván

RA

MAGYAR HÍRLAP

1021

Veres Péter

Lángelmét temetünk — kezdte búcsúztatóját Veres Péter temetésén *Illyés Gyula*. — Művész volt. A világ értékmércéjét is megütő művész. Epp csak a balmazújvárosi dágványból lépve ki. Mivelhogy ő épp ott kapta meg, még mint gyepsori zsellérfiú az irodalomnak azt a shakespeare-i, tolsztoji hívását, mely élete vé-

megtennie, míg ezt a művészi hitvallását megfogalmazhatta? „Négy elemít végeztem. Tizenkettedik évemben már cseléd voltam az uradalomban. Kiskondás lettem. Ezután felváltva kondás és gulyásbojtár, majd mezei napszámos voltam részint parasztgazdáknál, részint uradalomokban” — emlékezik vissza gyermekkorára. Így indult tehát, és szívós akarakterével, minden szellemi és fizikai hatás ellenében nemcsak megszerzi kora legfontosabb ismereteit, hanem elér azokra a pontokra is, amelyeket a legmagasabb műveltség mércéjével mérnek. Szinte csoda, hogy miként jut azokhoz a könyvekhez, amelyek a gyepsori szegénység szemhatárától olyan valószínűtlenül távol esnek. Nehéz munkával megszolgált kurta szabadidejében Rousseau-t, Voltaire-t, Tolsztojt, Gorkijt, Zolát, később Marxot és Engelst olvasta. És minden folyóiratot, minden újságot.

Masznik Iván rajza

Siheder fővel megtalálta az utat a politikához is. Bekapcsolódik az agrárszocialista mozgalomba, belép a szociáldemokrata földmunkás szervezetbe. Az első világháború az olasz frontra sodorja. 1918-ban a köztársasági hadsereg katonája. 1919-ben előbb a balmazújvárosi földosztó bizottság, majd a munkástanács és a községi direktórium tagja. A Tanácsköztársaság bukása után előbb a román hadsereg, majd a magyar ellenforradalom sújtja internálással, börtönnel. De kiszabadulása után sem hagy fel a politikával.

gégig vezette egyenesen, látszólagos kanyaraiban-kitérőiben is. Hű maradván a szellem világához a gyepsoron is, és hű maradván a gyepsorhoz a szellem világában is.

Valóban halála után és az azóta távolodó időben még inkább rá kell döbbernünk, hogy mit is veszítettünk vele. Mikor ünneplős paraszti ruházatában: állig begombolt ingben — mely a nyakkendővel sohasem barátkozott meg —, tükörfényes csizmában, kurta bekecsben járt közöttünk, nem egy kortársra hajlamos volt külsőségeiből megítélni. Miszerint Veres Péter nem tudott elszakadni a Gyepsortól, a paraszti dágványtól. Földön járó, mindig ésszerű gondolatait leegyszerűsítettnek vélték, öregkori kalandozásait a világirodalom tájaira a naiv fölfedezés örömeivel azonosították.

Pedig mennyi bölcs megfigyelés sűrűsödött azokban a véleményekben, melyeket Horatius, Goethe, vagy éppen Kafka olvasása után vetett papírra. Egyben szembenézés önmagával is, számadás addigi munkájával és számvetés feladataival. Egy beszélgetés alkalmával például azt mondotta egy modern nyugati szerzővel kapcsolatban: „Értetni értem ezt az irodalmat is, de természetesen nekem másféle írói gondjaim vannak. Könnyen belátom, hogy az írásnak az olvasóban olyan érzelmi, gondolati folyamatokat kell megindítani, melyek az írótól erednek. De anélkül, hogy az mindent szájbarrágóan megfogalmazna. Erre törekedtem világeletemben. Végzőfokon a dolgok benső értelmének tökéletes megmutatására. Hogy milyen sikerrel? Annak kimutatása nem az én feladatom.”

Első írásáért, a Népszavában 1934-ben megjelent *Mi lesz a földmunkássággal?* című cikkéért egy hónapot kap. Elszántan fog hozzá, hogy a maga paraszti világát irodalmilag feltérképezze. Az Alföld parasztságát, az önéletrajzi ihletésű *Számadás* és a *Falusi krónika* követi. De a paraszti lét kínzó kérdéseit feszegeti első novellás- és verseskötete, a *Gyepsor* is. Nem említve szociográfiai és politikai írásai seregét.

Igaz, a harmincas évek bonyolult társadalmi viszonyai között nem mindig tudott megfelelő iránytűt találni. Nemeszser megkísérettette a nacionalizmus veszélye, ám becsületes, elkötelezett gondolkodása megóvta, hogy a szocializmus gondolatától elszakadjon. És amikor 45 után megteremtődtek az általa annyira óhajtott új társadalmi rend alapjai, különféle posztokon igyekezett az új rend megszilárdítását és építését elősegíteni. Közéleti érdeklődése mindenre kiterjedt. Semmi nem kerülte el a figyelmét, ami az országban történt. Gondja volt a legapróbb ügyekre is. Mint *Illyés* jegyezte fel róla: „Gazdaként járta az országot. Minden rosszul kapált krumpliföld fejszoválasra bírta. Egy határnyi lekaszálatlan fű levelezőlap-írásra.”

Ma lenne 80 esztendő. Emlékezzünk rá, tisztelettel hajtunk fejet emléke előtt. De legfőképpen azzal őrizzük meg emlékét, ha művének szellemi magvetését valóban termőre fordítjuk.

Szombathelyi Ervin

Tábornok a Ganzból

Ha túlél, ma lenne hatvan éves.

A Honvédelmi Minisztérium Pálffy György utcai épületének előcsarnokában két emléktábla függ, örökmécsek között. Az egyikre Papp József vezérőrnagy nevét vésték. Fekete márvány, arany betűkkel:

„Pártunk és munkásosztályunk mártírjának emlékére, akit az ellenforradalmárok 1956. október 30-án megöltek.”

Nevét kevesen ismerik. Azok közé tartozott, akik a szinte kilátástalan helyzetben is fegyverrel szálltak szembe az ellenforradalmi túlerővel. Az ügyért, amelyre feltették életüket — a munkásosztály hatalmáért.

Életútjában tulajdonképpen semmi különös nincs; vele együtt sok ezren járták be ugyanazt az utat. Újpesti munkás fia. Apja, a tizenkilences vöröskatona, aki maga is negyven évig harcolt a munkásmozgalomban, fiát is a mozgalom katonájának nevelte. Géplakatosként kezdte a Ganz Hajógyárban; az ifjúsági mozgalom egyik vezetője. Egy sikeres tanonc- és levétesztrájk szervezése után azonnali elbocsátás. Két év, többnyire munka nélkül. Három év katonáskodás. A postánál kap állást, de ezután is többször behív-

ják. Utoljára negyvennégy őszén, amikor Szekszárdon megszökik alakulatától. A nyilasok néhány napon belül elfogják, és Celldömölkre hurcolják. Innen is sikeresül megszöknie, és még az ostromgyűri bezárulása előtt hazatér Újpestre.

A felszabadulástól a Magyar Kommunista Párt tagja; a postás pártcsoport titkára, később a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség újpesti szervezetének titkára. 1950-ben a hajdani katonaszökevényt a néphadsereg tisztjévé avatják. Tüzértiszt, politikai munkás, katonai akadémiaát végez. Gyorsan halad előre a katonai pályán; 1952-ben már ezredes. Tábornokká csak hősi halála után nevezhette ki az Elnöki Tanács.

Még negyvenéves sem volt, amikor a Köztársaság téri pártház védői között, Mező Imrével együtt esett el a vértől megittasult csöcselék sortűzétől. A pártház ostroma előtt utolsó, szinte kétségbeesett erőfeszítéssel próbálták megszervezni a budapesti munkások felfegyverzését.

Papp József a magyar kommunista mozgalomnak nemcsak mártírja, hanem cselekvő hőse volt.

Ma lenne hatvan éves.

A lakosság kapja

Tizenhárommilliárd szolgáltatásra

Az 1977. évi terv megalapozó számításai szerint a lakosságnak az idén nyújtandó szolgáltatások értéke meghaladja a 13 milliárd forintot, vagyis 7 százalékkal lesz nagyobb, mint tavaly. Az eddigieknél lényegesen gyorsabban kell bővíteni az építőipari szolgáltatásokat, változatlanul gyors ütemben fejlesztik a textiltisztítást, a háztartási gépek és berendezések javítását, a járműjavítást, valamint a személyi szolgáltatásokat.

Mint az Országos Tervhivatalban elmondták, a kormányzat ösztönző intézkedései, s nem utolsósorban anyagi támogatása az utóbbi években jó feltételeket teremtett a szolgáltatások fejlesztéséhez. 1971 óta több mint ezer új kiszolgálóhely és üzem létesült a legfontosabb szolgáltatások bővítésére, korszerű gépeket, automatákat, műszereket helyeztek üzembe a textiltisztítás, a háztartási gépek és a gépjárművek javításának gyorsítására. Az V. ötéves tervidőszakban több mint hétmilliárd forintos beruházással tovább bővítik, korszerűsítik a szolgáltató hálózatot, amihez az állam 3,8 milliárd, a

szövetkezeti közös alapok pedig egymilliárd forinttal járulnak hozzá, ugyanakkor egymilliárd forint kedvezményes hitelt is kapnak az öt év folyamán a szolgáltató vállalatok.

Az állam továbbra is számottevő kedvezményeket nyújt a szolgáltatóknak, hogy munkájuk gazdaságos legyen. Az idén és a további esztendőknél is évente kerekén 600 millió forint adókedvezményben, ártámogatásban részesülnek, mindenekelőtt azok a vállalatok, amelyek fő tevékenységként vállalták a szolgáltatást. Jelenleg 107 olyan vállalat van az országnak, amely elsősorban szolgáltatásokkal foglalkozik, s kívánatos, hogy ezeknek köre tovább bővüljön. A legtöbbet az építőipari szolgáltatások javításáért kell tenni 1977-ben, a kielégítetlen igények ugyanis itt a legnagyobbak. A kormányzati szervek szükségesnek tartják, hogy valamennyi megyében alakuljanak ki az építőipari szolgáltatás területi bázisai, ahol megfelelően koordinálják majd az építőipari szolgáltató vállalatok és szövetkezetek munkáját, s így szervezettebbé tegyék e fontos szolgáltatást.

Virágot vinni tilos!

Új rend a szülőszobákban

A szülőszobák, az újszülött- és gyermekosztályok ápolási-gondozási feltételeinek javítása céljából...

listáját. Az előírás egyik figyelemre méltó passzusa rögzíti: ha az adott intézet nem tudja megteremteni azokat a feltételeket,

Maszyk Iván
NÉPSZAVA

1904 DEC 13

Látogatás 1021
Szabó Pál

(Maszyk Iván rajza)

Kásás havat dagaszt a lépés. A kora téli délután ólmosszürke függönyt von a hegy köré. A köd permetje ül a kert zúzmarás ágain.

Bent a házban a meleget lustán ásitó cserépkályha mellett szíves szó, meg kupica pálinka fűti a látogatót.

Nem is szoba, üvegablakkal körbezárt veranda, rengeteg zöld, alacsonyan gubbasztó könyvespolc, a falon félóránként kakukkszóval köszönő óra, a sarokban merev tartású íróasztal.

Ez a Szabó Pali bácsi munkaszobája, fogadóterme, budai otthona.

Pali bácsié, akit annak idején a falu küldött a magyar irodalomba. Pontosabban a bihari táj, amelynek örökös mandátummal rendelkező szellemi nagykövete.

Most párnával kényelmesített kerti székben ülünk a kis asztal mellett. Esztendeje hagyta el a hetvenet. Úgy látásra csak, ki hinné? Az évek nem törték meg szálgyenes alakját, haját éppencsak meglehelte a dér. Szeme sarkában szokott pajkos mosolya.

— A múltamból élek ma már, de nem a múltnak, hanem a jelennek. Terveim fogyatkozván, de így is akad jócskán. Feszít bennem egy nagy indulat. Válaszolni a kor nagy kérdéseire. Nem, nem, ezúttal nem szépirodalmi formában, hanem amolyan kiáltványfélében, ha tetszik, emberi hitvallásban.

Szavait szenvedély melegíti, kemény, csontos keze, amely annyi szép szó varázslatát bűvölte a papírra, időnként meg-meglendül.

Móricz Zsigmond szavai jutnak az eszembe, aki olyan mámorosan üdvözölte első könyve, az Emberek megjelenése után.

»Sokszor olyan, mint egy barna tollú, kedves énekesmadár az alföldi pusztamélyen szunnyadó falvak sarkán, ahogy barázdáról barázdára szökken, röppen, s közben csivog, csacsog, karicsál, s megmetszálva egy pillanatra egy kóro hegyén, hirtelen égnek fordított csőrrel lehunyt szemmel elfütyüli magát, égis énekel, ahogy az Isten tudni adta.»

Szebben azóta sem jellemezték művészetét. A biharugrai szegénysorból elindult lázadóét, akinek a faluról küldött művészi híradása lélekharang-kondítás volt az akkori társadalom vigasztalan éjszakájában.

Pali bácsi darab ideig csöndesen tűnődik ezekről az évekről. Majd fiatalosan felpattan, s térdelve kutat íróasztala alsó fiókjában. Fakult újságlapokat őrző iratrendező rak az asztalra. Cikkek, kritikák. Köztük értők, de támadók is szépszerivel. A Papok, vasárnapok megjelenése után szinte hadra kelt ellene a református egyház.

— Az igazság az, hogy akadtak köztük értelmesebbek is. Belátván, én Zákány István alakján keresztül a falu értelmiségének a lelkiismeretét akartam felborzolni. Jó értelemben vett alkotó nyugtalanságot kelteni. Így aztán még Sárospatakra is meghívtak, a kollégiumba, ismerkedni velem.

A beszélgetés elején fogyatkozó terveit emlegette. A szó kanyargós ösvényein haladva, gondolatai nyomában, kiderül, mennyi mindent melenget még magában.

— Napjainkra megérték egy nagy irodalom születésének a feltételei. Elmúlt az az idő is, amikor félrement az ének, s most ki lehet vágni a magas cét. Azt az utat járva, amelyen a szocializmus az emberhez jut el. Új erkölccsel, új érzelmi tartalommal telítve a nemzetet, amely a jobb élet lehetőségét már felismerte, de még nem mindig tud benne élni teljes lelki felszabadultsággal. No, ez már természetesen nemcsak az én feladatomban, de van reményem, tehetek érte valamit.

Mintegy szavai igazolásául, a fiók mélyéről közben előkerül egy új kézirat is, szeretettel simít rajta végig. Az önéletrajz befejező kötete, szavai a mába érnek.

Hiába a szabadkozás. Bekecset dob a vállára, kikísér a kapuig. Búcsúzás közben Móricz levele jut az eszembe, amelyre az emlékek közt lapozva, bukkantam. Pali bácsi, megfogadta a mester, a jó barát, Zsiga bácsi tanácsát: »Ne hagyj a tollat, Palim! Mindent cserbe lehet hagyni, de a maga művészetét soha, soha...«

Szombathelyi Ervin

Mi szigorubbak va-
észeről: voltam. Az
antja az életérzést.

ajába. »Ideges« —

nem sok mesélni-
kutatócsoportban,
unk utalva. Szeren-
ésszel nézve is: ok-
nelkedettebb szel-
nindenütt oklatan.
ember, mint ma

zát kell adnod ne-
ztunk négyen, más-
sikert. Sátorit én
em is szidtam, ne-
test jobb tisztának
ozgékony, mutatós
ínes, link... A be-
függ, hogy melyik
zerint nem tudós-
ál ő is. Hogy el ne
s. Többször meg-
gy ez nem a jöve-
sz olyanokat, akik
ektől kapnak köl-

lkára — gondolta
a családomtól nem
ízforintot csokolá-
ot viszek neki. Fi-
a nem is sejtette,
nyvszerkesztésért.
y semennyi se jár,
ozik. Hiánytalanul
etdíjat. Abból ren-
zinte, ahogy közös
A Vojtek csa-
ja is, látszik, hogy
kvő emberek. Vilí-
ik ne is csodálkoz-
eségül vettem Ve-
soha más nőről.
megmondja, miért.
k? Házasársi sze-
zett jó erkölcs fo-
zemosódik.«

hogy a stockholmi
inkből egy kutatót,
ngsúlyozta Eszlári.
át és Stockholm is
ollégák átutazóban
iratlanul. Egyszer
aboratóriumunkba.
torit találták bent,
tetten voltak és a
abadkoztak, amiért
ntha filmszínészek
nerni. »Sátori Ta-
érje-analízis nagy-
egy féldeci hu-
nyakot legyen szí-

d minek?
telesen. Az, hogy
ktenen udvariassá-
amikor előreenge-
nem lehet úgy ér-
nem kívánok be-
mestert« meg ug-
ngot használtunk
Nem tudom, per-
nács, lehet, valami
fokozatnak, a tol-
e egy kis humor-
érdeklődése egé-
ő pedig engem el-
maga dicsőségét.
a másokra álltam.

gabor: ny
ban lehet
rek közöt
Te nagyo
kor össze
fokra ke
portra os
Nem is t
röviden:

egyszemélyes pallókat. De ahol keskeny pa-
vezet át a vizen, ott vagy én lököm le a má-
sikat, vagy a másik lök le engem. Okvetlenül
nekem kell a vízbe taszítanom a másikat. Ez
szükségszerűség és nem szégyen. Az ellenke-
zője a szégyen.

— Hátborzongató.

— Én is annak találtam. Néha átsuhant az
agyamon: elválok Edittől. De mellette szavaz
elsősorban a...

»Nekem még sose jutott eszembe, hogy el-
váljak Verától. Ha rajtam áll, a házasságom
és a családom végérvényes. Vera megbecsül-
hetné a hűségemet. Mónikával együtt is. Vagy
úgy kétszeresen. A harmincnyolc évemből
mennyi volt a boldog nap? Ha öszeszedelem in-
nen-onnan, kisgyerek koromtól kezdve, félvé-
nyi talán. Több semmiképp, inkább kevesebb.
Egy-hetvenhatod rész. Most ugrásszerűen meg-
nöhetne az arány. Gyűlöletes a bujkálás. Ha
nem kellene bujkálnom és hazudoznom, most
boldog lehetnék. Vera veszi el tőlem. Avult az
értékrendszere. Nevetséges, hogy Mónika le-
gyen az a bizonyos hétpecsétes titok. Nem be-
szélhettem róla senkivel. Még soha, senkivel.
Az egy Viliben legalább fenntartás nélkül biz-
hatom! Ha rám kerül a sor, azzal kezdem,
hogy háromszor egymás után kimondom a ne-
vét. Deák Mónika! Deák Mónika! Deák Mó-
nika! Szép a neve is. Disznó alak vagyok. Disz-
nó, hogy nem figyelek Vilire.«

— ... a kutatás mostani szakaszában anél-
kül a készülék nélkül becsukhatjuk a boltot.
Huváz igazán mindent megpróbált, hogy legá-
lisan javíttassa meg. Levelezett, telefonált,
magyarázott, sehol semmi. Speciális készülék,
az az igazság, hogy nem értenek hozzá nálunk.
De nem vallják be, viszont: »kevés az embe-
rünk«, »nem lehet ripsz-ropsz«, »majd ráállí-
tunk valakit«, »türelem, a jövő hónapban fel-
tétlenül, addig is megnézzük«. Szemle az volt,
egy tucat. Mi meg mellékes munkákat végez-
tünk, hogy mégis csináljunk valamit addig is.
Bencze Lali, egyik kolléga a négyes csoport-
unkból, konyított hozzá. Elkezdett szakköny-
vekben, leírásokban búvárkodni és hozzáfog-
ott a javításhoz. Körülbelül két hétig éjjel-
nappal dolgozott. Majdnem szó szerint. Másod-
naponként járt haza, alig aludt. Rendbe is hoz-
ta a készüléket, kitűnően. Huváz jutalmat utalt
ki neki, elég szép pénzt, de megérdemelte. Ter-
mészetesen Huváz se rendelkezik szabadon a
pénzzel, kénytelen volt a mi prémiumkere-
tünket erre áldozni, másféle elszámolásba be-
lekötötték volna a revizorok. Aki nem az önző
érdekeiért szereti a munkát, de valóban a
munkát szereti, az megérti ezt. Nem úgy azon-
ban Sátori. Ő azzal...

»Aki nem az önző érdekeiért szereti a fér-
jét, de valóban a férjét szereti, az meg-
érthető, hogy tízenkét év után egyszer csak
eljön Mónika. Primitív számítás, hogy ameny-
nyivel Mónika nő, annyival fogy Vera és a két
gyerek. Egyáltalán nem fagy. Vera képtelen
felfogni. Ha egy idegen asszony lenne az érin-
tett feleség, akkor sem. Csak a kizárólagossá-
got ismeri el. A birtoklást. Az emberi szolida-
ritás helyett. Avult értékrendszer. És ha mégis
megmondanám neki Mónikát? Nem Mónika
méltatlan hozzám, csak a hazudozás. Vera a
két fiamat is elszakítaná tőlem. Az ízetlen
perc volt, amikor kissé száraz hangon közöl-
tem Mónikával, hogy később se vehetem majd

megváltoz
valyás pré
olyan zilá
ben akár
Érdekel B

— Feles

foglalkozt

»Érdekel

na, hogy

hattam vo

maradt vo

— Sátor

zetiek fülé

Kikészített

Bencze Lal

dühöng és

meg a negy

együtt. Sz

a végén S

rik a profi

hejük a mé

ben, fel ke

cze nem t

megtehetjü

közösségi é

hogy a má

jut a kitür

Máris váll

lom adódik

— Régi t

kellott voln

— Kelle

ben maradt

— Bencze

ugye?

— Ó, sen

gát a többie

amiért egy

— Megért

berölésben

szándékosar

— Nem fu

visszafúrásr

— Azelőtt

rális vétekb

— Kicsi v

mindegy, h

gyengeségét

Ugyanakkor

benne, hogy

lyen a jellen

ra, apróbbak

»Vera mo

Mónikámat.

de szenvedne

szétrombolná

Így tehát ur

dig erkölcsös

Nagyon fonto

Hogyan verő

körben. Nem

eszébe jusson

ott Mónikát!

Most csalódn

És lehetetlen,

nek más a h

mint a legé

a visszazöko

megyünk az u

karját lóbálju

gyerekek szer

MASZNIK Csaba
építész

Első részleten... a Magyar
Első részleten... a Magyar
(23 200 Ft), és mi a Magyar
tiz kötetet digitalanul eljuttatjuk a meg...
Magyar Nagylexikon Kiadó Rt. 1395 Budapest, Pf. 439. Tel.: 207

LEXIKON

LEXIKON

LEXIKON

LEXIKON

MAGYAR-
NAGY-

MAGYAR
NAGY-

MAGYAR
NAGY-

MAGYAR

MAGYAR

MAGYAR

MAGYAR NAGYLEXIKON

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
megjelenés éve: 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004

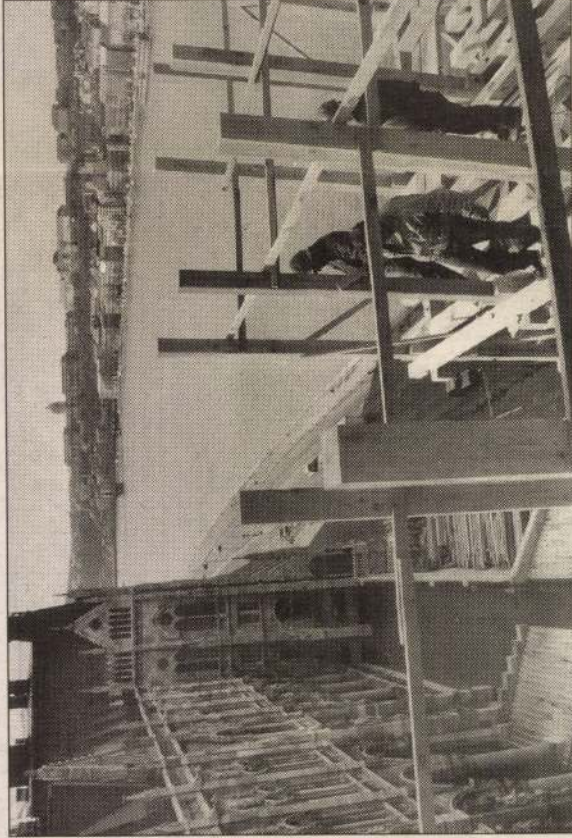
képmező: 1000 képernyő

Kicsérélik az Országház tornyát

Európa legmagasabb állványzata épül a Duna-parton

Ha felénk fúj a szél, száz méterről is megérezni a friss, gyantás fenyőfaillatot. Az Országház dunai homlokzatának déli tornya körül már majdnem kész az ország, sőt valószínűleg egész Európa legmagasabb jelenlegi faállványzata. Zalai erdőkből érkeztek-érkeznek a gerendák, pallódeszkák, a legtestesebbek 15x17 centiméter keresztmetszetűek, a leghosszabbak 6-7 métereseek. Belőlük másfél tonna tömegű, temérdek hatalmas, akár 65 centiméterrel hosszabb, tengernyi alátéttel építik az állványzatot. Az ok: ki kell cserélni egyenlőre néhány esztendeje az északi tornyot, valamint a burkolókövet. Az állványzatot már megőrtént – a déli tornyot is – a 2-ben befejezett épület sósárából készítették, ami ugyanis nem állják az időjárás és a szél erdejének ostromát.

A századik évfordulóra, 2002 novemberére kell elkészülnünk – mondja Balogh Miklós, az 1,8 milliárdos ajánlattevő tendergyőztes Rendszerész Rt. elnöke. – Az északi tornyot felújító jogelődünk négy éve volt rá. Mi tavaly év elején kezdhetünk a munkához, de a munkát kedvezőtlenebb időjárás miatt csak csúszunk egy hónapot. Június elejére azonban behozzuk a lemaradást. Az állványzatot dolgozók közül néhányan már több éve, néhányan évente dolgoznak az Országház felújításán. A laikus is láthatja, milyen gyakorolható a munka. Már ha a munkásoknak meg kell adni a szabványokat. Mert esőben szabad dolgozni, de a szélben nem szabad. A munkásoknak meg kell adni a szabványokat. Pedig anélkül pedig nem lehet pontosan méretre vágott gerendákat.

A toronyból is remek a kilátás

Alkalmi személylift már van, ám a faanyagot, a szerszámokat, szögeket, csavarokat egyelőre darabonként vagy ládában csőrölik a magasba. Mire azonban az állvány a torony tetejéhez ér, készen lesz a teherfelvonó is: négytonnás kötőbőveket is elbírnak majd.

Ezért a vastag gerendák, pallók, a látványos túlbiztosítás. Meg az állvány önsúlya miatt is: 700 köbméternyi fenyő építene be a 76 méteresre tervezett állványba.

– Ez a mi gerendaméreteinkkel elérhető legnagyobb magasság – mondja a statikus tervező, dr. Pinyó Gábor, a PI Innovációs Kft. ügyvezető igazgatója,

méteres állvány vagy lehet belőlük tetőgerenda.

A főépítészvezető és közvetlen munkatársai a konténerroda falán függő – egy lakóépületnél szemernyiével sem egyszerűbb – tervrajzokat magyarázzák. Az állványzat alul három oldaláról fogja közre a tornyot. A felső részen pedig a negyedik oldalt is beépítik. Sőt a tornyocskában belül is állványoznak, hogy a kisebb, rétegző kövekhez ott is hozzáférjenek. A gerendákat, pallókat nemcsak egymáshoz erősítik, hanem kívülről az épülethez is. Amikor az állványzat a torony tetejéhez ér, elkezdik a bontást. Az épület főpárkányá föltöti több, mint 30 méteres tornyot, az utolsó porcikájáig le kell bontani. Amint a legfelső köveket leszedték a helyükről – előtte mindent gondosan elhelyezték – lebontják az állvány felső emeletét is. A faszervezet torony nélkül nemigen állhatna ellen a magasan nagyon erős szélnyomásnak. Amikor aztán sort keríthetnek a frissen faragott kövek visszatételére, a lebontott állványrész is visszaépítik.

Az állványzat huszonkét színije közül a legnagyobb 200 négyzetméter területű. Elektromos kabelek, poroltó, erős védőkorlát a tartozéka. A kétcollos padlózat négyzetméterenként két mázsát bír el, de vannak olyan részei is, ahol a terhelhetőség négy tonna. E roppant igénybevétel miatt kell az állványzatot szakadatlanul ellenőrizni. Esőben a fa annyira megduzzad, hogy a vasok alátétek szinte eltűnnek benne. Amikor pedig kiszáradnak a gerendák, a szerkezet lötyögni kezd. Vagyis csak kezdene, ha nem húznák rendszeresen feszre a kisebb területű

szintek 477, a nagyobbak még több 16-os csavarját. Egy szint egy embernek teljes műszaknyi munka.

Amíg a torony körül a fa a meghatározó anyag, a süttői bányában minden a mészkő körül forog. Nem kevesebb, mint 3771 darab – összesen majdnem másfél ezer köbméternyi – burkolókövet, faragványt, szobrot építenek majd be. Ennél jóval több nyers követ kell, persze, kitermelni, hiszen nemcsak faragás közben keletkezik hulladék, hanem a kibányászott kövek némelyike sem jó a Parlamentnek. Balogh Miklós szóhasználatát idézve: csak az „országközi minőségű” kő felel meg az építkezés igényeinek. A köveket az eredeti tervrajzok szerint vagy a lebontott elemek mintájára faragják – a toronyfelújítás terveinek készítője, Masznyik Csaba előírásai szerint. Lézervezérelte gépekkel nagyolnak, a díszek, szobrok végső formáját azonban kézi erővel kell megadniuk a kőfaragóknak. A legnagyobb – 1433-as jelzésű – elem 2,8 köbméternyi lesz. Nem is a teherliffel, hanem autódaruval fogják fölemelni. Az állványknak „csupán” elbírnia kell majd az öt tonnát is súlyosabb darabot.

Az építési területre idegennek csak engedéllyel szabad belépnie. A szigorú rendszabály a balesetek elkerülése végett szűkebb. Ferencz István elmondja, hogy hasonló francia vagy német építkezéseknél kilátóteraszokat emelnek a tülkristálynak, hogy – nem kevés pénzért – közvetlen közelről nézhessék az építkezés legérdekesebb mozzanatait. Budapestten most, perszem, ennél fontosabb, hogy az építők zavartalanul dolgozhassanak. Közel van már 2002 novemberre.

Daniss Győző

HEHLEIN ISTVÁN
Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 39. sz. Telefon 50—97.

MŰSZAKI VÁLLALAT: Vizművek, szivattyu telepek, központi fűtés és szellőztetés, légszusz. csatornázás, gőzfűző- és mosókonyhák u. m. fürdőtelepek berendezésére

POPPER ZSIGMOND

ácsüzlete és építési vállalata
BUDAPESTEN.
Iroda: V., Lípót-körút 15. Telep: Dráva-u. 12.

Elvállal minden e szakmába vágó ácsmunkákat, épületek tervezését és kivitelét, — ugyszintén becsleéseket és expertiseket.

Telefon 44—73.

Telefon 44—73.

elnökölt. Willinger Ferenc biz. tag ez év június havában indítványt tett a közgyűlésen, amelyben kérte az első kerület számos rendezetlen utcáinak rendezését. Az illetékes ügyosztály jelenti, hogy az ez évi közmunkaprogramm értelmében az első kerületben 18 utca rendezése, 15 utca kövezése és 6 utca csatornázása van kilátásba véve. Az első kerületre tehát elég gondot fordít a hatóság. Willinger nem tartja a hatóság intézkedéseit elégségesnek és azt mondja, hogy a főváros elhanyagolja az első kerületet. — Hauszmann Alajos a műegyetem dunaparti környékének kövezését sürgeti. — A mérnöki hivatal bemutatja a Szechenyi-sziget rendezési és parkozási terveit; megjegyzi, hogy a költségek a földmivelési ministeriumot terhelik. A bizottság a terveket jóváhagyja. — A Házépítő tisztviselők egyesülete azt kérte, hogy a főváros a bűzös gyárak övezetét az illatos ároktól kelet felé a kispesti határig tolja ki. A mérnöki hivatal és az ügyosztály a kérelem elutasítását javasolja. Együttal megemlítik, hogy a fenforgó bajokon igyekszik a hatóság lehetőleg segíteni, amennyiben a füstemléző készülékek alkalmazását fogja elrendelni és a szükséges csatornázásokat fogja eszközölni. — Freund Vilmos megemlíti, hogy a közmunkák tanácsa most tárgyalja a bűzös gyárak körzetének a megállapítását. A kérdést tehát kapcsolatba lehet hozni a közmunkák tanácsának tárgyalásaival. Devecsis Ferenc műszaki tanácsos a kérelem teljesítését ajánlja, különös tekintettel az épülő kispesti munkásházakra is. Az a vélekedése, hogy a bűzös gyárakat ki kellene telepíteni a kereszturi határhoz. Az ügyet a mérnöki hivatalnak kellene kiadni tanulmányozás végett. Hauszmann Alajos és Kun Gyula tanácsos felszólalásai után a bizottság az ügyosztály javaslatát fogadja el. — A bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy az óhegyi munkástelep céljaira szükségelt 120 négyszögletes dűlőutat a város ingyen engedje át a pénzügyministeriumnak. — Az I. ker. Hidegkúti-uton fekvő Budapesti kereskedők menháza környékének rendezésére vonatkozó terveket a bizottság elfogadja. A rendezési munkálatok 36000—40000 koronára vannak előirányozva.

A fővárosi közmunkák tanácsából. A fővárosi közmunkák tanácsának Wekerle Sándor miniszerelnök elnöke alatt legutóbb tartott ülésén a következő ügyekkel foglalkoztak: A Margitsziget január 1-én a tanács kezelésébe megy át, és az elnökség megbízást kapott az átvétel foganatosítására és arra, hogy a sziget adminisztrációjára kimerítő javaslatot terjeszzen elő. Napirenden volt az Erzsébet-híd budai feljárójából kiinduló és az Árok-utca vonalán tervezett körút ügye, valamint a Kegyesrendiek belvárosi tömbjének szabályozása. Mind a két kérdés beható eszmecserét idézett elő, amelynek vége az volt, hogy a tanács érdemleges döntés előtt a saját műszaki bizottságát kívánja meghallgatni. — A kispesti állami munkástelep környékének szabályozására vonatkozólag a székesfőváros, a vármegye és az érdekelt községek képviselőinek bevonásával lefolyt tárgyalás során a szándékba vett szabályozás minden oldalról helyesléssel találkozott s a községek részéről az a kívánság merült föl, hogy a közmunkák tanácsa készíttesse el a pontos szabályozási tervet. A tanács, méltányolva a kérelmet, annak teljesítéséről gondoskodni fog. — A párisi ház lebontása alkalmából az érdekelt kereskedők és iparosok egy része azt kéri, hogy az új építkezés tartamára a Városházterén ideiglenes bazár-épületet létesíthessen. A főváros

javaslatára a tanács ehez hozzájárult oly kikötéssel, hogy a bazár-épület az említett időtartamon belül is és pedig azonnal eltávolítandó lesz, ha a kegyesrendi szerzet megkezdí építkezését a Városházterén. — Berger Ignácnak VII., Wesselényi-utca és Nyár-utca sarkán négyemeletes ház építésére az elvi engedély nem adatik meg, mert az utcák jelenlegi szélessége szerint ott csak három emeletre szabad építkezni. — Az országház épületén hat díszes kandeláber van, nyolc-nyolc lángzóval, melyek közül csak négy-négy van üzemben. A képviselőház háznagyhiatala mind a nyolc lángzó üzembehelyezését kéri; a tanács a kérelmet teljesíteni kívánja a jobb közvilágítás érdekében.

Kinevezés. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszer Novákovits Péter kir. főmérnököt a kőműves-, kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Máramaroszigeten szervezett bizottság elnökévé nevezte ki.

A modern kertművészet. E címen mult csütörtökön szép előadást tartott a Magyar Építőművészek Szövetségében Rerrich Béla műépítész-tanár. Sokan különösnek tarthatják, hogy ezt az előadást miért tartották a M. É. Sz.-ben, mi köze az építőművészetnek a kertészethez. Régente a kertek és parkok, az ókorban, középkorban és a reneszánsz időkben csak kertek voltak, önálló egész kertek. A modern kert része az épületnek, melyet körülvesz, főleg ha családi házakról s azok kis kertjeiről van szó. A kert a háznak ad keretét, a ház plasztikus szépségeit emeli ki, tehát nem szabad a kertésznek önkényűleg megcsinálni, az építész és kertész kezét fogva együttesen kell hogy dolgozzanak. Ennek a nézetnek elfogadását jelenti, hogy Rerrich előadását a M. É. Sz.-ben tartotta meg. Az érdekes előadásra lapunkban még visszatérünk, itt csak azt jegyezzük meg, hogy a nagyszámu vendégsereg, mely a M. É. Sz. helyiségeit ez alkalommal zsufolásig megtöltötte, nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta a vetített képekkel gazdagon illusztrált előadást s zajos tetszésnyilvánításával honorálta Rerrich Bélát.

Munkásközvetítés Békéscsabán. A békéscsabai községi Munkásközvetítő iroda jóra való és szakavatott kubikosok, földmunkások és nápszámosok állandóan kaphatók. Akiknek ilyen munkásokra van, vagy lesz szükségük, sziveskedjenek a felteletek közlésével akár levélben, telefonon, vagy sürgöny által a Békéscsabai Községi Munkásközvetítő intézményéhez fordulni.

Ruggyantaneműek szállítása. A máv. részére 1909—1911. években szükséges ruggyantanemű anyagok szállítását három cég között osztották meg. A Magyar ruggyantaárugyár r. t. (Budapest 137386 k., a Matador ruggyanta és balata művek r. t. (Ligetfalu) 65188 k. és a Kábelgyár r. t. (Pozsony) 4991 k. értékű anyagokat fog szállítani.

Ajánlható cégek:

GUTTMANN BENEDEK

papír áruhaza

Budapest, IV., Muzeum-körút 3.

— a „Királyi József Műegyetem“ átellenében. —

Speciális üzlet építészeti-, mérnöki-, műszaki- és vasutépítészeti nyomtatványokban.

Állandó nagy raktár rajz-, kender- és vászonra húzott rajzpapírokban, ugyszintén másoló-, fénymásoló-papír és másoló-vásznakban. Rajzeszközök gyári forrártára, valódi swájci, valamint eredeti Richter és Riefler leghíresebb gyártmányokba.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

SZOLNOKY ANTAL és TÁRSA

betonépítési vállalkozók

Budapest, VI., Nagymező-utca 41. szám.

Elvállalnak minden e szakmába vágó betonépítési munkálatokat. — Nevezetesen: Menyendezeteket új system szerint saját szabadalom; semmi vasgerenda nélküli, feszításvolság 66—7 méter, 35%-kal olcsóbb a vasgerenda menyendezetnél, csatorna építést, esömoszólést, legfinomabb teraszt, modern kivitelben. — Kerámia burkolatokat, stb. beton munkálatokat a legolcsóbb kivitelben, tervek, statikai számítások és költségvetésekkel díjtalanul gyorsan szolgálok.

Rosiváll Ferenc

mérnöki műszaki és vállalati irodája
Budapest, VII., Nagydíófa-utca 10. sz.

Beton és vasbeton építkezések
u. m.: hidak, csatornák, víztornyok gépálapzatok, vízi erőművek, zsilipépítések, turbina telepek kiviteléi a modern technika vívmányainak megfelelőleg.
Tervezések és véleményadások.

Légszusz-önfejlesztő vihar-fáklya vihar-égővel!

Minden szabadban végzendő munkálatnál és erős léghuzamos helyiségben.

Erős szerkezet!

A láng szabályozható, a legnagyobb szélben sem alszik el.

1 darab ára
6 koronától
12 koronáig.

SZÁNTÓ MÓR

Budapest, VII., Akácfa-utca 59.

TELEFON 20—96. (Lambrecht)

SZABÓ KAROLY

ASZTALOS ÜZLETE

Bank iroda. boltberendezés különleges készítője, elvállal minden e szakmába vágó szolidabb kivitelű munkákat.

Budapest, VII., Izabella-utca 5. sz.

GERENDAY A. ES FIA

Akad. szobrász. Első orsz. szabadalmazott

siremlékmű gyárosok.

Főraktár: Budapest, Rákóczi-ut 90.

Vidékre rajzokat és vázlatokat díjmentesen küldünk.

Telefon szám 63—30.

Telefon szám 63—30

HAZAI ASZFALT ÉS BETONÉPÍTÉSI VÁLLALAT

KÖVÉR KAROLY

BUDAPEST, V., Klotild-u. 22. sz.

Aszfalt burkolások, elszigetelések magyar bányában termelt természetes és valódi aszfaltból. Ugyanezen anyagból, négyszögletes, magas nyomással előállított aszfaltlapok burkolása és szállítása. **BETONÉPÍTÉSI MUNKÁK:** csatornák, vasbetonhidak, zsilipgátak stb. szakszerű kivitelben.

Szabadalmazott, hornyolt téglából álló, felfüggesztett válaszfalak.

Soronként portlandcementes habarcsba helyezett vashuzallal merevítve. A vasgerendák méretezésénél a válaszfal súlya nem vétetik számításba. — Minden eddigi válaszfalnál úgy olcsóság, mint gyors előállítás és száradás tekintetében föltétlenül előnyösebb. Állami, városi és magánmunkáknál alkalmazva.

Berényi Ignác építőmester Budapest, VI., Csengeri-utca 66. TELEFON 95—64.

Parketgyártmányainkat kartellen kívül lényegesen mérsékelt árak mellett Szentlőrinci parketgyár r.-t. :: :: ajánljuk :: ::

Telefon 79—43.

Budapest, V., Csáky-utca 3. sz.

Telefon 79—43.

Polgári iskola építése Salgótarjánban. A bálványbányai kir. tanfelügyelőség január 5-ik napjának d. u. 2 órájára árlejtést hirdetett a Salgótarján nagyközségben létesítendő polgári fiu- és leányiskola építésére. A 200.000 kor. költséggel előirányzott építkezésre vonatkozó pályázati hirdetményt lapunk mai számában a hirdetések között teljes szöveggel tettük közzé.

Artézi kutak furása Magyarok községben. Nyittravármegyei Magyarok község előljárósága két artézi kutat furat és a munkának vállalatba adására lapunk mai számában árlejtést irt ki. Pályázati határidő január hó 31-ik napja.

Munkásházak építése Pozsonyban. A Pozsony és vidéke keresztény szocialista egyesület munkásházakat épített Pozsonyban. Egyelőre 100 házat építenek, amit állandóan fejleszteni fognak. Vállalkozók, akik az építkezést elvállalni óhajtják, forduljanak Nagy Cézár építőbizottsági elnökhöz, (Pozsony, Széplak-u. 27.) ki az építési munkákra vonatkozólag bővebb felvilágosítással szolgál.

A marcali-i főszolgabírói hivatal építése. A marcali-i járás főszolgabírája már kitűzte az árlejtést az ujonnan építendő főszolgabírói hivatal építésére. Az ajánlatokat január 11-ik napjáig kell beadni.

A szokesfehérvári vízvezeték ügyében a városi vízvezetési bizottság a napokban értekezletet tartott, melyen elfogadta az orsz. vízépítési igazgatóság javaslatát, mely szerint a mélyfurási kutakkal együtt a gallérták, vagyis a vízgyűjtők is kiépítésre kerülnek. A városi közgyűlés jóváhagyása után az árlejtést már január havában meghirdetik.

A zombori törvénykezési épület elhelyezésére szolgáló telket a város tanácsa szerződésileg a napokban adta át az igazságügyi kormánynak. A részletes terveket Orth Ambrus és Somló Emil építészek most készítik és ők fogják el látni a művezetést is.

Nagykikinda állomás kibővítése. A máv. igazgatósága Nagykikinda állomást kibővített. A kibővítés céljaira a szegedi osztálymérnökség 900 négyszögöl területnek ingyenes átengedését kéri a város tanácsától.

A csikszéedai r. k. főgimnázium építésénél a vízvezetési munkára Törs és Ormai budapesti cég, a bádógos munkára Makay József, a cement munkára Gurizatti Antonio, a kőfaragó munkára Nagy és Reizmann, az üveges munkára Hunwald Gyula, míg a többi építőipari munkára Wusinszky és tsai brassói cég kapott megbízást az erdélyi r. k. status igazgatótanácsától.

Tüzoltólaktanya építése Módoson. A módosi önkéntes tűzoltótestület [Torontál m.] elhatározta, hogy 6600 korona költségleíránnyal új tűzoltólaktanyát épített. A laktanya felepitéséhez Módos község előljárósága 4000 koronával járult hozzá.

Villamos világítás Apatinban. Apatin nagyközségben Rujer és Cinkler apatini mérnökök kezdeményezésére részvénytársaság alakult, mely a község villamos világításának létesítését tűzte ki célul. A társaság a községi előljárósággal erre vonatkozólag már a szerződést is megkötötte.

Utépítés Biharvármegyében. A debrecen-fehértemplomi áll. közut 79-183—80-530 km. szakaszának burkolását a kereskedelemügyi minister a Kissebessi gránitkőbányák

r. t. budapesti cégnek ítélte oda, mely a kisköbörkolat létesítését m²-ként 7-20 kor. egységáron, a szegélykőut létesítését fm.-ként 4 kor. egységáron, összes 42.241 kor. 92 fillérért fogja eszközölni.

Gyékényes állomás kibővítése. A máv. igazgatósága Gyékényes állomást a jövő évben kibővített. A helyszíni tárgyalást a meglévő tervek alapján december 29-én tartják meg.

Kórház építés Szatmárott. Szatmár város tanácsa új városi kórházat épített. A tervek már készen vannak és az építkezés kivételéhez csak a belügyminister jóváhagyás szükséges. Ha a minster a terveket jóváhagyja, az építkezést azonnal megkezdik, mert a telek rendelkezésre áll.

A lévai áll. tanítóképző intézet és internátus építését a tavasszal megkezdik. A terveket a vallás- és közoktatásügyi minster megbízásából Schreiber Miklós budapesti építész készítette, ki az építés művezetésével is meg van bízva. Az építési költségek 500.000 koronára rugnak.

A magyaróvári polgári leányiskola építésének ügye dűlőre jutott, amennyiben a vallás- és közoktatásügyi minster megbízásából Sárkány Ervin Ottó budapesti műépítész újabb terveket dolgozott ki, melyek alapján az árlejtést nemokára kiírják. Az építkezésre 164-045 kor. van előirányzatba véve.

A szentesi villamos telep kibővítése. Szentes város tanácsa legközelebb meghirdeti az árlejtést villamos-telepének kibővítésére, mivel Csongrád község világítását is ez a telep fogja ellátni. A kibővítési költségek 320.000 koronával vannak előirányozva.

Gyárépítés Aradon. Schwitzer Jakab temesvári ipartelep tulajdonos láncgyárat épített Aradon és a vonatkozó terveket jóváhagyás végett a tanács elé terjesztette. A terveket Maszni János aradi építőmester készítette s ezek szerint a gyártelepen több gépház, raktár és iroda-épület épül.

Az érsekújvári közbúgóhid bővítése. Érsekújvár város tanácsa a közbúgóhidat kibővített. A tanács a munka kivételével Holota Dezső érsekújvári építőmestert bízta meg.

Győr város szabályozására vonatkozó terveket a belügyminister nem hagyta jóvá, hanem utasította a városi tanácsot a tervnek módosítására és annak 30 napon belüli felterjesztésére. A tanács a terveket a városi mérnöki hivatalnak adta ki átdolgozás céljából.

A miklósfalusi (Moson m.) gazdasági népiskola építését Zecher János levéli építőmester nyerte el 20.874 kor. 63 fillérért

Hidépítés Beszterce-Naszódvármegyében. A szánya-romuli-i th. közut 10—11 km. szakaszán levő 35. sz. hid ujjáépítésénél a vasfelterjesztési munkát 63800 kg. súlyban 56-20 k. mm.-kénti egységáron 35855 k. 60 fillérért a Magyar kir. állami vasgyárak központi igazgatósága kapta meg.

Gazdasági épület és szertár építés Nyitrán. Nyitra város közgyűlése elhatározta, hogy a törvényszéki fogházzal szemben levő üres telken gazdasági épületet, tűzoltó szertárt és mászó házat épített. A mintegy 52.000 koronával előirányzott munkára árlejtést fognak kintüzni.

A tokaji Tiszahid és négy ártéri hid mázolását Hegedűs Pál és Zsada nyi János

budapesti mázólok 90 fill. mm.-kénti egységáron 16.756 kor. 40 fillérért nyerték el a nyiregyházi m. kir. államépítészeti hivatal által augusztus 29-én tartott árlejtés alapján.

A szegedi honvédségi lőtér első ellenzőjének ujjáépítését Sándor József szegedi vállalkozó fogja eszközölni 7449 k. 78 f.-ért

A Nagytétény—Diósd kitérőn létesítendő magasepítkezések előállítására a máv. zágrábi üzletvezetősége Kalls Adolf és Koch Richárd budapesti építőmestereknek adott megbízást 86.249 koronáért.

Az egeri villamostelep kibővítése. Eger város tanácsa előterjesztést tesz a közgyűlésnek a villamos telep kibővítése tárgyában. E szerint az izzólámpák számát 300—350 darabbal szaporítják és az ivlámpák száma 18—20 darab lesz. Az új hálózat központi gyűjtésre lesz berendezve és a mostani gépek helyébe 3 darab egyenként 250 lóerejű Diesel-féle nyersolajmotort állítanak. A bővítési költségek mintegy 500.000 koronára rugnak és ennek a fedezetére amortizációs kölcsönt vesz fel a város, melyet a telep jövedelméből törleszt.

Utcák kiépítése Hevesen. Hevesvármegye törvényhatósága jóváhagyta Heves város tanácsának Bán Ernő hevesi vállalkozóval öt utcának 49.900 korona költséggel leendő kiépítésére kötött szerződését. A munkálatokat a tavasszal megkezdik.

Munkásházak, hidak és gyalogjárók építése Tokajban. Tokaj község képviselőtestülete a bodrogközi réteken vezető utszakaszban két átjáró hid építését határozta el. A kistokaji gyalogjárók építésére vonatkozó tervezetet elfogadta és kimondotta, hogy azt szakaszonként fogja megépíttetni. A tervezett munkásházak helyéül a vásárteret jelölte ki a közgyűlés.

Községház építés Gödöllőn. Gödöllő község előljárósága új községházat épített. A terveket János házi János kir főmérnök készítette.

Tiszti lakás építése és artézi kut furása Csongrádon. A csongrádi közbirtokossági elnökség Bukros pusztán a mezőri lak mellé szobából, konyhából, istállóból és szinből álló épületet épített, a Nagybukros pusztán pedig egy második artézi kutat furat.

A makói városháza ujjáépítésének tervét a legutóbbi városi közgyűlés eljette és elhatározta, hogy csak a legszükségesebb tatarozási munkákat hajtattja végre.

Lovassági laktanya Szászsebesen. Szászsebes város tanácsa január 12-én d. e. 9 órakor szó- és írásbeli árlejtést tart a lovassági dandárlaktanya építésénél előforduló és összesen 838.024 kor. 45 fillérral előirányzott építőipari munkáknak vállalatba adására.

Fővárosi hírek.

Cimadományozás. Ő felsége a király Zsedényi Gyula műszaki főtanácsosi címmel és jelleggel felruházott tanácsost műszaki főtanácsossá kinevezte, továbbá Balgha Győző nyug. műszaki tanácsosnak a műszaki főtanácsosi címet, László Sándor és Dobias Ede főmérnököknek a műszaki tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

A fővárosi középítési bizottság e hó 18-án tartotta meg a folyó évben utolsó ülését. Az ülésen Rózsavölgyi Gyula alpolgármeste

NOVÁK JÓZSEF

SZOBRÁSZ

MŰTEREM:
VII., AMAZON-UTCA 8.

TELEFON. 000 TELEFON.

KÉSZIT: épület-homlokzat, stucco-menyezet, kő- és mőkő, valamint iparművészeti munkákat minden stílnemben.

KOVÁCS ZSIGMOND

FESTŐ, FÉNYEZŐ és MÁZOLÓ.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, különösen fa- és vasbutorok fényezését és festését, valamint fürdőkádak zománcozását, stb. Kórházi és intézeti berendezéseket modern kivitelben és a legjutányosabb árak mellett eszközöl.

BUDAPEST

VII. KERÜLET, DOHÁNY-UTCA 15. SZ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

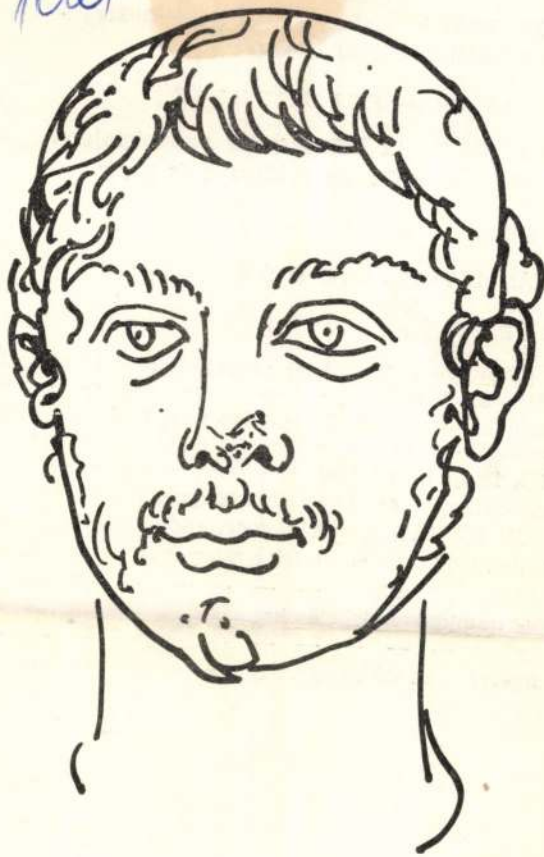
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Monuszik Iván

KÖZNEVELÉS

1964 NO. 4

1021

A MŰVELŐDÉSÜGYI MINISZTERIUM FOLYÓIRATA
ÁRA 1,50 Ft

Magyar Hirdető
SALTÓFUGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-206, 188-30

KÖNNEVELÉS

Az Iskolará
Az Iskolate

PEDAGÓG

SIMON GY
Tankönyvki

IGAZGAT

KISS GYULA: Az iskolavezetés pedagógiai
DR. SZABOLCS OTTÓ: Felügyelet és papír — — —

KÜLFÖLD

MOHÁS LÍVIA: Amerikai jegyzetek — — —

SZEMLE

Két új könyv a középkori művelődésről, nevelésről (Dr.
Berencz János) — — — — —
Új irányzatok a mai filmművészetben I., II. (Szilágyi Er-
zsébet) — — — — —
Szülők könyvtára (B.—K.) — — — — —
Filmkrónika három hazai újdonságról (Lázár István) — —
GÁBOR ISTVÁN: Színház, zene, rádió, televízió — —
LÁSZLÓ GYULA: Fejezetek a magyar őstörténelemből IV.
Könyvekről, röviden — — — — —
Válaszok munkaügyi kérdésekre — — — — —
Rejtvény — — — — —
Idegennyelvű tartalomjegyzék — — — — —

Címoldalunkon: Masznyik Iván rajza

A hátsó borítón: Honfoglaláskori női sír ékszerkészlet
Derékegyházi

**Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ**

**Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307**

Masznyik Iván

Magyar Nemzet

1966 APR 6

*Masznyik Iván festőművész
az MSZMP Központi Bizottsá-
ga pártfőiskolájának éttermé-
be tervez sgraffitót.*

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

UNIVERSITY OF CHICAGO

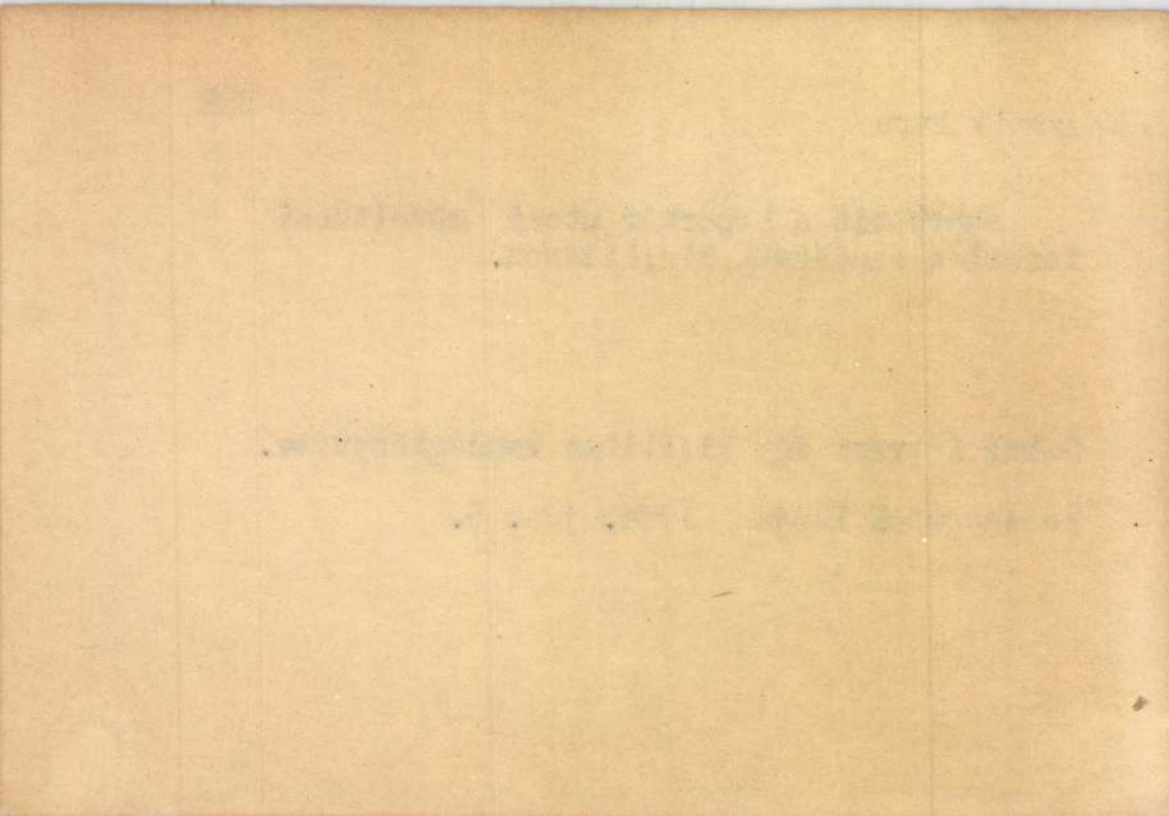
Masznyik Iván

MKK

szerepelt a Lőportár utcai művelődési
teremben rendezett kiállításon.

Gábor István: Egy kiállítás vendégkönyvébe.

Pedagógusok Lapja 1964. jun. 5.

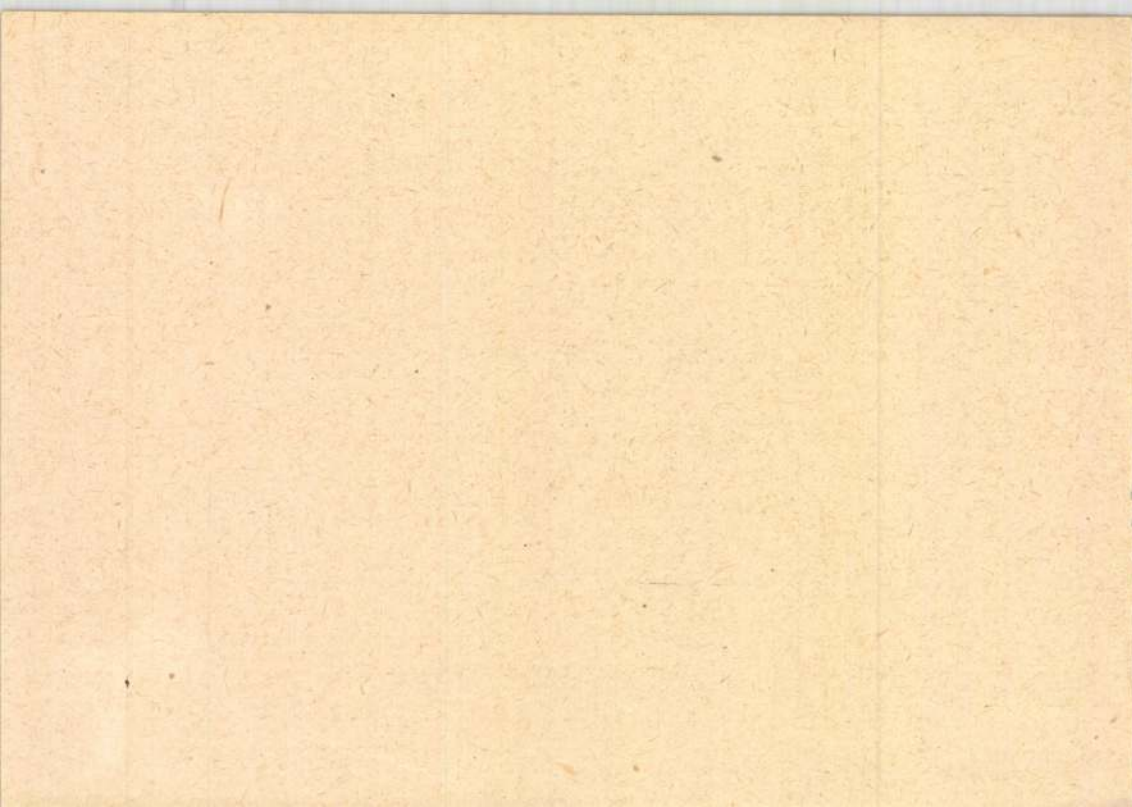
Mészáros János
Grafikus

M.D.K.

Barabás Tiborné képzett
nője

Jongán Setvái: Barabás Tiborné

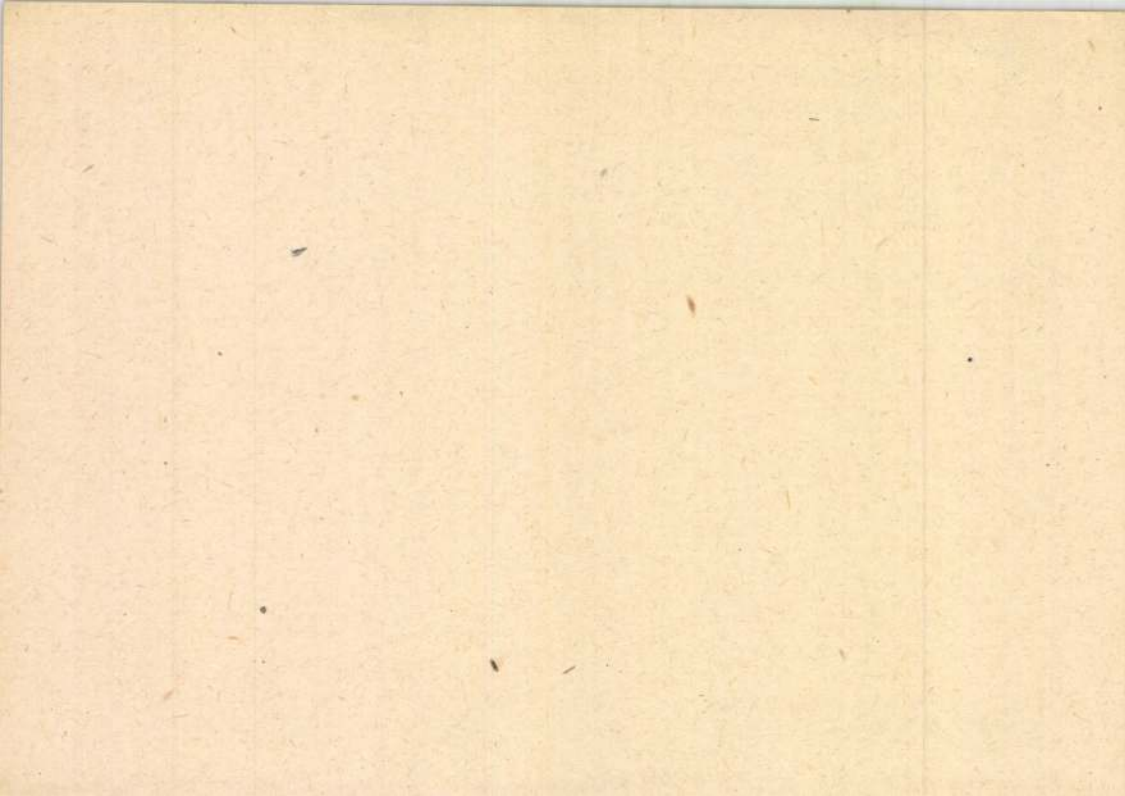
Élet ésrodalom, 1967. okt. 14 - 12 lap

harayik 1000

grafikai ti'smota'sa neyit'a
kullukon do tok int'eze te'ben

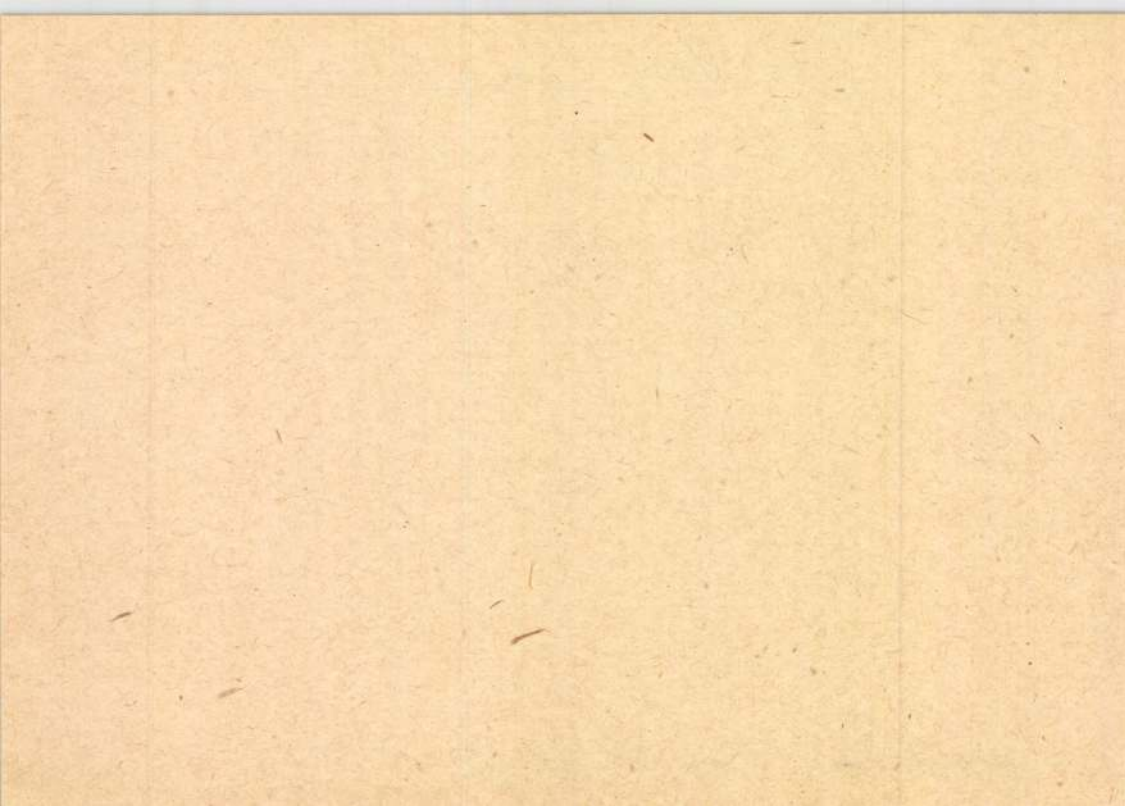
Neynava 1966 feb. 20.

Kasanyik Ita's grafikus, jesto
k'imita'se vel newd'ig

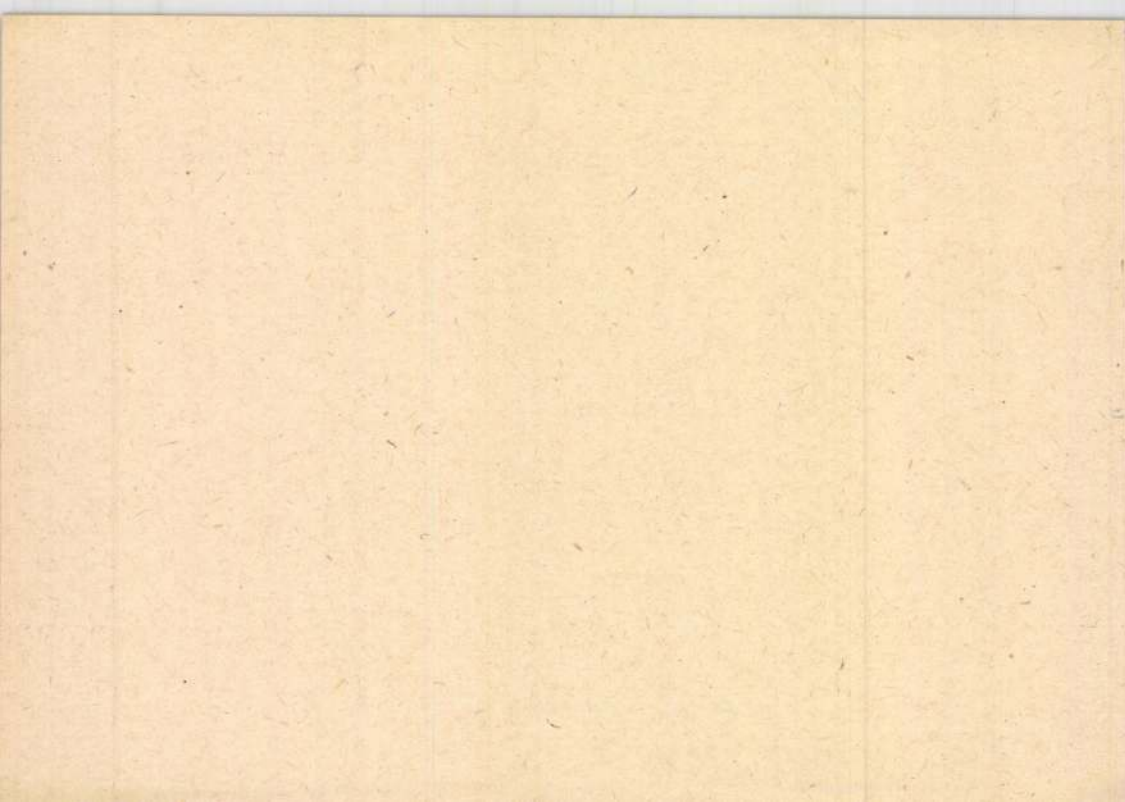
Nyuma 1966 maj 5. 2 old

hasnyik Iván

Reich kőszeg postája / repülő,

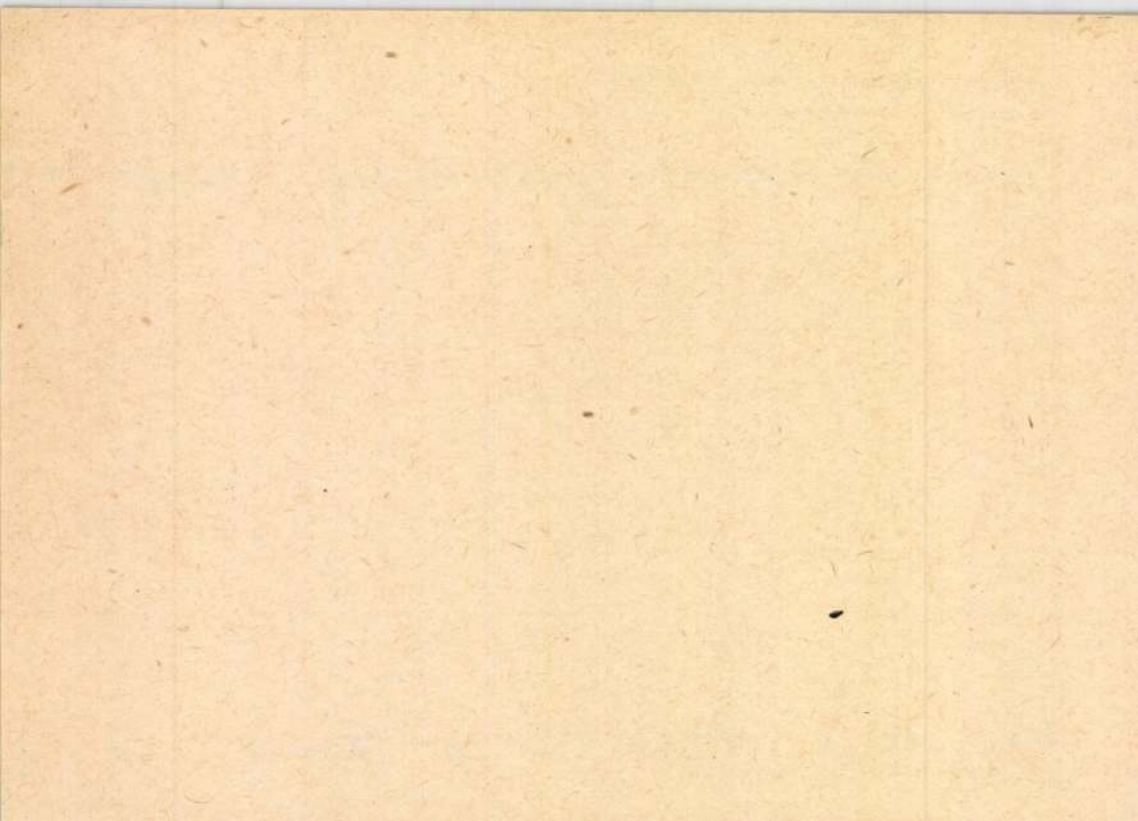
Ujváros 1966 feb. 20

Kassai Irodalom

Nagy László fordította / Rajzi, (reg.)

Négyes 1966. IV. 10. Ford.

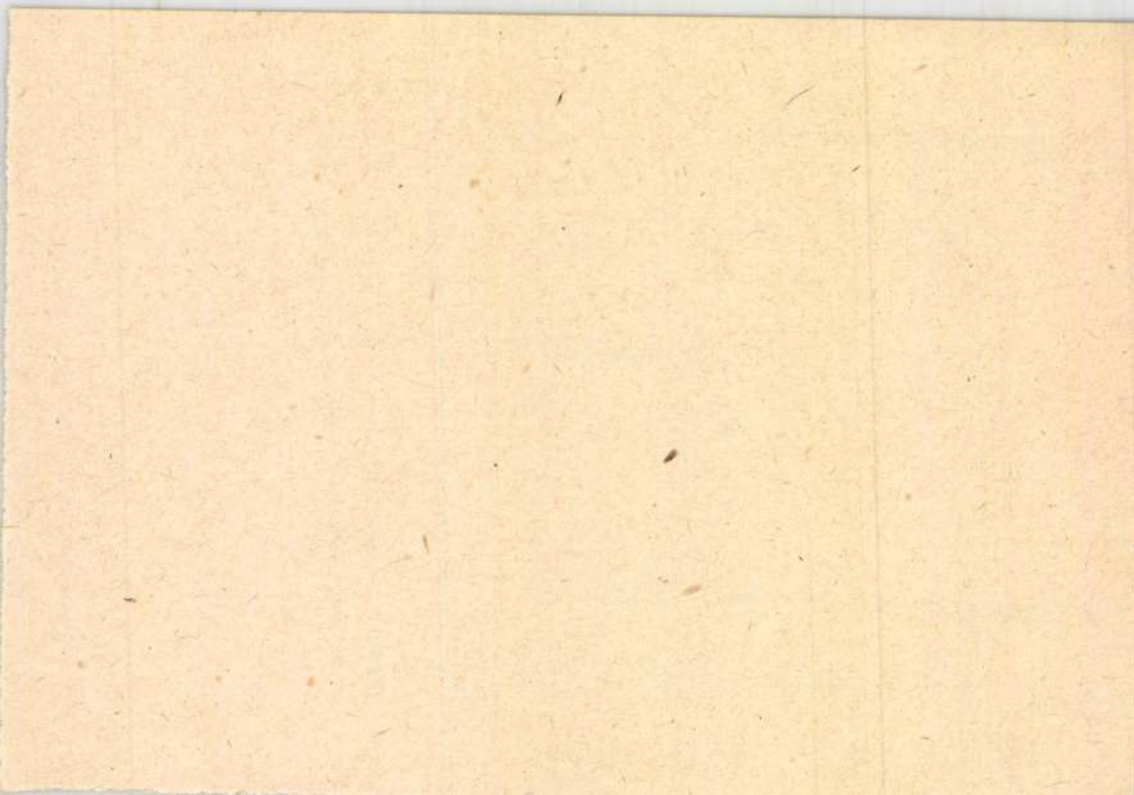
Meszművek Gyűjteménye
grafikus

M. D. V.
1

Tali kőműves képzett
rajza.

Katona Eva: Tali kőműves

Élet és Munka, 1967. okt. 20. - 12 lap

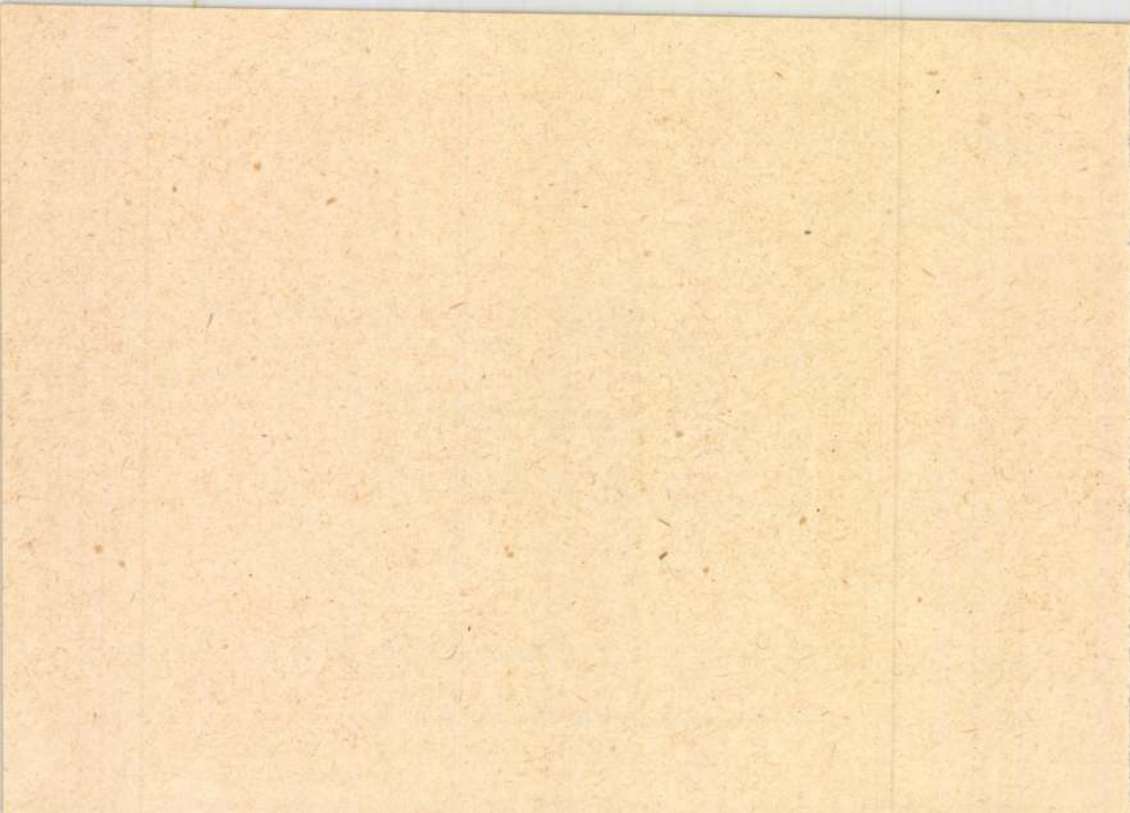

Maximik Ivan
grafikus

M.D.K.

"Élelemről" Felhők és fűzök"
"Közminőségű fűzök" című művei
munkáinak a társaságban.

Dokumentumok: A munkások VI. kerületi .....
Művesei, 1967. szeptember. 42. lap.

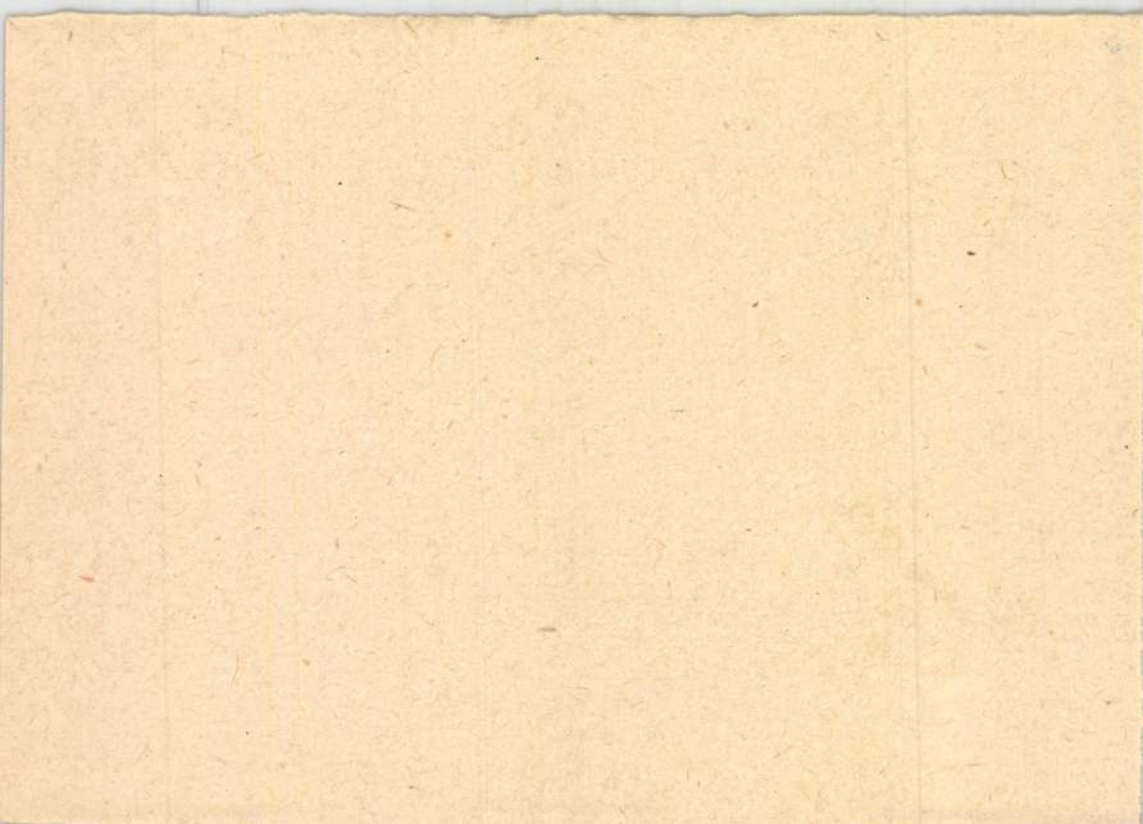
Morone chrysops
gaffanus

M.D.K

Kardos herlé né
került napra

Erdő Islet. Kardos herlé né

Islet és Kodalom, 1967. sept. 18. - 12 lap

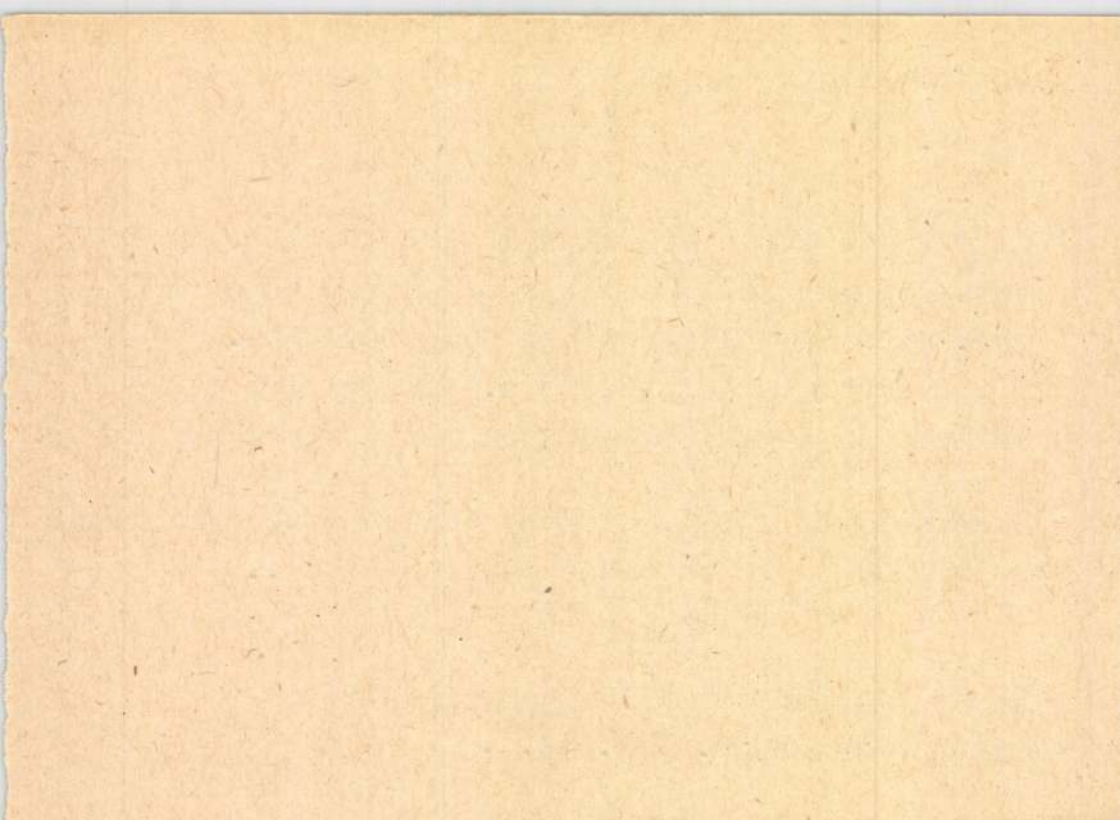

Masznyik Iván

Első gűjteményes kiállítását a Kulturkapcsolatok Intézetének kiállító helységében rendezte 1966-ban. Szén és tollrajzain a tengert idézi. Elemi erők és Keletkezés c. kompozíciói szimbolikus erejűekkel és monumentalitásukkal tűnnek ki.

"Megpróbáltam újból, mintegy laikus szemével nézni a világot, a szakma tehertétele nélkül" ..

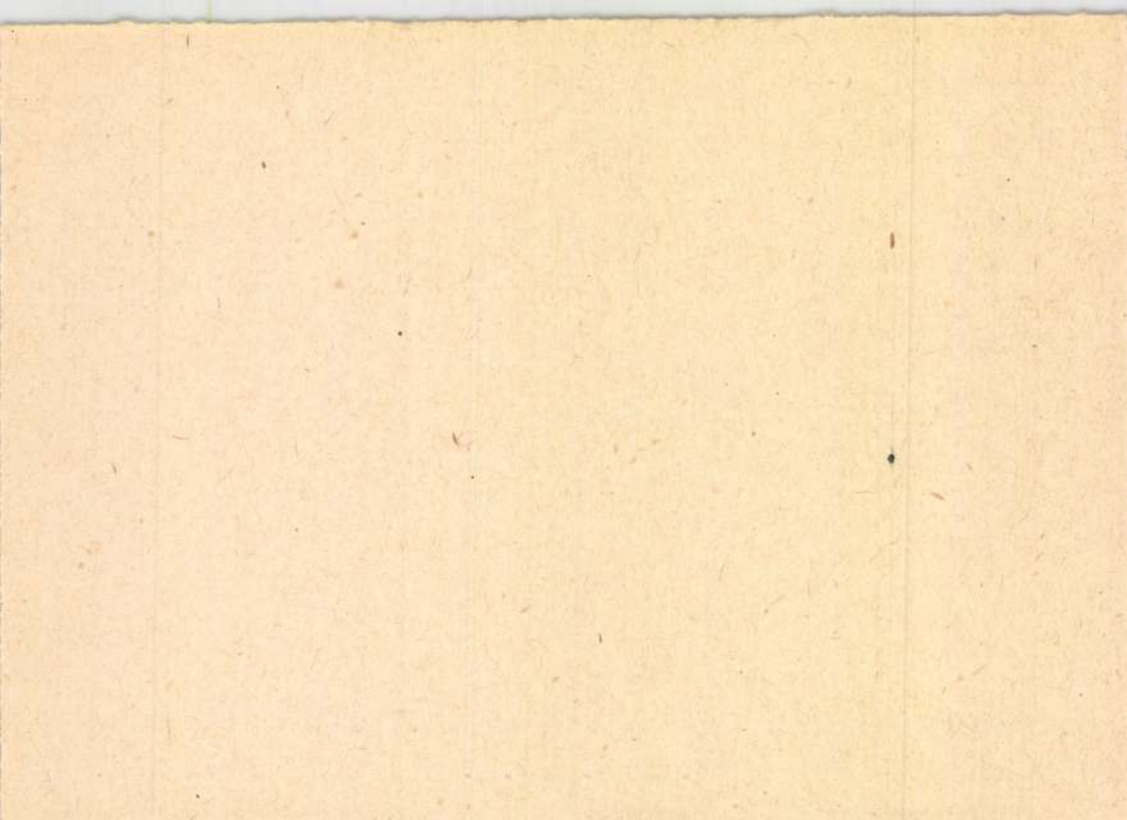
Maksay László: Masznyik Iván kiállítása
Rajztanítás . 1966. III. 28.1.

Masznyik Iván

Vulkanikus táj
tolrajz /repró

Maksay László: Masznyik Iván kiállítása
Rajztanítás 1966. III. 28.1.

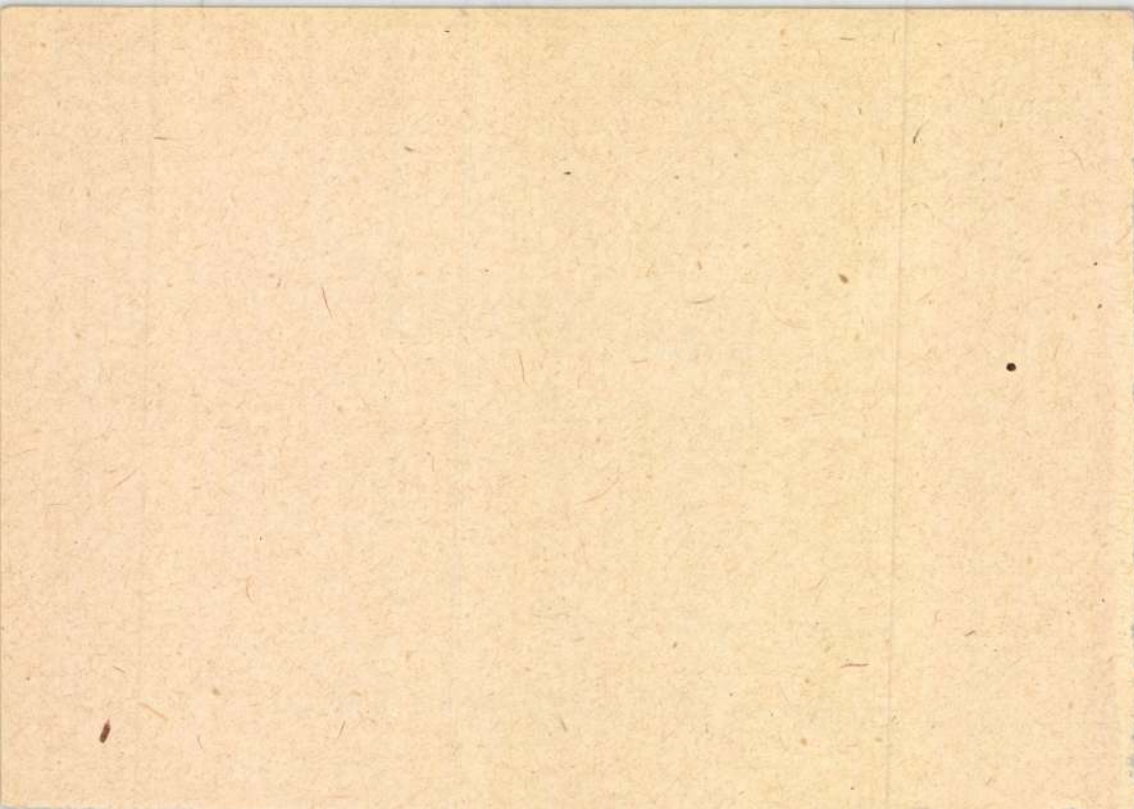

Masmyr Ivan
grafikus

M.D.H.

Hides Antalról
keszült papra

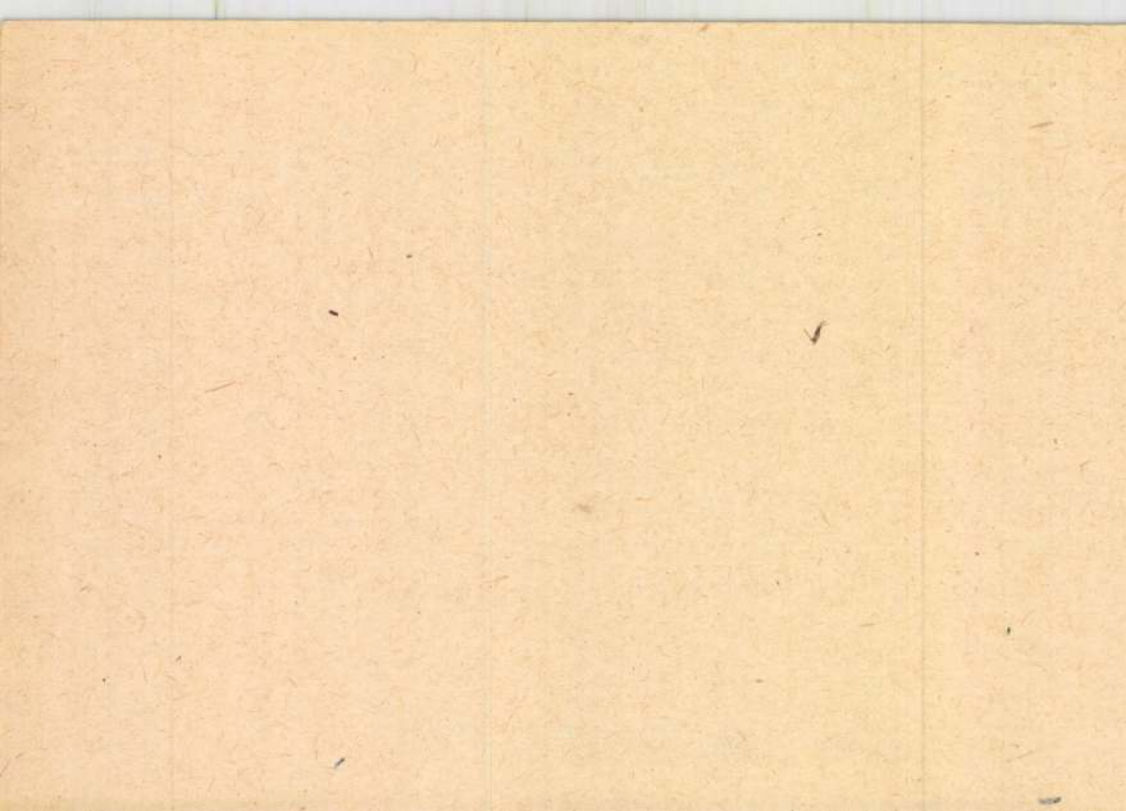
— 5 — : Hides Antalról
Élet és Munkalomban, 1967. szept. 2-12. lap.

Manny-k 100's

Benedict hasell ar d'eye (Prof,
repro)

Seymour 1965 May 19

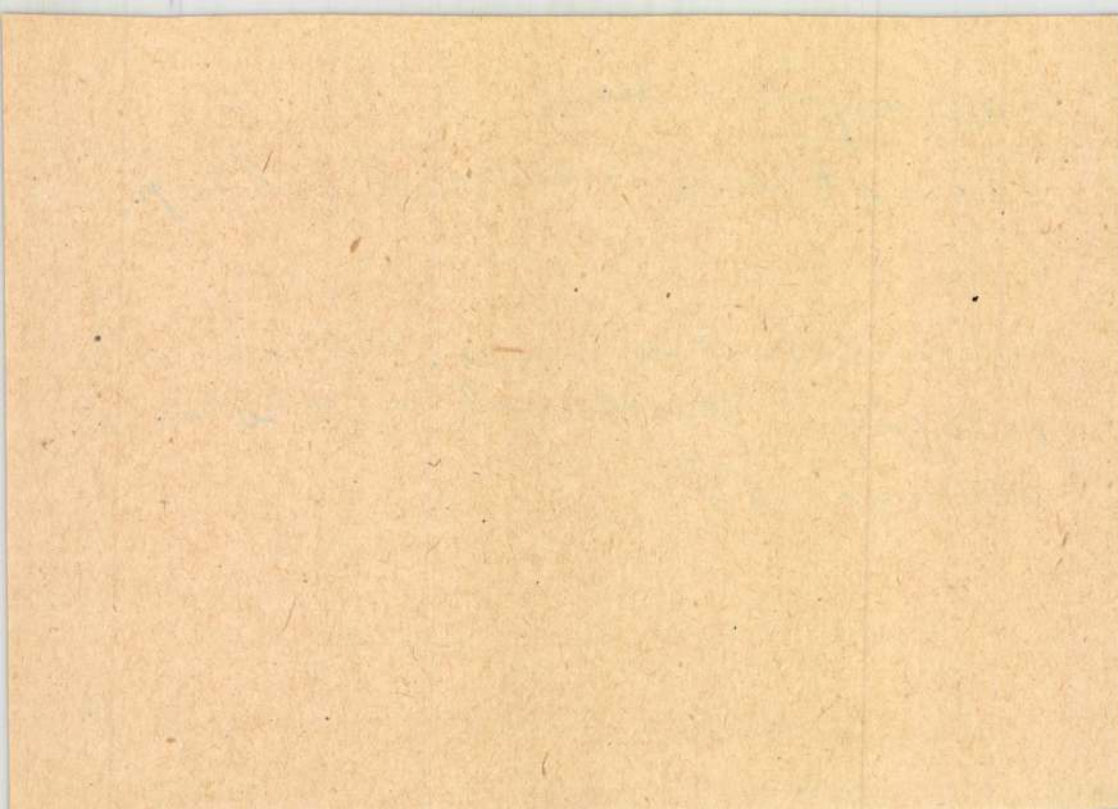

Masnyik Iván

„Prometheus” - mozaik falkép.,
6 m².

Bp. VI. ker. Széchenyi. Orsz. Tanács,
Pedagógus Vándorjótthon, előcsarnok,
Bejárás - 35.

Tájerortató. 64/65, hely²⁰ &
Szomszédokérti Lertartás 27 l.

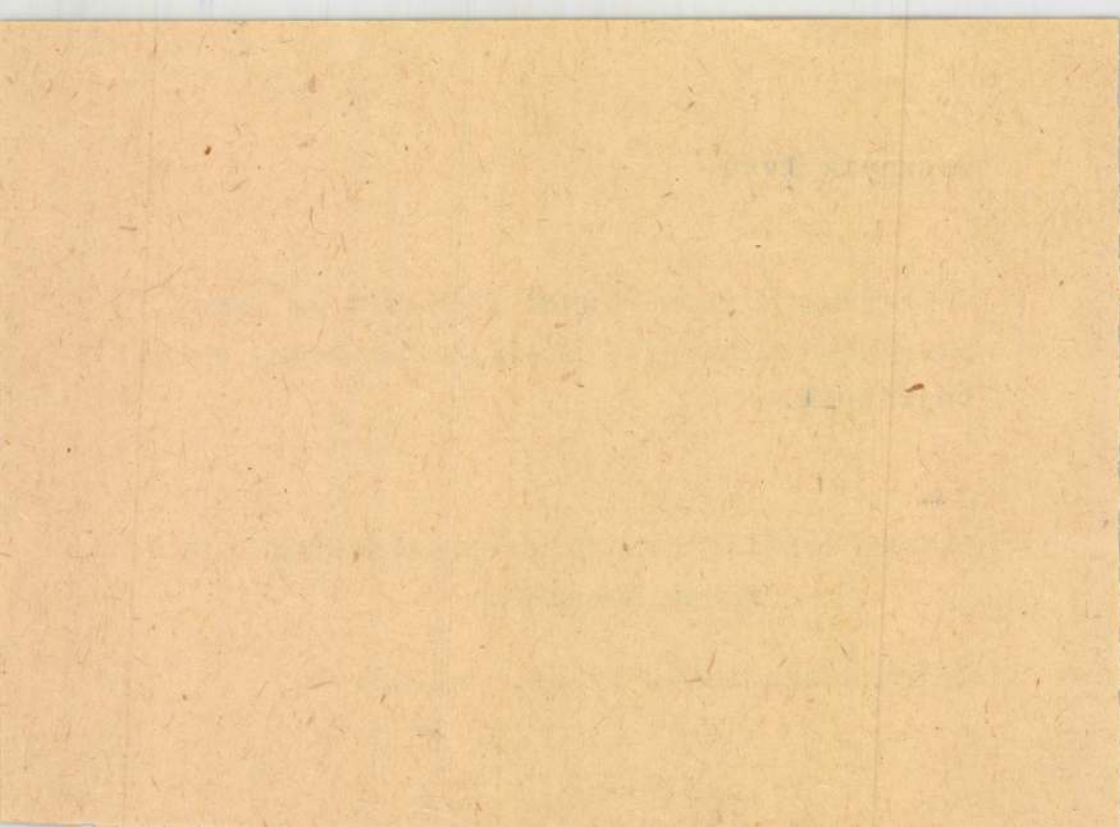

Masznyik Iván

Pedagógus képzőművészek 1959-ben az Ernst
Muzeumban rendezett kiállításán részt vett,
tájképpel.

Maksay László: Pedagógus képzőművészek az
Ernst Muzeumban

Rajztanítás 1959. IV.sz. 29-30. 1.

Marruyk Frau
grafikus

H.D.K.

Illustráció

Shoroda kékös: Karián és hátsószag

Élet és Prodalom, 1961. november 7 - 118.

H. B. I.

1874

Kormányok Irodája
Grafikus

M.P.4

A Lengyel Iródelegáció
(rajz)

Élet ésrodalom, 1961 nov. 18 - 22.

1894

1894

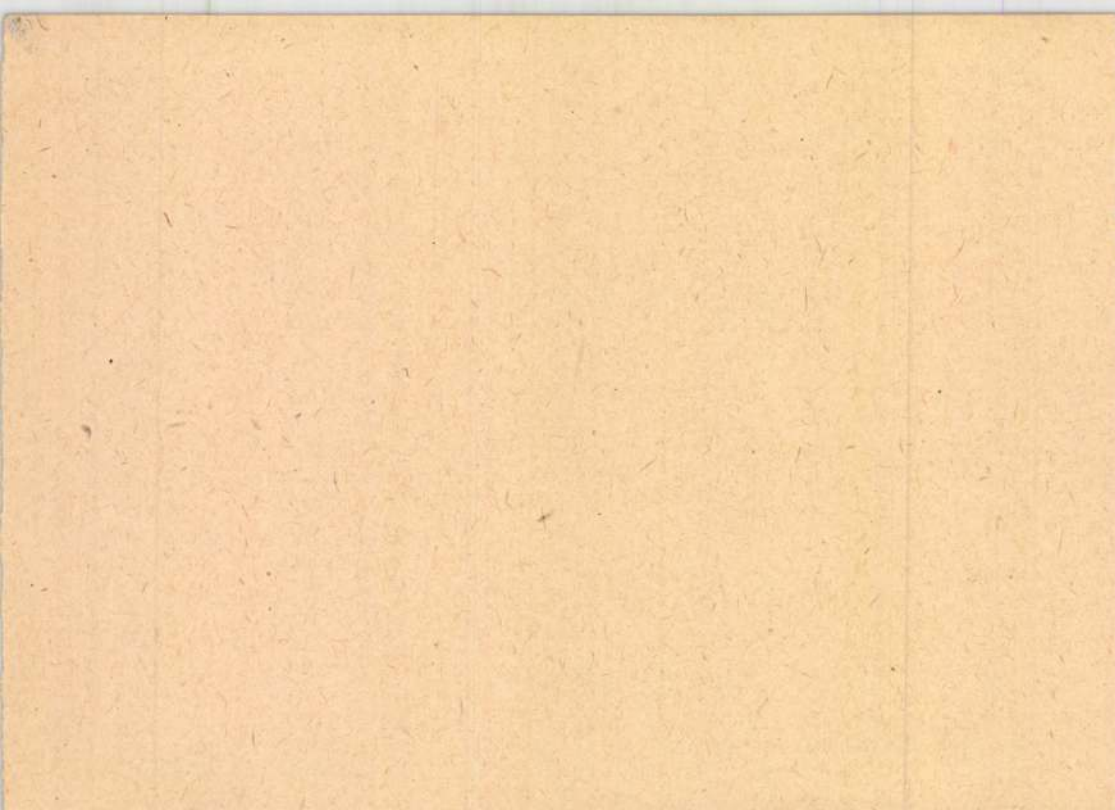
Maszyk János
grafikus

M. D. K

Illustráció

Gall István: Egy úr és ördög

Élet ésrodalom, 1961. okt. 28. 4 lap

Masszív Poán
Grafikus

M.D.K.

Illustráció

Ladányi László: Mátrai képek.
Élet és Iskolaközm, 1961. nov. 25.

H.C.M.

Handwritten text, possibly a signature or name, written in blue ink.

Handwritten text, possibly a name or title, written in blue ink.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a date or a note, written in blue ink.

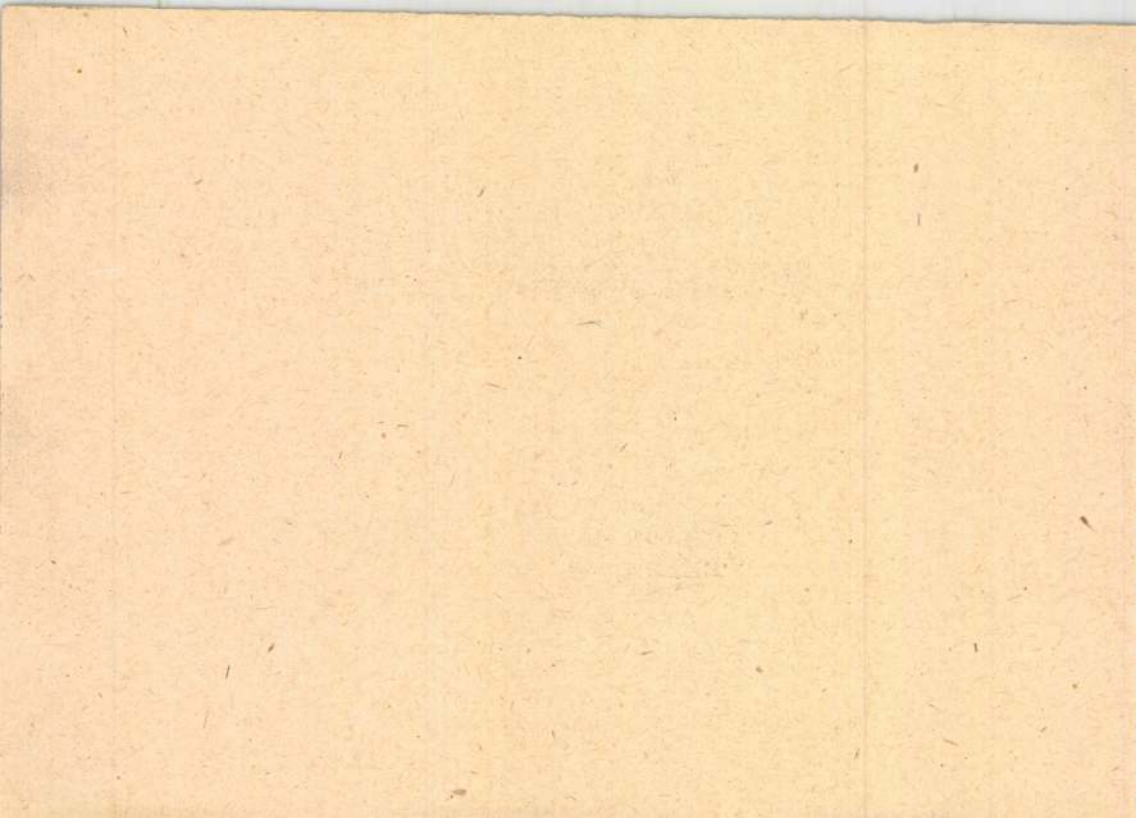

Masznyik Iván

III

AS Ernst munkában pedagógus előzetes
állítanak ki. Fenti előzetes le részletes.

Esti Hírlap Hírlap 130 sz. 1959. jun. 10

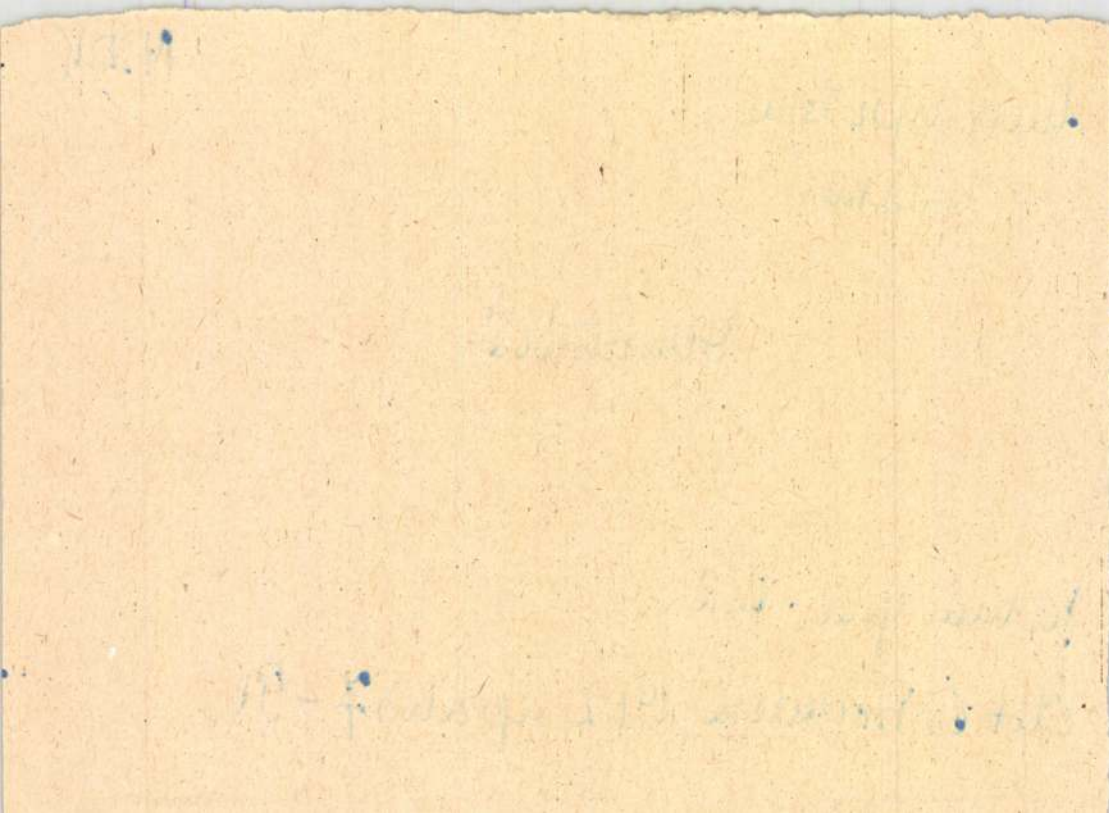
Maszyk Ivan
grafikus

M.D.K.

Illusztráció

Holnár Géza: Verés.

Élet és Szocializmus, 1962. április 7-9.

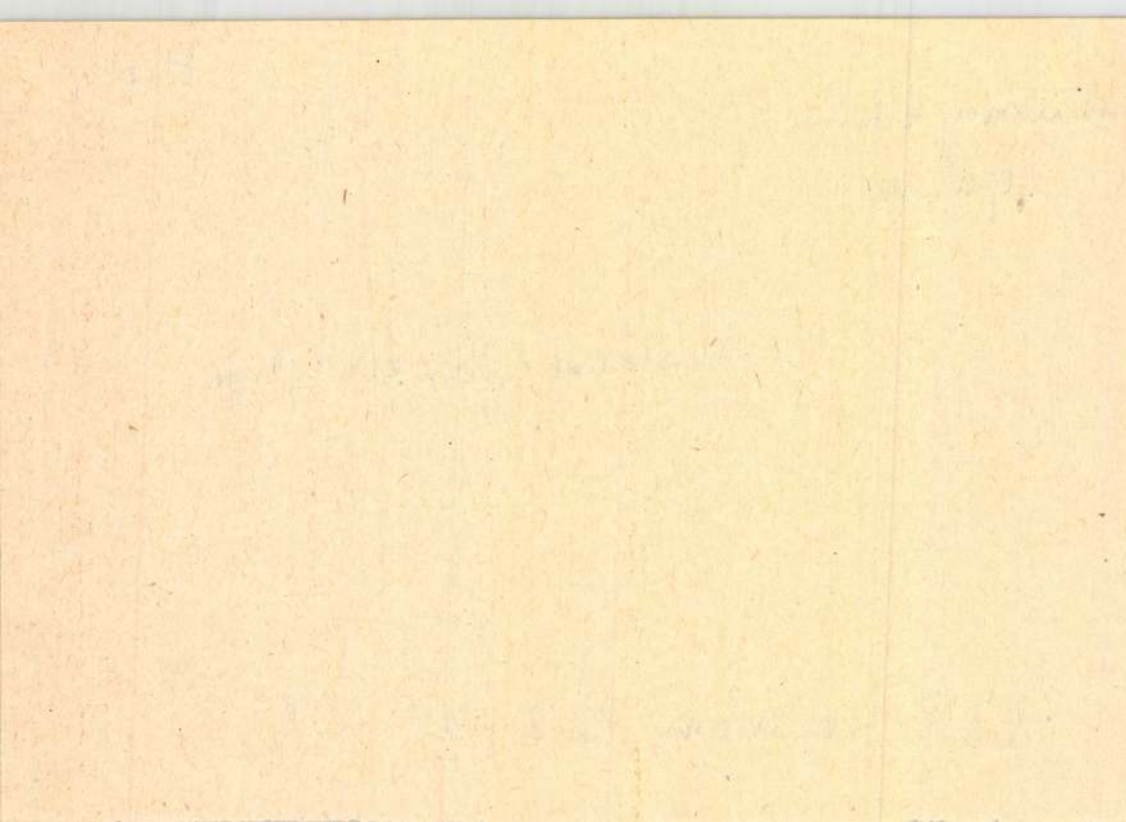

Mammik Gräv
grafikus

H.D.K

"Darvasförsel öben éves" (rész)
"

Élt és lakdalom, 1962 febr 10 - 36

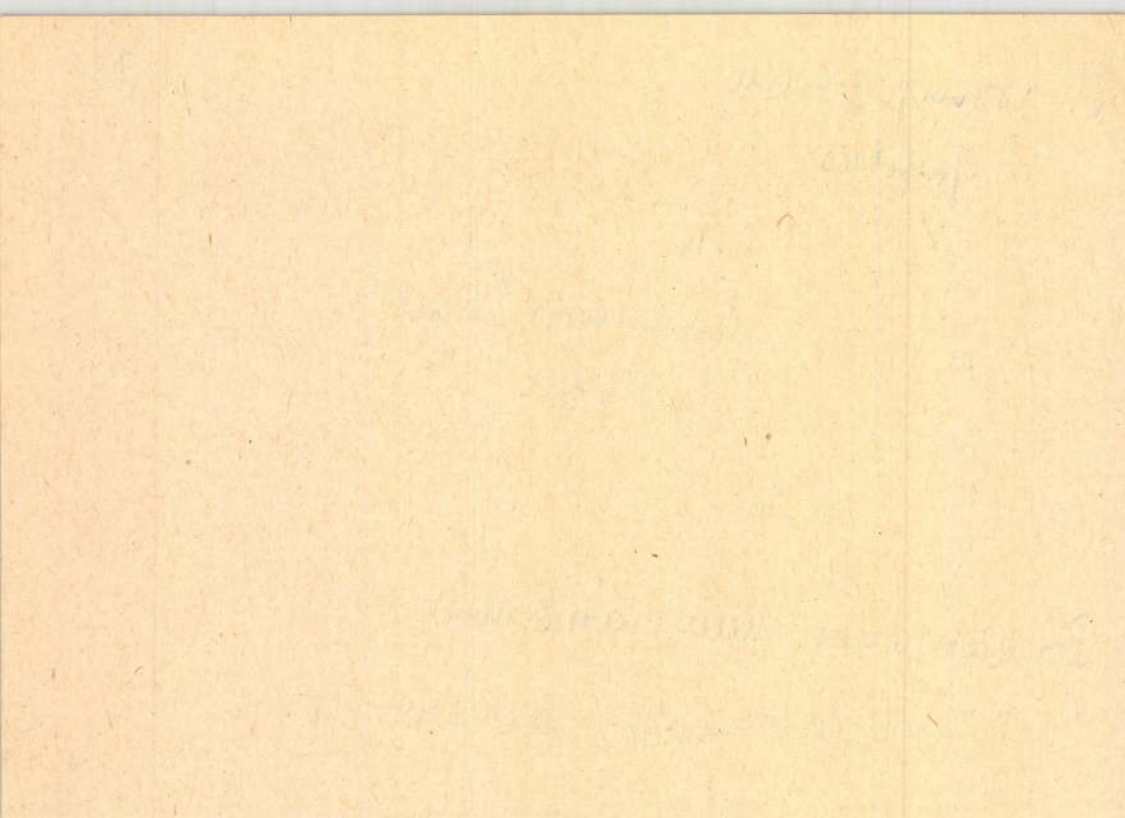

Masripz. wa
grafikus

MDK.

Madara'n Emil
portreja

Foldrak jaur: Madara'n Emil
Elit is Rodalow, 1962. febr. 24-31.

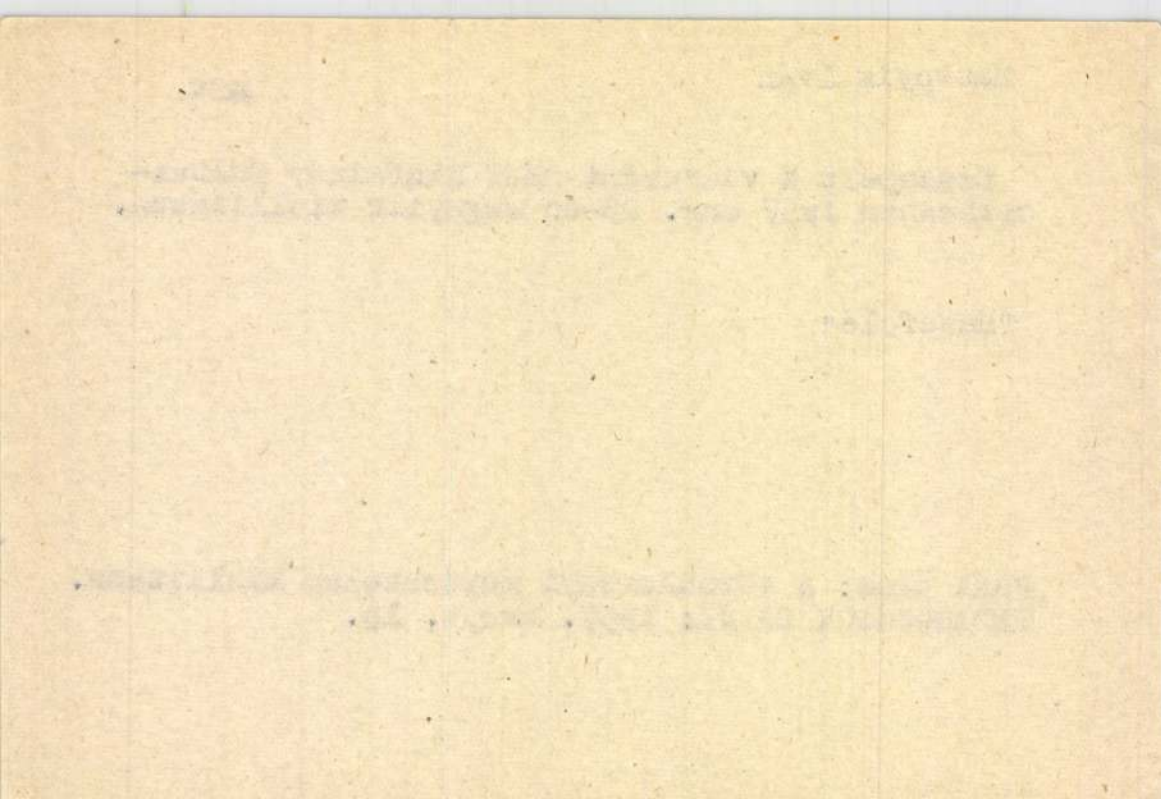
Masznyik Iván

MDk

Szerepelt a veszprémi SZMF Kisfaludy Kultur-
otthonban 1957 aug. 25-én megnyílt kiállításon.

"Hazafelé"

Paál Ákos: A vörösberényi művésztelep kiállítása.
PEDAGOGUSOK LAPJA: 1957. szept. 15.

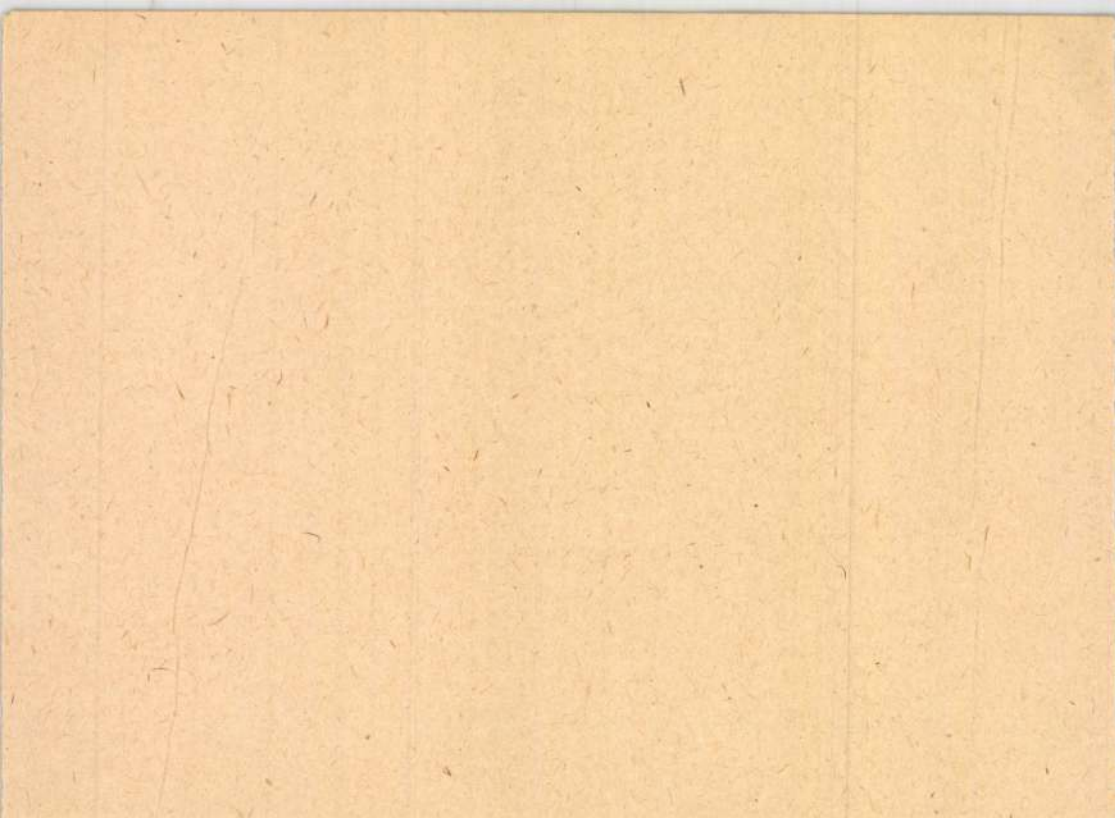

Moszmányk Gräve
Gräfhues

H 31

"Elvarasolt kastély"
" (rész)

Élet és Művelődés, 1961. december 30 - 1 l.

Mannipul Svân
grafikus

M.D.K.

Ar Öfverieres Kändis János
(repro)

Élet és Modelom, 1962. június 2 - 3 lap

17M

Handwritten notes
on page

Handwritten notes
on page

Handwritten notes
on page

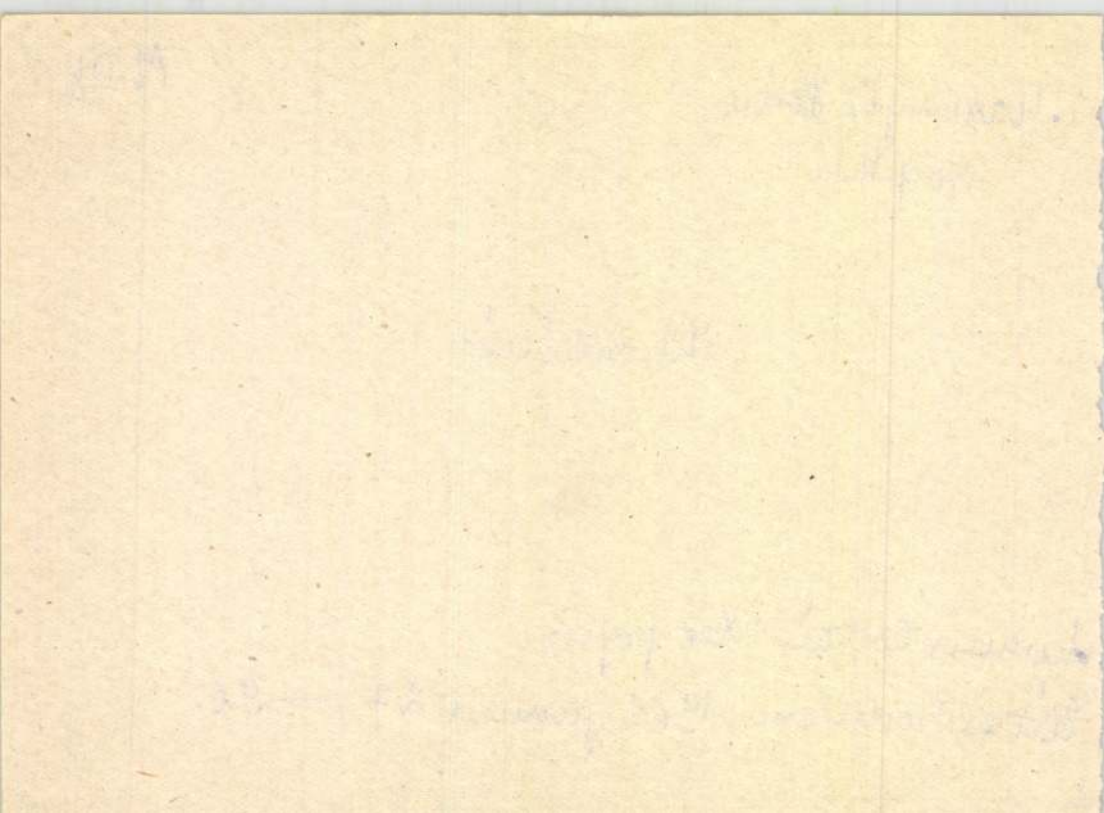
Mannjir kōau
grafikus

M.D.K.

Illustratio

Mohuar koltai: Kēt profon

Ēēt is Hodalom, 1962. januar 27 — 9l.

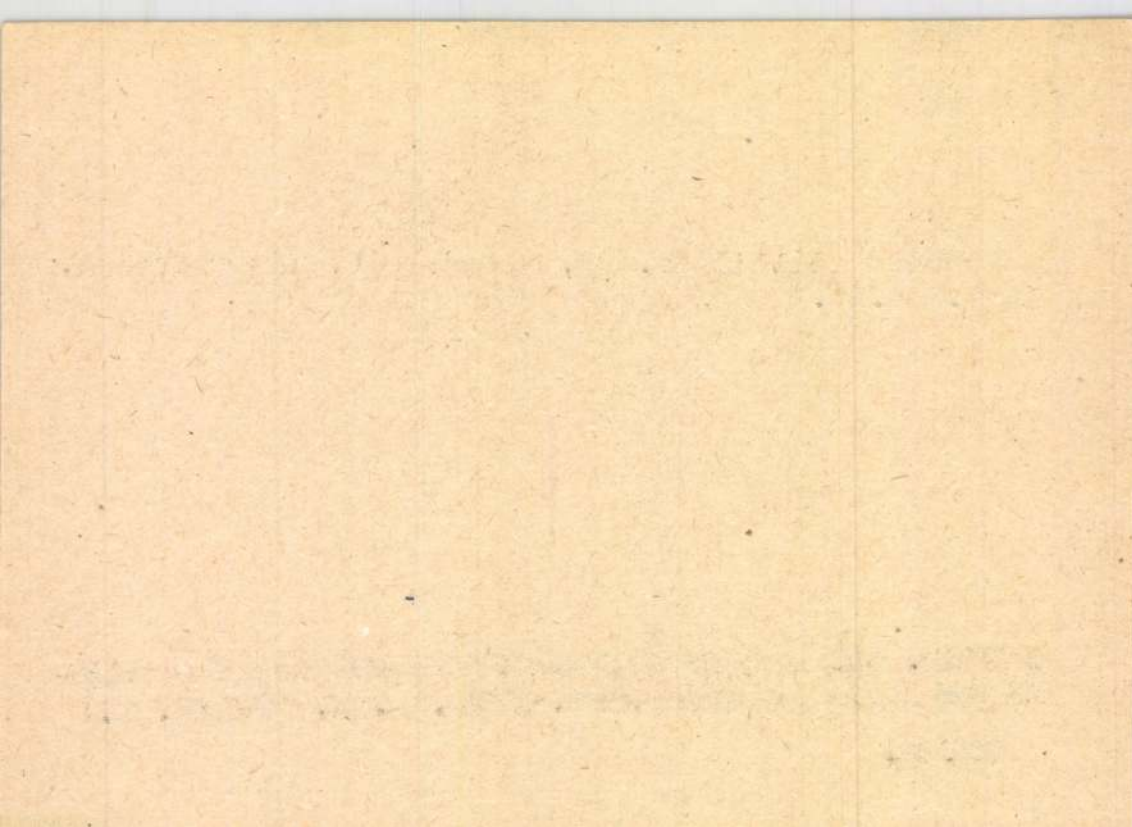

Maszyik Iván

festőművész kiállítása. Bp, - Ism: Gál, Jövő Mérnöke,
1967.jan.14.

**Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bib-
liográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./**

92. 1.

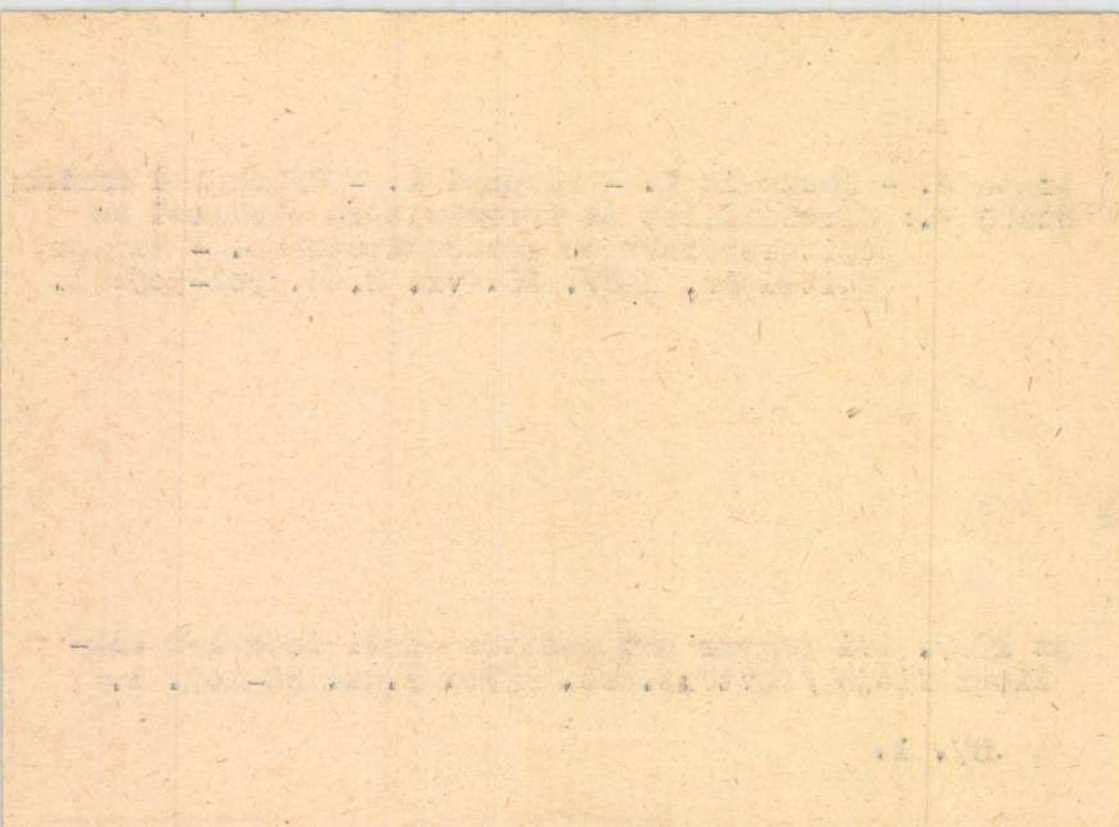

Masznyik (Iván)

Arató J. - Masznyik I. - Kákonyi I. - Gáborjáni Szabó P.: Tézisemlélet és formakultúra kérdései az építészmérnök és mérnökképzésben. Magyar Építőipar, 1967. 16.évf. 8.sz. 501-505. 1.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Műtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./

87. 1.

ho-sayik 100.000

Vanda's. Stou portija (raj, repis)

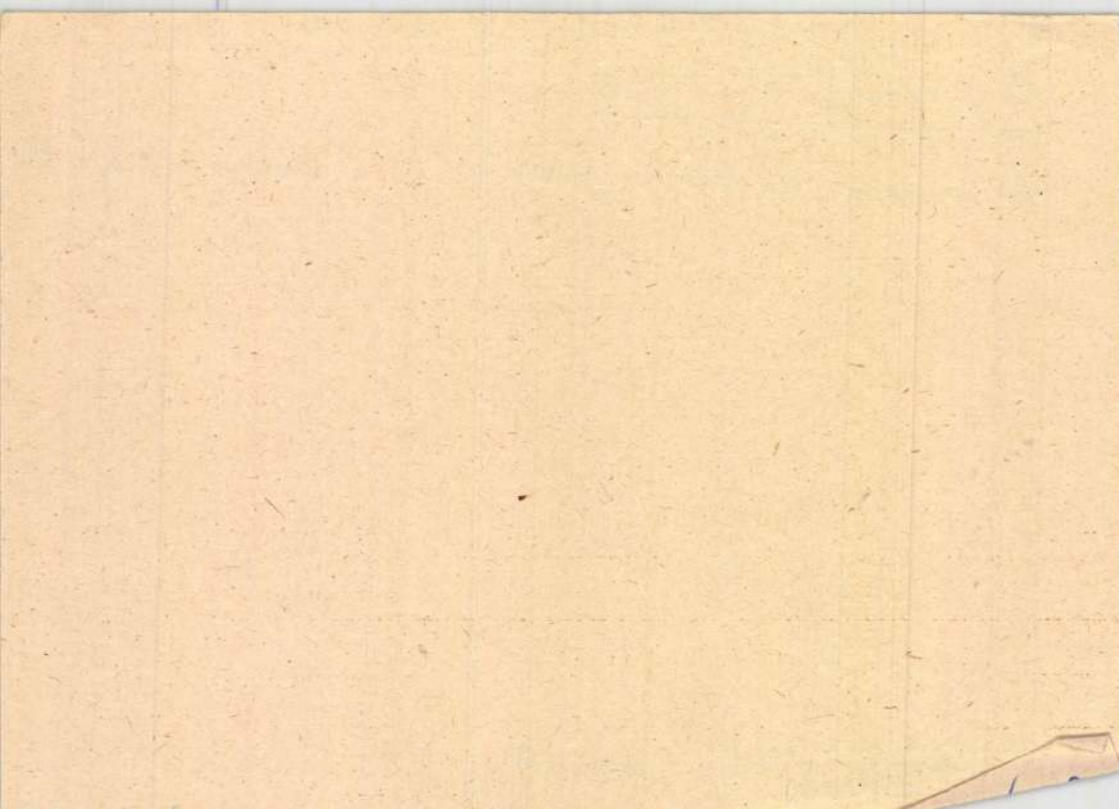
Nednava, 1965, j.m. 6., 70.

Fonds. 1800

Ma rayik l'vân

Simon l'vân portreja (rayik, re, vob)

Ne mow 9, 1965, jum. 13., 70

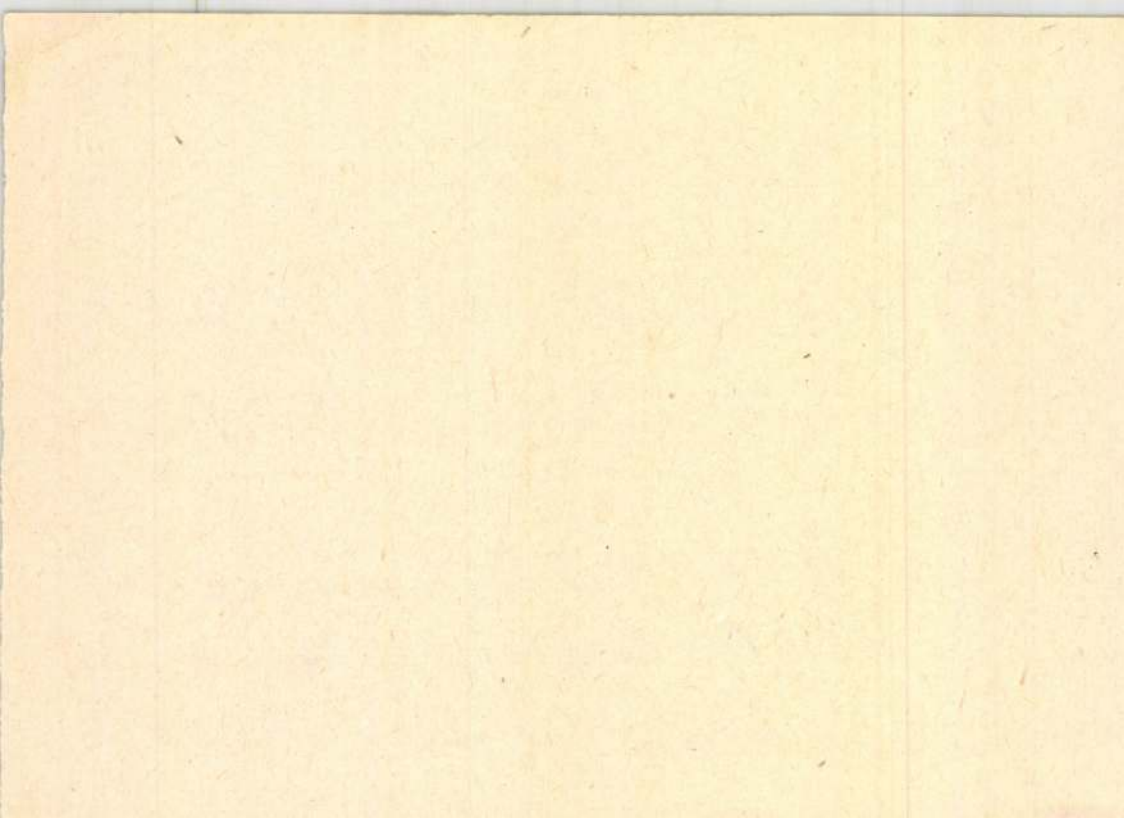

Maszyk Iván

filctollal készült kozmikus témájú el-
részoló műveit mutatta be a terleten.

Tölgyesi János: V. kerületi műveket kiöl-
lítésre a kerületi Szociális Népfőiskola képmű-
veiben. „Műveket” folyóirat, Budapest, 1968, március
3. sz. 448

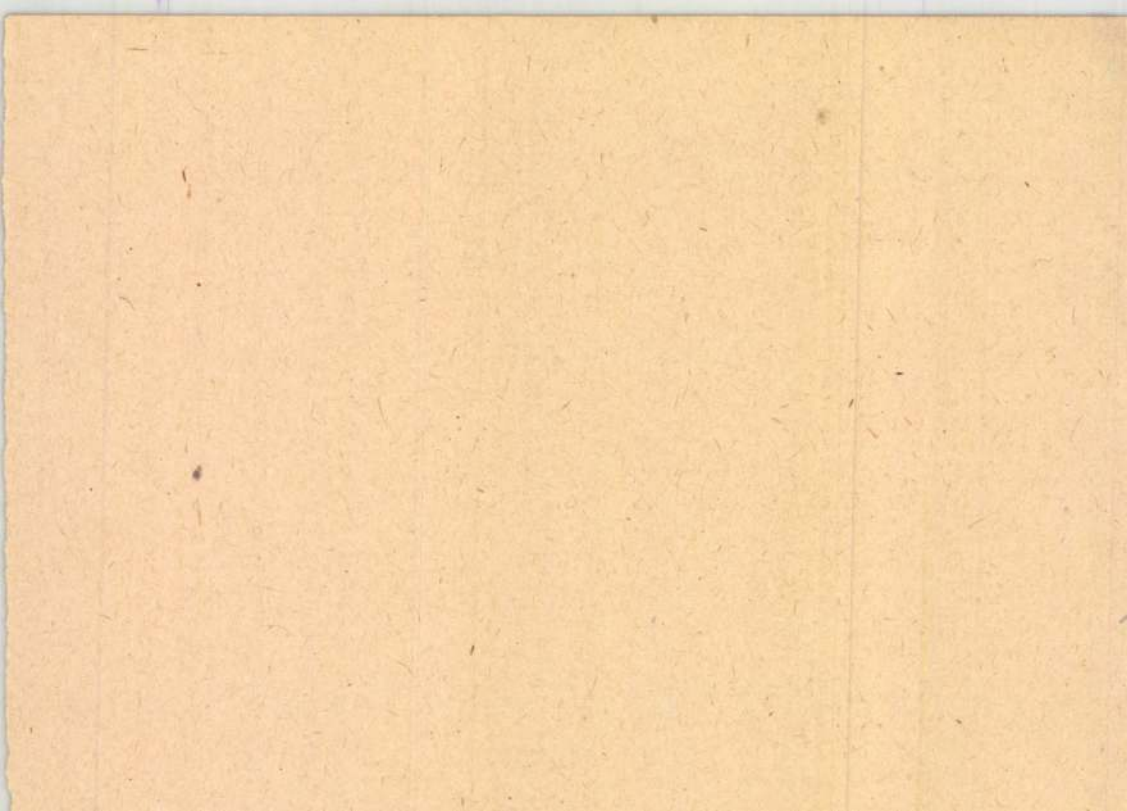

M.D.V.

Maximilian Roden
grafikus

Illustráció.

Előzetes kiadás, 1961. december 30 - 112

Mesemjiz Istuden

MDK

Rajze (hongárr. 1960)

Kontárs. 1960. 7. sz. július. 152. l.

MDK

Historisch-topograph.

Kopie (Landschaft) 1852

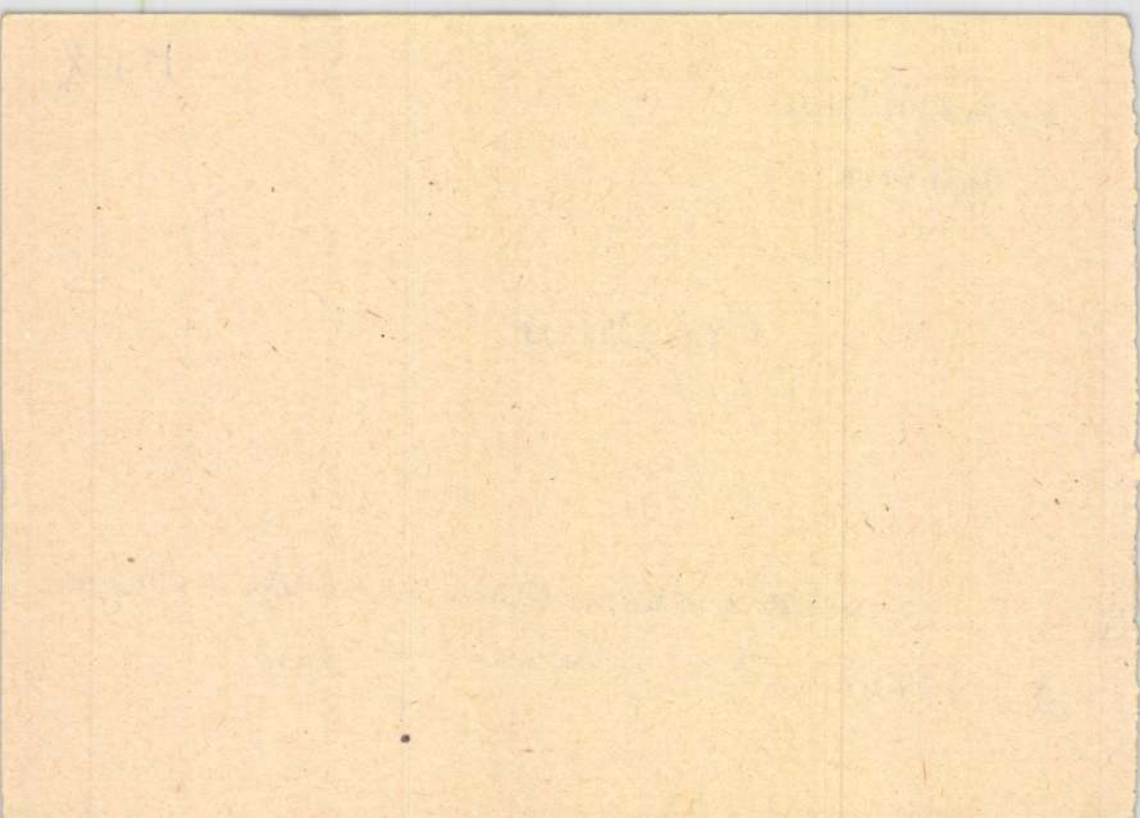
Konten 1852. 1. 1. 1852.

Maszinjiké Szóái
grafikus

M.D.K.

Illustráció

K. Es: A cseh proletárirodalom kiváló képviselője harcaikban
Élet és Rodalom, 1962. október 27 — 2 lap

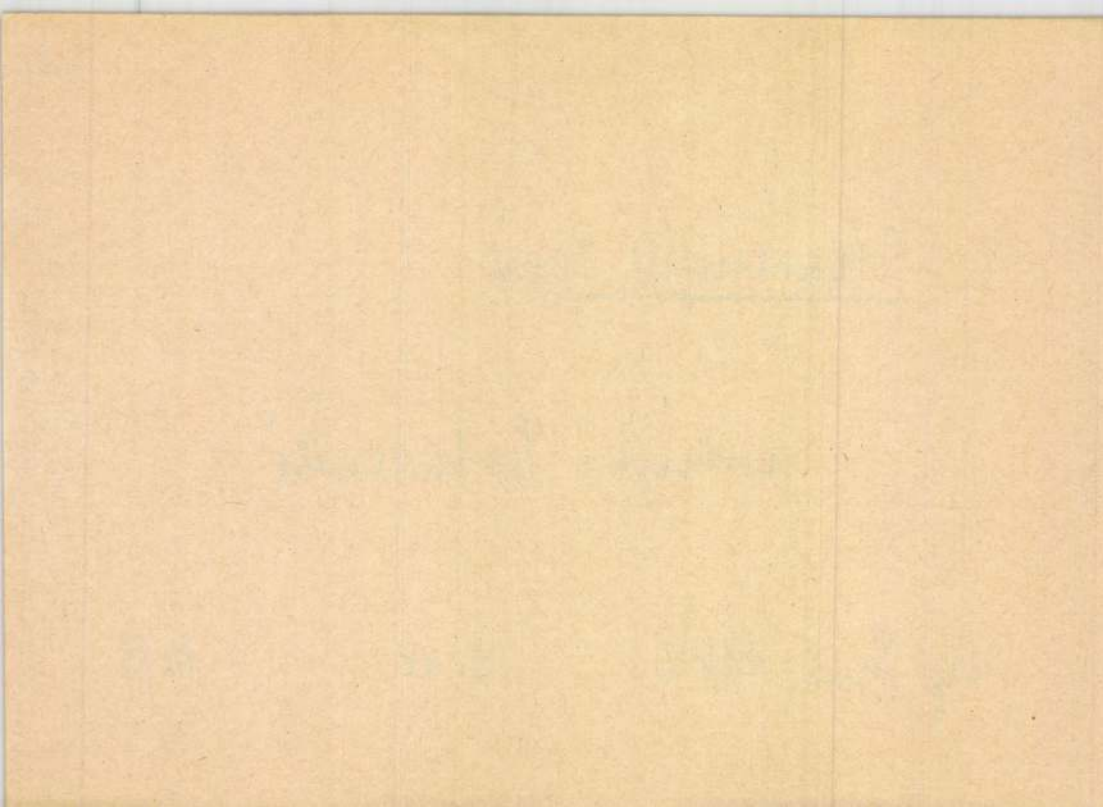
Masennyk Lova

portrejs: Lovluseuko

ly Lova, 1962

G. 12

1018

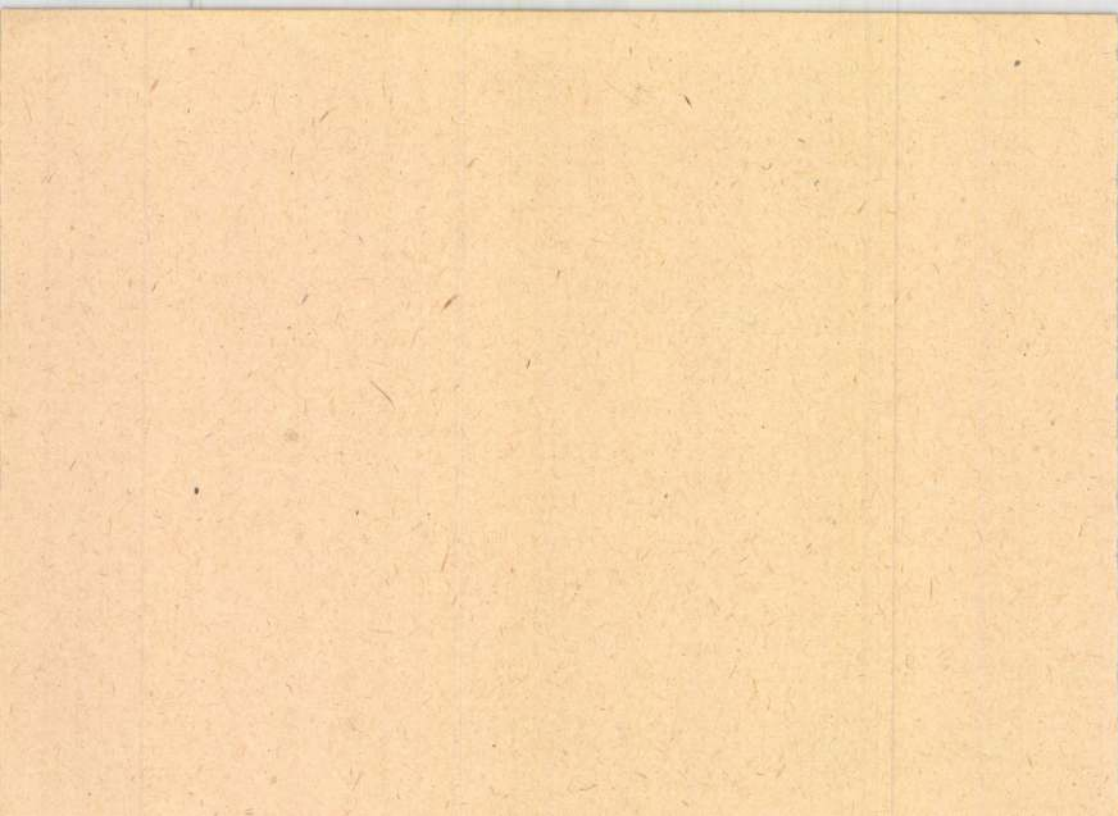

Hammijärven
grafikus

M.D.K.

Yllustratio

Az Hódalmi Vidámparkban
élt és hódalom, 1961. december 30-5l.

Mammifera
grafikus

M.D.K.

Illustráció

Tardos Tibor: Tannite.

Élet ésrodalom, 1961. okt 7 - 9 l.

N.C.P.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

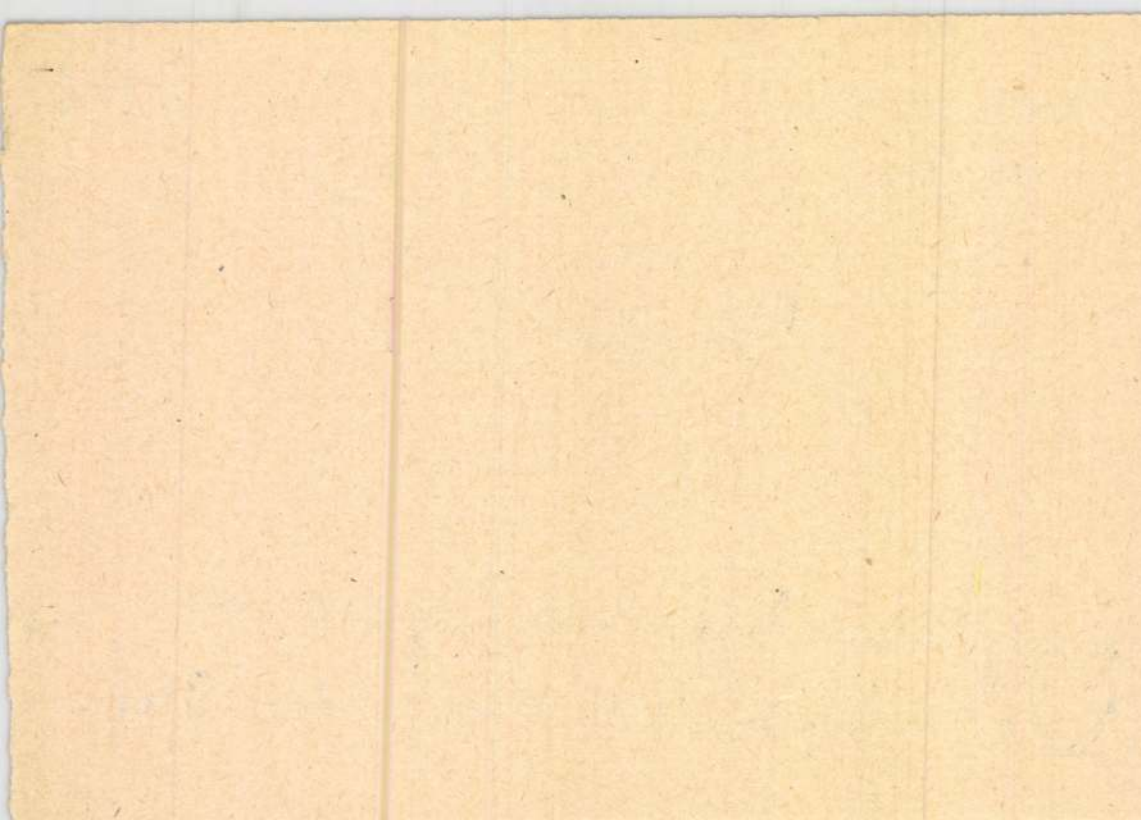
Handwritten text, possibly a name or title, written in a cursive script.

Maorzyk Zsáu
grafkus

M.D.K.

Illustráció

Gergely Mihály: Hogyan hal meg az ember
Élet és Munkalom, 1962. november 24 - 9. lap

mak

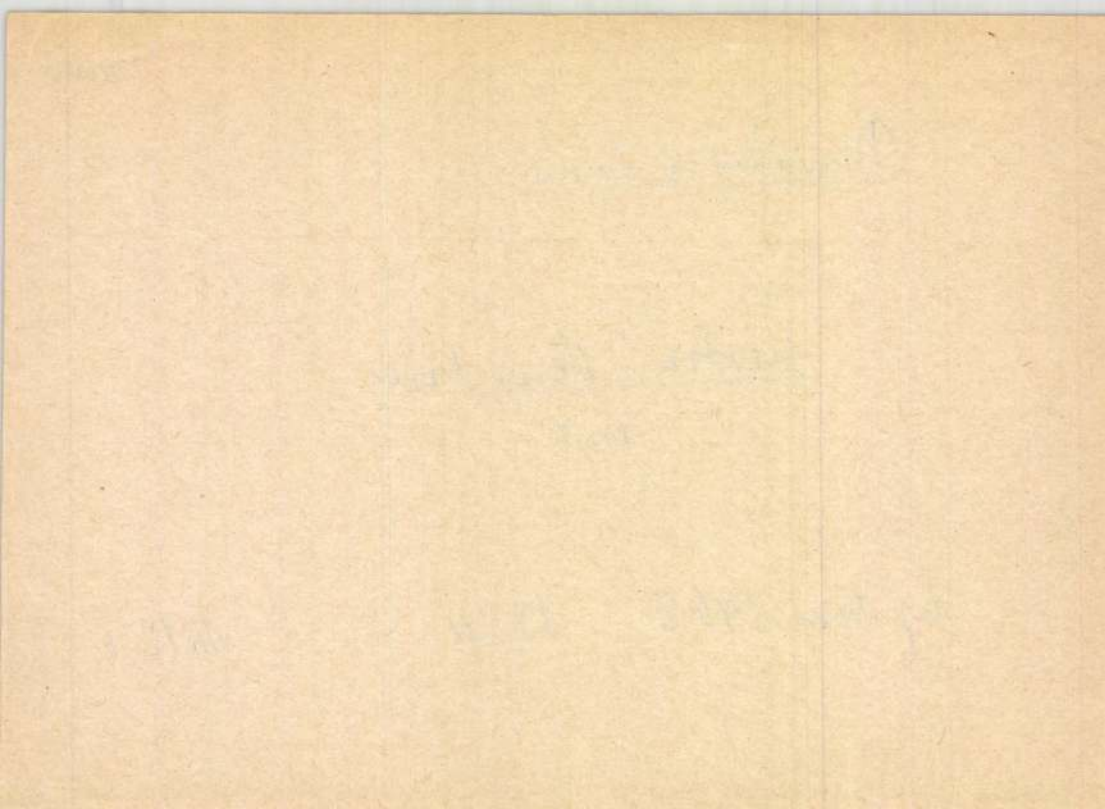
Musik yang Liris

Portre: Veres Peter
rajz

Ny. Pras 1962

12. 12

14/12. 2

Mokk

Masennyt Joan

Ellis Gyula
Sertusauko, (portret)

ny. J. 1962, 11.12 1250, 1285.2

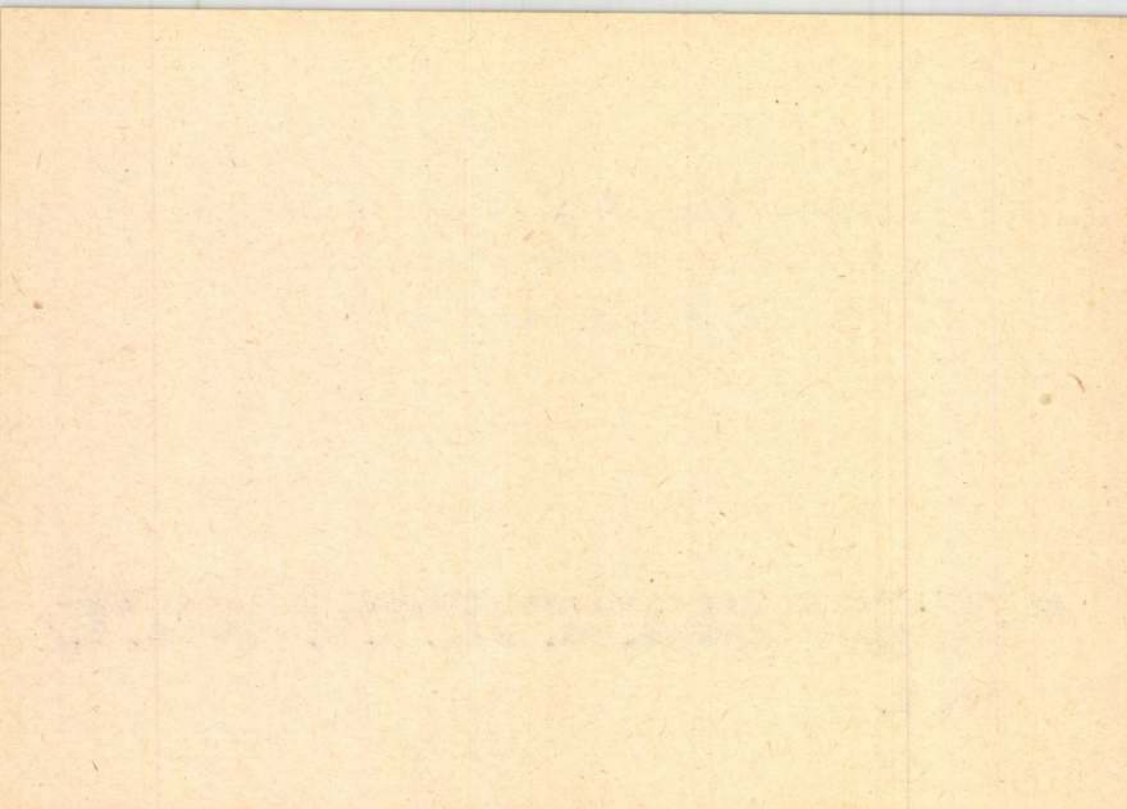

Masznik Iván

Gáborjánis István Péter: A valószínű látomásai. (Masznik Iván grafikusművészetéről.) -
Művészet, 1966. 7. évf. 2. m. 30. l.

As 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. írt. 1969. 3.sz. 243-284. l./

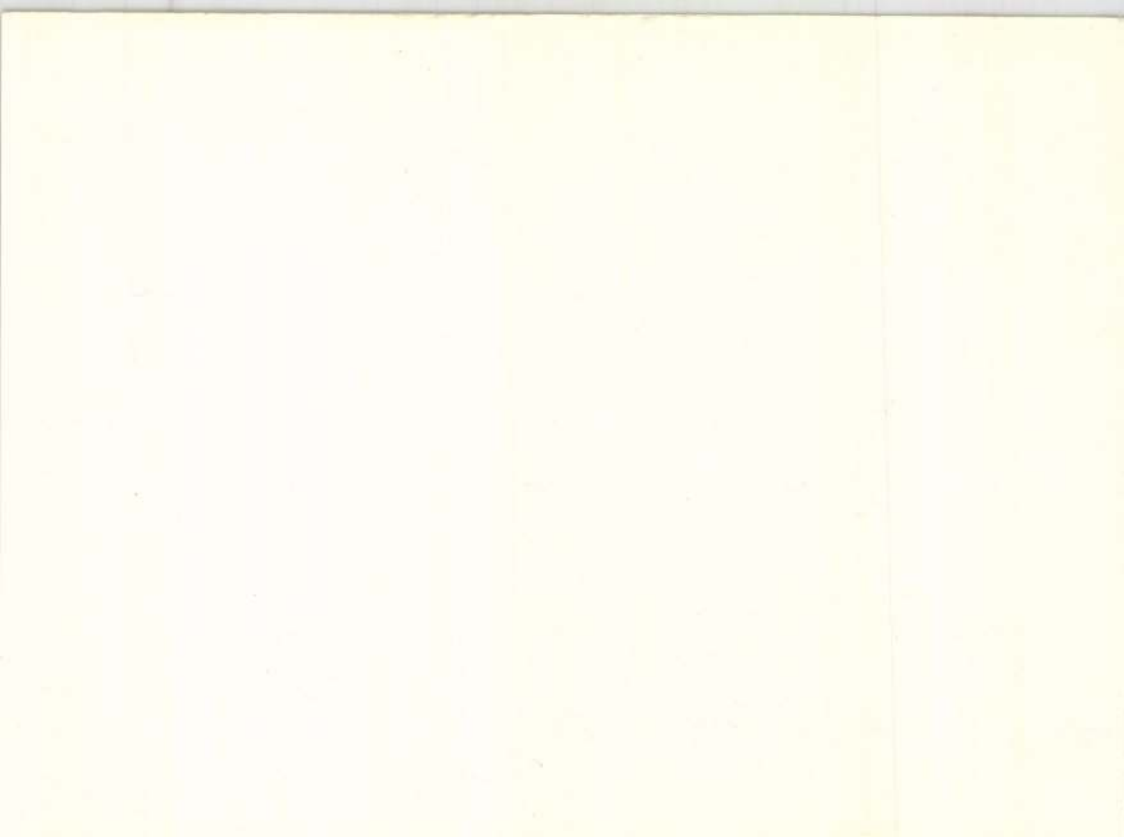
258. l.

Maszyk Juan

Volt Bernáth-növendék. Munkássága sokan a szürke-
realistikus „szürnaturalista” irányal. Nagy érdéke a
természet, a növényi világ rejtett organismusa. Jenei ki-
indulása jutott el az absztrakcióhoz.

Nemeth László: Modern magyar művészet
Corvina 1964

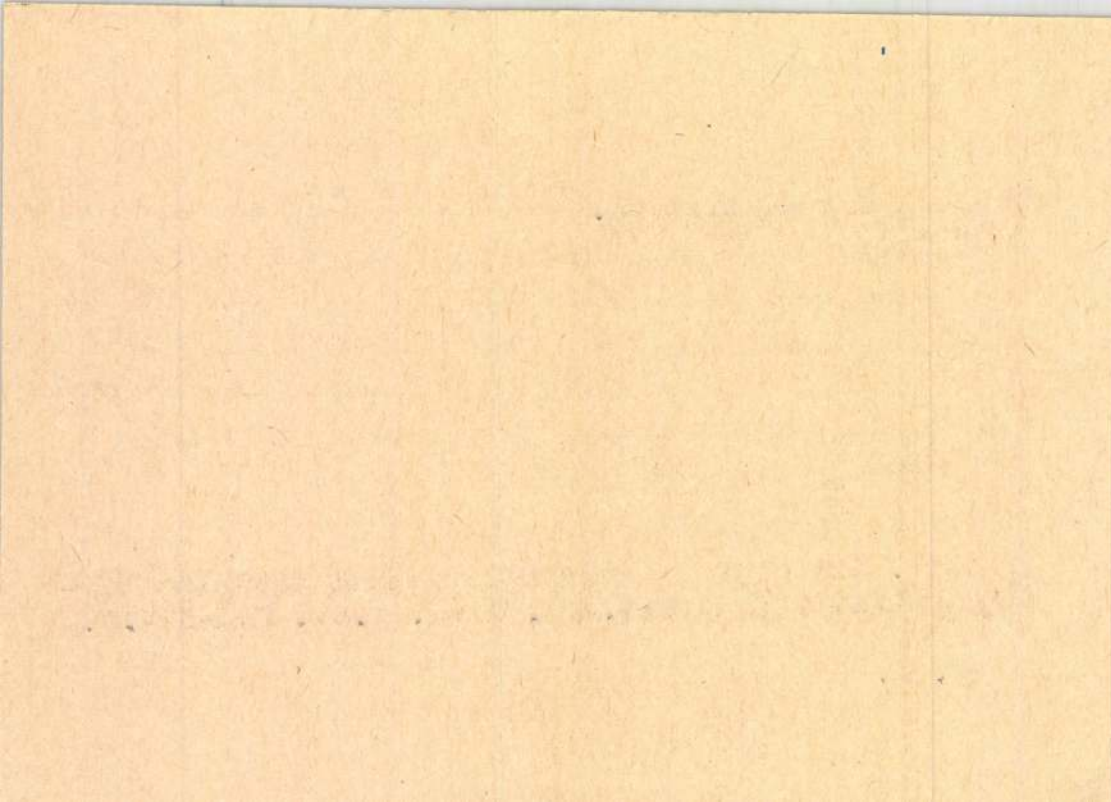

Masnyik Iván

festőművész kiállítása. Bp. Kult. Kapcs. Int. Ki-
állítások. - Ism. (Havas) Népműv., 1966. febr. 22. -
Maksay László, Köznevelés, 1966. márc. 4. - Maksay
László, Rajzlanítás, 1966. 8. évf. 3. sz. 28. - Padányi
Anna, Pest Megyei Hírlap, 1966. febr. 12. - Ferenczy
Géza, Magyar Nemzet, 1966. febr. 11. - Pogány Fri-
gyes, 1966. 15. évf. 2. sz. 57. l.
(Művészeti Értékelés)

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bib-
liográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284 l./

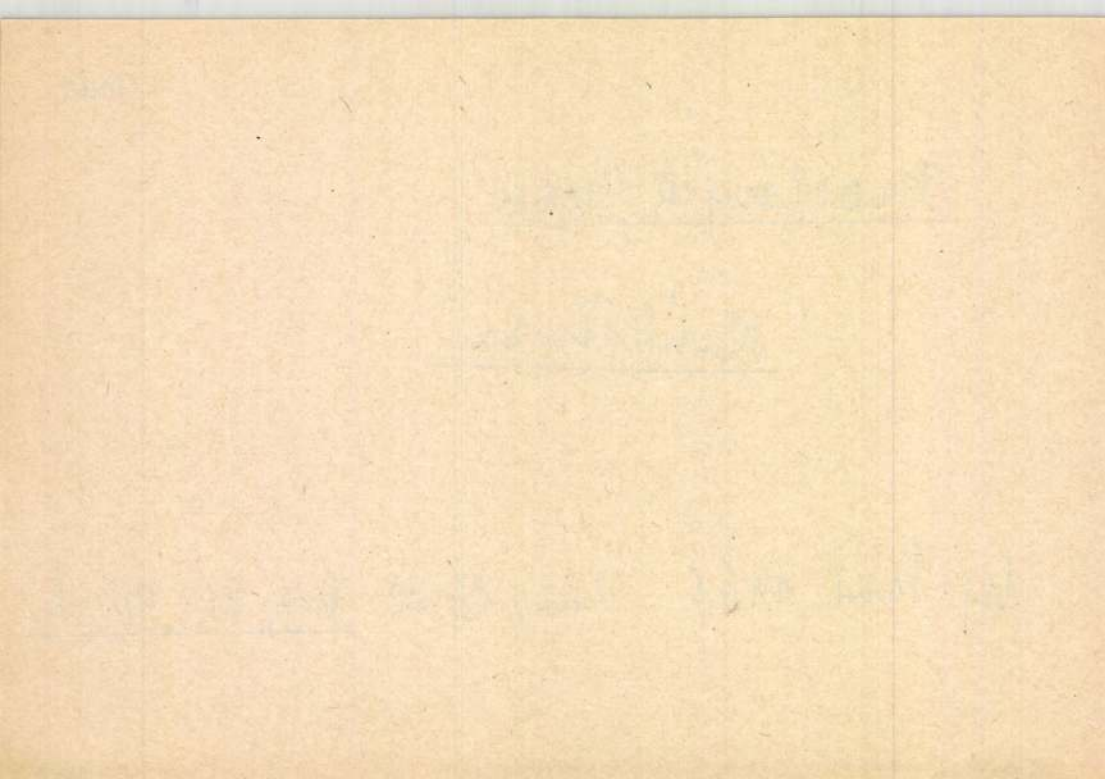

mdk

Masempik Pras

Karikaturai

lij Pras 1961 des. 10.12 900, 904, 908. -L.

mak

Mosonyik Lórá

Portái: Kiss Ferenc, Illés Béla.
(rajzok)

új kiadás 1962,

8. sz.

885, 883. L

Ande

Museuik Loran

rujemi: Kossak Lajos
Sándor Kálman

Uj Loran 1962

6. sz.

620, 622, 2

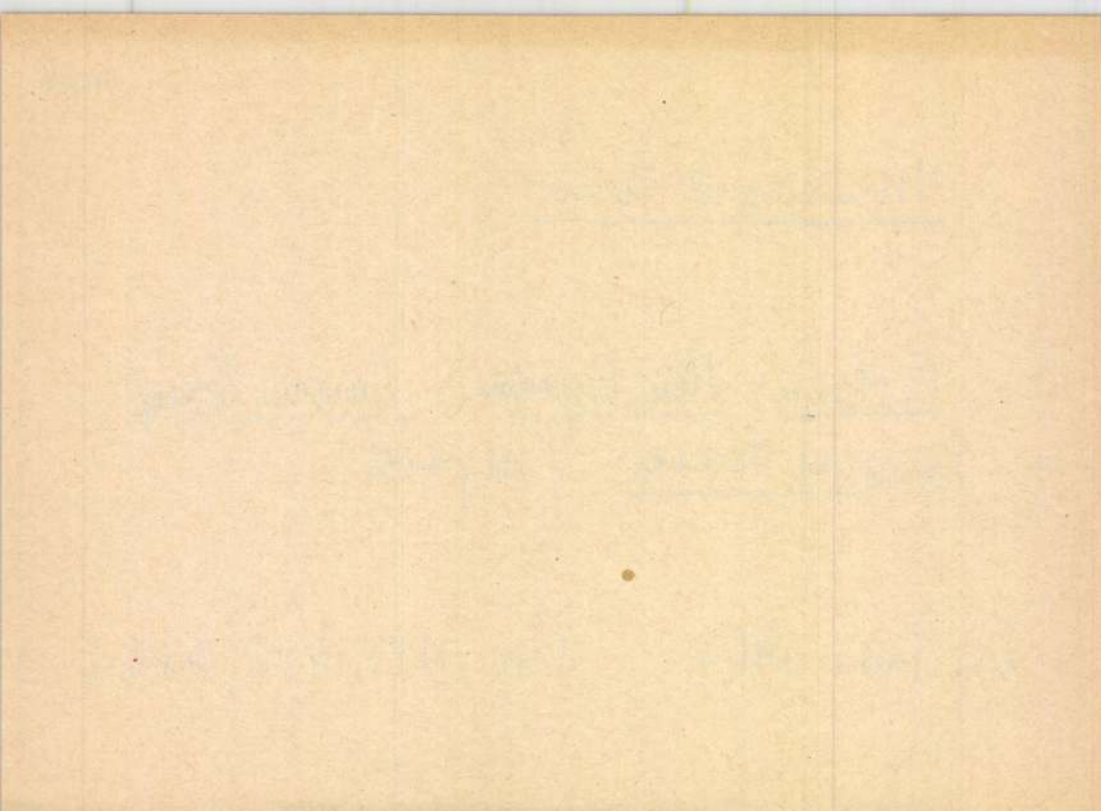
malik

Musluqik Terzi

Portrei: Ellis Ayula, Davrus Foxsaf,
Lungyal Foxsaf. (rajxok)

ky Terzi 1962

J. 12 485, 482, 489. 2.

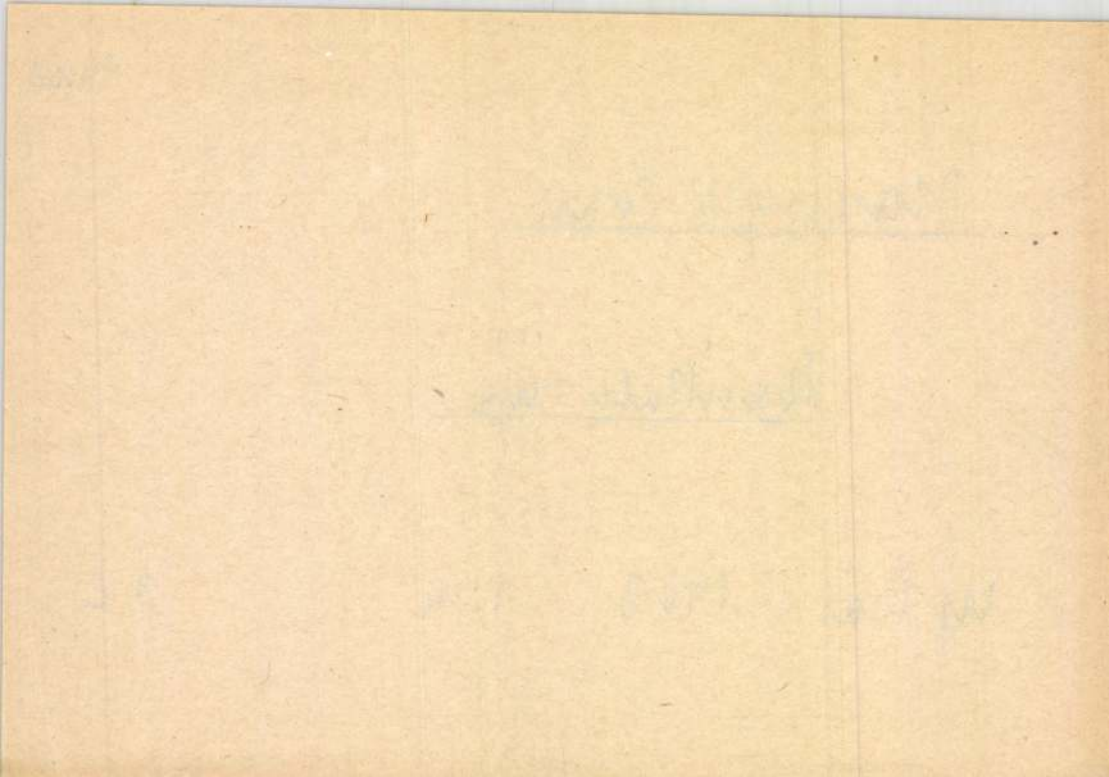
Am 12

Maschinenbau

Konstruktionstechnik

Vj Straß 1962, 1. A2

3. L

mdk.

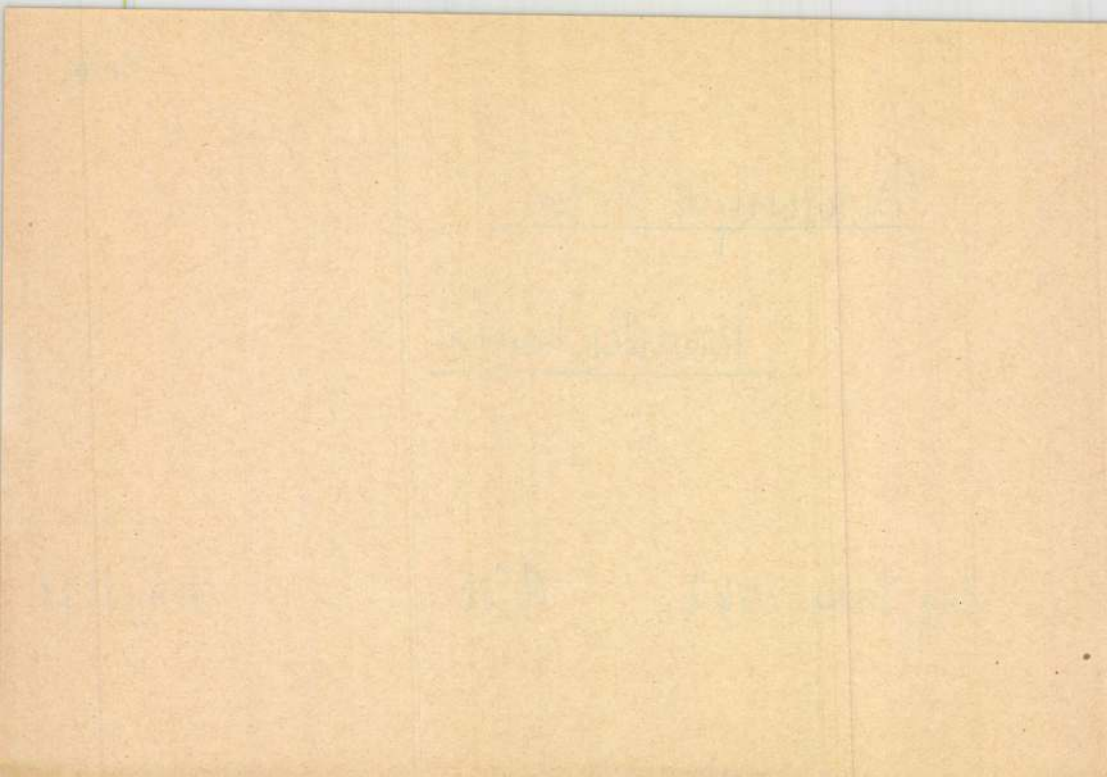
Masenyik Iva

Karikakurii

Nij Iva, 1962

Q. 12

154.-155l

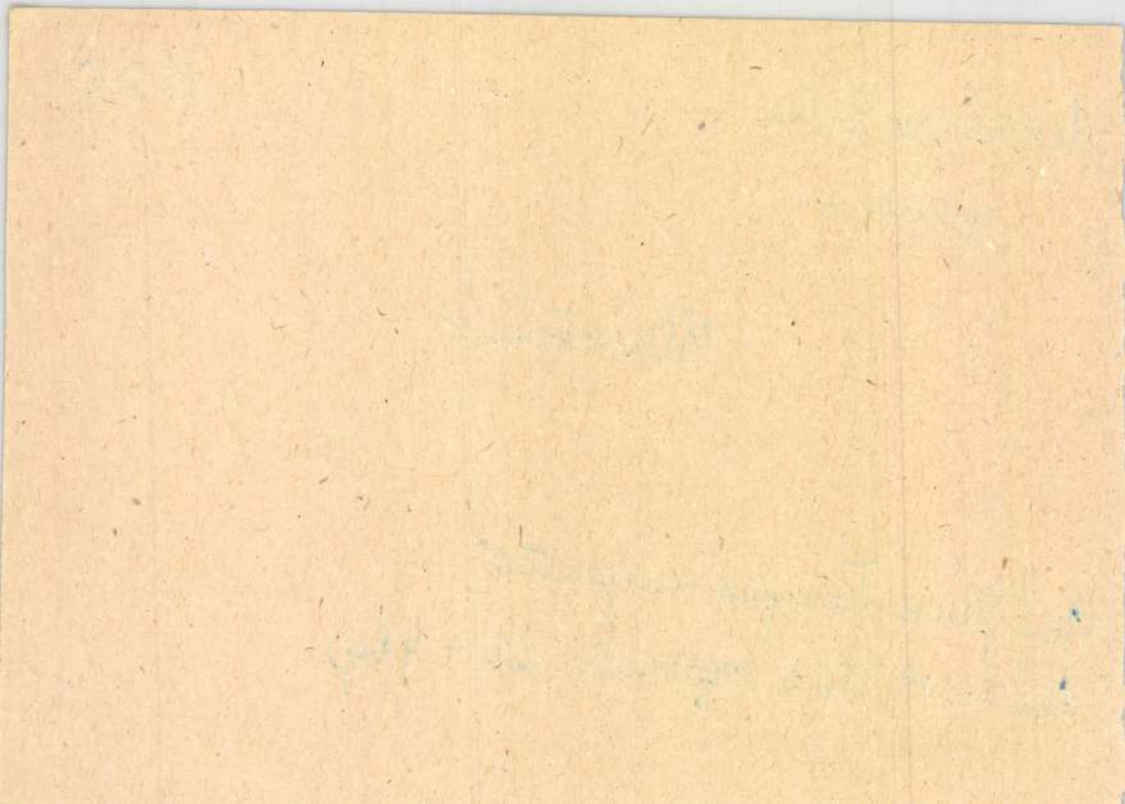

Mosquitoes
graphus

M.D.K.

Illustrations

Geographical: Tanyari mountains
Mosses, 1962. September 22 - 4 cop

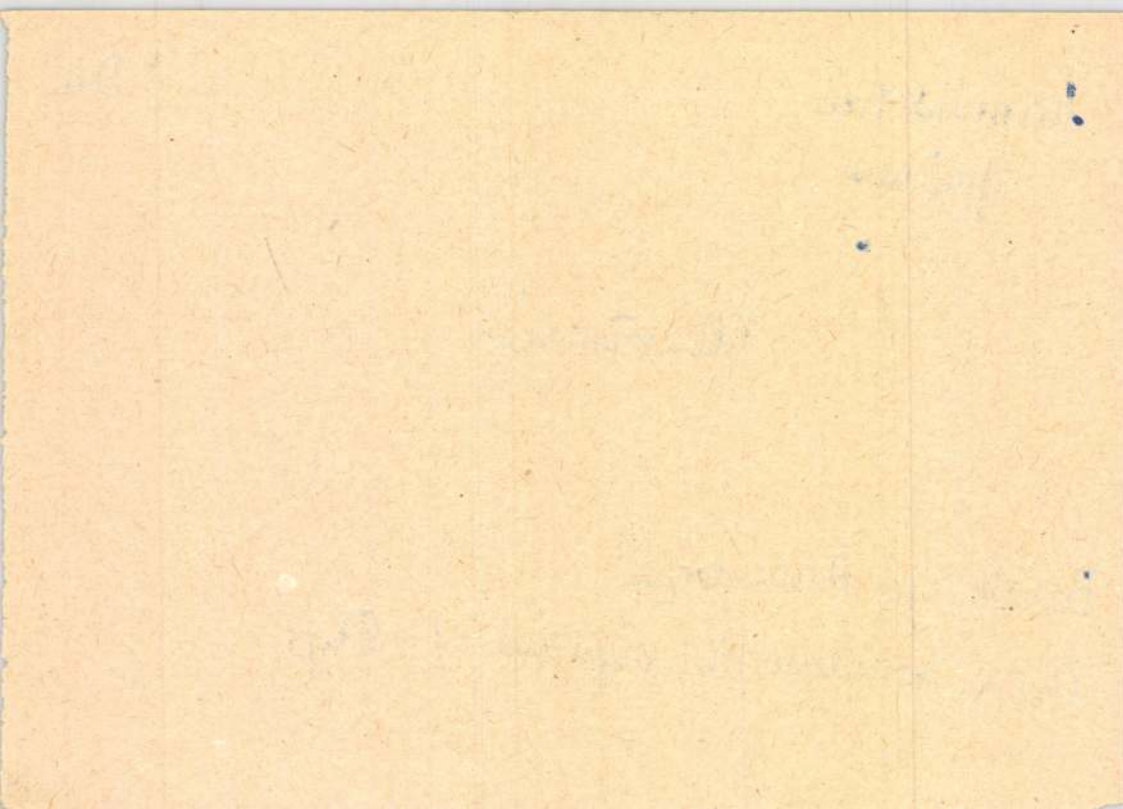
Marshall's tree
gopher

M.D.K.

Illustration

Barath Rogers. A vanderbilt

Ellet és Kodolony, 1962. September 1 - 9 legs

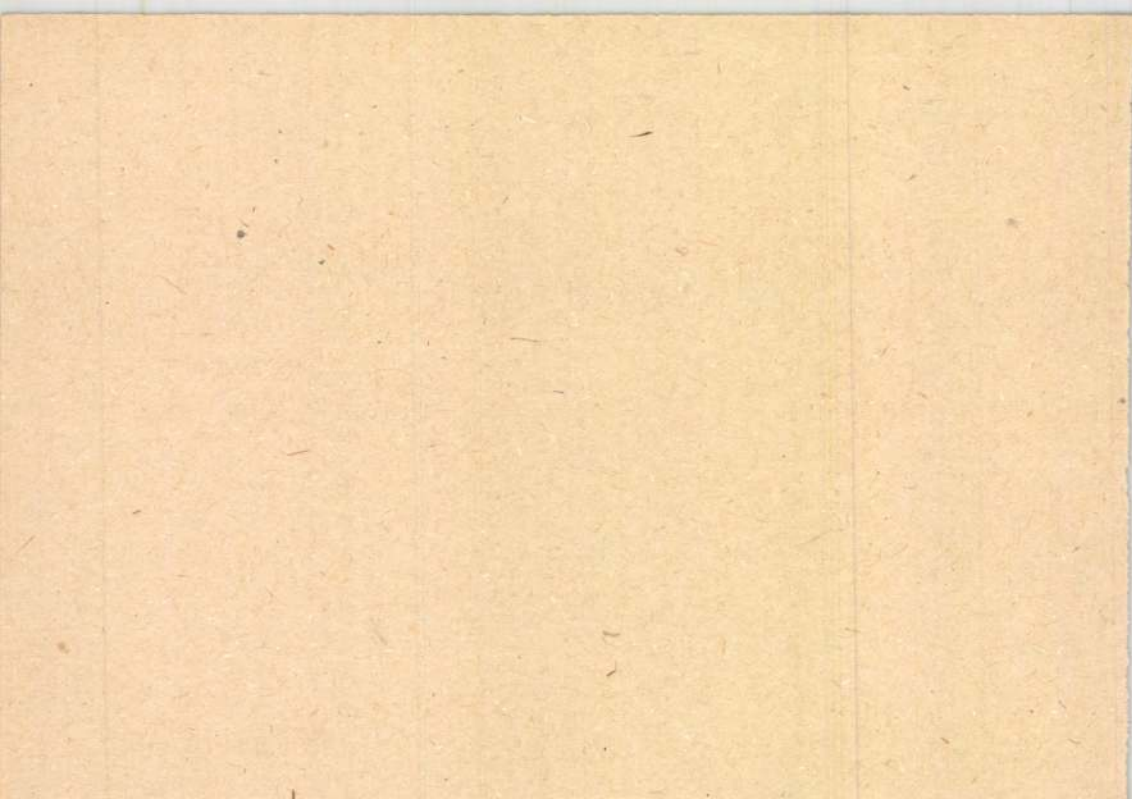
Masnyik Géza
grafikus

M.D.K.

Harikas Frigyes arcaisa (repmr)

E. Fehér Pál: Harikas Frigyes

Élet és Kodalomy, 1963. március 2 - 3 lap

malke

Maseniye Trau

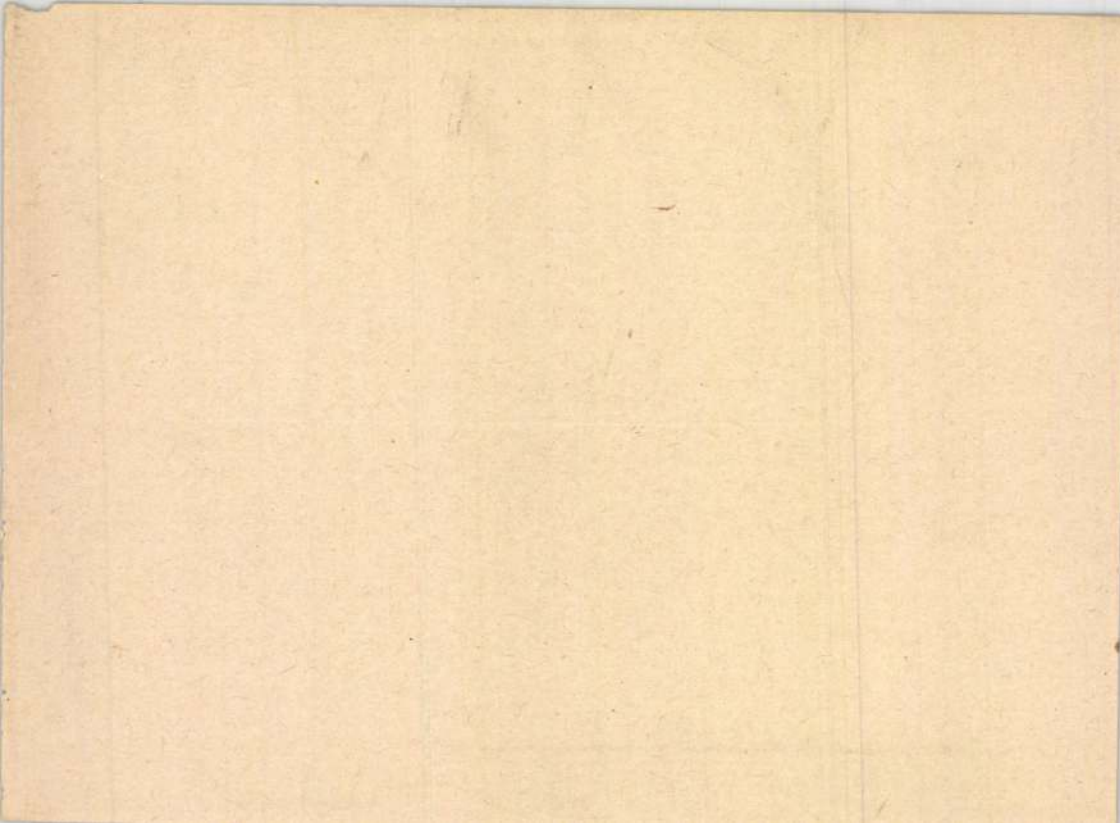
Portia : Buda Ferenc Koltöröl.

ly Trau

1963

3. 12

294.2

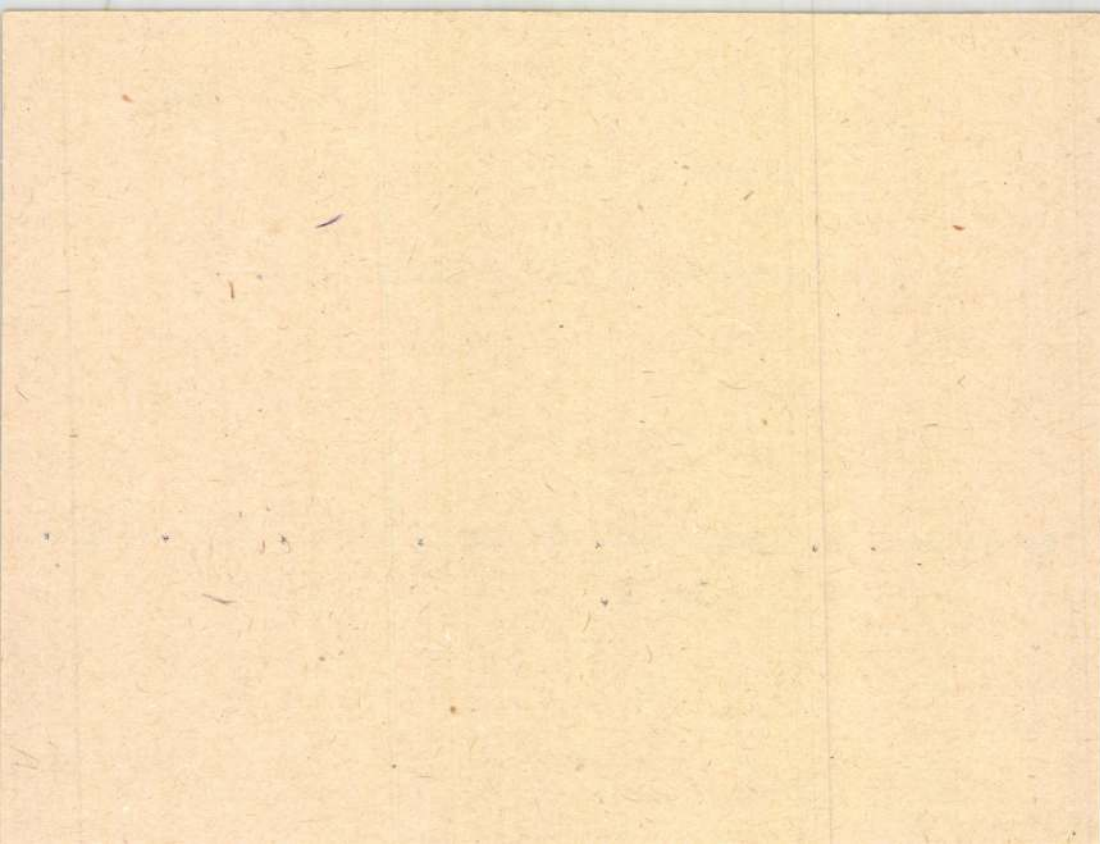
MDK

Masznyik Iván

A Duna Visegrádnál vihar előtt, akv.

Ernst Muz. M. Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954.szept.

30. 1.

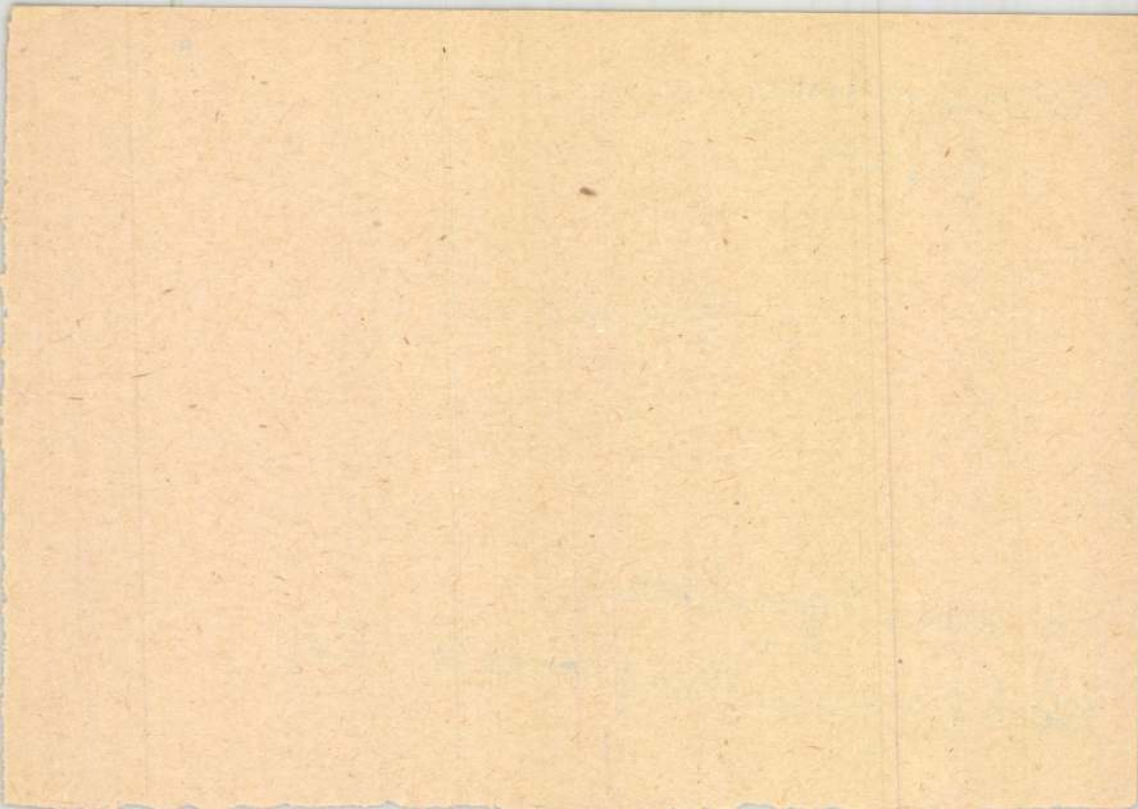
Masmijsk Grad
grafikus

M.D.K.

Yllustráció

Vesni Eonidra: Egiptus¹ letria

Let és Prodalom, 1963. február 16-4 lap

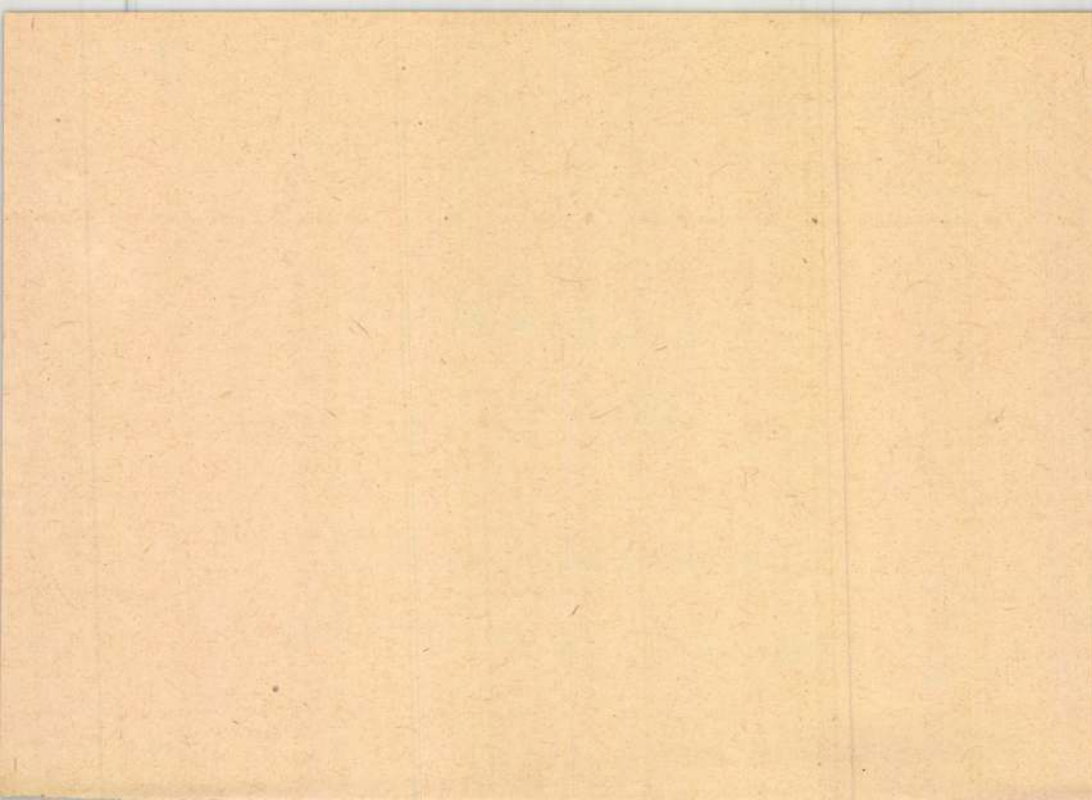

Masznik József
grafikus

M.D.K

Nagy Lajosról készült
rajza.

Kardos Pál: Vallomás Nagy Lajosról
Élet ésrodalom, 1963. február 2 - 11. lap

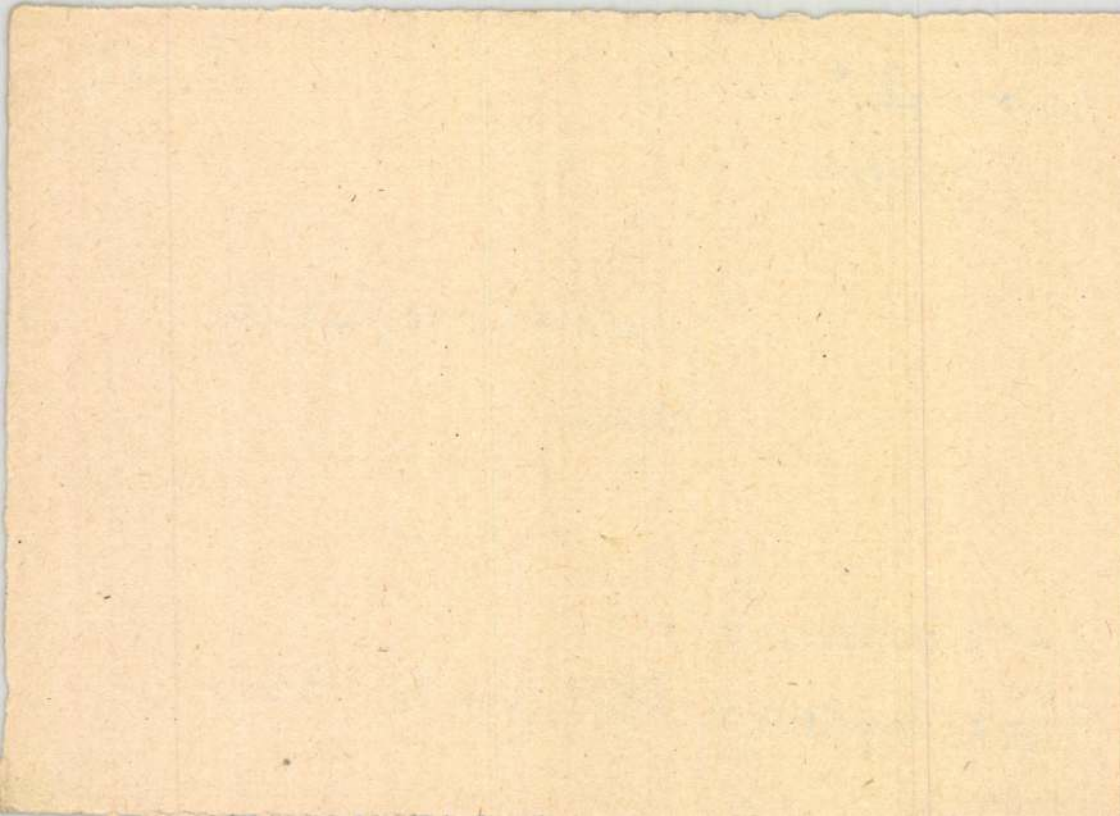
Maximyk Ivan
grafikus

M.D.K.

Gábor Andornóé herüelt
népe.

—: A glossaire

Élet ésrodalom, 1963. január 19 - 5 laps

Mesimik Jován
grafikus

M.D.K.

Verecs Peter

Csik Gyula

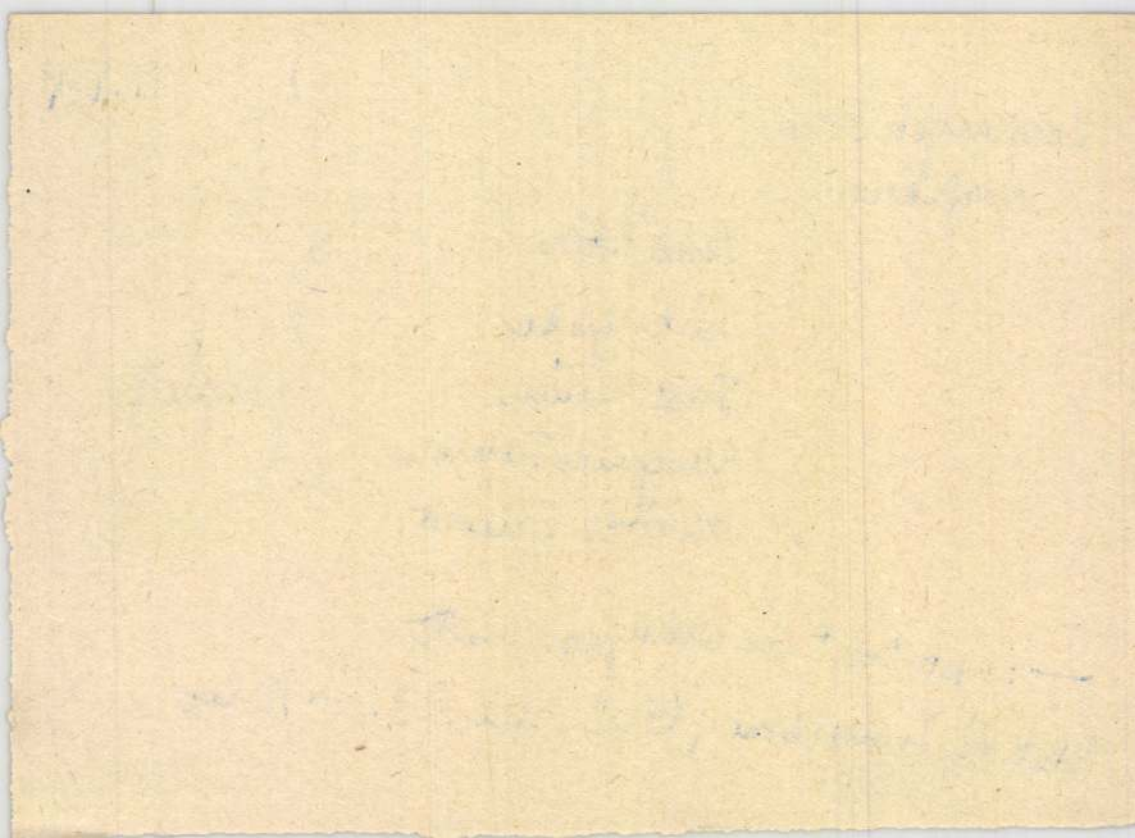
Füst Melán

Ungvári Tamás

Weöres Sándor

} rajzol

—: Sportélet az Olimpon előtt
Élet és Irodalom, 1962. dec. 29. — 12 lap

Masznik Iván
grafikus

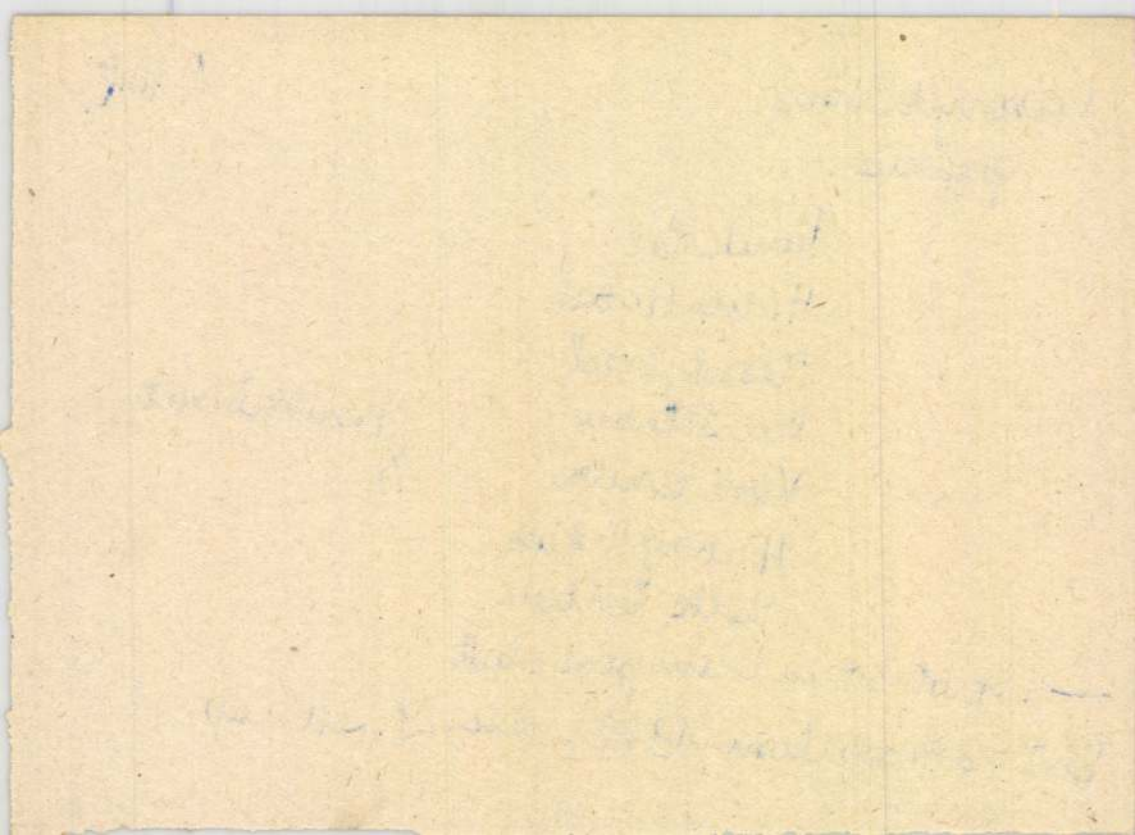
M.D.K.

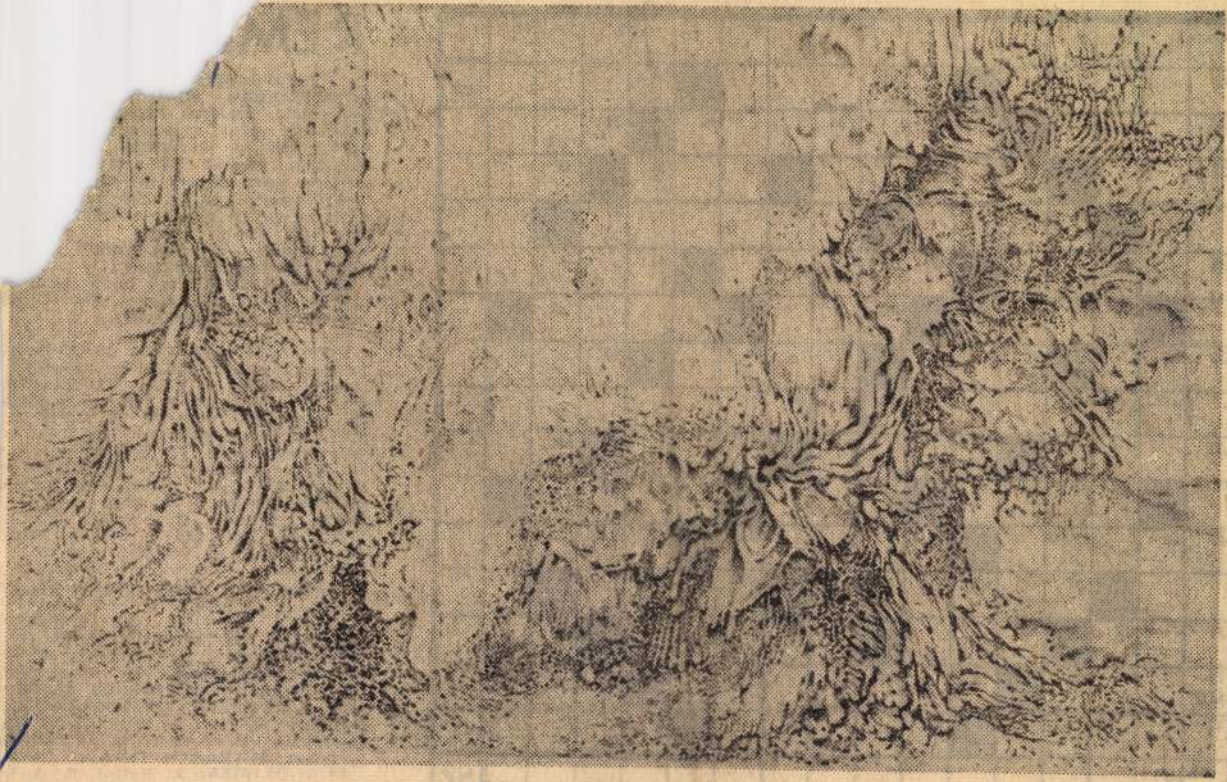
Pándi Pál
Hidas Antal
Mészoly Dezső
Vas István
Vexi Endre
Hrubay Miklós
Zelk László

karikatúra

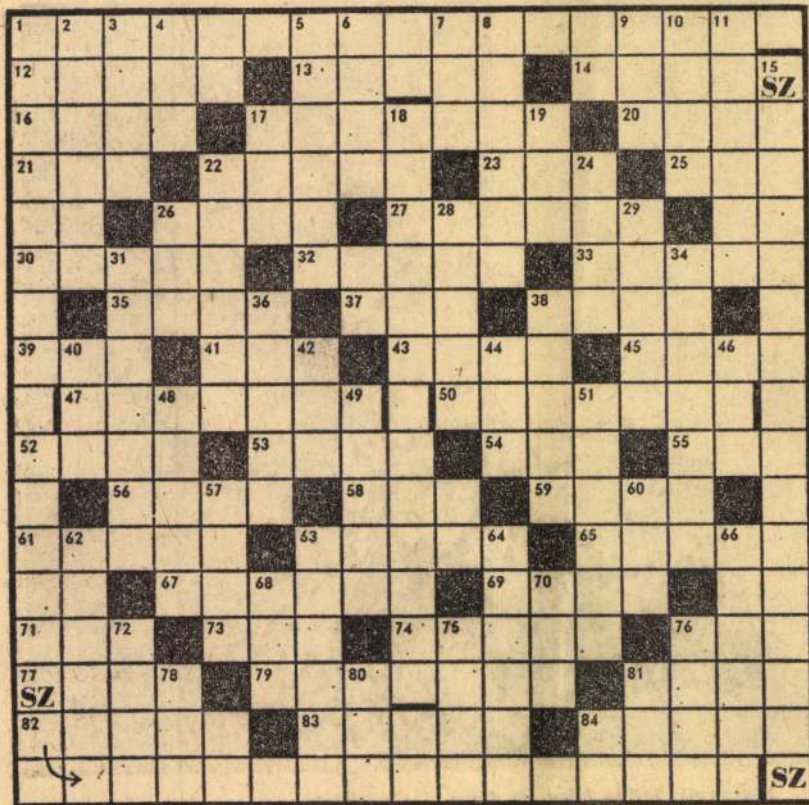
—: Sportélet az Olimpiánál

Élet ésrodalom, 1962. dec. 29. — 10 lap

Masznik Iván: Láva és fény

REA

... Vég
és megbékül
híntó felé, amelyet
neki az udvar mestere
és Lievens a kocsijaig
Huygens, mielőtt fellépett
csójára, még egyszer így sz
... Dicsőség nektek, ifjú me
azon az egyen mégiscsak gon
tok; aki elzárja magát a n
elől annak olyanná válik
mint egy kopár sikátor...

Rembrandt pedig így felelt: — 1.
szintes, 1., 5. függőleges, 47., 50., vi
szintes és 18. függőleges.

VIZSZINTES: 12. Cella. 13. Kutyáné
Büntetett előélet. 16. Vércsatornái.
Kémiai elem. 20. Faszor. 21. Tésztafő
sítő. 22. Üzleti. 23. A hét vezér egyik
25. Angolna — németül 26. Kérdő né
más. 27. Tibet tóvárosa. 30. Szám.
Télen jegvirágos. 33. Máskor — latin
35. Kuruc brigadéros. Rákóczi ev
vezére 37. Római 549-es 38. Somo
mezvel község. 39. Visszaszfi 41.
pengé része. 43. Intő fel.
Győz. 52. Lankadás nélkül figy
53. Indulj! 54. Svájci kanton.
Etelt ízesít. 56. Titokban figyell.
Andersen népe. 59. Lábikram. 61. Sz
mélyes névmások. 63. Nem arról!
A norvég nemzeti zene legnagyobb
alakja. 67. Belgiumi helység. 69. Gyc
léptekkel halad. 71. Helység az US
Missouri államában. 73. Hangtalan
leng! 74. Norvégiai helység. 76. Mas
szór a földbe. 77. Melléknévkező.
Fermáló 81. Rész — németül. 82. Tu
tára adja valaki által. 83. Öttörök k
szüntése 84. Francia folyó.

FÜGGŐLEGES: 2. Halfaj 3. A k
ták gall csoportjához tartozó nép.
Vonatközö névmás. 5. Virág. 6. A v

Kemény szót hajába, a közeli-
tő ősz dere csipéit. Sötét ruhában,
fekér ingben, nyakkendősen ta-
lálom.

Napok óta ünnepe van. De nem-
csak neki, hanem a mai magyar
lírának is. Nagyszerű költészetét
ez idén jutalmazták Kossuth-díj-
jal. Most is baráti üdvözlésre ké-
szül valahová.

A mű, Nagy László költészete
még távolról sem kész, nem befe-
jezett. De az, amit eddig alkotott,
kétségkívül magán viseli az egye-
diség, a nagyság jeleit. Nemzedé-
künk — éppen őszinte vítvódásai-
val, makacs útkereséseivel —
egyik legigazabb-szavú költője.

Bakonyalja, Felsőiszkár küldöt-
te a városban. Kazalnyi verssel
érkezett, amelyek a paraszti élet
nehézségeiről, a háborús évek
nyomasztó közérzetéről szóltak,
kifejező képekben, valóságú lí-
rai vallomásokon keresztül.

A bontakozó új világ nagysze-
rű távlatai, kezdetben egyszeri-
ben magukkal ragadták. Fiatal-
kori verseitől elfordult. A komor
múlttal szemben a Májusfák, a
Zuhatag és a többi vers a hit és
a lelkesedés hangján szólt.

A háború utáni első években
keze az író toll mellett a rajzkré-
tával, a karcolótűvel is megbarát-
kozott. Először az iparművészeti,
majd a képzőművészeti főiskolára
iratkozott be. Mint költőt, kezdet-
től fogva a színek és a formák
iránti érzékenység jellemezte.
»Képirói« tanulmányai festői lá-
tásmódját még inkább kiteljesítet-
ték.

— A rajzhoz, a képzőművészet-
hez minámáig nem maradtam
hűtlen. Évek óta irodalmi hetila-
punk képszerkesztője vagyok. Az
ábrázoló művészet éppúgy izgat,
mint a költészet, a szavak mágia-
ja. Most Dylan Thomas verseihez

Látogatás

Nagy László

(Masznyik Iván rajza)

készíték rézkarcoltat — rendelés-
re — de elsősorban kedvtelésből.

Dylan Thomas nevének említe-
se a költő műfordítói munkásságát
idézi a látogató eszébe. Neki kö-
szönhetjük, hogy a sok színű bol-
gár népköltészet ismertté vált ha-
zánkban.

A másik nagy szerelem Lorca.
Költői törekvéseikben talál nyil-
ván közöset. A nagy spanyol az
andalúz nép dallamait hangsze-
relte a legkorszerűbb költészet
strófáiba; Nagy László hasonlóan
hozzá, valamint Bartók és József
Attila példájától ösztönözve, szin-
tén a nagy összegezést kíséri
meg, amelyben együtt van népi,
szocialista és korszerű.

S a nagy kísérlet nem egy biz-

tató jelével, sőt, megvalósulásá-
val is szembe nézhetünk a költő
lapjain. A vélt ideálokból kiáb-
rándulva az utóbbi évek versei-
ben a való élet összetett kifejezé-
se jelenik meg. Tündérien láto-
másos képek; a képzelet színes,
tükröző fátylan sugározna a va-
lóság fényei. Egyes nagy hatású
alkotásaiban, mint például a Zöld
angyalban a zokogó zsoldár zaga-
gatott sírásán keresztül bomlik ki
a jövőben mégis bizalmat jelző
szivárvány.

Elhangzik olykor, hogy versei
— áttételes képzettársításai miatt
— fogalmilag nehezen követhet-
ők. Erre válaszként hadd idéz-
zük saját szavait: »... nem min-
dig az én verseimben van a ho-
mály, hanem az esztétikailag kép-
zetlenekben és a renyhékben.
Nem kezdhettek újra az ábécénél
a költészetet... Én a mesterségek
iránt mindig tisztelettel érdeklő-
döm, s megvetem azokat, akik az
én mesterségemet csúfondáros
tiszteltelenséggel illetik. Megve-
tem azokat, akik egyetlen hivatá-
suknak érzik, hogy untalanul egy-
szerűségből vizsgáztassák le a
költőt. Ok azok, akik elhanyagol-
ják a saját szakmájukat.«

— A közeljövőben — fűzi a be-
szélgetés végéhez a költő — gyű-
teményes kötetem jelenik meg.
Karácsonyra tervezték, de a díj
előre segítette a könyvnapra. A
régiek mellett 10—12 új vers is
szerepel benne, amelyeket az
utóbbi hónapokban írtam.

Ahogy beszél, az erkölcsi tisz-
taság varázsfénye von körbe min-
den mondatot. A becsület és hű-
ség, a tiszta emberség — ezek ad-
ják meg költészetének alaphang-
jait. Ezért szól József Attila emlé-
kéhez fordulva: »Segíts, hogy az
emberárurolók szutykát — erővel
győzze a szív, — szép szóval a
száj!«

Szombathelyi Ervin

... Holnap
... ift szépen egy

... ázak, a parto-
... kidőlvé a kissé
... gitározott. Né-
... a, míg egy-egy
... ért más hür-
... pengetett ki. A
... s, tizenkilenc

... adja oda egy
... on meg vele.
... kat és kereste
... arcát.

... ron. A vasár-
... ek. — A min-
... ven apányi pa-

... Tudja, meny-
... !... De általa-

... — Én minden
... n, kültem itt
... n lent a völgy
... ndig ugyanott,
... yet.

... tetején mász-
... lódott. — Vár-
... mbtetőn a há-
... tt az úton lár-
... zott. — A jó
... erőmű hűtő-
... lta be magát.
... volt.
... ndta a fiú. —
... ez.

... terepet: — Na
... 1 ült, ahol én
... eg vagyok ke-
... mély horpa-
... ce volt. Az ár-
... csfák... És ez
... es, magas tete-
... ok. Különb-
... esen, de fe-

... ú. — Mi nem
... vel nem talál-

... kedett a nagy,
... nozdult. Meg-

— mivel foglalkozik?

— Most? — Pozsgai gondolkodott. — Akkor itt ács voltam.

— Most nem?

— Nem... Vállalkozó vagyok.

— Pesten?

— Nem, Hannoverben. Az úgy fekszik, mint-ha azt mondanám maguknak, hogy Kőszeg. Nem tudom, itt járja-e az az elnevezés, hogy Német Szövetségi Köztársaság... No hát én vásárolok régi neon-reklámokat, átalakítom őket, csinálók belőlük újat.

Kérésére a szájába tettek egy cigarettát, és ha már hamu nőtt rajta, elvették, hogy lepöc-cintsék.

Többen már nem fértek el azon a köplaton. Ő ült, öt férfi, mindannyian sötét ruhában, tőle oldalt ácsorgott. A fiatalember, aki pedig az imént levetette a bőrzekéjét, most felhúzta és a sálját is rendbe szedte.

A hallgató nézők egyike most érdeklődött: — Nem talált ott még egy ácsot, vagy nem is keresett? — Látszott a képén, hogy ez valami ugratás lesz.

Pozsgai azért megkérdezte: — Miért keres-tem volna?

Az illető örömmel kivágta a régi rigmust: — Mert egy ács nem ács... Két ács forgács.

Pozsgai ráhelyezte tenyerét a hűrokra: a zengés, a rezgés elfojtódott.

A háta mögött valaki megkérdezte: — Mondja meg azt, legyen szíves; igaz az, amit mesélnek, hogy a német nők nagyon szeretik a magyar férfiakat?

Pozsgai erre-arra ingatta a fejét, de ez még nem volt válasz: — Tudja isten — mondta később.

— Mert, hogy állítólag csak úgy hajkurász-szák a magyar férfit.

— Nem tudok mit mondani erre. Nem tapasztaltam olyat, legalábbis Hannoverben. Pedig már jó ideje egyedül élek. Elváltam. Egy német nő volt a feleségem. De szerencsésen külön kerültünk. — Krárogott, valójában egy sóhajtást titkolt el. — Szívem szerint itt nő-sültem volna, mikor még itt dolgoztam. De hát az illető lány másként gondolkodott. Értik már... Meglehet, hogy azóta már őt is kicsit megszelídítette az élet... No, de uraim, ne-vezzenek meg egy nótát, hogy most, végezetül, eljátszhassam. Mert disznóság, hogy így elcsi-kartam ettől a fiatalembertől a gitárját. De hát, amikor annyira szeretem ezt a hangszert!

kéz felé csak egy-
a rabok szállásán.

— Merre mutat-
téttségéből. Közélet-
gai karját és úgy-
irányba mutat. —
annyira balra.

— Ne meséljen.
este.

— Maga ne mes-
voltam rab — mor-
most szünetjelet cincogott.

— És szeretnék, ha én itt esténként gitároz-
tam?

— Maga volt az?... Bizony, szeretttük. Lát-
ja: ahogy így mondja, most jut az eszembe:
milyen jó volt egy kis muzsika.

— Ugye, nem vagyok bolond? Ugye, volt itt
egy horpadás, egy egész telek, vén gyümölcs-
fákkal?

— Itt nagy tereprendezés történt, feltöltés,
lenyesés...

— És maga, ahogy kiszabadult, itt maradt?

— Miért ne? Nem volt nekem szégyellni
való bűnöm. És maga elkerült innen?

— Hát, bizony, eléggé.

— Ahogy így mondja, jól emlékszem...
Szépeket játszott. De hallja, hogy miennyi
rengeteg követőre talált. Hangicsálnak a srá-
cok.

— Hol?
A zsebrádió kattant egyet, csend lett: —
Most se hallja?

— Ahá!
Több felől is, a messzeségben, gitárok cir-
peltek.

— Tehát maga elítélt volt, fogoly, és mégis
itt maradt?

— Sokan, kérem, sokan. Nem egyedül.

— Igen — mondta Pozsgai. — Hát igen...
— krárogott. — És itt a fények között van
maganak is egy lámpája? Vannak ilyenkor
otthon?

— Hogyne. Forduljon meg... Ott az a
négyemeletes ház. A második emeleten jobb-
ról az utolsó három ablak világos. Az a két
szobánk van.

Pozsgai elhallgatott.

A másik kisvártatva így szólt: — Olyan só-
váran kérdezte ezt.. Magát talán nem vár-
ják otthon?

— De azért nálam sincs sötét. Automata
kapcsolja be a neonokat... Igen.

URBÁN ERNŐNÉL

Kínától és Mongóliától Algériáig beutazta a világot, a felszabadulás óta mozgalmi életet él, egyik leg buzgóbb országjárónk, tróként a film, dráma, próza, publicisztika sokoldalú művelője, s egyik legszorgalmasabb olvasója a kortárs irodalomnak. Amúgyis jó svádájú beszélgető, aki még soha nem zavarodott bele — franciául vagy akár latinul se — egy elkezdett mondatába. A hangja telten zengő, áradó zenéjű „prédikatori hang”. Szenvedélyes alkat, hamar előnti az indulat. Aztán ahogy jött, hirtelen el is száll a mérge. És már mesél, anekdotázik. Csak le kéne írni — mondjuk ilyenkor —, csupa kész novella. Tokás, húsos arcában ravasz, kis barna szemek, jellegzetes tömött barna bajusz, hátracsapott, hosszú szálú haj, s alig hajlott, mégis karvalyszerű orr. Disznófejű Nagyúr. Ha így csúfolják barátai, csak nevet, göcög gögösen. Mert gög is van benne, rátartiság. És öngyűny is. Meg valami örökké hívő, csakazértis jóhiszemű naivság, lelkesedés, és emellett vesébe látó kiméretlenség, kiábrándult keserűség...

KÖZÉLET

— Térjünk el a szabványtól, ne kezdjük a kezdetnél, hanem végünk a közepébe: munkásságának és emberi magatartásának a kommunista közéletiség a jellemzője. Miért? Mivel tudná ezt magyarázni?

— A kezdettel. De nem a pályakezdéssel, hanem a születésem körülményeivel. Hogy kicsoda családja is születtem én bele! Anyai ágon — a sokgyermekes Búza — Németh nemzetség révén — a Sárvár környéki uradalmi cselédség leszármazottjának mondhatom magam. Mái is rokonom a fél sárvári járás. Apám viszont Kunszentmiklósról származott Vasba. Apja kisuraknál szolgált mint kertész. Anyám, szegény, haláláig rendkívül vallásos természet volt. Ezzel szemben apám már a századfordulón bekapcsolódott a munkásmozgalmába, és 1919-ben a Tanácsok Országos Gyűlésének (ez volt a proletárdiktatúra parlamentje, mindössze egy jó héten át: június 14-től 23-ig ülésezett, ez a vaskos kiadvány a jegyzőkönyve, itt van, ni!) egyik elnöke lett Bokányi és mások társaságában. Ezért aztán börtönbe került. Én 1918-ban születtem, és úgy ismertem meg, hogy egyszer reggel „idegen ember”-t pillantottam meg az anyám ágyában. Akkor engedték ki a börtönből. Jó tanuló voltam, tanítványom is mindig akadott néhány, így jutottam el az egyetemig. 1937-től Eötvös-kollégista voltam, magyar — francia szakos tanárjelölt, majd házitanító, grófi családban nevelő és sok minden egyéb. 1942-ben jelent meg első könyvem, egy verseskötet: *Enek a Dunakörzön*, előfizetéses alapján. Huszonhat éves koromban beszipantottak katonának, és Szálasi alatt megszöktem és megfelelő hamis papírokkal főszerelkezve meg se álltam hazáig. „Apám — mondta otthon —, most a maga világa következik.” Így is lett. Még döbögtek Szentgotthárdnál az ágyú — a párttagsági könyvem, furcsa véletlen, 1945. április 4-1 dátumot kapott —, amikor apámmal és az egykori tizenkilencesekkel nekiláttunk a földet osztani. Volt mit, a sárvári járásban még Kemál pasa nevé is szerepelt földbírtok. A 45-ös májusi pártkonferenciára küldöttként érkeztem Pestre. Az első ember, akivel a konferencia előcsarnokában összelelkeztem, Mesterházi Lajos volt. Mindjárt Pesten is fogtak. A Magyar Kommunista Párt Központi Vezetősége Propaganda Osztályának lettem jó másfél esztendőre a munkatársa. Innen a Szabad Föld szerkesztőségébe kerültem, és évekig jártam heti három-négy napos nekirugaszkodásokkal az országot, irván a rengeteg riportot, glosszát, satírikus bökverset, vezércikket, mikor mi jött, a gyermekverseket és meséket se kivéve. Kiváló iskola volt. Ma is a Szabad Földet vallom világáig röptető fészkennek.

SZÍNPAD

— Az első irodalmi sikerek?

— Színdarabok. 1951 áprilisában a *Gál Anna diadala*, novemberben a *Tűzkeresztység*. 1953-ban az *Urbán Ernő* című szatírnak mutatta be ugyancsak a Nemzeti Színház.

— Országos hírű író lett, Kossuth-díjat kapott. Kívánhatna jobb tudást, szerencsésebb kifizetést?

— Utólag mindenért, a korai sikerért is fizetni kell. Ha mással nem, az örökös újakezdéssel. És hát... az a siker se volt azért olyan könnyen jött siker. A megírás nem is számítva, rengeteg izgalom előzte meg és kísérte a bemutatásokat.

Es sokféle politikai hercehurca is, mert — gondoljunk csak vissza! — nehéz évek voltak azok. A politikai széljáráshoz, de még egyes politikuskok személyéhez is igen erősen kötődött akkoriban az irodalom. A *Tűzkeresztység* se jutott volna el olyan „simán”, a premierig, ha véletlenül nem jön akkor hosszabb időre hozzánk Pudovkin. Ő forgatókönyv — betiltott forgatókönyv — formájában olvasta, és mindjárt Révai Józsefhez sietett vele. Révai addig csak rosszat hallott a *Tűzkeresztység*ről, hiába állt ki a darab mellett Major Tamás és a Nemzeti Színház. Az *Urbán Ernő* meg éppen az ötvenhárom kormányprogram körüli bonyodalmakba tenyerelt bele. Mái is hálás vagyok Marton Endrének, hogy szívvel-leléssel vállalta a rendezés izgalmaival és kockázataival.

— De aztán hűtlen lett a színpadhoz. Miért?

— A drámaírás olyan, mint a szerelem. Nem szabad abbahagyni. És az se mindegy, van-e elég türelme és sürgető bizalma a színháznak az íróhoz. Mert ha nem, ha a bizalmat fanyalgás vagy éppen ségél elzárkózás váltja föl...? De beszéljünk inkább ennek az ellenkezőjéről. Tavaly nyáron a Vidám és Kis Színpad dramaturgjának, Nemes Zoltánnak és az új direktornak, Róna Tibornak eszébe jutottam valahogy, és ma táblás házkalkal meg náluk *A nagy baklövés* című zenés komédia. Mondhatom, mind ők, mind pedig a színház művészei olyan szeretettel fogadtak be együttesükbe, hogy a meghatottságtól csak pillogadni tudtam, akár egy hosszú útról megtért tékozló fiú.

— Ha már így megjött a kedv, kész-e újabb darab?

— Bennem megvan a hajlandóság, hogy tartós legyen Rónákkal a viszonyom. Egy címet is mindjárt mondhatok: *Marci Hevesen*. Ugyancsak zenés komédiának szánom, felhasználva az első közös próbálkozás tapasztalatait... Már a Televízióval nem ilyen gyümölcsözően alakult a kapcsolatom. Teljesen a saját kockázatomra, mindenféle szerződés vagy megbízás nélkül bevittem hozzájuk egy kétrészes drámát, de végső választ egy sor kínos telefonátogatás eredményeképpen csak három hónap múlva kaptam, holott a kézirat lektorálása mindössze két hétig tartott. A bírálók külön-külön mind jeles munkának ítélték a darabot, az együttes döntés mégis elutasító lett, mondván: „Az úgy igen rászós, és így millió nézőközönséggel lévén szó, a félreértés és félremagyarázás veszélye is igen nagy. Eppen ezért stb., stb...” Megérttem ezt az elővigyázatosságot, és méltányolom is, csak éppen elfogadni nem tudom minden zokszó nélkül. Kíváncsi vagyok, hogy a „sima” ügyek? Ha pedig a rászósak önmagukban félreérthetők, nincs-e kéznél a maga szellemi radarkészülékével a rendező, hogy helyesen értelmezzen és a tömeghatást is tekintetbe vegye? A Televízió — nagy hatalom, és aki általa szól, valóban milliókhoz szólhat. Javíthatatlan optimista lévén, a történet ellenére is azt remélem, hogy idővel majd csak bejáratos lesz ehhez az ország szemefülsé nagy hatalomhoz is.

PRÓZA

— Az utóbbi években mint prózaírórt tartják számon. Legutóbbi regénye, az *Irott malaszt*, nagy feltűnést keltett.

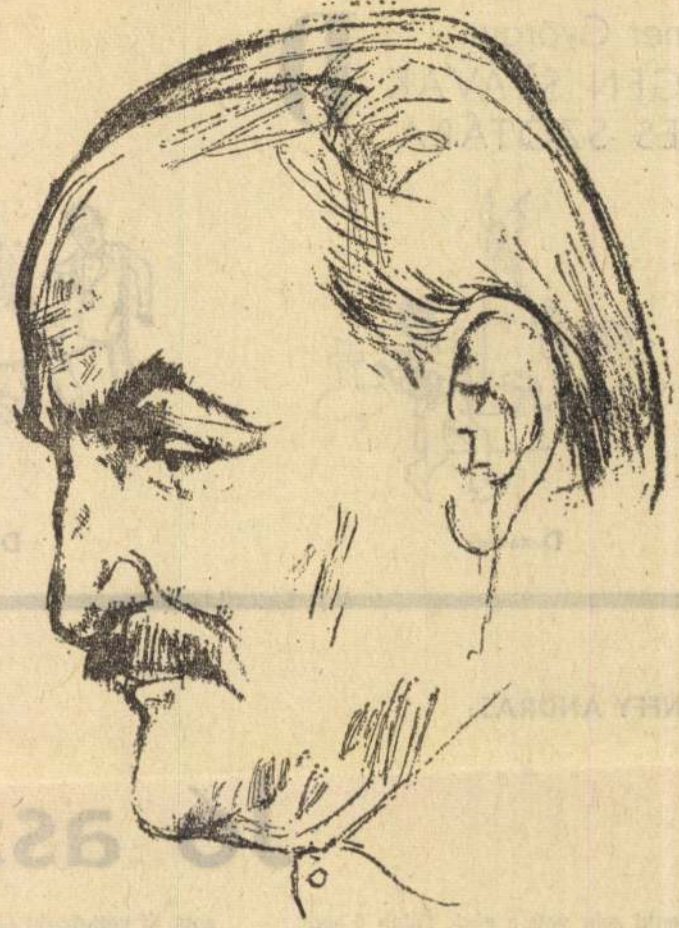
— Valóban: az olvasók már a Tükör-beli első megfogalmazás folytatásaira is fölfigyeltek. Sok

levelet kaptam, és hat szenvedélyes igazságkereső arra is föl szólított, hogy az ő „esetét” is tárjam a világ elé. Ezek a levelűkhöz mindjárt vasok önéletrészeket is mellékeltek, hogy lássam: valóban a poklok járják, mióta igazságukat keresik. Örültem a kedvező visszhangnak, és örömet csak fokozta, hogy a Kossuth Könyvkiadó illetékesei — méltányolva a téma és a mondanivaló fontosságát —, a regényt mindjárt tizenötezer példányban jelentették meg. Valóban nehéz fába vágtam a fejszemet ezzel a könyvvel. Mottójául akár Lenint is idézhettem volna: „A fogadtatások bírálata és önbíráta során meg kell teremtenünk a párt közvéleményét, a munkásosztály közvéleményét, mint eleven és éber erkölcsi ellenőrzést.” Meg ám, meg kell, de hogyan? És: miért van az, hogy a papír és a formások „igazsága” oly gyakran és oly végzetesen győzi le az eleven ember igazságát? És: kinek vagy minek a nevében, hiszen az alkotmányban ídestova már húsz esztendeje le van szövege, hogy országunkban minden hatalom a dolgozó népe. Klindulópontom a kérdések feltéveszéséhez valóságos eset volt. Igaza van tehát annak a kritikuskonak, aki regényemet a hazai bürokrácia perirátának, illetve röntgenleletének tekintti. De ehhez hadd tegyek valamit hozzá, és hadd idézzem a lengyel Igor Newerlyt: „Minden mű kisebb-nagyobb mértékben egy bizonyos korszak és környezet dokumentuma, mert valahogy visszaadja azt. Ami pedig az igazságot illeti: más a valóság igazsága, és más a művészeté. A művészet számára nem elegendő egymagában az a megállapítás, hogy valami valóban létezik, és hogy miért. Ennek a létezésnek az átélését kell előidéznie, olyan érzelmi felindulást, melyen át élesebben és teljesebben látjuk a valóságot... A költés, legálábbis nálam, éppen a valóság szíldr talaján nő a legbiztosabban.”

ANEKDOTA

— Az *Irott malaszt* stílusában is más mint régebbi prózája. Ne kerülgessük a sötét: az anekdotizmus vádja talán most először nem érheti könyvét.

— Most először? Nem tudom. Nekem úgy rémlik, hogy a Dunai Cement- és Mészgyár regényét, *A nagy kalandot* is én írtam, és a *Szine és visszaját* is. Főleg az utóbbinak szakaszott olyan az ábrázolási módja, mint az *Irott malaszt*nak. De menjünk sorjában. Az anekdotát nem védem. Ha csak a csattanóra és csak a mulattatásra megy ki, nincs mit kezdeni vele. De azon érdemes elgondolkodni, hogy a tárcát — ezt a hovatovább kihaló műfajt — bizony, hogy az általánosított „egyszeri eset” élte. És kik művelték? Olyan halhatatlank, mint Mikszáth, Tömörkény, Móricz, Móra és Hunyady Sándor. Más szóval a tömörítés olyan mesterei, akiknek érzéketlen, megjelenítő stílusa tele van nyelvi telitalálatokkal. De kortársakat is föllelmezhetek, hiszen Palotai Boris, Örkény István vagy Illés Endre rövid prózája ugyancsak valóságos példatár az ilyen nyelvi bravúroknak. Ugyancsak — állítólag — a szikár, sótlan-ízetlen, érzelmeszegény próza ma a korszak stílusjegye. Vajon joggal-e? És ha igen, hogy fér bele ebbe a fölfogásba a magyar próza vérbő Bródy-Móricz-féle vonulata vagy a Tamási-Gelléri-féle költőiség, hogy a számomra legszebb és legtekintélyesebb Illyés-Csoóri-féle prózát ne is említsem? Attól tartok, önszonkást követünk el, ha a „májság és modernség” jegyében csakis egyfajta stílustörékvést próbálunk kizárás alapon egyeduralkodóvá tenni. És itt van a groteszk és ironikus hangütés agyondicsérése is. Rendben van, tág teret, zöld utat mindkettőnek. De ne azon az áron, hogy a Jókai-Mikszáth-Móra művelte „szíven átszívárogtató” humort ósdinak bélyegezve kiiktatjuk irodalmunkból. Azt hiszem, deklarációk, divatkinyilatkoztatások és hasonló helyett inkább stíluselmzésekre volna szükségünk. Ha úgy tetszik: explication du textekre. Azon a módon, ahogy például Illés Endre Maupassant, Stendhal vagy Hunyady Sándor stílusát elemezte, vagy ahogy Németh

Masznyik Iván rajza

László Móricznak arról az egyetlen mondatáról írt, hogy: „Nagy lakodalom volt, hogy a Veszlekák osztozkodnak.”

KRITIKA

— Elégedetlen tehát a kritikával?

— Főleg a mulasztásaival. Már évek óta figyelem, hogy gyakran igazán jó könyvek sikkadnak el csak azért, mert témájuk vagy stílusuk miatt nem esnek az „ügyeletes kritikus szemlélet” körébe. Cseres Tibor *Hideg napok* című regénye nem a semmiből termett elő. De aki előző könyveinek csak kritikus méltatását vagy a róluk való hallgatást figyelte, annak nem fért a fejébe, hogy hogyan is írhatott egyszerűen ilyen jelentős könyvet ez a Cseres? Pedig már a *Térdfő tenger* első részében, de különösen az *Ember fia és farkasa* sorsdrámás novelláiban megmutatta ő, hogy mire képes. Felkete Gyula is a jó regények egész sorát kínálta meg, míg végre *Az orvos halála* meghozta neki a régen kiérdemelt sikert. De Vészi Endre prózáiról munkásságát se értékelték még érdeme szerint. Úgy vélem: *Varrógép holdfényben* című kisregénye az utóbbi tíz esztendő egyik legjobb teljesítménye. Veres Péter elismerten nagy író. De mégsem köztudott, hogy *A csatlós* című remekművében szinte tankönyvűt, kézikönyvűt adta a „középkáder”-kérdésnek. Hogy az is tény — és ezzel nem a *Rozsdátemető*t akarom lelcincselni —, hogy prózáink új, modern szakasza is a Veres Péter *Almáskertjével* kezdődött. (Az első kiadása mindössze száz példányban, kézirat gyanánt, 1952 októberében jelent meg.) Végül itt kell megemlítenem a „kinek frunk?” dilemmát is. Két-három ezer vajt-fülűnek-e vagy tízezernek? Tudok olyan esetekről, hogy egy-egy elevenbe vágó regény, novella vagy televíziós dráma a közönségből négy-öt száz leveles visszhangot váltott ki. De arról nincs tudomásom, hogy mondjuk a *Kritika* című folyóirat vagy az *Irodalomtörténeti Intézet* egy-egy ilyen írásos visszhangot megvizsgált vagy elemzett volna mindnyájunk okulására.

PROGRAM

— Komoly szavak ezek. De végül is mi Urbán Ernő írói programja?

— A válaszért elég messze kell visszamennem. A mi nemzedékünk értelmes, jóakarátú emberei a tagadásig, de csak igen kevesen addig, hogy a harcot is vállalták volna az idők méhében készülődő újért. A felszabadulással a cselekvés ideje jött el. Hogy mit jelentett nekünk a Magyar Kommunista Párt dinamizmusa, néppen való hite és céltudatossága, azt a legszebben Mesterházi Lajos mondta el *Fényes szellők* című regényében. Az írás szolgálatnak tekintettük, és a szocialista irodalomnak ezt a szép programját nem érvényteleníthette sem a sematizmus viszonylag rövid, mindössze három-négyesztendő időszaka, sem az ellenforradalom. Az igaz, hogy egy-egy írásnak vajmi kevés a gyakorlati, azonnal

lemérhető haszna. Én mégis úgy vélem: nem hiú ábránd az eseményekbe való beleszólás igénye. Ehhez persze nemcsak azt kell tudnunk, hogy mit csinálunk, mi a tét, hanem azt is, hogy merre tartunk? Megesik, hogy a munkába belefáradva úgy érzem, csak ugarolás, amit csinálunk. De mit vagy kit okolhatok miatta? A kort? Ezt a folyton változó, tendenciákat tényekbe burkoló forgatógót? Aki a forró ércet próbálja formába önteni, annak a seletj vagy az összeegész kockázata is vállalnia kell. Mindazonáltal él bennem a remény, hogy írói világom sok-sok hiteles részlete egyszer majd harmonikus egészé áll össze.

ÚJ MŰ

— Mi lesz a legközelebbi könyve?

— Már készen van, egy útirajz: *A Szahara szíve*. Két ízben jártam Algériában, és másodszorra egész az Ahaggárig jutottam. Ez egy óriási tönkhegyes a Ráktérítő alatt, két-három ezer méteres csúccsokkal. Innen tovább vitt utam, Tasszili-n-Ajjer volt a végcélom, ami magyarral annyit tesz: Polyók fennsíkja. Már a század elején is tudták, hogy az Ahaggár és a Tasszili-n-Ajjer iradatlan szirti-, szakadé- és kőszárengetege különös szépségű sziklavéseteket és barlangrajzokat rejt, de csak a legutóbbi évtizedekben derült ki Henri Lhote professzor munkássága nyomán, hogy a Tasszili-n-Ajjer valójában egy ország méretű szabadtéri múzeum, ahol ezer és ezerszer találhatók a neolitikum kőbaltás, nyilas és pásztorok emberének többszínű, sziklára festett remekművei. Századunknak és az emberiség művelődéstörténetének egyik legnagyobb szenzációjáról van szó. Amidőn ez a különös művészet i. e. 5000–4000 táján megszületik, a Szahara még úgynevezett nedves korszakát éli. Dusan tenyészik a tölgy, a ciprus, az olajfa és a hárs. Mediterrán növényzet ez, amely majd csak a nedves korszak végével fog megritkulni. Jellemző, hogy a tassziliai művészet virágkora éppen a kiszáradás kezdetére, kb. i. e. 3000 és 2500 közé esik. Ennek az a magyarázata, hogy először a síkságok száradtak ki, ezért kényszerültek az eddigi élő népek nyájalikkal egyetemben mind följebb és följebb, ahol még víz és növényzetet találtak. A kezdő, úgynevezett „mágikus” korszonyeit és állatfiguráit ekkor csodálatosan megkomponált és megfestett életképek váltják föl, majd egy erősen absztraháló, később már csak sémákkal dolgozó, sőt: „nonfiguratív” szakasz következik. Amidőn pedig végbe megy a teljes elsvatagosodás, a művészetnek is vége, s ettől fogva csak a szél jár a Tasszili-n-Ajjer sziklafolyosóján.

— Mikor jelenik meg *A Szahara szíve*?

— Talán karácsonyra. A Szaharát átszelő útról és a freskókról készült színes felvételek tucatjainak reprodukálása komoly feladat elé állítja a Gondolat Könyvkiadót.

— Közönség a beszélgetést. Jó munkát, sok sikert kívánok.

Gáll István

Dekadens

Detonáció

De profundis

Decens

SIMONFFY ANDRÁS:

Jó asszonyok

Már senki sem volt a régi. Talán ő sem. Megnősültek, férjhez mentek és vizitelni jártak egymáshoz. Látogatás előtt telefonáltak, vagy bedobtak egy lapot: „Edeseim, ekkor és ekkor összejövetelt rendezünk, szeretnénk, ha megjelenéseddel emelnék a társaság színvonalát... csók, kézcsók, üdvözlés stb.”

Összejöttek és aki jogász lett, az már jogász volt és aki orvos lett, az már orvos volt, és akiből senki sem lett, az már senki volt. Csak jogász és csak orvos és csak senki. Es ilyeneket mondtak: „...a vonatkozó jogszabályok szerint...” és: „...édes Klárikám, hallottad, hogy a Mici gravida lett?” Már senki sem káromkodott és senki sem volt elégedetlen önmagával. Már mindenki tudta, kit mikor és hogyan kell megvesztegetni; akik lakáshoz jutottak, elmondták, hogyan sikerült és akik még nem, elmesélték, miért nem. Gyerekek születtek és ezek a gyerekek szép, egészséges, aranyos, tiszta és fegyelmezett gyerekek voltak. Sok fénykép készült róluk. Színes is. Ezeket a fényképeket lehetett mutogatni és ilyenkor mindenki elragadtatott volt.

Mindenki lábat törölt, mielőbb belépett. Mindenki hamutartóba hamuzott. Mindenki tányérból ette a süteményt. Mindenki a férje mellé húzódott. És még a férje sem néztek másra. Mindenki panaszkodott, de úgy, hogy azért elégedettek lássék és mindenki tudta, hogy az élet olyan és ezen változtatni nem lehet. Mindenkinek voltak tervei, de ezeket a terveket a havi fizetés szabta meg, eszerint került szóba televízió, mosógép, autó és telek. Mindenki jólfészült volt és senkiről sem hiányzott egyetlen gomb sem és nem volt itt lyukas zokni és kopott zakó. Csak Jutka hiányzott. Jutka meghalt. Baleset. De róla nem is beszélt senki. Jutka ivott. Meghalt. Ő ilyen volt. Maradt volna falun. Kész.

Töltött. Megszámolta, hányan gyűltek össze. Tizenegyen. Tizenegy pohárba töltött.

— En nem iszom — mondta Anna. — Nekem nem szabad innom, ugye, Pityukám?

— Nem, te csak ne igyál — mondta Pityu.

— Kicsit sem?

— Kicsit sem. Mit képzelsz. Mi az, kérlek?

— Konyak.

Bekapcsolta a rádiót. Elfogadható hangulatot szeretett volna teremteni, tánczenét keresett. Táncolt az asszonyokkal, de az asszonyok nem engedték közel magukhoz. Volt, aki azt mondta: — Ugyan... — Mások megmerevedtek és elszótlanodtak aztán.

Néhányan felkérték feleségüket, de egy-két szám után visszautáltak a helyükre és az életről beszélgettek tovább. Az élet a kariert jelentette és az árat.

Akkor jutott eszébe az a nyári este. Körülnézett: igen, ott ültek a szereplők. Talán azóta először jöttek így össze... Őt éve? Hat? Gyuszi volt ott (most unott nyugalmmal beszél valamiről), felesége, Anna, aki azt mondta tánc közben, hogy „ugyan”... Zsuzsa, aki a vállalati jogszabályokról cseveg, s lám, itt van Panni is, a tanárnő. Szemüveges. Sikerült állást szereznie Pesten. Amolyan nagyokos lett... És a negyedik lány, Jutka volt. Jutka nincs itt. Jutka meghalt.

Kikötöttek a kalózzal Széplakon, behúzták a hajót a nádásba. Gyuszi menyasszonya nyaralt ott a barátjával. A lányok este lejöttek a sátrukhoz. Tűzet raktak és olcsó bort ittak a demizsonból. Szabadok voltak és szerelmek. Kimelegedtek az italtól és a tüztől, valamelyikük azt mondta, fürdeni kellene. Ők ketten, fiúk, megvonták a vállukat: tehetik, rajtuk van fecske, de mi lesz a lányokkal?

Ó, felelték, nem baj az, legjobb mezteleml. Sötét van és langyos a víz.

Begázoltak a stéghez és akkor el kellett fordulniuk. A négy lány hosszan tanácsko-

zott, ki vetközzön elébb, már szerettek volna, de szégyelltek megfutamodni. Ők ketten jó messze belábaláltak a vízbe, hogy ne zavarják őket. Megálltak ott, ahol már majdnem csipőig ért a víz és megfordultak. Félhold volt, fehér fény ringott a vízen.

— Nem jönnek be — mondta Gyuszi.

Szemük megszokta a gyenge világosságot és jól látták a négy lányt, ahogy félnék, friss melleikkel, világító csipőjükkel a hullámokba csapnak. Hasra vágódva lubickoltak feljűk a vízben és egészen közel jöttek. Alig öt méternyire tőlük felálltak. Elsőnek Zsuzsa. Aztán Jutka, Anna, Panni. Csend volt.

— Szevasztok — mondta Zsuzsa.

— Szevasztok. Jó a víz.

Kezük is lehullott mellükről és egymásra sem kellett nézniük többé, hogy ne féljenek.

Hirtelen, mintha összebeszéltek volna, megfeszített karral a hullámokba kaszáltak, fröcskölni kezdték a vizet a fiúkra. Ők meg vissza és később Jutka közéjük állt, hogy egyenlő számban álljanak egymással szemben.

S akkor váratlanul feloldódott valami. Tékozló jókedvükben nevetni kezdtek, aztán karjukkal összekapaszkodva, hatos sorban rohantak kifelé, csépelve lábukkal az egyre sekélyebb vizet. A stégnél csend lett.

Elhallgatott a víz, nem nevettek többet.

Valamit szólni kellett.

— Hát ilyenek vagyunk — mondta Anna.

— Szépek vagyunk — felelték ők.

— De most aztán mars kifelé, az öltözés az más. Az már más.

Ők ketten, fiúk, kilábalnak, ledörgögték egymás hátát. Felélesztették a tüzet és várták vissza a lányokat. De nem jöttek.

Gyuszi később megkérdezte Zsuzsától, hogy miért nem.

Zsuzsa azt felelte, nem akarták elrontani az estét. Így volt jó és természetes: kitarulkozni és semmi több.

— Egyetlen kortyot sem ihatok? — kérdezte Anna. — Na, egy egész kicsi kortyot, igazán...

— Ugyan, szívem — felelte Pityu. — Ne nyafogj.

— Pista — kérdezte ő —, fürdőtél már meztelenül a Balatonban? Lányokkal, úgy értem...

— Hát... Na, de hogy jön ide ez a kérdés, kérlek?

— Ja, bocsánat.

Az asszonyokra nézett. Három asszonynak kellett volna ránéznie. Csak háromnak. De egyik sem pillantott rá. Zavarba sem jöttek.

Nagyon jó asszonyok voltak.

JOBBÁGY KÁROLY:

Egy vonatablak látomásai

A
szürke
égen semmi
más
csak néhány
zöld fellobbanás

Az
orosz
erdők
a fenyők
futnak el
két szemem előtt

Itt-ott
egy ág
még
felme-
red

De mindenképpen vége már ravatalon az ősz... a nyár...

S mindig, mindig az ablakot nézem míg vonatom robog, s szinte félek, rossz lesz, mikor nem látom már, továbbolohol. Kint kis faházak, hófafült tájak ülnek gyanútlanul, azt hiszik, őket látom én, pedig túl az ég ivén, s a tűnő látomás alatt, mindenén átült egy alak, szürrealista képcsoda, tájak állandó oszlopa, mindennek ezer színt adó ikon; hol fehér, mint a hó, hol vörös, hol meg színarany, mindent átütő fénye van. Mindent átverő fénye van, élvezem öntudatát.

MERT TE VAGY DRAGAM, AKI A REAMBORULO EJSZAKA NAPJAKENT FELEM INTEGETSZ BIZTATON, INTÓN RAMNEVETSZ, AHOGY A PALLYAUDVARON NEZTED, HOGYAN TÁVOLDOM, UGY ALLSZ MOST MÁR TE SZUNTELEN A SÖTETÜLO, UVEGEN, TESTEDEN

ATÜT NEHA EGY GYEREKÁRNY — ISKOLABA MEGY — EGY ROSSZ FAHAZ, KIS TEMPLOMOK, HAVAS TAJ, GYAR, AMINT DOHOG; ROZSDAS, ELHAGYATOTT TRAKTORON AT LATLAK ÉS CSODALKOZOM: AKÁR EGYMÁSRA FILMEZETT TAJAK, OLY TUNDÖKLETESEK E LÁTOMÁS DARABJAI. NEM LEHET ILYET FESTENI. AZ EMLÉK GYORS ECSETJEI TUDJAK MEGÖRÖKÍTENI, IGY VONULSZ VEGIG CSONDESEN, INTEGETŐ, SZÉP KEDVESEM, KÉTEZER KILOMETEREN.

Milyen sötét lesz, hogyha már nem látom, nem ér e sugár. Ó, vonatfülke ablaka, szípkorkázó, szép éjszaka! Tudod te, mit idézel így? A lélek milyen mélyeit? Olyan futó mosolyokat, melyek léte — egy pillanat, melyeket a szem csak mihelyt meglát, az ész már elfelejt. De őrzöd te, komor magány s ott rajzolsz fülkém ablakán. Rajzolj csak figyelmeztető művészem! Mutasd meg, — ki ő? Ki az, akit az üvegen látni vél emlékezetem?

Nem kell csak szemem lehunyom s fénygyulladás a túloldalon. Feledés ellen oltalom. Dicsérjen fursán irt dalom!

RADVÁNYI ERVIN:

A NAGY TITOK

Gyermekem, ön azt mondja, eljegyezte magát a költészettel, és most azért jött el hozzám, hogy én, az ünnepezt író, feltáram ön előtt a költészet nagy titkát.

Ön, meghitt vallomása során felfedte előttem, hogy kisleánykora óta a lírai költészethez vonzódik leginkább. Jól mondja, gyermekem, ez talán a legszebb, legtisztább poézis: egy pasztesztiszű hangulat, egy borongós alkony, egy finom lelki rezdülés halk szavú énekesének lenni; futva menekülni mindentől, ami zaj, ami fény, ami rohanás, fölébe emelkedni a kicsinyes földi vágyaknak, szenvedélyeknek, s mindig, egy életen át a lélek, a absztrahált érzések tündöklő magasában lebegni.

Meghallgattam néhány költeményét, leányom, melyekből kicsendült, hogy érzékeny lelke olyan társra vágyik, akinek egy halk zongoraakkordra, egy illatra, egy finom rimre éppen úgy megrezdül valami idebenn, mint önknek. Aki szüntelenül a költészetben él és lélegzik... Hiszem és tudom, hogy rá fog találni erre a társra. De talán tegyük emlékeztetéssé e meghitt pillanatot egy korty itallal... Mit kíván, edeset, erőset? Konyak, gin, császárkörte... Igyunk egy kupicával e nektárból, melynek légies mámora új alkotásra serkenti a költőt, s szárnyakat ad a műsának... Idevarázsoljuk az íület szent pillanatát: suttogóra fogjuk hangunkat, összehúzzuk a bársonyfüggönyt az ablakon és bágyadt mozdulattal a redőnyt is lebecsátjuk, mert csak így, csak így lehetünk részesei a ritka pillanatnak.

Es most újra megtöltjük e metszett pohárkákát a Dekány Brandy hűsítő cseppjeivel, és pillantásunk olvadjon össze, a múzsa közeledő lépteit figyelve. Ó, milyen hideg a keze, gyermekem... Fogja, szorítsa bátrabban az enyémet, hogy az íület delezés áramát magába sugározhassem... Ugye, ismeri e gyönyörű sorokat (én írtam): „Leszállt a szűzi éj, a holdat sem látod, — S én halkán szorítom a lábod...” Ugye, maga is érzi, mennyi elvont letisztultság van e sorokban? ... Milyen bársonyos tűzű szemre van magának és milyen selymes a bőre... Nem, ne szóljon közbe, ne is gondolkozzék, engedje el a testét, az izmait, és adja át magát teljesen a szent pillanatnak...

Ó, leányom, ne legyen elfogódott, és ne remegjen a térde: a lírai költőnek meg kell nyílnia, ki kell tárulkoznia, a lírai költőnek bátran le kell vetnie minden fölösleges sallangot, s ha kell, hittel, bizalommal, fenntartás nélkül le kell húznia oldalt a zippzárat s eggyé kell válnia a Költészettel. No jöjjön, húzódjék közelebb a Költészethez, fogadja el ezt az újabb kupica nektárt a Költészet avatott kezéből, nézzen mélyen a szemébe, szorítsa erősen a kezét, üljön ide a Költészet ölébe, gyermekem, s most, e zsonglító mámorban, ez illatos félhomályban a Költészet fölkezt papja íme, felfedi az ifjú papnő előtt a Nagy Titkot, a nagy megismerést, amire annyira áhítók...

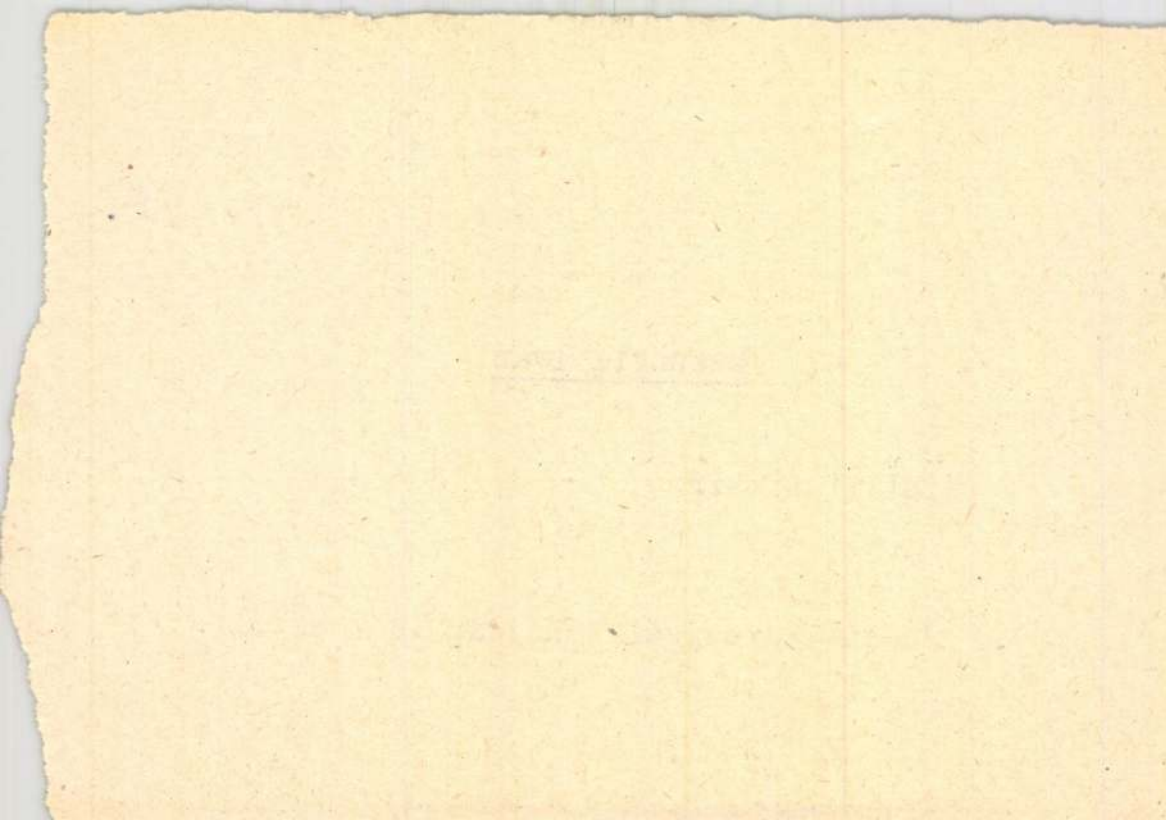

MD⁴.

Masznyik Iván

Kiállítási hir

Hajdubiharmegyei Népujság 1967 máj.11.

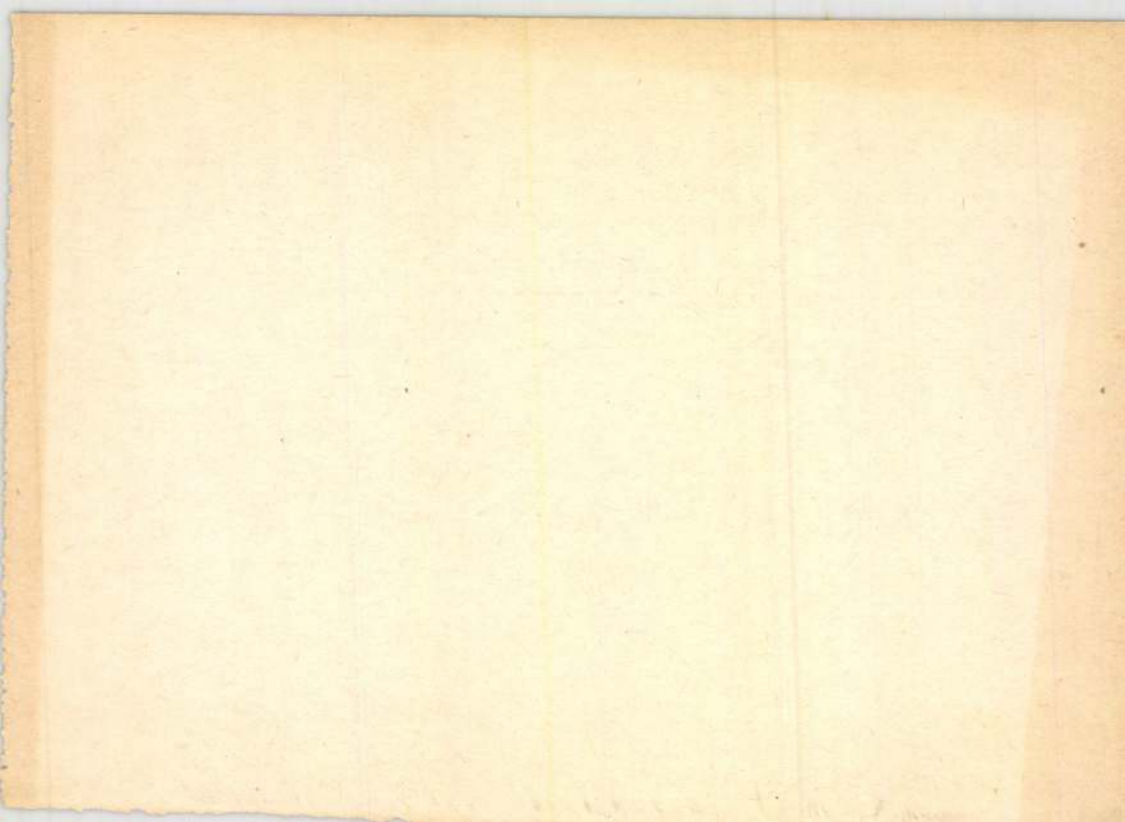
MLK

Maszyik Iván

Kiállítási kritika

Élet és irodalom 1968 ápr.20.

Mozzucik (oda) (Bp. 1928)

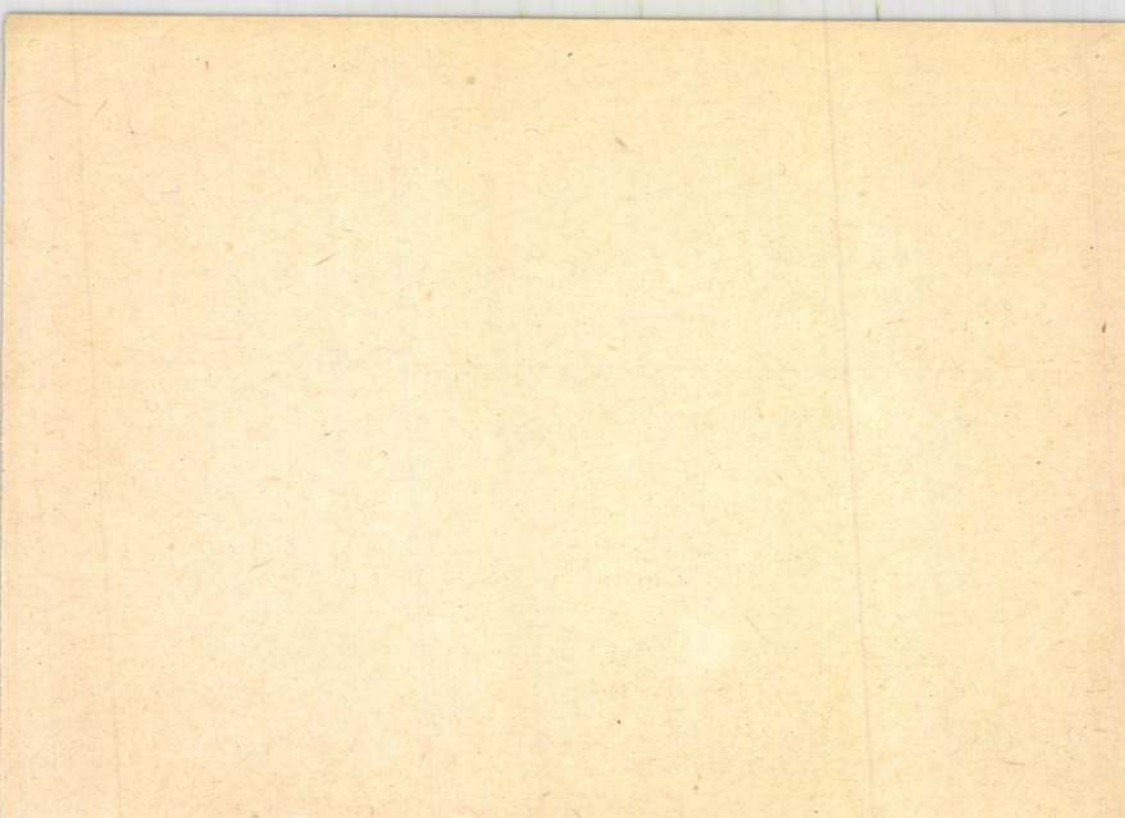
pitore e grafico
Budapesti kiállításai: 1954 és 1966.

§ Pesaro-i Kortárs magyar grafika
e. kiállításán szerepelt:

38. Fekenszék témájú (1964) 42 x 52

39. Képek és nap (1966) 22 x 25

Kiállítás katalógusa (1966. nept 10-24)

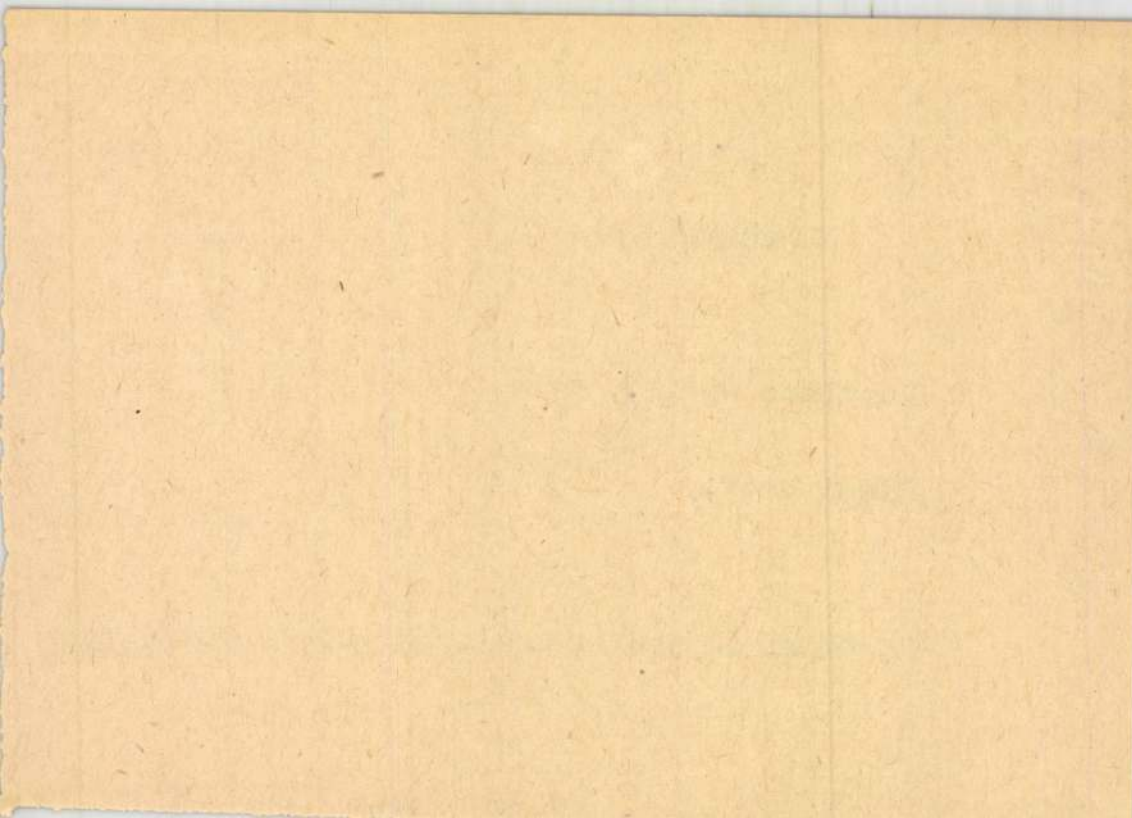
MDK

Masnyik Iván

Kozmikus ég II., szén

Elemi erők, "

Masnyik I. kiáll. Kult.Kapcs.Int. 1966.II.

MDK

Masznyik Iván

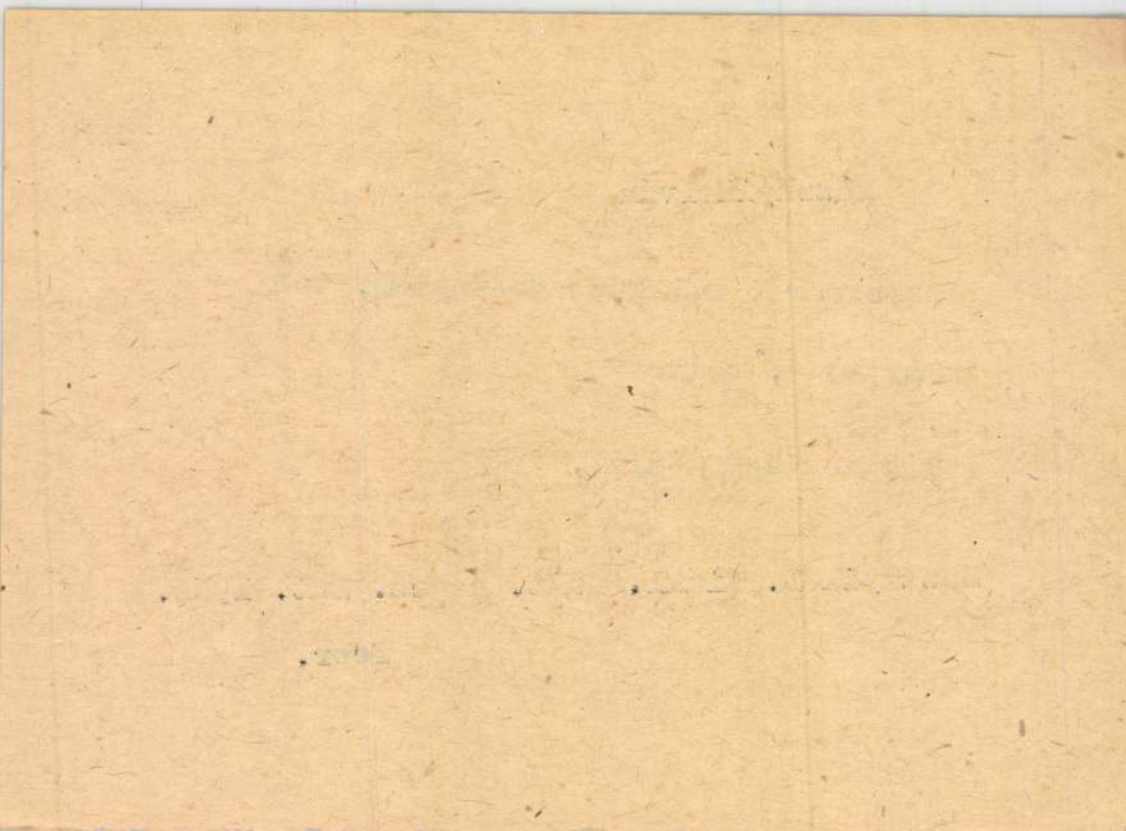
Tengerparti sziklák napfényben, toll

Hegyvidék, toll

Sziklás hegyvonulat, toll

Masznyik I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966.

febr.

MDK

Maszyik Iván

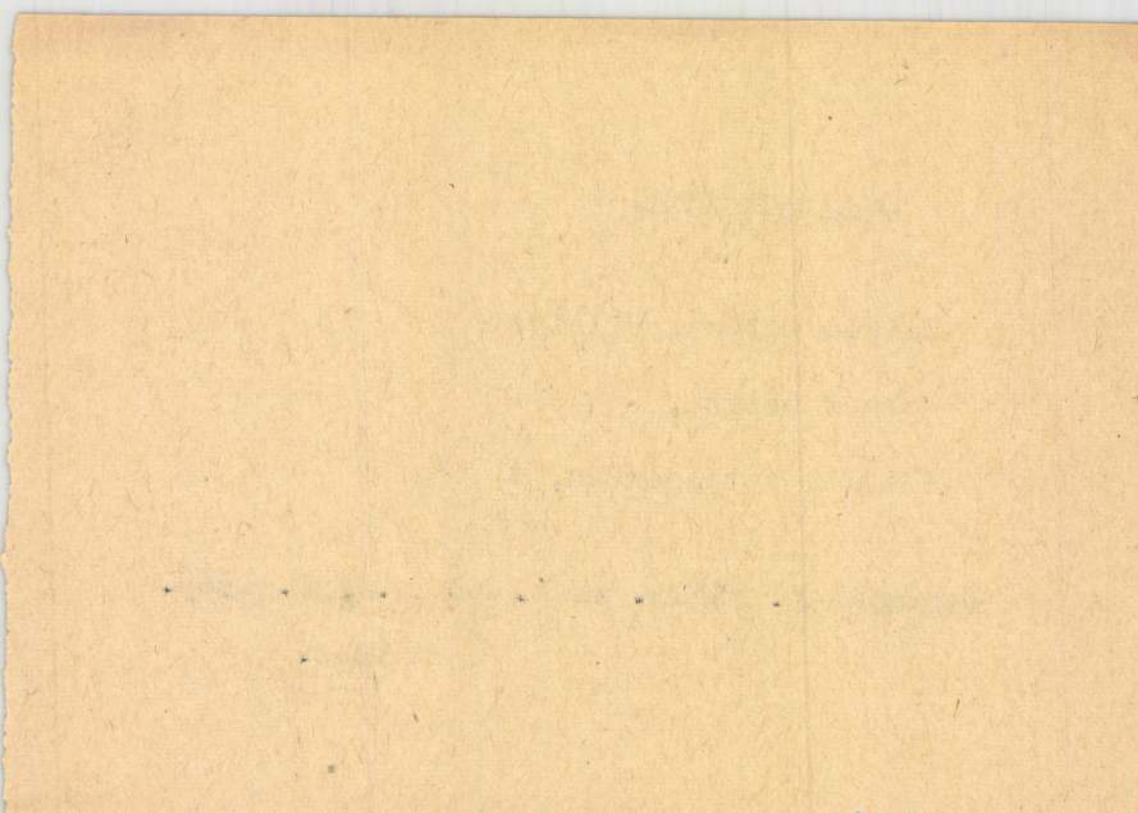
Szikla sziget, filctoll

Tenger mélyén, "

Sziklák a tengerben, "

Maszyik I. kiáll. Kult. Kapes. Int. 1966.

febr.

MDK

Masznik Iván

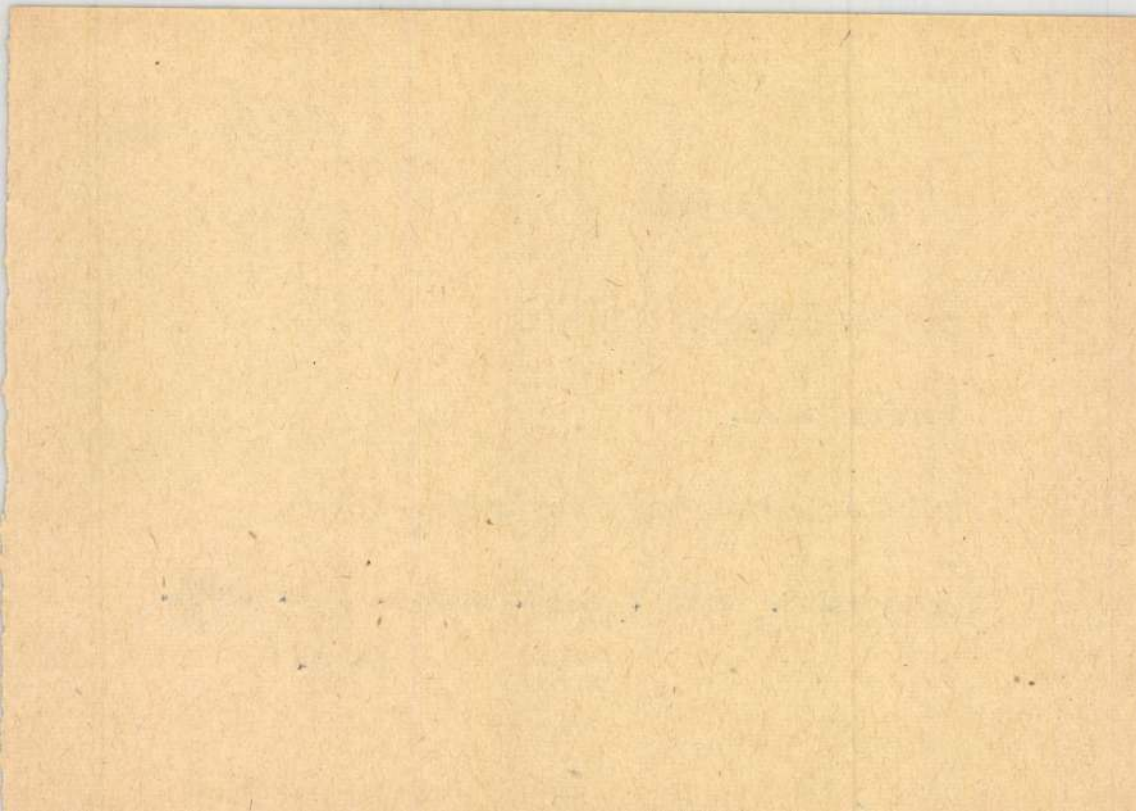
Szikla sziget, filctoll

Tengerfenék, "

Sziklás köves táj fényárban, toll

Masznik I. kiáll. Kult. Kapes. Int. 1966.

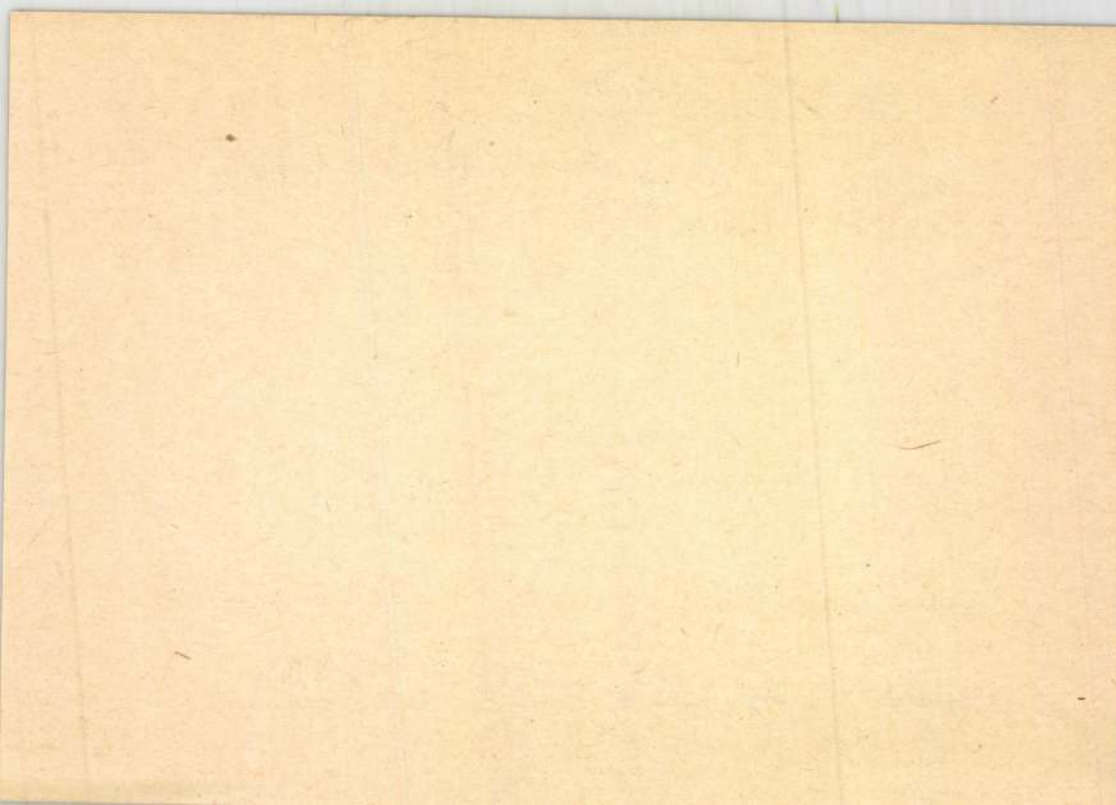
febr.

hasanyik No. 4

Kassak kajas / sepebi

Magyar Hírújság 1963 IX-7

MDK

Maszyik Iván

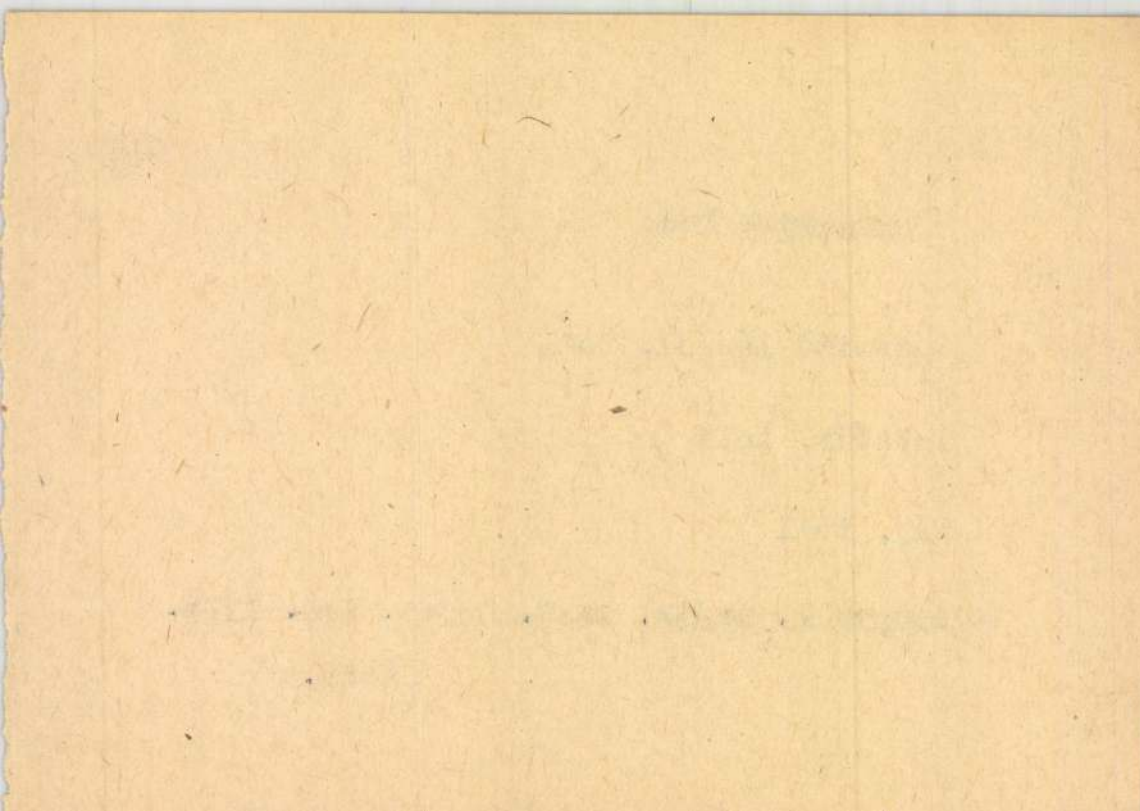
Pusztító lángok, toll

Szökőár, toll

Táj, toll

Maszyik I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966.

febr.

MDE

Massnyik Iván

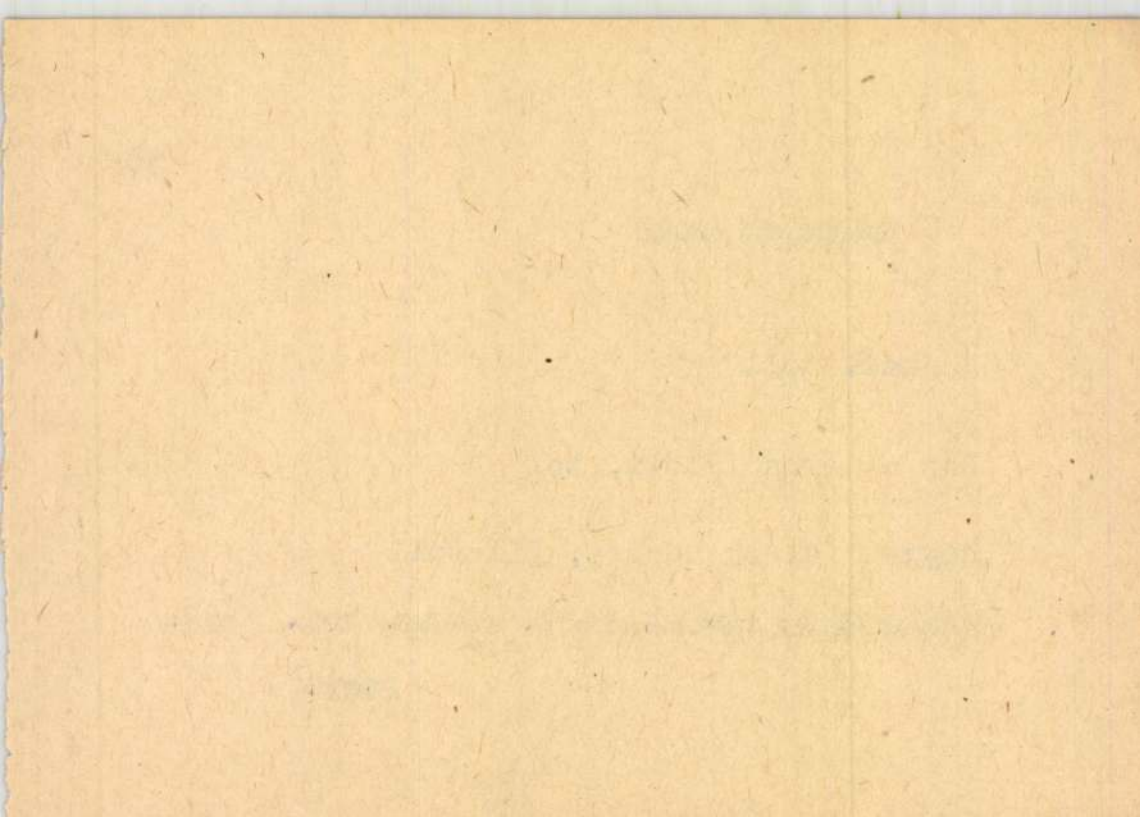
Hajnal, toll

Nap a város fölött, toll

Hegyek felhők között, filctoll

Massnyik I. kiáll. Kult. Kapes. Int. 1966.

febr.

HDK

Masnyik Iván

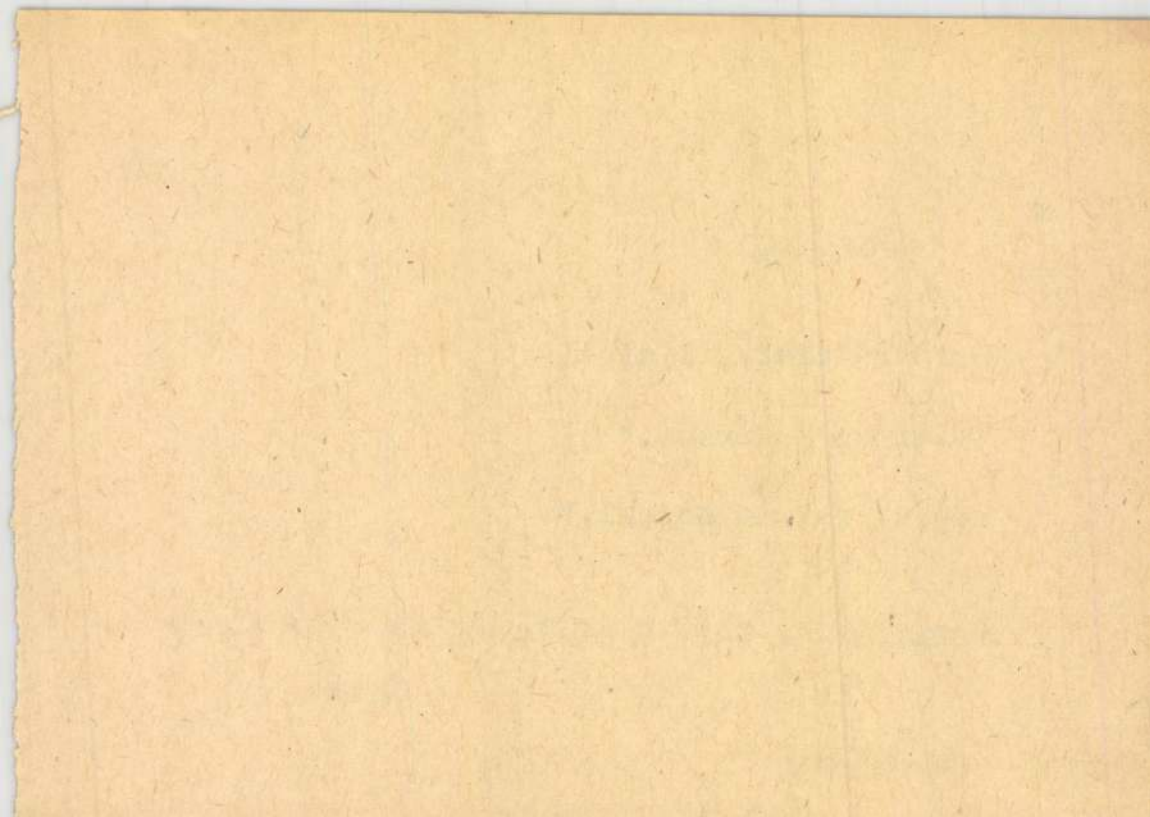
Holdkráterek, filctoll

Kozmikus sugárzás,"

Hegyek fekete nappal,"

Masnyik I. kiáll. Kult. Kapos. Int. 1966.

febr.

MDK

Masznyik Iván

~~Basilides Barna festő~~

~~rajf~~

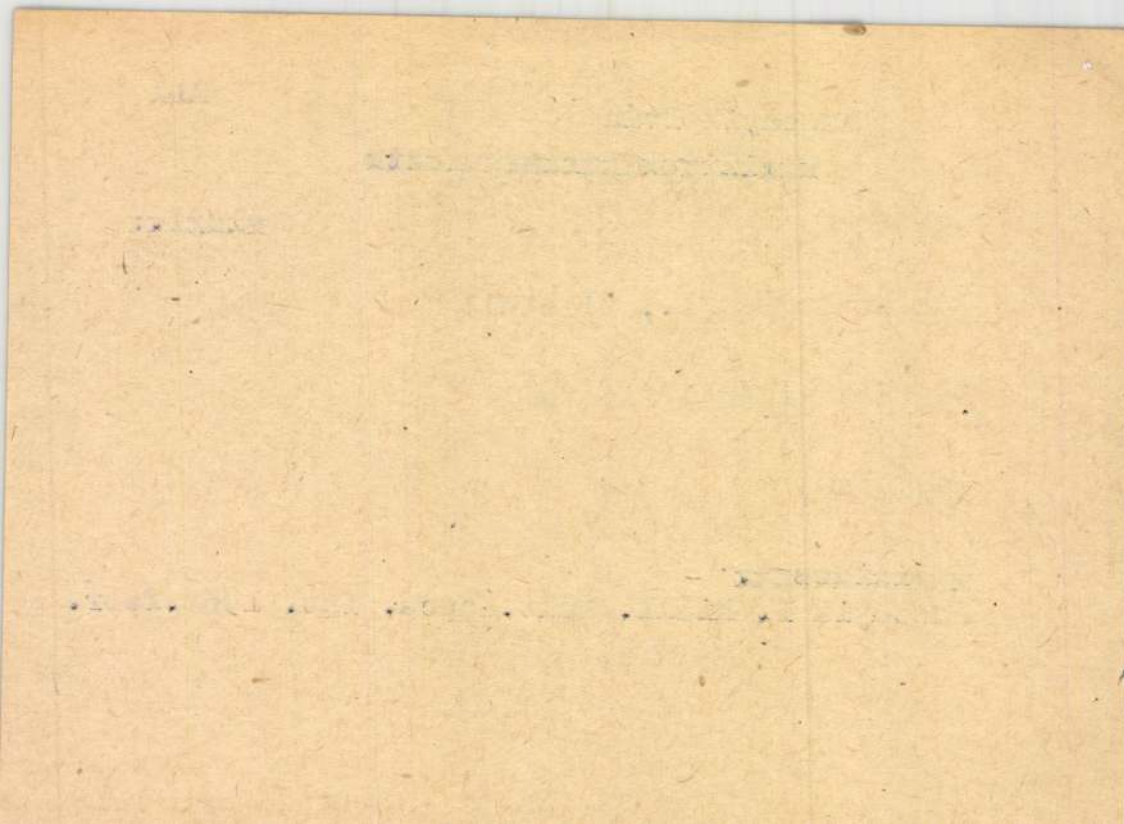
Lux Tenebrosa I., filctoll

Bogarak világa, filctoll

Enyészet, "

~~Basilides~~

Masznyik I. kiáll. Kult.Kapcs. Int. 1966.febr.

Maszyik Iván

MDK

~~BasiliidesxHarnaxxxfasié~~

~~slajfx~~

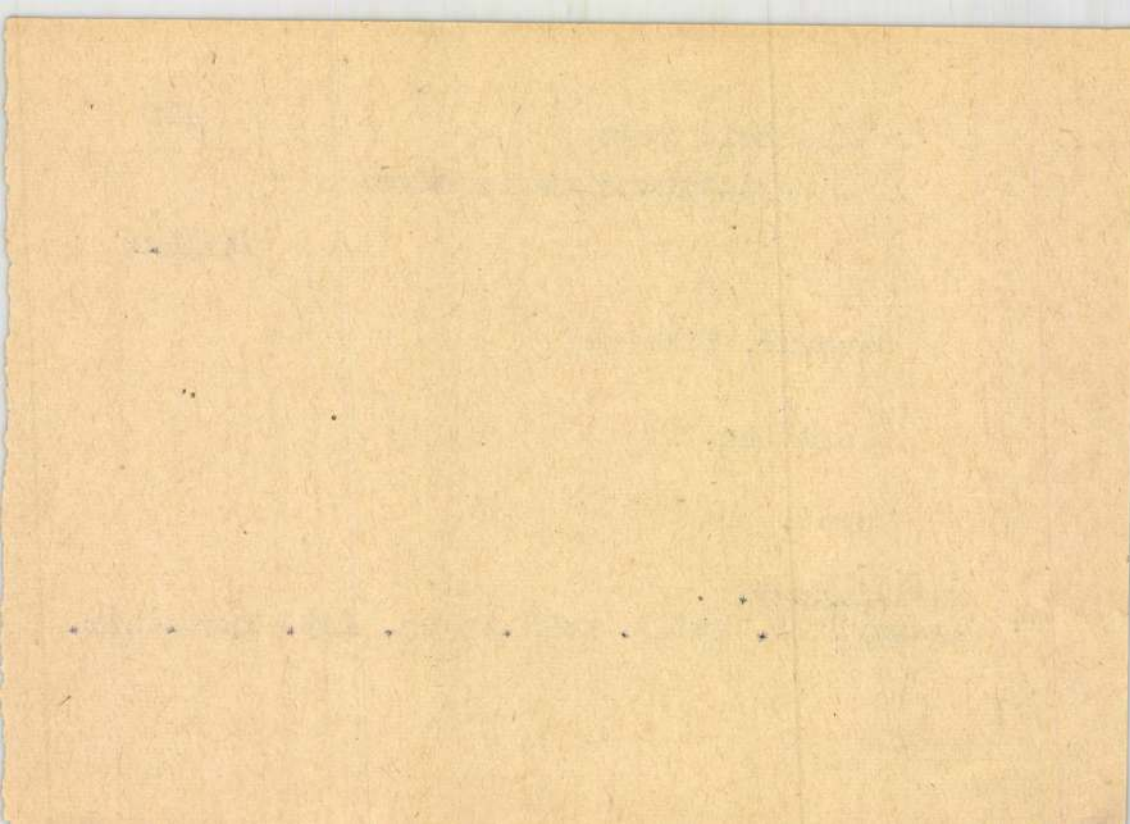
Ősrovar, filctoll

Őserdőben, "

Romok, "

~~BasiliidesxHx~~

Maszyik I. kiáll. Kult.Kapes. Int. 1966.febr.

Maszyk Iván

MDK

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

~~XXXXXX~~

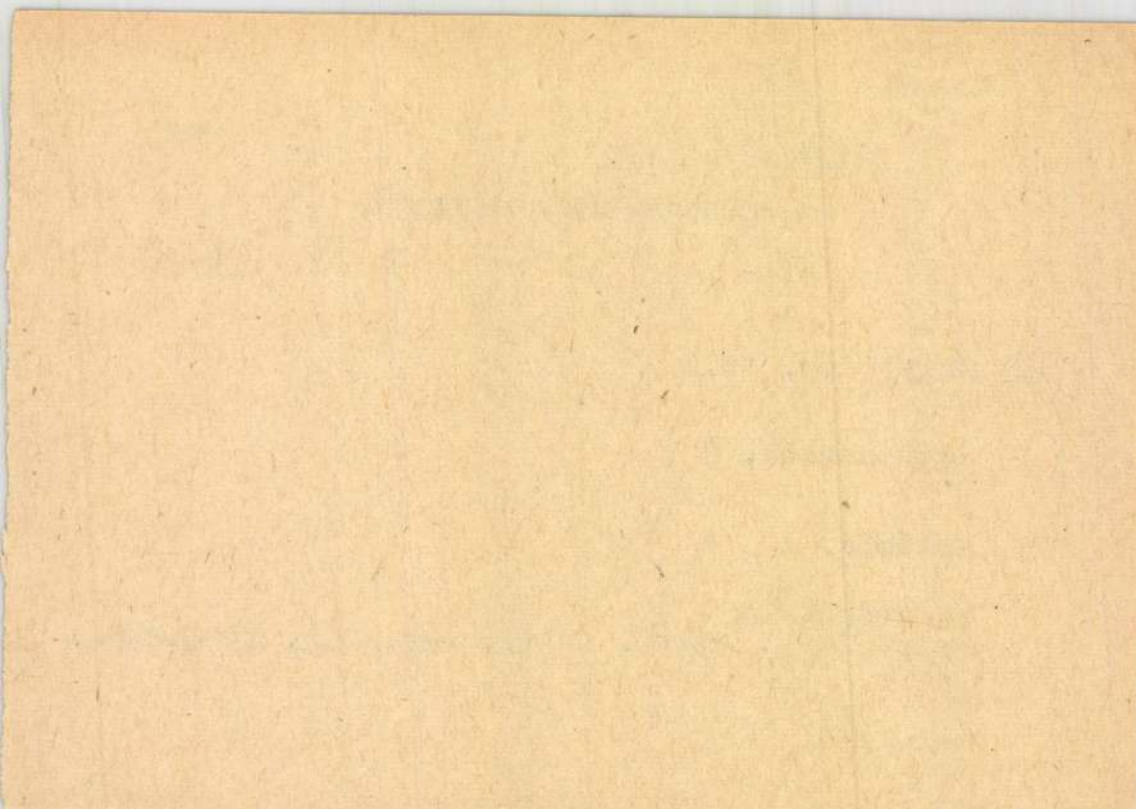
Hegyvidék, toll

Hegycsucsok, "

Emlékmű, "

~~XXXXXXXXXXXX~~

Maszyk I. kiáll. Kult.Kapcs. Int. 1966.febr.

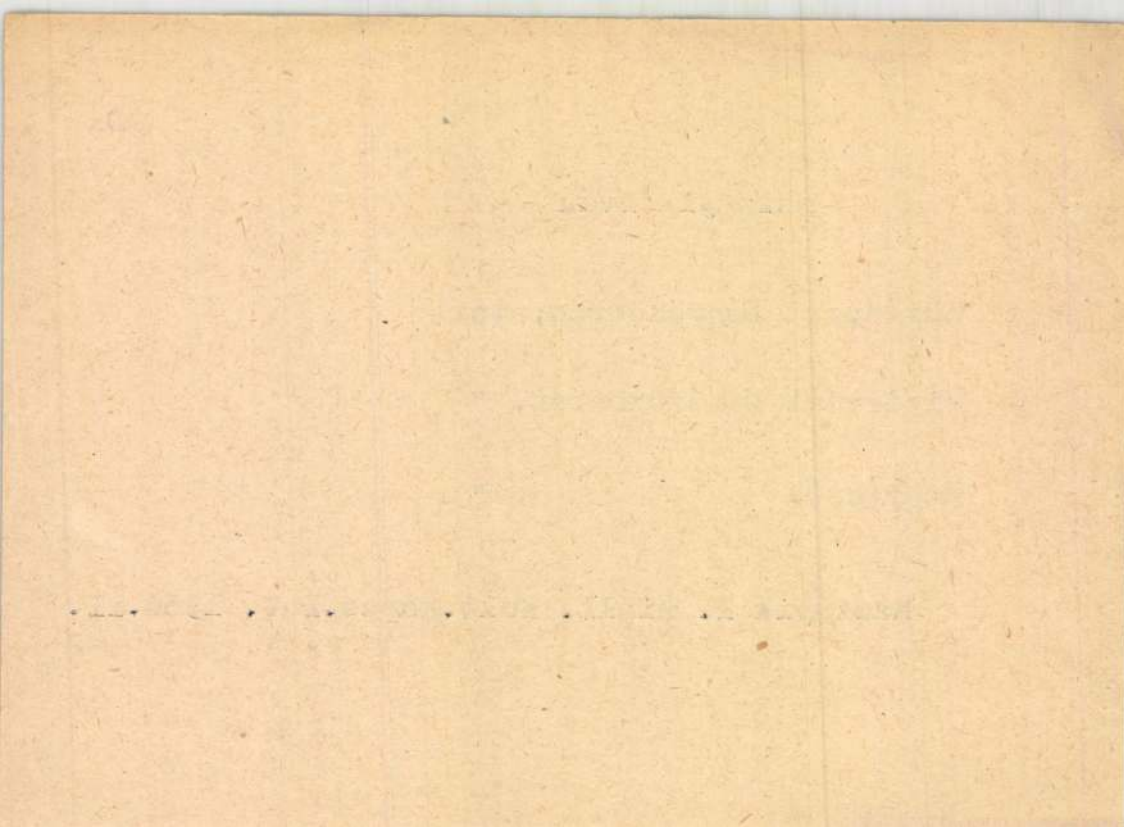
Masznyik Iván

Növényzet fényözönben, toll

Vizáradat sugárözönben, "

Hegytető, "

Masznyik I. kiáll. Kult.Kapcs.Int. 1966.II.

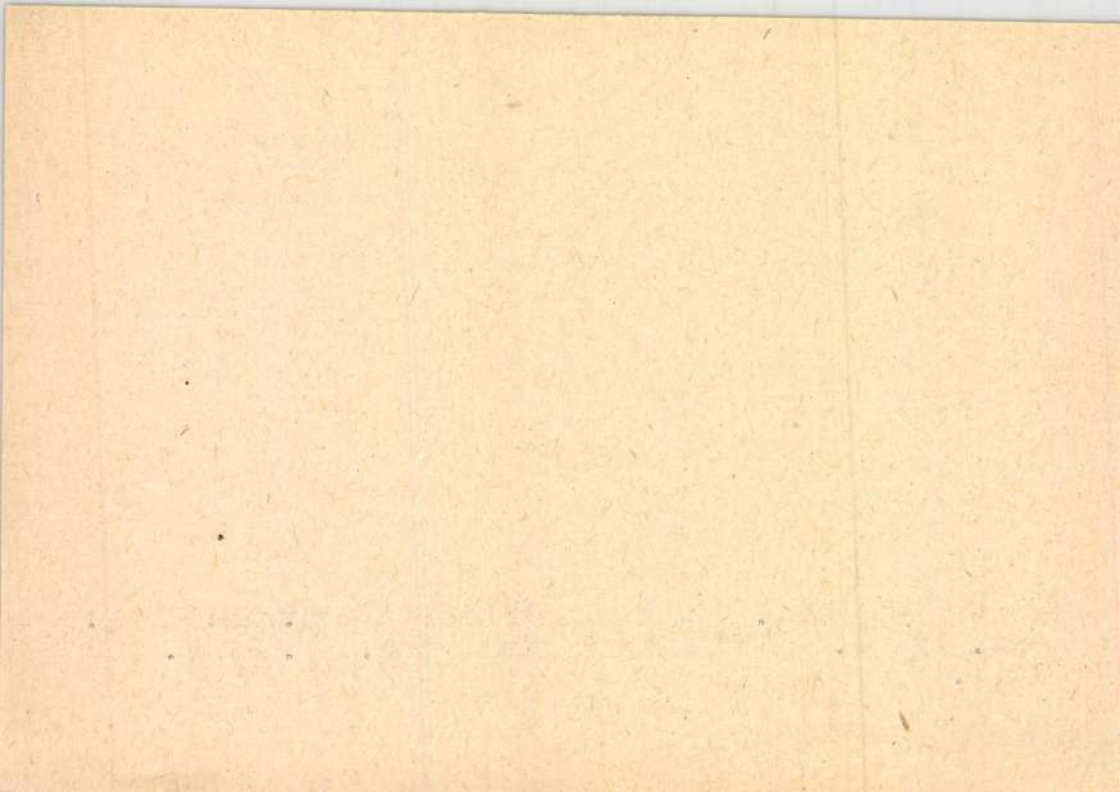
Masznik Iván

kiállított festménye:

Vedélyezés, olaj, 60x80 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállításán ~~1957.~~ 1957.
Köt. szerk.: Kisdiginé ^Irimi ^Irén. Bp. 1957.
19 1.

ll.l.

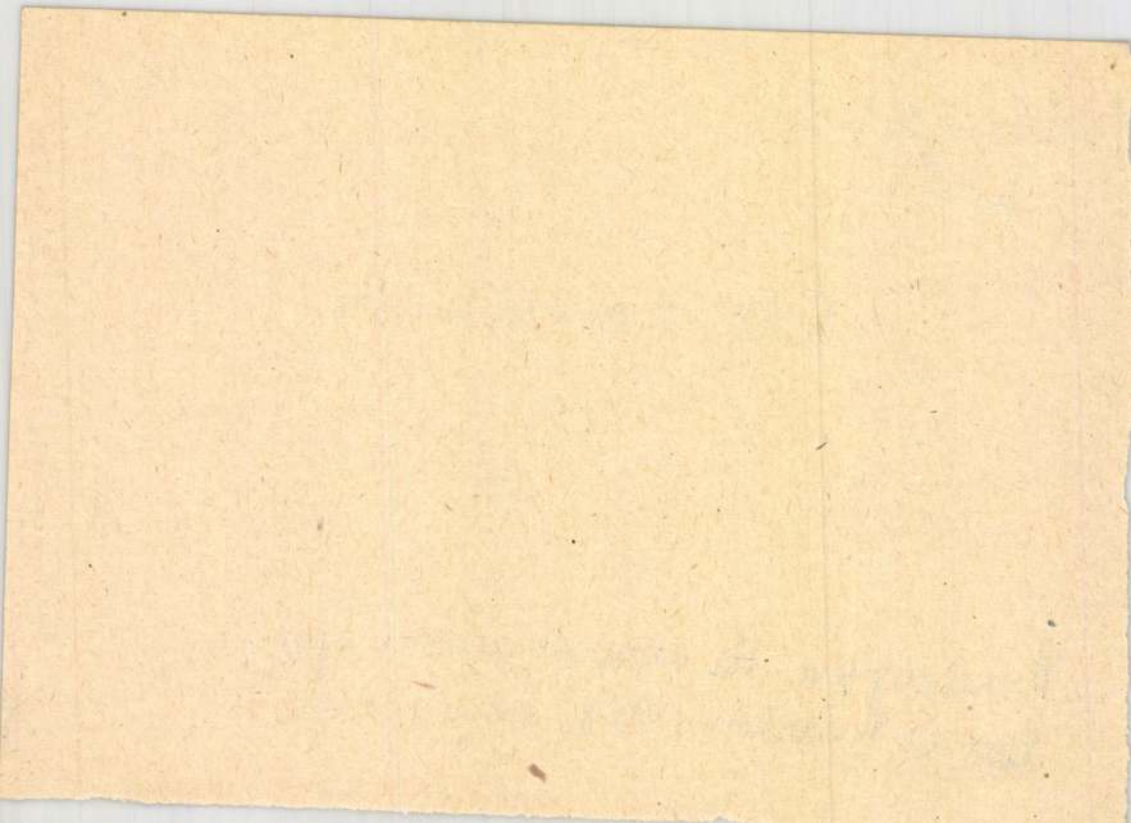

Mészáros Gyula
festő.

M.D.K.

Revidált és újra kiadott.

Permeabilitás: Az akvarell problémája
Elt és Budapest, 1968. aug. 3-8 lap.

MASZNYIK IVA'N

Tavasz fák a kóroth

Esz' vár a kóroth

Fatal
kiáll

Ucs'20' mi'vénél e' yos'ami'vénél
1955

Kantor Andor

Oktober
Eötvös

olaj

"

Szentendre

parizsi

A Szentendrei Művészeti
Jubileumi kiállítás

1926-1956

Katalógus: Lyka Károly

M. D. K.

Masznik Iván festő

a z MSZMP Kötp. Bizottságánakx Pártiskolájánk
éttermébe tervez sgraffitót,

Npaló

Magyar Hírszem 1966. ápr. 6, 4.1.

Kaunyan Ivan Testé

u a KAZMI K&Jp. B írószághoz tartózkodásuk
éttérmet levél szallított.

Írás

1911. é. 4. 1.

MDK

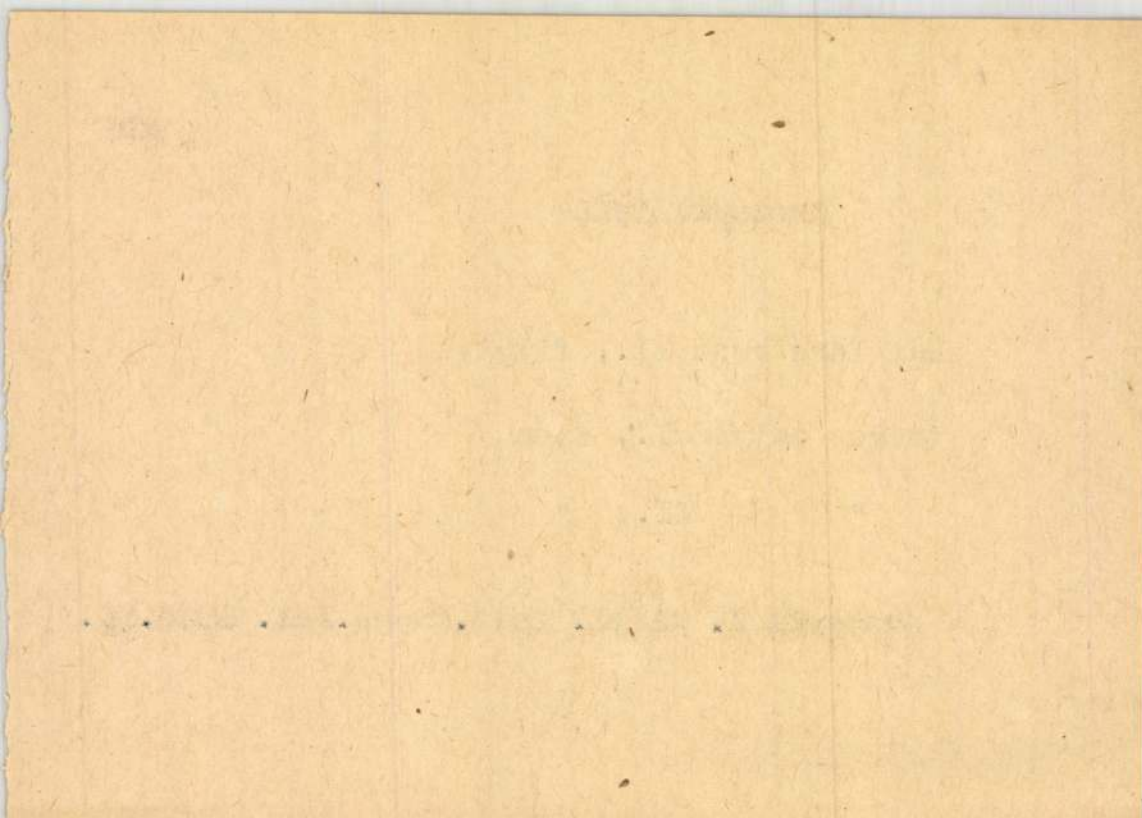
Masznyik Iván

Lux Tenebrosa II., filctoll

Tenger mélyén I., szén

" " II., "

Masznyik I. kiáll. Kult.Kapcs.Int. 1966.II.

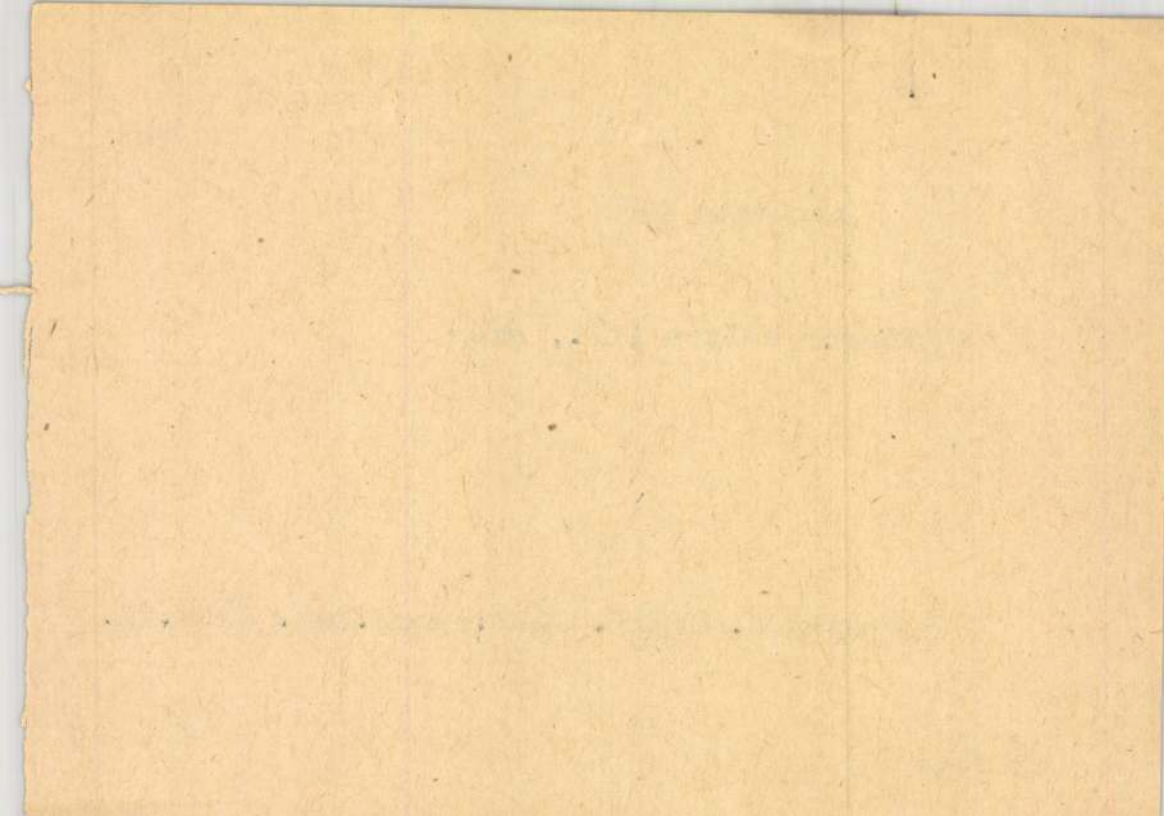

MDK

Masznyik Iván

Tenger mélyén III., szén

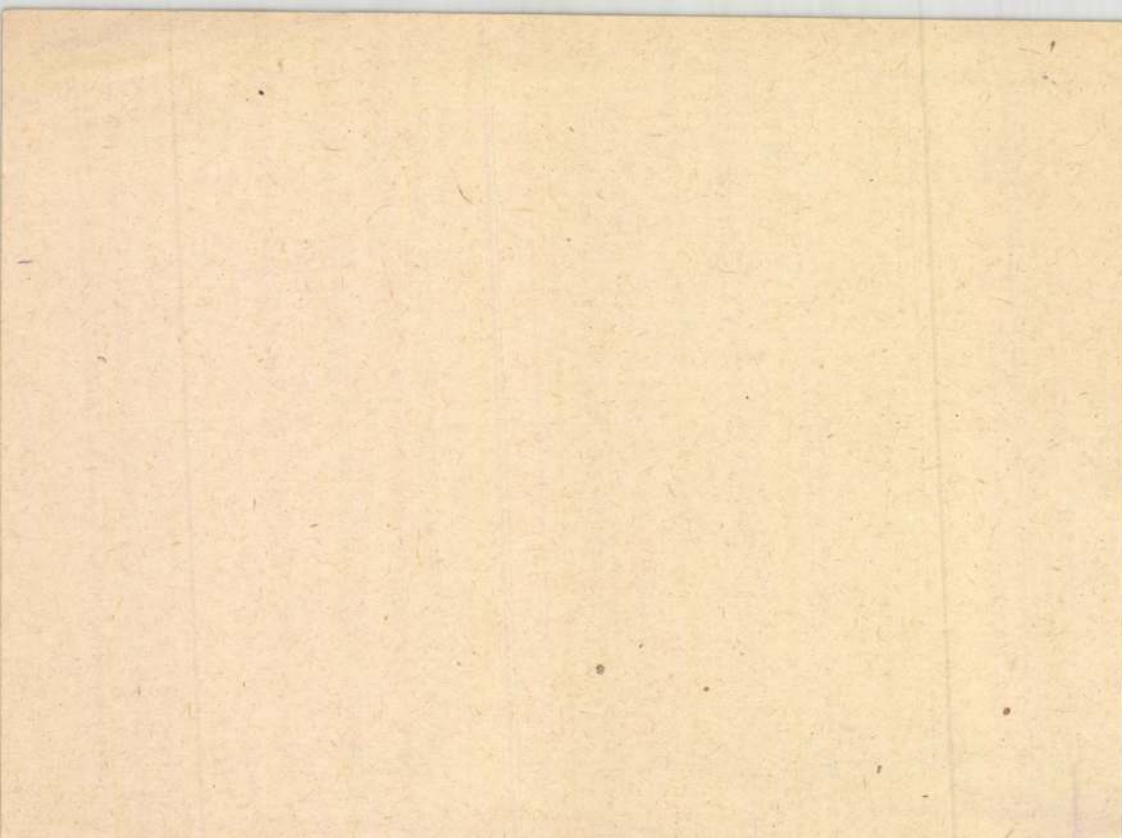
Masznyik I. kiáll. Kult.Kapcs.Int. 1966.II.

masay-k 1064

Yankon de Ferenc ar Ripe / Repro /

Uganda 1966 jan. 22

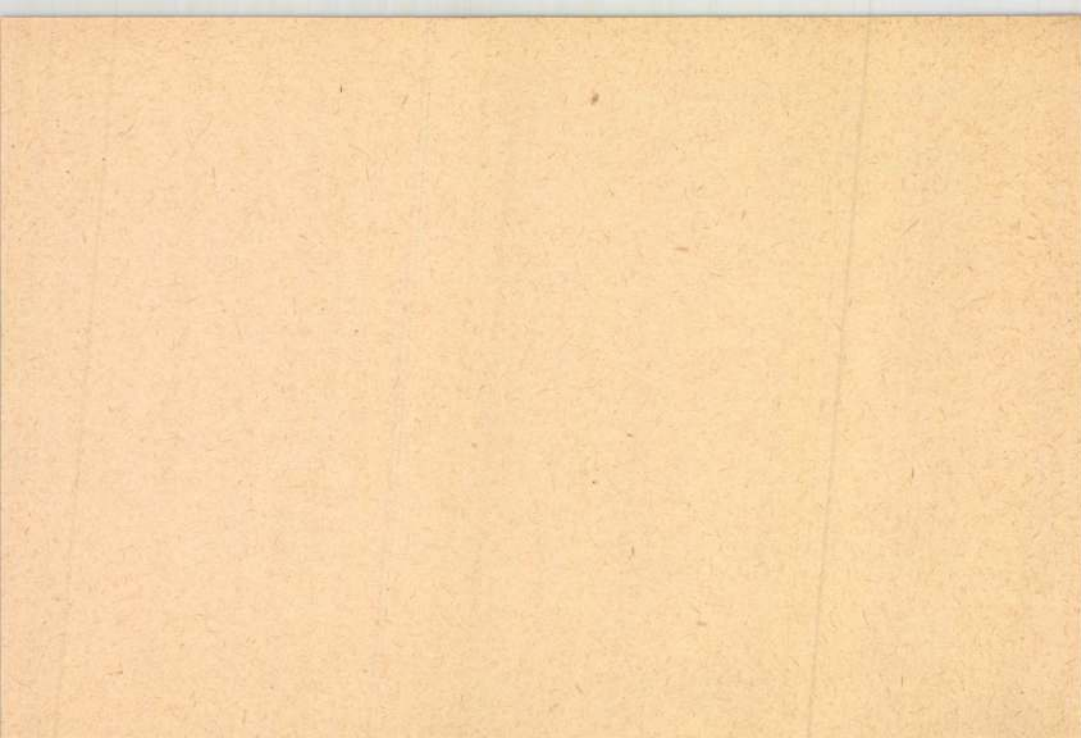

Masripik Gvæu
grafikus

M.D.V

Taf Mappal

Uet es Gvæu, 1966. apr. 9-10 leep

deszinyk Frau
grafikus

M.D.K.

Goda Gabonival készült
rajza.

Forrásvetés Miklós: Fossuth-dyaszok 1966
Élet ésrodalom, 1966. április 2-3 lap

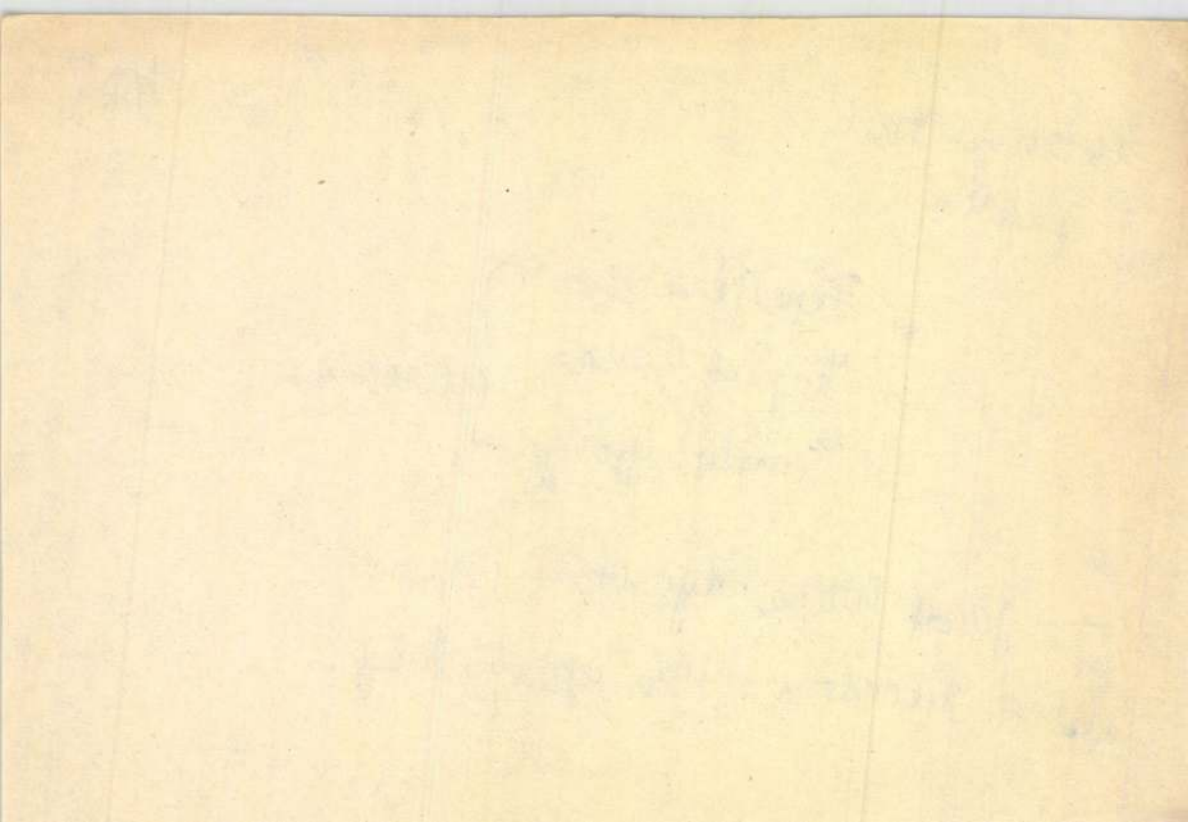

használt papír

M.P.K

Féja Géza
Kármál Anna } arcmásai
Somlyó György

—: József Attila-díjasok — 1966
Utó és Kodályom, 1966. apr. 2 - 2 lap

Masnyik Ernie

Gafius

Khar Dieke

Betha Buleson

Wemes Gjongy

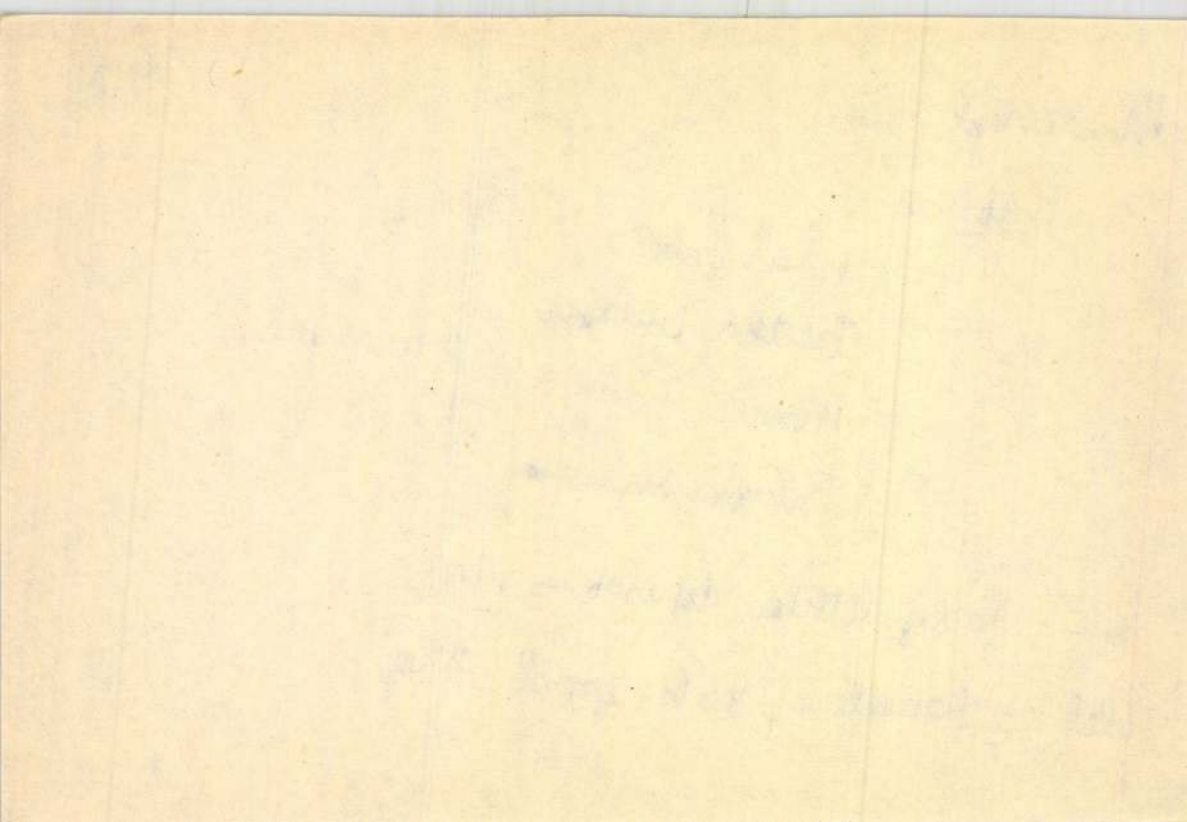
Bihari Sandor

Archépel

— : Pörsel Attila díjazók - 1966

Vét és Kodolom, 1966. ápr. 2-3 lap

H.D.K.

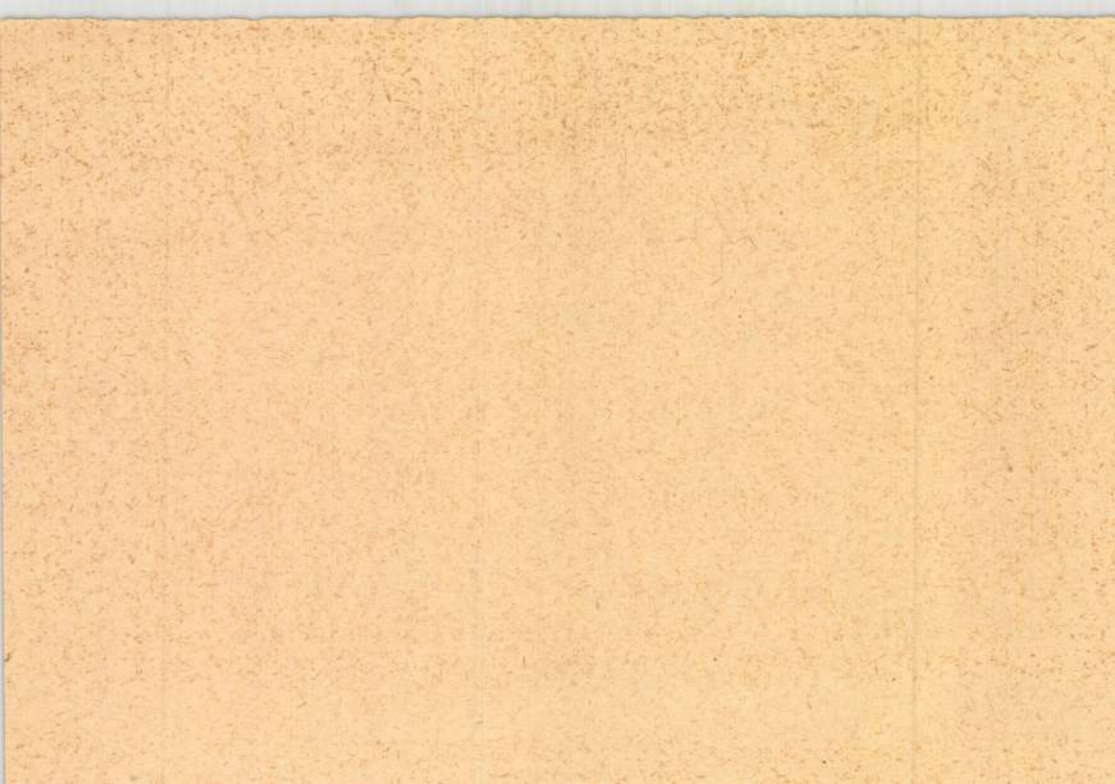

Mészáros Gyula
grafikus

M.D.V

Váci líriákról készült
rajza

Esély Gyula: Kötőgatóban Váci líriákról
Élet és Iskolában, 1965. máj. 29 - 12 lap.

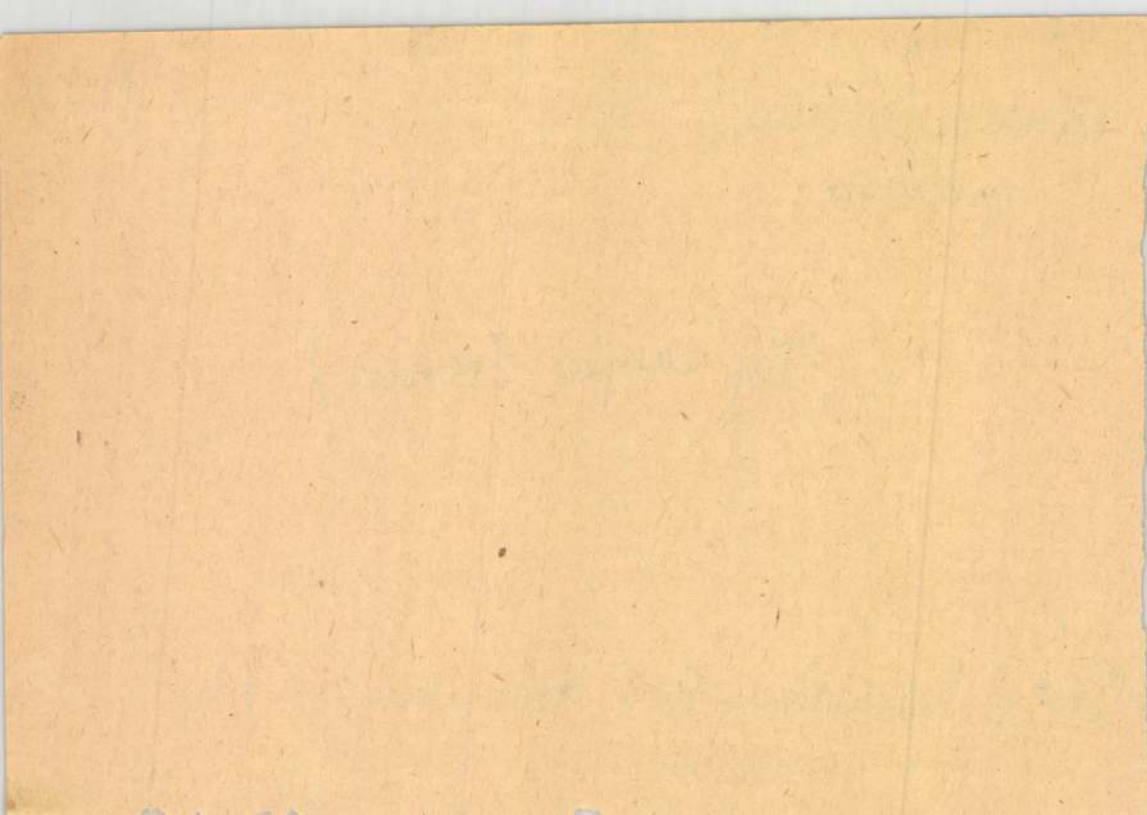

Masrmyk Goda
grafikus

M.D.K

"Taj nappal" (névlet)

1
Elt és Godalom, 1966. december 31 - 7 lap

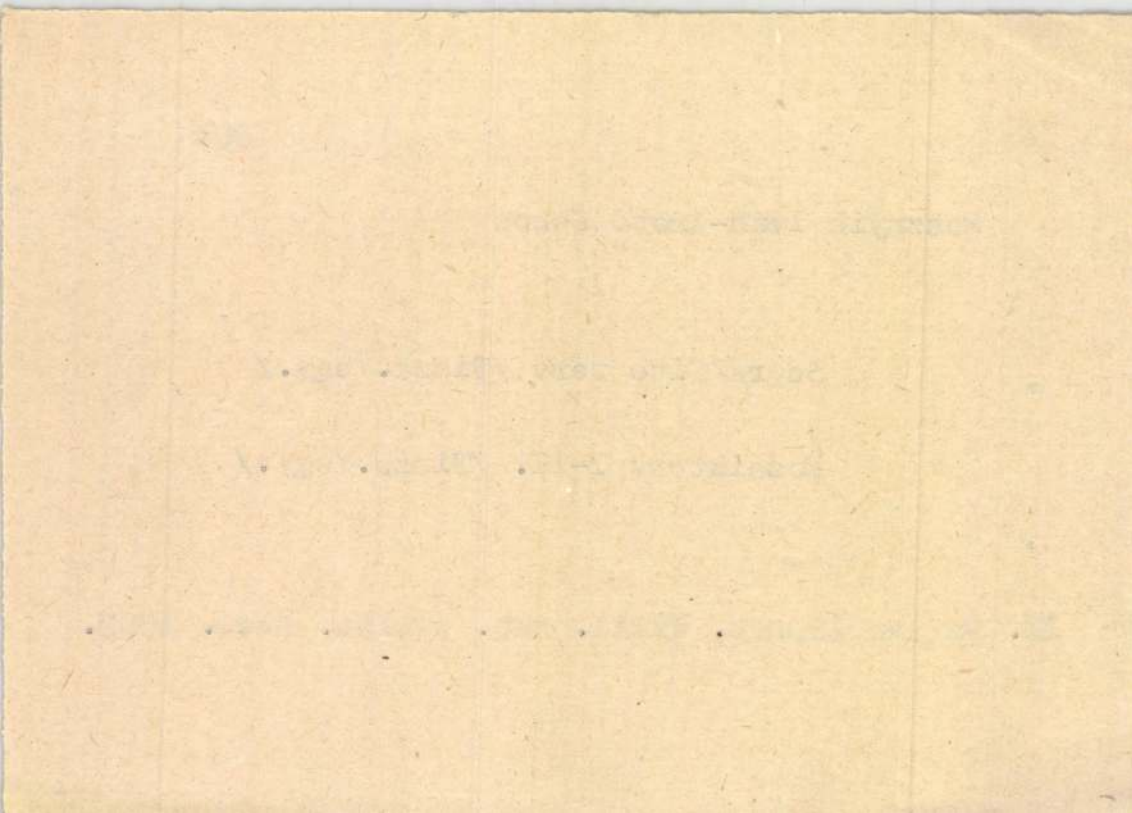
MDK

Masznyik Iván-Arató János

Scgraffito terv /Tisza.Vegy./

Mozaikterv I-II. /Tisza.Vegy./

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Műcs. 1962.

Masznyik Iván

M.D.E.

1966. Keletkezés,

Prneczky Géza: Masznic Iván kiállítása

Magyar Nemzet 1966. febr. 11. 4..1.

1966. Kétfelirés,
Mészáros István

Princzip Gyula: Mészáros István kitérője
11. 4. 1.

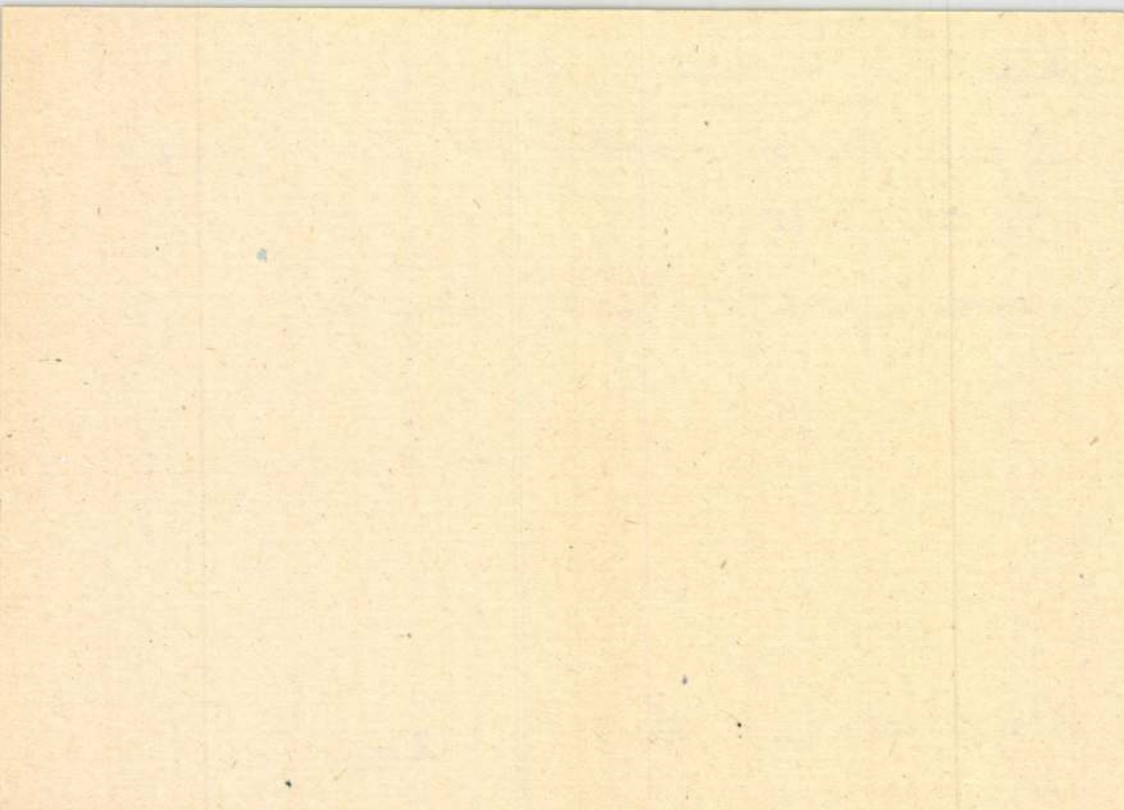
Madanyik War

Kidmihare nyiel a kult. kapes.

Tu tere k'ber

Teng'part. n'eliek p'epid.

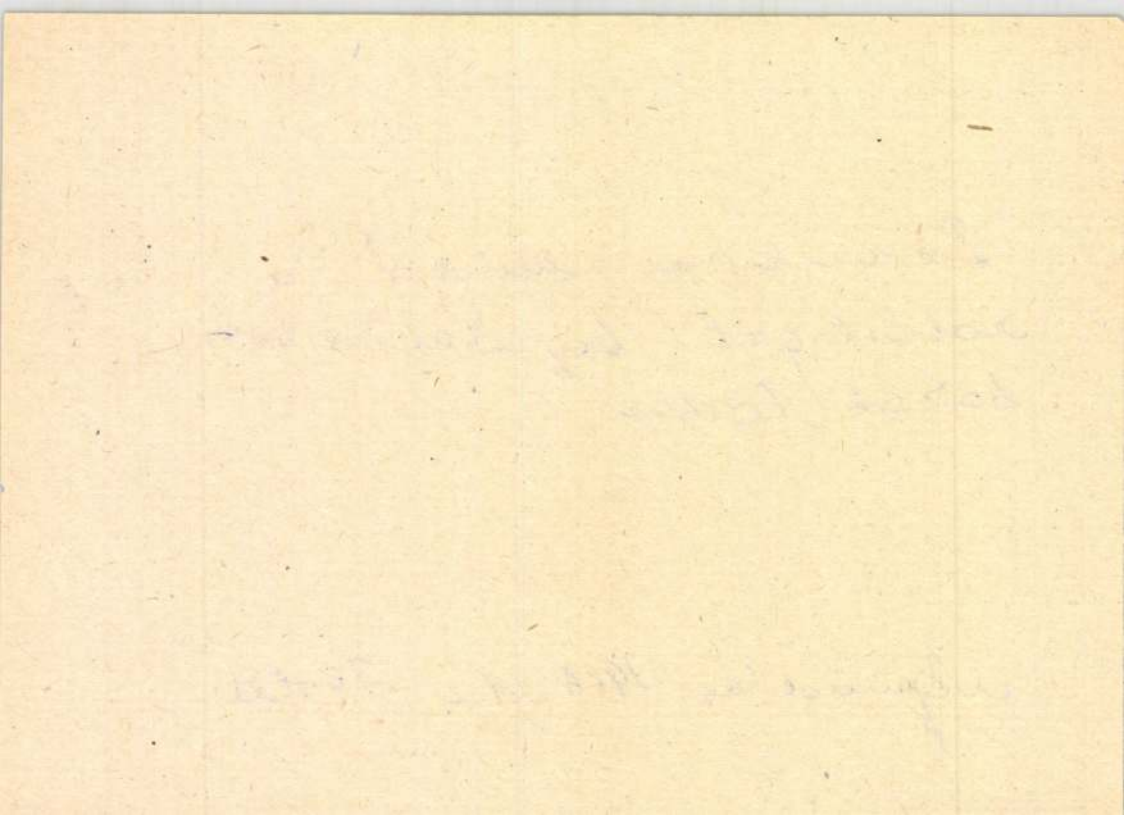
Ny mureles 1966 III.m. 42 sed.

hadnyik 1000

Bevitte mint a
rökölt' érzémeirek'
barát' éreke

Aprilis 1966 U. n. 36 old.

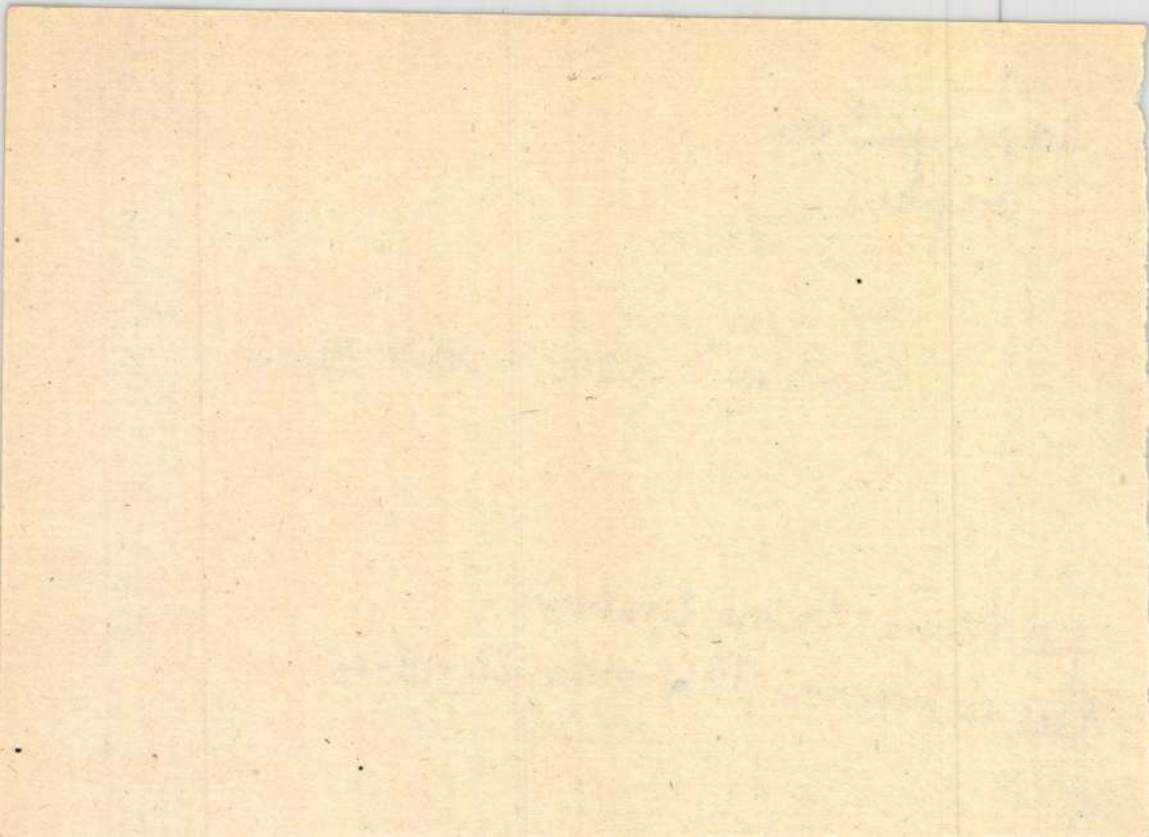

Masamjék Gábor
grafikus

M.D.K.

Urbán Ernővel készült rajza

Étel és Itoldár: Urbán Ernővel
Élet és Tudomány, 1968. márc. 23 - 12 lap.

Maasrijck Graue
gabines

M.D.V

"Kava is feing"

Elit is Kodaalw, 1967. August 27 - 9 leaf

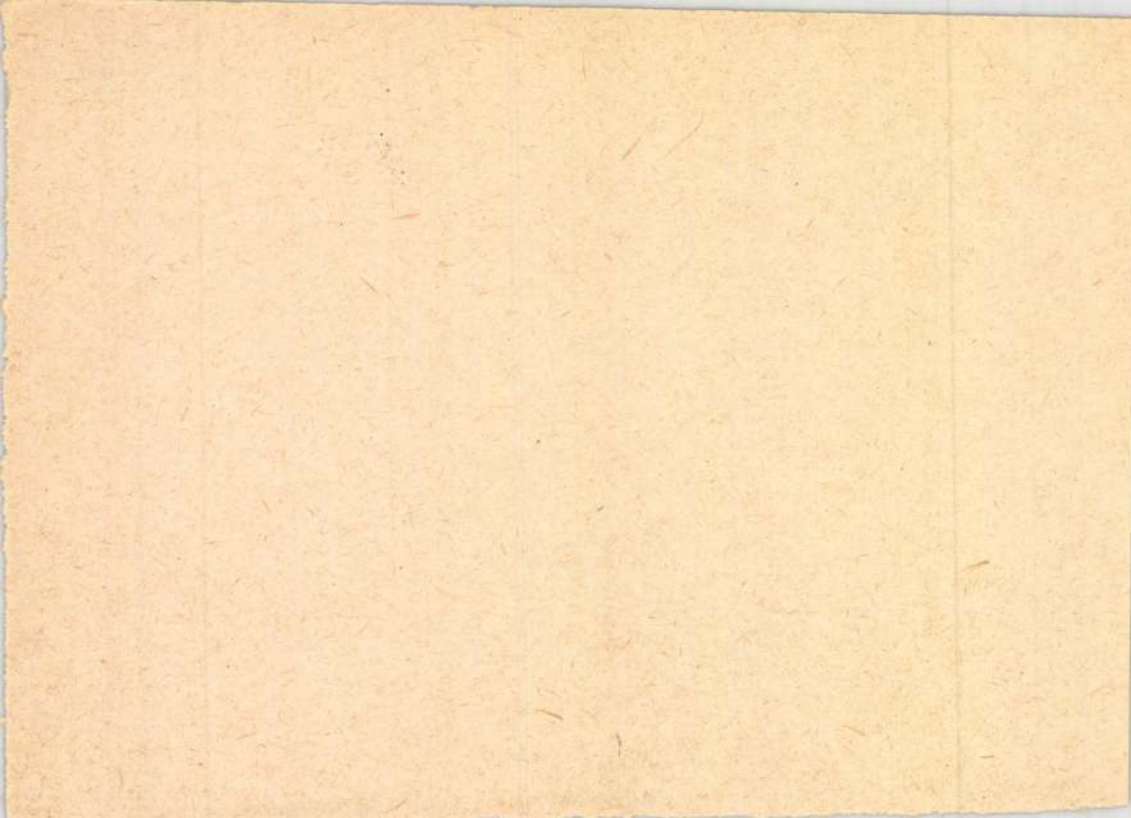

Masnyk Joan
grafikus

M.D.6

Turkó galornál készült
rajza

Faragó Vilmos: Turkó galornál
kelt és fejlődés, 1967. p. 10-12 lap

Masznyik Iván

M.D.K.

Könyvillusztrációk, monumentális faliképek.
Keletkezés, 1965. repr.

Pogány Frigyes: Masznyik Iván gyűjteményes ki-
állítás

Magyar Építőművészet 1966/2. 57.1.

Handwritten text at the top right, possibly a name or title.

Handwritten text on the left side, possibly a date or number.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or a set of notes.

Second main body of handwritten text, continuing the list or notes.

Final line of handwritten text at the bottom of the page.

Masznyik Iván

MDK

Római parti részlet, akvarell

Vörösberényi táj, akvarell

Műcsarnok 1955 VI. Mag y. Képzőm. Kiáll.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the upper right corner.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the middle right section.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the lower middle section.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the lower left section.

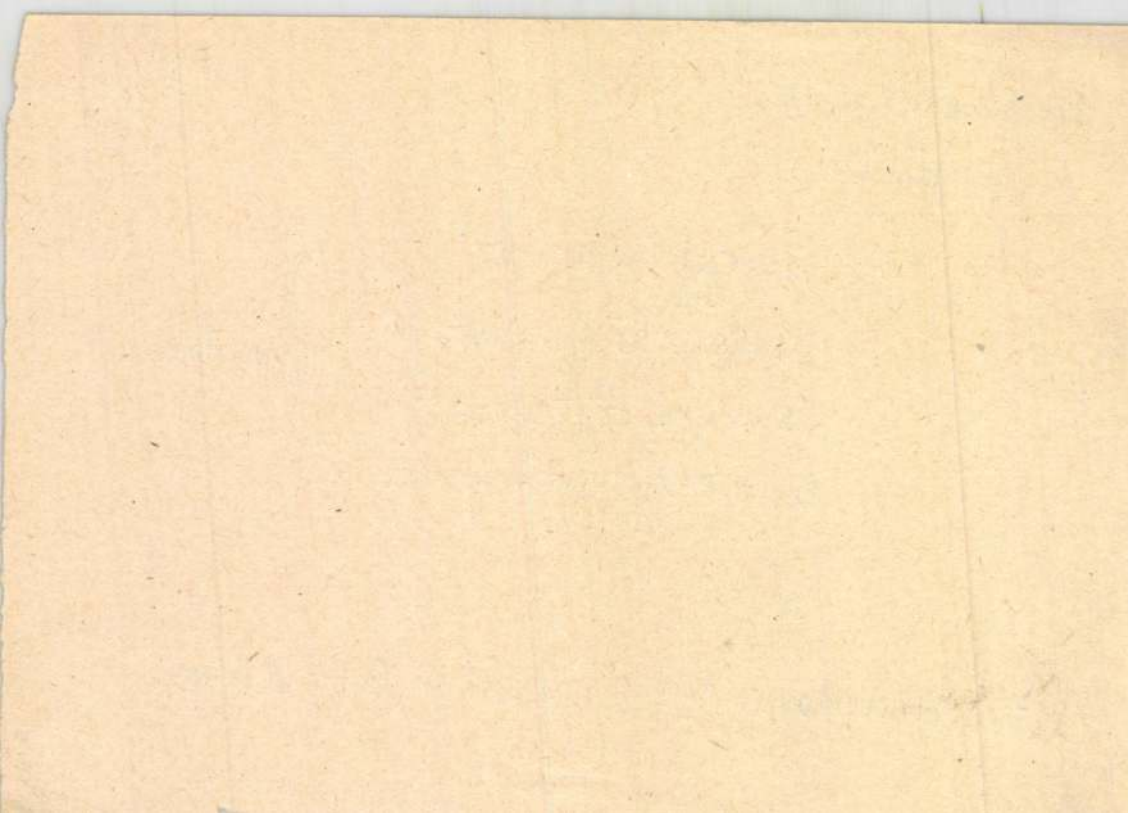
Мерингиз Җаван
графичес

M.D.K.

Sergej Antonov
Alexandr Gyementyev
Csingiz Aytmatov
Anatolij Kuznecov

} портрети

Елте's җоддалом, 1962. Октябрь 6 - 2 леп

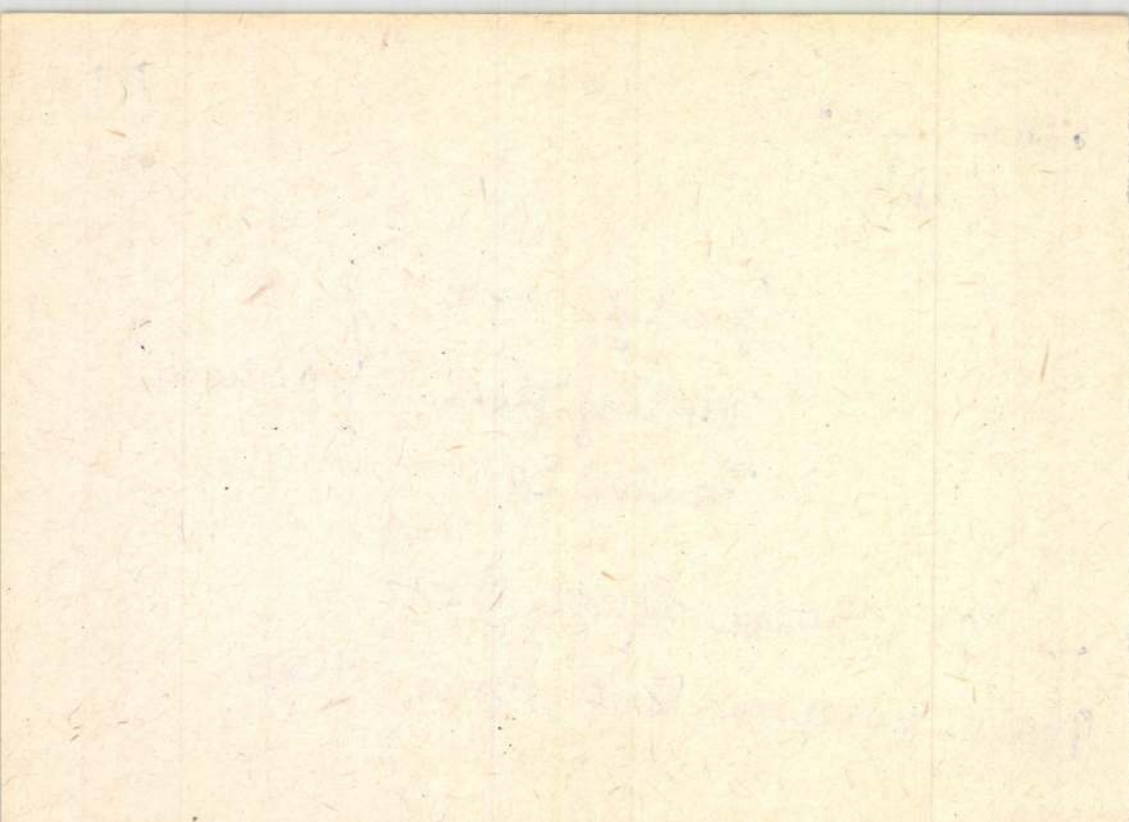
Maszknyk Ivan
grafikus

M.D.K.

Jerebly's Karlo
Vrkhny Isvan
Palotai Boris

} archepei

— Jozsef Altira dijavok 1967
Glet es Godolom, 1967. apr. 8 - 4 lesp

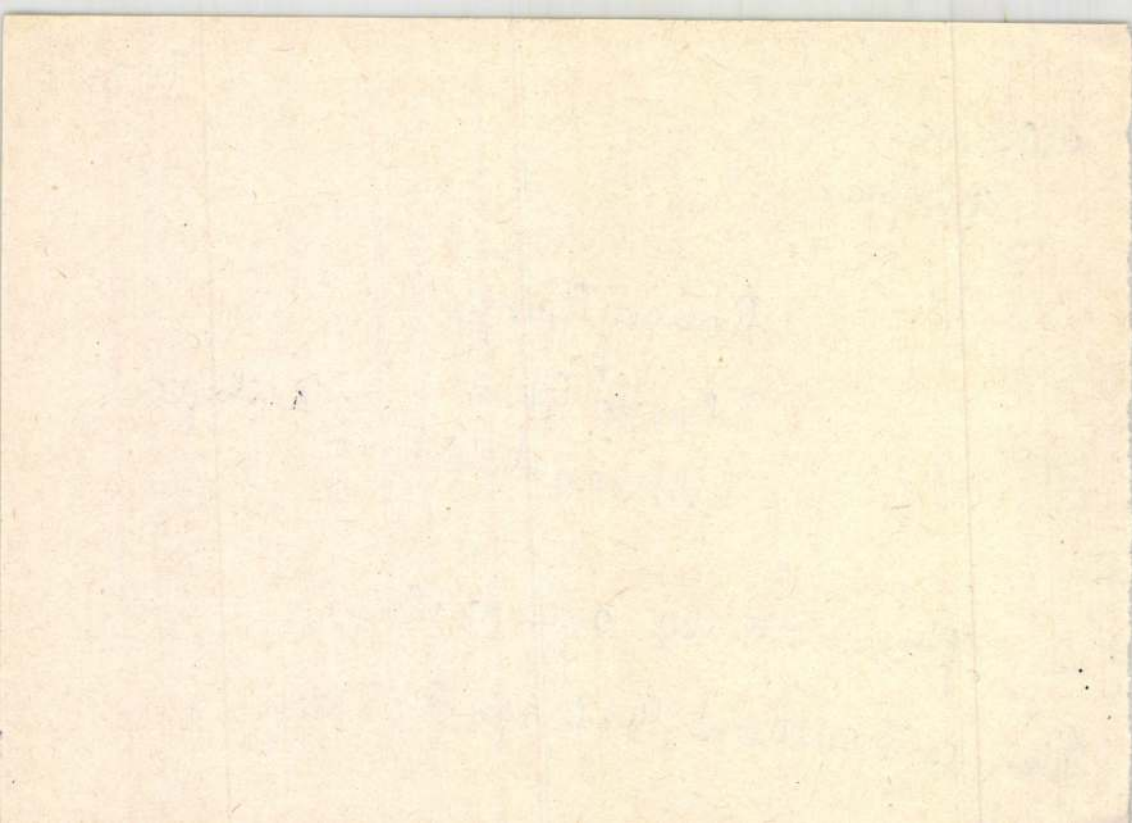

Hasznosítási
rajzok

M. 31

Római György }
Thuró Gábor } ardupei
Olmán Miklós }

—: József Attila díjazott 1967
Élet és Szocializmus, 1967. ápr. 8 - 4 lap

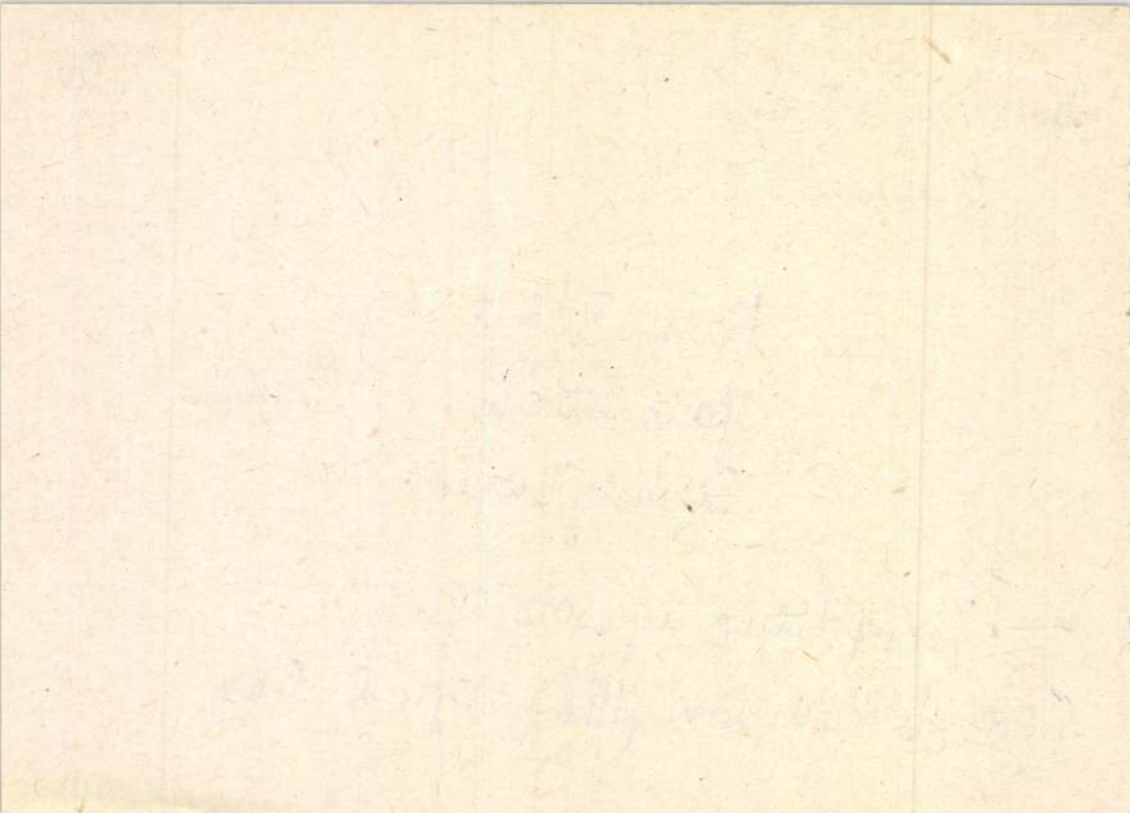
Masmyk Joan
grafikus

M.D.V

Falus Robert
Gail Letuan
Siphay Dama } arkipen

—: försedd till diariet 1967.

Det är brodelom, 1967. apr 8-5 kap

M. D. K.

Maszyik Iván festő

kiállítás műveiből a Kulturális Kapcsolatok
Intézetében

Hirek

Pest megyei Hirlap 1966. febr.

4. 5. 1.

Handwritten text, possibly a name or title, located at the top of the page.

Handwritten text, possibly a date or location, located in the upper middle section of the page.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the lower right section of the page.

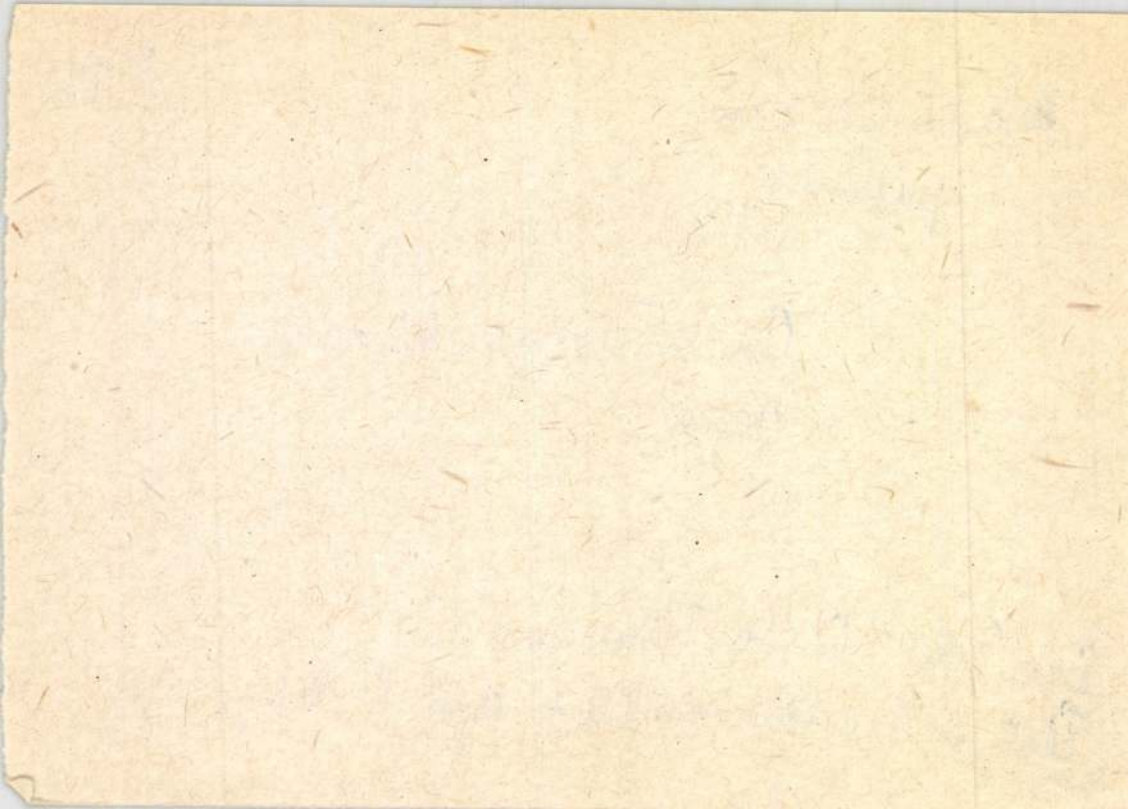
Handwritten text, possibly a name or title, located in the lower middle section of the page.

Masznyk János
grafikus

MDK

Cseres Tibornál készült
rajza.

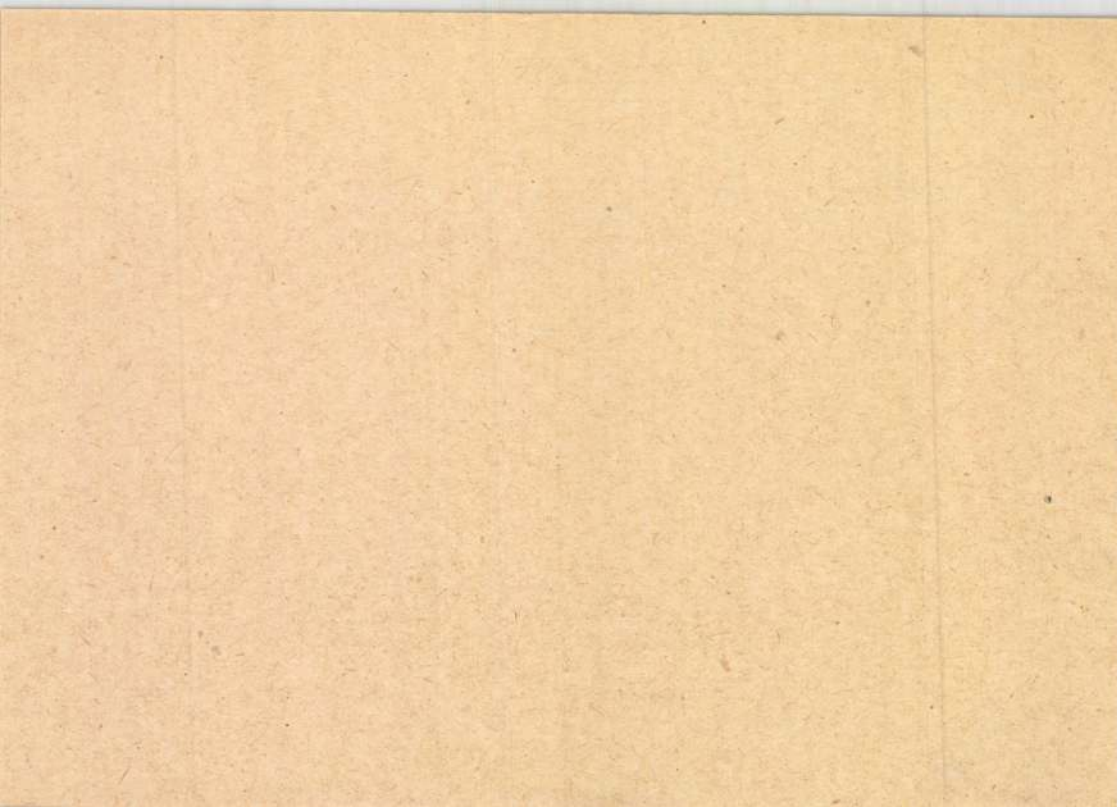
Erdő Edit : Cseres Tibornál,
Élet ésrodalom, 1967. ápr. 8-16. lap

Karolyk Iván

Dobry lude ardeje (vopros)

Németország 1965 október 10

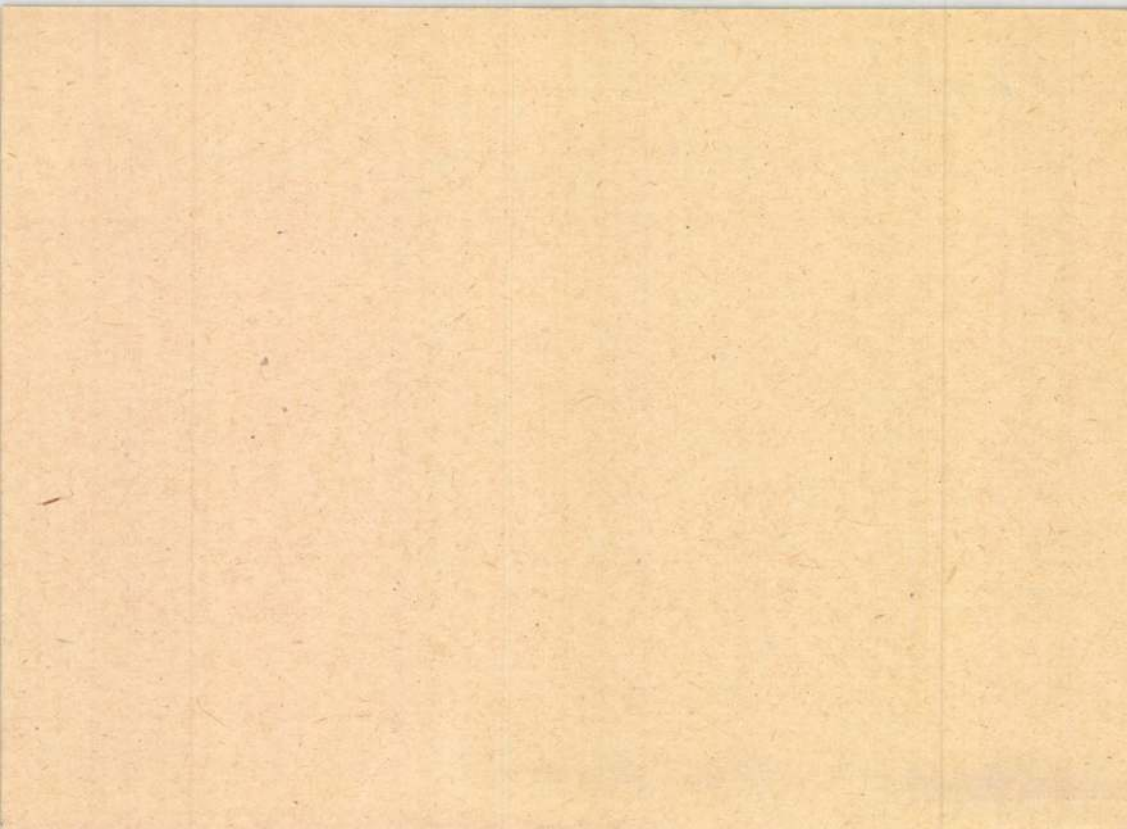

Мастык 100%

Вои мнѣ артрѣ (репрѣ)

Неманна 1965 сур. 15

hazny k veda

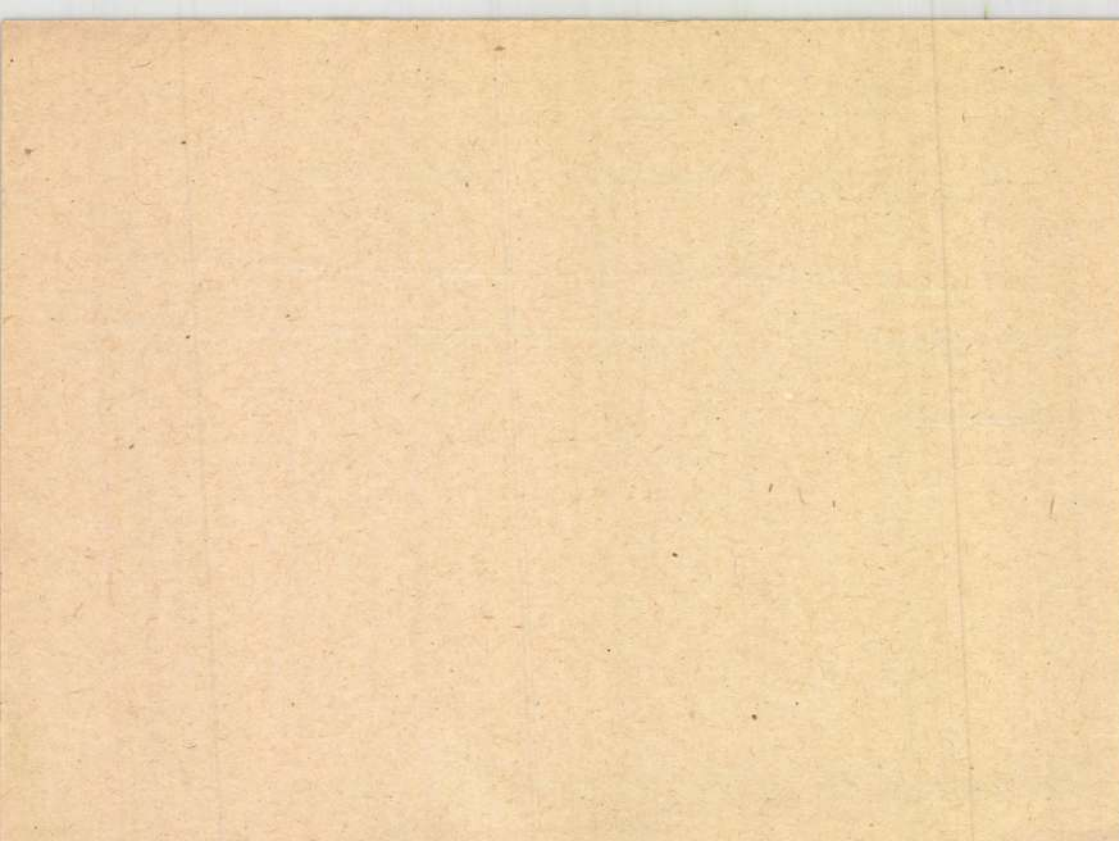
Bedne k svicel / prapio /

~~hastre Reiti e Thodma sel. k I.~~

~~stogho bna utde Bista, e Bedliabe~~

~~toval~~

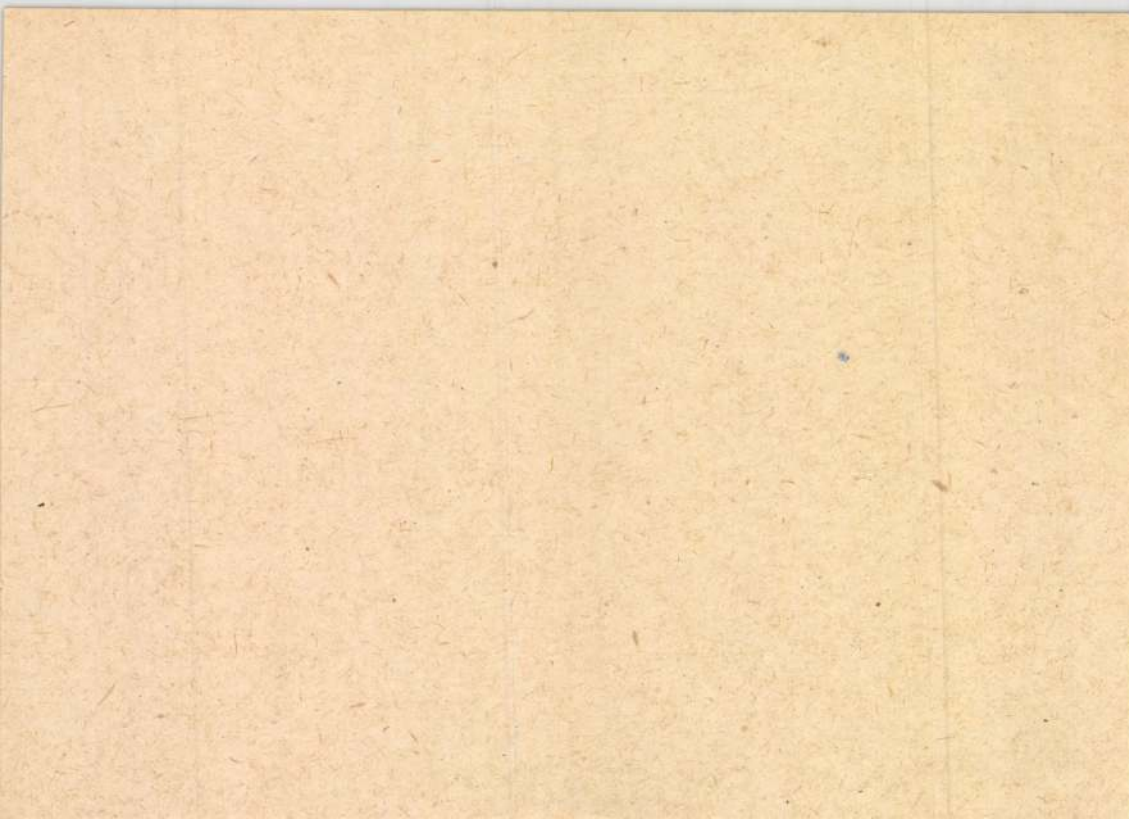
Seymora 1965 nov. 14

Masnyik 1001

His Endre or Réjeu / Réjeu /

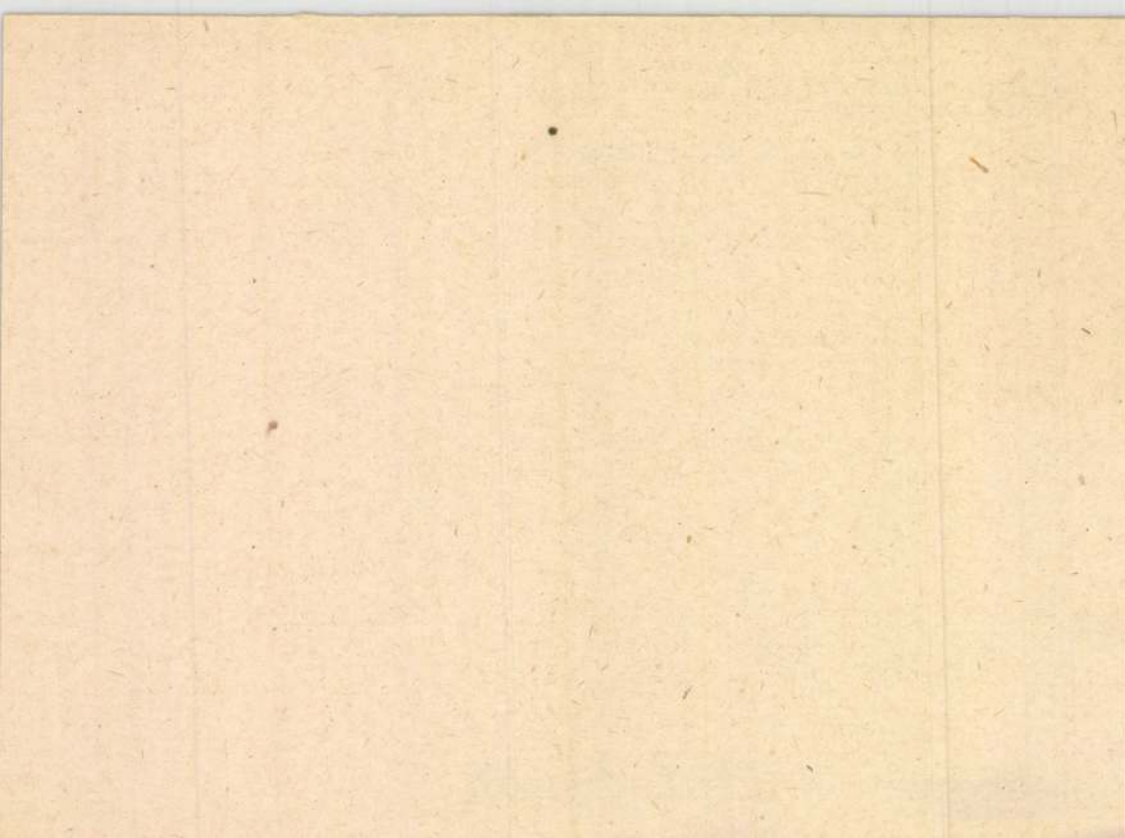
Nyuvava 1965 okt. 17

Kanoyik Iva

Kajde Henuk / naj, vepo,

Nejnova 1465 dec. 19

Maszyik Iván

MDK

Végállomás, olf.

Műcsarnok 1957 Tavaszai tárlat

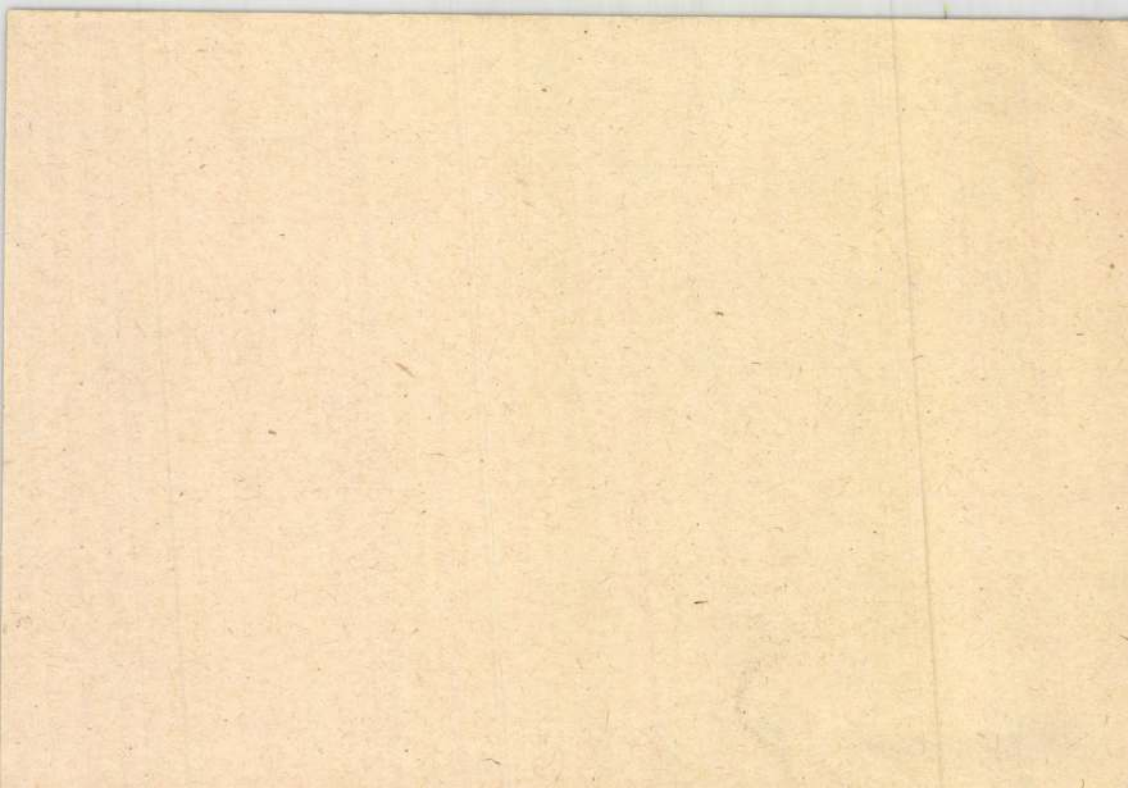
Masyarakat Jawa praktikus

Kialitane nyéta kultural-sosial

Intere te'ban

Raja Prento,

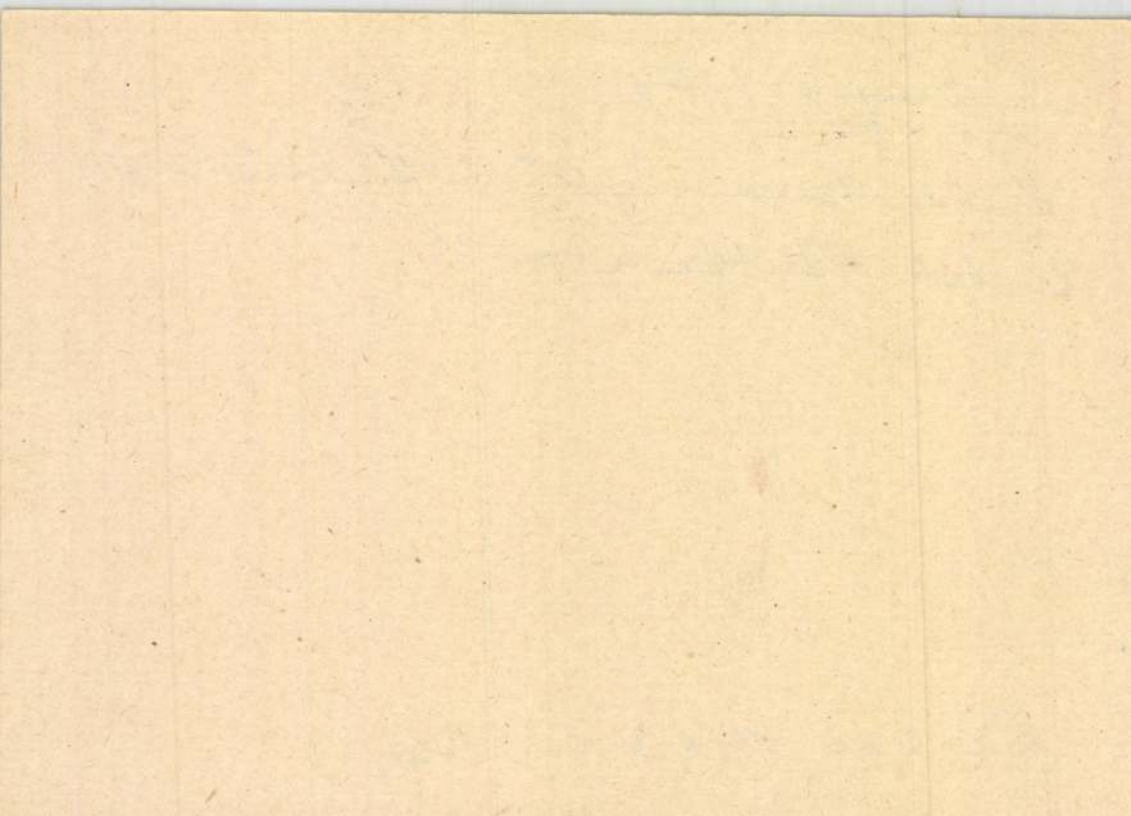
Sydney 1966 Feb. 6

kasroyik 1004

Kielitoissa ryiltä a Kulttuurisoyso-
latoik Interektiver.

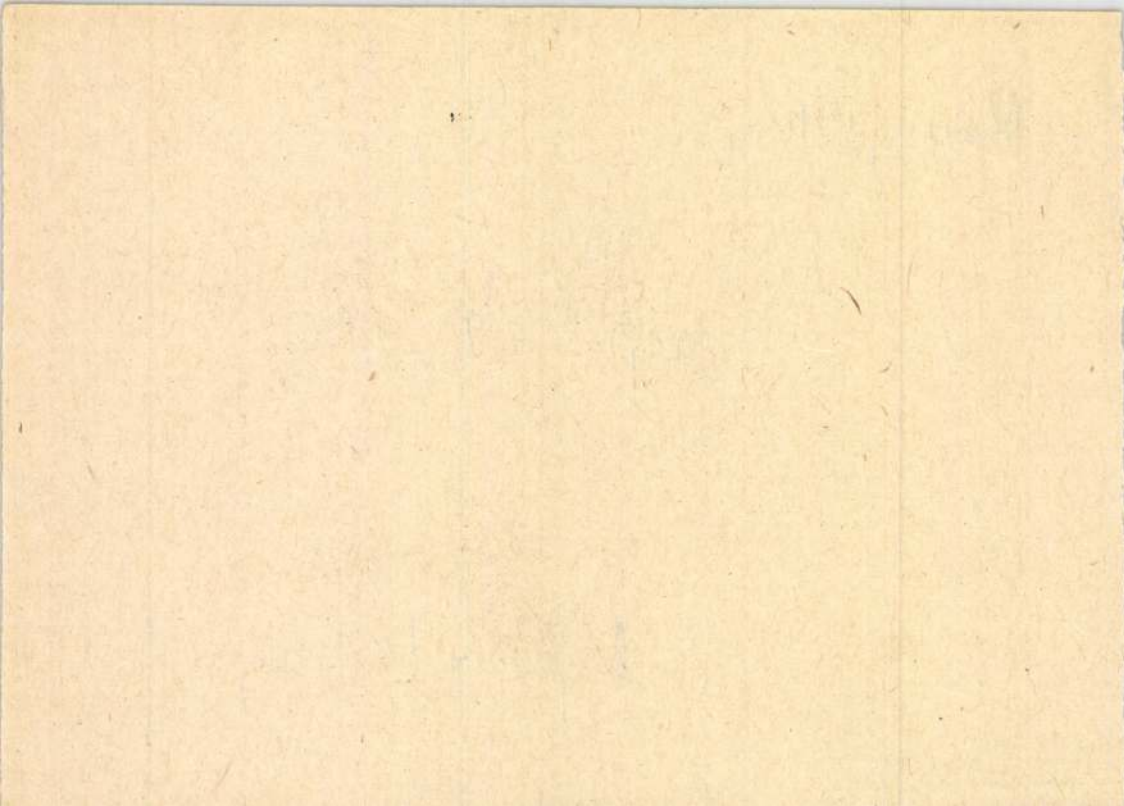
Kriika 1966 Un. 57old.

Matruyir Ivan

rapta a 9. oldelon

Alpistava 1968 iulius 12.

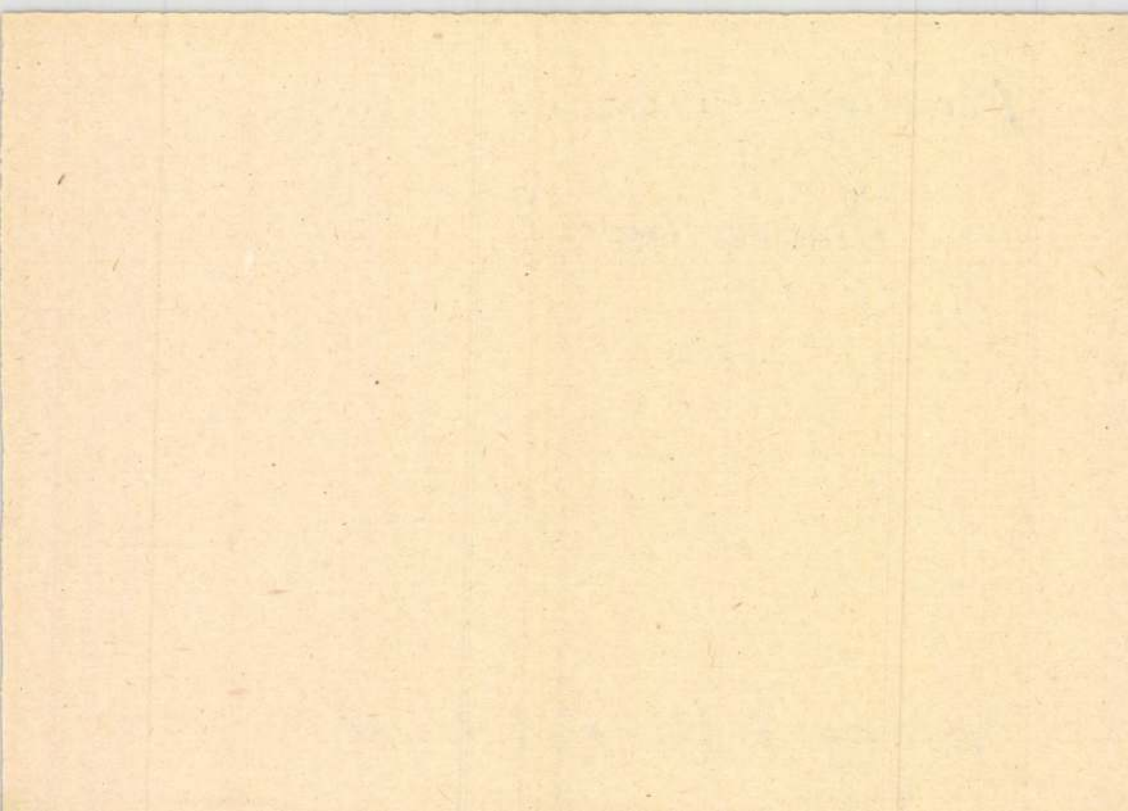

Maszyk Jován

Ösrovat (repr.)

Valóság X. (1967.) 7. n. 19. l.

Masenyik Jván.

Hegy. (repr.)

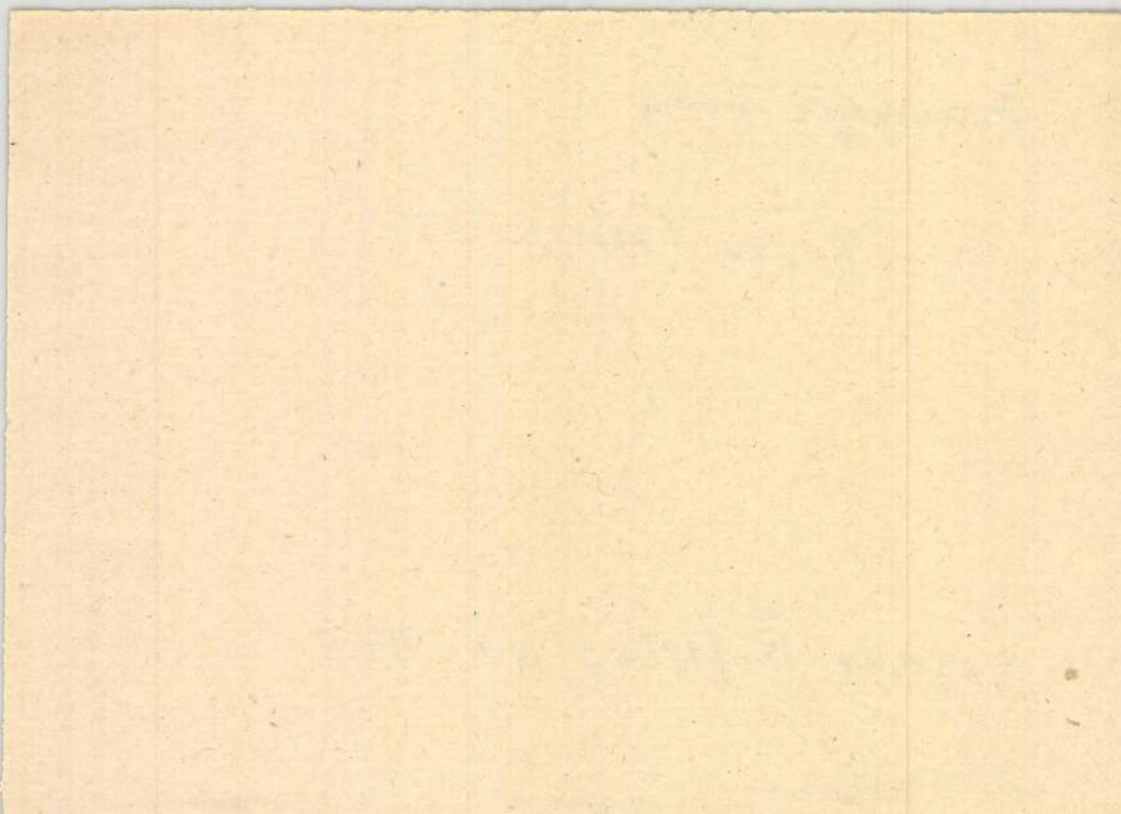
Valóság IX (1966) 12. n. 89. l.

Maszyk Juda

Rejze (repr.)

Valóság IX. (1966). 10. n. 84. l.

MDK

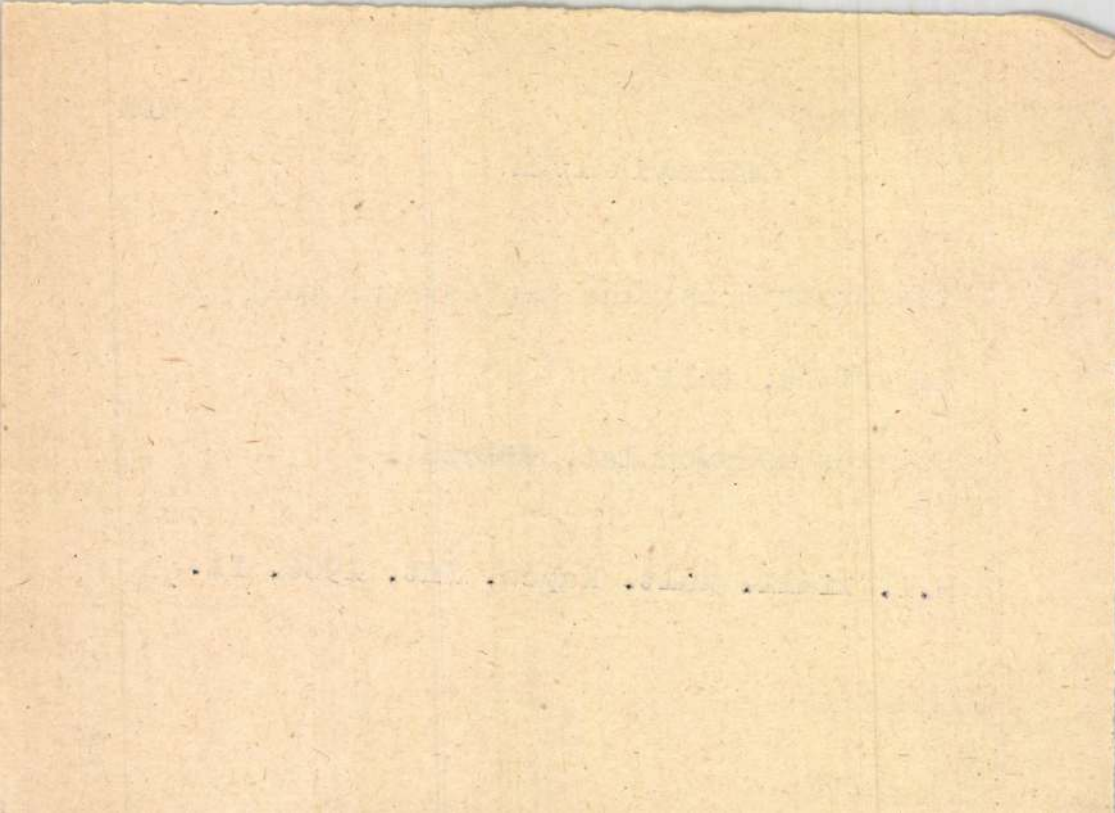
Maszyik Iván

Tengerparti sziklák napfényben, toll

Hegyvidék, toll

Sziklás hegyvonulat, ~~fillet~~toll

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

MDK

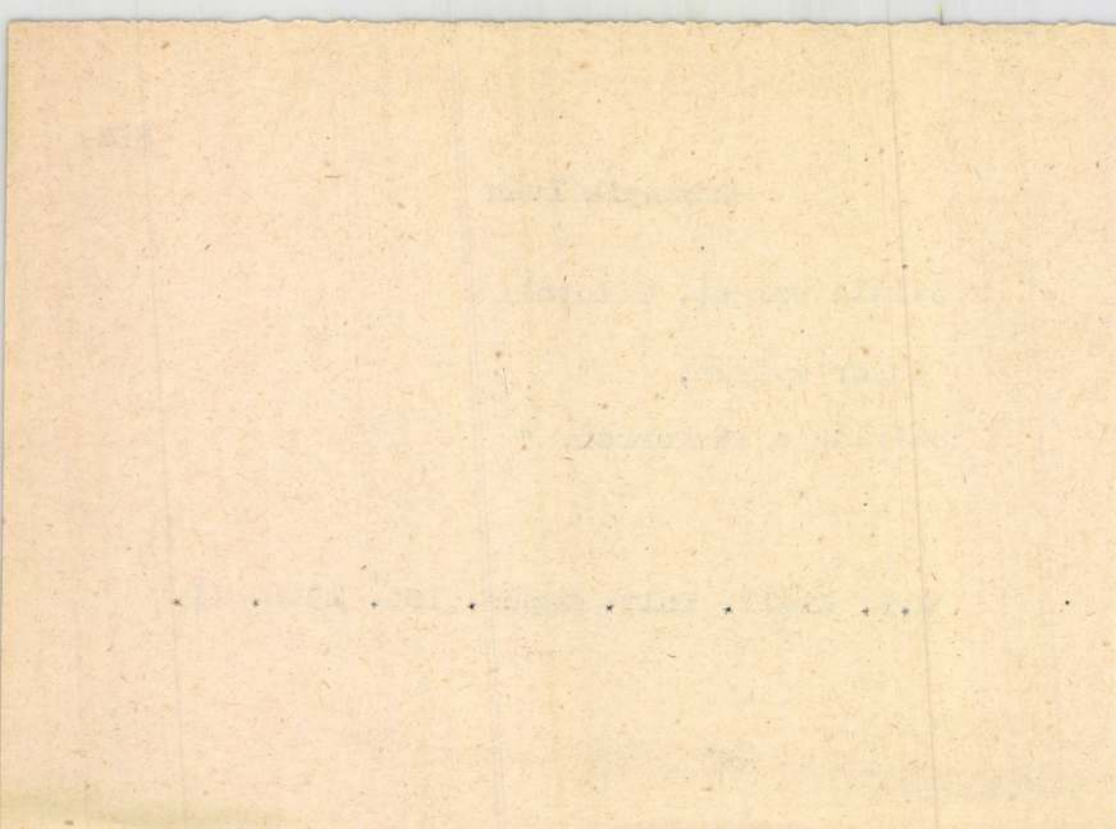
Masznyik Iván

Szikla sziget, filctoll

Tenger mélyén, "

Sziklák a tengerben, "

M.I. kiáll. Kult. Kapes. Int. 1966. II.

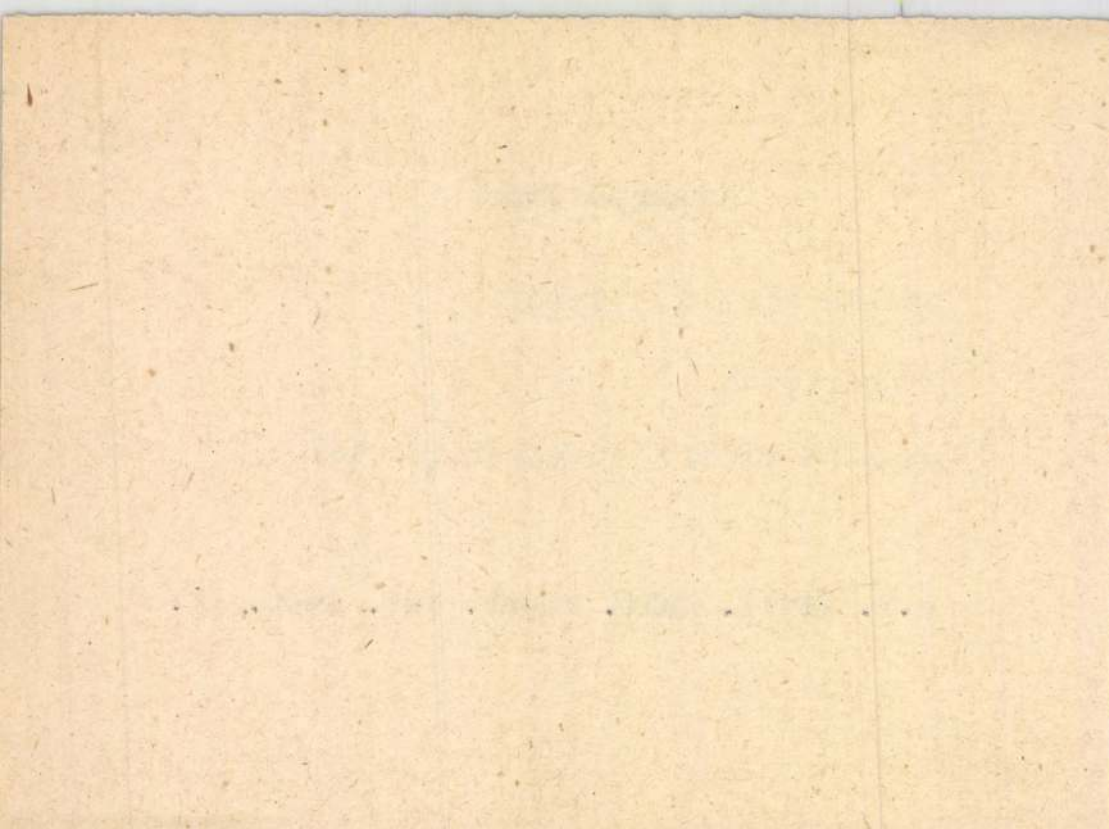
Masznyik Iván

Szikla sziget, filctoll

Tengerfenék, "

Sziklás köves táj fényárban, toll

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

MDK

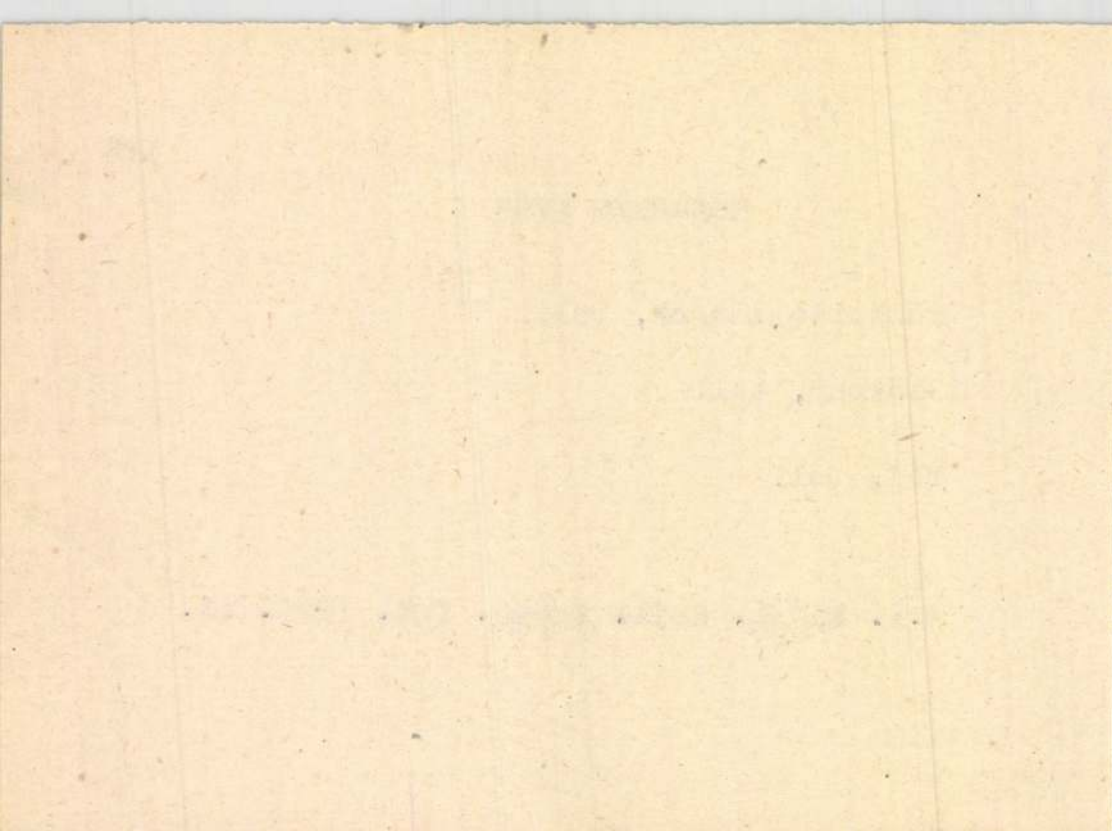
Maszyk Iván

Pusztító lángok, toll

Szökőár, toll

Táj, toll

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

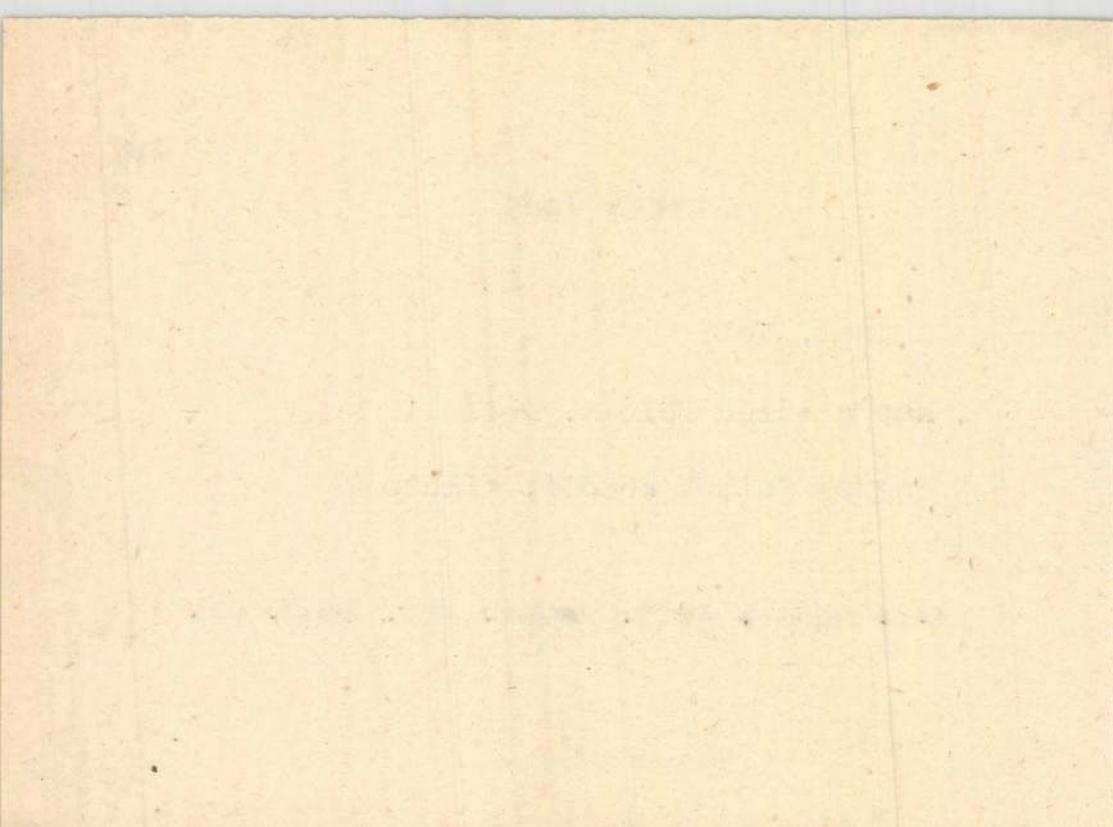
Masenyik Iván

Hajnal, toll

Nap a város fölött, toll

Hegyek felhők között, filettoll

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

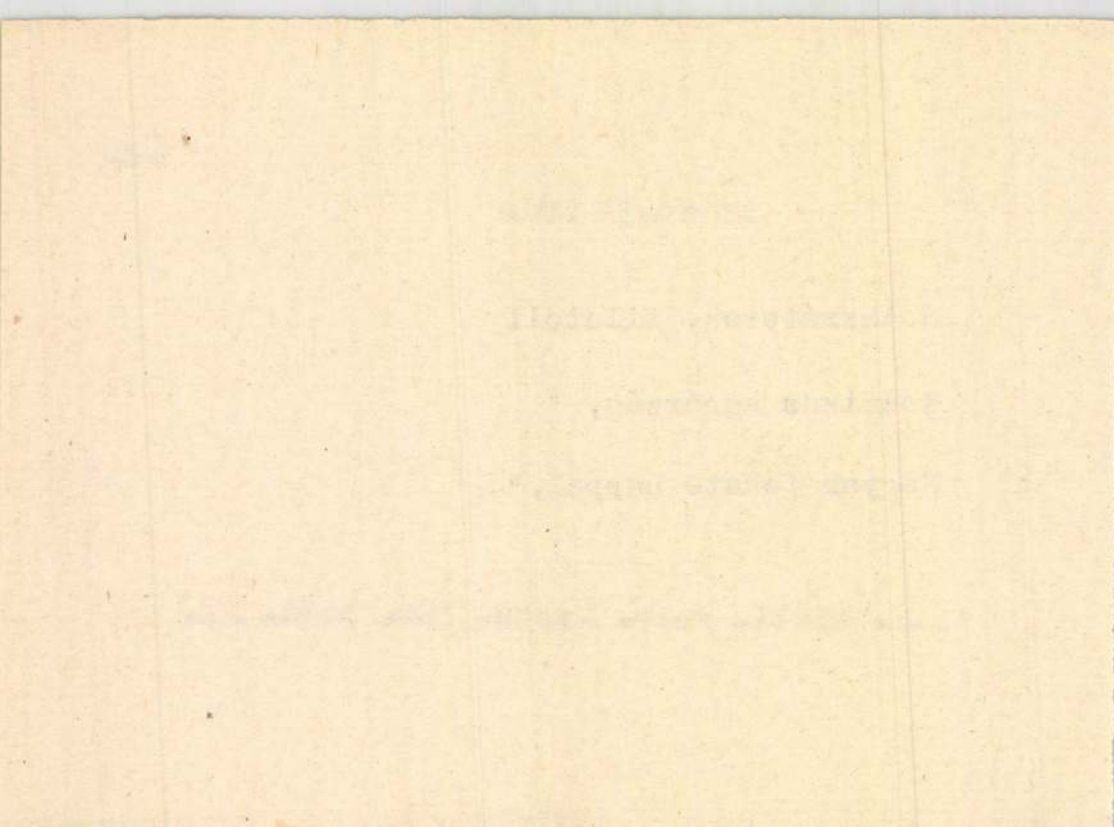
Macsnyik Iván

Holdkráterek, filctoll

Kozmikus sugárzás, "

Hegyek fekete nappal,"

M.i. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

MDK

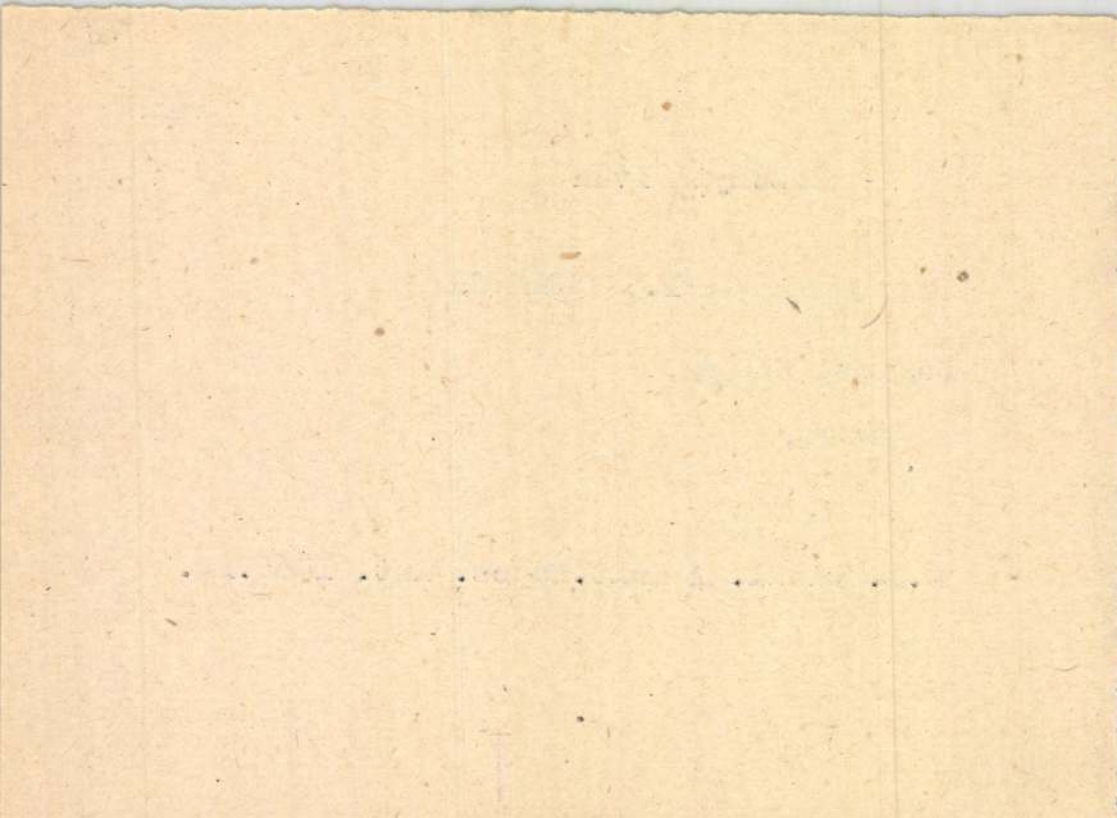
Masznyik Iván

Lux Tenebrosa D., filctoll

Bogarak világa, "

Enyészet, "

M.I. kiáll. A Kult.Kapcs. Int. 1966.II.

MDK

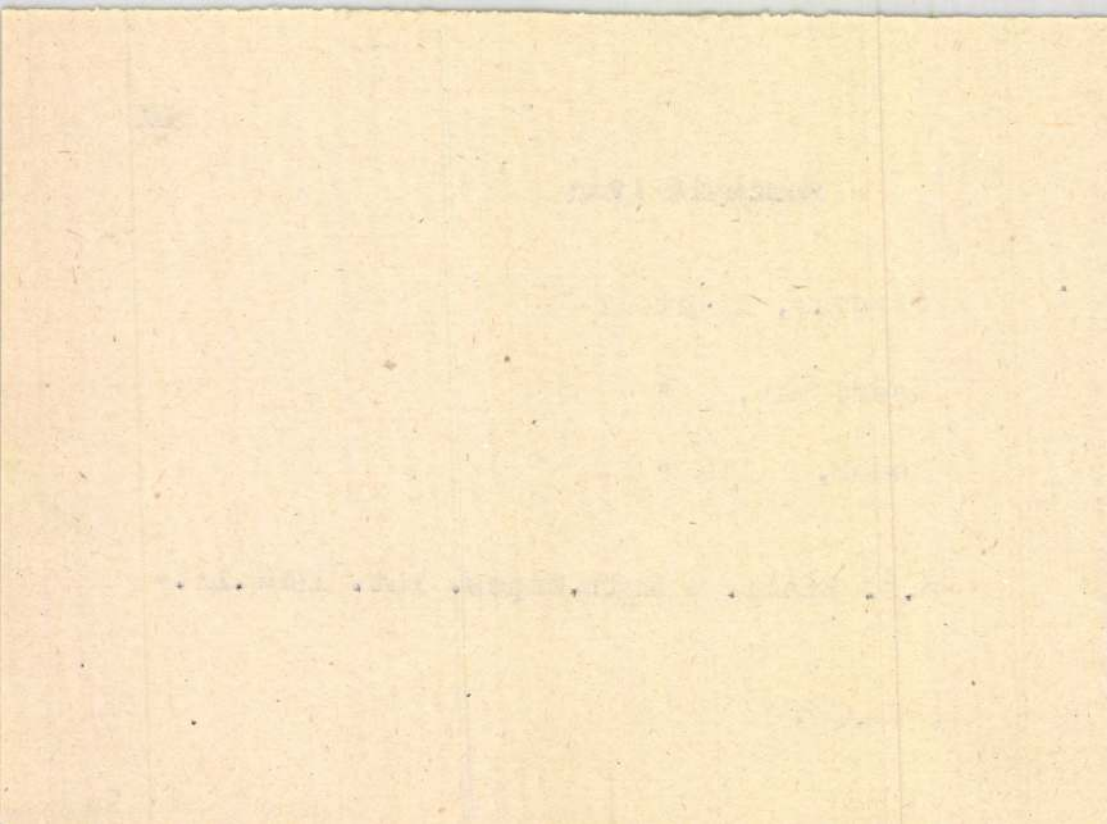
Maszyik Iván

Ősrovar, filctoll

Őserdőben, "

Romok, "

M.I. kiáll. A Kult.Kapcs. Int. 1966.II.

MDK

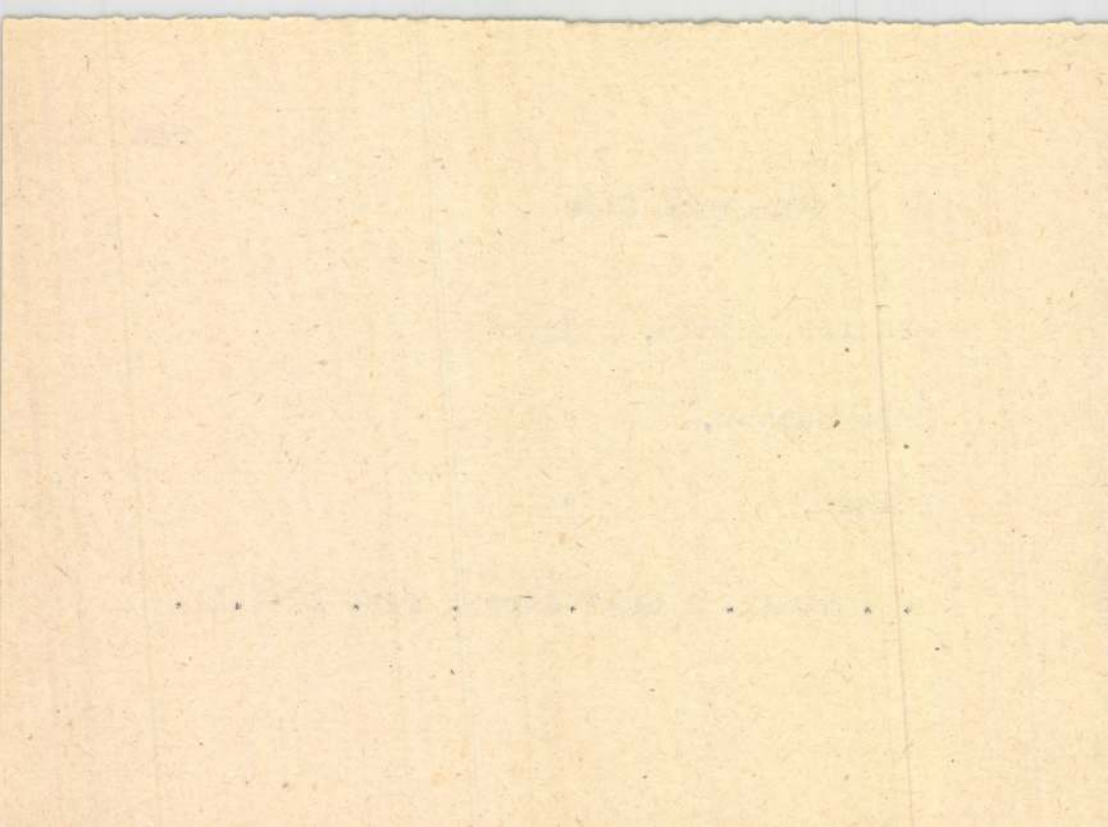
Maszyik Iván

Madarak halála, filctoll

Hajóroncsok, "

Sziget, "

M.I. kiáll. A Kult.Kapes. Int. 1966.II.

MDK

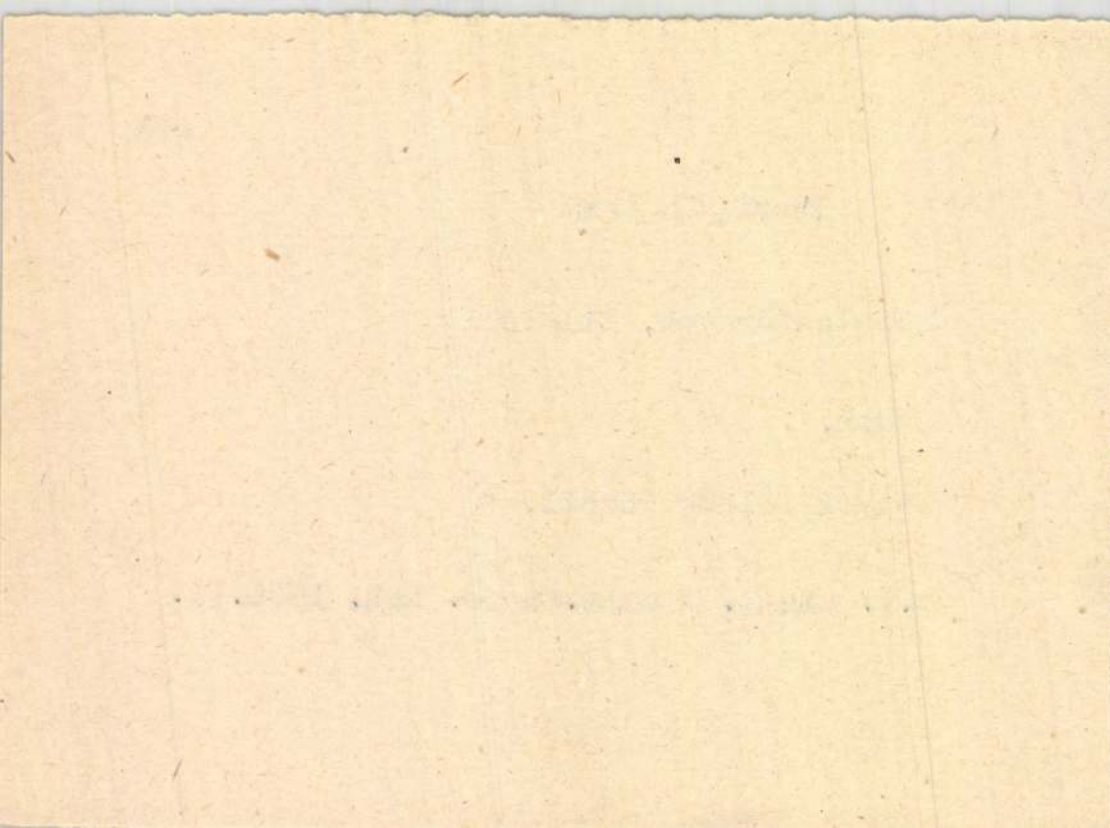
Masszyik Iván

Sziklaszörnyek, filctoll

Démon, "

Hegyek felhők között, "

M.I. kiáll. A Kult.Kapes. Int. 1966.II.

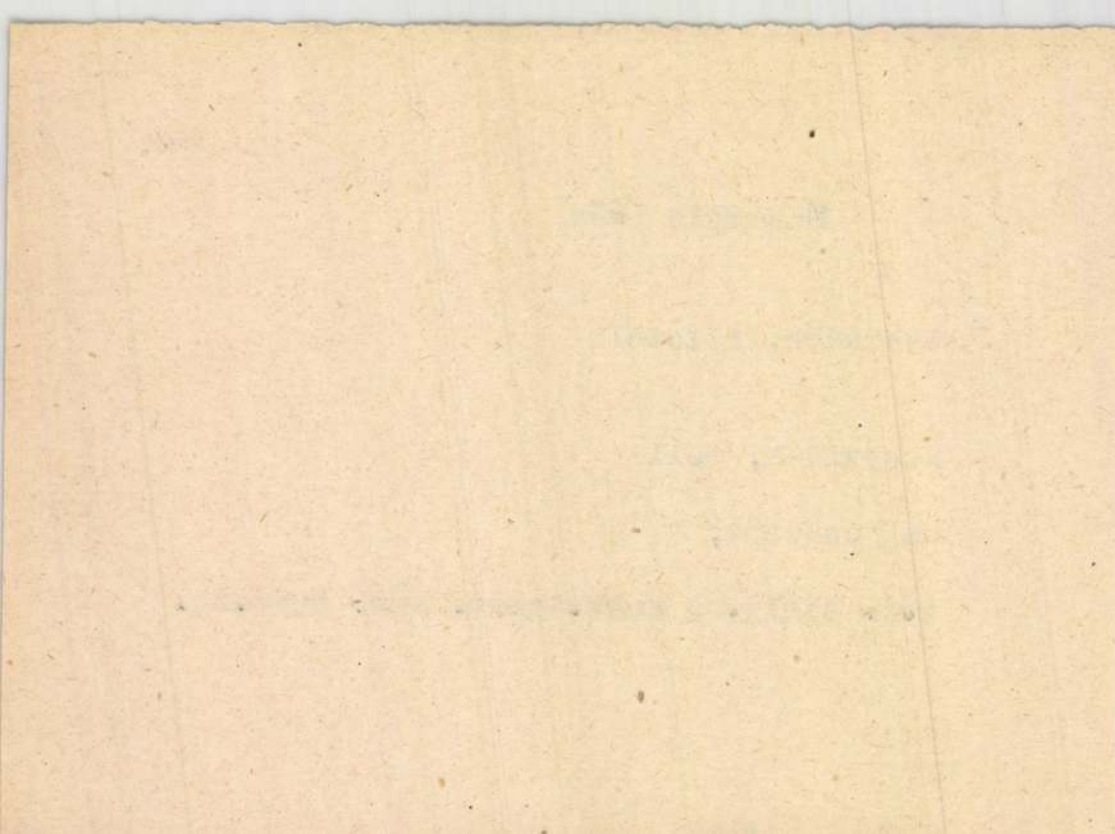
Massányik Iván

Szakadék, filctoll

Hegyvidék, toll

Hegycsucsok, "

M.I. kiáll. A Kult.Közp. Int. 1966.II.

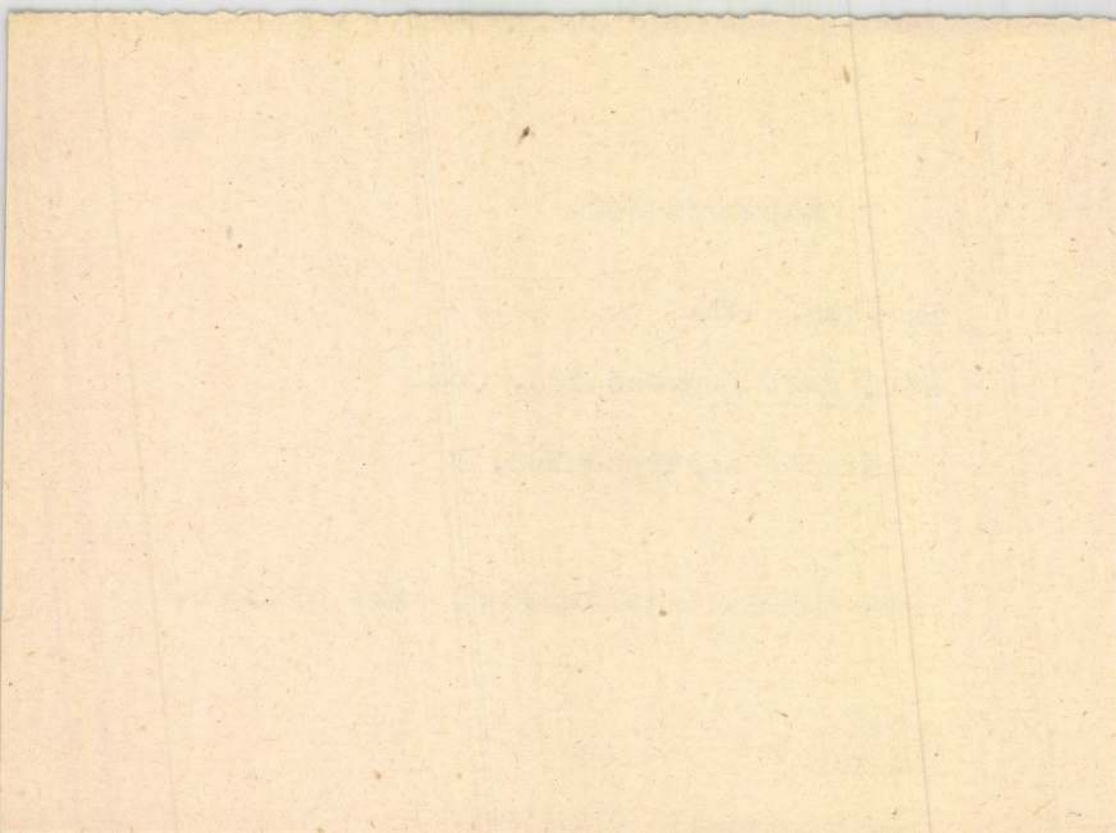
Macsnyik Iván

Emlékmű, toll

Növényzet fényözönben, toll

Vizáradat sugárözönben, "

M.I. kiáll. A Kult.Kapcs. Int. 1966.II.

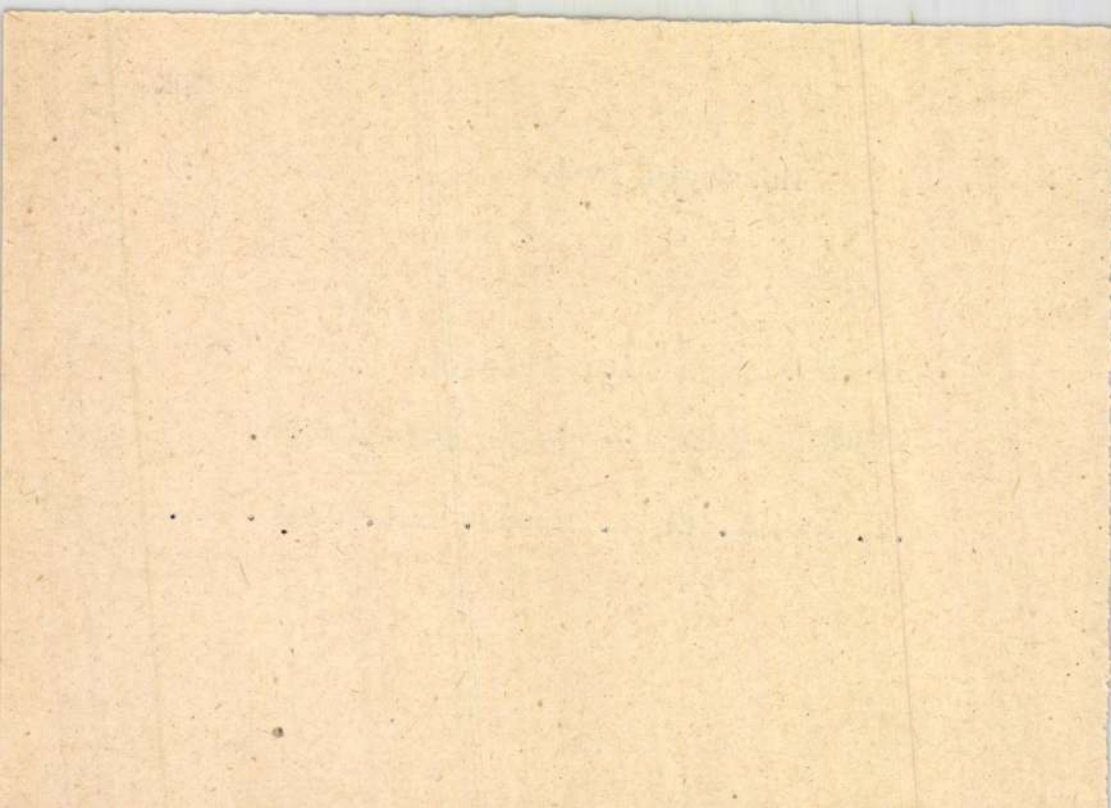
Masznyik Iván

Hegytető, toll

Lux Tenebrosa II., filettoll

Tenger mélyén I., szén, gobelinterv

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

MDK

Masznyik Iván

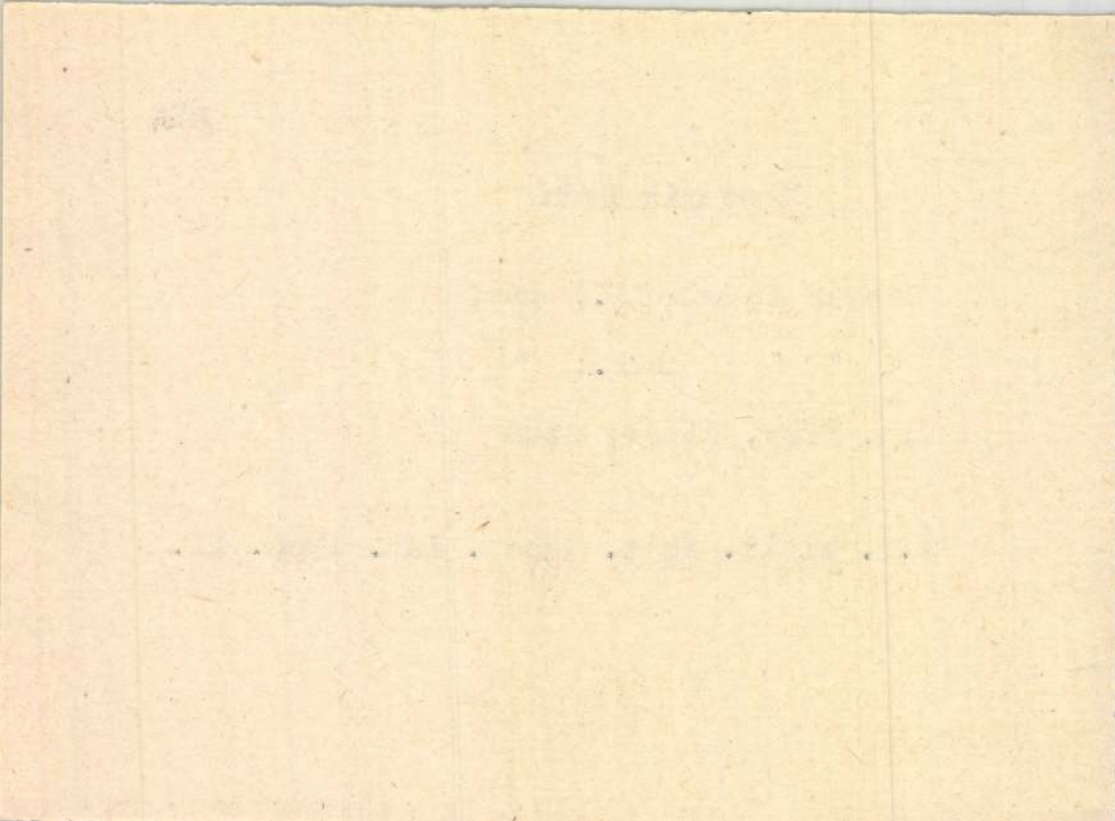
Tenger mélyén II., szén

" " III., "

Viz, fény, hinár; szén

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

W

MDE

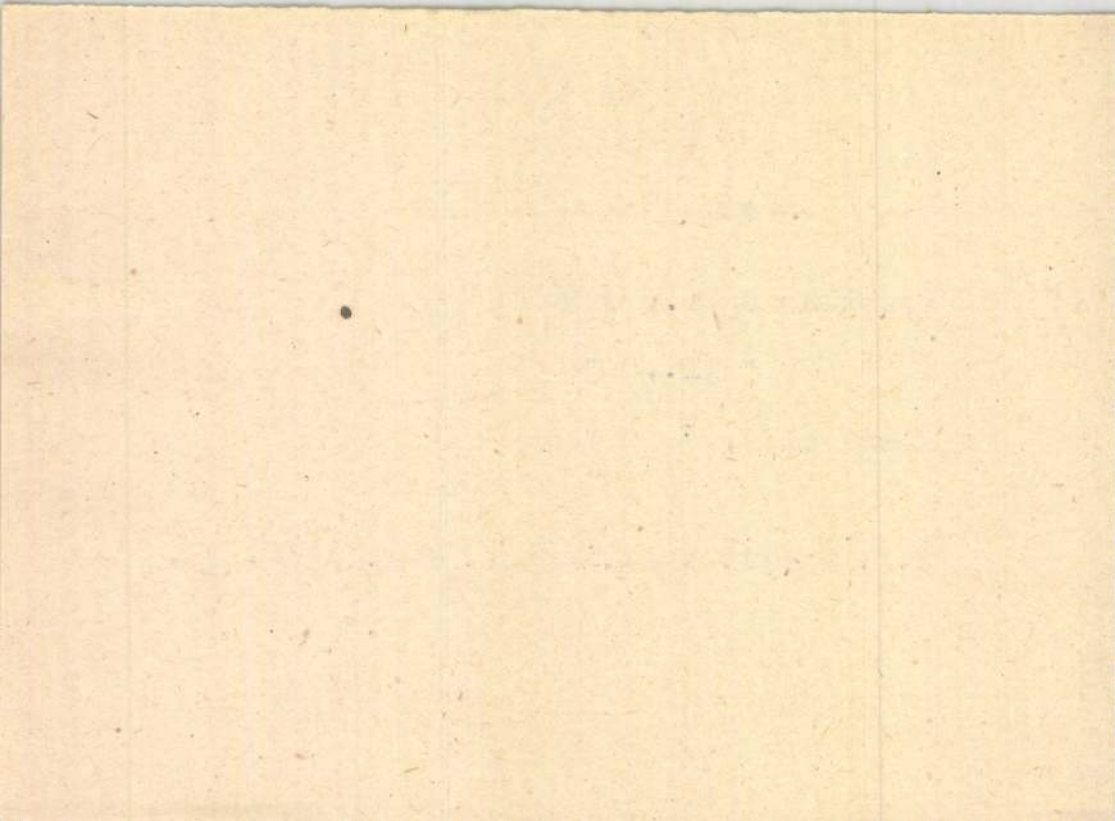
Maszyk Iván

Kozmikus ég I., szén

" " II., "

Elemi erők, "

M.I. kiáll. Kult. Kapcs. Int. 1966. II.

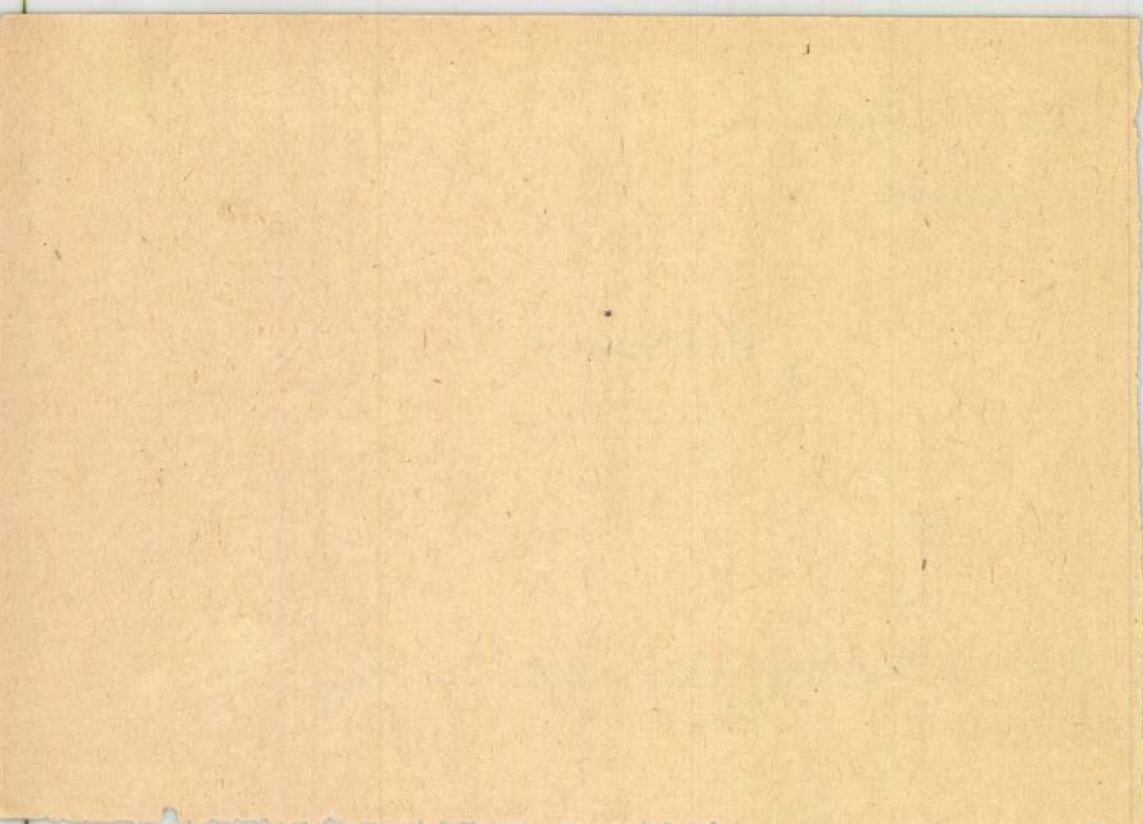

Maximiliane
grafikus

M.D.K.

"Kekéses fej"

Utólászkodalom, 1966. dec. 17 - Pápa

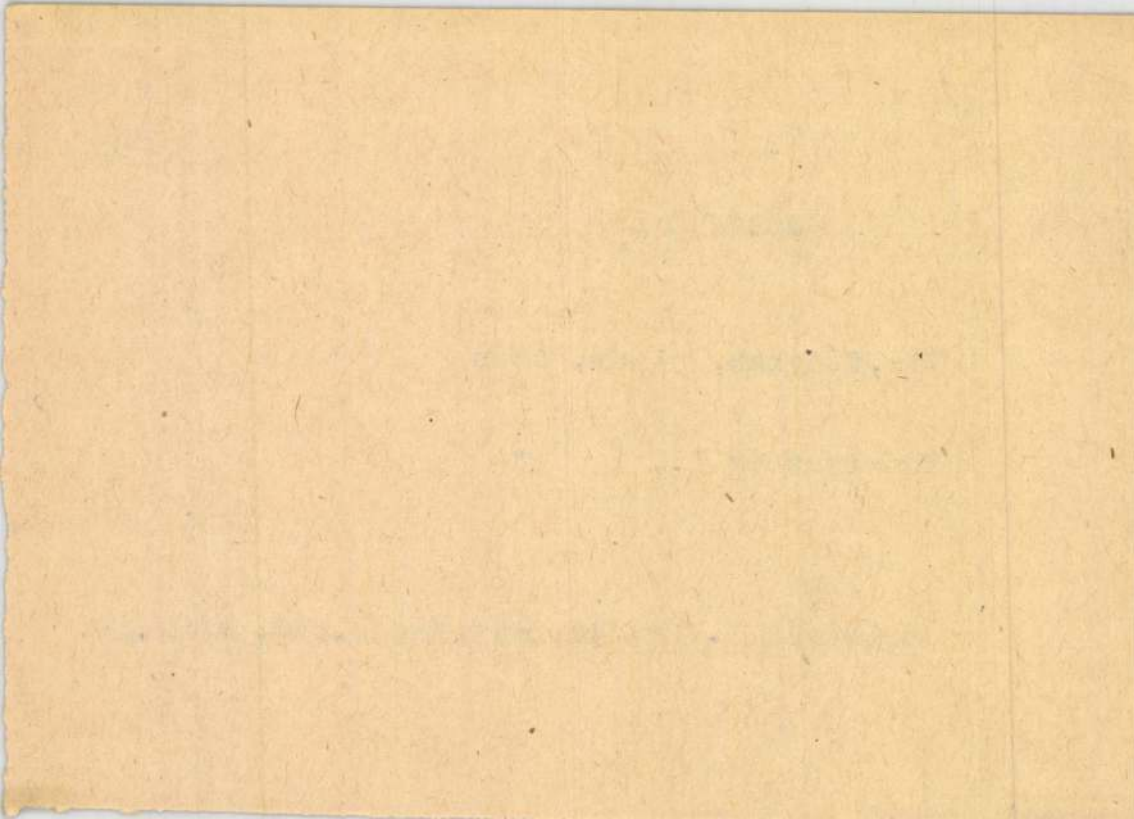
MDK

Maszyk Iván

Víz, fény, hínár, szén

Kozmikus ég I., "

Maszyk I. kiáll. Kult.Kapcs.Int. 1966.II.

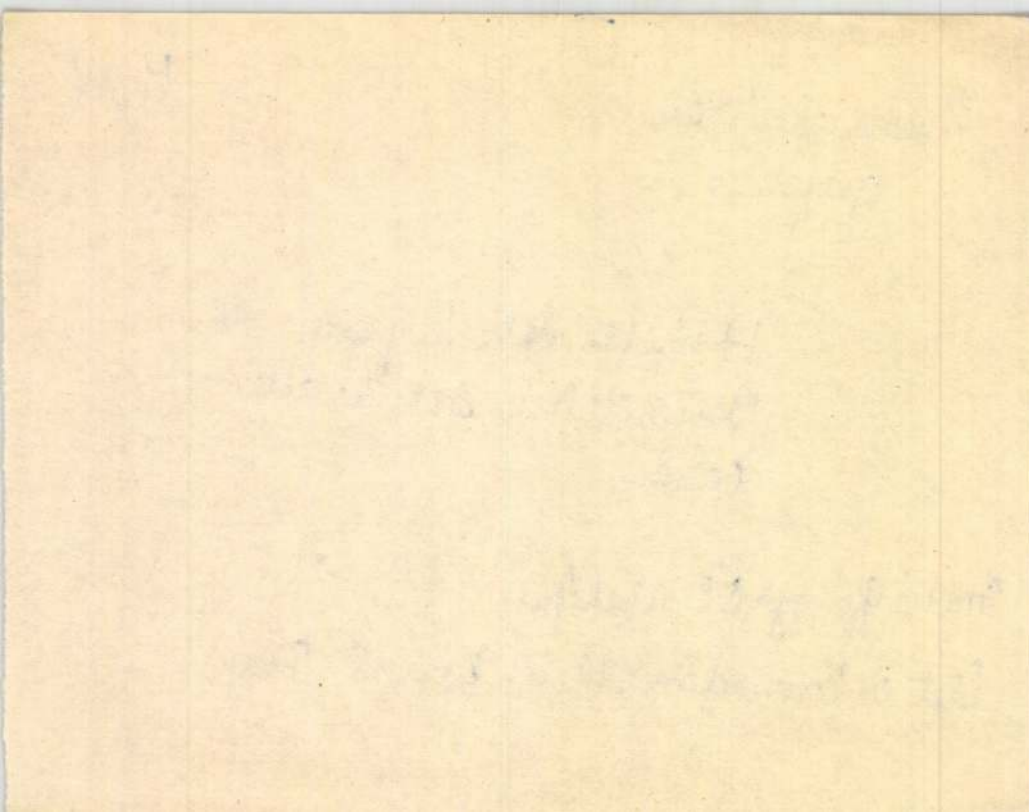
Magyar Népi
grafikus

M.D.K.

A Kulturális Kapcsolatok
Nyitáratétele az élt kiállítási -
társa.

Széké György: Élt archív

Élt és Ynocelom, 1966. február 19 - 9 lap

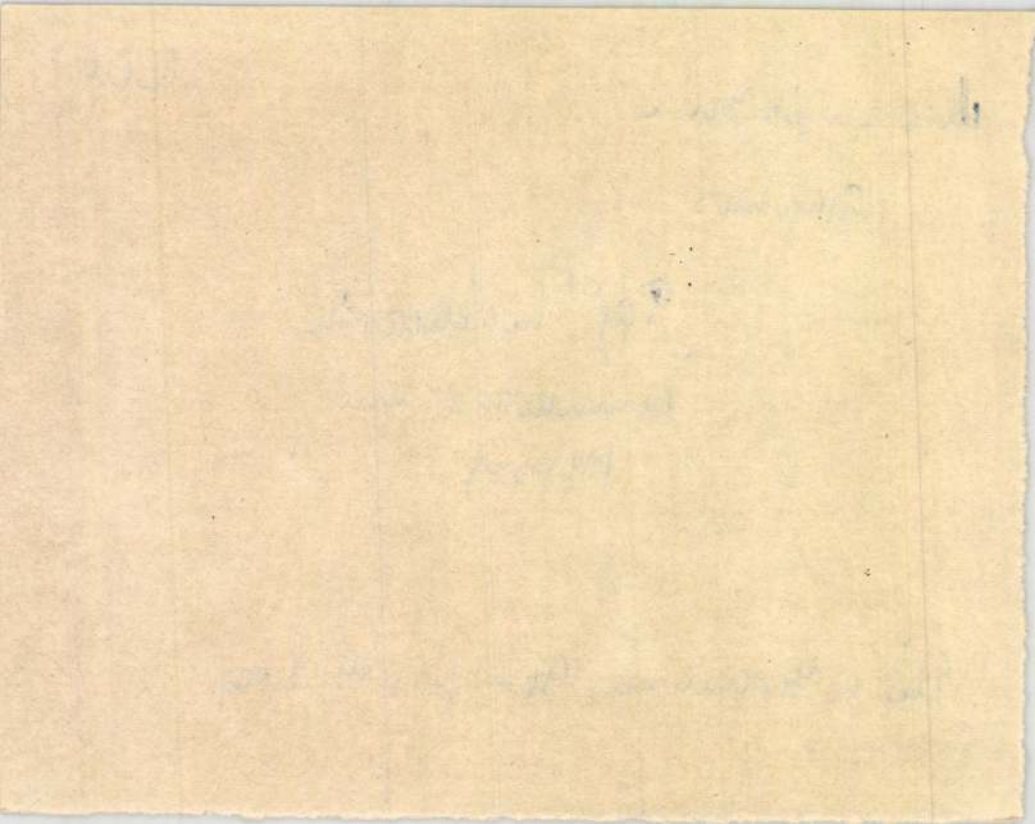
Massachusetts

Graphus

"Taj" hiállításán
benntatott mű
(repro)

Utó és Gradation, 1966. febr. 19 - E recep

M.D.L.

1021

Maszyk Iván rajza

A VÁROS FIA

A KARINTHY-EMLEKTÁBLA ALATT

Karinthy írta egyszer: „A legutóbbi másfél évszázadban tízezer ember állította magáról azt, hogy ő Napóleon; de egy közülük valóban az volt.”

Valami ilyesmi vonatkozik arra a kis-gyermekre, aki — immár nyolcvan esztendeje — ebben a házban született. Minden gyermek valami nagyot akar és nagy akar lenni, és szentül hiszi is, hogy az lesz. Ma elsősorban úrhajós, tegnap (!) pilóta, tegnapelőtt sofőr, azelőtt — a Karinthy Frigyes gyermekkorában — nyilván kocsis. Majd a sportban, tudományban, művészetben óhajt kiválni — a szerényebbek a világot kívánják megváltani, úgy általában; a magasabb törekvésűek inkább valami meghatározott munkát szándékoznak vállalni ebből. Es mire gyermekből kamasszá lesznek, már körülbelül tudják is, van, aki pontosan tudja, mi ez a munka. Karinthy Frigyes korán elhatározta, hogy író lesz. És nagyon korán az lett. Sőt. Egy friss szellemű író társa, a gyakran aforizmákat közléadó Lakatos László ezt írta róla: „Sokan azt állítják, hogy ő a magyar Swift. De nem így van — ő a magyar Karinthy.”

A világirodalomban nem rokontalan, a magyar irodalomban nem gyökértelen, de a legeredetibbek közt is páratlan eredetiségű író lett Karinthy Frigyes. S ami a követőket illeti — már annak idején, életében, s a jelenben és jövőben még hányan! képzelték és fogják képzelni magukról, filozófus-írók, humoristák, hogy ők Karinthy Frigyes. Egy közülük, ő maga, valóban az volt.

Viszont — ha hihetünk egy vallomásának
nem állt neki Híres Tanár úr ké-

középkola padjába
közli szomszédjával,
már felnőtt, már ki
lájába”, amiről Let
beszélni — (egyébként
az „Egygyűrűk” Lenk
finomtollú költő volt
féleképpen lehet te
utódoknak, mint Kar
ványoknak, mint az
lett és elfogulatlanu
ismert író társakkal
tőle, de nem érzi jól
hogy mégsem huszon
nem tizenhat éves itt
még nagyon so
noha a tizenhat éves
helyesen — azt jelöli
csinálnom a mértani
nem a történelmet...
írja: „...és közben ge
ami nagyszerű és cso
szén még csak tizenh
ez az utóbbi terve aká
hető. Mert a tizenhat
ő mindig is tenni a
küzdelmét, a szép és
dógsáért, amit a „T
emberrel” című örök
novellájában jelölt ki
sában a fiatal ember
mindest szemrehány
vele és ő zavartan
tudjuk, hogy nem kel
igenis nagyon sokat
és okos igazságok,
előbbrevitelének dolg
még kamaszkorában
korában — egy okk
tontan nézzünk erre
getett.

Nem ha hihetünk

Magyar Hirdetés
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petöfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Magyar Hirdetés
JÖVŐ MÉRNOKE

1967 OKT 21

A látás művészete

címmel Masznyik István előadássorozatot tart az érdeklődők számára. A hat előadásból álló sorozat felöleli a kompozíció, a feszültségkeltő eszközök, a festői és a zenei kompozíciókban, a fogalmi és látványyszerű ábrázolás, a harmonikus és a diszharmonikus a művészetben, a modern esztétikum sajátosságai, valamint az ábrázolóművészet — absztraktművészet fogalmi körét.

Az előadások a „HÉJ”-ben, az E épület „A” előadótermében vannak.

Miért van szükség ilyen előadásokra?

— A képzőművészet — mondja Masznyik István — igen csalóka művészeti ág. Az ember azt hinné, az összes közül a legkönnyebben érthető. Valójában azonban megértéséhez és lényegéhez való közfelférkőzéshez nagy önismertetre és magas vizuális kultúráltságra van szükség. A látás „e művészetének” kialakításához szeretném hallgatóimat közelebb segíteni.

— K —

Faint, illegible text on a yellowed, rectangular piece of paper, possibly a letter or document fragment, with some bleed-through from the reverse side.

i pár című darabját mutatták
m irodalmi presszójában, és az
ban.

Miklós főiskolai hallgatók.

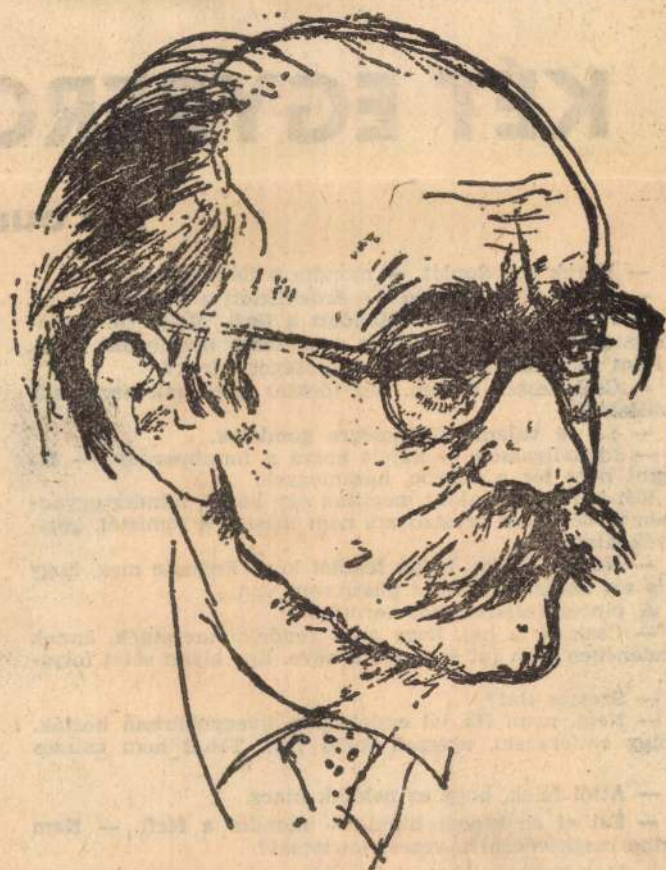

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1967 DEC 3 0

1021

Maszyik

Iván

Maszyik Iván rajza

ÖRKÉNY ISTVÁN

KÉT EGYPERCE

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

Masznyik Iván
JÖVŐ MÉRNÖKE

Masznyik Iván rajzai

Assisi

Masznyik Iván adjunktus, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem rajzi tanszékének művész-tanára az elmúlt év őszén két hónapot töltött Olaszországban a Művelődésügyi Minisztériumnak az egyetem által javasolt ösztöndíjával.

Sziklás táj

Tanulmányi útja rendkívül változatos volt. A művész bejárta Rómát, Firenzét, Nápolyt, megismerte és magába szívta Velence, Ravenna, Arezzo, Sorrento, Pompei, Analfi minden szépségét. A mediterrán táj, a városok, a hegyek, a tenger emlékképei azóta különös, szurrealisztikus alkotásokban rögzítődtek.

Tengeri világ

Ezekből a művekből a jövő évben önálló kiállítást rendez Masznyik Iván, valószínűleg a Dorottyai utcai Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében

A

METEOROLÓGIAI

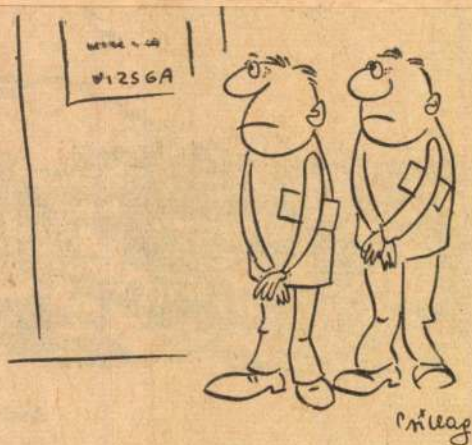
INTÉZET

JELENTI

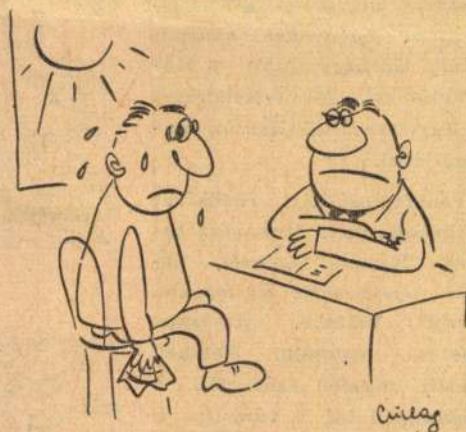
Csillag Ferencné rajzai

Derős idő

Frontátvonulás

...meleg napokkal

Dr. Masszonyi László
művészettörténész.

1021

- 27 -

1973.VI.23.Petőfi, 10.05 /11/ KJ

Szombat délelőtt

- Most hallgassanak meg néhány információt Juhász Judittól és Győrfi Miklóstól
- Van már programjuk ma délutánra E Nincs ? Ha megengedik szívesen ajánlunk egyet.
- A Százados uti művész telepet bizonyára kevesen ismerik. Nos a TIT ma délután 16 órától sétát rendez. Mindössze 6 forintos belépő díj ellenében és Dr.Masszonyi László művészettörténész vezetésével bepillantást nyerhetnek a művész telep életébe. Akik eljönnek ma délután 4 órakor a Százados utca 3.sz. előtt találkozhatnak
- A művész telep megközelítése a 19-es busszal a Kerepesi ut és a Hungária krt. sarkán kell leszállni és csak néhány métert kell visszafelé sétálni. Még egy jó tanács. Akik Tihanyban üldnek ne mulasszák el megnézni a Kondor Béla műveiből rendezett kiállítást.

1501

Handwritten notes in the right margin, possibly including the name 'Karl' and other illegible text.

- 12 -

1903. VI. 23. Budapest, 10. 02. 1903

Bejegyzés

- Most bejegyzem egy néhány tizedesnyi...

...

- Von egy...

...

- A...

...

...

...

...

- A...

...

...

...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1968. 05. 14.
Masznyik Iván

102A

Masznyik Iván: Szakállas fej

Amikor kijöttem a Szovjet-unióba, jelmondatként magam elé írtam: Nem lehet rossz az az ország, amit egy egész nép szeret. Nem kerestem sehol ismerős, „európai” ételt, megettem mindent, amit elém tettek, a tejfeles halakkal éppúgy, mint a gránátalmával. Mégis, némi aggodalommal készültem a rám váró megpróbáltatásra.

Es itt — úgy látszik — az egész fejszámom nekem kell megennem. Bár úgy hallottam, hogy a birkaíz az határozza meg, hogy milyen füvet legel, s állítólag a kazah birka az első között van a világon... Mégis, némi aggodalommal készültem a rám váró megpróbáltatásra.

Alkonyodik. A patakban, amelyen négy gerenda helyettesíti a hidat, két fiatal lány sötétkék halásznadrágban, színes blúzban mosogatja a lábát. Most indulnak haza a munkából.

A faluban iskolás gyerekek csoportjával találkozunk. Cipő, bőrtáska, kerek, vidám arcok.

Lekanyarodunk a főutcáról s

KUBAI KRÓNKA

Kubai film

Sorsdöntő napok

BEMUTATÓ: DECEMBER 22.

(palackos), kredenc és asztal.

Az udvar közepén, kövek közé állított bográcsban — „kazán” a neve — fő a birka. Fél szemű, hosszú szakállú, fehér ingű öregember — az einök apja, vagy apósa, úgy mutatták be, hogy a „papa” — kis számlin üldögélve rakja alá a tüzet s nagy fűzőkanállal néha megkevergeti. (A mi alföldi birkatenyésztőink szerint a birkagulyást nem szabad kevergetni, csak rázni. Vajon ők tudják-e jobban, vagy a kazahok?) Az öreg kazah egy szót sem tud oroszul, még a zdraszt-vujtyét is le kell neki fordítani. Mellette két hatalmas szamovár az udvar földjén, azokban is ég a tűz, azt is az öreg táplálja. A nyárikönyha falának támaszkodva az öregember felesége ül a földön, körülötte három egyforma koszos kisgyerek, az unokák. A legnagyobb sines több három évesnél. A hosszú hajú, kendő nélküli öregasszony meglepő férfiasan szorít velem kezét.

Három falépcső vezet fel a fakorlátos verandára. A falon bádoggal víztartó — vödörrel kell feltölteni —, kis csapon folyik belőle a víz. Alatta lavór, szappan, törülköző — mindannyian kezet mosunk s máris betessékelnek bennünket a házba.

Szőnyeg — mindenütt

A ház három- vagy négyszobás s amelyet még itthon is keveset láttam, a pincéből központi fűtéses. A vendégszobában áll egy nagy asztal — tizen elférünk körülötte —, mellette a falnál pamlag, körülötte székek. Az egyik sarokban háromajtós szekrény, a középső ajtón földig érő tükör. A másik sarokban üveges pohárszék, benne porcelán-készlet, üvegpoharak, ez-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Masnyik Iván

Magyar Ifjúság

1965 NOV 12

Plakátok az aulában

Szeptember végén plakát-pályázat felhívással fordult a hallgatókhoz az Építőipari- és Közlekedési Műszaki Egyetem KISZ-bizottsága. A két téma: a szennyves vietnami háború elleni tiltakozás és november hetediké méltó megünneplése volt...

— Karonként hirdettük meg a versenyt, mivel karonként más és más a hallgatók képzőművészeti felkészültsége... — mondta Kádár Lehel, az EKME KISZ-titkára. — Az építész-kar közel áll a képzőművészethez, a mérnök-kar már kevesebb rajzkészséggel és gyakorlattal rendelkezik, a közlekedési-kar hallgatói pedig nem rajzolnak. De ezen kívül kiírtunk egy kiemelt, összegyemeli díjat is!

Október 29-e volt a határidő, s a KISZ-bizottság kellemes meglepetésére: harmincnégy pályamű érkezett be! Még aznap délután összeült a hat tagú egyetemi zsűri, amelyben a kornoly szakértelmet a rajzi-tanszék képviselte: Masnyik Iván,

Deák László plakátja

Rozsnyai Zoltán és Nemesi Antal személyében... A zsűri tizenegy plakátot díjazott, s ezen kívül még tizenkét plakát kapott dicséretet és jutalmat.

Az EKME KISZ-bizottságának ki-

emelt első díjat egy ötbéves építész-hallgató — Deák László — vitte el: vietnami témájú, szuggesztív hatású, kevés szóval sokat mondó plakátja-val...

(S. A.)

Fellé-
a Bala-
boltunk,
gettünk
sztalat-

Judit

Két évvel
meg Kecsk
fokú okta
diákjainak
művelődési
eredményes
klub a diák
ja össze, a
sági klubba
méltóan —
nalúak a
melyeket sze
tartanak 100-
vételével.

DMÉNYHIRDETÉS

Özponti Bizottsága és a MOKEP orszá-
got hirdetett ez év áprilisában a „Hét-
zmus” c. film gondolatainak és műve-
inek feldolgozására.
Bizottság a legjobb 75 egyéni és 11 kol-
munika közül a következőket jutalmaz-

pályázat országos díját (televízió vagy
a kollektíva választása szerint) az
önvédségi alakulat „1. sz. kollektívája”

gjobb egyéni pályázó:

álln, Győr, Kazinczy Ferenc Gimnázium
pisk. IV. o.; Nával Anikó, Békéscsaba,
c Gimnázium IV. oszt.; Pörös Géza, Pécs,
Gimnázium IV. oszt.; és Szarvas Gá-
borszentgyörgy az Expressz Ifjúsági Uta-
ilveszteri útján vesz részt Varsó—Kra-
kn, 1966. december 28.—1967. január 5.

izottság külön díját nyerte el:

rgy, Debrecen; Láng András honvéd és
oet, Debrecen, Kossuth Gyakorló Gim-
oszt.

ot kiíró szervek Dicsérő Oklevelét kap-

z/A honvédségi alakulat „Forum 66.” kol-
lyóri Szamuely Közgazdasági Szakközép-
oszt. kollektívája, Horváth Katalin,
örkény Gimnázium IV. oszt. Hübler
rhatalom, Lichtmann Tamás, Debrecen,
Gábor Közgazd. Technikum IV. o.,
BM Karhatalom, Megyeri Ferenc,
erenc Gimn. I. oszt., Pintér Dezső,
Dr. Samu István, Békés, Somogyi
és Sulyok Kálmán honvéd.

Rendkívül gazdag tartal-
lommal jelent meg az új-
ságot olvasók immár hagyó-
mányos, évről-évre kiadás-
ra kerülő évkönyve. Az el-
múlt év című fejezet nem-
csak a világ térképén be-
következett változásokat is-
merteti, s nemcsak a fon-
tos nemzetközi események-
hez fűz kommentárt, ha-
nem igen érdekes tudomá-
nyos-műszaki naptárt ad, s
ezenkívül egyúttal megem-
lékezik az év nevezetes ha-
lottairól is. Az évkönyv tö-
vábbi fejezetei áttekintést
nyújtanak a világ országai
politikai és gazdasági hely-
zetéről, s ugyanakkor szá-
mos, fontos adatot ismer-
tetnek hazánkkal kapcsola-
latosan is. (Kossuth Könyv-
kiadó)

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

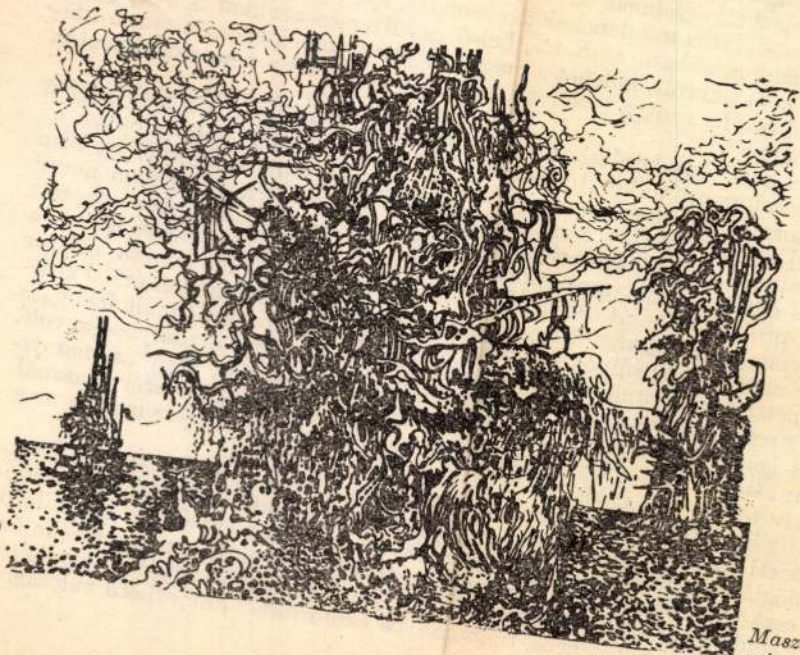
1966

1. Q.

VALÓSÁG

Mányus Iván

1021

Maszyik Iván
rajza

zemet arató temek nyújtja történelmi eseményeket
bebiztosítja kedvencének a győzelmet. A harmadik: a
kobold módjára, támadja, nevetségessé teszi az ellent
elbukik. A helyes módszer az — fejtette ki Szabad Győr-
tokat a maguk valóságában tárja fel a kutató, s aztán
ha úgy tetszik, kifejezheti érzelmeit is.

Hanák Péter kandidátus mindenekelőtt elismerte
nyos fajta pesszimizmus abban, amit írt, belső egy-
akiknek küzdelme nem sikerült, jóllehet a magyar törté-
latot »adhattak volna«, ha azok a bizonyos »objektív-
volna meg őket benne».

Mód Aladárnak az Ady-kérdésben válaszolva kifejtette azt a nézetét, hogy a
marxista történettudomány akkor töltheti be hivatását, ha nem mindig éppen az
adott politikai korszak követelményeivel méri és értékeli újra a múltat, ha nem nevez
formál mindig új és különböző Kossuth-képeket és Ady-portrékat, ha nem nevez
pesszimiztának minden olyan koncepciót, amely nem illik bele a mai naphoz adaptált
történetírásba, s optimistának, ami éppen beleillik. A kérdés egyébként felveti a
Révai-értékelés problematikáját is. Kétségtelen, hogy Révai alkalmazta először
magas elvi színvonalon a marxizmust a magyar történelemre, ily módon óriási érde-
mei vannak, de ugyanakkor súlyos felelősség is terheli, mert prekoncepciót felfogása
marxista történettudományunk továbbfejlődésének is egyik fő akadályozója volt.

Hajdú Tiborral a pártosság kérdésében vitatkozva kifejtette, hogy „a marxiz-
mus nem azért igaz, mert a munkásosztály álláspontján áll, hanem azért használ-
hatja fel a munkásosztály a maga igazságos és haladó harcában, mert igaz és meg-
felel az objektív történelmi valóságnak”.

Végül pedig ismertette álláspontját abban a kérdésben, hogy megismerhető-e az
objektív történelmi valóság. Véleménye szerint igen, de csakis akkor, ha a történettudo-
mány metodológiájában tovább fejlődik, ha a XX. század tudományainak leghaladóbb
módszertani eszközeit, bizonyítási eljárásait, a struktúrák kutatásának, a mechaniz-
musok összehasonlításának stb. módszereit beiktatja a maga tudományába, hogy minél
jobban megközelíthesse a felmérhető, tudományos eszközökkel kifejezhető valóságot.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 11 7 V

JÖVŐ MÉRNÖKE

Masznik Iván

Tárlatlátogatás

Remekművek a bécsi Albertinából a kiállítás megtekintése, Masznik Iván festőművész vezetésével — november 13-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor.

Találkozás: a Szépművészeti Múzeum főbejáratánál.

pártforum megvizsgálja saját
tevékenységét. Nem öncélú
vizsgálódásra, egyszerű re-
gisztrálásra gondolunk, ha-
nem alapos, a jövő felada-
tait és lehetőségeit is tekin-
tő elemzésre. Ennek a folya-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

EGÉSZSÉGÜGYI
DOLGOZÓ

Ujváry Géza

1967 APR - 1

5

1021

Ujváry Géza
1967

300 ágyas kórházat szállítunk a Szovjetunióba

A Medicor Művek vezérigazgatója Moszkvából történt hazaérkezése után elmondotta, hogy jelentős megállapodásokat kötött a Medexport Külkereskedelmi Vállalattal. A többi között a Medicor Művek egy 300 ágyas tüdőkórház teljes berendezését szállítja a

Szovjetunióba. Ezenkívül több mint egymillió rubel értékű műszer szállítására is szerződést kötöttek, továbbá meg egyeztek abban, hogy szovjet egészségügyi küldöttség érkezik hazánkba műszaki-tudományos együttműködést szolgáló tanácskozássra.

Az Egészségügyi Technikusok Világszövetségének III. Világkongresszusa

A chilei Santiagóban tartotta meg hatnapos III. világkongresszusát az Egészségügyi Technikusok Világszövetsége. Díszelnök Eduard Frei Montalva köztársasági elnök volt, az elnökségben több miniszter vett részt. A kongresszus szervezési kérdéseken kívül foglalkozott az egészségügyi segítségnyújtás, a rehabilitációval, a fizioterápiával, az egészségügyi neveléssel és egészségügyi felvilágosítással. A témák hét előadásban és számos kerekasztal konferencián kerültek megvitatásra. Az előadók nagy többsége latin-amerikai volt, de képviseltették magukat az európai és afrikai országokból is.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

EGÉSZSÉGÜGYI
DOLGOZÓ

Masanyik Iván

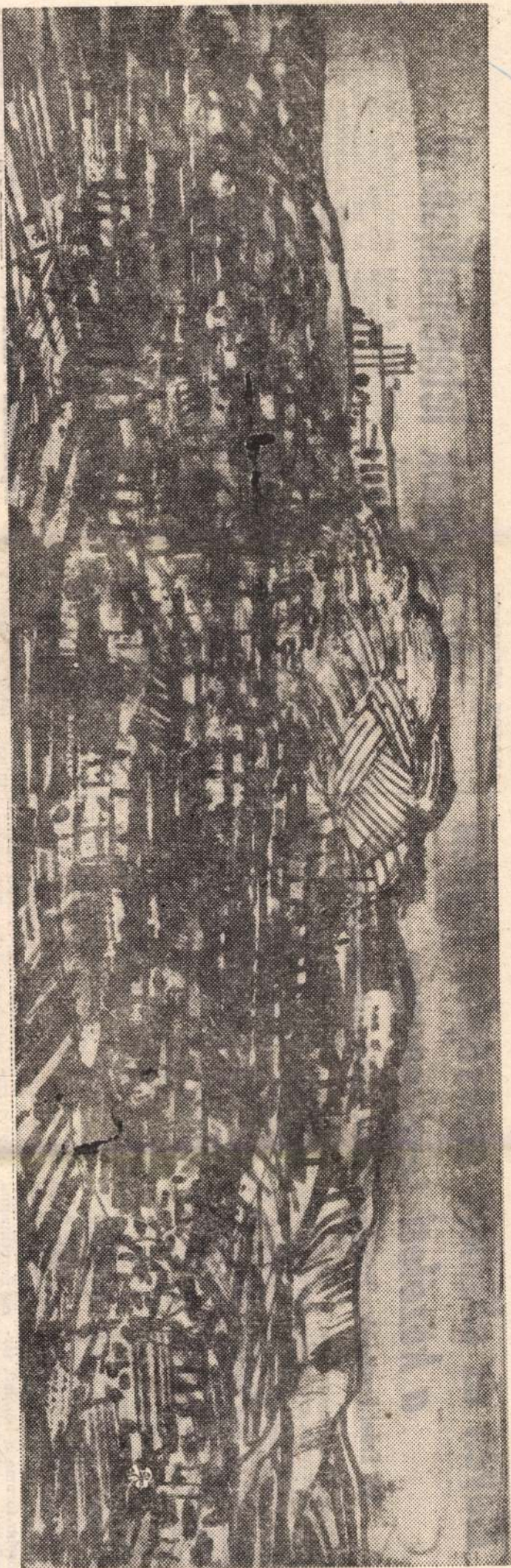
1937 FEB - 1.

A

1021

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

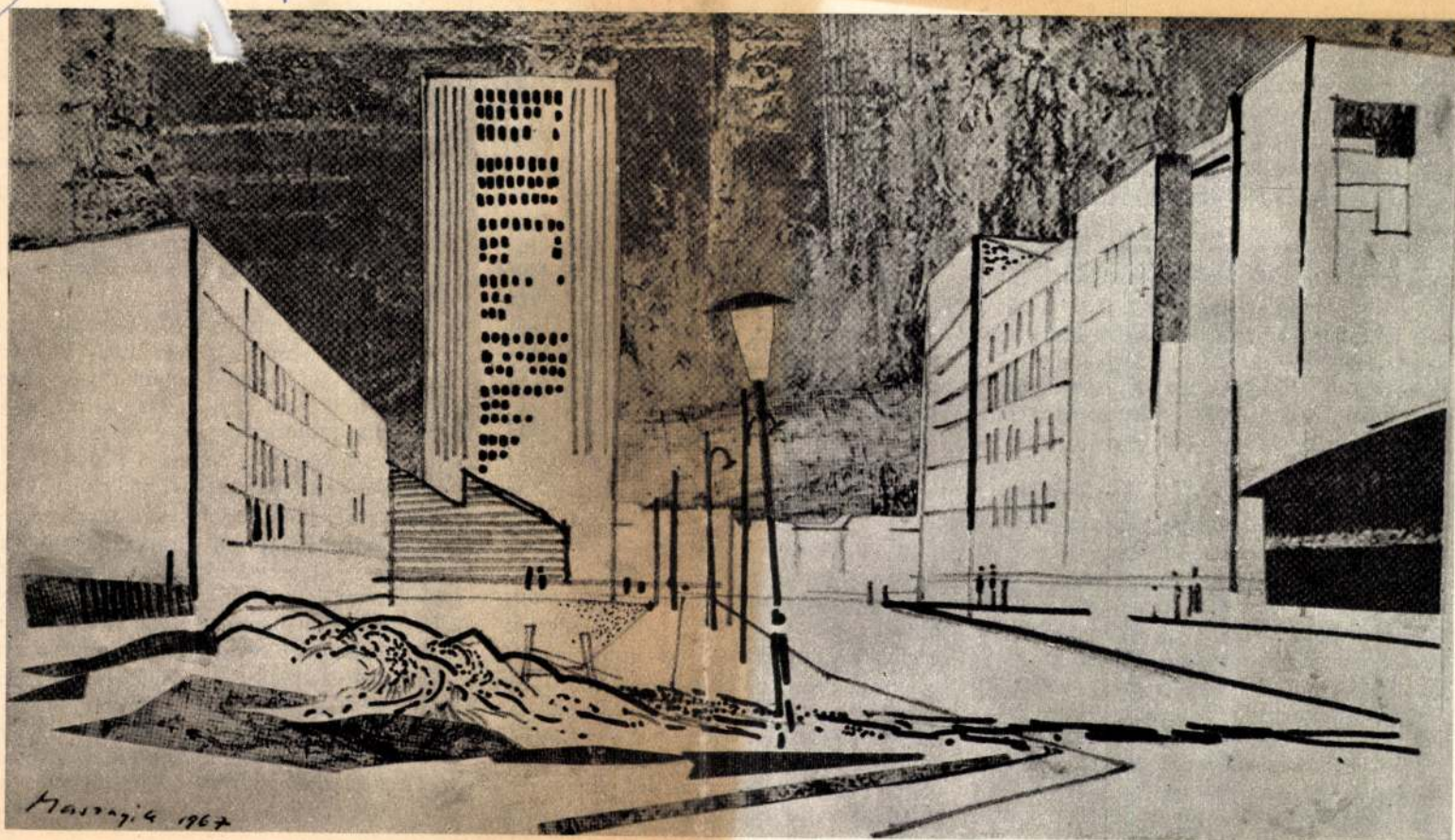
1967. FEBRUAR 1.

Olasz hegyi város (Masanyik Iván rajza)

nyel Joel

Masznyik Iván rajza

1021

AZ ÉN UTCÁM

Az Egry József utca

Azzal kell kezdenem, hogy „az én utcám” nem az én utcám. Az én utcám változatlanul a rózsadombi Zivatar utca, ahol születtem, nevelkedtem, ifjúvá serdültem. Felesleges lenne e nosztalgia háttérében valamiféle társadalmi okot szimatolni; egészen egyéni lélektani oka van: az ember önkéntelenül jobban szereti azt az utcát, ahol gondtalanul fiatal volt, mint emezt, ahol nem egészen gondtalanul — öregszik. Még csak tisztelni sem nagyon tudom a jelenlegi utcámat. Túlságosan fiatal hozzám képest, mindössze 27 éves. A fiam lehetne.

Az alakja óriási hokibothoz hasonlít, amelynek a nyele kezdődik a Műgyetem rakpartnál, aztán párhuzamosan halad a Petőfi-híd irányvonalával egészen a Karinthy Frigyes útig, azon túl ívalakban elhajlik, mégpedig balfelé (tehát dogmatikusan), ami annál meglepőbb és különösebb, mert hiszen hajdanában erre a névre hallgatott: Kettőskereszt utca. Úgy látszik: kompenzál. Ez az elhajlás az utcánk rövidebb szakasza, beletorkollik az Irinyi József utcába, amelyet pedig régen Szentkorona útjának neveztek. A déli hajlat utolsó házában lakom. Sarokház. Ide nősültem annak idején. De nem lehet rám fogni, hogy megsarokházasodtam, mert a hatemeletes — KIK-beütéses — társasháznak csak egy szerény öröklakása képezi a család tulajdonát, az is kényszertartozási OTP-kölcsönrel terhelten. Ne tévesszen meg senkit, ha a nevem mellett a telefonkönyvben ezt a címet találja: Irinyi József utca 35. Ez nem azt jelenti, hogy lakásbigámiában élek. A kettősség a sarokház-jelle-

ből ered. Az újabb hivatalos számozás szerint a házuk — minthogy arrafelé nyílik a kapuja: *Egry József utca 23.*

Ez a ház az utca egyik legrégebbi háza. Még 1939-ben épült és 1940 nyarára készült el. Akkoriban ez afféle „faluvége” volt, a túlsó oldalon már a lágymányosi rétség kezdődött, s húzódtott le a vasúti töltésig; még a tó is megvolt, csak később temették be. Általában a XI. kerületnek ez a része csak a jelenlegi Petőfi-híd megépítése után — a harmincas évek derekán — indult fejlődésnek, amit azonban a híd felrobbantása csaknem másfél évtizedre megakasztott. A hídnak 1952-ben történt újjáépítése a fejlődésnek új lendületet adott, s ma már a mi utcánk is csaknem teljesen beépült.

No de kezdjük el az utcajárást, mégpedig a számozással ellenkező irányban, mert így ugyan a térben visszafelé, de az időben nagyjából előre haladunk. A mi házuk közvetlen szomszédja, a 19—21-es számú, mindössze hatéves — és hatemeletes — új keletű társasház. A 17. számú 1942-ben épült, szintén hatemeletes, akkoriban teljes egészében magántulajdon volt, s így ma teljes egészében KIK-vagyon. A hasonló magasságú 15. számú ház 1959-es társasház. A túldalalon, 38—40. számozással, két hétemeletes, 1960-ban elkészült társasház emelkedik. Mind ezeknek a stílusa — vagy stílustalansága — nagyjából azonos. Az újabbak a régiektől csak abban különböznek, hogy emezek kapujában van egy „Gyermek kocsi” feliratú helyiség is, sajnos azonban, gyermek kocsik nem nagy számmal tolonganak bennük. De

ez már szociológia, ami túlterjed a mi műfajunkon.

Ezzel végeztünk is a Karinthy Frigyes úton inneni résszel, a hokibot hajlatával. A túldalalon az egyik sarokház földszintjén Közért-bolt van, vele szemben pedig a Lágymányosi Söröző. A név, sajnos, nem egészen fedi a jelleget, itt nem lehet a szó szoros értelmében „sörözni”, azaz frissen csapolt sörcskét iddogni. Csak üveges sörük van, amit poharakba kitöltve lehet fogyasztani.

Ebben az utcarészlegben egyébként csak három lakóház emelkedik, közülük érdekes a 34-es számú, mert 1939-ben a Voiksbund tulajdonaként épült, s a háború alatt német tiszti szállásul szolgált. Ki gondolná, hogy egy ilyen fiatal utcának is van már — világtörténelme!

E pár lakóházon túl teljesen megváltozik az utca jellege, átalakul iskola-utcává. Baloldalt van egy kétemeletes, egészen modern általános iskola, 1962-ben nyílt meg. Falában az utca névadójának bronzplakettje: „Egry József 1883—1951”. Hogy miért éppen ezt az utcát kapta a szín pompás balatoni tájak festője, az rejtély. Hiszen a tájék nem éppen festői. Az általános iskolától pár lépésnyire átellenben kezdődik a műszaki egyetem épületsora. (Óh, ha más vonatkozásban is ilyen rövid úton lehetne eljutni az általánosból a műgyetemre!) Innen most már az utca végéig műgyetemi tanépületek emelkednek. A három szélső vöröstéglás még 1952-ben felépült, a közbülső fehér falú, tízemeletes beton épület-kolosszus csak alig hogy a napokban készült el. És átellenben

4 1

szokon észlelhető túlszűfoltosság. Megszüntetéséhez a járműállomány szaporítása nem elégséges, mert a pályák és az utak telítettek; új pályák létesítésére és a felszíni forgalom egy részének a föld alá való terelésére van szükség.

A bölcsődei és az óvodai férőhelyek száma — az igen nagyszámú fejlesztés ellenére — még mindig kevesebb a szükségletnél. 1965-ben a bölcsődékbe beírt gyermekek száma 13,4%-kal haladta meg a rendelkezésre álló férőhelyek számát; és még így sem jutott hely sok bölcsődés korú gyermeknek. Az óvodákban lényegében hasonló a helyzet.

Igen jelentős terhet ró a népgazdaságra egyrészt az ingázással kapcsolatos szállítási költség, másrészt ezen területeknek tömegközlekedési eszközökkel való ellátása.

Budapestre 1966 elején naponta közel 170 ezren jártak be munkába, átlagosan kb. 30 km utazási távolságról. Egy fő 30 km távolságról való bejárása vasúton évi 3800 Ft kiadást jelent a népgazdaságnak, összesen tehát mintegy 700 millió forintot.

Nem egészséges állapot az sem, hogy Budapest környék nem agrár népességének megélhetése — mely az övezet lakos-

ságának többségét teszi ki — a fővárosi munkahelyek számának függvénye.

Az elmondottakból megállapítható, hogy Budapest nem bír el további jelentős munkahely- és népességszám gyarapodást anélkül, hogy ne kellene igazgatási határait bővíteni — ami pedig újabb problémák szülője lenne. Ezt tapasztalhatjuk az 1950-ben a fővároshoz csatolt külső kerületek esetében, amelyeknek a belvárosi kerületek szintjére való emelése igen sok gondot okoz a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága vezetőinek.

Az iparnak Budapesten való túlzott összpontosulása mindenképpen egészségtelen, mert egyrészt megnehezíti a főváros fejlesztési problémáinak megoldását, másrészt hátráltatja a vidék társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődését. Ezért a budapesti ipar súlyának csökkentése — a vidék fokozott iparosítása útján — elkerülhetetlen feladat. Éppen ezért már a második öt éves terv időszakában megkezdődött a III. kategóriába sorolt budapesti üzemeknek vidékre telepítése. A tervidőszak folyamán mintegy 7 ezer főt foglalkoztató 32 üzem települt vidékre. A harmadik öt éves terv időszakában a kitelepítés folytatódik, s ez-

zel további 20 000 főt foglalkoztató üzemek szűnnek meg Budapesten.

Az ipar kitelepítés sokmillió nagyságú terhet ró a népgazdaságra. A fővárosban megszüntetett üzemek helyett vidéken nemcsak új üzemeket kell létrehozni, hanem ki kell építeni a közműveket, a szállítási útvonalakat és az energia ellátó rendszereket is.

A fővárosi iparfejlesztés korlátozása természetesen nem jelenti azt, hogy az ipari termelést Budapesten minden ágazatban csökkenteni kell. Hanem azt jelenti, hogy mielőbb az intenzív módszerekre kell áttérni és a termelés emelését gépesítéssel, a technológia fejlesztésével kell elérni. Számos esetben lehet azonban olyan törekvéseket tapasztalni, melyek a korszerű termelési technológiák bevezetésével párhuzamosan — a termelés fokozása érdekében — a foglalkoztatott munkaerőlétszám növelésére is irányulnak. A Fővárosi Tanácsnál szervezett Koordinációs Bizottság tevékenységének és általában a koordinációs feladatok ellátásának jelentős szerepe éppen az, hogy az ilyen irányú törekvéseket ésszerű és a főváros fejlesztése szempontjából elfogadható határok közé szorítsa.

„Ingázók” — Érdtől Budapestig

máris folyamatban van egy újabb tanépület alapozási munkálata. A műegyetemnek ez az újabbkori nagymérvű terjeszkedése szépen példázza a technikai és természettudományok fontosságának hatalmas arányú növekedését, hogy ne mondjam: túlsúlyát. De meg kell vallanom: ez a világ számomra teljességgel idegen. Úgy vagyok velem, mint Petőfi a Kárpátokkal: tán csodálom, ámde nem szeretem, s képzetem szinuszainak és koszinuszainak hegy-völgyeit nem járja. Persze, ezzel nem hengegek, inkább csak sajnálkozással megállapítom.

Még csak annyit: lelkiismeretesen át tanulmányoztam a lakóházak névtábláit. Csak egy ismertebb nevet találtam közülük. Ez az alulírott:

Kunszery Gyula

VIHAR BÉLA

Az első nap

*Az első nap Budapesten!
Gyermekszemmel mohón lestem:
a konflissor hogy halad,
s a lovacsókák ércpatája
csengett, — szikrázott a járda,
csattogott a trapp, trapp, trapp.*

*Mackó Muki, a házmester,
csoszogott el kövér testtel,
bajsa hegyén kis harag;
s a nyikorgó verklehangra,
hogy rohantunk ki a gangra,
és röpönt a pénzdarab.*

*A vursliban a bohócok
lisztes orral szórtak bókot,
s rengtek a cirkuszfalak.
Az állatkert! A zsiráfok!
A rőt majmok jártak táncot,
a sok nép odaszaladt.*

*Mennyi bácsi, mennyi néni,
hogy tudott itt mind elférni;
hordáron piros kalap,
rajta egy bádóg medál is,
talán ő a generális, —
de cipője mért szakadt?*

*Örök vásár, forgás, lárma . . .
Csillag gyúlt ki? Nem, a lámpa,
s kacagott a kirakat.
A moziban: tessék, tessék . . .
Bíborfalon aranyfesték.
Siessen, mert lemarad!*

*A villamos, a gázlángok,
ez is, az is, nekem játszott,
a hajó, a parti pad,
a kalauz fúrge füttye,
a kémények lenge füstje,
Gellérthegy fölött a Nap.*

*Bár nézhetném újra, egyszer,
ily ünneplató szemekkel,
túnt varázsod: pillanat . . .
Kis lovacsókák sebes szárnyon,
viszik, viszik ifjúságom,
s idehallik: trapp, trapp, trapp.*

MÁJUS. Krisz Géza felvétele (A „Budapest” fotópályázat II. félévi anyagából)

KECSKEMÉT

(MTI Fotó — Járai Rudolf)

Az Aranyhomok Szálloda (MTI Fotó — Urbán Nándor)

Már a török Evlia Cselebi szívélyes rokonszenvvel dicsérte. Jókai Mór „második szülővárosomnak” nevezte. Tamási Áron szerint: „varázslatos, tündéri”. Móricz Zsigmond azért járt ide, hogy újra és újra olajat töltsön mécsesébe. Vámbéry Ármin „napkeleti hangulatról”, Erdei Ferenc „zsongító tüneményről” beszél.

Mivel bővöli, mivel lepi meg ez a hatszáz éve kivívott városi rangjának megünneplésére készülődő, piktorok kedvence, karakter-város honi és külföldi vendégeit, száraz angolászokat és tartózkodó északiakat egyaránt? Az egykori tengerfenék aranyát rejtő tüzes italok, Bugac smaragd zöld mezői, olcsó látványosságai csak futó bódulathoz elegendők.

Nincs élő vize, hegyeket is hiába keresünk. Műemlékeit, építészetiileg, szépsézetileg hibátlan utcáit jószerént két kezünkön megszámlálhatjuk. Petőfi jelzőjét idézve: miért „hírös”?

Sajátos történetében leljük meg a választ? Évezredek óta élnek itt emberek. Földje népek egymást megsemmisítő vagy beolvasztó harcainak tanúja. Zalán alpári futása után a vezéri törzs szállta meg, majd kunok lepték el. Zsigmond király már

1021

Masznyik Iván : Hegy

„A hajó s véle történetünk Pozsonyból indul útjára 1848. március 15-én délelőtt tíz órakor. Az esőverte parton, ameddig csak ellát a szem, kalapokat és kendőket lobogtató kezek tarka forgataga, a már derülőben levő égen fejveszetten futó felhők szétzilált hadsorai — mintha csak a fel-felmorajló mozsarak földrengető dübörgése s a sok ezer éljenző torokból ágyúdörgésnél harsogóbban feltörő kánakán kánakán né őket.”

Ez az idézet viszont újabb történetírásunk egyik legrejtélyesebb kájából, Spira György Széchenyi-könyvéből való. A műveink között tűnő. A különbség csak annyi, hogy Spira bőségesen hivatkozik forrásait, Nemeskürty viszont csak az utószóban említi meg, hogy „még az is, hogy esett az eső”, hiteles történelmi tény. Amit el is hiszek, annak ellenére, hogy nem tudom ellenőrizni. De se Spira, se más történelmi művek adatait sem ellenőriztem, még ha a szerzők pontosan meg is jelölték forrásaikat. Mint ahogy, azt hiszem, egyetlen olvasó sem ellenőrzi.

Ez tehát aligha lehet a különbség tudományos és nem tudományos mű között. Mint ahogy Nemeskürty módszere sem, aki nem csupán tényeket és gondolatokat akar közölni, hanem igyekszik *ábrázolni* is a kort. Hisz az érzékeltetés módszere éppolyan régi, mint maga a történetírás; Suetoniustól és Tacitustól Carlyle-en, Macaulay-n és Kropotkinon át Tarléig vagy Golo Mannig szinte minden jelentősebb történész élt vele. És Spira könyve a legjobb bizonyíték, hogy élő történészeinktől sem idegen ez a módszer. Akkor sem, ha kétségtelenül kialakult egy szemlélet — alighanem ez is egyik oka Nemeskürty mentegetődzésének —, mely ellentmondást érez a tudományosság és az érzékletesség között.

De mit is jelent az a bűvszó, hogy tudományosság? Csak a tények feltárása és felsorolása tudomány? Csak az objektív adatok felkutatása? Ebben az esetben az lenne a legnagyobb tudós, aki a legtöbb levéltári anyagot átböngészi vagy a legtöbb kísérletet végzi. Holott a tudós legfontosabb fegyvere mindmáig a gondolkodás.

Masznik Ivaán fe tő

kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében

apló

Magyar Nemzet 1966. febr.

5. 4. 1.

Magyarok Isten fele

Köszönet a Kálvária Képzőiskola Intézetében

"Építé"

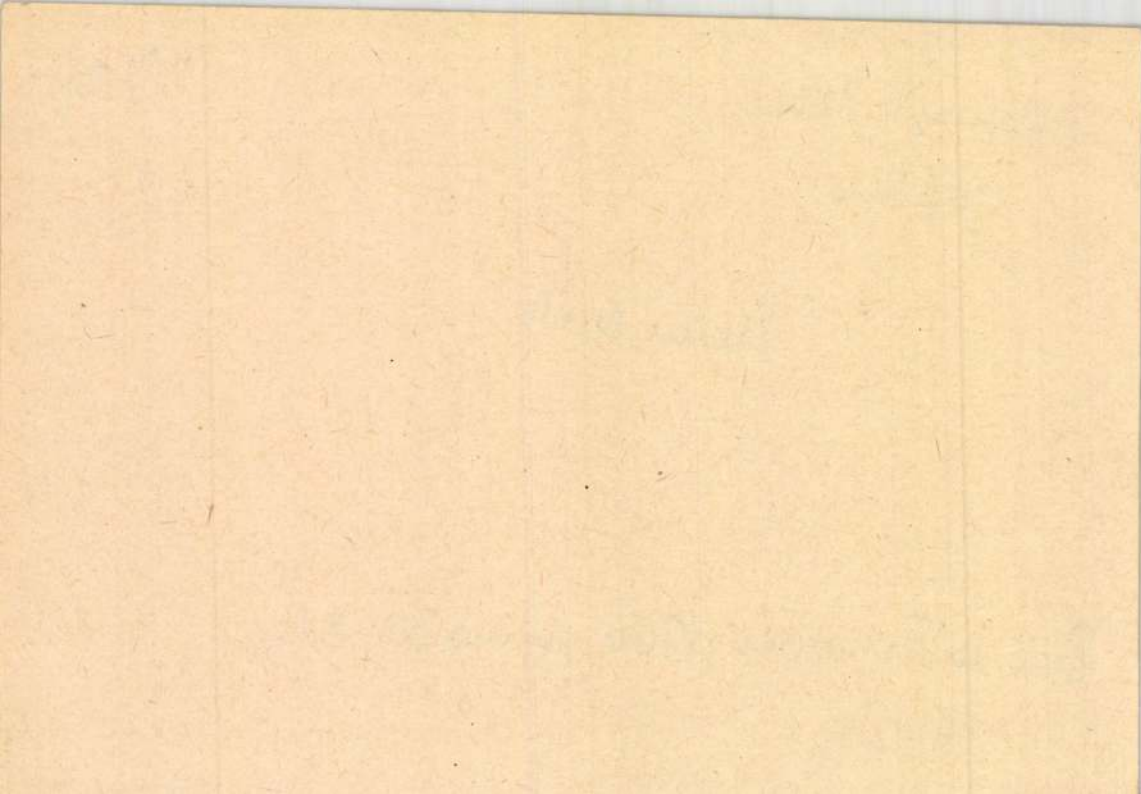
2. 4. 1.

Maschinenbau
grafikus

M.D.V.

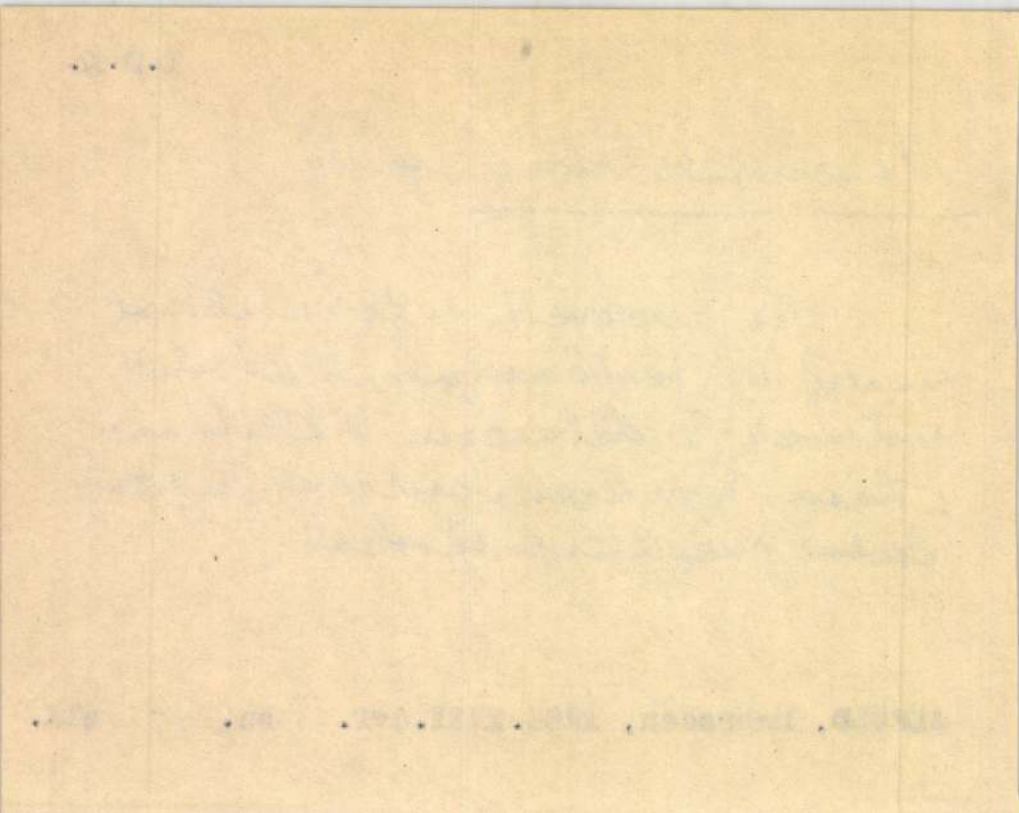
"Első próbák"

Új és módosított, 1966. július 30 - 2 lap

Masznyik Iván, festő

is részvett a formálkaid
nevű új festőanyagok készült
művek II. debreceni kiállításán.
[Lásd Egerházi József közlő-
látos megállapításokat.]

Maszkák István
grafikus

M.D.K

Rideg Sándor

Palotai Boris

Darvas József

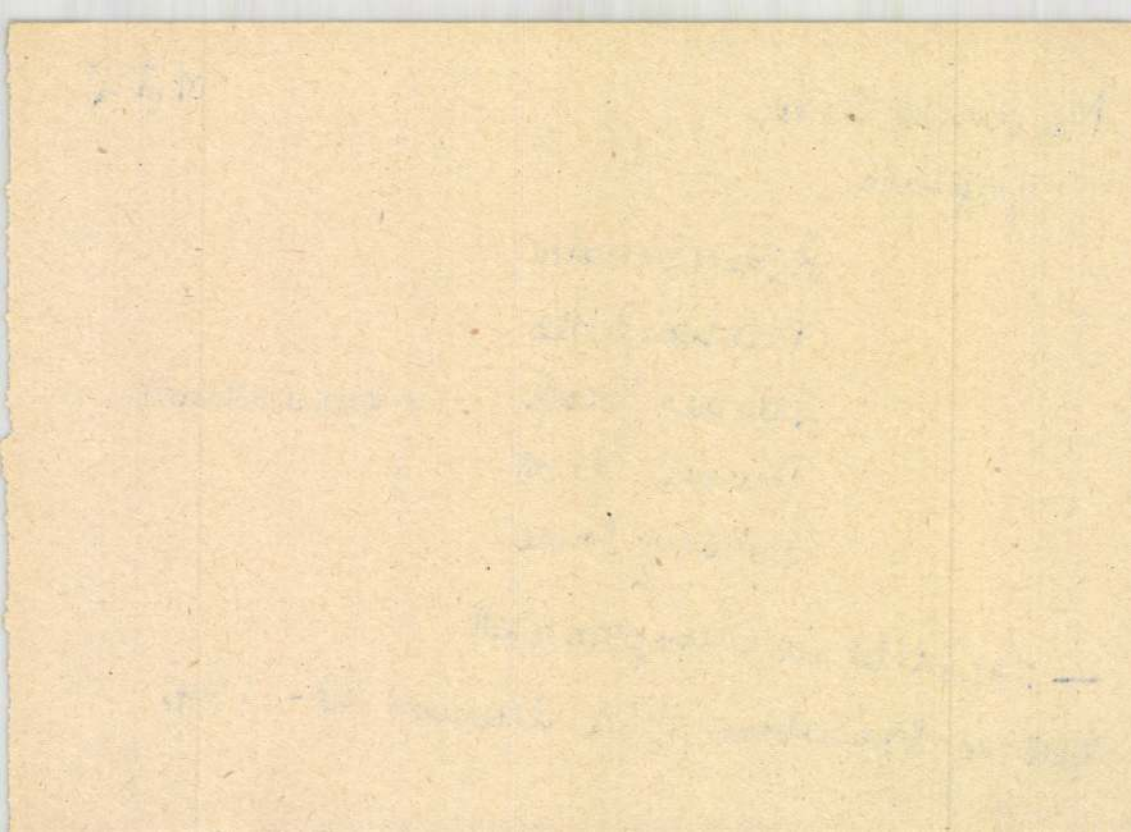
Thurszó János

Dobozny Imre

karikatúra.

— : Sportélet az Olimpiai életről

Élet és Szóadalom, 1962. december 29 - 11 lap

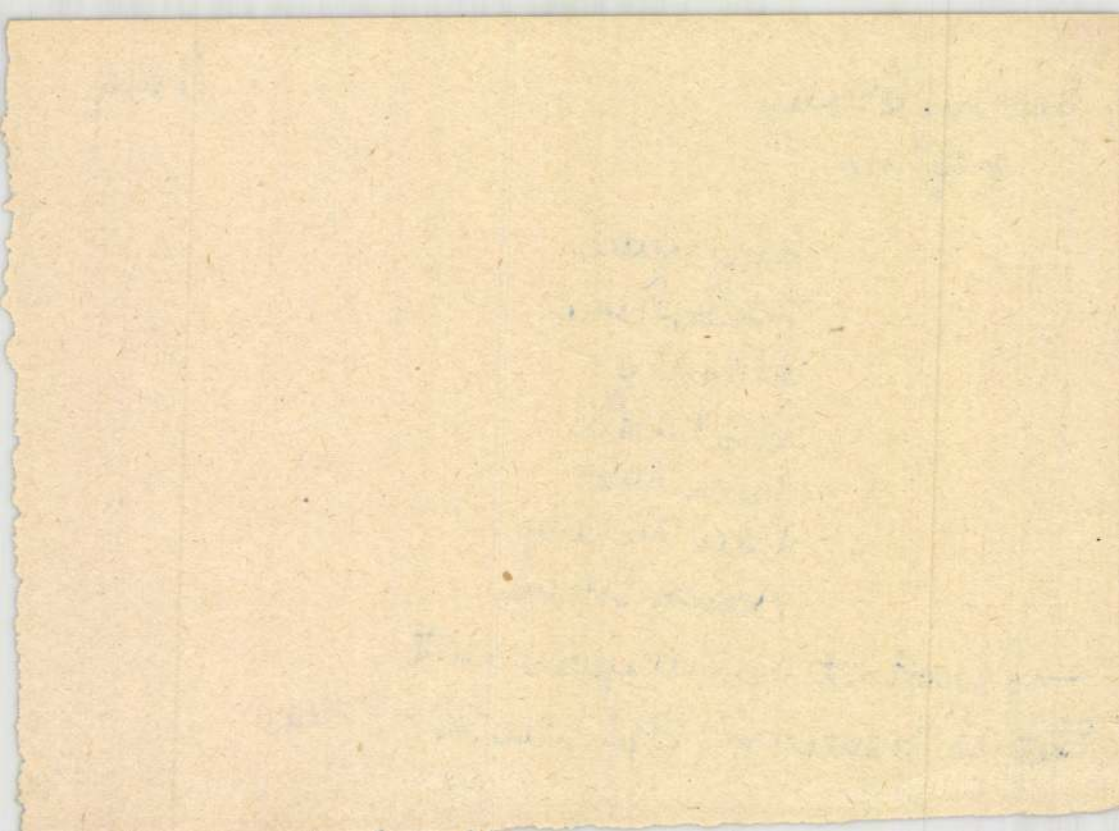

Magyarországi
grafikus

M. D. K.

Nagy László
Juhász Ferenc
Fülöp István
Tali László
Gausz Gábor
Vári Mihály
Simon István

— : Sportélet az Olimpiai alatt
Élet és Szóvalom, 1962. dec. 29 - 9 lap

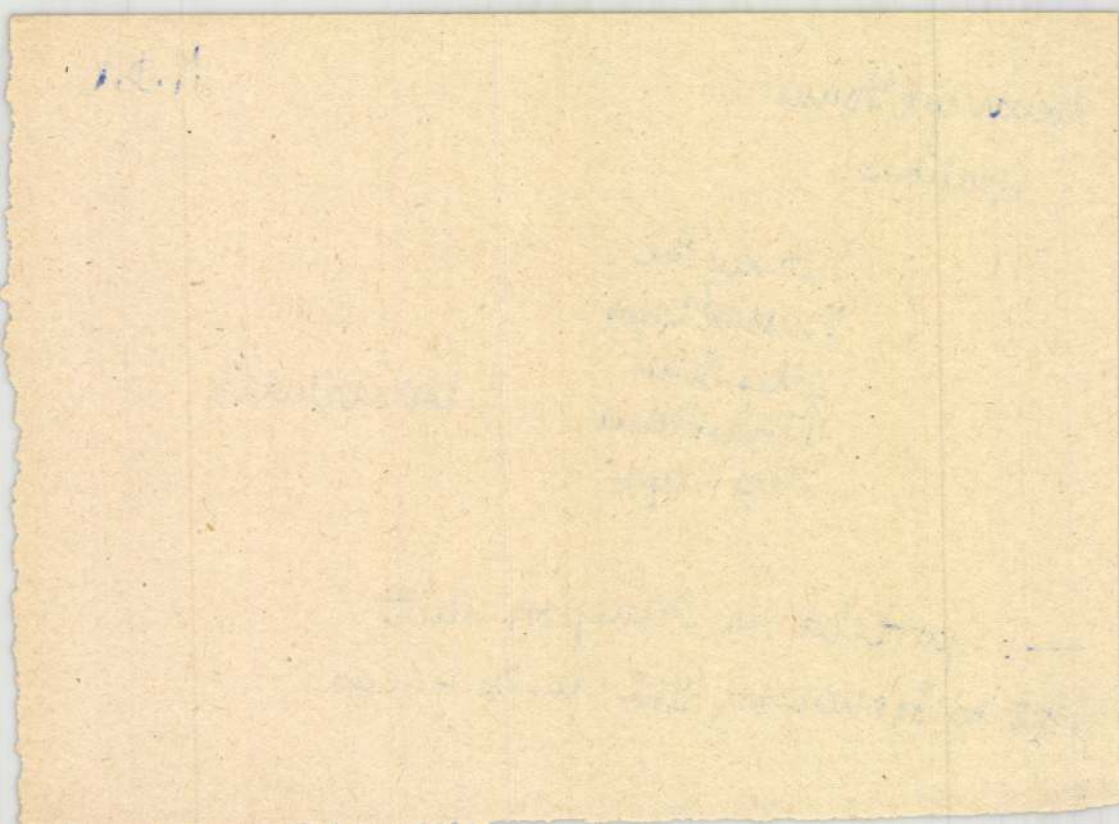
Maximiján Iván
grafikus

M.D.V.

Pátrnay Pál
Hossák Rajcs
Jellő Béla
Fehérklára
Jellő Rajcs

} karikatúra

—: Sportélet az Olimpion alatt
Élet és Iskolalom, 1962. dec 29 - 8 lap

Masnik Péter
grafikus

M.D.K.

Neimeth Imre

Urban Ernő

Timár Máté

Szaló Pál

Mesterházi György

Yllés Endre

Lengyel József

karikatúrák

— : Sportélet az Olimpia alatt

Élet ésrodalom, 1962. dec. 29 - 7 lap

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

1851

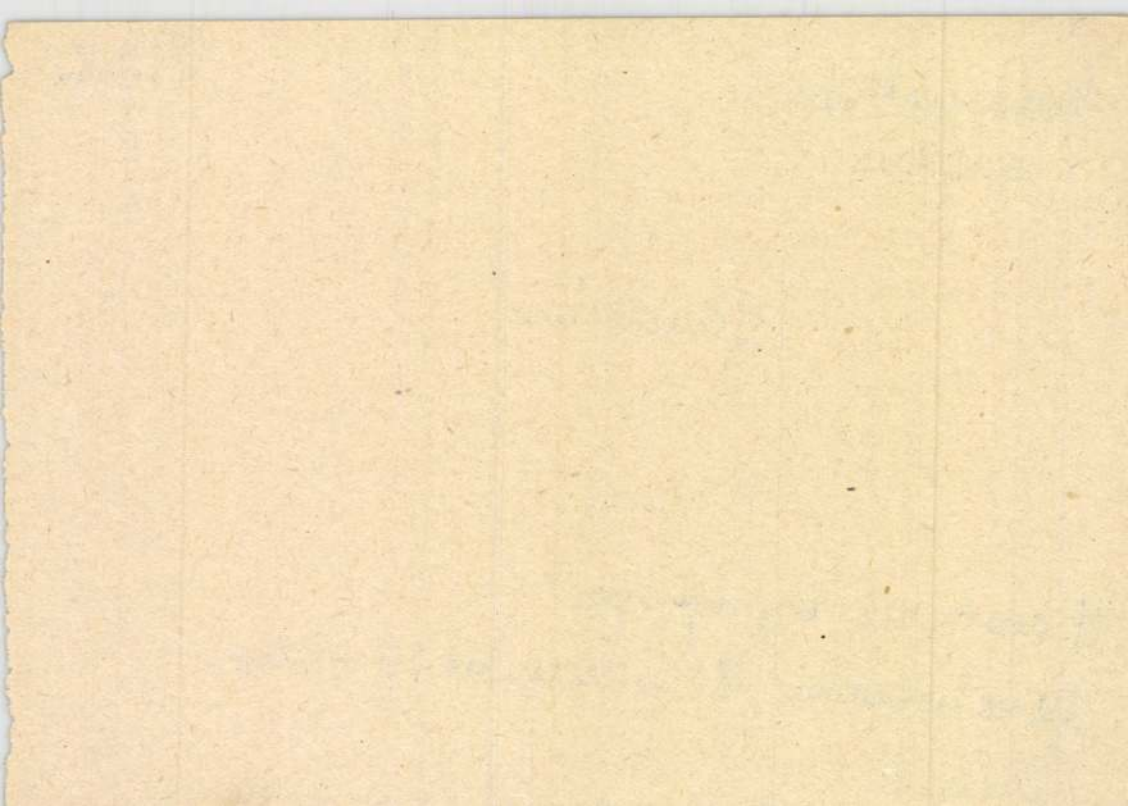
Masnik Ivan
grafikus

M.D.K.

Yllustráció.

Hidas Antal: "Egy régi apa"

Élet és Munka, 1962. december 29 - 4 lap.

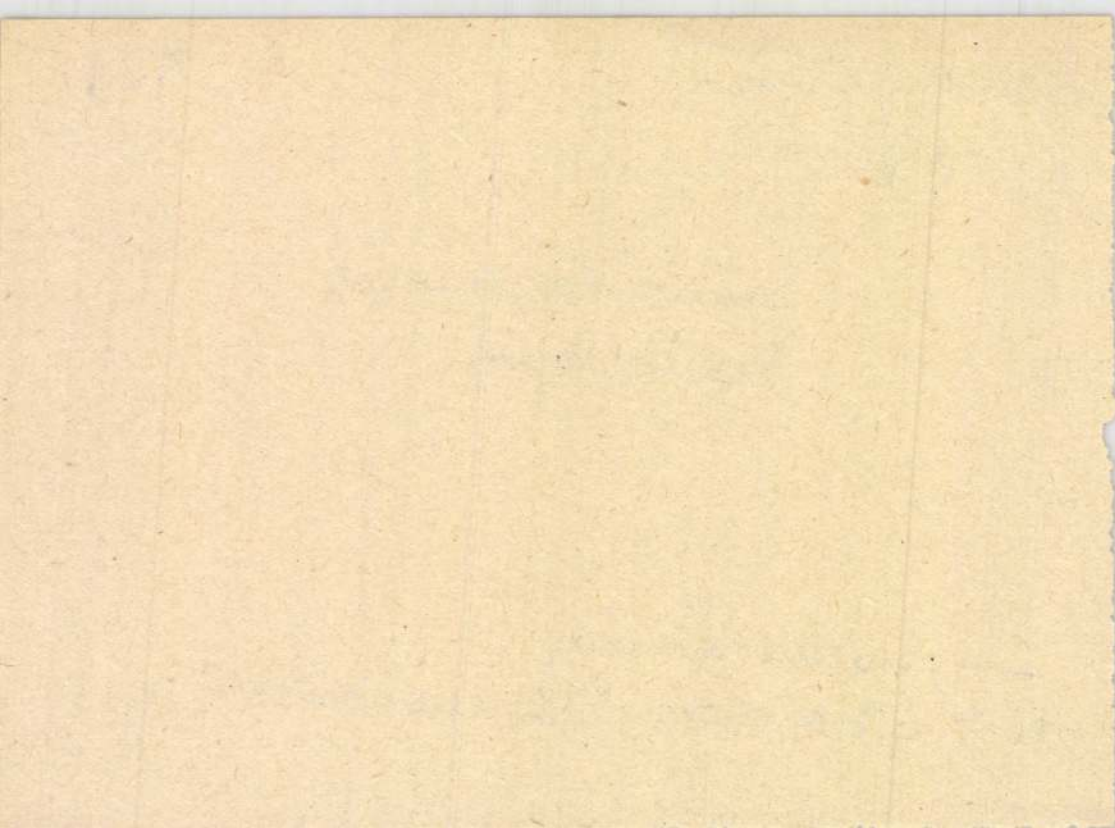

Masungik So'au
grafikus

M.D.K

Sa'udor Kalu'au'ol
kesu'it rapa

— : Sa'udor Kalu'au
Olet es' So'adalom, 1962. december 29-2 laps

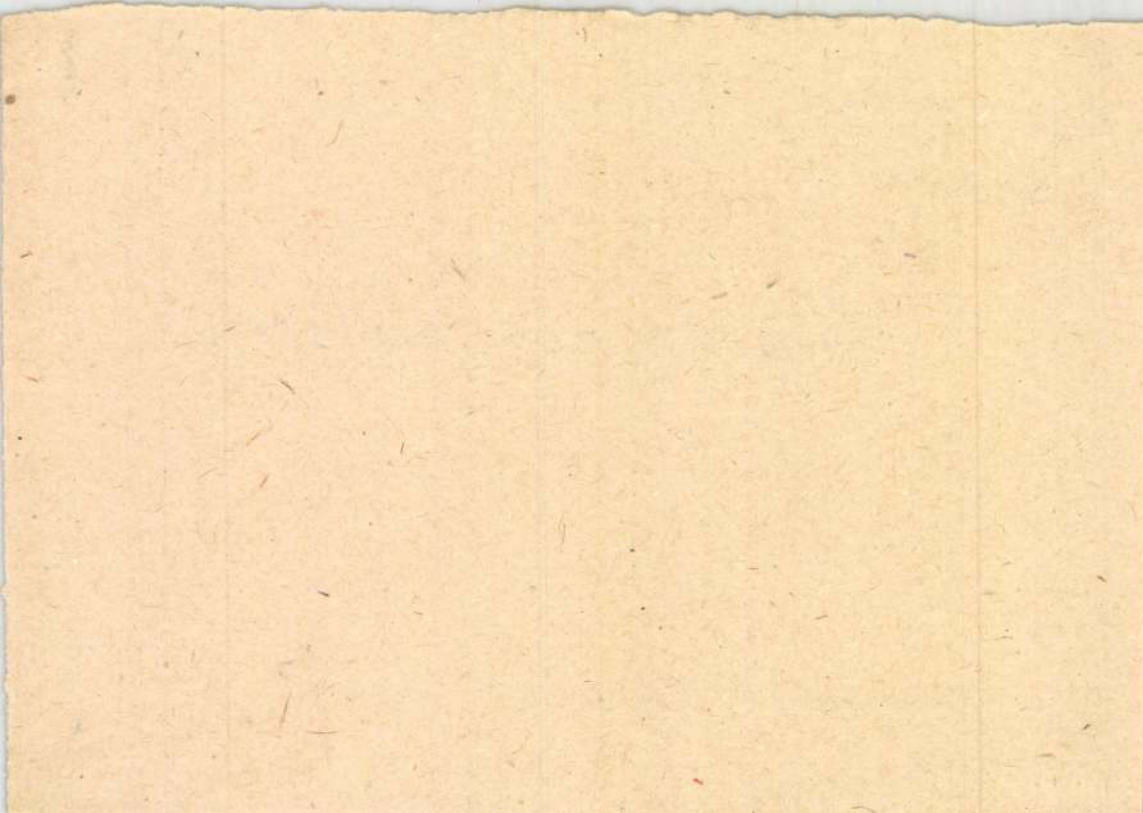

Masumiye Goan
Grafikus

M.D.K.

A. Zelskaja orvjet iróniö portrija

Elét ésrodalom, 1963 február 3 - 12 lep.

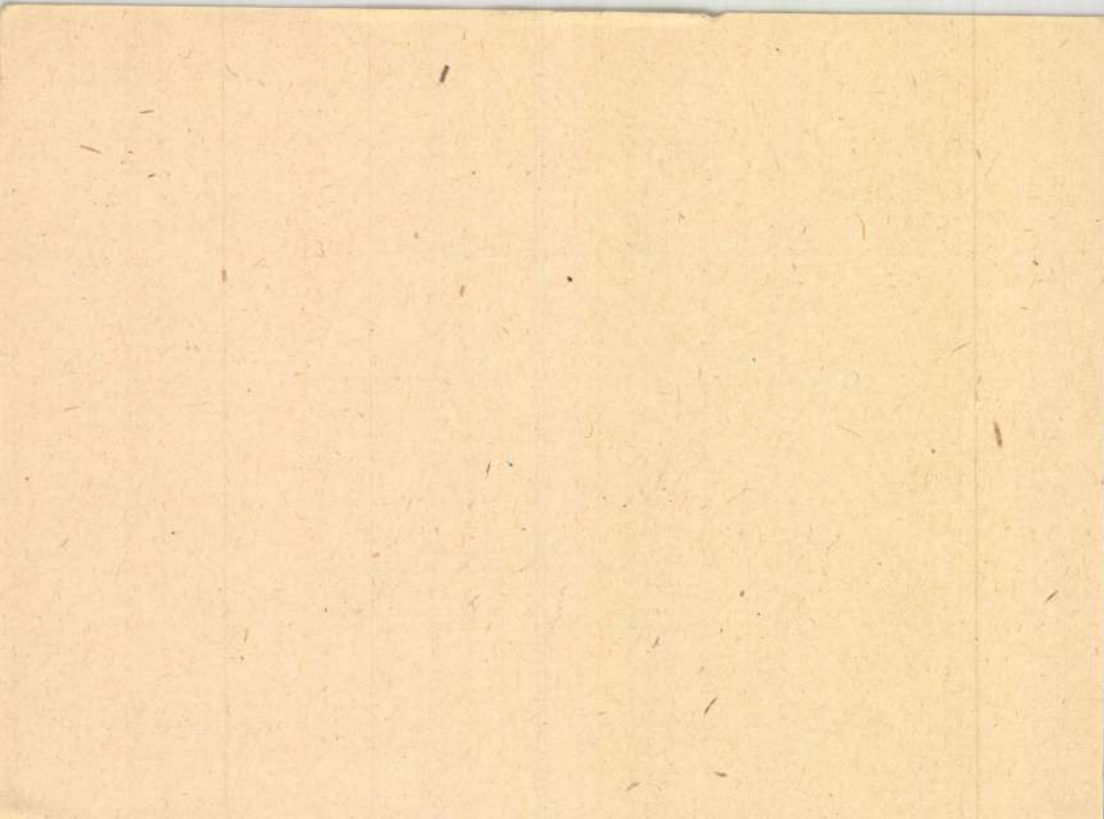

Masenyik Soan

partai : Gerilya Cudra
Lengyel Porsaf
Suhast Ferene
Garai Gavor
Feremy Beni

by Soan, 1963

1. sl. 44, 57, 72, 101, 106L

Maszyk Iván

Szabó Pál író archepe.

Rajz, rept.

Népszava, 1964 dec. 13. 7. l.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Second line of handwritten text, appearing to be a date or a specific reference.

Third line of handwritten text, possibly a name or a subject.

Bottom line of handwritten text, likely a signature or a concluding note.

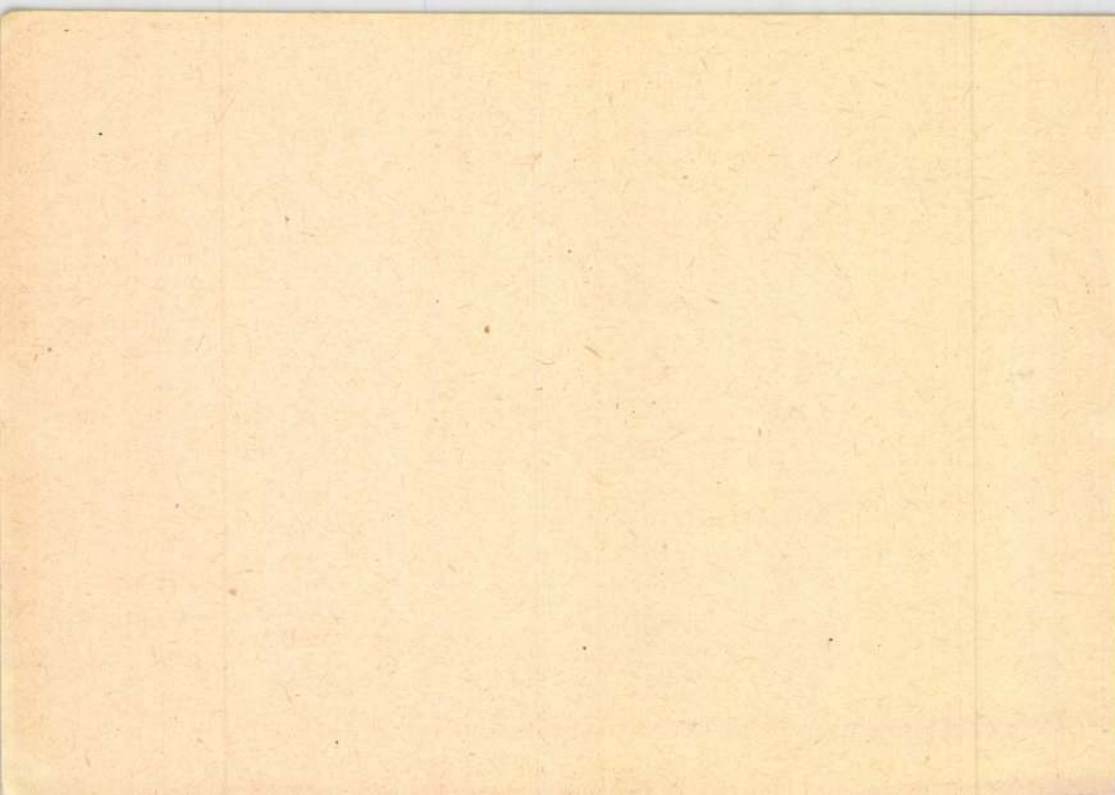

Massimik Frau
grafius

M.D.K.

"Sikhiak"
"

Zeit es Goodalon, 1985. juu. 12 - 9 lep

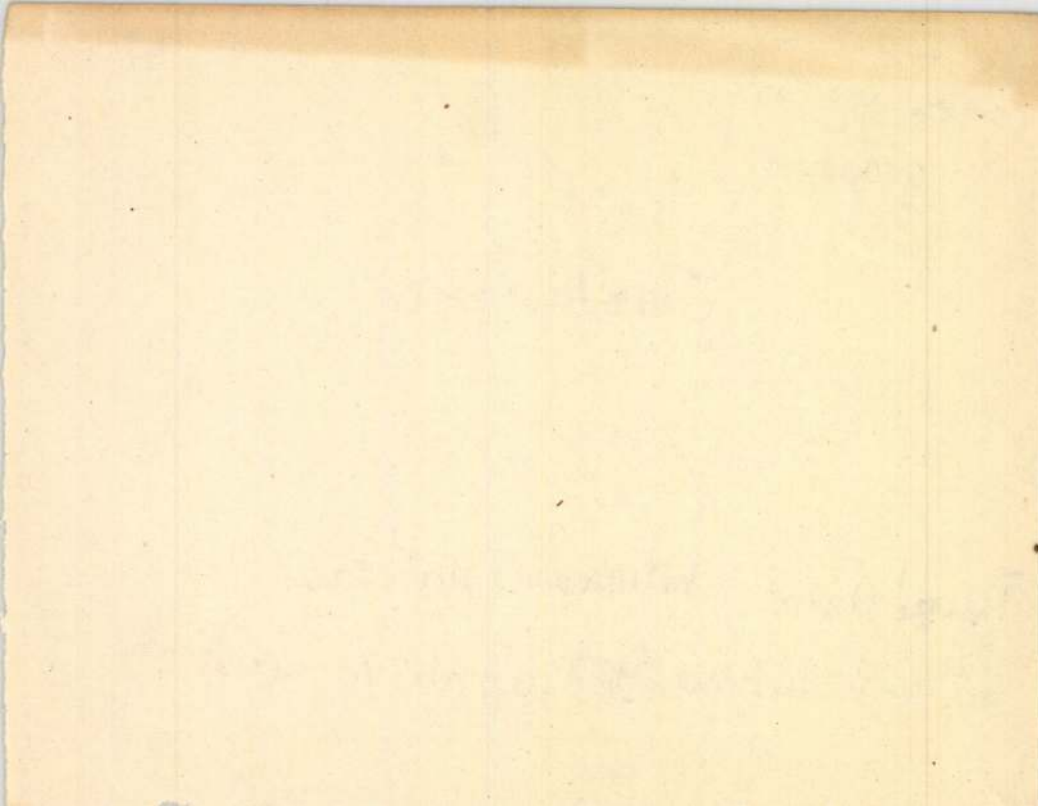
Ursprünglich von
grafikus

M.D.K.

"Szabo Pál" portré

Thürzó Gábor: A hetvenéves Szabo Pál.

Élet ésrodalom, 1963. április 6-5 lapsz.

Masnyik Péter
grafikus

H.D.K.

Jersef József, a'ál-Devecsek

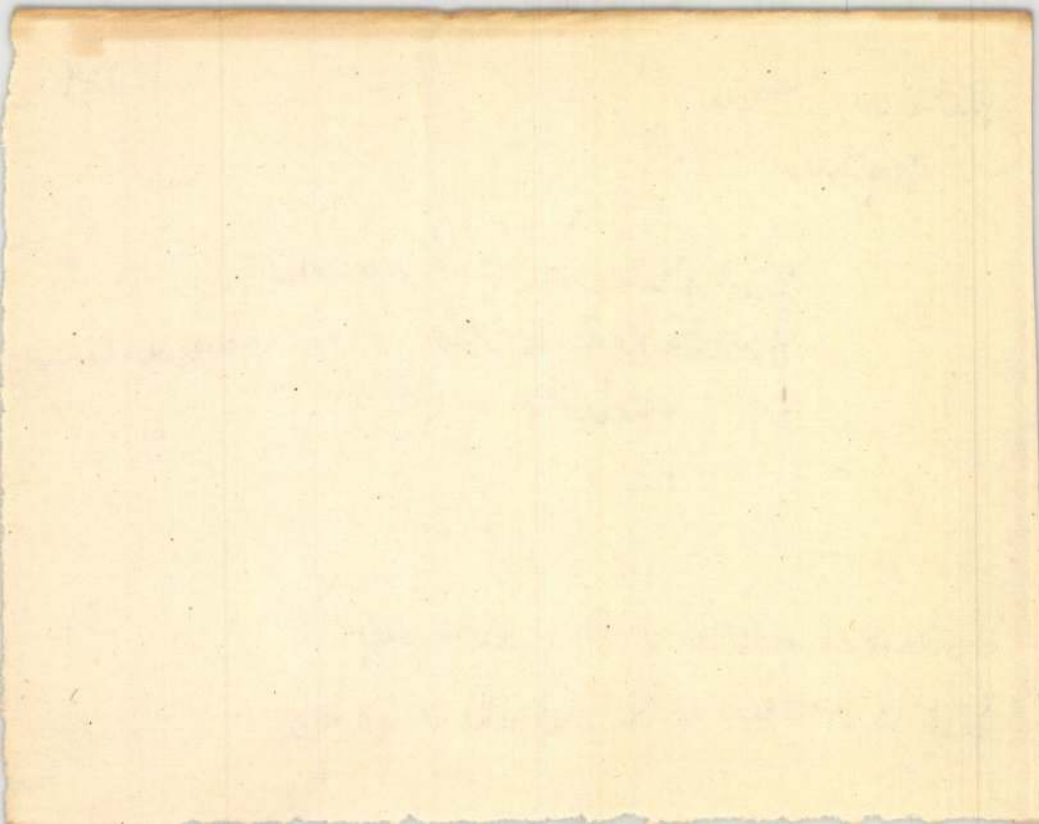
Hollós Korvin Ottó

Dr. Török Károly, a'ál-Devecsek

} kopirátura

Hollós Korvin Ottó: A Devecsek ügy

Élet és Tudomány, 1963. április 20 - 1 lap

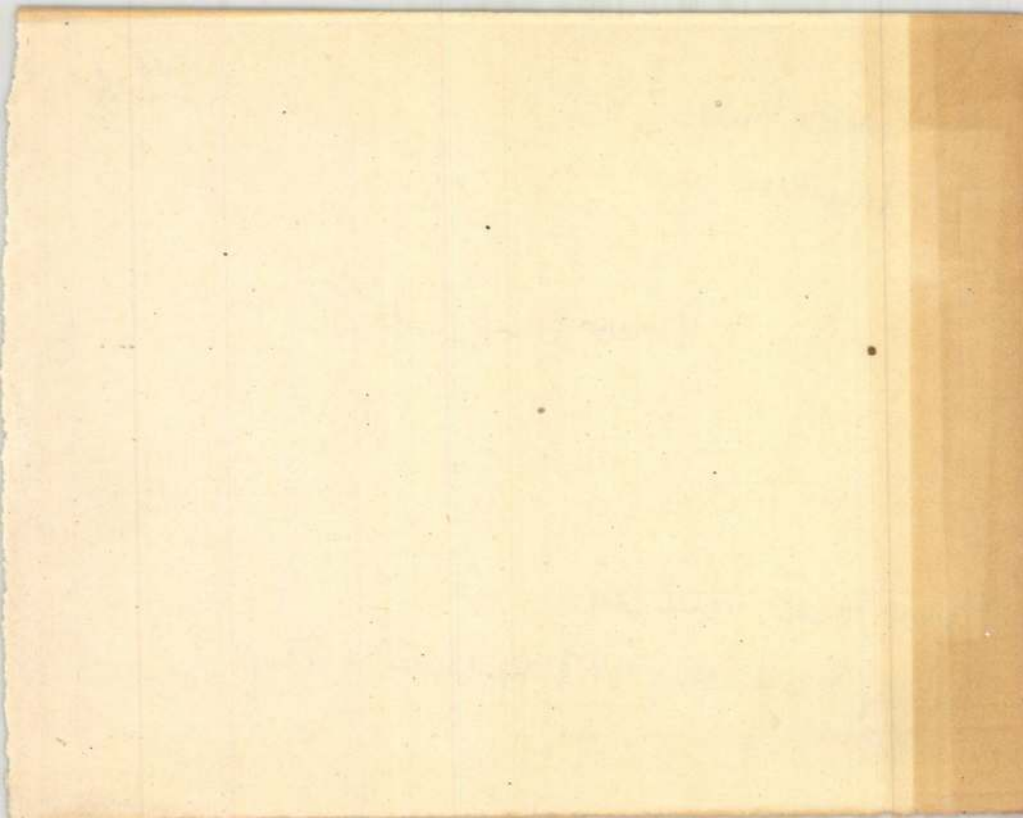

Moravský József
grafikus

M.D.K.

Fodor József portréja

Fodor József: Nem fejt
Élet és Rodalóm, 1963. április 20 - 5 lap

Massmyk Ioan
grafikus

M.D.K

Tersanichy J. Jenő

Wenieth Károly

Veres Péter

Yllis Eudre

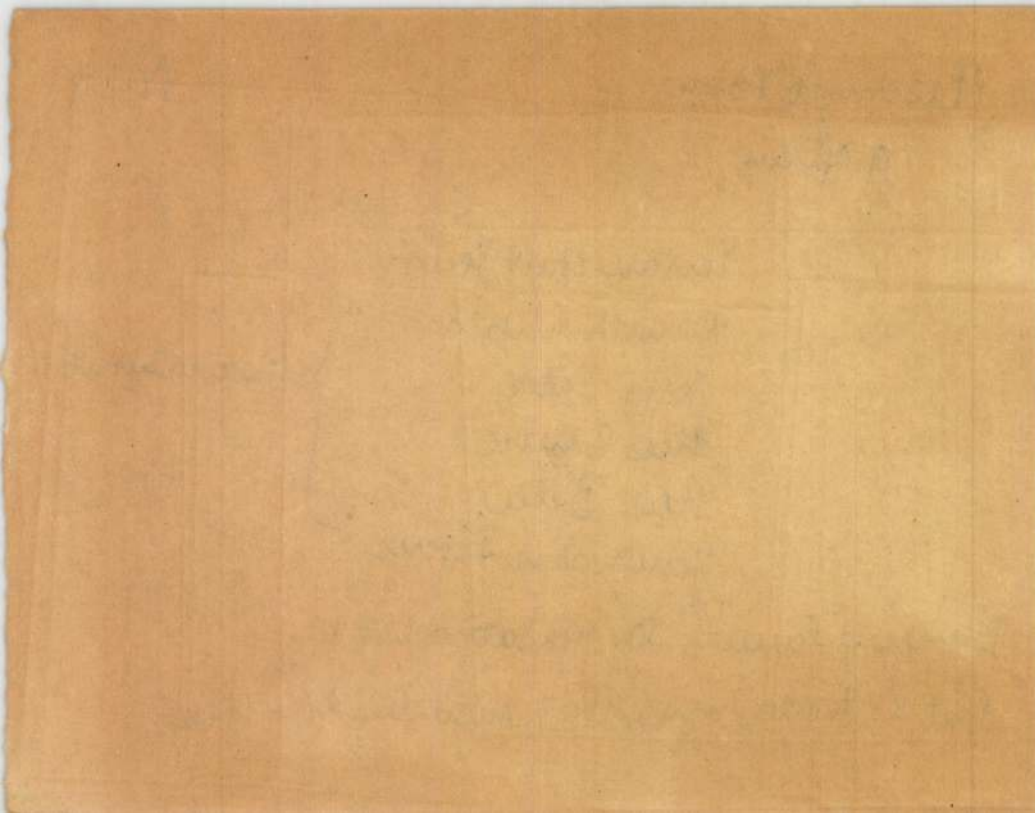
Yllis Béla

Yankovich Ferenc

} karikatúra

Bárány Tamás: Egy nyilatkozlak ti. . . .

Élet és Szóadalom, 1963. március 26-11 laps

Magyar Hirdetés
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Masnyik Iván
ÉLET ÉS IRÓDALOM

1965 APR 3

Nov

Élet
&
Irodalom

X. ÉVF. 14. SZ. IRÓDALMI ÉS POLITIKAI HETILAP 1965. ÁPR. 3.

Masnyik Iván: Hősnai

Mak

Musik Swan

portrei

| reprodukcioh |

Uj Swa, 1963 5. de.

557, 559l.

1877

1877

1877

1877

1877

1877

1877

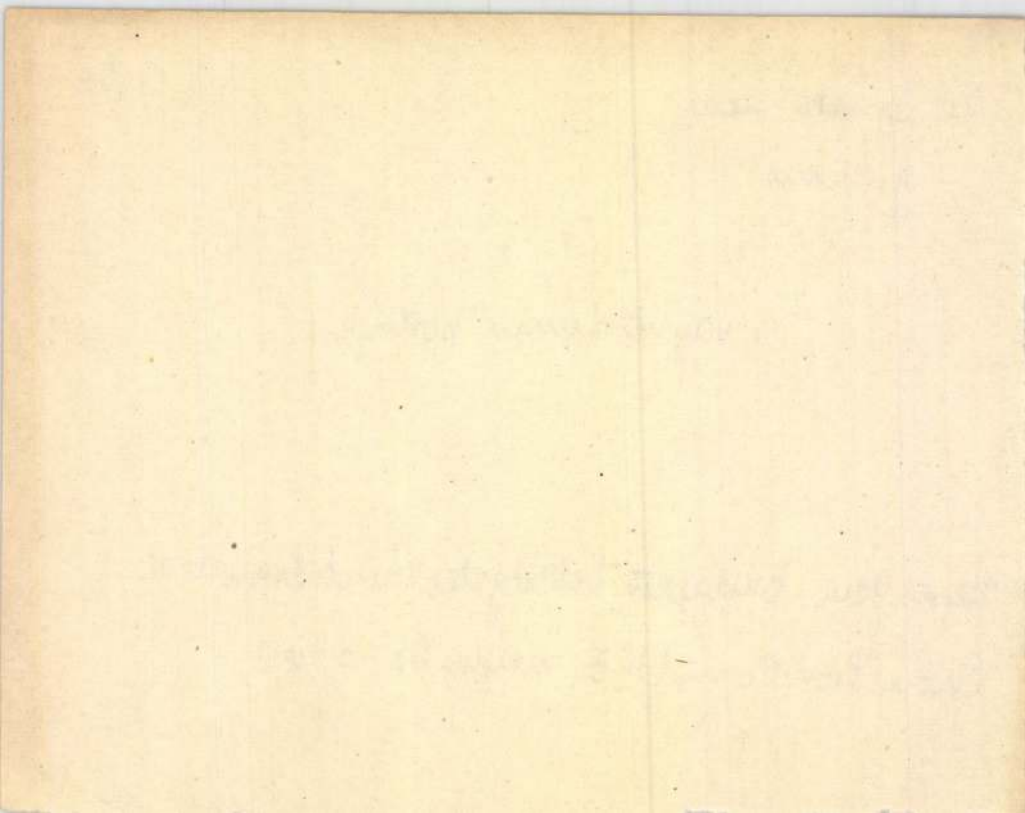
1877

Messing's Joan
grafikus

M.D.K.

Vainö Linna portreja

Lejtes Jena: Budapesti beszelgetes Vainö Linna val
Elet es Hodalom, 1963. majus 25-3 lap

Maszynik Inai.

Kennak hajos portreja.

Rozs, sept.

Nepssane, 1964 nov. 29.
72.

1850

1850

1850

1850

Maszyk Ivan

Földesik hámos ar chepe

Bojt, reprodukció.

Népszene, 1965 jan. 31. 7. l.

INSTRUMENTAL

TO BE USED FOR THE

RECORDING OF

THE RESULTS OF THE

Masenyik Luvai

rajzai: keretek: Szabó Pál, Komondy L.
Aranyon illusztráció

Uj Luvai 1963

4. sz

429, 473, 496. L

1881

1881

1881

1881

Masznyik Iván

Qellent Országos archépa.

Rész: reprodukció!

Nejman, 1965 febr. 14. 7. l.

Wasserkraft

Die Kraft der Wasser

Wasserkraft

Wasserkraft

Maszyk Iva'n

Taka's lurre ~~patre~~'ja.

Rozj, reprodukci'o'.

Li; Iva'n, 1964 8. nam, 899. lyp.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or footer.

Masenyik Ivan

Simoa István portreja.

Rajz, reprodukció.

Új Irás, 1964 8. szám, 1013. lap.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or footer.

Masonijk Swan
grafikus

M.D.K.

Illustráció

Kopiré-főszef: A föld van fölül
Élet és Mokolom, 1963 június 23-4 lap

1811

Wm. Lloyd Garrison
Boston

Dear Sir

I have the honor to acknowledge the receipt of your kind letter of the 10th inst. in relation to the publication of the "Liberator" and in reply to inform you that the same has been forwarded to the printer for his consideration.

Magyarok Szövetsége
grafikus

M.DK

Állomány

Salamon Pál: Állománykérdés
Élet és Tradíció, 1964. április 11-3. lap

107

Handwritten text at the top right, possibly a name or title.

Handwritten text below the top right, possibly a name or title.

Handwritten text in the middle of the page, possibly a name or title.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a name or title.

Masznyik Ivan

fejtes Endre portréja.

Rajz, reprodukció.

Néprajz, 1965. május 16. 7. l.

Massachusetts

for the furtherance of

the cause of the

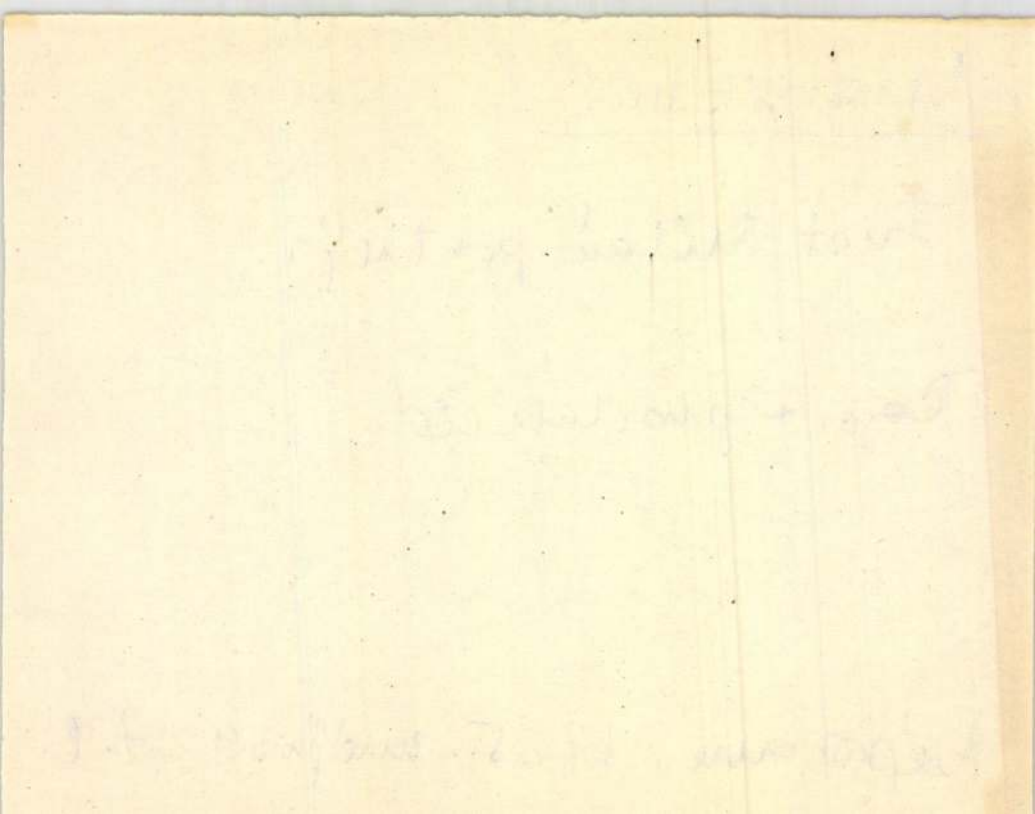
of the said cause

Maszyk Iwaj

Füst Milan portre¹o.

Rož, reprodukci¹o.

Nepožane, 1965. me¹js 9. 7. l.

MDK.

Masznyik Iván

Rajza megjelent az Élet és Irodalom
1965 ápr.3-i számában. lap 3.

1965

1965

1965. évi. 3-1 számú. Isp. 3.

1965. évi. 3-1 számú. Isp. 3.

Marsnyik Zsuzsanna [ ] MOK

A Felnyg 4. Teremben állít ki.

-: Neves hazai s külföldi művészek alkotásait mutatják be az ideai kiállításokon

NÉPSZABADSÁG

sz. 1965. febr. 7.

1870

...

...

...

Maszyja Ivan

Darova hysset arkepe.

Reiz, reprodukciol.

Vj. 1. 1965. 3. R. 301. l.

1892

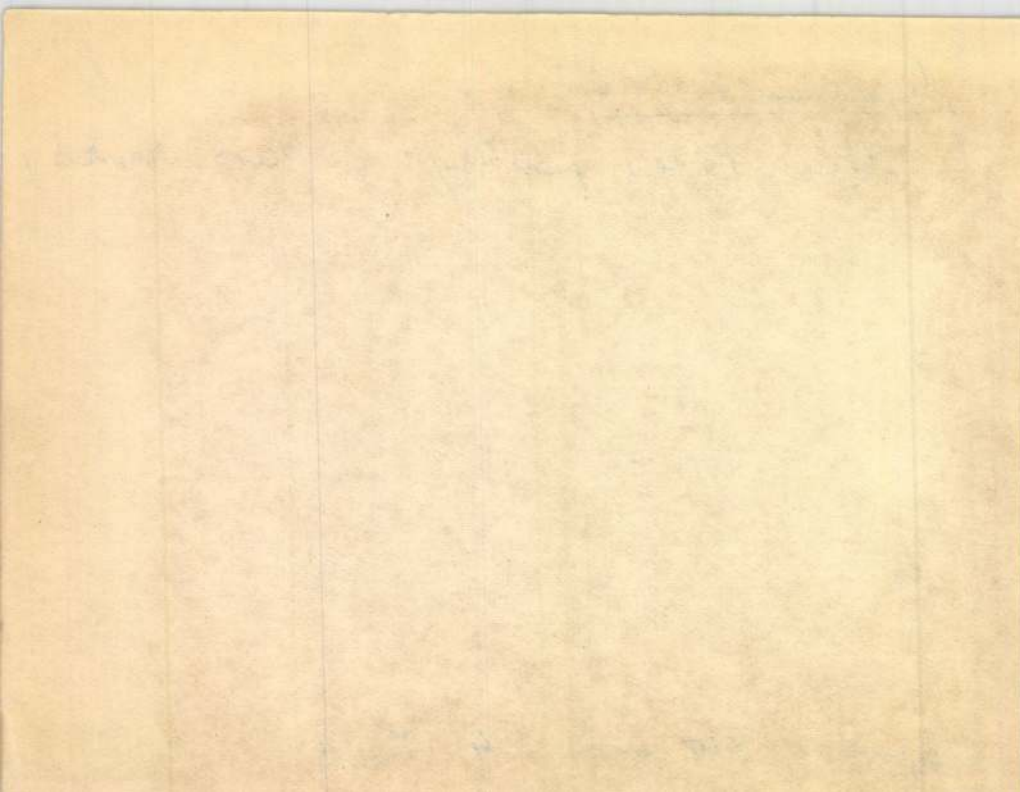
1892

1892

Masarykova 1424

Veres Peiter postája (rajt, rendes)

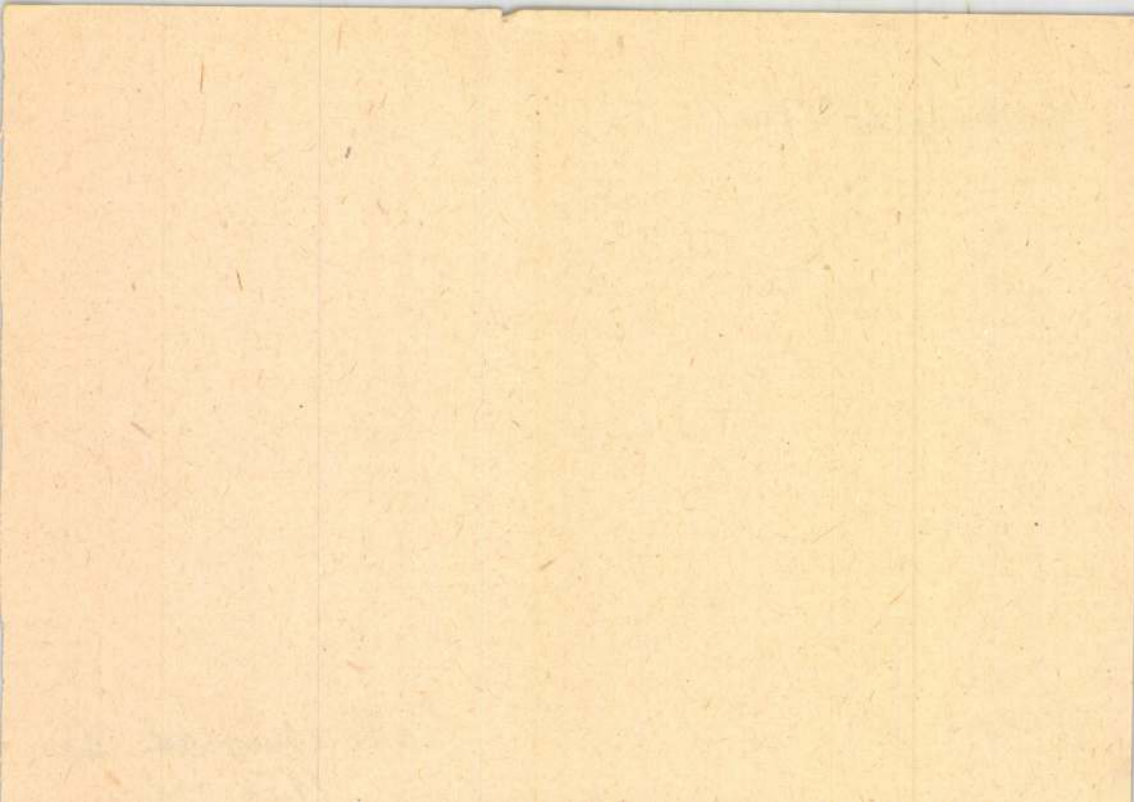
Négyes, 1965, márc. 14. Ford.

Maximyk Irén

Hírek

szabad Művelés Bp.
1956 júl.

Masznyik Iván

Rajz. TAMÁSI ÁRON: POROSZKÁLÁS NYUGATON
c. közl. illusztrációja.

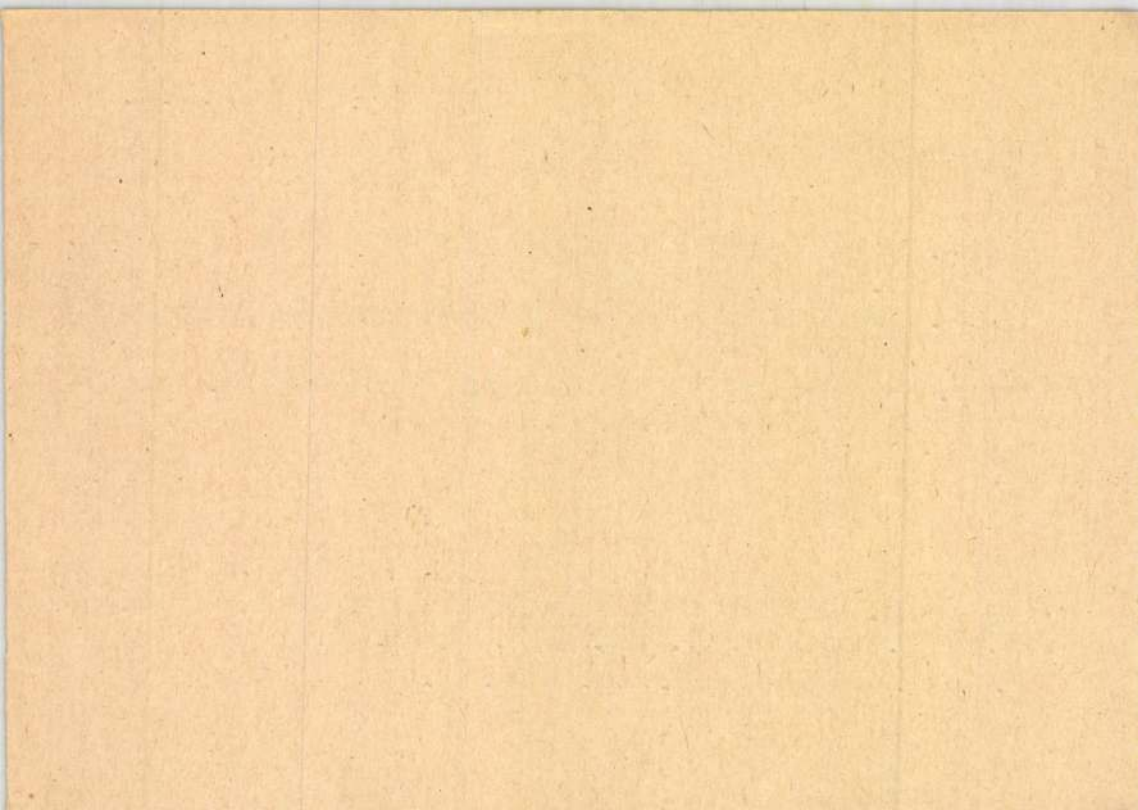
Rajz. Serfőző Simon: Önéletrajz c. kis közlemény
illusztrációja.

Rajz. Szeberényi Lehel: Guszev kapitány c. karco-
lat illusztrációja.

Uj Irás. Irodalmi és Kritikai Folyóirat. 1961.

I. évf. Junius. 4. sz. 317., 333. l.

I. évf. Julius. 5. sz. 406. l.

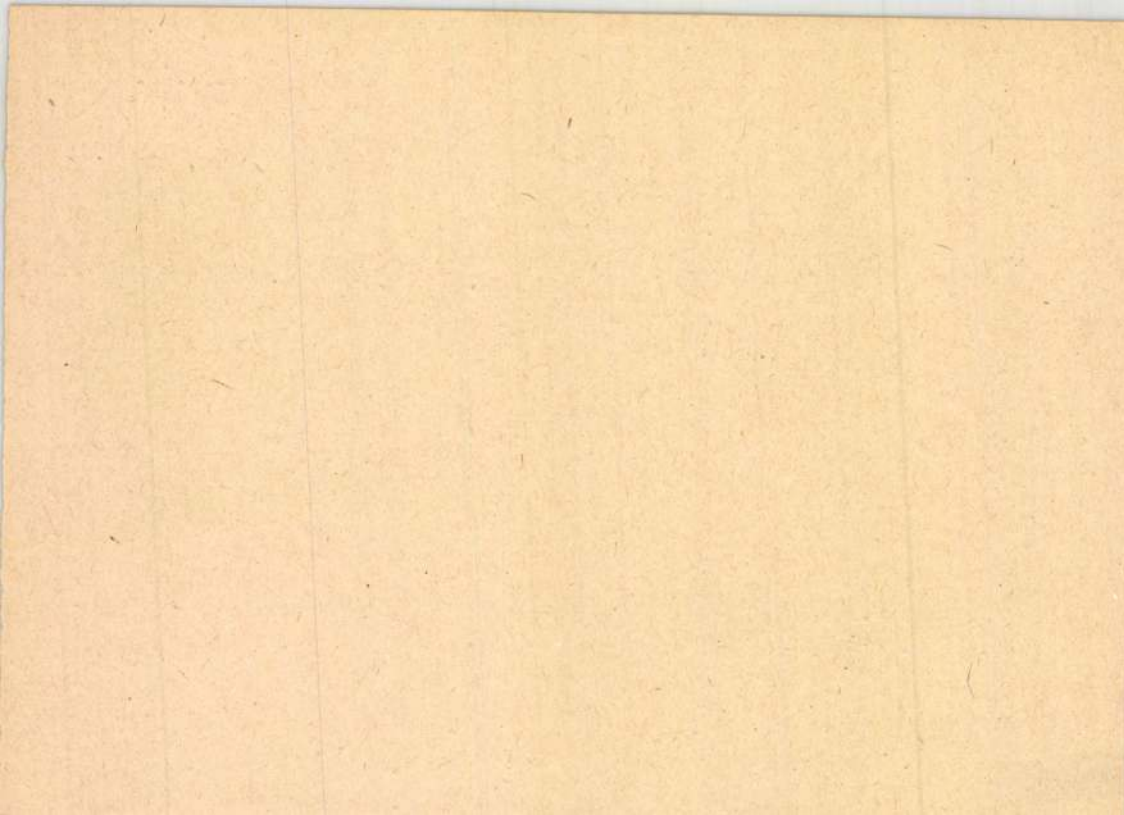

M.D.K.

Maszyik Iván

Parasztfej. Rajz.

Uj Irás. Irodalmi és Kritikai Folyóirat. I. évf.
1. sz. 1961. Március. 14. 1.

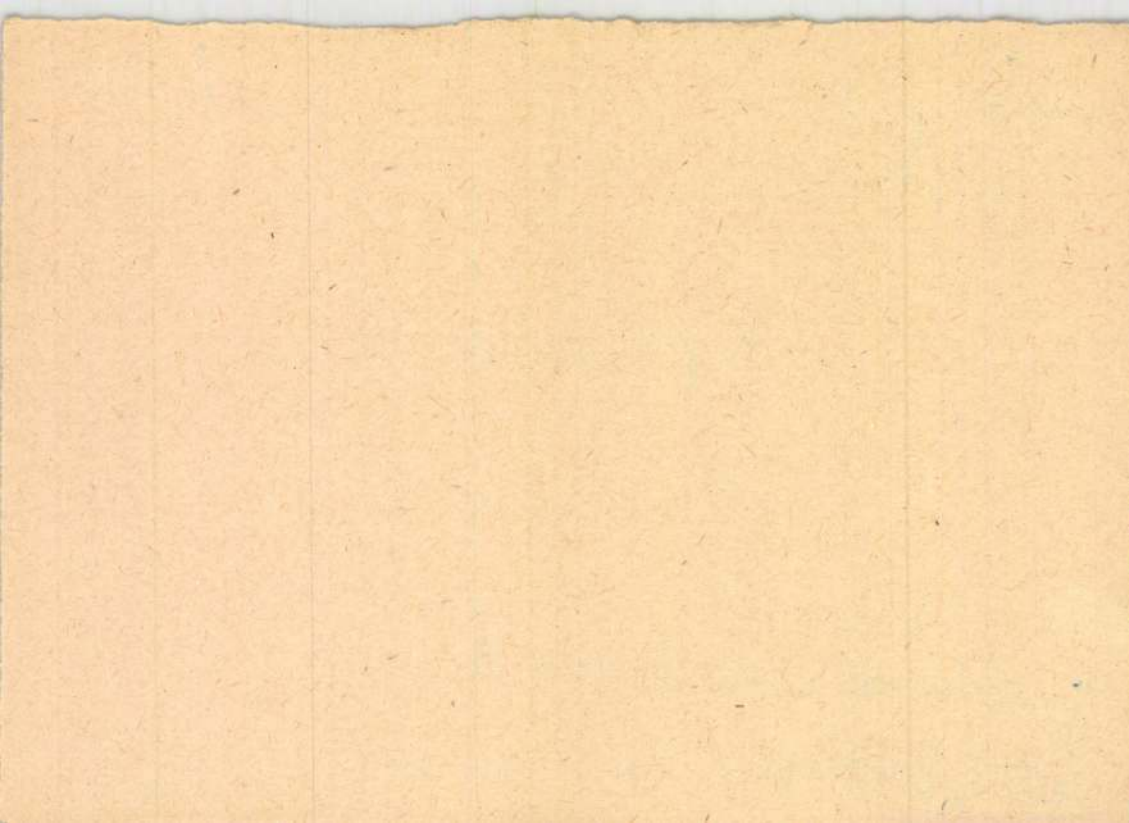
Maszmjér István
grafikus

M.D.K.

Rajza (illusztráció)

Fürdő hárszó: Szent Borbála képe.

Élet és Iskolalomb, 1961. május 12 - 6 lap.

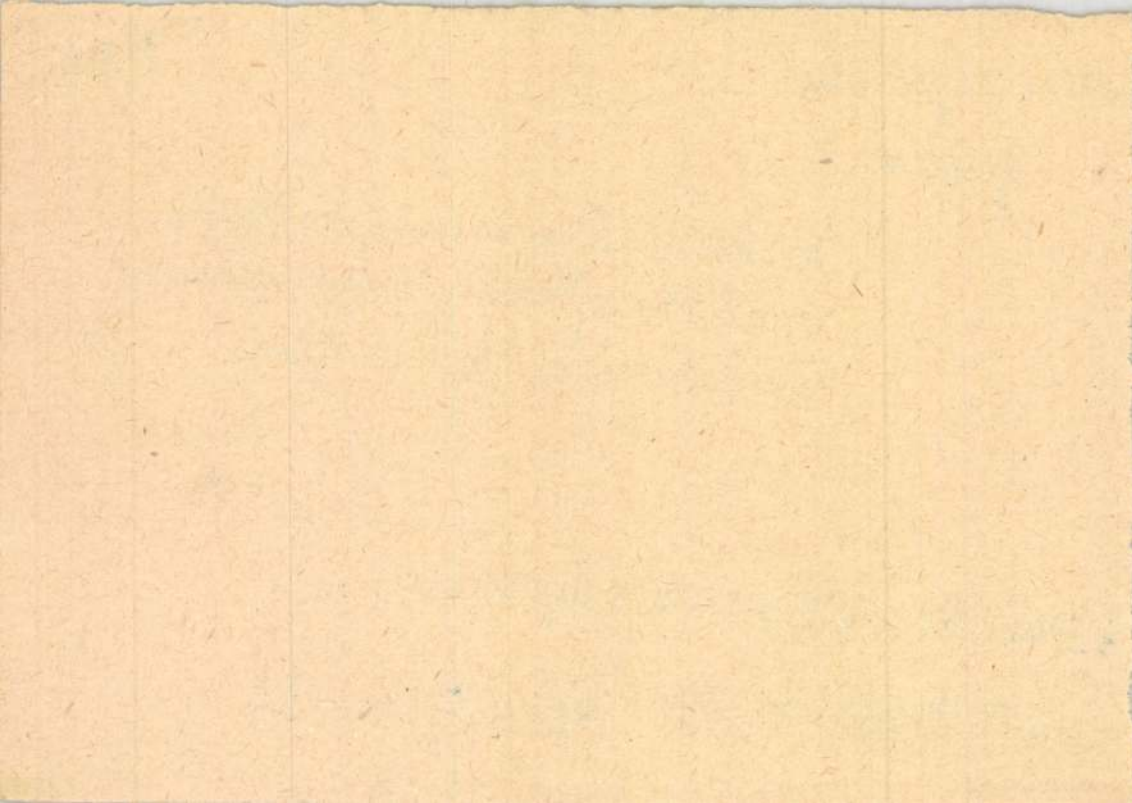
Massmunka Lida
Grafikus

M.D.K.

Kisserec, Tatay Sándor, Vas István
Oravea Paula, Pékány András, Kissájos
Tahács Imréről készült rajzai.

E. Fehér Pál: Új forrás a tükör díszesükh.

Élet ésrodalom, 1961. éjrus 7. — 31.

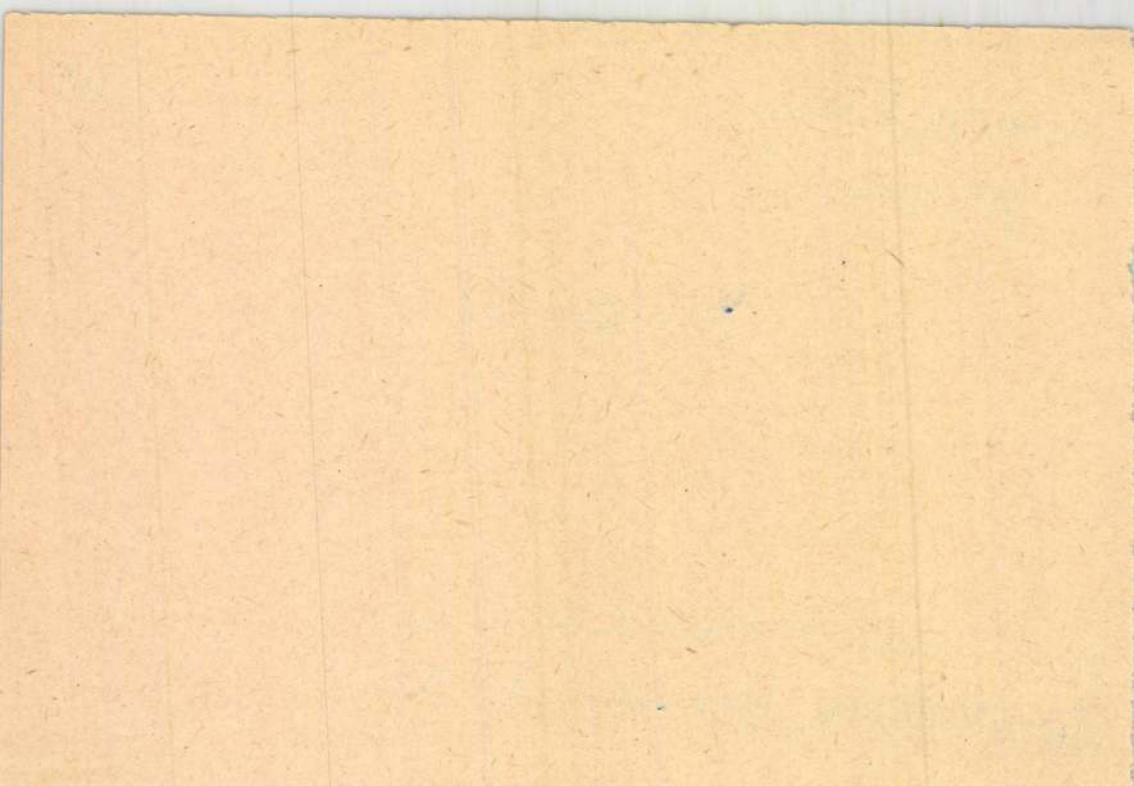

Masnyik Iván
grafikus

M.D.V.

Yelusztrációk.

Gyurkó László: Merőhővesdi köthetőség.
Élet ésrodalom, 1961. márc. 3 - 5 l.

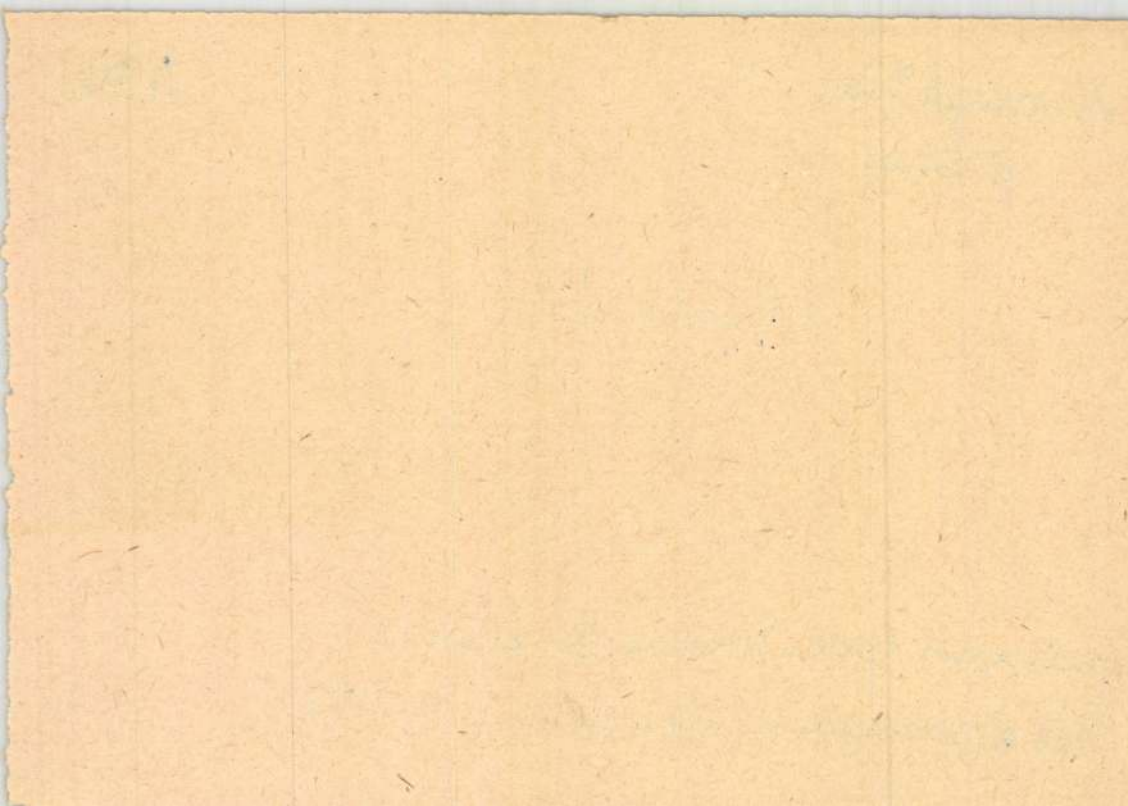

Marnyik Lóan
grafikus

H. D. K.

Illustráció

Derecskine Gyöngyi korszék: Búvópatakból
Élet ésrodalom, 1961. március 17 - 72.

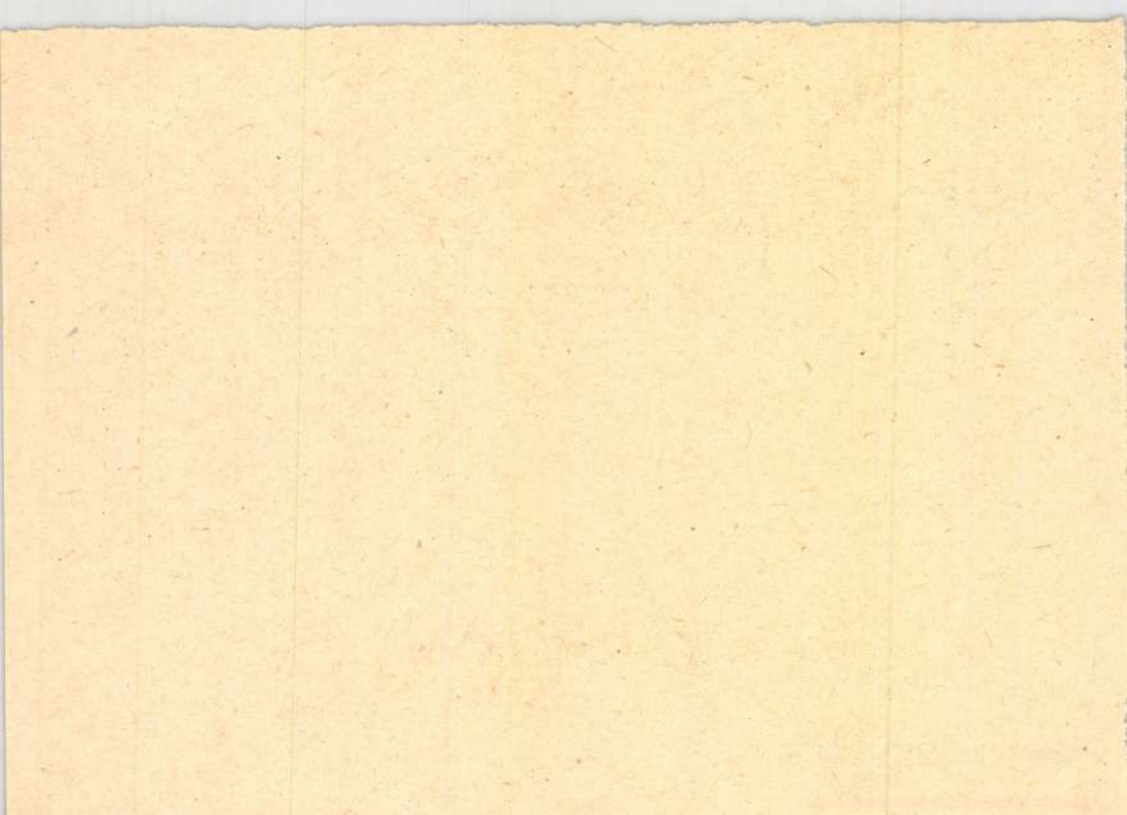

Masnyik Iván
grafikus

M.D.K.

Gergely Sándor (nép)

Gergely Sándor munkájáról
Élet és Iskolában 1961. júni. 6. - 11. lap

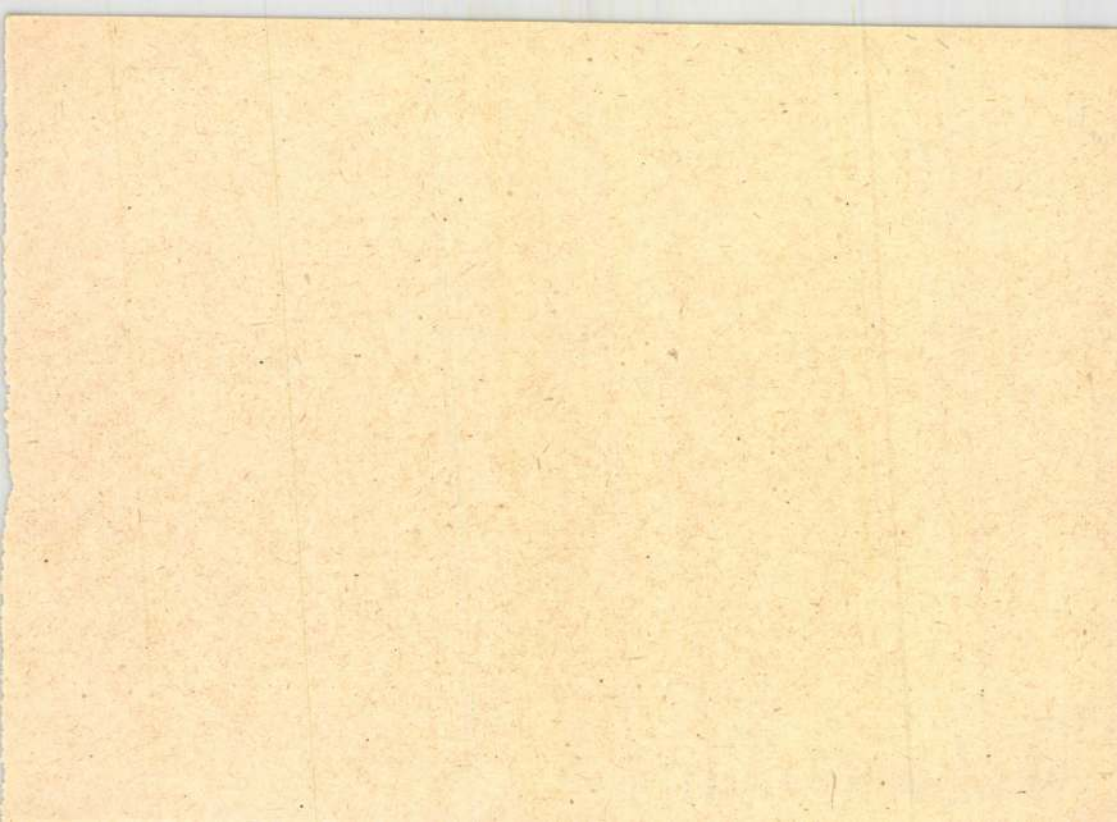

M.D.K.

Hasznosítási
rajzok

Illyés Gyula (rajz)

Illyés Gyula munkájáról
Élet és Iskolában 1961. január 13. — 1. 1. lap

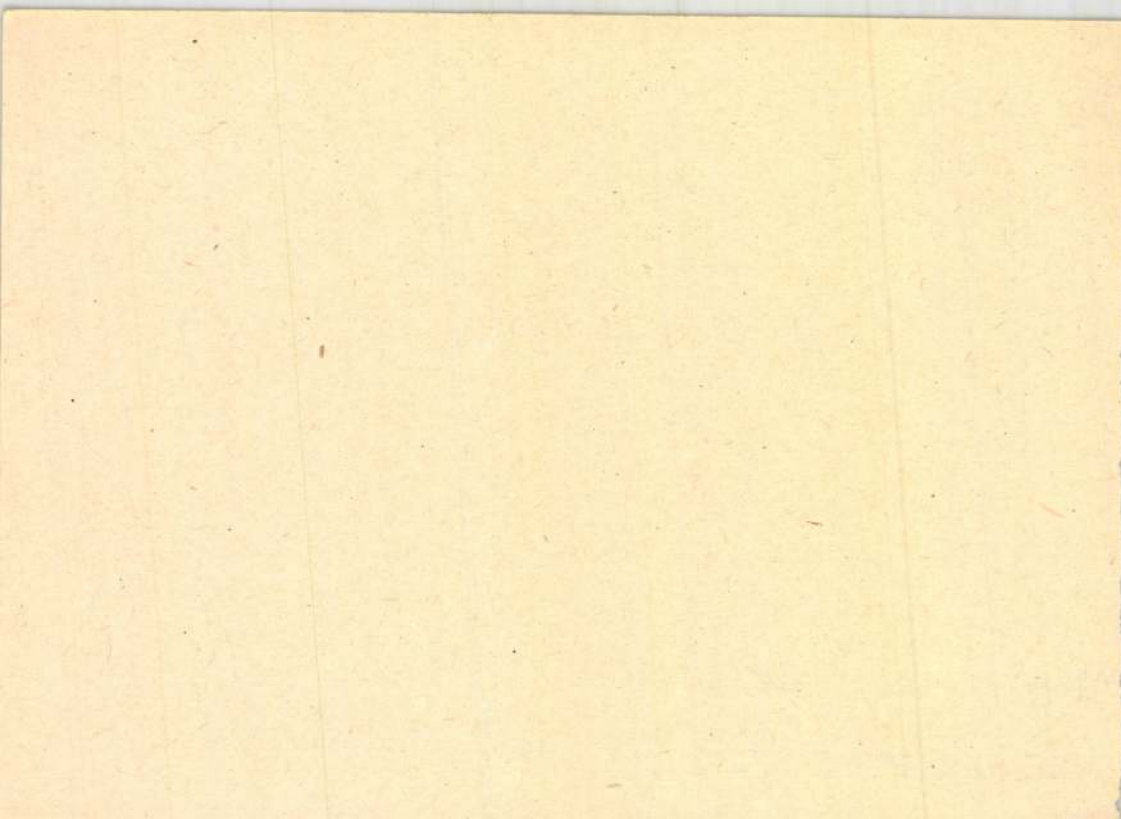

M.D.K

Maarmyk Groen
grafikus

János Bela (nép)

Magyarországi: János Bela műleltérek
Élet és Szocializmus, 1961. január 27. — 2 lap.

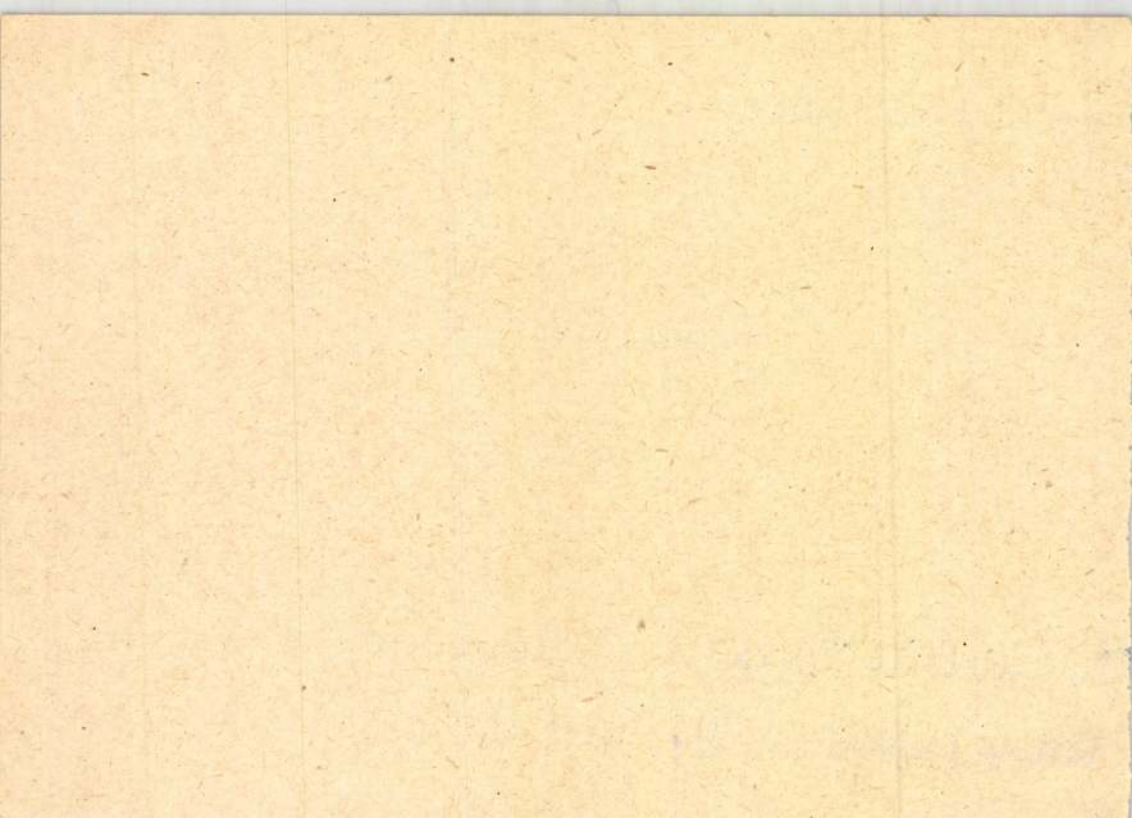

Maszművek és
grafikus

M.D.V.

Rajnai (illusztrációk)

Tünemények: Egysett az én farsangolásom — 1. l.
Élet ésrodalom, 1961. febr. 10.

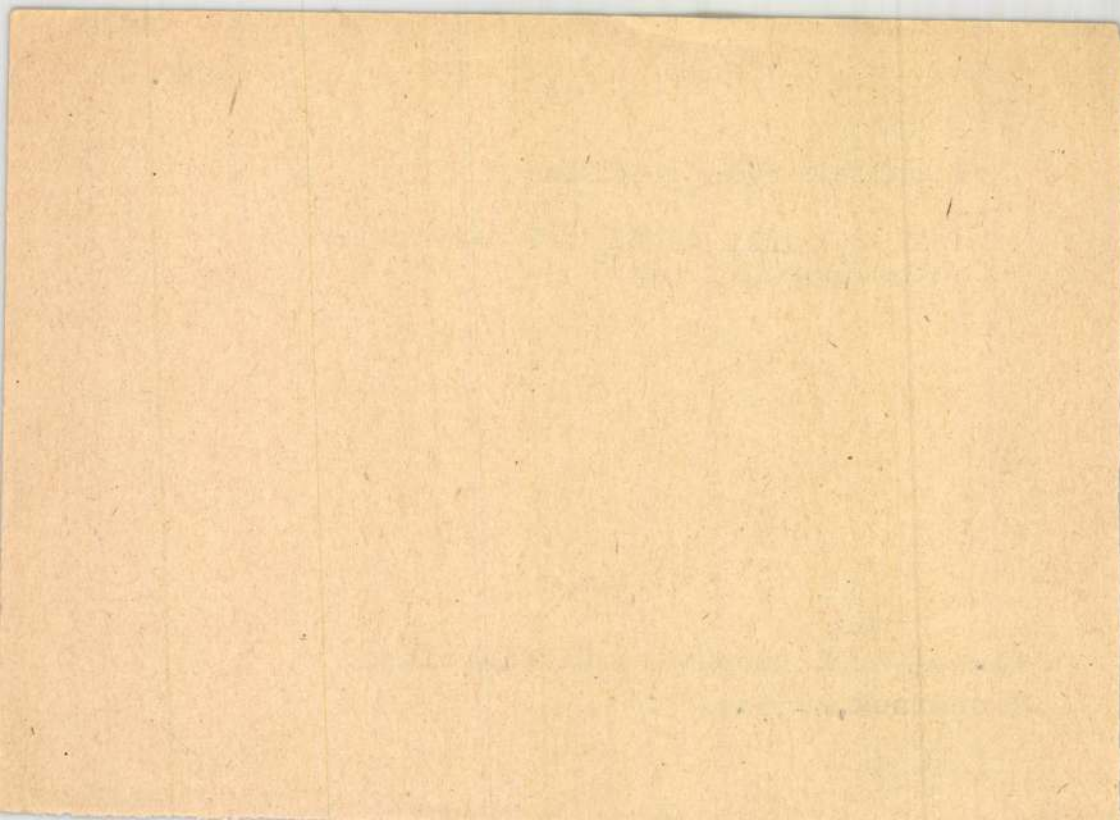

MDK.

Masznyik Ivan grafikus

"Római parti részlet" /akvarell/
"Vörösberényi táj" "

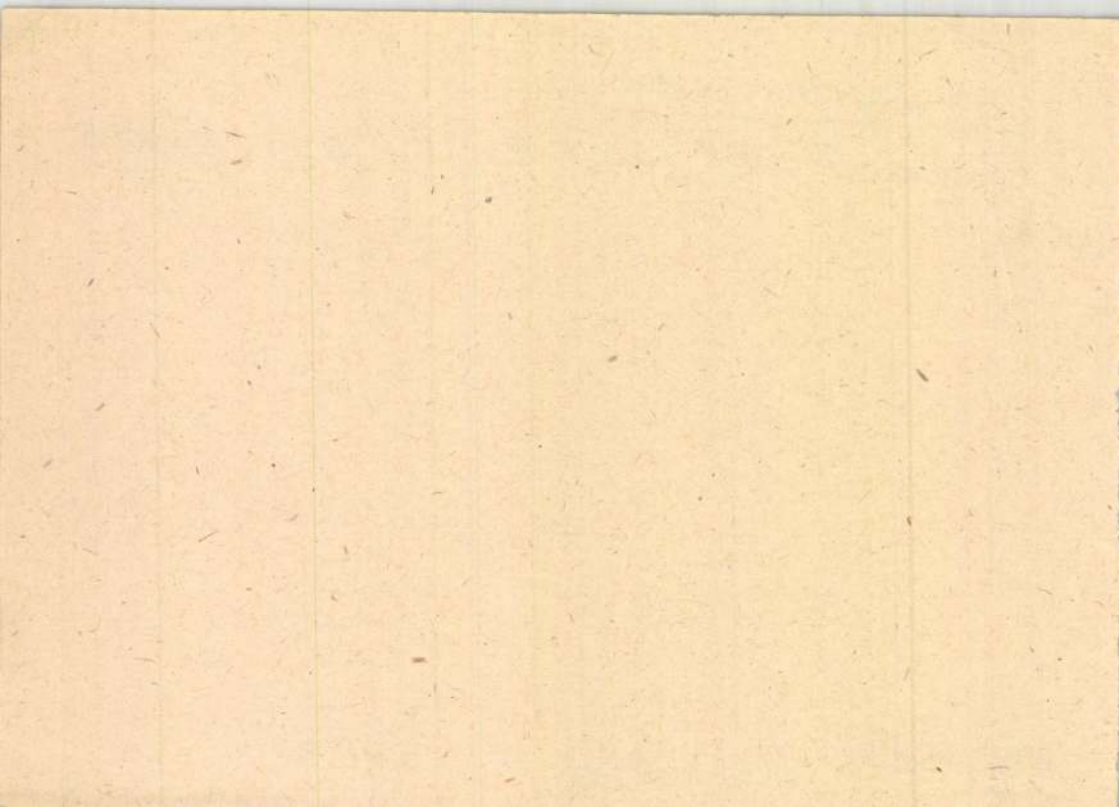
VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1955. 34.1.

hasznosítók loda

Cseres Tibor névelje (Kajzi, Képes)

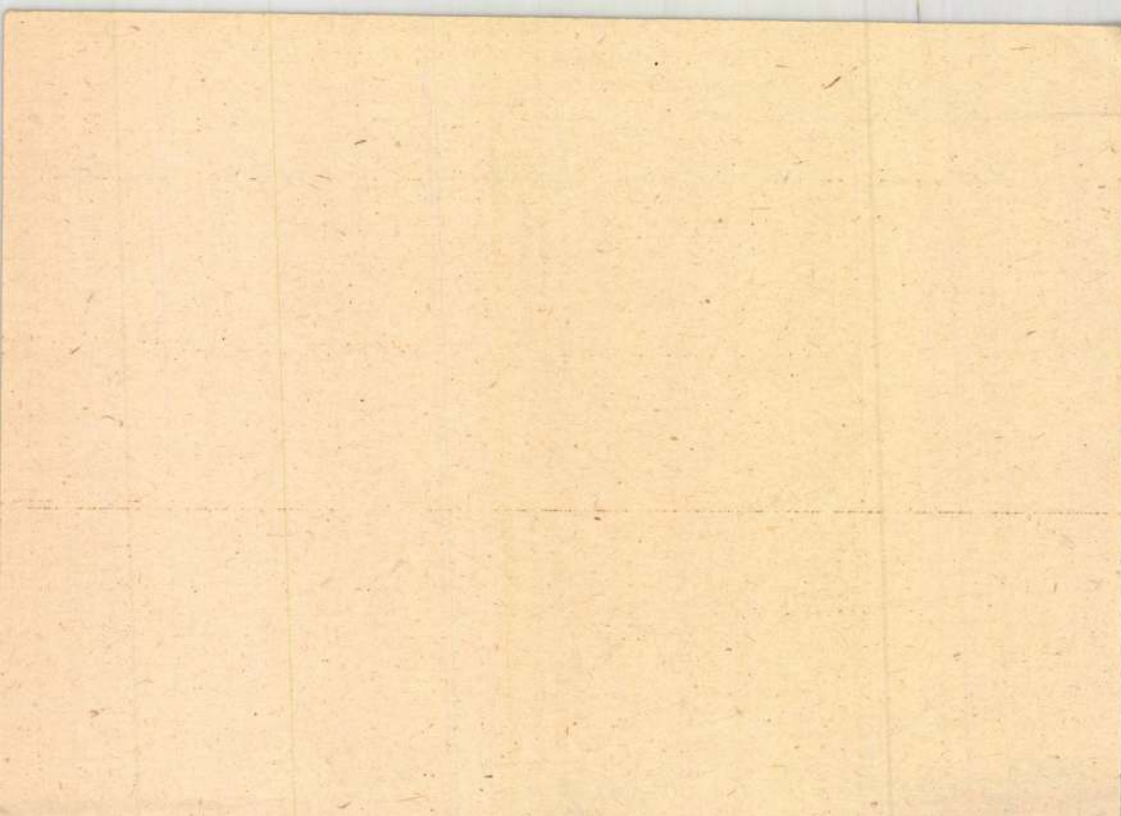
Nyírány 1965, máj 30., 7. oldal.

Masaryk Iván

Vědmar Zneužití (raj), revid,

Hřmava, 1965, máj 23, 70.

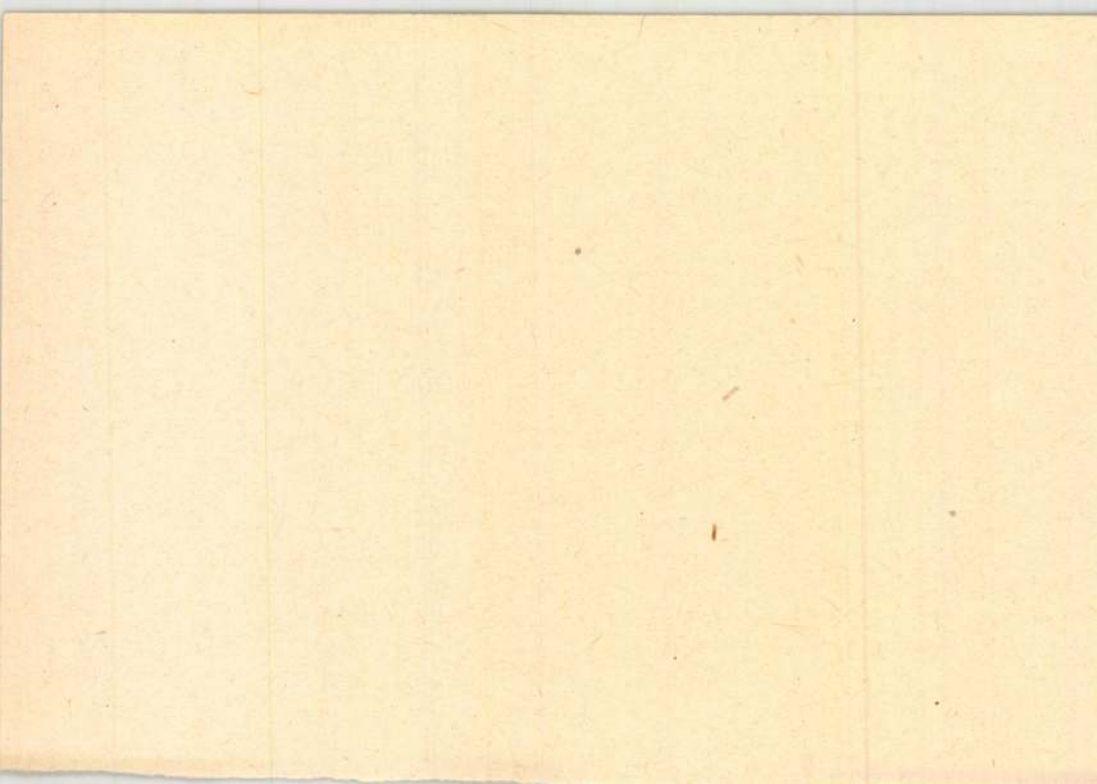

Mészáros Szán
grafikus

M.D.K.

Váci lírályról készült
portréja.

Csák Gyula: háttérben a Váci lírályról
Élet ésrodalom, 1965. május 29 - 12 lap.

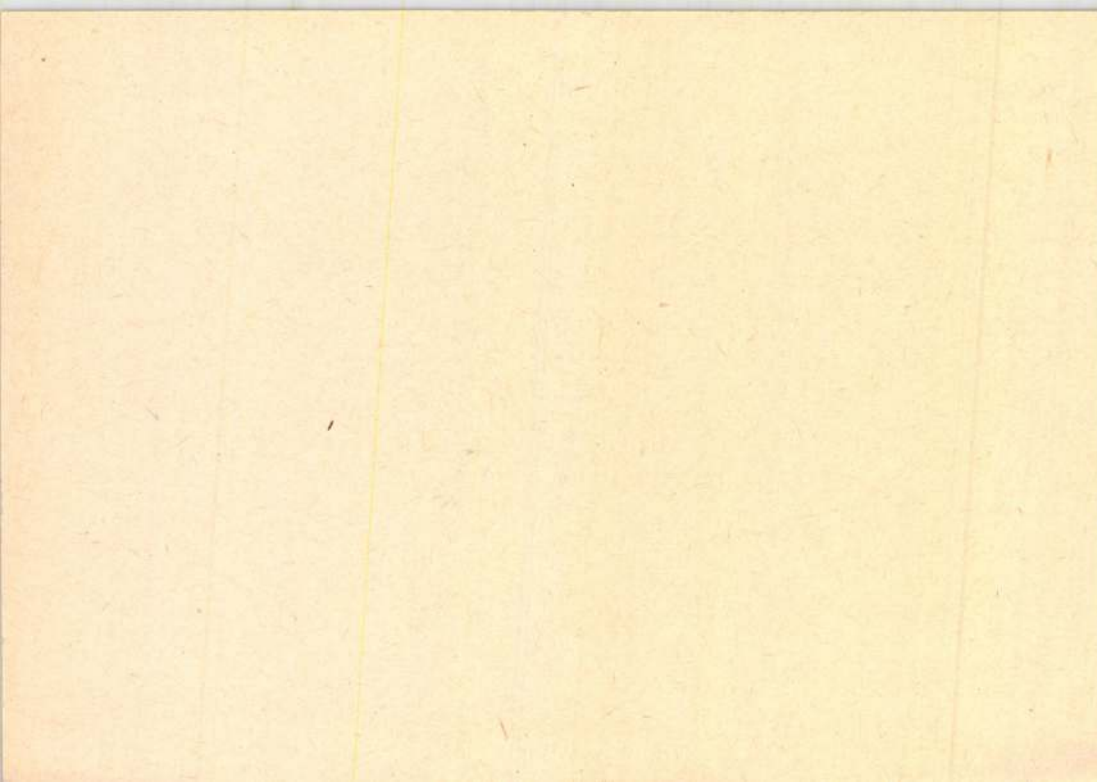

Masnyk Ivan
grafikus

M.D.K.

Táj

Élet és Iskolalom, 1965. júl 3-9 lap

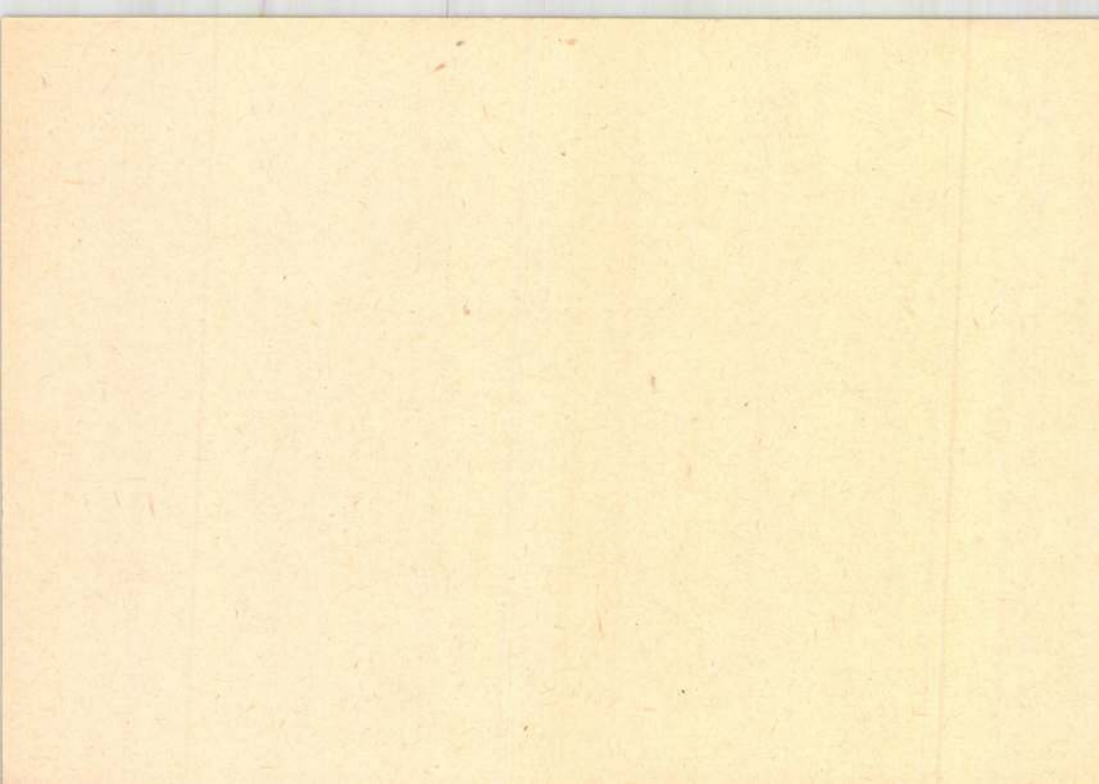

Masonyer László
grafikus

M.D.K.

Berkesi Andrástól készült
rajza.

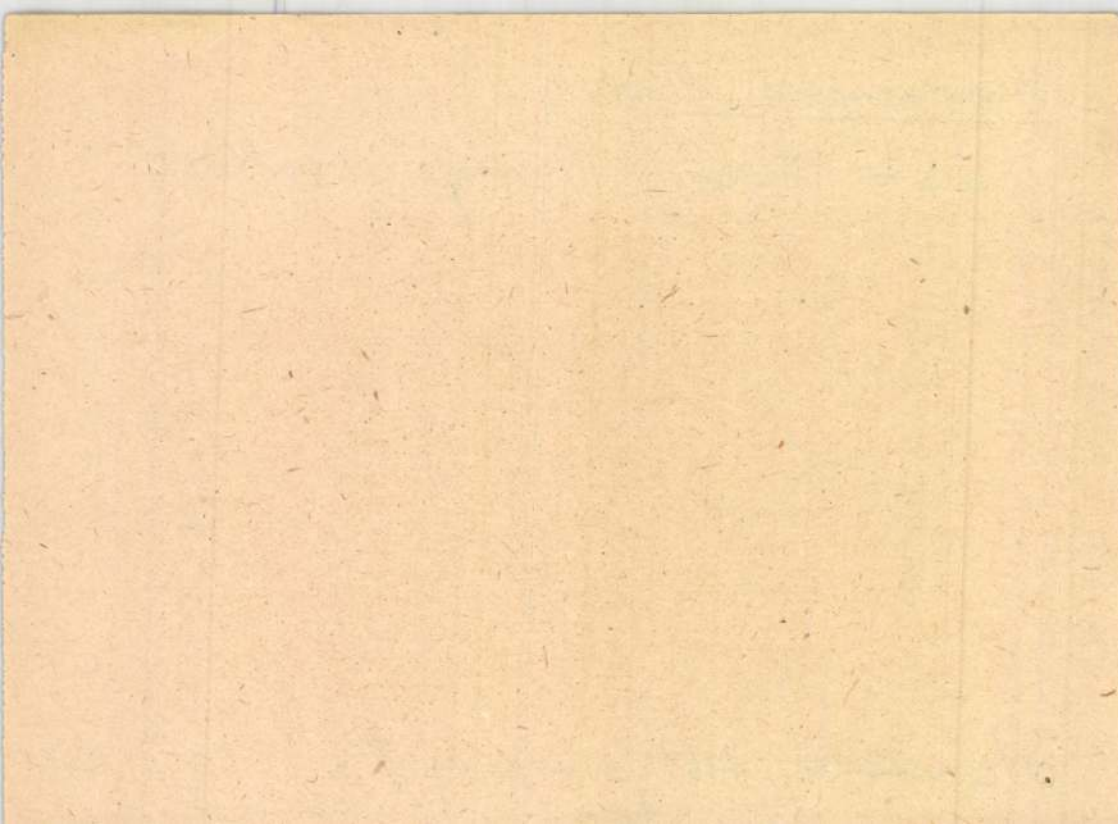
Féltétvány: kiegészítés a Berkesi Andrástól
Élet és Munkáim, 1965. júl. 3 - 12 lap.

Mosangik Iván

Sainto Ferenc (rajz, rejtő)

Węgry, 1985, aug. 1. 70.

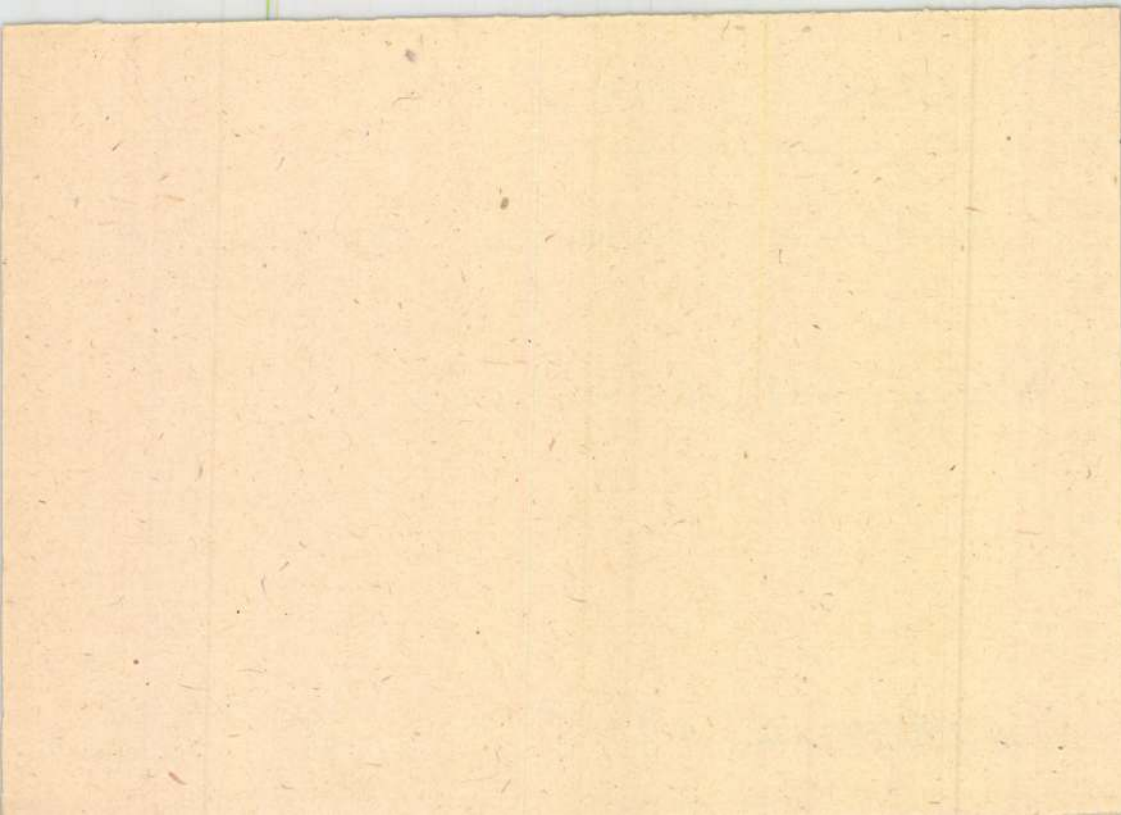
Maszyk Iván

Borsov Miklós arcképe.

Projekt, reprodukció.

Nógrád, 1965 júl. 11. 7.l.

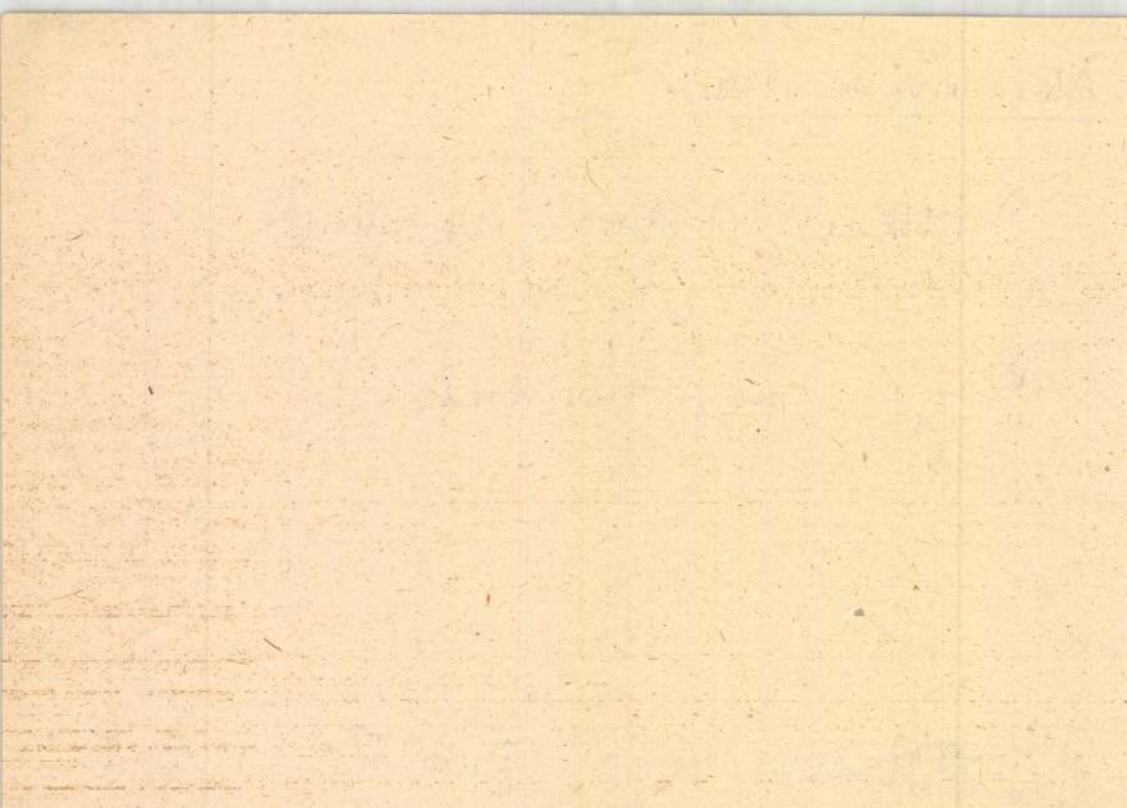

Maszyńsk Iwain

Dutka a'kos ar chepe.

Rozz, rep no duk uis'.

Neprane, 1965. juu. 27. 7. l.

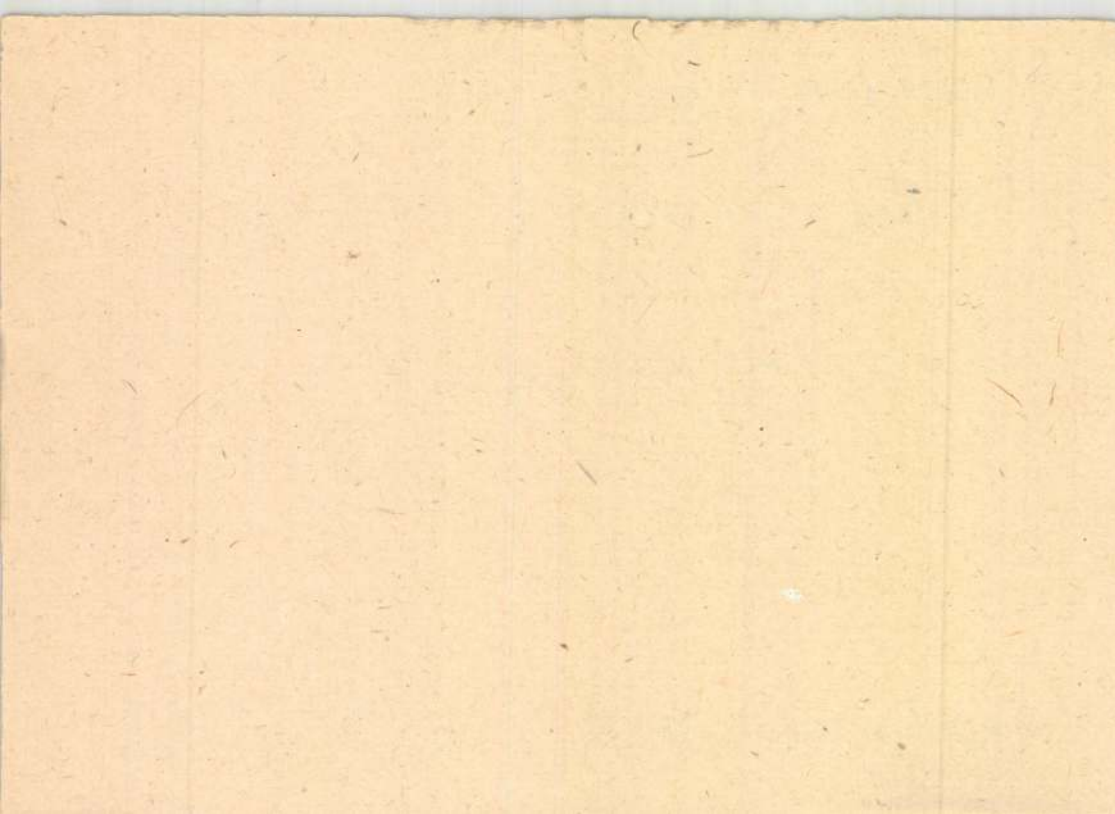

Maszyk Iva

Tatay Sa'ndot portreja.

Proj. reprodukcijs.

Непробане, 1965. јул. 4. 7. л.

Masznayiké Irodá

Béres Ilona

Szegedi Enikő

Szabó Kálmán postre'i.

Rajzok, reprodukciók.

Németország, 1964 dec. 25 13 l.

Miscellaneous

James Lane

James Lane

James Lane

James Lane

James Lane

Matanyik 1004

Teravry Bein. (rajz, rajst)
Buzetovsk

Nejnovy, 1965, Jan. 24, 70.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Main body of handwritten text, consisting of several lines of cursive script. The text is extremely faint and difficult to decipher, appearing to be a list or a series of entries.

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or a date, which is also illegible.

Masmyk Iva

Barway fens (rajr, reph's)

Nýmanq, 1965, jan. 17. 60.

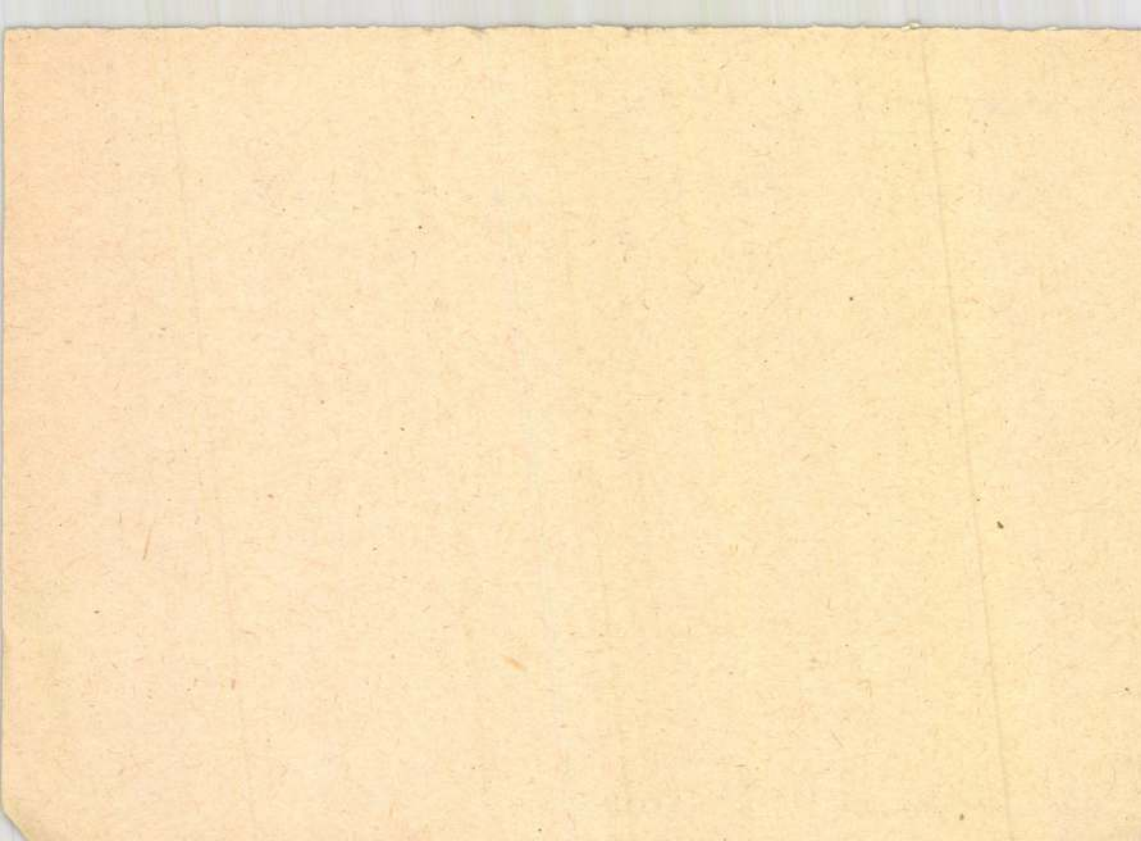
Handwritten text, possibly a title or header, located at the top of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be arranged in two lines.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a date or signature. The text is faint and difficult to decipher but appears to be arranged in two lines.

Marangik Iva

Kassik Lajos (rapr. reviz)

Mýnava 1969 nov. 29, Fed.

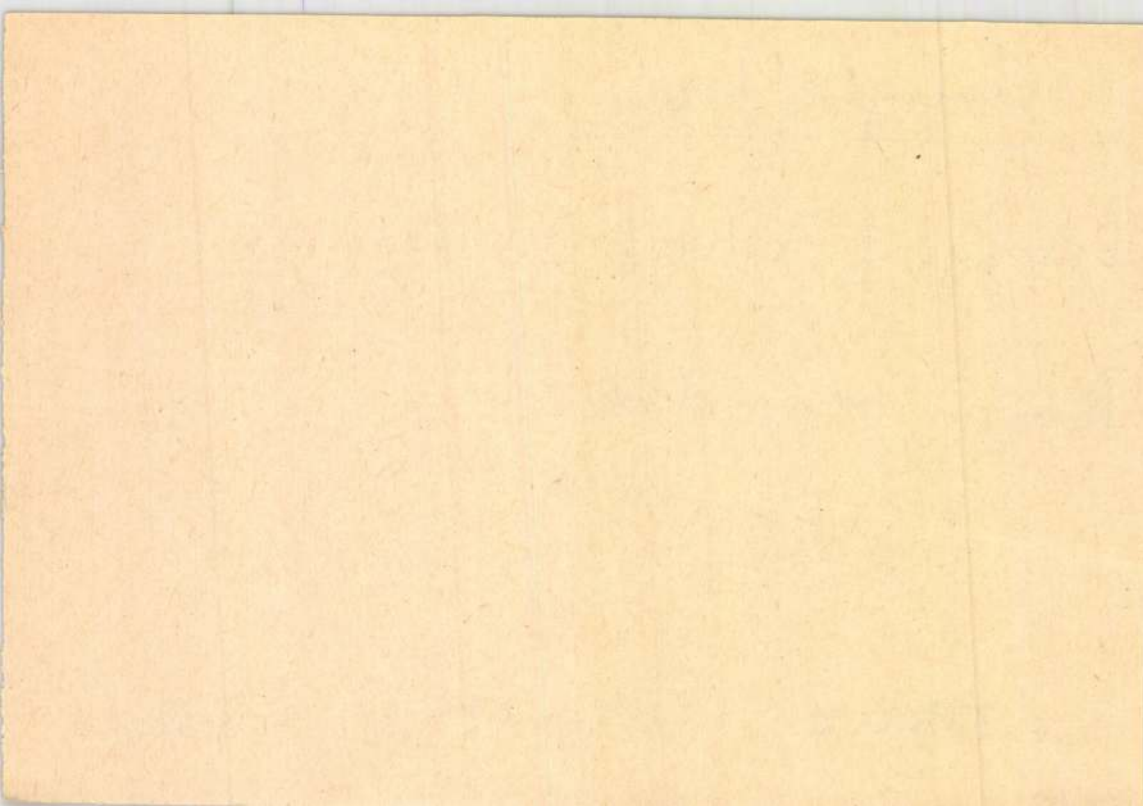

Masznyik Inai

Levegőel Főzet arcképe.

Rajz, reprodukció.

Népművészet, 1964. évf. 1. kötet. 7. lap

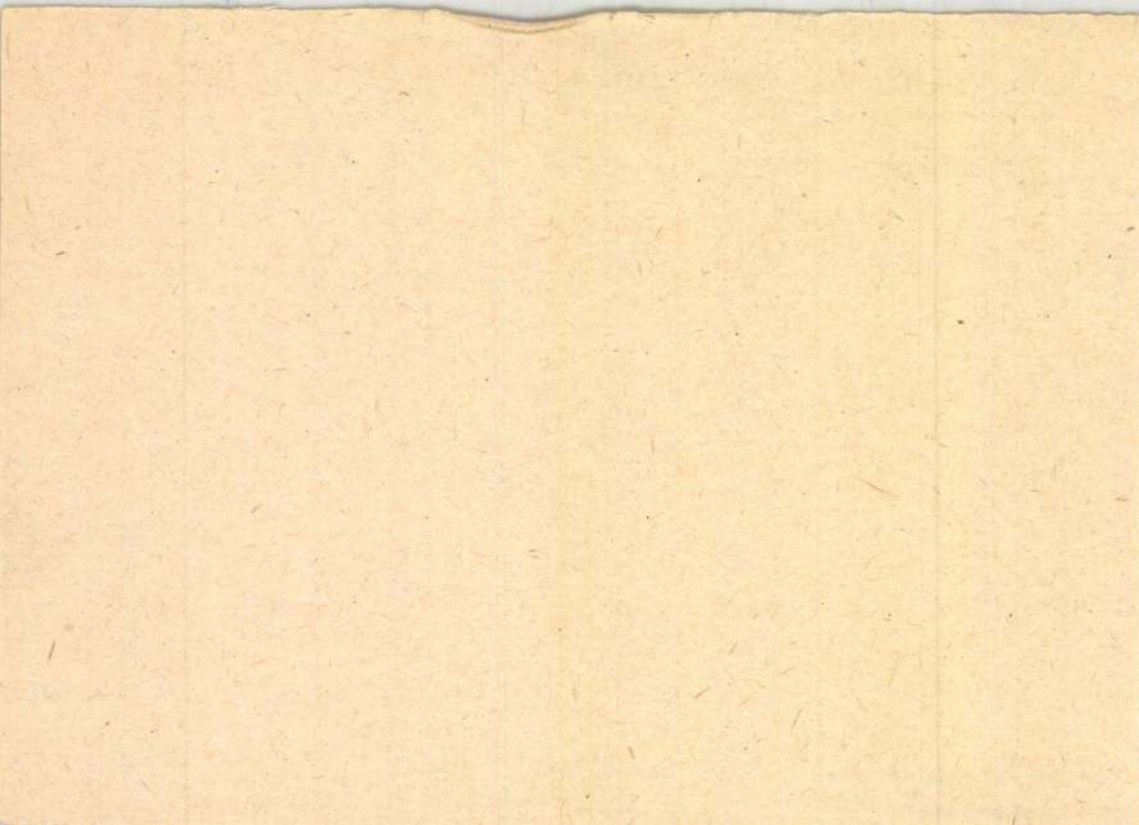

Matematika Irod.

Szabó Pál (rajz, kérés)

Węgierska. 1964. dec. 13.

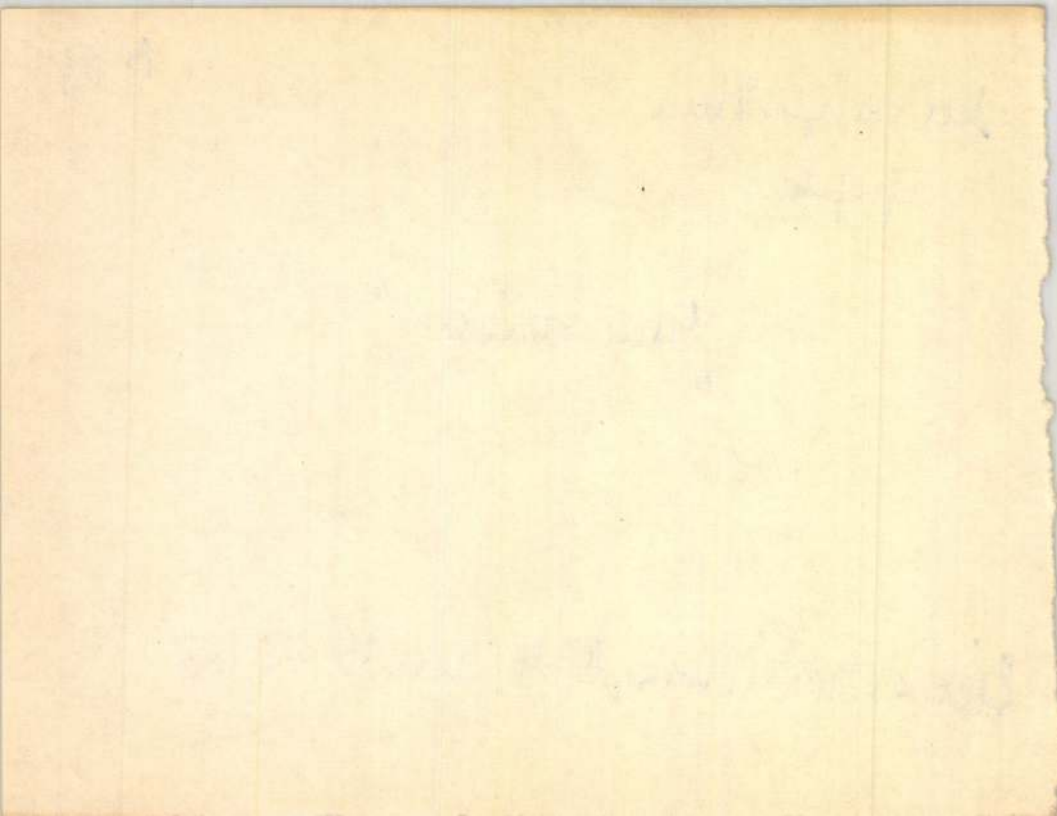

Masnyik Géza
Grafikus

M.D.K

Yllustráció " "
" "

Élet és Gradalom, 1964. dec. 19 - 6 leep.

Masznijó Tódó
Gráfikus

M.D.V

A műfordítói konferencia rész-
vevők aranyábrák rajza.

—: Műfordítói konferencia Budapesten.

Élet és Tudomány, 1964. nov. 21 - 3 lap

Handwritten text at the top right, possibly a date or location.

Handwritten text in the middle section, appearing to be a list or a set of instructions.

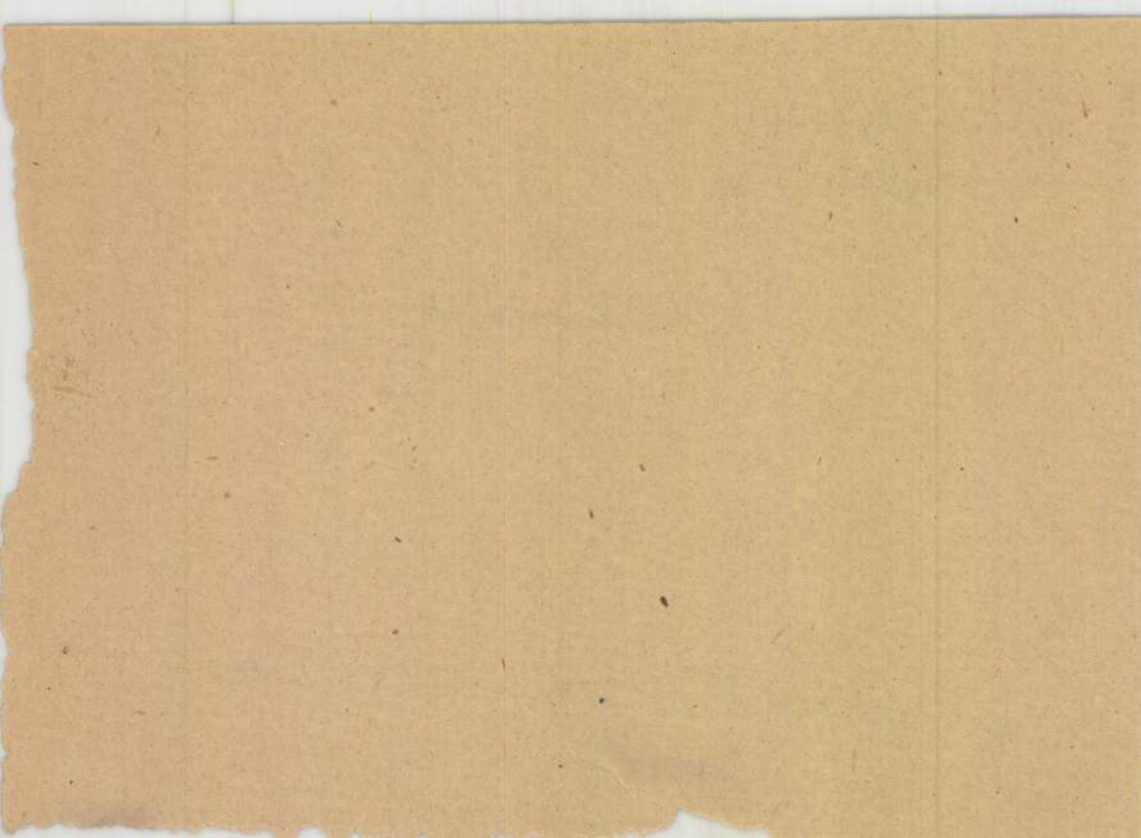
Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.

Massimiliano
Grafitti

M.D.K.

Posilano (repro)

Det er Rodolone, 1964. januar 11 - 2 kop

Chasanyik Joan festó

fiorey emiti biállisát a
Kultúrhapcsolatok Intézetén

Reps: Tevespasi miklák a
napfényben

Épületes 1966 máj 3

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Main body of handwritten text, appearing to be several lines of a letter or document.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

MASZNYIK IVÁN

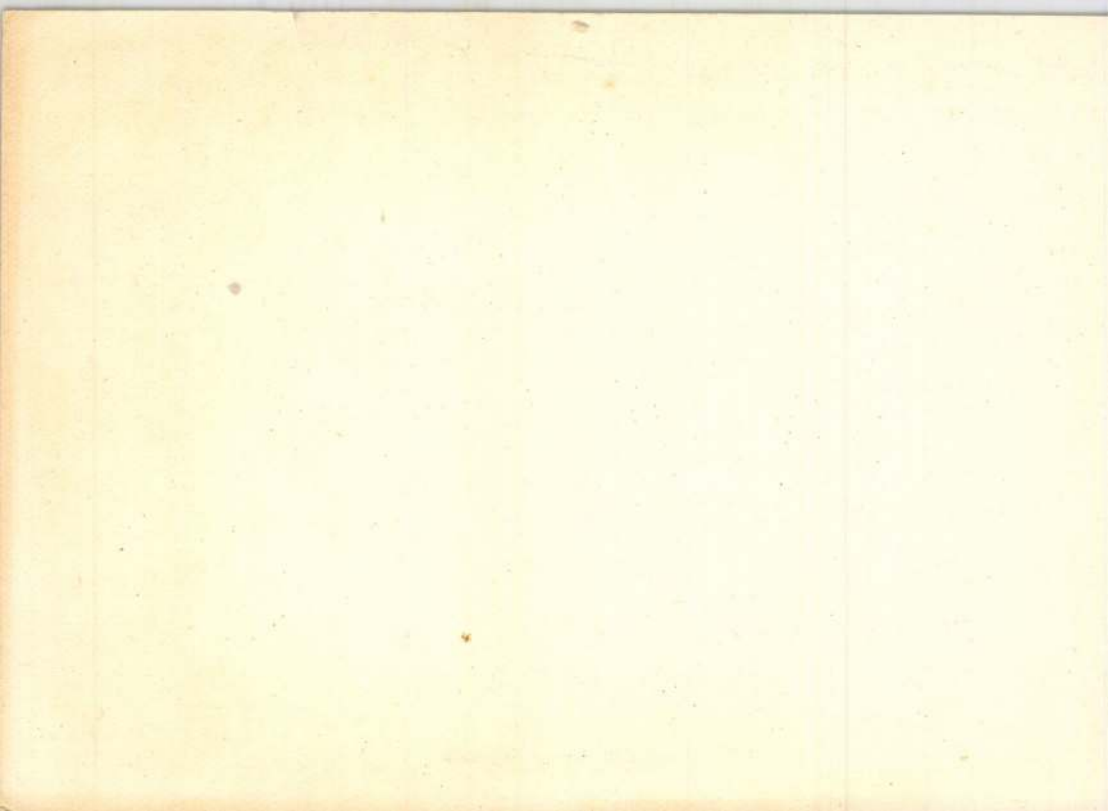

FESTŐMŰVÉSZNŐ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1966 FEBRUÁR 4-ÉN DÉLUTÁN 1/2 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:
DR. POGÁNY FRIGYES
EGYETEMI TANÁR

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERME
BUDAPEST V. DOROTTYA UTCA 8.

MDK.

Masznyik Iván

Kiállítási hirdetés

Szolnokmegyei Néplap 1966 febr.19.

Wesleyan Univ

Wesleyan Univ

Wesleyan Univ

MDK .

Maszyik Iván

Kiállítási hirdás

Pesti Músor 1966 febr.24.

1948

1948

1948

MDK.

Masznyik Iván

Kiállításának h iradása

Szocialista Művészetért 1966 márc.

THE STATE

OF NEW YORK

IN SENATE

MDK.

Masznyik Iván

Rajza Reich Károlyról

Népszava 1966 febr.20.

W. H. H. H.

W. H. H. H.

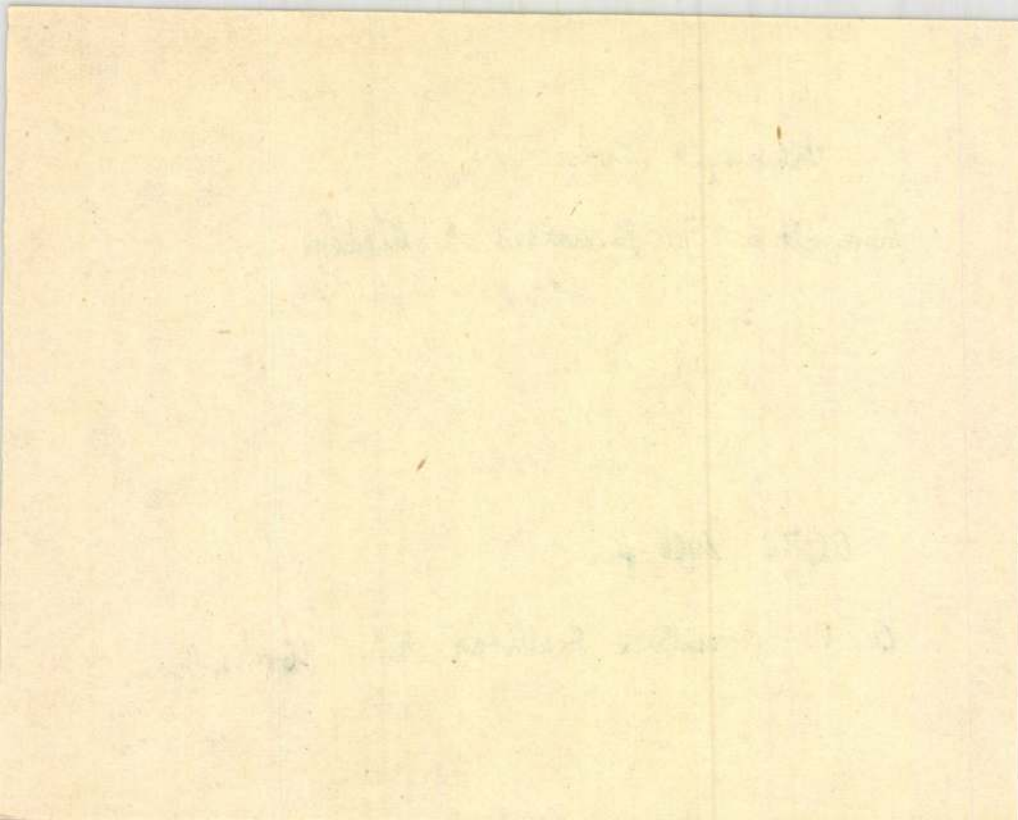
W. H. H. H.

Manujsi Ivan

Serepelt a II. formairod iiallitasen.

Alfold 1966-jun.

a II. formairod iiallitasen sepei. Kovacs Gyula

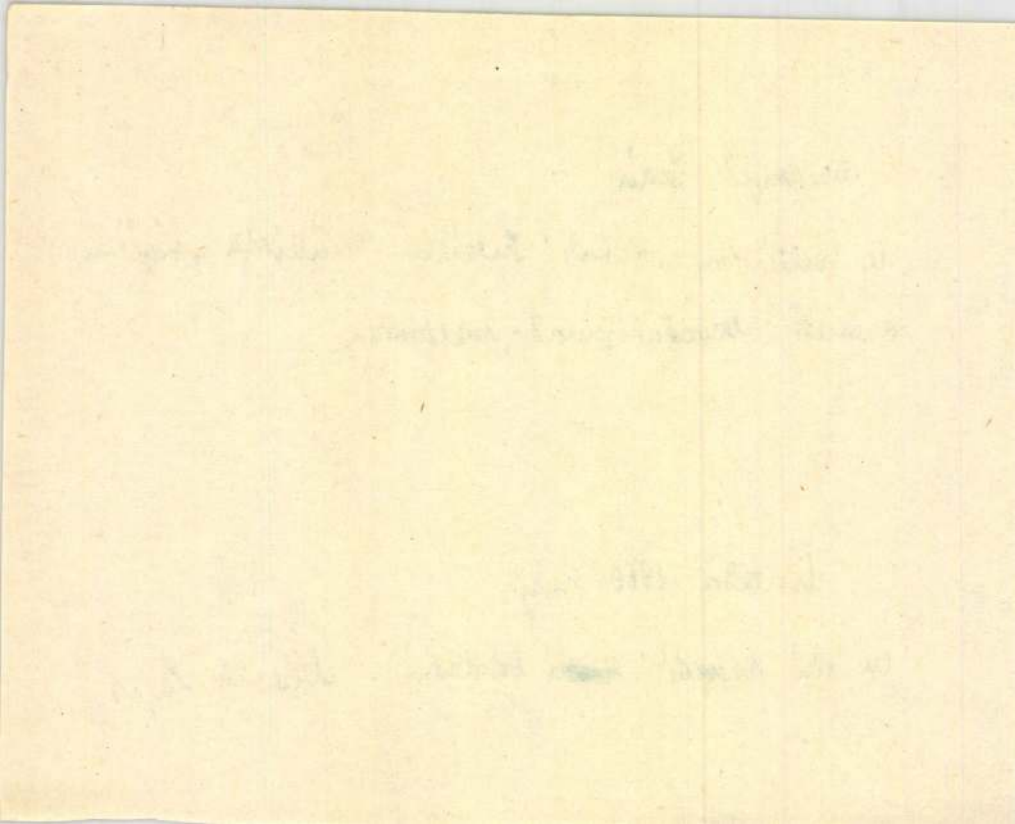

Baranyis Iván

A Kultúrnapok előadásai Intézetének kiállításának helyiségében
rendezett bemutatójainak méltatlansága.

Kritika 1966. máj.

Az első negyedév ~~előtti~~ tárlatai. Késmeth Lajos

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17

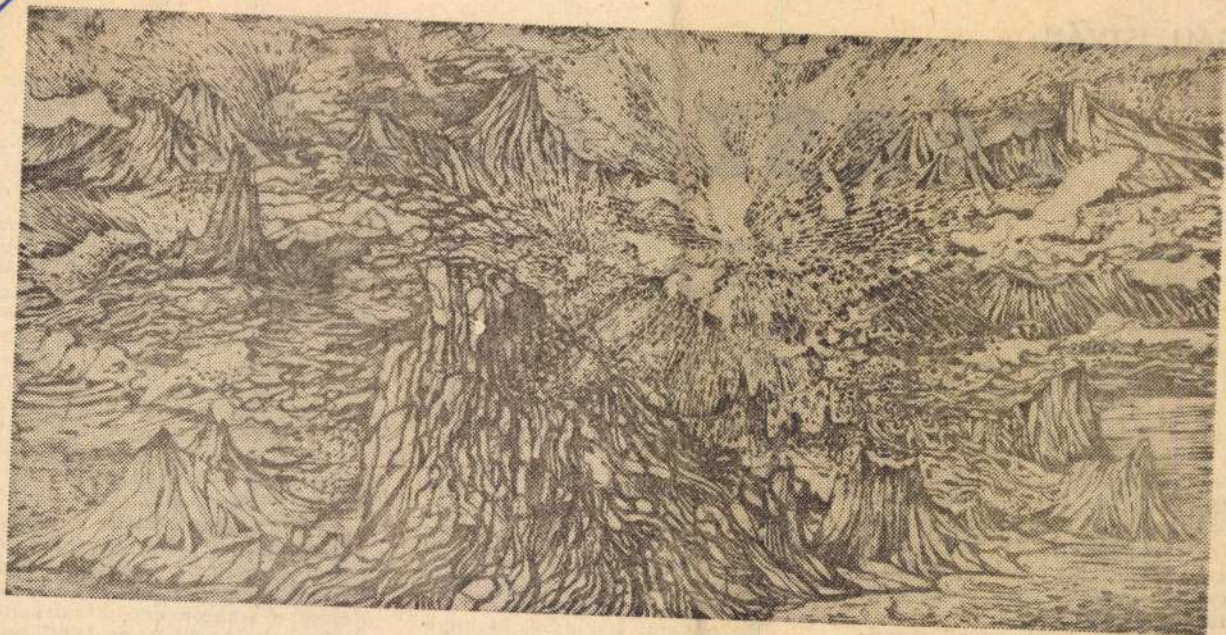
Telefon: 188-296, 188-307

Maszyk Iván

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 FEB 19

1021

Maszyk Iván kiállításáról: Táj

GÁLL ISTVÁN:

ZÁRSZÁMADÁS

A falusi életforma hagyományteremtő és hagyományörző. Az utóbbi évek rostáján sok kényszer szülte és maradiság ápolta szokás és babona hullott ki — de a jó hagyományokat védeni kell, és ha új születik, annak örülünk.

Ilyen új hagyománnyá válik a zárszámadó közgyűlés. Ez az alapszabály előírta aktus mára már természetesen illeszkedik bele a falu életébe, és nem vált üres szokássá sem. Szolid ünnepi jellegét kialakította az élet, már nem rendkívüli alkalom, amire a csodát remélik, vagy a botrányra készülők várnak.

„Majd közgyűlés után” mondják ma olyan hangsúllyal, ahogy régebben: „majd Húsvét után...”

delmére — de amikor felállt egy asszony, két perc alatt zavarba hozta őket. Mivel? Semmiséggel. Harminc kiló kukoricával. Amivel „megrövidítették” őt, és még néhány asszonytársát. (A részisművelésnél valamit valahol rosszul számoltak el, ebből adódott a különbözet.) A vezetők elismerték, hogy jár az a kukorica. De ingerülten kérdezték: minek ezt itt felhánytorgatni, nem ide való az, nem ilyen ünnepi alkalomra... Nincs igazuk. Az ünnepi hűslevés is csak akkor igazi, ha tiszta, és nem úszkál benne hagymahéj.

Mikor jó egy közgyűlés?

Ha távlatot tud adni. Mennyivel fejlesztik az állatállományt, mit, hová vetnek, milyen beruházásokra készülnek és mennyi időre

képesítéstüknek megfelelő helyre állítja, hanem kapálni küldi. Az ország mezőgazdasága elé kitűzött feladat az, hogy minden téesz árutermelő nagyüzemmé fejlődjön. A termelősövetkezeti demokrácia eszköz ennek eléréséhez. Nem az egyetlen, de fontos eszköz! Úgy bánjunk hát vele. Mert avval is csak saját dolgát nehezíti a vezetőség jagy az elnök, ha átnéz a tagság feje felett, és a közös tanácskozást börtönt gyülekezetként kezeli. A nagyüzemi munkaszervezés nem jelent nagyvonalú lekezelést. Egyforma gond (ha más súlyú is), hogy a traktor nagyjavítása késsik, vagy hogy János bácsi nem talál kézbesimuló kapát.

A múlt évek zárszámadó

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-30.

Masznik Iván

KÖZNEVELÉS

1966. MAR. 4.

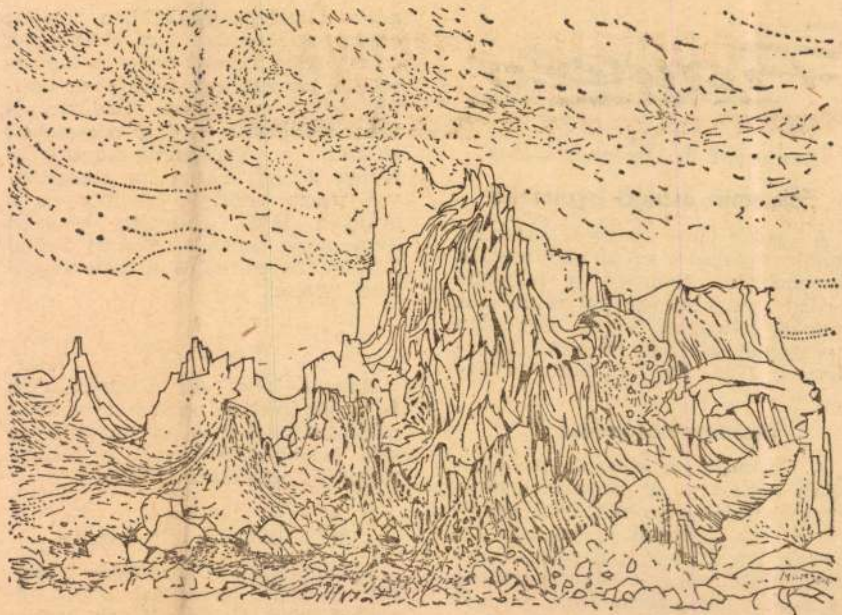
1021

Masznik Iván kiállítása

Masznik Iván a Kulturális Kapcsolatok Intézetében megrendezett első gyűjteményes kiállításán igen érdekes anyaggal mutatkozott be. Nem állította ki sem az újságokból ismert figurális rajzait, sem mozaikterveit, hanem csupán itáliai útja alatt és után készült toll- és szénkompozícióit.

Különös világot tárnak elének művei. Finom kis tollrajzain sziklás tájakban, naplementékben gyönyörködhetünk, nagyméretű szén- és filctollrajzai azonban a tengerek és dzsunglek mélyének félelmetes világát döbbsentik elének. Kavargó örvényeket, hinárokat, hinárokkal belepelt hajóroncsokat, polipszerű lényeket, ősvárokat, indákat látunk. De nem naturálisan, hanem transzponáltan. Még ijesztőbbek Démon és Lux tenebrosa című kompozíciói, melyek az alvilág sötét hatalmait idézik, szürrealista sejtelmeket tárnak fel. Más művei holdkrátereket, távoli, kozmikus tájakat vetítenek elének.

Legmonumentálisabbaknak Elemi Erők és Keletkezés című több méteres kompozícióit érzem. Ezekben szárnyalt képzelete legszabadabban, s elérkezett a képi szimbólumok magasságáig. E művein már nincsenek természeti motívumok: ezek a némi- leg gyökerekre, indákra, örvényekre emlékeztető absztrakt vonalak nem a természet képei, hanem a természeti erők kivonatai, mintegy erővonalai. A szövevényes, egymásbaacsapó, egymásba átható vonalak a természetben egymással küzdő elementés energiák jelképei, melyek drámai erővel jelenítik meg a természeti erők örök harcát. Lenyűgöző, magával sodró alkotások! Úgy érzi

az ember, mintna maga a vegetáció vagy a kozmosz, illetve a természet félelmetes organizmusa állna előtte. A természet életének, létharcunknak lenyűgöző képi szimbólumai ezek a kompozíciók.

„Rájöttem, hogy van valami kritériuma a hitelességnek, ami nem azonos a hasonlósággal. A mű igazságát az adja, hogy sikerül-e a külső és belső természetben oly mélyre hatolni, ahol a formák születnek” — írja katalógusának előszavában. Sikerült neki. Olyan sajátos formanyelvet alakított ki, mellyel a természeti erők drámai harcát, feszültségeit sejtetni tudja. Igen figyelemre méltó az a mód, ahogy ehhez eljutott. Nem a külső, hagyományos látványból kiindulva, hanem belülről, belső azonosulással, átéltséggel igyekezett megközelíteni a természet dinamizmusát. Maga írja: „Megpró-

báltam újból, mintegy a laikus szemével nézni a világot, a szakma terhététele nélkül. Újfajta szépségét láttam meg a természetnek... Csúppán ritmust akartam a vonalaimnak, minél nagyobb feszültséget. Így jutottam el az absztrakt rajzhoz. S amikor az ábrázolás igénye nélkül húztam vonalaimat, meglepetésre azt találtam, hogy rajzaim hasonlítanak valami organikus vagy szeretlen valósághoz.” Ezt az eredményét anélkül kihangsúlyozandóbbnak tartom, mert ma, amikor a színes fotó lett a látható világ legfőbb krónikása, a festészetnek egyre inkább a belső lényeg, a belső látomások kivetítőjévé kell válnia. Masznik Iván azok közé tartozik, akik vállalták ezt a művészi küldetést. Mély, kozmikus sejtelmeket sugalló művei azt mutatják, hogy gazdag alkotófantáziával rendelkezik.

Dr. Maksay László

JÁMI LÁSZLÓ:

Figyelő

Lantosyné dr. Dabas Erzsébet

Felbomló család gyermeke

A gazdag tényanyagra támaszkodó tanulmány első ízben ad differenciált pszichológiai elemzést a felbomló család gyermekének helyzetéről. A munka jellegénél fogva számtalan pedagógiai kérdést is érint. (*Akadémiát*, 1965. 138 lap. Ára: 13 Ft.)

Testnevelésemélet II.

A Testnevelési Főiskola most kiadott tankönyve a testnevelés területeinek sajátos problémáival foglalkozik. Így korszerű irodalomra támaszkodva az óvodai nevelés, az iskolai testnevelés, a sportegyesületi és munkahelyi testnevelés problémáival. (*Sport*, 1965. 219 lap. Ára: 26 Ft.)

Felnőtteknél – felnőttekről

Szerkesztette: Dobos László — dr. Radnai Béla.

A József Attila Szabadegyetemen „A felnőttek pedagógiája és pszichológiája” címen tartott előadások átdolgozott anyaga. (*Gondolat*, 1965. 234 lap. Ára: 12,50 Ft.)

Acta universitatis Debrecenensis de Ludovico Kossuth nominatae tomus VI. series Paedagogica 1965.

A kötet pedagógiai vonatkozású tanulmányai: *Petrikás Árpád*: A kísérlet elemei a nevelési jellegű megfigyelésben, *Bajkó Mátyás*: A munkára nevelés XIX. századi történetének néhány problémája, *Erdélyi Mária*: Kerekes Ferenc nézetei a matematika oktatásával kapcsolat-

zsef: Általános iskolákban végzett eredményfelmérés tapasztalatainak összegezése; *Erhard Imre*: A tapasztalatok szerepe a 7. osztályban tanított fizika anyagának alkalmazásában; *Jakubovits Elek*: Programozott oktatás a szakmunkásképzésben; *Méhes József*: Legogram metodikával nyert kísérleti eredmények a gyengén látók optimális olvasási klímájának megállapítására; *Felkai László*: Herman Ottó közoktatáspolitikai nézetei.

Pártélelet

Kárpát Béla: Az úttörőcsapatok és a középiskolai KISZ-szervezetek pártirányításáról című tanulmánya elvi tájékoztatást nyújt a címben megjelölt kérdésben. (1966/1.)

Társadalmi Szemle

A felnőttoktatás gazdagodó irodalmában nyújt eligazítást *Bögel József—Csoma Gyula*: Merre tart a felnőttoktatás? című tájékoztatója. (1966/2.)

Magyar Tudomány

A tehetséges, átlagon felüli tanulókkal való foglalkozással kapcsolatos vitához hozzászólás, kiegészítés *Párkányi László*: A jobb képességű tanulókkal való foglalkozás kérdései a fizika oktatásában, című írása. (1966/1.)

Jelenkor

Az ifjúság erkölcsi szintjét elemzi, nagy tényanyag alapján *Ozsváth Károly—Kiss István*: Ifjúságunk erkölcsi szemléletéről című tanulmánya. A Baranya megyei vizsgálat eredményeit elemző tanulmány jó

beteki erkölcsi idejei ír az sági l júság, mel. (1966/1, 2.)

Aiföld

A falu kulturális életét, valamint a szociális körülmények és az iskoláztatás összefüggéseit érinti *Szűcs József*: Tiszadob című szociográfiai leírása. (1966/1.)

Fizikai Szemle

Az amerikai egyetemeken folyó fizikaoktatás, valamint az egyetemen belső életének egy-két vonatkozását érinti *Berényi Dénes*: Gondolatok és megjegyzések egy amerikai tanulmányúttal kapcsolatban című útibeszámolója. A cikk különösen a fizika tanárok számára lehet érdekes. (1965/12.)

Élet és Tudomány

Neveléstörténeti kérdések iránt érdeklődők számára jelenthet hasznos adalékot *Vadász Sándor*: Babeuf a bíróság előtt címmel megjelent tanulmánya. (1966/6.)

Ethnographia

A pedagógiától látszólag távol álló tanulmány többhelyütt érint neveléstörténeti, valamint nevelési kérdéseket. A parasztfjúság élete, a hagyományokba való belenevelődés közel száz éves története bontakozik ki *Ruitz Izabella*: A parasztfjúság társasélete Bódva-vidéken (1880—1950) című tanulmányában. (1965/4.)

1966 FEB 17

MAGYAR NEMZET

Magyar Nemzet

Masznyik Iván kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében

Most, a szecesszió újra felfedezésének idején, különösen érdekes élményt jelenthetnek Masznyik Iván kompozíciói, melyek az egykori szecessziót különböző mai törekvésekkel vegyítik. A Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendezett kiállításon úgyszólván csak rajzokat találhatunk, fekete-fehér képeket, az apró, tenyérynyi nagyságú rajzoktól a soknégyzetméteres szén-kompozíciókig. Tájéki látomások ezek, romantikus, növényi vegetációval sűrűn borított tengeri és őserdei tájak, melyeknek szövevényes rengetegében ősrövid varok és rákok alakzatait, süllyedő hajóroncsokat és sziklaszörnyeket vélünk felfedezni. Blake különös víziói, a romantikus festmények csapzott sziklaszirtjei és a szecesszió örvénylő hínártömegei egyesülnek valami itt újszerű, gyakran nonfiguratív vagy szürrealista ízű látomással.

Olaszországi tanulmányútjának tapasztalatait mutatja be Masznyik Iván ezen a tárlaton. A képek egy része — különösen az apró, néha Barcsay tollrajzainak tisztaságára emlékeztető tájvázlatok — valóban Itáliában készültek, a nagyobb, a későbbi kompozíciók már itthon. S bár a művész maga is hangsúlyozza az olasz út jelentőségét, mégis aligha tévedünk, ha ezt a kiállítást inkább a magyar festészet belső tradícióiból származtatjuk, és a pár hónapos utazást csak mint ösztönző külső körülményt vesszük tekintetbe.

Ez a zsúfolt és növényi vegetációval borított természeti kép ugyanis már ismerős Csernus Tibor, Szabó Ákos és mások kompozícióiról, Masznyik Iván csak egy újabb képviselője ennek az érdekes és még nem eléggé vizsgált festői iskolának. Valamennyi művész, aki ide tartozik, egyben Bernáth Aurél tanítványa is. Ez az összefüggés — különösen most, hogy számuk megint eggyel szaporodott — nem lehet véletlen. Noha Bernáth mester nyilván nem ilyen szürrealista-ornamentális stílusra tanítja növendékeit, mégis az általa képviselt impresszionista és természetelvű tradíciókban kell keresnünk a fiatalok közt kialakuló új festői nyelv eredetét.

Minden a világgép jellegzetességeiből fakad, az ilyen stílári ugrások is. A Bernáth Aurél-i világgépben a természet csodálata és az ideák magasságába emelt tisztelete a leghangsúlyosabb elem. Sokan örökre megmaradnak e néhány évtizeddel ezelőtti poszt-nagybányai stílusnál, akik viszont továbblépnek, csak ezt a természetben fogant világgépet fejleszthetik tovább, tehetik „modernebbé”, gondolatilag bonyolultabbá. A panteisztikus natura-tisztelet azonban nem gondolati, hanem érzelmi jellegű, tovább-bonyolítása is érzelmi zsúfoltsággá bonyolódik. Így lép be ezekbe a képekbe a szecesszió, mint ahogy annak idején a századfordulón

is a naturalizmus misztikus átértelmezéseként jelentkezett. A fiatal művészek — Masznyik is — egy erősen ornamentális, a természetet növényvegetációvá átalakító stílushoz jutnak így el, mely nem maradhat érintetlen a későbbi törekvésektől, például a szürrealizmus vagy a spontán technikájú nonfiguratív ornamentikák hatásától sem.

Masznyik mértéktartó fegyelmezettsége elsősorban a fekete-fehérre redukált koloritban, és a szimbolizmust, valamint a szecesszió érzelmeségét elhagyni törekvő egyszerűbb ritmusban nyilvánul meg. Technikai készsége bravúros, soha nem téved el a különben oly zsúfolt rajzi útvesztőkben. Bizonyos tisztulás figyelhető meg utolsó művén, az 1966-os datálású nagy kompozíción, a Keletkezés címűn, ahol a természeti elemek és az ornamentális ritmus közt feszülő ellentét kevésbé érezhető. Masznyik tehetsége végül is egy lendületes és mozgalmas díszítőművészet felé mutat, nem túl mély, de igen dekoratív és a monumentális méreteket is jól bíró stílus irányába. Hogy ezt valóban elérhesse, ahhoz képeinek dekoratív harmóniáját kell jobban hangsúlyoznia, és a kusza naturális elemeket — mint ennek ellentmondó irracionális betétet — háttérbe szorítania. Kiállításának összkepe még zsúfolt, panteisztikus, és igazi értékei ezért nem nyilvánulhatnak meg.

Perneczky Géza

akarnak a Hordó
démia elnökének e
vált lelkes taps fog

A sajtóértekezl
ték, hogy a Szovj
nyos Akadémia il
adványt készít elő
ről, az alaposab
eredményeket ped
szakfolyóiratok fog

Kozmosz-107-et

el annak az űrkutatási prog
ramnak a folytatására, ame
lyet az 1962. március 16-án
közzétett TASZSZ-közlemény
jelentett be.

Magyarországra vezet

lőkészületeiről tanácskoztak
nfüreden

augusztus 7-én, a Magyar Ál
lami Népi Együttes mutatko
zik be a Kemping Világszövet
ség 24 tagországának mintegy
5000 képviselője előtt. A nagy
tábor programjának záróak
kordja augusztus 14-én a
nagyvászonyi történelmi lo
vasjáték lesz.

A balatonfüredi nagytábor
iránt világszerte nagy érdek
lődés nyilvánul meg. Európa
első kemping szövetségének,
az angol kemping klubnak a
szaklapja, „Minden út Ma
gyarországra vezet” címmel
közöl részletes cikket. A fran
ciák — bejelentésük szerint —
mintegy ezer turistával érke
nek Balatonfüredre, de ha
sonlóan nagy az érdeklődés
Angliában, ahol már kibérel
ték az első különjáratú repü
lőgépet és a tervek szerint kü
lönvonatot is indítanak.

A balatonfüredi tanácskozá

alapján megvitatták a diákok
és szervezeteik részvételét a
egyetemek irányításában. Kü
lönösen nagy visszhangra ta
lált a magyar küldöttség tájé
koztatója, amelyből kiderült
hogy hazánkban a fiatalok a
legkülönbözőbb érdekvédelmi
kérdésektől, az ösztöndíjal
odaiteléstől, illetve a kollé
giumi elhelyezésektől a tuda
mányos diákkörök irányítá
sáig, az oktatási intézmény
életének minden területén hal
lathatják szavukat, beleszól
hatnak a döntésekbe. Ugyanak
kor pedig maguk is tevéke
nyen részt vesznek az oktatási
reform megvalósításának mun
kájában.

Az összejövétel második
napirendi pontja Lengyelor
szág és Svédország előterjesz
tésében azzal foglalkozott,
hogy a diákok miként vállal
hatnának nagyobb szerepet az
európai politikai légkör javít
ásában.

Tíz medvebocs óvodába tart...

Nagy az öröm az Állatkert
ben: az ápolók „bepillantva”
a medvék barlangjába, több
mint tíz bocsot láttak az anya
medvék védelme alatt a bar
lang mélyén. A bocsok egész
ségesek, táplálkoznak, s elő
reláthatóan áprilisban má
óvodába is járhatnak. Vidán
az élet jegesmedvéékné, az
Állatkert alkalmi időjósainá
is. A fehérbundások kihasz
nálva a tavaszias februárt
szorgalmasan fürödnek, jelez
ve, hogy néhány napig nem
kell nagyobb lehűléstől tar
tani. A juhok karámjában ug
rándoznak az újszülött bárá
nyok, a bölényházba pedig
megérkezett a gyarmatpuszta
rezervátumból a ritka értékű
négy európai bölény. A Fertő
tó mellett befogott bütykös
hattyú is kecsesen úszik az
állatkerti nagytavon.

bébi éte

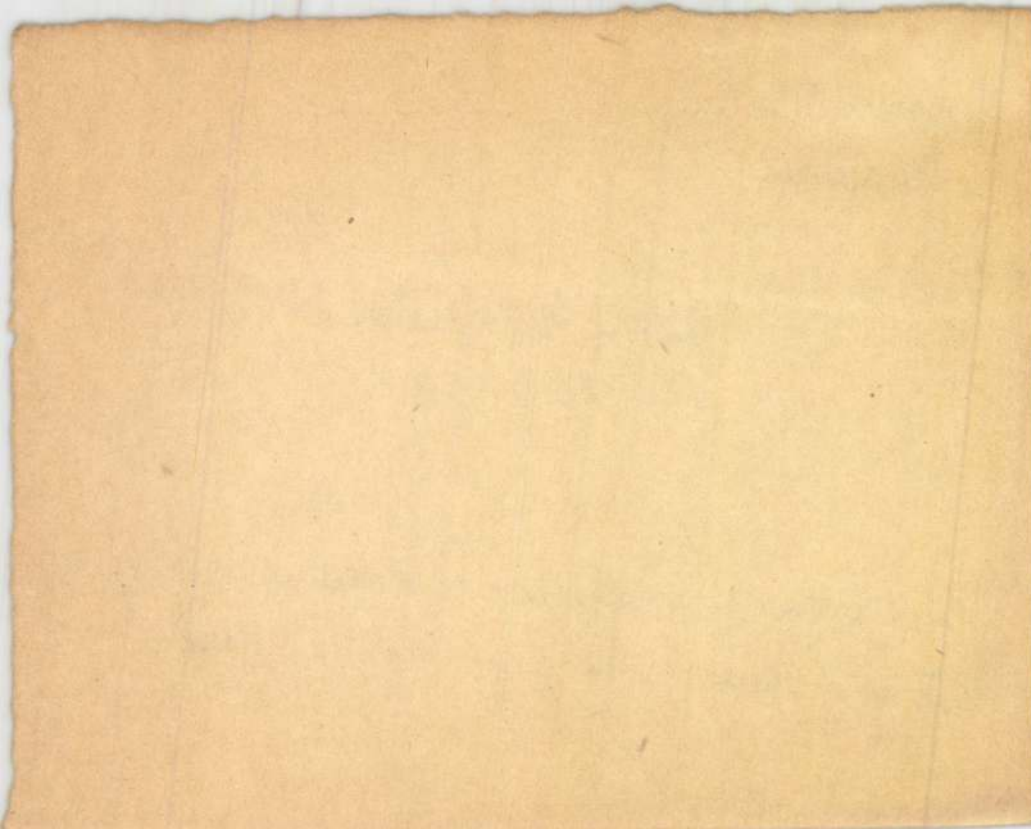
bébi pür

Maxmijh Grau
grafikus

H.D.V.

Adolf Hofmeister["]
képzett rajza

Tunna'r György: A csehszlovák iróadalom' élet újabb...
Élet és Iróadalom, 1963. június 29. - 1 lap

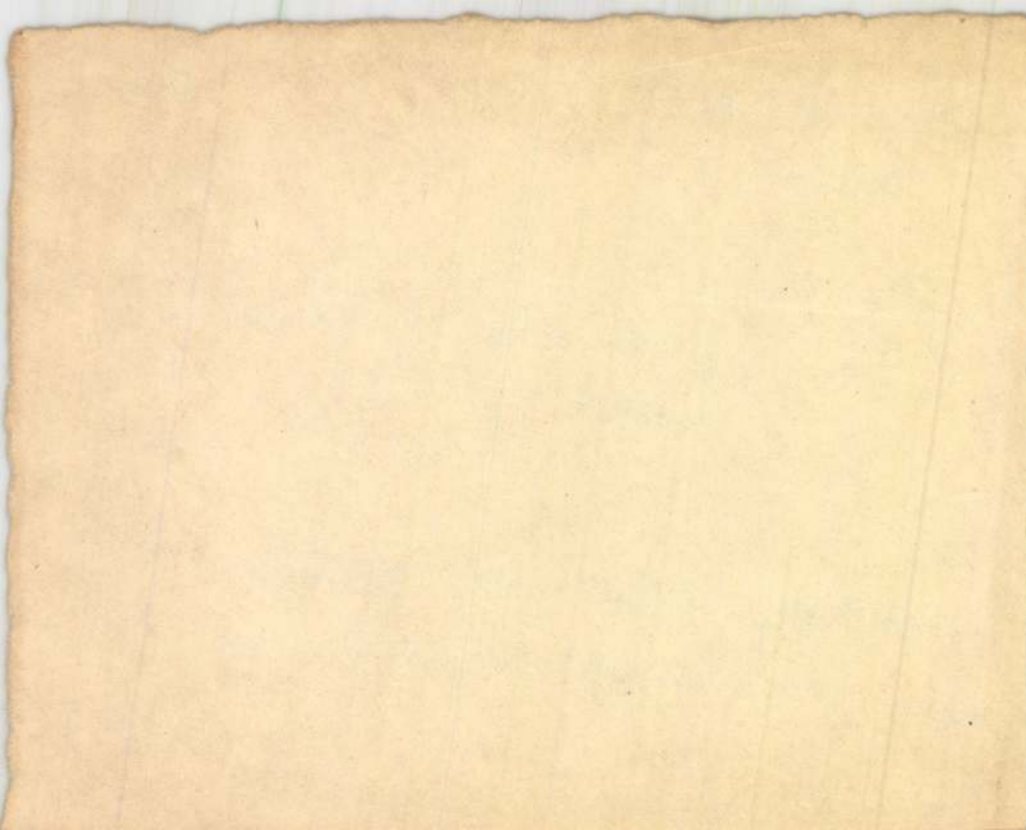

Masmiye Wau
grafikus

M.D.K.

Jászó Kermál Lőrök inótól
kérült rajca.

Tornai József: Homérosz elő öröksége
Eld és Kodaloni, 1963. június 29 - 1 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFÜGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ELET ÉS IRÓDALOM

Magyar Hirdető

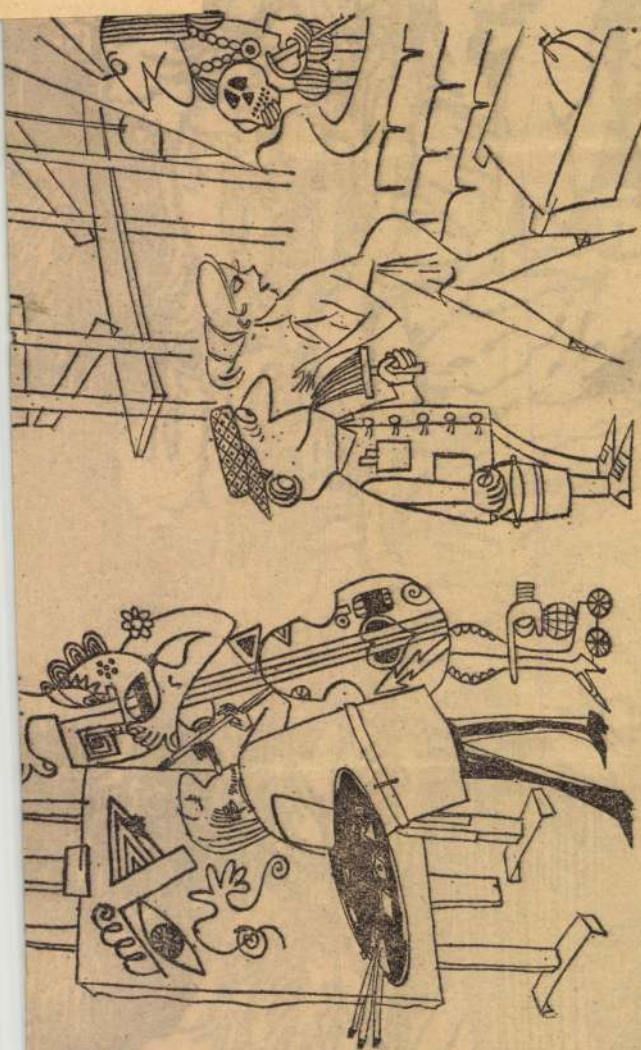
Mésznyilc tórn: Olasz hegyvidék

technika vívmányainak csak a felét akceptálja, azt tudnillik, amelyik a felelősség, a kötelesség és az adózók elhárítására felhasználható. Azt a fajtát, amelyik azért utazik, hogy kihasználja a vámmentességet, azért vesz porszívót, hogy bérbe adhassa a szomszédoknak, és azért helyesíti a születésszabályozást, hogy ne menjen tönkre a bútor — és az alakja, Fekete Gyula indulata annál meggyőzőbb, mivel Irén nem is végletes típus, "tip-top"-ságában elterjedt és nagyon hétköznapi jelenség.

Nem kell hozzá nagyon mély valóságismeret, hogy A hű asszony témáját és az író állásfoglalását bátornak és aktuálisnak ítéljük. Ettől azonban ez a könyv még lehetne lapos, tételszerű, unalmas vagy együgyű. Szerencsére Fekete Gyula új kisregénye nem szenved ilyen szerű bajoktól: érdekes, izgalmas, hiteles — tehetséges és tisztességes alkotás.

Fekete Gyula hegyke és kihívó mottóval, egy Berzevicsy Gergely idézettel indítja könyvét: „Nem fogok tetszeni minden olvasónak, de nekem sem tetszik minden olvasó.” Ami bennünket illet, mi azok közé tartozunk, akiknek a könyv tetszik. Ajánljuk is jószívvel mindenkinek, azoknak pedig különösen, akik hajlamosak a morális kérdések leegyszerűsítésére. Híborodjanak csak fel!

Katona Éva

— Nem csókolok homlokon egy ilyen naturalista kínézésű embert!

— Sajnálom, előbb a tatarozót kell megcsókolnom, mert lesszakad a színházi!
Erdélyi Sándor és Fülöp György rajza

kérdés nyitvahagyása miatt soroljuk ezt a könyvet a szórakoztató jellegű olvasmányok közé. Számos jól megrajzolt figura, az író mérszén harsány őszintesége és több meglepően érdekes cselekményfordulat sorakoztatható fel erényeként.

★

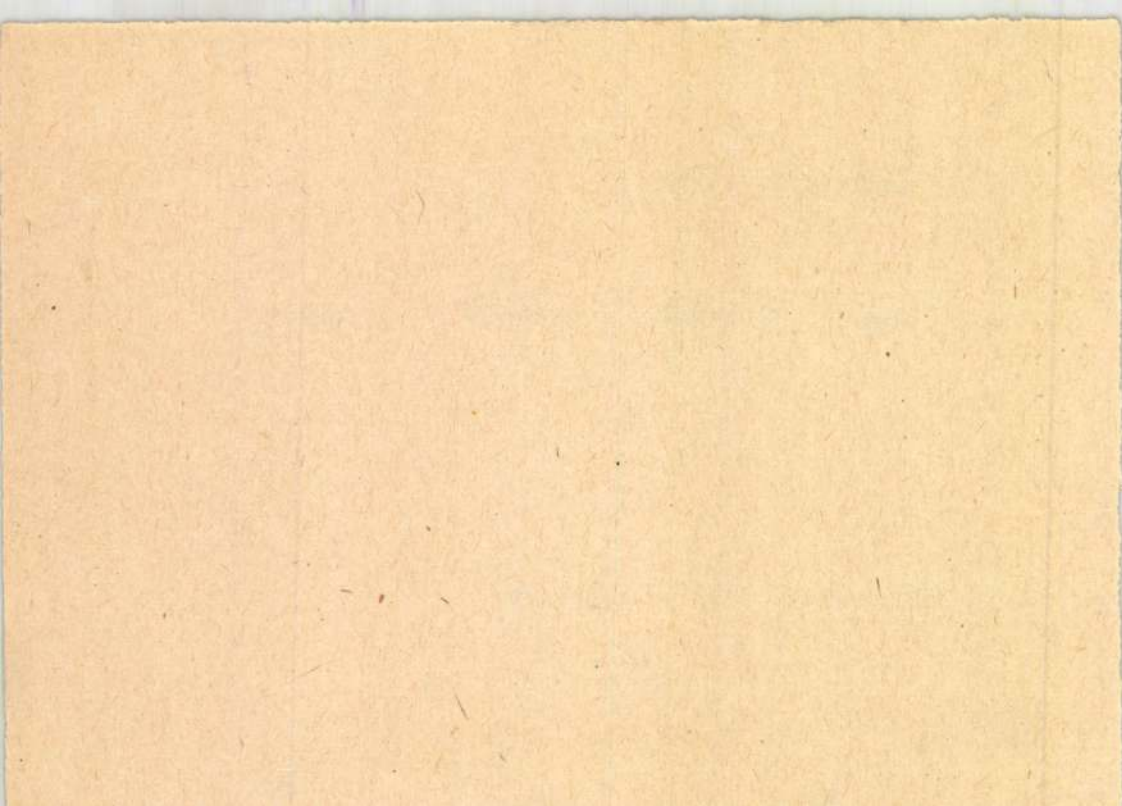
Mint a bevezetőben említettük, a fenti könyvek közül egyik sem sorolható a jelentős vállalkozások közé; jellemzésükből viszont kiünthetett, hogy mind a három alapjában hasznos, érdekes olvasmány.

SZERDAHELYI ISTVÁN

Manuscript Louis

Raja Benatti Aureliani. (separ.)

September 1965 - no. 14.

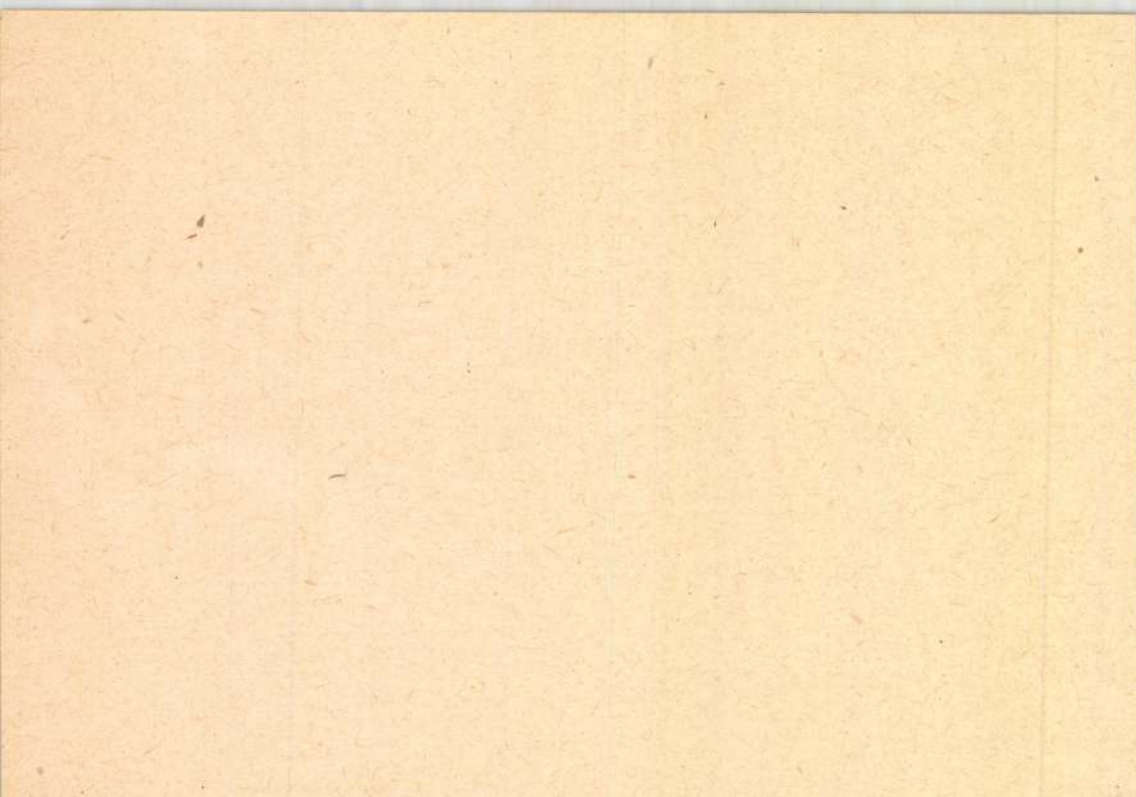
Masuzik Péter
grafikus

M.D.K.

Yelis Bolárol késkült
rajza

Botkaférenc: Rongyas viték

Élet és Művelődés, 1965. márc 20-7. lap

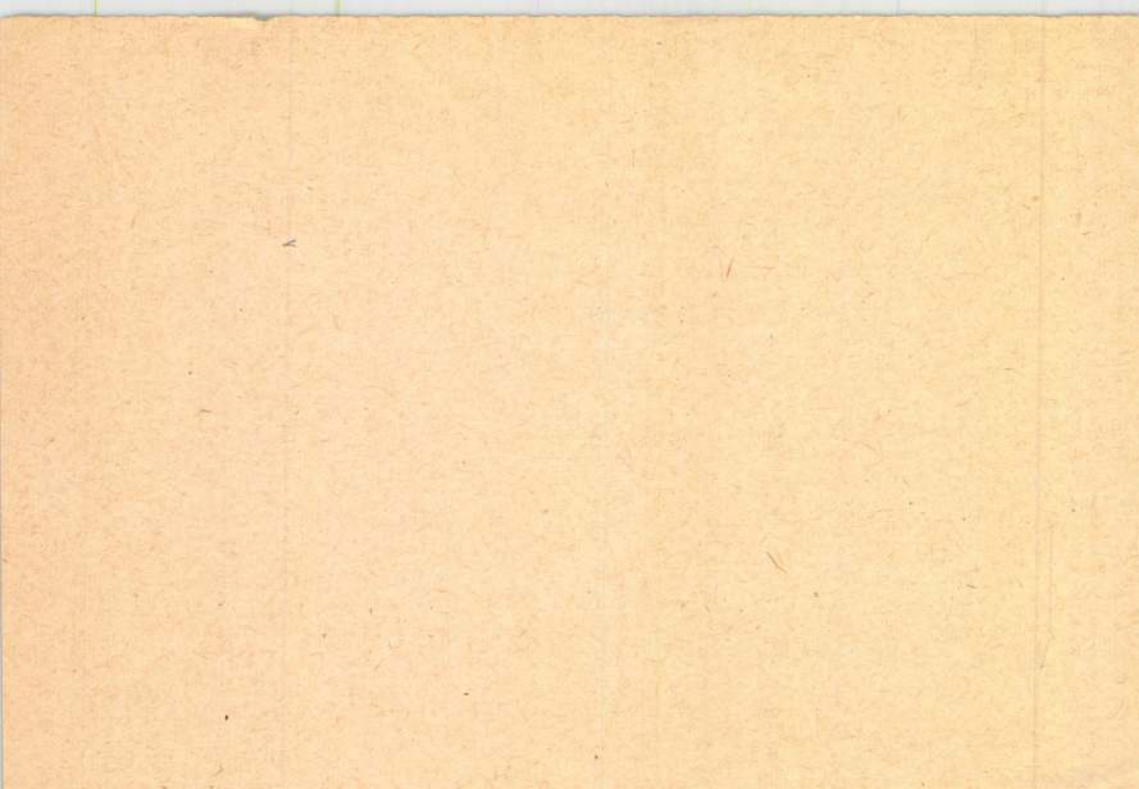

Masnyik Joan
grafikus

M.D.K

"Kajnal"

Élet és Nevelés, 1965. sept. 3. - 1 lap.

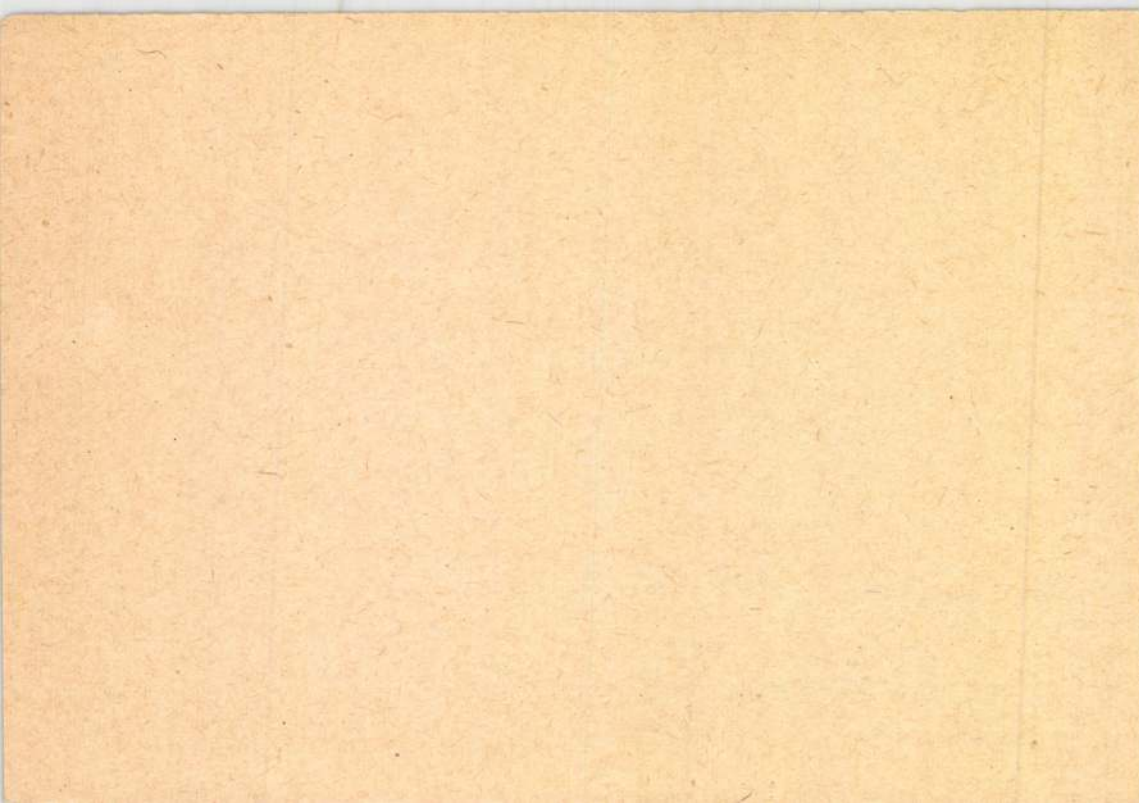
Massachusetts
Grafikus

M.D.

Gyasi Gábor, Massachussetts,
Váci Mihályról készült
replai.

Gyasi Gábor: Új Massachussetts díjas írók

Élet és Munka, 1965. apr. 3-3 lap

Masznijk Bräu
grafikus

M.D.K

Benedek József, Csere Tibor, Csukás
László, Hubay Miklós, Vózi
Endre, Károlyi Károly, -ról
késült rajnai.

Szabó György: József Attila díjazott
Élet és Rodaloni, 1965. apr. 3 - 8 lap

Masznyik Iván

M. D. K.

Kiállítása a Pényes Adolf-teremben

Neves hazai és külföldi művészek alkotásait
mutatják be az idei kiállításokon

Népszabadság, 1965. február 7.

1881

1881

1881

1881

Maszyk János, festő

KV 24

A Kult. kapcsolatok Intézetében
megrendezett kiállításán febr. 11-én
tárlatvezetésen ismertetik műveit.

- : Hír

10

Masrujik Poae
grafikus

M.D.K.

Táj című műve a
kiállításáról -

Élet és Művelődés, 1966. febr. 19 - 6. lap

1871

Received of
the Treasurer of the
County of ...

the sum of ...
for ...

Witness my hand and seal
this ... day of ... 1871

Masnyik Péter
grafikus

M.D.K

A Kulturális Könyvtárak
Háttérképei rendszeres tá-
latok.

Szaló György: Őt archív
élet és munkássága, 1966. febr. 19 - 9 lepp.

1871

1871
1872

1873
1874
1875

1876
1877
1878

descriptive stage
graphics

M.D.K.

A műveir a Képzőművészeti
Főiskolát 1946-1951 ig végez-
te el, Bereinyi majd Berinthy Aurél
osztályán. 1951-től a Műszaki
Egyletem tags tagozatának tagja.

Gálonyán Szabó Péter: A valóság látomásai.
Művészet, 1966. február - 30 old.

1844

1844

The first of the year
 was a very cold one
 and the snow lay
 deep on the ground
 for several days
 before it melted
 and the weather
 became more
 pleasant. The
 crops were
 all killed
 and the
 stock
 was
 all
 dead.

Maroznyik Irau
grafikus

M. D. K.

1954 oso nerepel kiallitasolon,
ebben az evben volt omallo
grafikai es akvarell kiallitasa
az egyetemre. 1960, 1961, 1965
ben kapott muralis megfira-
tasokat.

Jalozgau Szalo Peter: A balosdog hetomasa.
Meveset, 1966 februar - 30 lap.

11.14

1870

The first thing I noticed
 when I stepped out
 of the house was
 the fresh air. It felt
 like a new world.
 I had never before
 experienced such
 a sense of freedom.
 The sun was shining
 brightly, and the
 birds were singing.
 It was a beautiful
 day, and I was
 so happy to be
 here.

I had heard that
 the weather was
 perfect, and now
 I knew it was
 true. The people
 were friendly, and
 the food was
 delicious. I was
 in luck. This was
 exactly what I
 needed.

Masempik Iran, peris

MSE

A Kult. Kapcsolatok Intézetében
mérhető meg kiállításom.

- : A hét népi kulturális ~~klub~~ programból

11.

NÉPSZABADSÁG, 1966. febr. 5.

1874

Dear Mr. [Name]

I have received your letter of the 10th inst. and am glad to hear that you are well.

I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,

Wm. [Name]

Wm. [Name]
[Address]

Masumyk Ivan, főtő

1204

Tárlatban a kult. kapcsolatok
Intézetében néshelő meg.

-: A hét régi kulturális programból
11.

NÉPSZABADSÁG Sz. 1966. febr. 12.

1001

Massive sandstone

thinly bedded, light colored
with occasional shaly part.

— 1' thick, very weathered, fragmentary

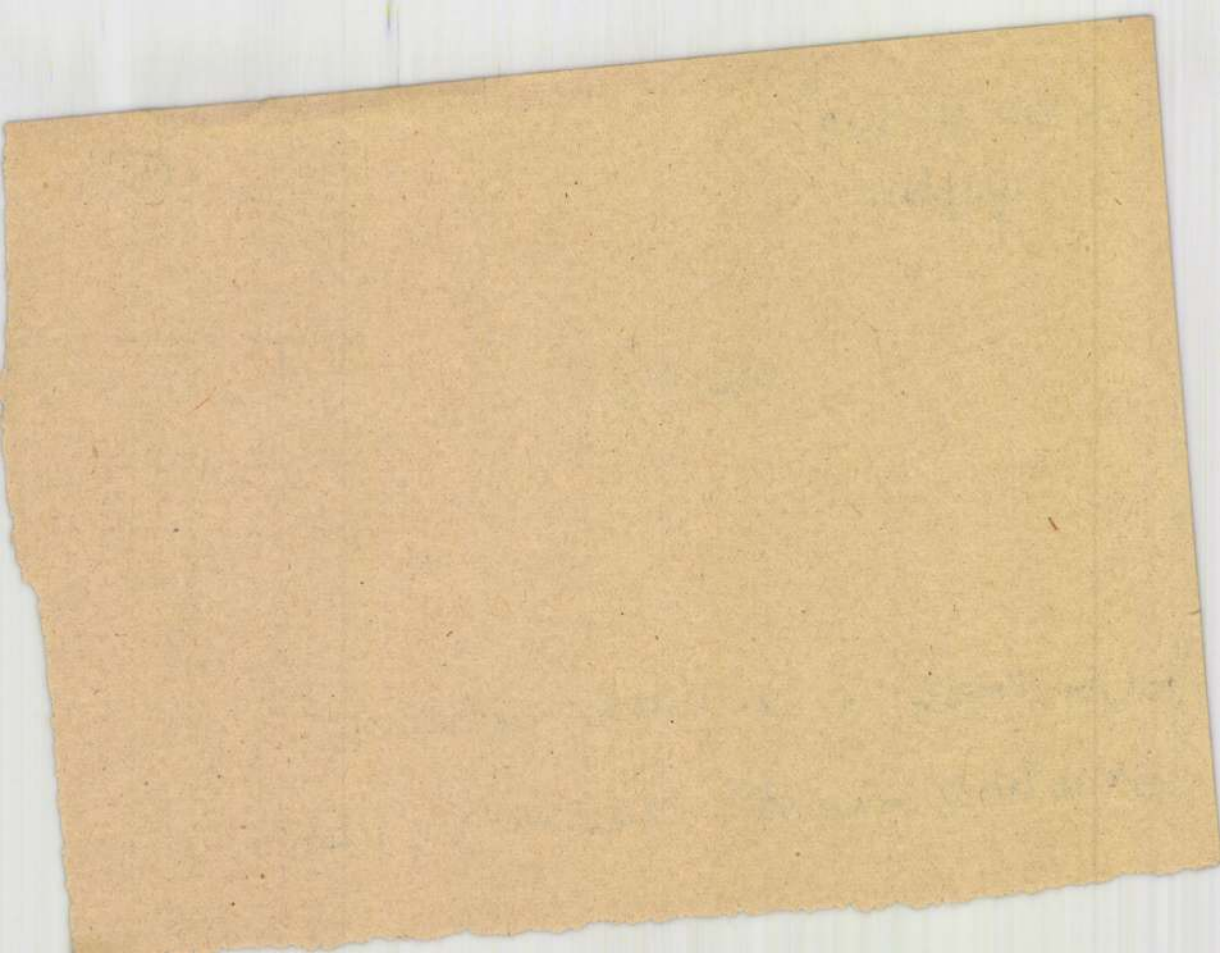
Dr. 1001. 1001. 1001. 1001. 1001.

Maszkita Péter
grafikus

M.D.K

gyűjtés

Bajcsy-Nagy Ernő: Budapest művészes
Élet és Munkája, 1963. december 28 - 7 lap

Masomyik Inai, gratulus

704

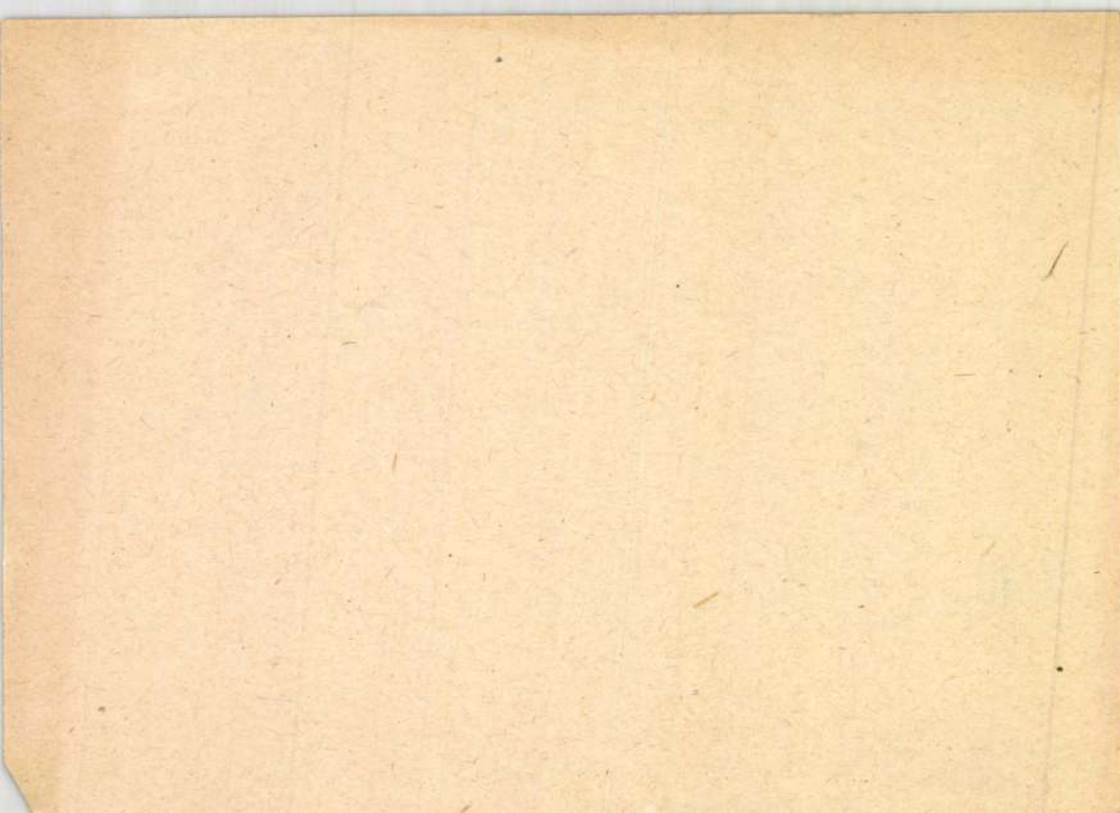
Öt nyila. Pothék.

Repr.

Mohar S. Péter: Pincének

20

NEPSZABADSAG, hon. laps. dec. 24.

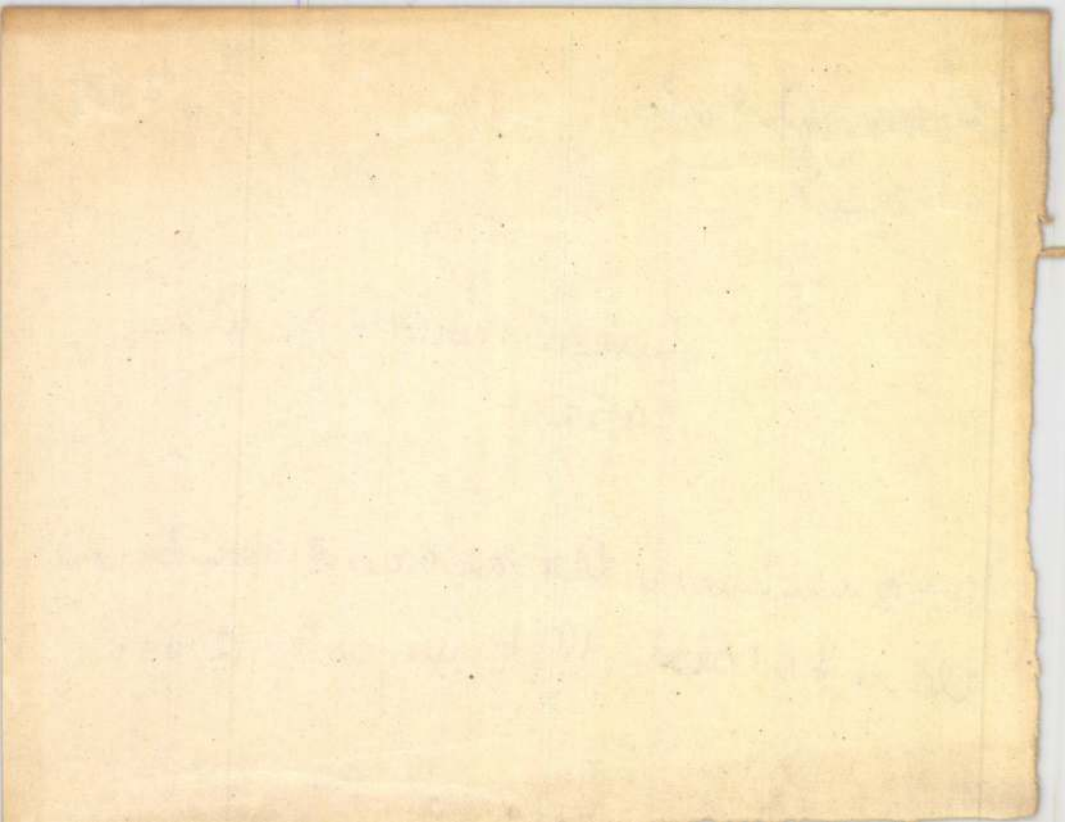

Masonyké yodée
grafikus

H.D.K.

Makci Enrieröl hexült
rajza.

Konokmeci Isursa: Látogatásban Makci Enrieröl
Élet és Munkájában, 1964. május 9-12 nap.

Maszműk Irén, [grafikus]

11 De

Két részre:

Vagyis Kosseumyikán

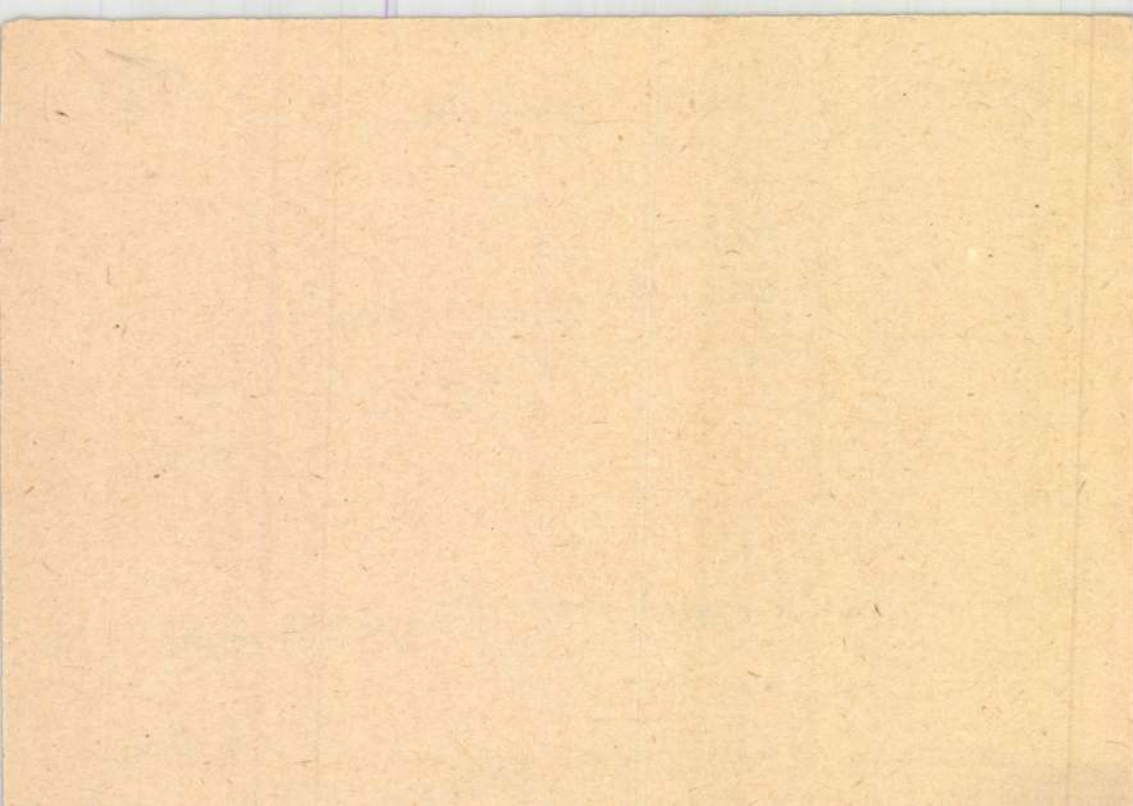
s' Adán Hint portréja.

Repr.

Havas Ervin: Konjektúrák Magyarországon 9. l.

A KÖNYV, BP. 1962, február

11. évf. / 1

MDK

Masznik Iván

Római parti részlet	akvarekl	44x31
Vörösberényi táj	"	36x26

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Múcsarnok.
1955. Kat. 34.1.

100

RECEIVED

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

CHICAGO, ILL. U.S.A.

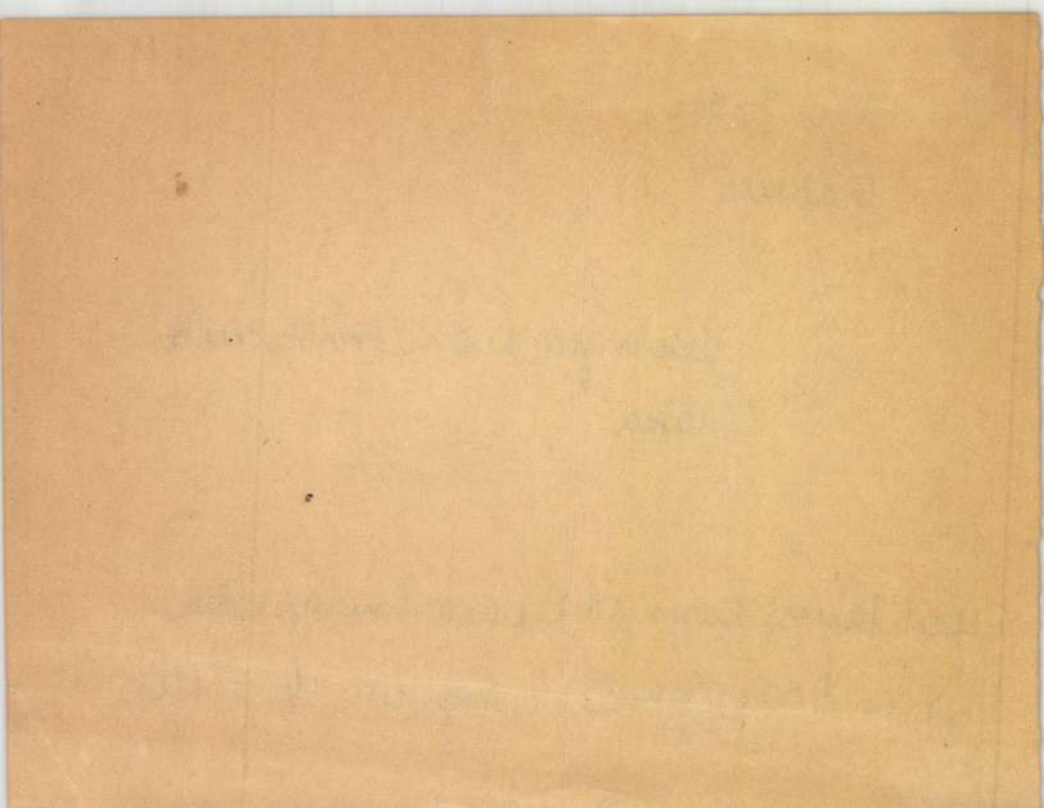

Mosmijel Góau
grafikus

M.D.K

Leomjíd Leonovól késsélt
rajza

Élert jaios: Leomjíd Leonovó Budapestén
Élert és Gradecben 1964. március 14. - 11 nap

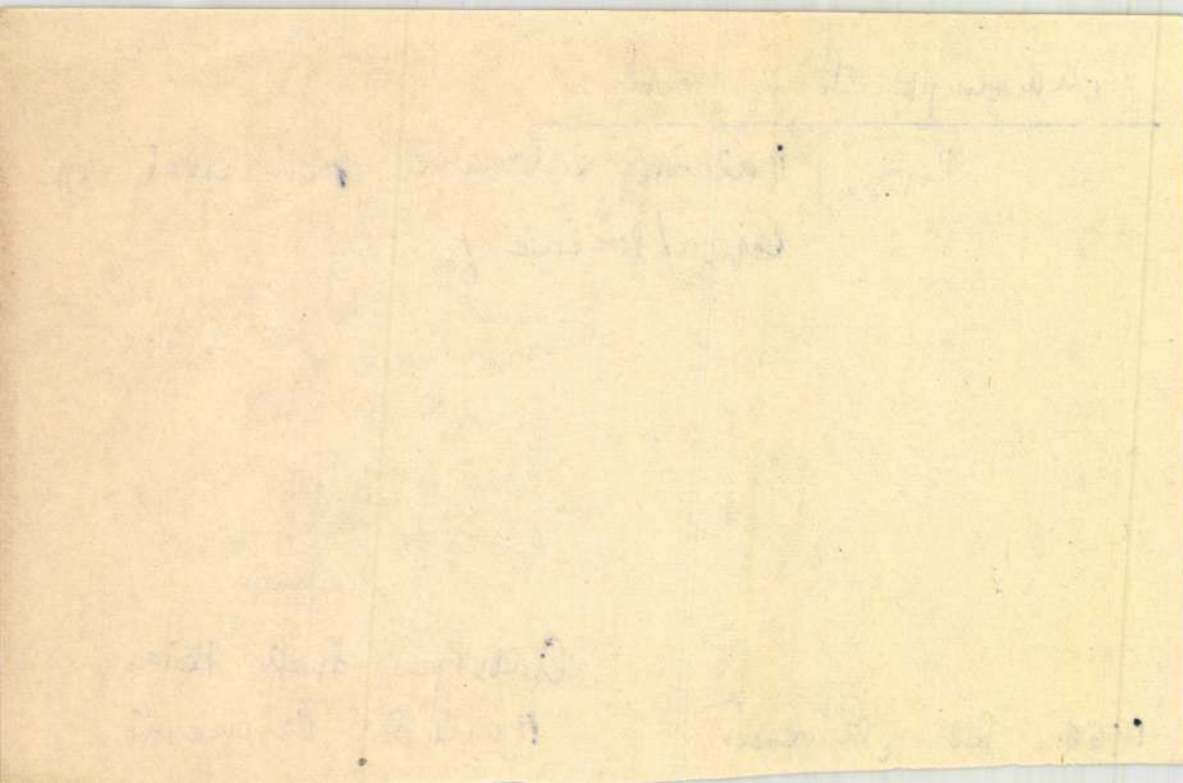
Chastunyk Ivan Iestö

Repts: Avalosang lätomäsai motoraitöl em
karp. / Pözbasc. /

1966. feb. lüivöszai

Giäberjami Ivalö Pöiet:
Avalosang lätomäsai

Maasuyik Soan Jessö

Rept: Tāj uappal

1966. Apr. 9. Eelī'ēs isodalom

Chambers Street

1871

1871

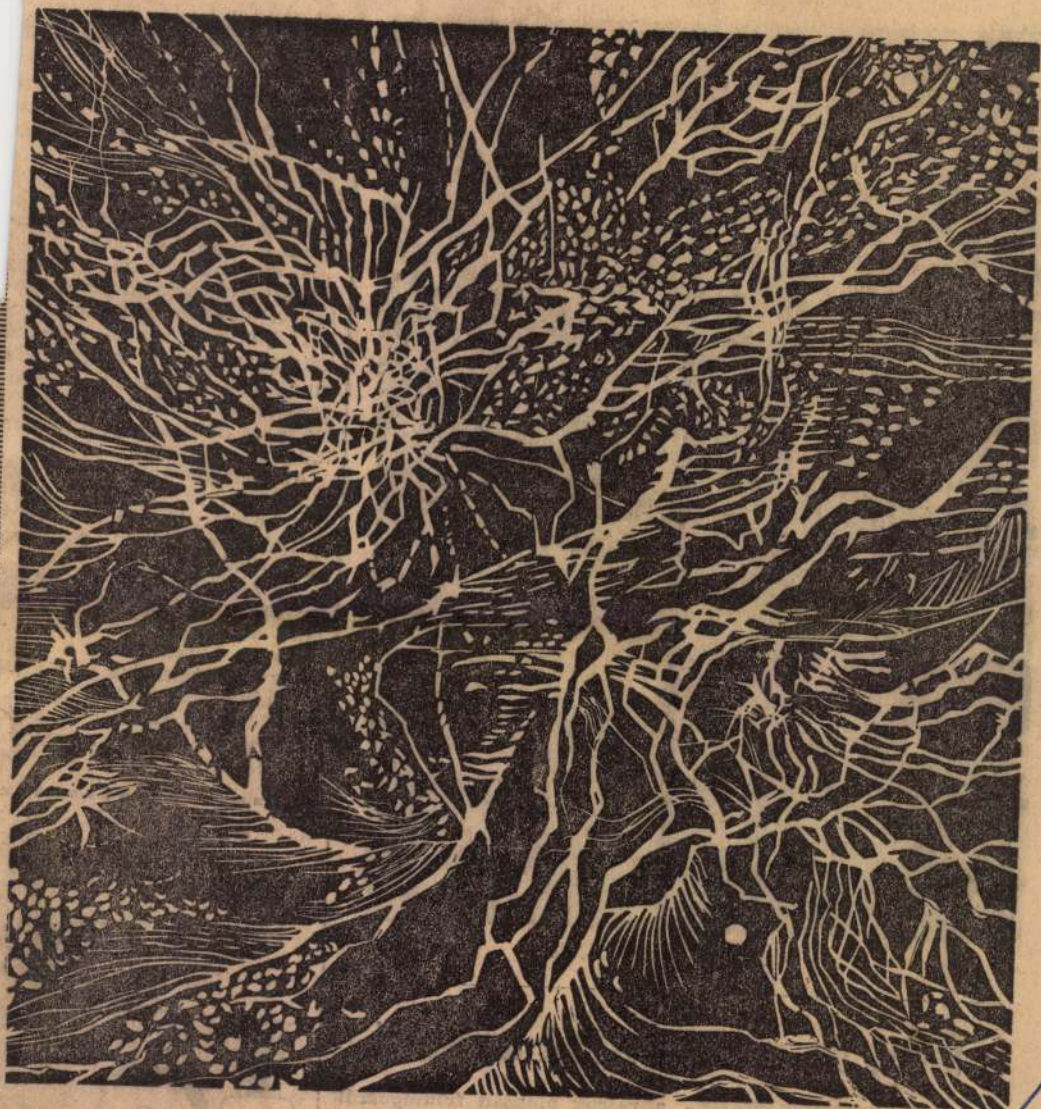
Maszyk Iván

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

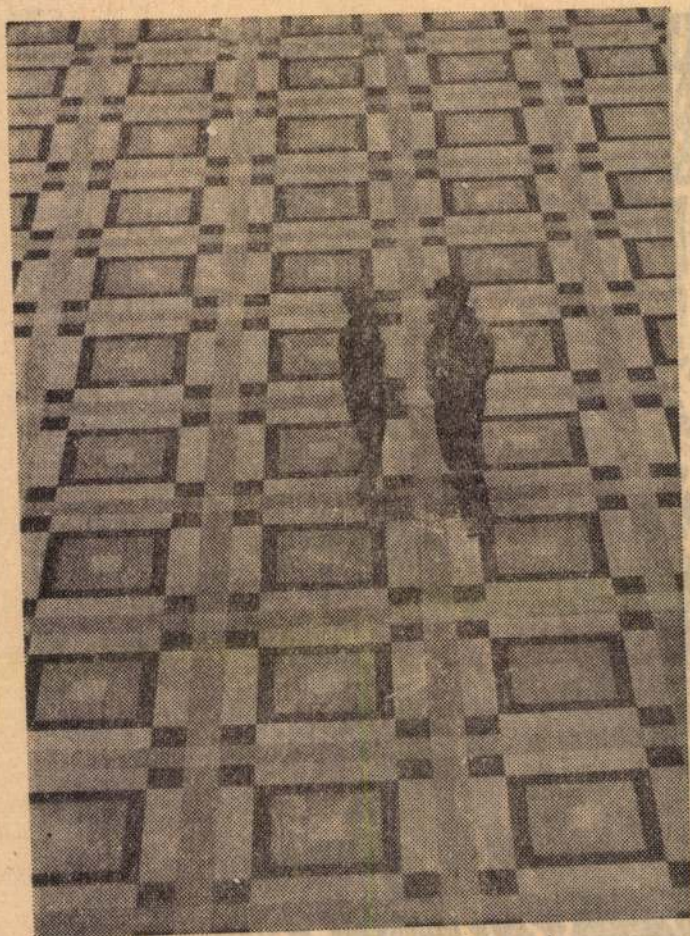
JÖVŐ MÉRNÖKE

1066 FEB 6

1021

Maszyk Iván kiállítási anyagából

Urbán Tamás felvétele

Néhány szó az idegen nyelvek tanulásáról

Az IGY SOHASEM TANULOM MEG címmel megjelent cikkhez szeretném néhány

a rajzok alapján feldolgozzák társalgás formájában is. A beszédképesség további fejlesztésére...

Tanfolyam a tudományok

A Mérnök Továbbképző Intézet 1966 március-április májusában 11 hetes tanfolyamot indít a BME felkérésére „A tudományos kutatások módszertana” címmel fiatal oktatók, kutatók és kutatóintézeti dolgozók számára.

A tanfolyam célja az, hogy a résztvevőknek megadja azokat a módszertani ismereteket, illetve irodalmi forrásokat, amelyek a tudományos munkában feltétlenül szükségesek, attól függetlenül, hogy maga az oktató, kutató milyen tudományterületen dolgozik.

Az előadásokat minden héten csütörtöki napon 15–18 óra között tartják meg a Központi épületben, a következő tematikával:

A marxista filozófia alkalmazása a tudományos kutatómunkában (előadó dr. Elek Tibor). A tudományos probléma kiválasztása és feldolgozásának irányelvei (előadó dr. Gillemot László). A tudományos kutatás szervezése (előadó dr. Tóbiás Lóránd).

Gályarab

Maszyuk Iván

Magyar Hírdető

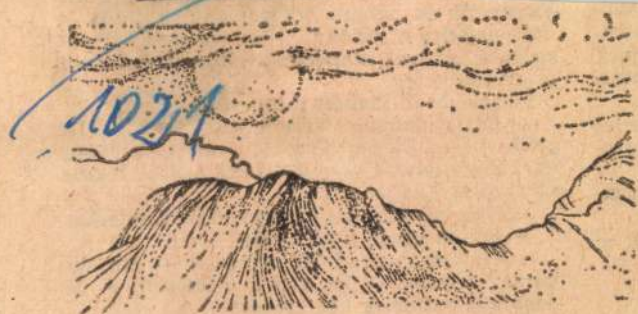
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17

Telefon : 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1966 FEB 6

Maszyuk Ivánnak, a jeles grafikusművésznek kiállítására nyílt a Kulturális Kapcsolatok Intézetében

Dem- Ficzek ú
yom- volt enge
gam! szavába
mmel észre se

Ficzek
— Én i

süzlet gyilkolni... Embert ölni?!... Micsoda dolog
nged- ez?! Hogy lehet ilyesmit?! Inkább sose legyek
vásá- szervezett kisiparos!

Márton sápadtan odafurakodott Simonhoz.

— Simon bácsi, a hentesnél...

— Tudom... Add ide a pénzt — mondta kurtán Simon. — Itt a heti fizetésed. — És odaadott a fiúnak két krajcárt.

Nem Mindnyájan bementek a műhelybe. Késő
5 nem éjszakáig tárgyalták az esetet. Végül mind Si-
mon, mind Flórián úgy döntött, késő van már,
elalszanak valahol a műhelyben, akár a pad-
lón, haza nem mennek.

en ke- Márton kitakarította a műhelyt. A két segéd
szalök- lefeküdt. Az utcán már nem volt senki. A há-
yt. zak fölött ragyogó hold megvilágította a mű-
ablaka helyt.
t, oda-
ól látni

(1933)

hozott a postás meghúzta az indítókart, a lift halk
am őket, mindig zümmögéssel zuhanni kezdett. Az
n. A szomszédok öregember úgy érezte, mintha a teste
es, az előbb még összezsugorodnék. A lift talán három
a rádió. A Pin- emelet mélységig vitt...

Машиник Иван Гестю

Репт: Композиціо /олајкѣр/

1966. feb. 27 Түкөт

Masznik Iván legújabb alkotásainak kiállítása művészeti életünk jelentős eseménye. Személyében öszinte, önmagát kereso, nemcsak formái, de tartalmi problémákkal is bátran megvívó

Masznik Iván kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetében

je lesz. Túllép a köznap, prózai értelemben vett realitáson: a tárgyi valóság kitapintható elemeit szinte csak ugródeszkául használja a költőibb, elvontabb szárnyaláshoz. Ez a líraian, belső melegségtől megrezdült vonal és lényeglátó készségről beszélt már művésznünk korábbi képein is, akár a portréábrázolás feladatához nyúlt, akár tájképi élmény interpretálására vállalkozott.

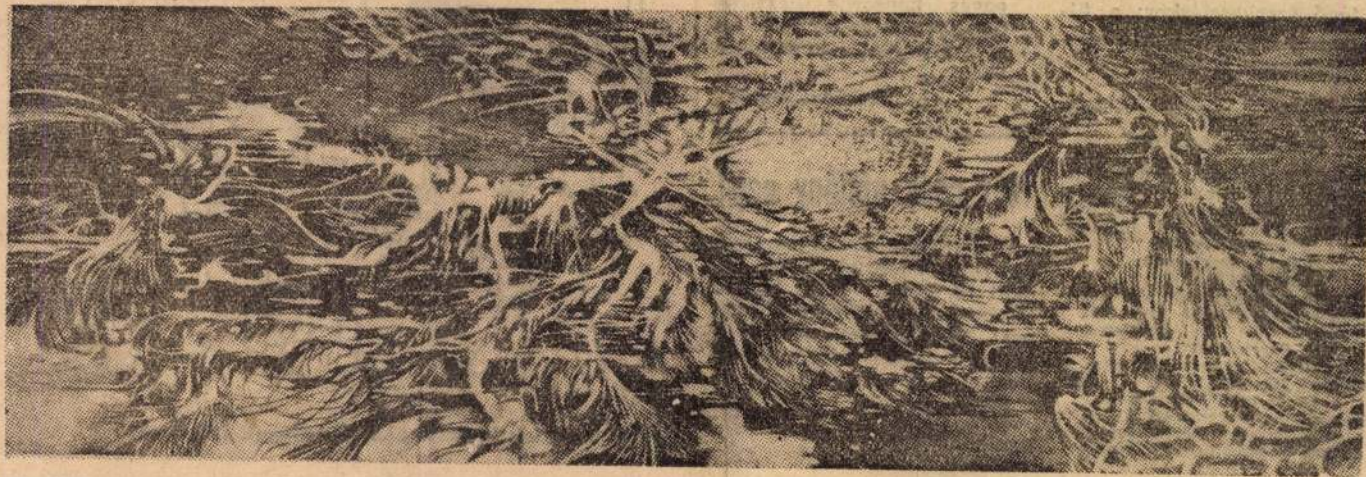
Mint kiállításkatalógusnak önvalomásából kiteszik, az utóbbi évek során (főleg egy olaszországi útutása alatt) jutott el művészi önmagáraeszméléséhez, ahhoz a kifejezőmóddhoz, mely mindegyre inkább a természet mikro- és makrostruktúráinak élményszerűen átélt formavilágából merít. Képei láttán úgy érezzük, éppen a kristályok, sziklák, a Föld és vizek gazdag élő és élettelen motívumkincsén keresztül jutott el művészete új állomáshoz, az élet legbenső dinamizmusának ábrázolásához. S az idáig vezető úton mindegyre távolodik a hagyományos értelemben vett tematikus művésztől. „Témája”, címe persze így is

van alkotásainak, de ezek mintha csak kapaszkodóit, ürügyül szolgálnának az élet, a természet legbelsejében vibráló mozgás szuggesztív erejű kivetítéséhez. Hegyek fantasztikus-éles gerincei, napsugarak pókháló rendszerre, hullámtorlások, folyondárkötegek emlékképei: mindezek termékeny motívum a látomásokat és látványokat egyként művészi realitássá sűrítő tehetség számára! Tenyérnyi grafikáktól téres felületű, murális igényű nagykompozíciókig szinte minden regiszteren végigviszi a művész ezt a szimfonikus motívumvariációban szinte kifogyhatatlan szemléletet. És bár úgyszólván színek nélkül, csupán a tus- és szénrajz fekete-barna kifejezőeszközével dolgozik, a művek a tónusok feldúsulása révén olykor mégis a színesség élményét keltik a szemlélőben.

E kiállítás tükrében Masznik Iván művészete az önmagakeresés útjának meredek, magányos sziklacsúcsáról tekint le ránk. Az ellentmondást nem tűró művészi temperamentum, az ihlet forró lehelete ellenállhatatlanná teszi Masznik műveit.

Egészen ösök nélkül persze így sincs művészete: egyéni stílusában is ott bujkál valami neoszeccessiós karakter — éppen a különös, a „természettudományos” formakincs dekoratív jelentkezése révén. Művészete már csak azért is rokonságot látszik tartani a szeccsió ma megújuló számos formáigényével (melyek konzekvenciáit itt tovább desztillálja), mert a szeccsió is egyfajta decentralizált ritmust, egy sodró és hiperbolikus, szinte antiklasszicisztikus tájolású formavilágot keresett és szintén a természet új motívumokat tartogató világához nyúlt indításokért. Amíg azonban e szeccsióban inkább a formák játéka, s a dekorativitás uralkodik, mesterünknel a kifejezésen van a hangsúly, melynek a forma csak eszköze. Ő a szeccsiónál mélyebbre megy — a szó közvetlen és átvitt értelmében egyaránt. Nála a szésselyes formakincs nem dekoratív játék, de elsődlegesen az átélt megrendülések tömör közege. S ha sejtek, atomok, mélystruktúrák és mélytengerek gyöngyöző halma kavarog a művész képein, ezt bizvást vehetjük szimbólumnak is, mert ő itt a lélek és anyag legmélyéről hozza fel számunkra csirázó ritmusok dinamizmusát, az önmagát újjászülő élet fénysovár üzenetét.

Bauer Jenő dr.

rakterisztika közel fűrész-hullám lefolyású. Az illesztettség feltétele pedig, hogy a hírtérfüggvény is hasonló alakú legyen. Hogyan érhető ez el? Általában *transzformációval*: zsugorítással, nyújtással. Ezenkívül a függvényt át-darabolhatjuk. Nézzük először ezt: *átdarabolás*kor az eredeti történéis időrendjét bontjuk meg, ami a függvény menetében hullámzást eredményezhet. Persze nem feledkezhetünk meg arról, hogy a függvénydarabok nem illesztők tetszés szerint egymás után, valamint arról sem, hogy a szét-darabolás a szakaszok elején és végén változtatja a függvény értékét. A transzformáció is a hullámosságot javítja. A transzformáció csak diszkrét helyen hat: a függvény *nyújtásakor* a függvényértékhez alkalmas helyen alkalmas nagvságú impulzust adunk. A művelet a hely környezetére is befolyással van. Ilyen típusú a transzformáció akkor, ha egy esemény jelentőségét váratlan zenei effektussal óhajtják emelni, ill. hangsúlyozni. *Zsugorítás*kor a függvény egyes részeit elhagyjuk. Tekinthejtük ezt az átdarabolás egyik fajtájának is, bár hatása más természetű. Zsugorítással növeli az adó a hírtérfüggvény hullámosságát, drámai csomópontokra történő szerkesztéskor: a filmek kihagyásos szerkesztésnek is hívják.

A JÖVŐ MERNÖKE

Budapesti Műszaki Egyetem és az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem tanácsainak, MSZMP-, KISZ- és szakszervezeti bizottságainak lapja
Fetelés szerkesztő:
JÉCSAI ANDOR
Kiadja a Hírlankiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Fetelés kiadó: Csollány Ferenc
Szerkesztőség:
Budapest XI., Műegyetem rkp. 3.
Telefon: 258-840 258-930, 4-040.
346-os mellékállomás
Terjesztik az egyetemek KISZ- és szakszervezeti bizottságai
Szikra Lapnyomda, Budapest

6

össze nem tartozó dolgot tudunk egyszerre megfigyelni, megjegyezni. Ha a dolgok között könnyen felfedezhető kapcsolat van, akkor ezek száma valamivel több. Ennek alapján szabályként fogadható el, hogy egy főirányú elemhez csak a Miller-szám (értéke 7 ± 2) által megadott számú keresztirányú elem tartozhat. A többi a vevő szempontjából veszteség, mert nem tudja megjegyezni. A vizsgálatok igazolták ezt, és azt is kimutatták, hogy az adó nem használja ki ezt a rendelkezésre álló *mélységet*. (Mélységnek nevezzük az egy főirányú elemhez tartozó keresztirányú elemek számát. A szintagma mélységét pedig legmélyebb főirányú eleme szabja meg.) — A lélektani vizsgálatok szerint a memória a részeket összefoglalva, egységükben tárolja. A vevőnek ez a tulajdonsága ad alapot arra, hogy valamely szintagmát a magasabbrendű szintagmába egyetlen elemként kezeljünk.

Ennyi talán elegendő is annak jelzésére, hogy a modell szempontjából értelmezett szintaxis kidolgozása mely irányban halad. A továbbiakban, még mindig a szintaxis problémáinál maradvá, néhány tanulságos, gyakorlati vonatkozású esetet, s nem is a modell szempontjából tárgyalunk, amelyek az egyes képsorok illesztésének formai és tartalmi vonatkozásaival kapcsolatosak.

Horányi Üzsed

Már csak néhány nap!

A Szerencsesorsjegy nyilvános húzása február 27-én, délelőtt 10 órakor lesz a Magyar Újságírók Szövetsége (Budapest VI., Népköztársaság útja 101.) Rózsa Ferenc-teremben.

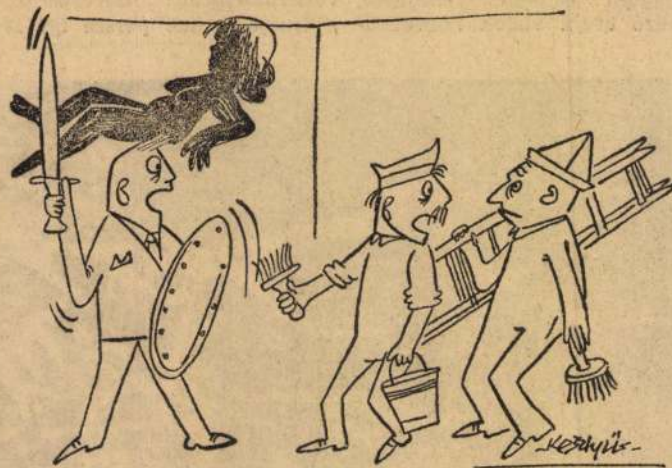
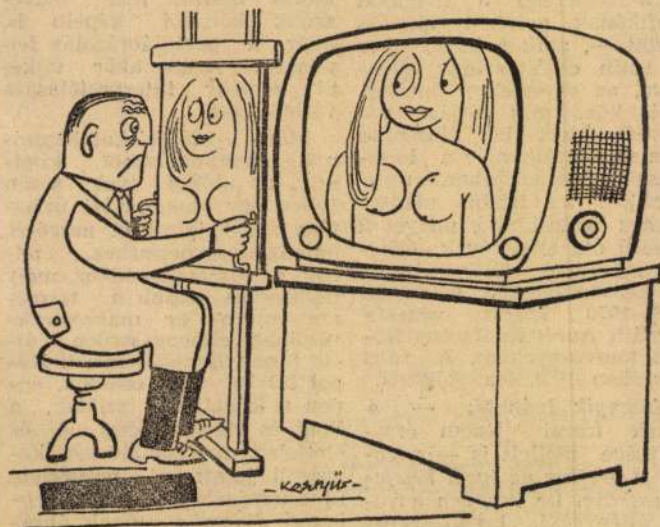
Meghívó a fenti címen igényelhető.

Wagner: Csarnok ária — Tannhäuser
Verdi: Credo (Jago áriája) — Otello
Verdi: Leonardo áriája — Traviata
Verdi: Szabadság duett — D

Bizet: Carmen — nyitány
Bizet: Torreador dal —
Puccini: Tosca imája —
Gounod: Valentin imája —
Verdi: Pezsgő duett — Traviata
Strauss: Denevér nyitány

Közreműködik: Dunszt Mária, Jámbor László, Szigeti László, az Állami Operaház énekesei; vezényel: Cser Gusztáv.

HIVATÁSTUDAT

— Ezt a remek beázást akarják maguk lefesteni?!